Bundel - 3.Raad (besluitvormend) van 6 juli 2023

0.1 Vastgesteld verslag raadsvergadering 6 juli 2023
- 20230706 Vastgesteld verslag raadsvergadering

0.2 Besluitenlijst raadsvergadering 6 juli 2023
- BESLUITENLIJST Besluitvormende RAAD 06-07-2023

0.3 Voorafgaand aan de raadsvergadering wordt stilgestaan bij het overlijden van oud-raadslid de heer C. Knol

1.1 Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte

1.2 Vaststelling van de agenda
- Agenda Raad 06-07-2023.doc

1.3 Actieve informatie uit het college

2 De agendapunten R-2, R-3 en R-5 worden integraal behandeld
De spreekvolgorde is bij deze integrale behandeling:
CDA, VVD, Absoluut Aalsmeer, D66, GL, PvdA, FlorAalsmeer
Indicatie van het programma:
14.05 uur Eerste termijn van de raad met Algemene Beschouwingen met integraal indienen van moties/amendementen (10 minuten spreektijd per fractie)
15.00 uur Schorsing
15.15 uur Eerste termijn reactie door het college
15.55 uur Schorsing
16.10 uur Tweede termijn van de raad
16.40 uur Tweede termijn van het college
17.10 uur Besluitvorming R-2, R-3, R4 en R-5

2.1 1e Bestuursrapportage 2023 gemeente Aalsmeer
*Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte
Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 15 juni 2023 en 29 juni 2023
*
Met de 1e bestuursrapportage wordt de raad geïnformeerd over afwijkingen in de uitvoering van de Programmabegroting 2023. Tevens wordt voorgesteld de Programmabegroting 2023 bij te stellen.
- 20230523 B&W besluit inzake 1e bestuursrapportage 2023 gemeente Aalsmeer.pdf
- 20230706 Getekend rbsl 1e Bestuursrapportage 2023 Aalsmeer
- Eerste bestuursrapportage 2023 Aalsmeer def 230523.pdf
- 20230704 MEMO 36 Beantwoording vraag FlorAalsmeer inzake onderhoudskosten

3 Kadernota 2024
*Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte
Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 15 juni 2023 en 29 juni 2023
*
Met de Kadernota 2024 geeft de gemeenteraad de financiële kaders mee aan het college voor het opstellen van de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2026.
- 20230523 B&W besluit inzake Kadernota 2024 gemeente Aalsmeer.pdf
- 20230706 Getekend rbsl Kadernota 2024 Aalsmeer
- Kadernota 2024 Aalsmeer def 230523.pdf
- Samenhang P&C documenten raad 6 juli 2023.docx
- motie integriteitsburo_def
- motie 500 woningen_def
- motie Bestemmingsplan Fort Kudelstaart Aangepast_def
- motie WC betrekken bij bouwprojecten_def
- motie WC betrekken bij bouwprojecten aangepast 2
- Motie supermarkt Kudelstaart_def
- motie juridische kosten Fort Kudelstaart

4 Jaarrekening 2022
*Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte
Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 15 juni 2022 en 29 juni 2023
*
Met de jaarstukken legt het college verantwoording af over de realisatie van de door de raad vastgestelde beleidsvoornemens voor het jaar 2022. De raad wordt met de jaarstukken geïnformeerd over het financiële resultaat van de Programmabegroting 2022.
- 20230523 B&W besluit inzake Jaarstukken 2022 gemeente Aalsmeer.pdf
- 20230706 Getekend rbsl Jaarstukken 2022 gemeente Aalsmeer
- 20230627 Jaarstukken 2022 Aalsmeer def 230523.pdf
- ALS_Jaarrekening_1oogopslag_2023_v7.pdf
- 20230608 Getekend advies auditcommissie over de jaarrekening 2022.pdf

Accountantsverslag Gemeente Aalsmeer

5 Meicirculaire 2023
Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte
Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 29 juni 2023
Doel van het voorstel is om inzicht te geven in de ontwikkeling van de budgetten die de gemeente van de Rijksoverheid ontvangt in 2023 t/m 2027 en de begroting 2023 en het meerjarenvooruitzicht 2024-2027 op aan te passen.

20230620 B&W besluit inzake meicirculaire 2023.pdf
20230706 Getekend rbsl Meicirculaire 2023 Aalsmeer
Meicirculaire+gemeentefonds+2023+versie+8+juni.pdf

6 Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026
Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte
Uit de Commissie Ruimte van 14 juni 2023 en 27 juni 2023
Spreekvolgorde: AA - VVD - FlorÄalsmeer - GL - PvdA - D66 - CDA
Het doel van het MPP is om de kwaliteit van de openbare ruimte planmatig op orde te houden en te verbeteren. Daarnaast moet dekking worden verkregen voor de uitvoering van werken in 2023 en 2024 om dit te bereiken en wordt een doorkijk gegeven naar de projecten in de jaren 2025 en 2026.

20230523 B&W besluit inzake Meerjarenprojectenplan - MPP - Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026.pdf
20230706 Getekend rbsl Meerjarenprojectenplan - MPP - Buitenruimte Aalsmeer
MPP Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 - Bijlage 2 - Indicatieve planning.xlsx
MPP Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 - Bijlage 3 - Tekstuele toelichting.docx

7 AKKOORDSTUK

7.1 Het actualiseren van de grondexploitaties Aalsmeer 2023
Portefeuillehouder: L.B. Kabout
Uit de Commissie Ruimte van 14 juni 2023 en 27 juni 2023
Een grondexploitatie is het uitvoeringsprogramma van een ruimtelijk plan en bevat de financiële kaders voor de uitvoering. De gemeenteraad dient jaarlijks deze financiële kaders opnieuw vast te stellen of te herzien. Met dit voorstel wordt de raad ook geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen bij lopende grondexploitaties en private ontwikkelingen.

20230509 B&W besluit inzake actualiseren van de grondexploitaties Aalsmeer 2023.pdf
20230706 Getekend rbsl Actualiseren grondexploitaties Aalsmeer 2023
20230508 MPG Aalsmeer 2023_bijlage 1 tm 5 update_v5.pdf

8 Sluiting

Gemeente Aalsmeer

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE AALSMEER
d.d. 6 juli 2023

Aanwezigen

Voorzitter: dhr. D. van Willegen
Griffier: dhr. O. van Kolck

Fractie AA
De heer W.T.J.M. Koster

Fractie CDA
Mevrouw M. van Diemen-Kreeft en de heren M.P. Buskermolen, P.F. van den Nouland, D. van Willegen en G.J.H. Winkels

Fractie D66
Mevrouw M.J. Geisler en de heren J. Tol en S.J.R. de Vries

Fractie GroenLinks
Mevrouw S. Lakerveld en de heer R.P. Fransen

Fractie PvdA
De heer J.H. Buisma

Fractie VVD
De dames M. Vleghaar en E.S.I. Mijwaart en de heren J.G.E. Bouwmeester en D.G. van der Zwaag

FlorAalsmeer
Mevrouw J. Keessen en de heer D.J. Biesheuvel

Afwezig: de dames T. van der Meer (CDA), C. van Hilst-Dekker, G. Holtrop en D.M. Prent Bouten (AA) en de heer J. de Vries (VVD)

Raad (besluitvormend)

Agendapunt		Onderwerp
Rb-0	0.1.	**Besluitenlijst raadsvergadering 6 juli 2023**
Rb-0	0.2.	**Voorafgaand aan de raadsvergadering wordt stilgestaan bij het overlijden van oud-raadslid de heer C. Knol** De voorzitter: Van harte welkom. Voordat we onze vergadering starten, gaan wij eerst stilstaan bij het In Memoriam van Cor Knol. En ik wil graag een warm welkom geven aan de familieleden van Cor, zijn vrouw Trudy en dochter Sonja. Aalsmeer heeft een maatschappelijk

		betrokken Aalsmeerder verloren, Cor Knol. Van 1999 tot 2002 zat Cor namens de PvdA in de gemeenteraad, maar vanaf 1962 was hij al betrokken bij de PvdA in Aalsmeer en later in het gewest Noord-Holland. Een socialist in hart en nieren, loyaal aan de partij en het gedachtegoed van de partij. En dat had hij zogezegd, vanuit huis meegekregen. Iemand met gemeenschapszin en een groot gevoel van verantwoordelijkheid voor de medemens. Cor Knol was een markante dorpsgenoot die zich op verschillende fronten inzette voor de Aalsmeerse gemeenschap. Dat deed hij niet alleen in de politiek, maar ook voor de buurtvereniging Hornmeer. Vanaf 1977 was hij daarbij betrokken als bestuurslid, waarvan maar liefst dertig jaar als voorzitter. Hij heeft zich jarenlang ingezet om nieuwe huisvesting te vinden voor de buurtvereniging en dat is uiteindelijk gelukt. De buurtvereniging zit nu in de oude voetbalkantine aan de Dreef, een plek waar veel andere verenigingen van gebruikmaken voor hun activiteiten. Daar was hij een echte spin in het web. Want naast bestuurder was Cor ook contactpersoon voor de verhuur van de ruimte en draaide hij bardiensten. Zogezegd, vanaf 1977 zat Cor ook bij het wijkoverleg Hornmeer. Al is hij daar wel een tijdje uit geweest, omdat al zijn bestuurlijke functies te veel tijd kostten naast zijn dagelijkse functie als toezichthouder in de woningbouwsector. Voor het wijkoverleg Hornmeer voerde hij overleg met de gemeente, woonde voorlichtingsbijeenkomsten bij en was hij het aanspreekpunt voor bewoners over technische zaken in zijn wijk. Naast zijn politieke en bestuurlijke werk was Cor ook geïnteresseerd in cultuur. Sinds 1971 was hij actief lid bij toneelvereniging Kudelstaart. Daar heeft hij veel mooie rollen gespeeld, die menigeen zich nog kan herinneren. Tussen 1980 en 1990 droeg Cor ook hier zijn steentje bij aan het bestuur. Het grootste gedeelte hiervan was hij secretaris. Naast het spelen op het toneel was hij actief bij het bouwen van de decors en jarenlang stond hij voor de toneelvereniging klaar. Cor heeft ook vele jaren voor Radio Aalsmeer gewerkt. Hij presenteerde daar Intermezzo samen met Sem van Hest, een programma waarin hij zijn liefde voor klassieke muziek kwijt kon. Zijn favoriete componist was namelijk Beethoven en zelfs tot twee weken voor zijn overlijden heeft hij dit programma nog gepresenteerd. Voor al deze vrijwillige inzet voor de Aalsmeerse samenleving, is Cor in 2018 benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij ontving zijn onderscheiding tijdens de lintjesregen uit handen van de toenmalige burgemeester Jeroen Nobel. In 2001 ontving Cor ook al de Rozenpenning als blijk van bijzondere waardering. Cor Knol overleed op acht juni jongstleden op negenenzeventig jarige leeftijd. Met respect en waardering denken wij terug aan zijn jarenlange inzet voor en de maatschappelijke betrokkenheid bij de Aalsmeerse samenleving. Wij wensen zijn vrouw Trudy, dochter, kinderen en kleinkinderen veel sterkte de komende tijd. Ik wil u allen vragen te gaan staan, zodat wij met elkaar kunnen gedenken. Hartelijk dank, neemt u plaats. Vooral ook aan de familie heel fijn, dat u erbij was en u kunt uiteraard uw weg vervolgen.
Rb-1	**1.1.**	**Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte** De voorzitter: En per hamerslag zijn wij aangevangen met de algemene beschouwingen van de gemeenteraad. Wij starten even met wat huishoudelijke mededelingen, dan nemen we de vergadervolgorde van vandaag even door en dan gaan we langzaam met de inhoud beginnen. En u heeft zich allemaal natuurlijk fantastisch voorbereid op de algemene beschouwingen, voor het eerst sinds lange tijd weer hier in onze prachtige raadzaal. Iedereen op de tribune ook van harte welkom en dank voor uw interesse. Uiteraard ook de kijkers thuis. We zullen het een zo levendige vergadering mogelijk proberen te maken, zodat we met zijn allen deze beschouwingen goed doorkomen en met veel plezier hopelijk kunnen terugkijken op mooie beschouwingen. We hebben bericht van verhindering, mevrouw Van der meer en de heer De Vries en vanuit Absoluut Aalsmeer wegens persoonlijke omstandigheden, de dames Prent Bouten, Van Hilst en mevrouw Holtrop. Desalniettemin voldoen wij aan een prachtig quorum. Ik zie dat de fractievoorzitters present zijn voor de algemene beschouwingen.
Rb-1	**1.2.**	**Vaststelling van de agenda** De voorzitter: Wij hebben een aantal vergaderpunten waar wij separaat besluitvorming op moeten laten plaatsvinden. Maar bij de algemene beschouwing kunt u zoals u weet, de

		Bestuursrapportage, Kadernota, Jaarstukken en Meicirculaire betrekken. Daar zullen geen separate besprekingen van zijn. We gaan er straks wel apart over besluiten. Maar u wist, dat kunt u allemaal in uw termijnen betrekken. U heeft tien minuten per beschouwing. We zullen niet te strikt op de tijd letten. Maar als u langer dan twintig seconden over tijd gaat, grijpen we natuurlijk fors in, zo is het ook. Daarnaast hebben de partijen GroenLinks, PvdA en Flor-Aalsmeer voor de algemene beschouwingen moties aangekondigd en verder op de agenda staat er als het goed is, nog eentje van D66. Komen we straks aan toe. Als we onze eerste termijn gehad hebben is het de bedoeling, dat we even kort schorsen. Kan het college zich voorbereiden op beantwoording in twee, in de eerste termijn. En dan kijken we even in de vergadering aan of daarna nog meer behoefte is aan schorsing. Kan me ook zo voorstellen als het college gereageerd heeft, dat voordat u naar uw tweede termijn gaat, wat reflectie wil plegen daarop. Dus dan checken we gewoon even hoe we dat met elkaar gaan doen. Dan hebben we nog een ander punt. Dat is het MPP, het Meerjaren Projectenplan Buitenruimte en een akkoordstuk. Dat volgt verder op in de vergadering. Het heeft alles met te maken met de logica van waarop wij besluitvorming met elkaar moeten doen. Dus vandaar dat er even een wat gekke volgorde zit, eerst bespreekstuk, en dan akkoordstuk. Maar ja, dat is nou eenmaal techniek.
Rb-1	**1.3.**	**Actieve informatie uit het college** De voorzitter: Dat brengt ons bij de Actieve informatie vanuit het college en daarvoor heeft de heer Kikkert zich gemeld. Ik geef u graag het woord. De heer Kikkert: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb inderdaad twee mededelingen. De eerste betreft ja, de storm Poly die gisteren over ons land heeft gewoed en natuurlijk ook betekenis heeft gehad in Aalsmeer en dan met name de schade aan bomen. Er is veel blad afgevallen, maar de schade op zichzelf valt mee in de zin van omgevallen bomen. Ik heb overigens al en dit compliment wil ik heel graag doorgeven, complimenten van inwoners gekregen, hoe de Meerlanden nu acteert op het punt van het weer opruimen van de schade. Dat is de eerste mededeling. De tweede mededeling betreft mijn bezoek aan De Huiskamer van Aalsmeer vanochtend. U kent allemaal De Huiskamer van Aalsmeer, ook wel bekendstaande als De Oude Veiling waarin een aantal maatschappelijke organisaties zitten. Ja, die daar zitten, omdat ze ja, de kracht van elkaar, de versterkingen van elkaar ja, tot uitvoering moeten brengen. Dat was een hele inspirerende bijeenkomst, kan ik u zeggen. Daar kom ik ook zeker nog op terug in de zin van ja, wat betekent dat nou, die samenwerking en die kracht? Maar ik heb er twee dingen uit meegenomen, waarin ik u graag meeneem. Dat is in de eerste plaats, want u vroeg al van, wat heeft u allemaal onder uw arm? Nou, ik heb twee bordjes onder mijn arm die ik graag ook aan u meegeef, omdat ik u een hele constructieve vergadering toewens met een mooie afloop en nou, een goeie harmonie. Laat ik het zo zeggen. Dat is één, weer wat geleerd. Want ja, doordat je met elkaar in gesprek bent, leer je van elkaar en een mens is erop ingericht om een leven lang te leren. Dat is in ieder geval het adagium van mijn partij, een leven lang leren. Nou, dat draag ik ook graag naar u uit. Dus, weer wat geleerd vandaag. Het tweede is wat ik hoop, want door gesprekken met elkaar, je leert elkaar kennen, maar je doet ook inspiratie op. Dus ik hoop dat u om zes uur zegt, na het diner moet ik overigens zeggen, dus dat zal vast tien uur worden, vol inspiratie weer huiswaarts. De voorzitter: Nou, fantastisch. Dat zijn nog eens bemoedigende woorden voor deze vergadering. Hartelijk dank daarvoor.
Rb-2	**2.**	**De agendapunten R-2, R-3 en R-5 worden integraal behandeld** **Algemene beschouwingen** De voorzitter: En dat brengt ons bij het hoofdnummer van onze vergadering vandaag. Dat zijn de algemene beschouwingen. Wij doen dat op volgorde van grootte van partij. Wat ik nog even wilde noemen is, normaal gesproken als er moties worden ingediend en die worden ter

		stemming gebracht, doen we dat als meest afwijkende motie van het voorstel dat ter tafel is gelegd. Zo werkt dat natuurlijk niet bij de Kadernota, dus er zit wat willekeur in. De griffie heeft dat voor zijn rekening genomen en dat is een soort van op wijze van indienen geweest. Dus die volgorde ziet u terug. U kunt de behandeling van de moties in uw eerste termijn meenemen en in de tweede termijn kunt u natuurlijk op elkaars moties reageren. Ik wil er wel bij aangeven als we zo administratief bij nalopen of u voor of tegen bent, probeer dat wel een beetje geanimeerd naar voren te brengen, want anders krijgen we zo'n administratieve sessie. En volgens mij zit ik daar als voorzitter minder op te wachten, laat ik het even bij mezelf houden. Laten we dat proberen sprankelend te doen. Maar de besluitvorming is dus eigenlijk een beetje op volgorde van indienen. Goed. Ik hoop niet, dat ik u hiermee ontmoedigd heb. Ik zie namelijk erg uit naar uw algemene beschouwingen. Dat kunt u vanaf hier doen, zodat we u, thuis ook goed kunnen zien. En ik zou graag het woord willen geven bij de aftrap aan de heer Van Willegen namens het CDA. De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Zoals u zelf al zei, vandaag behandelen we de Kadernota 2024. Geen kaderbrief zoals vorig jaar en geen Kadernota in de Burgerzaal, maar een Kadernota in deze mooie raadzaal. Voorzitter, ik begin met de algemene beschouwing. Vorige week gestart met een nieuw college. Maar natuurlijk niet echt nieuw, maar wel van een wezenlijk andere samenstelling. Met alle wijzigingen van de afgelopen tijd in raad en college hoopt het CDA, dat we de komende tijd ons bezig kunnen houden met het besturen van Aalsmeer om Aalsmeer en Kudelstaart nog mooier en ook veiliger te willen maken voor onze inwoners. Er zijn de afgelopen jaren al diverse mooie dingen ontwikkeld in Aalsmeer, denk aan het Waterfront. Maar denk ook aan het klaarkomen van het park in de Hornmeer, diverse speelplaatsen zijn opgeknapt, het gereedkomen van diverse woningbouwprojecten. Denk daarbij aan de woningen van, aan de Zwarteweg, de Stommeerhoff, de Laurierhof, De Posterijen en de Zuiderkerk, oftewel de Zuydveste. Maar voor het CDA blijven er ook wel een paar wensen over. Wij denken met name aan de groenvoorziening in Aalsmeer en Kudelstaart, dit blijft toch een hardnekkig probleem. Dit is bijna over de hele gemeente van toepassing. Laatst was er ook nog een fietstocht in Kudelstaart en ook daar werden de raadsleden op de tekortkoming van de groenvoorziening gewezen. Ook maakt het CDA zich zorgen over het openbaar vervoer. Denk aan het afschalen van het aantal bussen op buslijn 340 en het ontbreken van diverse lijnverbindingen naar Schip... of de directe lijnverbinding naar Schiphol. Maar ook maakt het CDA zich zorgen over de aanrijtijden van de ambulance in Aalsmeer en Kudelstaart. Wij vinden, dat wij op een goede ambulancezorg moeten kunnen vertrouwen. Het CDA heeft ook zorgen over de Jeugdzorg, al lijkt dat voor Aalsmeer een mooie verbeterslag te maken. De sturing op de Jeugdhulp en de verbetering van de registratie, dossiervorming en inzicht in de Jeugdhulpverlening is voor ons een goede opstap naar kwaliteit en grip op de kosten. Wel is het CDA blij met diverse ontwikkelingen die gaande zijn. Erg blij zijn we met de ontwikkeling in Aalsmeer Oost. Zowel de woningen als de ontwikkeling van het nieuwe integraal kindcentrum. Ook nu er groen licht is gekomen voor de woningbouw in Westeinderhage in Kudelstaart en de ontwikkeling van de Hoeksteen in Aalsmeer Zuid. Ook zijn we blij dat er gewerkt wordt aan een nieuwe kazerne voor de brandweer. Het CDA spreekt de hoop uit, dat de nieuwe kazerne een positieve uitwerking mag hebben op ons vrijwilligerskorps. Het zal altijd een uitdaging blijven, gemotiveerde vrijwilligers te vinden voor dit, om dit belangrijke werk te doen. De bouw van het nieuwe politiebureau op de grens van Aalsmeer-Uithoorn is een goede ontwikkeling voor onze inwoners. Hiermee komt feitelijk een politiebureau terug in onze gemeente, grensgemeente. Het CDA steunt nog altijd de plannen voor het Zeilfort Kudelstaart. Maar zolang dat nog niet zover is, is de gemeente eigenaar en hebben wij de verantwoordelijkheid voor een goed onderhoud. In de Strategienota Sociaal Domein, die volgens de planning in december 2023 door de raad zal worden behandeld, wordt de lokale inclusie agenda opgenomen. Voor het CDA een belangrijk argument, agenda, een belangrijke agenda. Dit is gebudgetteerd als stelpost van het WMO is eigenlijk een vraag aan de wethouder of is dit en komt hier nog een aparte post voor? De vernieuwing van het aanbod van kunst en cultuur met de regievoerder het Cultuurpunt, kunnen wij ondersteunen, mits Aalsmeerse stichtingen hier nauw bij betrokken worden. De Onderwijsagenda is een lang gekoesterde wens van het onderwijs en de kinderopvang, maar ook van het CDA. Wij zien deze dan ook met belangstelling tegemoet. Het CDA ziet taal, Aals...taalsmeer als een

belangrijk onderdeel voor het leren van de Nederlandse taal, zodat iedereen volwaardig deel kan nemen aan de Aalsmeerse en Kudelstaartse samenleving. Het CDA kan zich goed vinden in het doorzetten van de zwemregeling. Op de website van de Aalsmeer Pas staat de korting van zes keer de entree tot 1 juli 2023. Gezien de doelgroep en de zomerperiode vraagt het CDA zich af, waarom deze termijn, voor deze termijn is gekozen. Kadernota 2024 vinden wij een mooie opmaat naar de begroting van 2024. Zeker met de nagekomen Meicirculaire moet dit voldoende vooruitzicht geven op een goede balans voor de financiën voor de gemeente Aalsmeer. Al is het CDA zich zeer bewust van, dat de gelden uit de Meicirculaire incidenteel zijn en we daar geen structurele zaken van kunnen aanpakken. Maar voor dit moment is het wel voldoende om geen bezuinigingen hoeven door te voeren. Het is de juiste boekings-methode om het restant van het budget ten bate van de klimaatadaptatie terug te storten in het algemene reserve. Mocht er alsnog middelen nodig zijn, zal het CDA hier niet tegen zijn. Voorzitter, Aalsmeer is ambitieus en zijn heel veel zaken in ontwikkeling. Dus wordt er veel van de organisatie en met name de kernorganisatie, verwacht. Dus vanaf deze plaats wens ik allen veel wijsheid toe. En als de AA-claims die zijn ingediend, is dan, heeft dan, is het CDA ook voorstander van oud, nieuw voor oud. En die wijsheid en die passie, die wensen wij ook alle ondernemingen, verenigingen, stichtingen en vrijwilligers toe. Voorzitter, en tot slot wil ik ook dit jaar eindigen met de woorden van ons voormalige Koningin Beatrix, ik wens u daarbij Gods zegen toe. Het CDA heeft geen moties en ook geen amendementen, dus daar hoeft u van ons niks te verwachten. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank voor uw bijdrage. Brengt ons bij de VVD, de heer Van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Zoals u gewend bent van de VVD proberen we ook vanmiddag efficiënt en effectief te vergaderen. Ik zie in de agenda, dat wij gelijk punt R-2, 3 en 5 behandelen. De VVD gaat ook gelijk even R-4 erbij behandelen, dan zijn we gewoon in één keer klaar. Samenvattend, de VVD ziet een financieel gezond Aalsmeer en Kudelstaart. De fractie van de VVD heeft alle geagendeerde financiële documenten. Dat wil zeggen, de Jaarstukken 2022, de eerste Bestuursrapportage 2023, de Kadernota 2024 en natuurlijk de Meicirculaire van dit jaar als geheel bekeken en is tevreden. We kijken naar een solide en stabiele financiële situatie van de gemeentelijke financiën in Aalsmeer en Kudelstaart. Over 2022 blijft een financieel voordeel over van drie komma acht miljoen euro. In de Bestuurs-rapportage geeft 202 geen reden tot zorg, de jaren daarna wel. In de Kadernota 2024 zien we een positief beeld in 2024 tot en met 2026 en geeft 2027 zorgen. In de Meicirculaire zien we bijna zoals gebruikelijk, maar daar moeten we niet aan wennen, weer financieel voordelige cadeautjes helaas eenmalig, van de Rijksoverheid waardoor het bijgestelde financiële perspectief uit de Kadernota toch ook weer eindigt met een happy end. Als we wat dieper kijken zien we, dat in de Jaarstukken voorstellen door het college worden gedaan om diverse risico's af te dekken en op enkele punten budgetten te repareren. Het weerstandsvermogen voldoet aan onze Aalsmeer norm en in de accountsrapportage worden op eerder gebrekkige punten verbeteringen gesignaleerd en dat vinden wij goed. In de Kadernota 2024 ondersteunt de VVD als coalitiepartner de speerpunten van beleid. De VVD staat volledig achter het college voor wat betreft de stellingname naar de AA-organisatie, dat nieuwe financiële claims moeten worden gevolgd door voorstellen die leiden tot een besparing op bestaande kosten van hetzelfde bedrag. Oud voor nieuw, zoals dat ook in het nieuwe coalitieakkoord staat. Of het addendum op het coalitieakkoord. In de commissie heeft de VVD al een toezegging ontfutseld aan de toen in functie zijnde portefeuillehouder Financiën, om te kijken of in de voorgenomen doch niet haalbare vermakelijkheden retributie toch een alternatieve heffing kan worden gevonden. Zodat toeristen ook een beetje meebetalen aan het gebruik van onze plassen, wegen en groen. De VVD ziet ook, dat de omvang van de algemene reserve en de bestemmingsreserves een stabiel beeld laten zien en dat vinden wij goed. Wel vindt de VVD het programma drie, dat rijmt op economie, wat magertjes en nodigt het college en de portefeuillehouder graag uit om te kijken of hierin nog extra kan worden geïnvesteerd. De VVD heeft nog wel twee vraagjes over de zogenaamde limitatieve lijst die bij de dienstverleningsbijdrage aan de AA-organisatie wordt gepresenteerd. De eerste vraag is: Wat is de betekenis eigenlijk van deze lijst? De tweede vraag is: Op welke wijze is of moeten we met de daarin opgenomen financiële gegevens rekening houden in het financieel

meerjarenperspectief? De VVD is ook tevreden over de positieve ontwikkeling van de behoedzaamheidsreservering na de Meicirculaire en ziet dat als een gezonde extra risico buffer. De conclusie van de VVD-fractie, inmiddels uitgegroeid tot de tweede fractie in de raad zonder dat we er iets voor hebben hoeven doen, is dat we financieel goed bezig zijn. En deelt daarvoor graag de complimenten uit aan ons als gemeenteraad, het college, de griffie en de ambtelijke organisatie. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank voor uw bijdrage.

De heer Fransen: Voorzitter. Voorzitter.

De voorzitter: Dat brengt ons bij ... Sorry, de heer Fransen.

De heer Fransen: Ja, ik heb een vraag aan de heer Van der Zwaag, als dat mag.

De voorzitter: Nou ja, aan het einde van de inbreng kunt u zeker een vraag stellen, maar dan moet het een verduidelijkingsvraag zijn.

De heer Fransen: Ja, het is een verduidelijkende vraag.

De voorzitter: ... de heer Van der Zwaag gemeld heeft. Ja, de heer Van der Zwaag, mag ik u nog even in ieder geval voor het theatrale effect vragen, nog even plaats te nemen achter dit katheder?

De heer Van der Zwaag: Ja, voorzitter, ga ik hier weer even uitloggen.

De voorzitter: Geef ik graag het woord aan de heer Fransen.

De heer Fransen: Er is toch gewoon de mogelijkheid om te interrumperen of vragen te stellen of heb ik het verkeerd begrepen?

De voorzitter: Dat is zeker mogelijk. Maar het goede gebruik is, dat we eerst onze beschouwing doen en in het staatje aan het eind, heeft u alle ruimte om te interrumperen. Dus dit is uw eerste interruptie, de heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel. Ja, via u aan de VVD. De VVD geeft aan extra te willen investeren in programma drie, in programma economie. Wat wilt u bereiken? Daar ben ik dan even nieuwsgierig naar.

De voorzitter: De heer Van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Dat is een uitzonderlijk goeie vraag. Wij geven, wij vragen niet om te gaan, extra te gaan investeren in programma drie. We nodigen het college uit om te kijken of daar nog iets nodig is. In coronatijd hebben we best wel veel geïnvesteerd in onze bedrijven. Ik kan me voorstellen, er staat nu alleen maar één dingetje, dat is de forensenbelasting. Ja, vinden wij wat magertjes, dus laten we daar eens even naar kijken of er iets meer kan gebeuren. Dus dat is een open uitnodiging aan het college.

De voorzitter: Duidelijk beantwoord? Dank voor deze vraag, deze interruptie. Dan gaan we alsnog onze weg vervolgen naar Absoluut Aalsmeer, de heer Koster.

De heer Koster: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mag ik u hier uitnodigen?

De heer Koster: Nee, als u het niet erg vindt, wil ik het graag vanaf deze plek blijven doen.

De voorzitter: Bij deze, zeker. Die vrijheid niet ontnemen. Aan u het woord.

De heer Koster: Nee, dank u. Ik wil graag aansluiten bij de laatste woorden van de heer Van der Zwaag. Met in de eerste plaats complimenten uitreiken aan waarschijnlijk de ambtelijke organisatie die een aantal goed leesbare stukken heeft geproduceerd en ook de samenhang tussen de Jaarstukken, de BuRap en de Kadernota heel goed hebben vormgegeven en daarmee is alles tot een heel helder en leesbare notities geworden. Dus daarvoor alsnog mijn complimenten. In de tweede plaats heb ik de verleiding weerstaan om ook een opstel te schrijven over de stukken die nu voorliggen. Want ja, dan word je al gauw verleid tot cherry picking met dingen die je leuk vindt en dingen die je minder leuk vindt. We zullen de discussie hier aan tafel even afwachten. Er zijn een flink aantal moties ingediend en ik ben erg benieuwd naar de reacties op die moties. Ik hoop, dat dat een beetje de gedachtegang op weg helpt. De meeste stukken, die hebben betrekking op de toekomst. Het is een aanloop naar de Begroting 2024, dus om nu al heel diep op de plannen tussen 2024, 2025 en 2026 in te gaan, lijkt me iets te vroeg. Maar nogmaals, hele leesbare stukken. Ik hoop, dat het een goede aanleiding geeft tot een hele vruchtbare discussie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Dan gaan wij naar de volgende fractie. Dat is D66 en ik geef graag het woord aan de heer De Vries. Ja, voor de kijkers thuis, de heer De Vries, die neemt, die verlaat de vergadering. Maar hij neemt een iets andere route. Komt allemaal goed, komt allemaal goed. De bodes hebben de deur op slot gedaan, dus De Vries kan het pand niet verlaten. Komt allemaal goed. We wachten even af.

De heer De Vries: Dank, voorzitter. Ik dacht, ik zie iedereen met een jasje aan staan, dus laat ik die positie ook bereiken. Ik kan mijn knoopje niet dicht doen, doe ik dus ook maar niet. Moet nu toch echt wel wat aan mijn gewicht gaan doen, geloof ik. Maar goed. Geachte voorzitter, leden van de raad. We hebben een turbulent jaar achter de rug. Eindelijk bekomen van de ergste geseling van de corona epidem... of pandemie werden we vorig jaar ook in Europa, gestort in een schijnbaar eindeloze oorlog aan de buitengrenzen van de democratische gemeenschap. Door onze traditionele banden met de Oekraïne hebben we als gemeente Aalsmeer gelukkig een goede bijdrage kunnen leveren aan de opvang van de vluchtelingen voor deze oorlog en leveren onze dorpsgenoten uit alle kernen een voortdurende bijdrage aan de steun aan wat voorheen niet alleen onze gewaardeerde handelspartners waren, maar ook onze vrienden. We zijn ons bewust van de vele mensen die voor dit soort omstandigheden op de vlucht zijn. Maar voor vrienden die voorheen bij ons stage hebben gelopen, handel met ons dreven en waar onze ondernemers welkom waren om bedrijven op te zetten, komen de gevoelens al snel nog dichterbij. We blijven ons hierdoor bewust van onze bevoorrechte positie van een leven in vrijheid en in de meeste gevallen, in voorspoed. Op politiek lokaal gebied was het echter ook een turbulent jaar. Een nieuwe raad die zijn plek en de nieuwe verhoudingen nog moest vinden. Het aftreden van twee wethouders binnen het jaar van aantreden en de opvolgende besprekingen om bij elkaar te komen en te blijven. Genoeg om even rustig van te bekomen. We willen nogmaals benadrukken, dat we na alle verwikkelingen van de laatste tijd in AA een goede samenwerkingspartner blijven zien. Voor de komende drie jaar, net zoals we die zien in de andere partijen. Uiteindelijk moeten we het met zijn allen blijven doen, zijn we allen gezamenlijk, maar tegelijkertijd ieder individueel vertegenwoordigers van de inwoners van Aalsmeer en past het niet uit te sluiten noch te saboteren. Vooruitkijkend op de basis van de Kadernota willen we vooral benadrukken, dat we een zonnig beeld zien. We hebben kortgeleden het pad vastgesteld inzake duurzaamheid en energietransitie, waarbij gegarandeerd is, dat zowel inwoners als ondernemers en dan met name degenen met verstand van zaken, betrokken zullen worden bij het ontwikkelen van de plannen die nodig zijn om te komen tot een fundamentele verandering binnen onze samenleving. Want dat is deze transitie op deze vlakken. Wij zien dit niet alleen ten dienste van klimaatverbetering en een belangrijke bijdrage aan de verbetering van een gezonde leefomgeving, maar ook als een geweldige kans om nieuwe ideeën te ontwikkelen, in praktijk te brengen en bij te laten dragen aan een gezonde economie. Een uitgelezen kans om op relatief eenvoudige wijze tot een betere wereld te komen. En dan niet op basis van beklemmende dogma's en zware filosofieën, maar als gevolg van een natuurlijk proces waar geen zware

discussie voor nodig hoeft te zijn. Een proces waarbij iedereen aan boord gehouden kan worden en iedereen op gelijkwaardige basis behandeld wordt, iedereen baat heeft bij de komende veranderingen. Het proces dat hierbij gekozen is, legt nadruk op participatie. Het samen oplossen van problemen en het bedenken van plannen staat aan de basis van een succesvolle uitvoering. De Omgevingswet die komend jaar van kracht wordt, stelt participatie al als verplichting. Maar we weten al langer, dat de meest succesvolle plannen zeker als deze complex zijn, gebaat zijn bij voldoende participatie van alle betrokken belanghebbenden. Plannen worden hierdoor niet alleen beter, omdat alle betrokken partijen meedenken aan oplossingen, maar ook omdat er een grotere kans is, dat fouten voorkomen worden. Al was het alleen maar door de veelheid van invalshoeken en dus een veelheid van manieren om ergens tegenaan te kijken. Het plan om in de loop van de komende tijd te komen tot een alomvattend beleid op het gebied van participatie, zal het bestuur dus beter maken. We hebben al vaak aangegeven, dat verkeersveiligheid een van de belangrijkste thema's is voor de periode 2022-2026. Nu de participatieronde middels het Burgerforum is besloten, wordt in het komende jaar het verkeersbeleid voor de gehele gemeente Aalsmeer opgesteld. Dit moet er niet alleen voor zorgen, dat de bekende knelpunten in de gemeenten worden aangepakt of opgelost. Maar ook dat de verkeersveiligheid in de woonwijken wordt verbeterd. En dan gaat het niet alleen om het vrachtverkeer rond de knip, maar ook te hard en te gevaarlijk rijden in de wijken zelf. Ook op dit gebied geldt, dat niet alle oplossingen bij iedereen populair zullen zijn of dat alle problemen zullen worden opgelost. Maar laten we met zijn allen streven naar een zo goed mogelijk resultaat en laten we juist op het gebied van verkeersveiligheid een permanente lijn bewaren tussen de inwoners en de gemeenten. De ontwikkelingen rond de tweede supermarkt, de ontwikkeling van de woningbouw op de Hoofdweg Zuid en de ontwikkeling en herinrichting van het winkel- en dorpscentrum in Kudelstaart, hebben alle met elkaar te maken. In 2024 zal er een eerste aanzet worden gegeven in ontwikkeling van deze plannen. Het is iedereen duidelijk, dat een tweede supermarkt er zal komen. Het is slechts de vraag, wanneer. Bij een normale afwikkeling van de plannen gaat dit zeker niet dit jaar worden, maar dat zal ook niet later worden dan de volgende collegeperiode 2026-2030 en dan hopelijk in het beginperiode van die termijn. Dan moeten we met zijn allen echter wel snel en voortvarend aan de slag gaan en moeten we alle neuzen dezelfde kant op krijgen. Een opdracht voor alle betrokkenen, met name die in Kudelstaart. Westeinderhage, De Tuinen van Aalsmeer, Hoofdweg Zuid, Oosteindedriehoek is in, Aalsmeer is dus zo'n beetje volgebouwd of volgepland. Dat betekent, dat we meer aandacht moeten besteden aan de kleinere stukjes die ons nog resten. Dat betekent, dat er dus ruimte bestaat voor alternatieve manieren van woningbouw. Bescheiden hoogbouw voor appartementen, kleinere betaalbare woningen en appartementen voor starters en kleine huishoudens, slimmer gebruik van bestaande gronden en bestemmingen. Het moet uit de marges gaan komen, maar ook daar liggen genoeg uitdagingen en mogelijkheden voor creatieve geesten. Zie ook dit niet als een probleem, maar als een kans. We weten, dat er niet landelijk ideeën zijn voor het benutten van dit soort locaties, maar ook hier binnen onze eigen gemeente. Ook hier dus weer, samenwerking en bundeling van kennis en krachten. Wel moeten we bij dit onderwerp ook letten op voldoende groenvoorzieningen en natuur en niet in de laatste plaats, voorzieningen. We zijn erg goed gebleken in het bouwen van huizen, maar een buurtcentrum met een winkelcentrum, zorgvoorziening en ontmoetingsplekken schieten er vaak bij in. Dit verdient meer aandacht in de komende plannen. Ook de openbaar vervoersvoorzieningen moeten beter. In ultimo moeten we dit als gemeente zelf gaan oppakken. In eerste instantie als coördinator van bestaande kleinere initiatieven, maar uiteindelijk misschien richting een gemeentelijk openbaar vervoer, al dan niet los van de bestaande busmaatschappijen. Ook blijven wij pleiten voor het doortrekken van een tramverbinding van Uithoorn naar Schiphol via Aalsmeer. Dit kan een oplossing betekenen voor een belangrijk deel van het vollopen van de autowegen in Aalsmeer, met name tijdens de spits. En zorgt per definitie voor een regelmatige openbaar vervoer verbinding met name richting Schiphol, los van de nukken van de toevallige busmaatschappij. Dit is niet onhaalbaar in het licht van ontwikkelingen rond het doortrekken van de Zuidas en de Noord/Zuidlijn. Dit zijn zomaar een aantal punten die het komende jaar een rol gaan spelen, in de discussies die we gaan voeren komend jaar. Het goede nieuws is, dat we niet verwachten, dat de partijen in de Aalsmeerse gemeenteraad op deze punten heel sterk uiteenlopende standpunten hebben. Genoeg ruimte voor werkbare compromissen die

		velen ten goede zullen komen. En daarmee ruimte voor moeiteloze beslissingen, wat ons betreft. We blijven heel veel vertrouwen hebben in een goede samenwerking tussen partijen. Het mag voor sommigen de toon zijn die de muziek maakt, maar ons gaat het vooral om het eindresultaat. Bij het bereiken van een goed eindresultaat hebben we om te beginnen, alleen goede wil nodig en die zien we wat ons betreft terug bij alle partijen in de gemeenteraad. Geen redenen om te twijfelen aan een goed verloop daarom. Alle dank aan onze collega's in de politiek, college en gemeenteraad, maar ook niet te vergeten onze ondersteunende collega's met name in de kernorganisatie. Allen, heel veel succes het komend jaar. De fractie van D66 blijft met veel plezier met jullie allen samenwerken. Dank, voorzitter. De voorzitter: Hartelijk dank voor uw bijdrage. Dat brengt ons bij GroenLinks, de heer Fransen. De heer Fransen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, zoals D66 de omweg kiest, kiezen wij het kortste pad. Dat leek ons handig. De heer De Vries, ik weet niet waar die is, maar misschien komt hij nog. Of moest hij zijn jasje weer inleveren? In het begin zei de voorzitter van, jullie hebben allemaal tien minuten, ga er niet overheen. Maar volgens mij begint hij nu zenuwachtig te worden of iemand de tien minuten wel haalt. Wij gaan het niet halen, dat beloof ik u alvast. Ik vond het heel leuk, de opening van wethouder Kikkert. Dat, sowieso, dat er iets was vanuit het college om te vertellen bij mededelingen college. En nou, deze luchtigheid stel ik zeer op prijs. Bedankt daarvoor, dat vind ik mooi. Het CDA had een ja, een bekende, zeg maar eigen stijl opening, dat had de VVD ook. Ik mis alleen wel bij de VVD het cadeautje voor de huiseigenaren, wat er toch al bijna jaarlijks was. Maar ja, dat moeten we misschien nu op een andere manier gaan regelen, misschien moeten wij dat doen. Maar goed, dat als inleiding. Voorzitter, gewaardeerde collega-raadsleden, betrokken inwoners en college van B&W. Aalsmeer verdient wat ons betreft beter. Het is wel, wat ons betreft wel tijd voor veranderingen. Vandaag zijn we hier wat GroenLinks betreft bij elkaar gekomen om te reflecteren op en vooral om vooruit te kijken naar de politieke situatie in Aalsmeer. Het valt wat ons betreft niet te ontkennen, dat politiek gerommel en persoonlijke ego's de overhand lijken te hebben. Terwijl urgente crisissen zoals woningnood, Schiphol, de verkeerssituatie op de N201, de energietransitie, de stand van de biodiversiteit schreeuwen om onze aandacht. Maar laten we ons niet verliezen op dit moment in het benoemen van allerlei problemen, laten we ons richten op de oplossing en de essentie van politiek bedrijven, het dienen van onze inwoners. Laten we gewoon in actie komen. Als GroenLinks beseffen we, dat we deel uitmaken van dit politieke proces en dat het geen zin heeft om anderen en elkaar de maat daarin te nemen. Eerlijk gezegd is die neiging soms wel aanwezig, moet ik zeggen, maar dat moeten we kunnen weerstaan. In plaats daarvan willen we de verantwoordelijkheid op ons nemen om misschien wat voortouw te nemen voor verandering. Het is onze plicht om de politiek te verbeteren en te streven naar een open en eerlijke dialoog. En ik hoorde de D66 daarnet ook al op hinten. Daarom stellen wij voor om voor de rest van deze periode in het derde kwartaal van dit jaar, een raadsagenda op te stellen. Een raadsagenda waarin elke partij kan aangeven, welke onderwerpen zij deze periode willen bespreken. En dat gunnen we dan elkaar. Over al deze onderwerpen die dan, de lijst van onderwerpen die dan komt, stelt elke partij die dat wil, daar een visie over op. Dan gaan we naar elkaars visie luisteren. En dan gaan we proberen die visie te belichten, daarover te praten. Dat is dan zeg maar voor het college een opdracht om dat punt uit te werken, gehoord hebbende de visies. Wat ons betreft kunnen we op die manier tot gezamenlijke oplossingen komen. Laten we beginnen met het luisteren naar elkaar en het begrijpen van elkaars standpunten. Voordat we ons eigen geluid laten horen, eerst begrijpen dan begrepen worden. Op die manier kunnen we constructieve discussies voeren en kunnen we de belangen van onze kiezers optimaal behartigen. Want daar zijn we voor. Wij geloven, GroenLinks gelooft, dat Aalsmeer beter verdient en dat we als politici beter kunnen. Het is hoog tijd om te breken met de huidige politieke cultuur die soms meer weg heeft van een smeulende veenbrand zoals dat eerder wel genoemd, en laten we een tijdperk inluiden waarin samenwerking en het algemeen belang voorop staan. Laten we de uitdaging aangaan om politiek te bedrijven. Op een manier die onze inwoners inspireert en vertrouwen geeft, vertrouwen in elkaar en in de toekomst van de gemeente. Met deze boodschap willen wij als GroenLinks graag het gesprek aangaan met met jullie, met onze politieke collega's. We nodigen alle partijen uit om zich uit te spreken over de vraag of zij van mening zijn, dat het op

dit moment goed gaat in Aalsmeer in de Aalsmeerse politiek? Vindt u dat, gaat het goed op dit moment of is er iets nodig? Laten we wat ons betreft samenwerken aan een constructieve en verantwoordelijke politieke agenda, die de belangen van onze inwoners weerspiegelt. Uiteindelijk zijn wij allemaal simpelweg dienaar van Aalsmeer en van de inwoners van Aalsmeer. Laten we daar onze verantwoordelijkheid in nemen en de politiek nieuw leven inblazen. Bewijzen dat we beter kunnen en streven naar een gemeente, waarin iedereen zich gehoord en vertegenwoordigd voelt. Die weg naar verandering begint wat ons betreft vandaag. Met open armen en open geest het gesprek aangaan, zonder de polarisatie en verdeeldheid die ons zo vaak heeft gekenmerkt. Daar waren wij bij, wij deden daaraan mee. Laten we ons richten op wat ons verbindt en samenwerken aan duurzame oplossingen voor de uitdagingen waar Aalsmeer voor staat. GroenLinks zal samen met PvdA een aantal moties indienen op een aantal vlakken om de democratie te versterken en om aan te geven, wat volgens GroenLinks de hot items zijn waar we mee te maken hebben. En tevens vragen wij bij deze aan de burgemeester in dit proces om te komen tot een gedeelde raadsagenda, in kwartaal drie vorm te geven. Als we kijken naar de Kadernota waar we het over hebben, de financiële situatie. Conclusie in populaire termen, we hebben geld zat. Kadernota ziet er goed uit. Jaarrekening wat ons betreft prima. Meicirculaire, we krijgen nog wat extra's. Alhoewel we er niet op mogen rekenen, lijkt het wel bijna elk jaar te gebeuren. Niet aan wennen vind ik best wel goed. En daarmee dank ik u voor uw aandacht. Laten we samen bouwen aan een beter Aalsmeer. Dat verdient Aalsmeer. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank voor deze hele positieve woorden. Wij gaan over naar de fractie PvdA en het woord is aan de heer Buisma. Neemt u vooral het woord, heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter, geachte leden van de gemeenteraad van Aalsmeer. De afgelopen periode was verwarrend en beschamend, met wisselende wethouders, politieke conflicten en een broze, broze coalitie. Dit heeft het vertrouwen in het lokale bestuur ernstig beschadigd. De PvdA is van mening, dat het anders kan en anders moet. Als oppositiepartij presenteren wij dan ook graag onze visie en plannen voor Aalsmeer. In onze algemene beschouwing willen we enkele hoofdpunten presenteren die voor ons centraal staan en die wij ook willen benadrukken voor de Kadernota 2024. Een van de meeste urgente kwesties in Aalsmeer, is het gebrek aan betaalbare woningen voor vooral starters en mensen met een laag inkomen. De PvdA zet zich dan ook actief in voor het vergroten van het aantal sociale huurwoningen en het bevorderen van gemengde wijken. Wij vinden, dat iedereen recht heeft op fatsoenlijke huisvesting, ongeacht achtergrond of inkomen. En om dat te realiseren, pleiten wij voor een actieve rol van de gemeente bij het stimuleren en het faciliteren van woning-bouwprojecten, in samenwerking met woningbouwcorporaties en ontwikkelaars. Hiervoor dienen wij ook een motie in om woningcorporaties actief te betrekken bij de ontwikkeling van woningbouwprojecten in Aalsmeer. Samenwerking met woningbouwcorporaties is essentieel om voldoende sociale huurwoningen te realiseren in Aalsmeer. Hun expertise en ervaring kan worden benut en de behoefte aan betaalbare huisvesting is groot. Daarnaast zal de PvdA een motie indienen om vijfhonderd starterswoningen specifiek voor jongeren te realiseren. Wij erkennen de uitdagingen waarmee jongeren worden geconfronteerd bij het vinden van betaalbare huisvesting. Wij streven dan ook actief naar het realiseren van voldoende woningen, die op deze specifieke doelgroep zijn gericht. Waarom is dit nou een kernpunt van de PvdA? De afgelopen jaren hebben wij iedere keer de discussie in deze gemeenteraad gevoerd over het aandeel sociale huurwoningen die Aalsmeer nodig heeft. De VVD, D66 en CDA staan steevast op het standpunt, dat er meer dan genoeg sociale huurwoningen in Aalsmeer zijn. PvdA en GroenLinks willen juist, dat er meer sociale huurwoningen gebouwd worden en dat de huidige voorraad beschermd wordt. Deels zijn dit ideologische verschillen. Vind je woningbouwprijzen een zuiver economische aangelegenheid die aan de markt moet worden overgelaten, of vind je betaalbaar wonen vooral een maatschappelijke taak waar de overheid op moet sturen? Rechts beleid bevoordeelt de ontwikkelaar ten gunste van woningzoekende Aalsmeerders. Deze laatste liberale visie is de afgelopen jaren dominant geweest in Aalsmeer. Dat blijkt ook uit de woningbouw cijfers, het aandeel sociale huurwoning in Aalsmeer daalt. Met de woningbouwplannen Westeinderhage en Oosteindedriehoek van D66 en CDA-wethouder, daalt het in de komende jaren alleen nog

		maar verder. Die duizend woningen die erbij komen, enkel het aandeel duurdere woningen gaat daadwerkelijk omhoog. Een huis vinden in Aalsmeer met een normaal inkomen wordt daarmee onmogelijk, VVD, D66 en CDA lijken dit bewust te doen. Ze maken van sociale huur het liefst een marginaal segment, enkel en alleen voor de allerarmsten en de allerkwetsbaarsten. Dat hoor je terug in de retoriek die gebruikt wordt. Zo heeft de D66-wethouder het over sociale woningbouw, over sociale woningen waar hij goedkope koop mee bedoelt. Dat is wegmoffelen van sociale huur. Het is onbehoorlijk om op deze manier over sociale huurwoningen te praten, het is namelijk drieëndertig procent van alle Aalsmeerse huishoudens waar we het hier over hebben. Die hebben een inkomen tot modaal en zijn dus ook aangewezen op een sociale huurwoning. Het gaat om mensen, het gaat om mensen met een inkomen die werken bij het midden- en het kleinbedrijf, die werken in de horeca, die werken in de beveiliging, die werken in de zorg, die werken in het onderwijs. Al deze mensen wordt een kans op een betaalbare huurwoning in Aalsmeer ontnomen. Al deze mensen mogen van deze liberale partijen ergens anders gaan wonen, niet in Aalsmeer. De huizen die voor hen beschikbaar zijn, kunnen gewoon beter worden verkocht of verhuurd aan mensen met een hoog inkomen. Het maakt één ding wel pijnlijk duidelijk, het doet ertoe welke partijen Aalsmeer besturen. De PvdA komt op voor inwoners als het gaat om stijgende kosten. Op één januari 2023 zijn de energieprijzen omhoog gegaan. En nu blijkt dat vooral mensen met een smalle beurs hard te treffen. Oude niet goed geïsoleerde woningen zijn moeilijk te verduurzamen zonder forse investeringen. Ook hier helpt rechts beleid juist diegenen die dat het minst nodig hebben. De PvdA begrijpt, dat we moeten overstappen naar duurzame energiebronnen om het klimaat te redden. Maar we mogen niet vergeten, dat deze overgang niet kan leiden tot een onredelijke belasting voor de kwetsbaarste groepen in onze samenleving. Daarom pleiten wij als PvdA, dat geen enkel huishouden in de toekomst afgesloten zal worden voor gas en elektriciteit. Heel plat, kopieer gewoon wat ze in Amsterdam aan het doen zijn, daar lukt het. Wij roepen het gemeentebestuur op om samen met woningcorporaties en energieleveranciers te onderzoeken hoe we inwoners kunnen helpen met hoge energiekosten. We willen dat er in de toekomst concrete maatregelen en ondersteuningsprogramma's ontwikkeld worden, speciaal op het verlichten van de financiële lasten van mensen die het nodig hebben. De PvdA in Aalsmeer blijft zich inzetten voor de inwoners en zal er alles voor doen om de financiële gevolgen van de stijgende energiekosten te verzachten, zonder de doelstellingen van de energietransitie uit het oog te verliezen. Naast het creëren van meer woningen voor starters en sociale huurders, pleiten we ook voor aandacht voor ouderenzorg en buurtwerk. We willen investeren in het bevorderen van zelfstandigheid en het welzijn van ouderen. We pleiten dan ook voor het versterken van Thuiszorg, het bieden van passende huisvesting voor senioren en het creëren van plekken om elkaar te ontmoeten. Buurtwerk is van groot belang om de sociale samenhang in een wijk te versterken. Door buurtinitiatieven te stimuleren, vergroten wij de betrokkenheid en leefbaarheid in Aalsmeer. Het is duidelijk, dat er behoefte is aan verandering in het bestuurlijke proces van Aalsmeer. De huidige coalitie heeft wat moeite gehad om met concrete resultaten te komen, wat geleid heeft tot ontevredenheid en wantrouwen onder de inwoners. Als PvdA geloven wij in transparantie, participatie en daadkracht om dit proces te helpen dienen we een motie Bestuurlijke Integriteit in. We willen inwoners actief betrekken bij de besluitvorming, efficiënter werken en obstakels in het besluitvormingsproces aanpakken. Wij streven naar een vruchtbare samenwerking tussen coalitie en oppositie, waarin we opkomen voor de belangen van alle inwoners van Aalsmeer. Het herstellen van dat vertrouwen is van groot belang. Afsluitend, ik doe dat altijd, een gedichtje van Willem Wilmink wat een beetje past bij de afgelopen periode. Er is zoveel wat niet hoeft te gebeuren, er is zoveel wat ik niet hoef te zien. Alles wat mij blij maakte, maakt me treurig. Alles wat ik zie, doet me niets. Alles wat ik voel, is al gevoeld. En waarom laat ik de dingen niet gewoon rusten? Waarom altijd toch tot dat doorzeuren? Er is zoveel wat ik niet hoef te zeggen, er is zoveel wat ik niet hoef te denken. Alles wat je zegt, is al gezegd. Laten we ons samen inzetten voor een toekomst waar we daadwerkelijk verschil maken, waarin we een beetje voor mekaar zorgen en bouwen aan een gemeenschap waar iedereen zich thuis voelt. Want dat huis, dat huis van democratie, maken wij. Het is een huis wat we voor onszelf gaan maken, een plek waar geluk kan binnenkomen. Dan moet dat huis ook wel een naam hebben een naam en dat noemen we dan Een huis om in te dromen. Een huis om in te dromen, daar moet je niet

wachten op allerlei grote en kleine dingen, waar we geen zin in hebben of wat ons vermoeit. Maar het is een huis wat ons veilig doet voelen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Administratief moet ik even afvinken. Er zijn drie moties officieel ingediend namens GroenLinks en PvdA en er zijn er nog twee. Die gaat over het Fort en over de tweede supermarkt in Kudelstaart. Die moet u formeel nog even indienen. Ik kijk u beiden even aan, wie van u mag ik daarvoor het woord nog even geven voordat we verder gaan? Want dan zijn ze maar ingediend. De heer Fransen.

De heer Fransen: We hebben in totaal vijf moties. GroenLinks zal er twee voor zijn rekening nemen, het Integriteitsbureau en vijfhonderd woningen en mijn collega Jelle zal de Bestemmingsplan Fort Kudelstaart, Woningbouwcorporaties betrekken en de Tweede supermarkt Kudelstaart voor zijn rekening nemen om in te dienen.

De voorzitter: We kunnen het doen, dat we zeggen, bij dezen zijn ze formeel ingediend. En we kunnen zo meteen in de tussenliggende tijd de tekst ook even lezen. U mag er ook nog wat woorden aan wijden. De keuze is aan u.

De heer Fransen: Nou, laten we eerst even de ronde beschouwingen afmaken. Vind ik wel zo netjes dan.

De voorzitter: Oké, doen we dat. Dan gaan we naar de laatste fractie, dat is FlorAalsmeer. Het woord is aan mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Hij doet het. Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de samenstellers van de stukken die we vandaag behandelen. En bijzonder ook om al mijn voorgangers, zes voorgangers te mogen aanhoren hoe zij deze beschouwing zijn aangevlogen. Waarvoor ook respect. Voorzitter, laat mij beginnen. Sinds het gescheiden is, het water en het land, leeft het hier hand in hand in een verbintenis van eeuwen innigheid en mildheid en gemis en hoop en strijd. Het water neemt en geeft en trouw van mensenhand, bezegelt dit verband. Wat men aan liefde heeft, is met dit land gemoeid, omdat het waarlijk leeft wanneer het bloeit. Midden in Holland slaat dit hart van licht en glas. Een bloem die in het gras voor God te glanzen staat en zendt te kust te keur rondom haar overdaad van kleur en geur. Dit gedicht van Jan Willem Schulte Nordholt siert het bordes van ons gemeentehuis. Het beschrijft de strijd van Aalsmeerders tegen het water en de wereldwijde faam die Aalsmeer behaalde met de sierteelt. Het zegt ook iets over de eigenwijsheid, het ondernemerschap en de no nonsens houding van de Aalsmeerder en uiteraard Kudelstaarter. Ik ben er trots op geboren en getogen zijn in deze gemeente. Ik zal mij samen met Dirk Biesheuvel naar eer en geweten blijven inzetten voor Aalsmeer, Kudelstaart en haar inwoners, uiteraard samen met u. In de Kadernota welke wij vandaag behandelen, geven wij als gemeenteraad het college kaders mee voor het opstellen van de begroting. Maar is dat wel zo? Het stuk is niet door de raad geschreven, maar wordt ons voorgelegd. Komen deze kaders voort uit het coalitieprogramma? Dan zijn het geen kaders van de gehele raad. In feite gaat het hier om de uitvoering van de ambities zoals beschreven in het college uitvoeringsprogramma. Aan welke knoppen kunnen wij als raad dan nog draaien? De grootste knop is tegenstemmen en de kleine knopjes zijn moties of amendementen. FlorAalsmeer ziet deze toch wel beperkte invloed van het hoogste bestuursorgaan met lede ogen aan. We gaan daarom graag op een nader te bepalen moment het gesprek hierover aan met onze collega's in de raad. Wellicht in de vorm van een woordvoerdersoverleg, iets waar wij groot voorstander van zijn. En met de gesprekken die ik in een andere hoedanigheid afgelopen maanden heb gevoerd, heb ik zomaar het idee, dat er mogelijkheden voor zijn. Gezien het feit, dat respect voor elkaars mening hoe anders dan ook, voorop staat. Voor deze algemene beschouwingen beperken wij ons slechts tot een aantal speerpunten. FlorAalsmeer wil voor Aalsmeer en Kudelstaart een langetermijnvisie. Keuzes die nu worden gemaakt hebben impact over twintig, dertig jaar. Hoe wilt u dat Aalsmeer en Kudelstaart eruit ziet in 2050? Willen wij, dat ons dorp een industrie- of bedrijventerrein is geworden? Of willen wij een bloemendorp zijn? Hoeveel bedrijven willen wij nog meer huisvesten? Willen wij recreatie bieden of een toeristische trekpleister zijn? Willen wij onze

		jongeren huisvesten of willen we een gemeente vol woningen die voor velen onbetaalbaar zijn? Allemaal vragen die leiden tot wat we wel en niet willen voor onze gemeente. Bewuste besluiten nemen in het nu en de gevolgen daarvan over dertig jaar kunnen overzien, ontbreekt momenteel bij de gemeente. FlorAalsmeer wil samen met inwoners, college en raad werken aan een concrete visie voor de lange termijn. Daar hoort ook bij, bouwen voor jongeren. Nederland zucht onder de stikstofcrisis, maar onze jongeren nog het meest. Een eigen leven of gezin starten is vrijwel onmogelijk door het tekort aan woningen. Hiervoor moeten oplossingen komen, waarbij de mogelijkheid om als gemeente zelf woningen te bouwen zeker tot de optie, opties moet horen. De vraag om sociale woningen is enorm, maar we hebben er vrijwel geen. Ouderen willen kleiner wonen, maar gaan meer betalen dan ze nu doen en blijven daardoor zitten in die veel te grote eengezinswoning. We weten het allemaal. Een oplossing lijkt er niet te zijn. Of toch wel? Kwekers in Kudelstaart hebben de bel geluid en aangegeven te willen stoppen bij gebrek aan opvolging. Een uitgelezen locatie voor tiny houses, daar kan en moet werk van worden gemaakt. Dan groen en wateradaptatie. Het is een gegeven dat het vele asfalt, beton en stenen bij regen niet alleen leidt tot wateroverlast, maar ook zorgt voor uitdroging van de gronden onder dit steen, asfalt en beton. Meer aandacht voor wateradaptatie zorgt voor een betere beheersing van de grondwaterstand en waterregulatie. Groen zorgt voor koelte en een fijne woonomgeving. Bovendien vangen bomen en struiken daarnaast emissies als fijn- en stikstof af. In februari van dit jaar bereikt ons het bericht, dat Aalsmeer zich heeft aangesloten bij Stichting Steenbreek. Geweldig, dacht ik toen, dat mijn afgewezen motie na vier jaar alsnog wordt uitgevoerd. Helaas hebben we daarna niets meer gehoord, op het jaarlijkse tegelwippen na. Geacht college, deze stichting biedt zoveel meer dan dat. Wanneer kunnen wij gerichte acties tegemoet zien? En u hoeft het niet zelf te bedenken; dat heeft de stichting voor u gedaan. Maak daar gebruik van en mocht u hier hulp bij nodig hebben, dan bied ik persoonlijk mijn hulp aan. De invloed van de MRA. We blijven kritisch op de invloed van de MRA op onze woon- en leefomgeving. Er worden veel plannen gemaakt met grote gevolgen zonder betrokkenheid van onze inwoners. Als voorbeeld noem ik daarbij de Westeinderscheg. Het plan klinkt geweldig, maar heeft grote invloed op de woonomgeving van bewoners. Percelen die ooit bedoeld waren voor het pensioen van de eigenaar, zijn nu aangewezen tot transformatie naar groen, recreatieve en dus toeristische functies. Wat dit betekent voor bewoners en eigenaren, is nog onbekend. Reden te meer om omwonenden hier goed over te informeren en niet over hen heen te laten regeren door MRA, Schiphol en NOVEX. Daarom ook is het belangrijk dat onze gemeente goed vertegenwoordigd is in platforms waar gesproken wordt over zaken welke betrekking hebben op Aalsmeer en Kudelstaart. De Westeinder biedt recreatie, maar is op zich geen grote toeristenattractie. Amsterdam wil graag het toerisme verspreiden over de regio, en uiteraard levert dit de lokale economie geld op maar lost het probleem in Amsterdam niet op. Het biedt slechts meer ruimte voor toeristen. Wat is de invloed hiervan op onze inwoners en de leefomgeving? Zaken waar rekening mee gehouden moet worden. Hierbij komt ook dat een goede bereikbaarheid van Aalsmeer en Kudelstaart middels het ov een vereiste is om het toerisme aan te kunnen. Nog meer drukte op de wegen in het zomerseizoen kan onze gemeente simpelweg niet aan. Daarnaast worden bedrijven actief geweerd uit Amsterdam waarbij makelaars ondernemers aanraden uit te wijken naar Aalsmeer - en dit heb ik persoonlijk mogen ervaren - ook omdat bedrijventerreinen zoals de Legmeer in Amstelveen zal moeten wijken voor woningbouw. Deze bedrijven zijn allemaal op zoek naar een nieuwe locatie. FlorAalsmeer houdt hierbij een vinger aan de pols, maar verwacht dit zeker ook van het college. Als laatste, een financiële verantwoordelijkheid. Het college is schriftelijk en mondeling bevraagd inzake de kosten voor een juridische procedure met een huurder van een bedrijfsruimte in Fort Kudelstaart. Het college gaf aan dat deze kosten voortkomen uit verplichtingen van de gemeente als eigenaar. Wij hebben echter een brief in ons bezit van een advocaat van Lohman Davidse geschreven namens de gemeente waarin staat dat de gemeente weliswaar eigenaar is maar geen verhuurder, en aldus geen partij bij de huurovereenkomst. Het is onjuist dat het college hier geld voor reserveert. Als raad is het onze plicht te controleren. Ik ben hier vaak op aangesproken, maar nu wil ik de raad graag aanspreken op haar eigen taken. Deze zijn grofweg in drieën op te delen: het vormen van de volksvertegenwoordiging, het stellen van kaders en het controleren van het college. Dat geldt zeker wanneer het uitgaven van gemeenschapsgeld betreft. De reservering van een onbekend bedrag voor juridische kosten

van een civiele procedure en de onderbouwing hiervan van het college is niet terecht, en daartoe dienen wij de volgende motie in. Even vragen aan de voorzitter, wilt u dat ik ... Ja? Dan hou ik me bij dictum. Nou ja, ik neem ook een beetje de uitspraak mee. De raad was niet op de hoogte van het feit dat de gemeente geen partij is in de genoemde juridische procedure, zoals aangegeven door het college. De raad wenst dat de gemeente, zijnde niet de verhuurder, geen partij is in deze juridische procedure, en draagt het college op in de Programmabegroting 2024 nog geld te reserveren voor een juridische procedure tussen Zeilfort Kudelstaart en een huurder. Tot zover de beschouwingen van FlorAalsmeer. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Keurig binnen de tijd gebleven ook. Wend ik mij weer even tot GroenLinks en de PvdA eigenlijk moet ik formeel dus nog de motie met betrekking tot het Fort Kudelstaart en de tweede supermarkt Kudelstaart indienen. Wie mag ik daar even kort het woord over geven? Ik geef het aan u beiden, kijken we wie de microfoon pakt.

De heer Fransen: Ja dan, dank u wel. Dan begin ik met de motie oprichting Bureau Integriteit gemeente Aalsmeer. Integriteit is een hot item. Hoe ga je daarmee om, hoe doe je dat met elkaar goed? Het is volgens mij de formele of wettelijke taak van de burgemeester om daarop toe te zien. Maar ik denk dat dat punt een bredere aandacht verdient, en aandacht van ons allemaal en dat dat zowel proactief als reactief mag. En nu hebben we het over integriteit als we het idee hebben dat het overschreden is, maar je zou het er proactief over moeten hebben. En die commissie, een Bureau Integriteit, zou zich daartegenaan moeten bemoeien wat ons betreft op voorhand om dingen te voorkomen. En dat kan zijn omdat het Bureau zelf het idee heeft: hé, daar is iets aan de hand wat niet helemaal klopt. Maar het kan ook zijn dat je als raadslid of als wethouder of als ambtenaar denkt: ik heb behoefte om iets voor te leggen, om eens ergens over te spiegelen. Nou, voor al dat soort dingen denken wij dat het zeker gezien onze jongste geschiedenis - zonder namen te noemen - iemand die beschuldigd wordt van een integriteitskwestie, maar blijft hangen hoe dat nu precies zat. Nou, dat vinden wij een slechte zaak. Wij denken dat we daar aan de ene kant proactiever mee bezig moeten zijn en aan de andere kant meer en beter verantwoording over moeten afleggen. En dat doen we nu niet met elkaar. En ik denk dat het goed zou zijn als een Bureau Integriteit die klus op zich zou nemen. Vandaar de motie om te komen tot de oprichting van een Bureau Integriteit. Dat is de eerste motie die PvdA en GroenLinks gezamenlijk indienen. De tweede motie is de motie de realisatie van 500 betaalbare woningen in Aalsmeer. Je zou kunnen zeggen Aalsmeer is zo goed als volgebouwd, maar verschillende fracties en ook het college heeft aangegeven dat er nog een hoop plekken en plekjes zijn waar ontwikkeld kan worden. Nou, wij denken dat het goed is om daar een soort totaalvisie op los te laten, dat je zegt: die moeten we vooral inzetten om te bouwen voor de groep die het hardst nodig hebben. En dat zijn de groepen die behoefte hebben aan betaalbare woningen en misschien wat kleinere woningen, misschien deels Tiny House-achtig, maar niet de woningen die wij altijd bouwen in Aalsmeer, juist voor de groepen die nu toch een beetje achterblijven. En het is heel mooi om daar mooie vergezichten over te hebben, maar wij denken dat het zaak is om dat gewoon heel taakstellend gewoon neer te zetten: dat moet gewoon gerealiseerd worden. Ik noem een gebied waar het zou kunnen, dat zijn de gebieden achter de Linten. Nou, als wij als gemeente niks doen, dan worden dat allemaal kleine projectjes met prachtige villa's. Maar dat is mooi voor de huidige eigenaren, maar dat is niet mooi voor de mensen die op dit moment een woning zoeken. Behalve diegenen die er dan gaan wonen natuurlijk, maar dat zijn misschien wel voor een heel groot gedeelte niet-Aalsmeerders, niet Aalsmeerse jongeren. Wij denken dat we daar echt een plan voor moeten maken, dat dat plan er snel moet zijn en dat dat dan ook snel begonnen moet worden met de realisatie. Even voor de duidelijkheid, het gaat er ons om dat er snel een plan komt waar invulling aan gegeven wordt. Een beetje doorborduren op wat FlorAalsmeer zei: zorg dat je een vergezicht hebt. Nou, om jongeren te kunnen huisvesten, zul je nu wat moeten doen, want anders is het laatste stukje grond volgebouwd. Vandaar deze oproep om te komen tot het maken van een plan in het kader van de kadenota

om dat volgend jaar vorm te geven, dat plan. Daar is deze motie voor bedoeld, en de andere drie moties zal de heer Buisma via u ...

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Ja, de andere drie moties die die PvdA en GroenLinks indienen hebben, als eerste heeft dat betrekking op het Fort Kudelstaart. Dit jaar werden wij onaangenaam verrast met een uitspraak van de Raad van State waar een vernietiging van het bestemmingsplan heeft plaatsgevonden, waarin eigenlijk dus wordt gezegd dat de plannen die gemeente Aalsmeer had voor het Fort Kudelstaart niet goed genoeg waren. Dat maakt dat je ergens een keer de vraag moet stellen - we zijn nu eenmaal eigenaar van het Fort - hoe gaan wij hier nu mee om en hoe lossen we dit nu op? Want we kunnen dit iedere keer het probleem van die ondernemer laten zijn, maar dat maakt het een beetje ingewikkeld, want die ondernemer wacht al een jaar of zes op het ontwikkelen van een plan die hij ingediend heeft, en het blijkt dat we dat als gemeente niet goed gedaan hebben. Dus eigenlijk is de oproep van de motie heel simpel, de kaders die wij toen als raad gesteld hebben om de planontwikkeling van het Fort Kudelstaart mogelijk te maken, die te herzien en eigenlijk gewoon het proces opnieuw te starten: wat gaan we nu doen met dit monument? Want hier zullen we toch zorgvuldiger mee om moeten gaan als dat we in het verleden gedaan hebben, dus vandaar ook de oproep. De andere is de motie het betrekken van woningbouwcorporaties bij projectontwikkelingen in Aalsmeer. Ja, eigenlijk is dat een oplossing voor een probleem. Hoe kan het nu zijn, hè? De hoeksteen was eigenlijk de aanleiding om deze motie in te dienen, waarin gaandeweg het project duidelijk bleek dat er helemaal geen contact was geweest met de woningbouwverenigingen in Aalsmeer. Terwijl we een locatie hebben waar eigenlijk idealiter sociale huurwoningen gerealiseerd konden worden. Maar wij hebben in Aalsmeer het niet zo ingeregeld dat als je een woningbouwproject wil doen, dat je dan ook even langs Habion of Eigen Haard moet. En dat maakt dat ze eigenlijk altijd te laat bij dat proces betrokken zijn. Dus vandaar de oproep om bij wat grotere woningbouwprojecten steevast de woningbouwcorporatie uit te nodigen. En dan hoeft het niet te betekenen dat ze altijd aan de knoppen zitten, maar wel dat ze betrokken zijn bij de totstandkoming, en dat ze dus weten wat er speelt. En de laatste is de motie voor de supermarkt in Kudelstaart. Ja, wij hebben het coalitieakkoord gelezen waarin wederom het op de lange baan geschoven wordt. En ja, dit is eigenlijk gewoon een motie van: raad, kom op! Dit speelt al zo verschrikkelijk lang in Kudelstaart. Mensen zijn het zat. Het duurt oneindig, en zorgt dat je hier dus op een manier handen en voeten aan gaat geven in plaats van dat je wederom een onderzoek en wederom een ander laat bepalen wat wel en niet geschikt is voor je dorp. Want het verhaal dat er maar zoveel vierkante meter supermarkt in een gemeente zou kunnen passen, wordt in ieder geval door de inwoners van Kudelstaart niet als voldragen geacht. Dank u wel.

De voorzitter: Daarmee zijn alle moties ingediend. We zijn het einde gekomen van de eerste beschouwing van de raad, en ik stel voor te schorsen tot, laten we half zeggen. We hebben een kwartier, dan doen we twee minuten bij. Halfvier pakken we het op en dan komt de eerste termijn van het college in reactie. We schorsen. Wij heropenen de vergadering. En we zijn aangekomen bij de beantwoording in eerste termijn vanuit de zijde van het college. En daarvoor gaat het woord naar onze nieuwe portefeuillehouder de heer Spaargaren op financiën. Aan u het woord.

De heer Spaargaren: Kijk, eerste keer. Voorzitter, dank. Allereerst dank aan de complimenten die we van diverse fracties hebben mogen ontvangen, ook voor de stukken die zijn opgesteld. De complimenten geven we graag door via de voorzitter aan onze ambtenaren. Dank daarvoor. Ik zal ingaan op een aantal vragen die u heeft gesteld op het financiële gedeelte. Een aantal andere vragen zullen door mijn collega's beantwoord worden. Allereerst de vragen van de VVD over de economie en dat u daar graag wat meer wilt zien. We hebben dat genoteerd en we gaan ermee aan de slag, en komen bij u terug. Uw tweede vraag ten aanzien van de AA-organisatie en de lijst met ... Dat zijn aanvullende taken, veelal incidenteel, en die

zijn ook meegenomen in de begroting en het meerjarenperspectief. Het is ook een lijst die ons als organisatie een soort flexibele schil geeft in de taken die we eventueel willen afnemen. Dus dat heeft ook in die zin een toegevoegde waarde. Even kijken. Ja, nog even kleine waarneming richting GroenLinks, de heer Fransen. Hij gaf aan: er is geld zat. Dat is er niet. Daar hebben wij bestemmingen voor die we hard nodig hebben, dus we hebben geen geld over. We staan wel goed voor, maar het is niet dat we geld 'zat' hebben. Misschien ook ... Dat verklaart de tweede opmerking, en dat is een verduidelijkende vraag aan de heer Fransen, u deed een oproep om een cadeau te geven aan huiseigenaren. Dat deed u via de VVD richting college. Was dat inderdaad zo of moet ik dat anders interpreteren?

De heer Fransen: Het is goed dat u even scherp zegt wat bedoelt u precies, want ...

De voorzitter: Oh, even ingrijpen, mijnheer Fransen. Natuurlijk altijd via de voorzitter. We hebben nog een functie hier. Kunt u dat meenemen in tweede termijn of wenst u direct antwoord te geven? Ik bedoel, we staan het uiteraard graag toe.

De heer Fransen: Ja, u heeft natuurlijk helemaal gelijk dat ik dat via u doe. Excuus.

De voorzitter: Bij deze de heer Fransen, aan u het woord.

De heer Fransen: Nou, dat was een poging tot een grapje, laat ik het zo zeggen.

De voorzitter: De heer Spaargaren, hartelijk dank voor uw bijdrage overigens. Het was niet echt een toespraak, maar wel een soort van maidenspeech, en daarvoor namens ons allen onze felicitaties. We geven dan graag het woord aan wethouder Kabout.

De heer Kabout: Ja dank u wel, voorzitter. Nou, volgens mij geen vragen voor mij. En de moties, daar zal de heer Kikkert vanuit zijn portefeuille zo op reageren. Dus wat mij betreft een hele korte reactie. Ik wil in ieder geval graag ook aangeven dat ook wat mij betreft, het college betreft, de positieve toon erg gewaardeerd wordt. Er zijn natuurlijk zeker een aantal kritische opmerking, kanttekeningen ook gemaakt. Nou, dat lijkt me ook heel gezond dat dat hier plaatsvindt. Ik ga ervanuit dat u daar zo nog wel even met elkaar over in debat zult gaan. Maar wat mij betreft een hele constructieve toon, heb ik gehoord bij alle fracties en dat wordt erg gewaardeerd. En als college gaan we graag ook op constructieve wijze met u allen verder. En daarnaast zou ik kort nog even willen benoemen dat er zijn natuurlijk diverse ideeën door benoemd, ook voor de toekomst van Aalsmeer en Kudelstaart. Nou, we hebben hier onlangs ook met elkaar de procesnotitie voor de Omgevingsvisie besproken. Daar gaan we mee aan de slag. Ook met een mooi Participatietraject gaan we na de zomer mee aan de slag en ook met u, dus ik denk dat dat ook een mooie plek is om verdere ideeën van u voor de toekomst van onze mooie gemeente verder op te pakken. Dank u wel, voorzitter. Tot zover.

De voorzitter: Dan gaan we naar wethouder Kikkert voor een reactie op onder andere de moties. Aan u het woord. En er waren ook nog een aantal vragen.

De heer Kikkert: Ja voorzitter. Ik doe wel even een rondje fracties om te reageren op de beschouwingen voordat ik overga tot reactie op de moties. En er zaten trouwens ook vragen in de algemene beschouwingen die ik graag beantwoord. Nou, ik begin bij het CDA, en dat was ook de aftrapper van deze bijeenkomst, als ik het zo mag zeggen. U vroeg naar de inclusieagenda, en vroeg of daar een apart budget voor was gecreëerd. Volmondig ja. Daar is een apart budget voor. Die ziet u denk ik ook wel terug ergens in de stukken, maar wij hebben daar geen ander budget voor nodig, en het heeft ook niet te maken met de taakstelling

waaraan u refereerde. U vroeg naar de zwemregeling. Waarom is die eindig? Nou, die is nu juist niet eindig. Die hebben we gecontinueerd qua financiën en structureel gemaakt. Alleen op de ... Ik herinner me dat u zoiets zei van hij staat op een website als zijnde eindig. Dat klopt, maar die website klopt niet en die website wordt aangepast.

De voorzitter: De heer Van Willegen, interruptie.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik refereerde inderdaad aan een website en dat de website van de Aalsmeerpas, want daar kunnen de mensen zien waar ze dingen kunnen inleveren en wat daar de vergoedingen zijn. En daar stond nog op dat het in juli 2023 was. Maar omdat u aangaf in kadernota dat die regeling verlengd was, vroegen wij ons af of dat wel doorgegeven was aan de Aalsmeerpas, dat ze niet volgende week voor het zwembad staan en zeggen: mevrouw, uw pas is verlopen.

De voorzitter: Wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Nee, dat klopt, maar mijn antwoord is al: die website wordt aangepast. Dan vroeg u naar de regiefunctie van de cultuurpunten waar u achterstaat. En u vroeg gaat dat dan wel in samenspraak met de Aalsmeerse culturele instellingen? Dát is nu juist wel de bedoeling van die regiefunctie. Dan de VVD. Ik heb geen vragen voor mij gehoord. Altijd een - laat ik gewoon naar mijn hart spreken - VVD-achtige inbreng, als ik dat zo mag zeggen. Daar laat ik het bij. Kunnen we hele uitgebreide discussie over voeren, maar laten we dat maar niet doen, en op een ander moment straks misschien tijdens het diner eerst wat over hebben. AA. Ik moet heel eerlijk zeggen, u was kort, maar u was ook heel pragmatisch. En u weet waarschijnlijk dat pragmatisme mij heel erg aanspreekt. Dus complimenten voor de kortheid en het pragmatisme. D66. Ja, u denkt: nu word ik geschoren. Ja, misschien is dat ook wel een beetje zo, want u gebruikt de hele grote meeslepende woorden met name over participatie, en weet dat die mij in het hart beklijfd zijn, die woorden, en tegelijk denk ik ook wel: laten we ook gewoon een beetje met de voeten op de vloer blijven en gewoon gaan doen. En dan maak ik even een bruggetje naar GroenLinks. Complimenten voor uw inbreng. Heel constructief, erg gericht op samenwerken, dat komt bij participatie natuurlijk ook gewoon goed tot uitdrukking. Want participeren doe je samen. Ja, waarderend vernieuwen, dat kent u. Je gaat uit van een droom en je gaat kijken wat mogelijk is in de realisatie van zo'n droom. Zo klonk het mij. En ik had bij het begin een bordje opgehouden 'laten we hier weggaan' geïnspireerd. U inspireerde mij. En nu gaat de Partij van de Arbeid kijken: ja, wat gaat hij daar nu over zeggen? Ik kom straks terug even bij de behandeling van de moties, met een reactie uiteraard. Laat ik het zo zeggen: heel herkenbaar, Partij van de Arbeid, uw inbreng. En dan FlorAalsmeer. Ik vond dat u mooi begon, want beginnen met een gedicht, ja, dat kan ook heel erg inspireren moet ik zeggen. Een gedicht spreekt je aan of spreek je niet aan, maar dit is het gedicht dat op de steen gebeiteld staat hier bij de entree van het Raadhuis. En laten we dat gedicht met elkaar werkelijkheid maken, ook in de zin van samenwerken. Daar riep u ook overigens toe op, dus heel fijn. Ja, laat ik naar de moties gaan. Ik heb een heel pakketje. Tjonge jonge. Dat doet me overigens deugd, want dat betekent natuurlijk ook dat u ook heel erg betrokken bent bij het werkveld, dus in die zin doet het me gewoon deugd. Laat ik beginnen met de 500 woningen. En volgens mij noemde u 'vergezicht'. Nou, dat komt een beetje overeen met de droom, als ik dat zo mag zeggen. Mijn reactie is, we gaan aan de gang met een Omgevingsvisie. En wat is een Omgevingsvisie? Eigenlijk niet meer en minder dat je ver vooruitkijkt naar je gemeente. Overigens in samenspraak met heel veel partijen in de samenleving, en daar zitten ook de organisaties bij die u noemt in uw motie, om vorm te geven hoe wij de toekomst van Aalsmeer zien. En natuurlijk komen daar thema's in terug, en natuurlijk is één van die thema's wonen.

Want ik herken natuurlijk wel dat we in de zin van betaalbaarheid van woningen, ik zeg niet meer moeten doen, maar moeten gaan waarmaken wat we doen, laat ik het op die manier noemen. Want we zijn natuurlijk bezig met bestemmingsplannen die we in ontwikkeling brengen waar programma's in zitten, en die programma's zien natuurlijk ook op de differentiatie in woningen. En laten we in ieder geval met elkaar afspreken dat we die bestemmingsplannen ook tot een goed einde brengen met elkaar, want het is juist die locaties en het tot een goed einde brengen dat we kunnen gaan bouwen. Want we kunnen natuurlijk over allerlei agenda's spreken, maar uiteindelijk is de simpele handeling die we kunnen plegen het slaan van die eerste paal. Ik noem even Westeinderhage, ik noem Oosteindedriehoek. Daar zitten echt sociale huurwoningen in, ook in grote aantallen. Nu gaat u natuurlijk zeggen: ja, maar het percentage deugt niet. Maar de percentages in die bestemmingsplannen die zijn nu juist gebaseerd op afspraken die we gemaakt hebben met uw raad, in de zin van de startnotities, en ook uiteraard als gevolg daarvan met de ontwikkelaars. Dus ik zou zeggen: stem van harte in met die bestemmingsplannen, dan gaan we wat doen, dan gaan we bouwen en dan gaan we ook in het sociale huursegment bouwen. Dus in die zin zeg ik, deze motie: we zijn bezig. Laat ik het daarop houden. En het is overigens zo dat als ik kijk naar de woonagenda, dan weten we ook wel één ding heel helder, en dat is ook de afspraak in het coalitieakkoord dat we naar de toekomst toe voor nieuwe locaties - en dan noem ik zomaar even hier de studio's, dan wel opnieuw Hoofdweg-Zuid - daar andere percentages gelden, zo helder is dat ook. Maar heeft een vraag.

De voorzitter: De heer Fransen, interruptie.

De heer Fransen: Ja, via u voorzitter. Ik hoor wat de heer Kikkert zegt, en dat snap ik, ook dat dat uiteindelijk via bestemmingsplannen georganiseerd moet worden. Maar hij dreigt ook met een Omgevingsvisie. Daar gaan we een hele tijd over doen, en uiteindelijk zal uit die Omgevingsvisie komen - u zult verbaasd zijn - dat er woningen nodig zijn. Dus vandaar dat wij zeggen: trekt dat nu een beetje naar voren en ga dat alvast regelen. De vraag aan u is, ik snap wat u zegt, hè, via de Omgevingsvisie uiteindelijk via bestemmingsplannen, maar is het mogelijk - even los van wat u ervan vindt, want dat is de vraag die ik aan u heb - om deze motie uit te voeren?

De voorzitter: Wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Nou eigenlijk niet, want je bent afhankelijk natuurlijk van de posities die anderen hebben, want wij hebben zelf geen grondposities, dus we zijn ook afhankelijk van eigenaren die iets willen met hun terrein. Dus ik kan sowieso al niet zeggen: dit is nu het aantal dat en dan gaan we de komende jaren bouwen. En natuurlijk dan gaat u zeggen: ja, maar die andere eigenaren, daar leggen we gewoon kaders. En dan heeft u gelijk, want de kaders die we met elkaar geformuleerd hebben leggen we ook op aan projectontwikkelaars. Dus daar komt die 35 procent weer terug van de sociale woningbouw, plus de 30 procent middeldure bouw, wat je ook in zekere zin betaalbaar zou kunnen noemen. Want je hebt ook het wat goedkopere middelduur segment. Dus eigenlijk niet nee, het is niet uitvoerbaar. En ik snap wel, want u verwees ook naar achter de Linten vooral om daar creatief mee om te gaan. Even los van het feit dat dat een andere portefeuillehouder is, er liggen ook gewoon heel veel beperkingen over Aalsmeer.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel. Ja, u zegt eigenlijk is het niet mogelijk, maar ik herinner mij uit een heel grijs verleden, en daar had ik ook zelf mee te maken in de nieuw Oosteinde, dat dat via de Wet voorkeursrecht gemeente gewoon geregeld is. Dus eigenlijk kan het wel, denk ik. Erkent u dat?

De voorzitter: Wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Nou, die Wet voorkeursrecht gemeenten doet op zichzelf niet zoveel. Het enige wat je doet, als u gaat verkopen moet u aan mij aanbieden, dan moet je al het initiatief nemen om te verkopen, dat in de eerste plaats. In de tweede plaats heb je natuurlijk dan ook wel een ontwikkelaar nodig die gaat realiseren, want de gemeente zelf is niet de ontwikkelaar. Ik bedoel, laat dat ook gewoon heel helder zijn, omdat bij dit soort hele grote projecten er enorme risico's worden gelopen, vooral in financiële zin. Dus laten we dat niet doen als gemeente, dat risico lopen. Dus met andere woorden je bent altijd af ... Nou, je bent afhankelijk, je kunt natuurlijk een beetje duwen ook op ontwikkelaars die wel posities hebben, maar dat is geen garantie voor succes.

De voorzitter: Tot slot de heer Fransen, en de rest kan dan in tweede termijn. De heer Fransen.

De heer Fransen: Ja, als u het goed vindt. U zegt eigenlijk niet, ik hoor een 'eigenlijk wel', want je kunt die wet gebruiken. Dat gaat tegen wat ik voorstel in de motie in, want dan duurt het lang, maar dan krijg je misschien wel wat je wil. En ja, ik heb zelf ook een stukje grond gehad wat onder die wet viel. Ja, uiteindelijk verkoop je het wel aan de gemeente, en waarom zou de gemeente niet een switch maken om juist dat soort kleinschalige projecten zelf te gaan ontwikkelen? Waarom zou je dat niet doen in het kader van Volkshuisvesting?

De voorzitter: Tot slot, wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Ja, ik vind het wel een hele mooie wending in het gesprek, om het zo maar te zeggen, want we gaan het nu hebben over de Wet voorkeursrecht gemeenten waarvan ik gezegd heb wat ik daarvan zeg. Ik bedoel, dan ben je heel erg afhankelijk van het initiatief van de ontwikkelaar, want die Wet voorkeursrecht echt die doet niks. Je moet wel dan de intentie hebben om te gaan ontwikkelen. En als je gaat ontwikkelen dan moet je als eerste bij de gemeente te biecht.

De voorzitter: Gaat u verder, wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Ja, even kijken, dan ga ik naar de motie betrokkenheid Eigen Haard. Op zichzelf snap ik de achtergrond van deze motie, maar ik heb eigenlijk een oproep aan u. We zijn natuurlijk bezig met de woonagenda, en ik zou het mooi vinden als we dit gesprek, de oproep die u doet, gaan voeren in het kader van de woonagenda. En het is niet zo dat wij u in 2024 verrassen met een woonagenda. Daar nemen we u uiteraard in mee. Dat gaat overigens al vlak na het reces beginnen, omdat in Volkshuisvestingsland heel veel in beweging is, dus in die zin in september is een presentatie aan u gepland, wat zijn nu de trends en ontwikkelingen die wij zien in Volkshuisvestingsland. En dat is een presentatie die gecombineerd is met een presentatie over onze woningbouwprojecten, waar staan we eigenlijk, wat is stand van zaken in de woningbouwprojecten? Dus dat is mijn suggestie aan u.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Dus even heel plat gesteld, het is uitvoerbaar, maar hou het nog even aan? Is dat een correcte vertaling van uw verhaal?

De voorzitter: Wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Nou, ik ga niet zeggen het is uitvoerbaar, want hij roept wel wat vragen op, maar dat zijn nu juist typisch vragen die in het gesprek met elkaar kunnen beantwoorden. Een vraag is bijvoorbeeld: wat verstaat u nu onder een project? Zijn dat vijf, zijn dat honderd woningen? Dus dat zijn hele mooie vraagstukken om in het gesprek met elkaar tot een uitkomst te brengen.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Ja, dus uitvoerbaar, en u heeft nog een paar behulpzame suggesties extra?

De heer Kikkert: Zeker.

De voorzitter: Wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Suggesties kan ik altijd gebruiken, heer Buisma. Ah, ik mag over naar de volgende. De tweede supermarkt. Ja, daarvan ga ik zeggen: er ligt een procesnotitie Omgevingsvisie voor bij uw raad. Daar gaat u volgende week niet over spreken, want de grap is dat u het als hamerstuk heeft geagendeerd dus we gaan er niet over met elkaar in gesprek, maar het wordt afgehamerd. Maar in die procesnotitie zitten drie sporen. Het eerste spoor is om gewoon de Omgevingsvisie voor de gemeente Aalsmeer te maken. Het tweede spoor is om voor de Schinkelpolder een visie te maken omdat het toch een heel specifiek gebied is met specifieke uitdagingen, en omdat daar ook nog geen structuurvisie voor geldt. En het derde spoor is een visie maken op Kudelstaart, ook omdat daar nog niet een echte structuurvisie ligt. En in die visie Kudelstaart die wat breder is dan alleen het centrum, nemen wij heel specifiek het centrum op om te kijken: hoe zit het nu met de voorzieningen? Maar los van de voorzieningen en de noodzaak van de voorzieningen ook: waar is schuifruimte in de locatie?

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik kan ook de uitkomst van die visie wel verklappen, dat gaat dan over woningbouw Hoofdweg-Zuid en over een supermarkt in Kudelstaart. Dus daar kunnen we uiteraard weer een traject voor optuigen. Maar zou het niet veel fijner zijn, voorzitter, dat we dit ietsje sneller gaan doen in plaats van dat we wederom een proces starten tot een centrumvisie? En laat ik dan de centrumvisie van Aalsmeer even als voorbeeld nemen, zo succesvol zijn wij niet als we dan dat ding vaststellen.

De voorzitter: Wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Ja, ik vind het wel heel grappig dat u dan de visie verkleint tot een supermarkt en Hoofdweg-Zuid. De visie is natuurlijk veel breder, want ook in Kudelstaart speelt het voorzieningenniveau een rol, ik noem alleen maar de wens om een bibliotheek vestiging te creëren in Kudelstaart. Ik noem alleen maar de Onderwijshuisvesting en zo zijn er wel ... Ik noem alleen maar de sporthal, wat gaan we daarmee doen in de toekomst? Dus in die zin is die veel breder dan u nu zich voorstelt.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Zeker, en ik kan me ook nog het raadslid herinneren die ingestemd heeft met het sluiten van die supermarkt. Of sorry, van de bibliotheek die in Kudelstaart was. En ik laat het dan even in het midden welke raadslid dat was.

De voorzitter: Ik hoorde geen vraag meer. Wethouder Kikkert, gaat u verder.

De heer Kikkert: Dat was ook mijn constatering, dat ik geen vragen meer hoorde. Dan ga ik naar het Fort. Het college is bezig, en daar bent u mee op de hoogte, een onderzoek te verrichten naar toch de haalbaarheid van het plan zoals dat voorligt om te kijken wat we nog moeten doen om dat plan haalbaar te krijgen. En dat onderzoek is nog niet afgerond. Dus in die zin is de motie prematuur. Ik snap het, maar is prematuur. Laten we het gesprek juist met elkaar voeren als we de uitkomst van dat onderzoek hebben. Ik denk dat dat dan een veel beter moment is. En nogmaals, het college is bezig met het accommoderen van dit plan en daarvoor een onderzoek te doen.

De voorzitter: De heer Buisma, wens u te reageren? U twijfelt, zie ik.

De heer Buisma: Ja, dus maar waar doet u dan precies dat onderzoek naar, voorzitter? Want doet het onderzoek van welke kaarten hebben we afgesproken? Doet u het onderzoek: wat gaan we met het Fort doen, doet u het onderzoek: hoe gaan we deze ondernemer de winter door helpen? Wat voor onderzoek doet u dan?

De voorzitter: Wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Geen van drieën. Want in de woorden die u gebruikt herken ik me niet. Nee, wat we aan het doen zijn, we hebben uitgangspunten, die zijn vastgesteld als kaders door de gemeenteraad. We hebben daaropvolgend een tender gedaan. Daar is een winnaar, zo noem ik hem dan maar, en met dat plan zijn we bezig om te onderzoeken om dat toch haalbaar te krijgen, ook in juridische zin.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Voorzitter, dat probeer ik dan even te snappen. In dit geval zegt de Raad van State dat dit bestemmingsplan zoals dit voorligt, dus het plan wat voorgesteld is, niet goed is. Dat is vernietigd. Ja, maar aan welk plan houdt u dan vast? Want het is wel handig dat dat Aalsmeer dat weet, want wij zijn eigenaar van dat ding inmiddels.

De voorzitter: Wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Ja, ik zou me bijna laten verleiden, maar wij zien openingen in de uitspraak van de Raad van State. Sterker nog, wij zien de Raad van State, wat ze eigenlijk nooit doen, in zekere zin adviserend over het gegeven: hoe gaan we nu verder met dit bestemmingsplan? Dus in die zin, op basis van die openingen - maar dat is een hele andere discussie en ik denk niet dat dit nu het moment is om die discussie te voeren - zien wij lichtpunten om toch dit plan tot een goed einde te brengen.

De voorzitter: Tot slot, de heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. De reden dat wij het vragen, wij hebben ooit schriftelijke vragen gesteld: hoe leest u de uitspraak van de Raad van State? En tot op heden hebben we dat antwoord niet gehad, dus dat geeft u dan nu. Begrijp ik dat goed?

De voorzitter: Tot slot, wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Ja, dat begrijpt u goed. Laat ik daar dan heel helder in zijn. En uiteraard is het zo dat het onderzoek heeft uiteindelijk een resultaat, en dat resultaat daarin gaan bij meenemen.

De voorzitter: We waren tot slot, het volgende vroeg ik u mee te nemen in tweede termijn.

De heer Buisma: Kort vraagje.

De voorzitter: Laten we toch even ... Nee, weet u? U doet zo goed uw best. Tot slot, de heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. En met welke termijn praten we dan over?

De heer Kikkert: Dan praat ik over na het reces, kort op het reces.

De voorzitter: Volgens mij droeg dit goed bij aan de definitieve besluitvorming. Wethouder Kikkert, wij zijn er denk ik nog niet ...

De heer Kikkert: Nee, nog één motie van FlorAalsmeer. Ja, eigenlijk wij zijn eigenaar. Wat we hebben gedaan is, we hebben het Fort aangekocht en we hebben uitgangspunten gesteld. Ja, en ik zou bijna zeggen: gaat u niet op onze stoel zitten daar waar het gaat over huurovereenkomsten.

De voorzitter: Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ik vind de laatste opmerking een beetje vreemd, alsof wij op uw stoel gaan zitten. We hebben het hier over uitgaven die worden gedaan en waar wij een akkoord voor moeten geven. En als ik dan in een brief lees dat een advocaat zegt namens de gemeente dat de gemeente niet de verhuurder is en dus ook geen partij in deze civiele procedure, en wij in feite vragen aan de gemeente daar dus ook geen uitgaven voor te doen, dan ga ik volgens mij niet op uw stoel zitten, maar voer ik gewoon mijn controlerende rol uit. Dank u wel.

De voorzitter: En mevrouw Keessen, had u nog een vraag daarin verstopt, want dat is de gedachte van een interruptie.

Mevrouw Keessen: Nou, mijn vraag is dan: zegt de portefeuillehouder hiermee dat hetgeen in die brief van de advocaat staat niet klopt?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Kikkert: Nee hoor, want beiden kan heel goed samen zijn. De verhuurder is Zeilfort, dat klopt. Alleen, wij bekostigen die procedure.

De voorzitter: Goed ter overweging. Straks hebben we nog een tweede termijn, kunt u er nog even op terugkomen. We zijn in ieder geval bijna aan het einde gekomen van de beantwoording van de eerste termijn aan de zijde van het college. Er zijn nog twee onderwerpen die zijn blijven liggen. De oproep van de heer Fransen voor de raadsagenda en de motie met betrekking tot Bureau Integriteit. Ik heb het even zo geïnterpreteerd dat daarbij de voorzitter van de raad werd aangesproken op zijn verantwoordelijkheid. Dus met uw goedvinden - ik kijk ook even de plaatsvervanger aan - doe ik dat vanaf hier in de eerste beantwoording, en dan kunnen we even in een tweede termijn nog op terugkomen. Mochten we nu belanden in een verhit gesprek met elkaar, dan doen wij beroep op de plaatsvervangend voorzitter natuurlijk om het voorzitter stokje over te nemen. En tot die tijd gebruik ik techniek uiteraard in mijn voordeel vanaf deze plek. Dat was een grapje.

De heer Van Willegen: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Als u die taak inderdaad niet te ruim neemt, dan zal ik u niet corrigeren.

De heer Oude Kotte: Ik zie 46 ogen op mij gericht. Ik voel heel veel zwaarte om dit goed te doen. Ik vind het een prachtige oproep met betrekking tot een brede raadsagenda. Ik denk dat het ook wel goed recht doet aan hoe we naar dualisering moeten kijken. Het college heeft een programma, de coalitie heeft een programma maar ook de raad heeft met elkaar een termijnplanning waarop agendapunten staan die u met elkaar wilt bespreken. Niet van tevoren afgestemd welke visies er gedeeld worden, maar het agenderen van een onderwerp dat op dat moment de visies met elkaar gedeeld kunnen worden, u was daar ook heel helder in. Dus ik zal samen met de driehoek, dat zijn de griffie en de gemeentesecretaris, dit agenderen op het presidium en kijken op welke wijze wij hier met de fractievoorzitters gevolg aan kunnen geven. Ik vind het een mooi initiatief en die pak ik heel graag op. Het sluit ook mooi aan bij ook de door u uitgesproken woorden dat we met elkaar vandaag een moment markeren waarin we na daarna met elkaar graag de samenwerking aangaan.

De heer Fransen: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Ja, dank u wel daarvoor. Ik zou het helemaal mooi vinden als u erin slaagt om dat niet alleen met het presidium te doen maar met de hele raad.

De heer Oude Kotte: Uiteraard. Ik verken het proces even in het presidium hoe we het met de termijnen moeten doen en de agenda's. En daarna wordt het een betrokkenheid van alle raadsleden en commissieleden als het ... Graag. Jazeker, gaan we doen. Dan de motie het Bureau Integriteit. Dat vereist nu even een iets bredere reactie. We hebben namelijk binnen de ambtelijke organisatie Amstelveen, Aalsmeer een Bureau Integriteit, en dat bureau ziet eigenlijk op de ondersteuning van medewerkers met vraagstukken rondom integriteit. Het bedient niet raadsleden en bestuurders. We hebben dat met elkaar hier zo georganiseerd dat die verantwoordelijkheid bij de burgemeester is belegd. En wij hebben daarvoor het bureau Governance & Integrity ingeschakeld om met aantredend raadsleden, commissieleden integriteitsgesprekken aan te gaan en ook met wethouders daarover het gesprek aan te gaan. Binnen onze kernorganisatie Aalsmeer hebben we geen Bureau Integriteit. Daarvoor is de club hier te klein, maar daar is in de directie wel bijzondere aandacht voor vertrouwenspersonen

en de route daarnaartoe. Dat is wel iets wat nu in vorming is. Daar zijn we al enige tijd mee bezig. Maar ik moet wel zeggen dat zowel het vraagstuk rondom integriteit van volksvertegenwoordigers, bestuurders en vanuit onze kernorganisatie niet altijd even makkelijk toegankelijk zijn. De zichtbaarheid laat zeker te wensen over. En daarin zit wellicht de richting die ik lees wat u eigenlijk verzoekt aan mij als burgemeester, en dat is het onderwerp integriteit meer zichtbaar maken, makkelijker toe gangbaar te maken en ook ruim toegankelijk te maken in het kader als we het hebben over vertrouwenspersonen. En zoals u nu de motie heeft geformuleerd met de punten voor het inrichten van een Bureau Integriteit, ik denk dat dat wat te groot is voor het vraagstuk hier en het aantal personen die daarin deelnemen, maar we zouden zeker in de P&C-cyclus bijvoorbeeld een paragraaf integriteit kunnen opnemen, zodat dat in alle documenten door het hele jaar verschijnt, waarin we kunnen laten zien wat we dit jaar aan integriteit gedaan hebben als het gaat om trainingen, bewustwording, toegang tot vertrouwenspersonen enzovoort. En wat we ook kunnen doen is dus - en dat kan via de website zijn - maar om even te kijken waar de meest logische plekken zijn, vertrouwenspersonen en hoe we dit met elkaar organiseren, goed inzichtelijk maken en daar ook contactgegevens op te zetten dat mocht iemand vanuit de raad of vanuit de kernorganisatie of vanuit het bestuur contact willen hebben, dat dat makkelijk gaat. En daar kunnen we uiteraard ook het bureau wat we nu hebben aangesteld voor Governance & Integrity bij betrekken en hun ervaringen daarbij benutten. Ik geef het maar even zo terug. Kunt u dan misschien straks nog even op kauwen om te kijken of u wellicht nog een aanpassing van de motie wenst of niet? Maar even resumerend, ik denk dat de insteek zeer gewaardeerd wordt om meer zichtbaarheid te creëren aan integriteit, maar het in documenten op te nemen zodat u regelmatig de bespreking krijgt en naar aanleiding van ook vragen kunt stellen en u meer kenbaarheid geven op de wijze waarop wij dat hier inrichten. En ik wil het ook wel tot een gespreksonderwerp verheffen in die zin dat we vaker met elkaar daar het gesprek over aangaan om de bewustwording rondom integriteit te stimuleren. Nou, ik geef het zo in eerste instantie maar even terug. De heer Fransen.

De heer Fransen: Ja, in eerste reactie, het gaat uiteindelijk natuurlijk niet om een motie om een instituut voor elkaar te krijgen, maar om iets voor elkaar te krijgen. Dat schetst u eigenlijk, denk ik. Kunt u dan ook nog even ingaan op wat ik bij de aankondiging zei dat het zowel ging om het reactieve als het proactieve, is dat daar ook in belegd wat u betreft?

De heer Oude Kotte: Nou kijk, het proactieve onderstreep ik natuurlijk van harte. Maar momenteel is het, als u aantreedt als volksvertegenwoordiger, als bestuurder, hebben we een gesprek met het bureau. Voor bestuurders is na honderd dagen nog weer een aparte sessie met een professional, maar dan houdt het een beetje op. Maar productiviteit zit natuurlijk in de continuering ervan en het jaarlijks terug laten keren van het thema. Dus in die zin zou ik dat heel graag oppakken en kijken hoe we dat vorm kunnen geven en wat dat dan betekent, of dat dan een één op één is of een groepssessie, dus dat is het proactieve. Het tweede productieve is het goed toegankelijk maken van gegevens tot vertrouwenspersonen. Kijk, als burgemeester ben ik de eerst aangewezene, maar ik kan me zo voorstellen als u een integriteitskwestie met mij heeft, wat natuurlijk helemaal niet gaat gebeuren, maar dan dat we daar ook een apart vertrouwenspersoon voor hebben waar u zich tot kunt wenden zodat u daar ook echt in ontzorgd bent en dat daar geen drempels in liggen. Daar ben ik groot voorstander van. Dus ook vanuit die productiviteit kan dat gewoon ingericht worden en voornamelijk ook goede toegang tot die informatie, dat u niet hoeft te zoeken: waar moet ik het vinden? Nee, klip en klaar, helder: hier kunt u dat vinden. Ja, en het reactieve. Helaas, waar het gaat om voorbeelden van integriteitschendingen, zitten we soms in de reactieve modus, maar daarvoor hebben we al spelregels natuurlijk voor nodig hoe we dat doen. En dat

heb ik net niet benoemd, maar ik denk dat het goed is om weer eens even te kijken: welke spelregels hebben we met elkaar? Kunnen we dat aanscherpen met elkaar ook in een brede sessie met elkaar, en kunnen we misschien met elkaar voorbeelden arresteren waarvan wij zeggen: nou, dit vinden we bijvoorbeeld wat we niet willen, dit vinden we bijvoorbeeld van wat we wel kunnen. Dat we daar wat meer beeldend materiaal met elkaar voor hebben. Ook dat is in die zin proactief. En natuurlijk hebben we nu een regeling die voor ons het organiseert als we moeten reageren. Maar die is wel beperkt, en daar kunnen echt wel wat aanvullingen in plaatsvinden om ons instrumentarium wat te verbreden, met name om de politiek niet te veel te laten beschadigen. Ja, tot zover? Goed. Dan met deze woorden zijn we wel aan het einde gekomen van de eerste beschouwing van de zijde van het college en de voorzitter van de raad. Maar de heer Van Willegen, u heeft nog een interruptie?

De heer Van Willegen: Ja, voorzitter, en dat is naar aanleiding van de laatste motie. Heel veel mooie woorden. Ook dat er heel veel gebeurt, maar ook dat er eventueel een wijziging zou moeten komen in de motie om erachter te staan, als ik het goed begrijp. Dus mijn vraag is even, want ik heb de beide indieners nog niet gehoord of dat die motie ook in die zin aangepast gaat worden. Daar ben ik even nieuwsgierig naar, dat we wel kunnen kijken of dat we daar iets mee kunnen, want we zitten even tussen een leeg momentje.

De heer Oude Kotte: Ja, de heer Van Willegen, u vervult als plaatsvervangend voorzitter van de raad met verve, want het was mijn volgende punt van orde geweest in deze vergadering.

De voorzitter: Dus hartelijk dank voor dat opzetje. We hebben nu een reactie gehad van de zijde van het college. We gaan nu weer vijftien minuten met elkaar schorsen, zodat we even erop kunnen reflecteren, u zich kunt voorbereiden op uw tweede termijn. En we vangen voordat we met die termijn beginnen even aan voor de indieners van de motie met de vraag: wat is er nu met de motie gebeurd? Is er een andere tekst, en moet er nog iets veranderd worden? Maar daarvoor geef ik u eerst even een paar minuten tijd van bezinning.

De heer Fransen: Hoelang, voorzitter?

De voorzitter: Vijftien minuten. Dus we zijn hier weer terug om - laten we het ruim nemen - vijf voor half vijf. We schorsen. Wij heropenen de vergadering voor de beraadslaging in tweede termijn. En volgens onze spelregels brengt ons dat weer in dezelfde volgorde als bij de eerste termijn, bij het CDA, de heer Van Willegen. Aan u het woord.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Laat ik eerst beginnen met even een reactie op de fracties. Daarna ben ik wel heel nieuwsgierig als CDA wat er met de moties gebeurd is in deze periode ...

De heer Oude Kotte: Mijn excuses. Mag ik u heel even interrumperen, de heer Van Willegen? Zoals ik u had beloofd, als oplettend plaatsvervangend voorzitter, dat we eerst de indieners van de motie even zouden horen hoe het ervoor stond, zodat we dat konden betrekken in tweede termijn. U laat mij dat heel subtiel weten. Dank daarvoor. Zullen wij even op volgorde van indiening even naar GroenLinks en PvdA kijken hoe zij dit willen opvolgen? Kunt u zich daarin vinden, heer Van Willegen?

De voorzitter: Zeker voorzitter, dus gaat het woord weer terug aan u en aan de indieners van de motie om eventueel aangepaste moties te hebben, zodat wij ook een gedegen advies kunnen geven aan onze raadsleden hier naast mij.

De heer Oude Kotte: Heel fijn. De heer Fransen.

De heer Fransen: Dit is een boeiende, een raadslid die de voorzitter het woord geeft. Dat vind ik wel een hele boeiende hoe we dat staatsrechtelijk moeten zien. Als dat als dat kan, kan ik ook zeggen: nu neem ik gewoon het woord. Dat is dan ook ... Dus dat wordt ingewikkeld.

De voorzitter: Wel via de voorzitter.

De heer Fransen: Dank u wel, via de voorzitter. De motie Integriteitsbureau. Kijk, het gaat ons niet om het oprichten van een bureau van een ding, dat het gaat ons om de inhoud. En ja, u heeft eigenlijk als portefeuillehouder geschetst wat er allemaal gebeurt en wat er nog zou moeten gebeuren, dus ik zou willen uitnodigen om een notitie te maken over integriteit. Zoiets, hè? Dat we die hier bespreken en dan komt die inhoud op die manier, die bespreken we dan met elkaar wat het precies allemaal is, en dan is de motie op dit moment niet nodig.

De voorzitter: Helder. Zullen we de motie even langslopen?

De heer Fransen: En de tweede motie is 500 woningen. De wethouder geeft aan er komt een Omgevingsvisie, er komt een centrumvisie in Kudelstaart, en daar gaat uitkomen dat ... Nee, sorry ik vergis me. Er komt een Omgevingsvisie enzovoorts, er komt een woonvisie. Maar daar gaat uitkomen dat er woningen nodig zijn voor jongeren vooral, en dat we ruimtelijk moeten nadenken van waar gaan we dat doen, want als we dat niet doen hebben de projectontwikkelaars hun plannen allemaal klaarliggen en blijkt er aan het einde geen ruimte meer te zijn, want de winst van projectontwikkelaars is dan belangrijker dan het huisvesten van Aalsmeerse jongeren. Vandaar dat wij zeggen: de motie gaan we gewoon handhaven en die kan dan prima onderdeel zijn van de woonvisie. Maar dan is deze uitspraak maar vast gedaan door de raad. Dat over die twee.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Dan als eerste even over het Fort Kudelstaart. Ja, daar komen we toch in een rare spagaat terecht, voorzitter. Want wij als gemeenteraad worden namelijk aangesproken voor de Raad van State. Wij hebben niet besloten als gemeenteraad over hoe wij de toekomst van dit Fort voor ons zien, maar het college wandelt gewoon vrolijk de brug verderop en zegt: dit gaan we zo doen. Ja, en met welk mandaat doen we dat dan? Dus vandaar dat wij de motie wel gewoon handhaven omdat we er ook in hebben staan: wij accepteren de uitspraak van de Raad van State. Daar hebben we nog geen reactie van gehad op het college. Dan over het toevoegen van woningbouwcorporaties bij bouwprojecten. Ik snap de oproep vanuit het college dat u zegt: nou, we doen het bij de woonagenda, doen we het over. En ik denk ook dat het verstandig is om dat gesprek ook daar te voeren. Ik zou het wel graag in stemming willen brengen om dat ook naar de buitenwacht wel handig is dat mensen weten: waar staat de gemeenteraad van Aalsmeer voor? En dat we dan de afspraak maken om dat nader in te vullen bij een woonagenda of iets in die trant, dus dat daar ben ik redelijk soepel in. En de laatste over de tweede supermarkt in Kudelstaart. Ja, daarvoor, oprecht voorzitter, de houding om daar weer een onderzoek over te doen dat duurt eindeloos. Dus doe een uitspraak als gemeenteraad: willen we daar een supermarkt of willen we daar geen supermarkt? En natuurlijk dat er allerlei redenen zijn hoe het inpasbaar is, en dat is uitvoering. Daar is het college voor. Maar wat willen we nu als gemeenteraad? Willen we die supermarkt daar nu wel of niet? Dus handhaven.

De voorzitter: Helder. Mevrouw Keessen, heeft u nog een reflectie op de motie?

Mevrouw Keessen: Ja voorzitter, eigenlijk zijn er twee vragen bij mij opgekomen, omdat het best zou kunnen zijn dat één en ander niet helemaal duidelijk is voor leden van de raad of desnoods toehoorders, voor wie nu eigenlijk de kosten betaald gaan worden van het geld wat gereserveerd is? En waarom het dan wel voor de ene partij en niet voor de andere partij zou zijn allebei, als eigenaar van het pand zijnde? En dan ga ik ervan uit dat ik in de tweede termijn nog zal kunnen reageren op de reacties van de andere fracties. Dank u wel.

De voorzitter: Helder. U handhaaft in ieder geval de motie? Dan zijn we nu toch aangekomen bij het vervolg van de tweede termijn, en het woord is aan de heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik zal op die moties dan inderdaad reageren, want ik vind die laatste opmerking van de heer Buisma over die supermarkt van Kudelstaart heel bijzonder dat hij geen onderzoek meer wil, en hij vraagt om een onderzoek en hij vraagt om een inventarisatie, en hij vraagt om een locatie ... Dus hij vraagt onderzoeken en nu zegt hij dat moet nu eens afgelopen zijn met onderzoeken, maar kom ik zo meteen nog wel even op terug. Dank u wel, voorzitter. Ja, zoals heer Fransen al zei het CDA had een praatje zoals ze mogen verwachten. De VVD had een praatje zoals ze mogen wachten. En ik denk dat dat dan misschien ook wel goed is dat dat zo is, want uiteindelijk staan wij voor een achterban die vindt dat wij dingen moeten doen zoals wij dat doen. En ik vind de oproep van de VVD ook wel een bijzondere. Ik pak er eentje uit het ... Verder weet u zijn wij op veel dingen met elkaar eens en hebben wij een mooi akkoord gesloten vorige week, dus wij gaan elkaar zeker niet aanvallen. Maar de VVD noemt hier de wethouder economie dat er weinig over economie staat. Nou, ik denk dat het een stimulans is voor de eigen wethouder in dit geval, dus ik ga ervanuit dat in de begroting van 2024 meteen al de eerste signalen kunnen zien van de stimulans die de heer Van der Zwaag meegeeft aan zijn eigen wethouder. AA. Ja, wij snappen dat AA in een situatie zit dat zij daar niet inhoudelijk veel op ingaan. Ik vind het een positieve inbreng wat die wat de heer Koster heeft gegeven in zijn eerste termijn, maar inhoudelijk weet ik niet of ik daar nu echt op in moet gaan op dit moment. D66, die heeft het over een eigen vervoersmaatschappij. Ja, dat vind ik als CDA nogal een aparte en best wel een moeilijke waar het CDA wel een voorstander van is. En waar we ook indertijd nog wel een motie voor ingediend hebben is over het automaatje van de ANWB. Dat is dan inderdaad eigenlijk een beetje wat de heer De Vries ook aangeeft het lokale vervoer te organiseren. Ik denk dat het automaatje daar een heel mooi voorbeeld van is om het kleinschalig ook te doen. Dus ik denk dat we daar al heel erg in zijn geslaagd om dat op te pakken. En ja, als Connexxion uiteindelijk nog steeds meer terugtrekt uit zijn concessie dan zullen we misschien inderdaad wat moeten gaan doen om de Aalsmeerders wel de plaats te kunnen brengen waar ze normaal niet kunnen komen als ze geen goed openbaar vervoer hebben. En wat D66 ook inbracht en dat is over de snelheid en de snelheidsbeperkingen in de wijk, dus de wijken leefbaarder maken. En daar kunnen wij als CDA het natuurlijk helemaal mee eens zijn. Waar we wel altijd op willen wijzen, is dat dat de eigen verantwoordelijkheid van de bewoners is. Je ziet gewoon in de wijken dat er niet veel buiten Aalsmeer in die wijken wordt gereden, maar wel door Aalsmeerders zelf hard in die wijken gereden worden. Dus ik vind ook een oproep aan de bewoners zélf en aan de bestuurders vooral van voertuigen om ook daar rekening mee te houden dat je door een wijk rijdt, en dan hoeven we niet overal heel Aalsmeer met drempels vol te gooien, maar kunnen we wel misschien elkaar erop aanwijzen dat we in de wijken gewoon onze snelheid houden. GroenLinks. Dat is een verrassend positief verhaal. Het moet anders. Een open dialoog. We dienen de inwoner. Wel bijzonder is dat hij dan eigenlijk

aangeeft dat hij een raadsagenda wil opstellen in het derde kwartaal. Wij hebben vorig jaar bij het aantreden van een nieuwe gemeenteraad met alle partijen bij elkaar gezeten, en daar hebben we geprobeerd een raadsagenda te maken en een raadsprogramma. Wij hebben in de afgelopen maanden met diverse partijen weer bij elkaar gezeten om het raadsprogramma wat te verduidelijken en wat meer handvatten te geven. Bijzonder is dat we dus dat hebben gedaan, en nu komt de heer Fransen met een raadsagenda op te stellen in derde kwartaal. Natuurlijk beseft het CDA dat we met elkaar dit allemaal moeten doen. En natuurlijk zijn we er niet tegen, maar wij vinden wel een beetje het moment wat bijzonder eigenlijk, dat we net een nieuw raadsakkoord weer hebben en nu gaan we weer over een raadsprogramma praten voor de laatste drie jaar zeg maar. Maar de oproep. Ja, we gaan zeker meedoen natuurlijk, dat weet u. Maar stoppen met polarisatie? Nou, ik denk dat dat de mooiste opwerking was die de heer Fransen wel gemaakt heeft in deze.

De voorzitter: We hebben een interruptie van de heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel, voorzitter. Ja, er gaan hier begrippen wel een beetje door elkaar heen, denk ik, raadsakkoord, raadsagenda. Maar daar zit ook wel denk ik de truc, want waar we toen in eerste instantie bij zijn geweest was bij het opstellen van een raadsakkoord. En dat is toch echt iets anders dan een raadsagenda. Een raadsakkoord is wat je, volgens mij - in ieder geval in mijn definitie, laat ik het zo zeggen. U kan een ander hebben - met coalitiepartijen met elkaar afspreekt op inhoud. En waar wij het hierover hebben is welke onderwerpen willen wij met elkaar gaan bespreken? Nog los van de inhoud. Dus ik denk zomaar dat in een raadsakkoord, wat stel je daarin op? Op welke punten verschillen we enigszins van elkaar, en waar gaan we water bij de wijn doen met elkaar op de inhoud? Maar wij praten nu juist over niet in een, met alle respect hoor, maar in een achterkamertje zeggen: wat gaan we doen met z'n allen? Maar hier in openbaarheid vertellen: wat is onze visie op dit gebied en wat is onze visie op dat gebied? En dat met elkaar delen. Dus ik had niet de indruk toen we het raadsakkoord aan het voorbereiden waren dat we een raadsagenda aan het opstellen waren.

De voorzitter: Ik denk dat dat een heldere verduidelijking is. De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook inderdaad geen vragen hoor, dus ik begrijp de oproep en ik denk dat we ... dat heb ik ook gezegd, het CDA zal er van harte aan meedoen, maar wij hebben nu wel inderdaad een raadsprogramma waar wij als coalitie wel gewoon onze dingen willen blijven gaan doen. Partij van de Arbeid. Zoals de VVD en het CDA zijn eigen verhaal houdt, houdt de Partij van de Arbeid ook zijn eigen verhaal. Maar ik moet toch wel zeggen dat de Partij van de Arbeid zegt dat het een doel van het CDA en de VVD is om geen sociale woningbouw te waarborgen. Ja, dat vind ik wel een hele foute uitspraak, en ik denk dat dat doel, dat hij dat ons niet mag aanrekenen om dat zo te vertellen. Wat wij doen is als wij een woningprogramma, woonagenda hebben, dat we die proberen uit te voeren. Daar maken we afspraken in met elkaar en daar, die leggen we dan voor aan projectontwikkelaars om die woningbouw te realiseren. Dan kan je natuurlijk niet zeggen: het doel op zich is voor het CDA om geen sociale woningbouw te ... Het doel is dat wij sociale woningbouw bouwen, zoals we afgesproken hebben met mekaar. Dus ik vond dat, nou ja, wel een bijzondere eigenlijk.

De voorzitter: De heer Buisma, een vraag of een verduidelijking? Aan u.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Ja, daar zat het woordje lijkt tussen. Dus voorzitter, dat wil ik wel even meegeven: het lijkt erop dat ... En daarbij, de Partij van de Arbeid kan zich niet aan de indruk onttrekken dat als wij een woonagenda hebben waar 25 procent sociale huur in staat, en u doet dat structureel niet, dat dat ergens door komt. Dus ik ben zoekende waar dat 'm in zit. En die vraag leg ik dan graag bij u neer hoe het dan komt dat u altijd 25 procent sociaal zegt en het niet doet.

De voorzitter: De heer van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ik had m'n microfoon aan laten staan, dus ik hoop dat de goede mensen in het goede beeld zijn gekomen, want anders dan staan er dingen, tekst onder mijn naam en dat is ook wel misschien bijzonder. Ja, dat woordje lijkt, dat vergoelijkt dan een heleboel ineens, want dan heb je het bijna niet gezegd, maar je hebt het toch wel even gezegd. En dat trekken wij als CDA ons toch aan, dat niet het doel ... Ik vind dat echt een nare opmerking: het doel van het CDA is om geen sociale woningbouw te ... En dat woordje lijkt, dat ja, oké, genoeg over gezegd. Maar wij, ik ben het gewoon niet met u eens dat u zegt dat wij niet aan de 25 procent sociale woningbouw komen. Bijna zou ik zeggen: laat het maar zien. Maar dat zal u misschien zo meteen in uw tweede termijn ook gaan doen. Ja, nee, verder inderdaad, u zegt ook: energie moet, iedereen moet meekomen in de energietransitie. Ja, daar is het CDA ook zeker voor, iedereen moet. Het was op zich misschien een beetje een rare opmerking: niemand gaat, we moeten van het gas af en van het elektra af. Maar we moeten allemaal van het gas af. Dus wat dat aangaat geldt het ook voor in de sociale woningbouw. En u sloot af met een mooi gedicht. En dan heb ik precies een mooi bruggetje naar FlorAalsmeer, want die begon met een mooi gedicht. Dus zo loopt het één en ander in elkaar over. FlorAalsmeer die zegt ook: samenwerking met de raad. Maar waar wij, het CDA wel een punt van maken, is het zelf gaan bebouwen, zelf bouwen had u het over. Dus dat is ook wat de discussie met de wethouder zo even was met de Partij van de Arbeid over die 500 woningen in die moties. Het CDA is geen voorstander van dat de gemeente zelf gaat bouwen. De risico's, de financiële risico's zijn veel te groot. We hebben, punt één, geen grond. Maar ten tweede: de gemeente zelf laten bouwen, zijn wij geen voorstander van.

De voorzitter: Mevrouw Keessen, een verduidelijking of vraag?

Mevrouw Keessen: Nou, een verduidelijking, dank u wel, voorzitter. Ik begrijp helemaal wat u zegt hoor, mijnheer van Willegen. En het is meer dat het in het kader van onze wens voor een toekomstvisie is op lange termijn, want we weten niet wat er over tien of twintig jaar is, we weten alleen wat er nu is. Dus het is een optie die we graag willen meegeven, die eventueel kan worden meegenomen en ook misschien onderzocht. Dank u wel.

De voorzitter: De heer van Willegen.

De heer Van Willegen: Nee, prachtig, voorzitter, dank u wel. Dus dan hebben we dat ook uit de wereld geholpen, inderdaad. Dat, voor de lange termijn, ja, we weten allemaal niet ... Maar we weten wel dat er in het verleden daar echt fouten in gemaakt zijn en dat er ook gemeenten zijn die daar helemaal onder doorgegaan zijn, omdat projectontwikkelaar, we zien het nu, het zijn gouden tijden geweest. Maar nu zijn de tijden weer wat minder en misschien gaan er ook weer hele grote verliezen geleden worden. Dus laat de financiële verantwoording daar alstublieft leggen bij woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars. Voorzitter, dan ga ik met uw goedvinden de moties behandelen zoals die voor ons ligt. Ik geloof niet, ik zat even

te kijken of ik nog een reactie had op de wethouders. Nee, ik geloof het niet. Nou, de motie - ik doe het maar op de volgorde die ik geniet heb gekregen van de bode- Bureau Integriteit Gemeente Aalsmeer. Die wordt teruggetrokken, dus die hoef ik niks over te zeggen. Dank u wel.

De heer Fransen: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Maar ik ben toch wel nieuwsgierig wat u ervan vond, van die inhoud.

De voorzitter: De heer van Willegen.

De heer Fransen: Ja.

De heer Van Willegen: Dit is mooi, dit is mooi. Nou wordt de motie ingetrokken en dan mag ik een reactie geven op de ingetrokken motie. Nou, ik denk dat het CDA zeker is voor integriteit. Maar waar het CDA tegen is, is om daar weer een nieuw orgaan voor op te starten. Maar wat ook gezegd werd: we hebben een bureau in Amstelveen daarvoor. Nou, dat is, moet dan meer zichtbaar worden. Nou, ik denk dat dat helemaal goed is. Ruim toegankelijk. Nou, ik denk dat dat ook een prima initiatief is. En een gesprek bewustwording. Nou, ik denk dat, als we die kant opgaan en daar een mooie vorm van vinden om dat toegankelijker te maken voor raad en college en een ieder die dat nodig heeft, ja, dan zijn wij natuurlijk niet tegen zoiets. Maar de oprichting van een apart bureau, zoals eigenlijk in die motie staat, ja, daar waren wij niet zo'n voorstander van. Maar we hoeven er niet over te stemmen. Maar ik hoop dat ik u in die zin nu enigszins geholpen heb wat wij van de inhoud vinden.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik ben blij om te horen dat het CDA niet tegen integriteit is. Dat was z'n eerste zin.

De voorzitter: Ik zou ook als voorzitter zeer geschokt zijn als u dat zou zeggen. De heer van Willegen, gaat u verder.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Zo zie je maar, je moet altijd goed op je woorden letten, want voor je het weet dan ... Dan gaan we naar de motie 500 betaalbare woningen in Aalsmeer. Ja, voorzitter, waar wij hier heel veel moeite mee hebben, is bijvoorbeeld ook die overwegingen. En er staat: er is in deze periode geen enkel initiatief gestart. Ja, daar worden wij als CDA toch wel een beetje verdrietig van. Als we zien dat we de Westeinderhage hebben aangenomen, daar zitten natuurlijk gewoon ook betaalbare woningen in. De Hoeksteen, daar zit een deel, komt er sociale woningbouw en ook betaalbare woningen. Oosteindedriehoek, die komt eraan met heel veel sociale woningbouw. Dus het is niet zo, dan word je al eigenlijk weer in een hoek gezet, zo van er is geen enkel initiatief genomen. Er is zeker initiatief genomen en er is woningbouw aangekondigd. Wat wij hiervan vinden: eigenlijk moeten we dit ook gewoon weer in onze eigen cyclus houden. En dat betekent niet zomaar ineens 500 betaalbare woningen neerzetten, maar dan gaan we met de woonagenda in het najaar, die komt al meteen na het reces, heb ik begrepen, dat we de eerste gesprekken erover hebben. Nou, laten we daar nou eens goed met elkaar discussiëren hoe we dat willen op gaan pakken.

De voorzitter: De heer Fransen, interruptie.

De heer Fransen: Ja, ik reageer even op uw opmerking, op de opmerking van het CDA over wat er in de overwegingen staat. Daar staat: deze periode geen enkel initiatief genomen. Dat is ook letterlijk zo volgens mij. Zegt u anders maar welk initiatief, want de initiatieven die u noemt, zijn uit vorige periodes. En we hebben nú een woningnood en het verwijt wat je in deze opmerking mag horen, is dat er deze periode geen enkel initiatief genomen is. Terwijl, ik kijk gewoon even naar de verschillende verkiezingsprogramma's, in alle verkiezingsprogramma's stond: daar moeten we wat aan doen. We zijn anderhalf jaar verder. Er was een partij die had het over het gebied achter het Proefstation, ik noem maar op. Ideeën zat om initiatieven te nemen. Die zijn niet genomen. Dat is wat hier bedoeld wordt.

De voorzitter: De heer van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb niet het hele programma van alle raadsvergaderingen in mijn gedachte, maar de Hoeksteen is toch écht in deze periode genomen.

De heer Fransen: Het besluit.

De heer Van Willegen: Ja, het besluit. Nou, dat is toch een initiatief, of niet? Nou ja ...

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van Willegen: Maakt niet uit. Voor mij is dat: pas als er een besluit is, is er een initiatief. En als de heer Fransen dat anders wil zien, ook goed. Maar wij zijn in principe tegen deze motie. Ja, dan krijgen we de motie terugkeer naar de oorspronkelijke kernwaarden en plannen Fort Kudelstaart en afwijzing van de megalomane, ongewenste ontwikkelingen. Voorzitter, het CDA is hier tegen. En wij vinden dat wij een weg ingeslagen zijn, en dat heeft u ook in het vorige week ingediende coalitieprogramma ook teruggezien, dat wij zeker nog de initiatieven van dit Fort voort willen zetten. Dus wij vinden niet dat we nu halverwege af moeten slaan en weer opnieuw gaan. Dus het CDA is tegen deze motie. De motie woningbouwbeleid in Aalsmeer nooit zonder woningbouwcorporaties. Ja, voorzitter, ook hier is het CDA tegen. Spreekt uit dat er geen woningbouwproject gestart wordt zonder dat er een woningcorporatie als partner betrokken is om het aantal sociale huurwoningen structureel te verhogen. Daar kunnen we gewoon niet mee akkoord gaan. Wij vinden gewoon dat dat ... Ook hier geldt: wij hebben een woonagenda, we gaan een nieuwe woonagenda opstellen en uiteindelijk als dat woonagenda er is, dan gaan we dat doen. En daar staat duidelijk in: wanneer moeten wij een woningcorporatie erbij betrekken, wanneer niet? Hoe groot moet het project zijn? Hoe klein moet het project zijn? Wanneer willen ze meedoen? Gesprek is goed, maar wij hebben als CDA toch tegen, dat wij bij ieder woningbouwproject zonder woning moeten, geen project kunnen starten, daar zijn we tegen. Fort Kudelstaart.

De heer Buisma: Supermarkt.

De heer Van Willegen: Ja, sorry, supermarkt Kudelstaart. Het is een hoop Kudelstaart vandaag. Supermarkt Kudelstaart, ook hiervoor geldt, voorzitter, dat wij, zoals de wethouder al zei, een driesporenbeleid hebben aangekondigd, waar we volgende week over gaan stemmen, waarin een Centrumvisie zit voor Kudelstaart. En wat ik net al in het begin al aan uw meedeelde: het verbaast het CDA een beetje dat u dan geen onderzoeken meer wil, maar nu wel aan wil

pakken. En bij alle oproepen staat er ongeveer dat er wel iets onderzocht moet worden. Het CDA heeft in het raadsprogramma, wat we vorig jaar vastgesteld hebben, de weg gewezen hoe wij dat willen gaan aanpakken. En daar willen we eigenlijk gewoon ook niet van afwijken, dus wij zijn tegen deze motie. De laatste motie die ik dan voor mij heb op dit moment is: het niet reserveren van bedragen voor juridische kosten van procedures, waar de gemeente geen deel van uitmaakt. Ja, voorzitter, dit is een college bevoegdheid die ze ook zo genomen hebben. En het CDA vindt, dat als het college dat vindt, dat ze dat moeten doen. Dus we zijn tegen deze motie. Dank u wel. Dat was het voor het CDA op dit moment, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar de VVD, een tweede termijn.

De heer Van der Zwaag: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zal proberen het wat korter te houden. Even eerst in het algemeen ben ik verrast vanuit de VVD fractie met de constructieve toon die vanmiddag is aangeslagen. Dat is zonder meer positief. Daarmee geef ik ook een klein antwoordje op de vraag van GroenLinks: gaat het goed met de politiek in Aalsmeer? Als ik in enge zin bekijk, kan ik u vertellen: de VVD fractie is nog steeds stabiel, dus het gaat goed met de politiek in Aalsmeer. Als ik wat breder kijk, denk ik: ach, we hebben een slow start gehad, zal ik het maar zeggen. We hebben twee hectische periodes gehad en nu moeten we met elkaar zorgen dat we de komende drie jaar constructief doorkomen, en resultaten bereiken voor onze inwoners. En als ik de toon van vanmiddag volg en die trek ik even drie jaar door, moet dat gaan lukken, zou ik zeggen. Dus dan heeft u van mij die reactie. Ik ga even dan nog verder op twee partijen in: GroenLinks en Partij van de Arbeid. GroenLinks, u heeft mooie en constructieve woorden, verbindende woorden gesproken. U heeft in de laatste commissie Ruimte, waar ik voorzitter van was, drie goede adviezen aan de collega's gegeven. Mag ik u ook één advies geven? En dat is namelijk, als u ook zelf de verbinding zoekt, zou het mooi zijn als u de moties die nu zijn ingediend samen met de Partij van de Arbeid, niet op woensdag-middag laat landen in ons systeem. Maar misschien ook van tevoren de communicatie zoekt met de andere fracties, om te zorgen dat we misschien een gedragen motie krijgen. Dus dat advies zou ik u graag willen geven. Dan stap ik even naar de Partij van de Arbeid. Ja, en eigenlijk moet ik dan wel weer een beetje grinniken, want de Partij van de Arbeid heeft iets, als enige verkiezingsprogramma: Liever Aalsmeer. Nou, geeft het CDA, de VVD een veeg uit de pan, waarvan ik denk: ik snap het, mijnheer Buisma, het is uw eigen belevingswereld waar u in zit, dus dan snap ik het wel. Als ik vervolgens kijk naar het initiatief rond jongerenwoningen, dan hou ik u toch graag voor: de motie die 11 november 2021 over het onderzoek van jongerenhuisvesting op het Proefstation-terrein in stemming is gebracht. En daar heeft u tegen gestemd. Dus ja, wat het beleid van de Partij van de Arbeid in Aalsmeer hierover is? Het lijkt wisselend, maar daar moet u maar even op reageren. Tot zover eventjes de algemene reactie en de specifieke reactie op de partijen. Als ik dan naar de moties kijk: de motie integriteit, de strekking daarvan, als die overeind was gebleven, hadden wij als VVD ondersteund. Wel als het een plekje had gekregen bijvoorbeeld in de planning en controlcyclus, en een stukje aparte verantwoording, maar misschien dat dat nog komt, hadden we die ondersteund. De 500 woningen van de Partij van de Arbeid: ook omdat we even die verbinding missen, ja, die kunnen we dan toch even niet ondersteunen.

De heer Fransen: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Die hadden wij ingediend. En dan?

De heer Van der Zwaag: Ook dan, oh dan, helaas kunnen wij die ook niet ondersteunen, heer Fransen.

De voorzitter: De heer van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Nee, ik ga geen ... Nee.

De voorzitter: De heer Buisma, ook een interruptie?

De heer Van der Zwaag: Zoek nou, ik heb een beroep gedaan op verbinding.

De voorzitter: Mijnheer van der Zwaag, het woord is even aan de heer Buisma.

De heer Van der Zwaag: Dank u, voorzitter.

De heer Buisma: Ja, voorzitter, ja, dan toch de korte vraag. Omdat de VVD de verbinding mist met de Partij van de Arbeid, stemmen ze tegen een GroenLinks motie. Is dat de houding? Ik probeer 'm even te snappen.

De voorzitter: De heer Van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Nee, nee, nee, het was een gezamenlijke. Ik sprak de Partij van de Arbeid specifiek even aan op het Liever Aalsmeer, en dat u ook specifiek, maar ook, geldt dan ook voor GroenLinks, tegen de motie in november '21 heeft gestemd. Ja, weet je, kijk, voor alle moties geldt in feite dat we vanuit onvoldoende verbinding, gewoon het niet goed hebben kunnen beoordelen. Had het nou samen met ons gedaan, dan hadden we misschien tot een positieve reactie qua overwegingen en besluiten gekomen. En dan had hij beter geland dan nu het geval is. Dus dat is voor wat betreft de 500 woningen. Fort Kudelstaart, gaan we terug naar af? Dat willen wij als VVD niet, dus dat lijkt me heel duidelijk. Jammer dat u de motie rond de woningcorporatie niet heeft aangepast. Als de strekking had geluid dat u het college uitnodigt om met een voorstel te komen over op welke manier en bij welke projecten u de woningcorporatie erbij zou willen betrekken, hadden we die kunnen ondersteunen. Omdat u 'm níet aanpast, kunnen we hem níet ondersteunen.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Voorzitter, uiteraard ben ik altijd meer dan bereid om tekstuele aanpassingen van de VVD direct over te nemen.

De voorzitter: Dus deze neemt u over? Dan arresteer ik dit moment eventjes dat de motie, met de verduidelijking net van de heer van der Zwaag wordt aangepast. De heer van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Ja, ik geef mijnheer Buisma graag die gelegenheid. Wellicht dat meer partijen dan zeggen: nou, we kunnen 'm toch steunen. Maar als u 'm niet aanpast, dan steunen we 'm sowieso niet.

De voorzitter: Maar hij is bij deze aangepast en door u ondersteund. Dat moment hebben we net gearresteerd met elkaar.

De heer Van der Zwaag: Wie noteert dat, voorzitter?

De voorzitter: Nou, we hebben hier een griffier in ons midden, we gaan dat straks recapituleren. Het komt allemaal goed, het komt allemaal goed.

De heer Van der Zwaag: Wij willen vanuit de fractie graag echt een aangepaste motie zien, dus gewoon geschreven en al, dat we goed kunnen kijken naar de overwegingen en het voorgestelde besluit.

De voorzitter: Gaan wij voor zorgen.

De heer Van der Zwaag: Dank u wel.

De voorzitter: De heer van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Dan, supermarkt, is ook vanuit het college al gezegd: die is vervat ook in de procesnotitie die volgende week op de agenda staat. Dus, ook deze motie zullen wij niet steunen. En dan blijft nog over de motie rond de juridische kosten voor het Fort. Is ook een duidelijk antwoord gegeven. En wat dat betreft snappen wij de intentie van FlorAalsmeer, maar zullen wij hem helaas niet kunnen ondersteunen. Dat was even mijn reactie tweede termijn. Heb ik het kort genoeg gedaan?

De voorzitter: Bij deze. Dan gaan we een tweede termijn naar Absoluut Aalsmeer.

De heer Koster: Ja, dank u, voorzitter. Ik vrees dat ik toch een paar meer woorden moet besteden aan deze tweede ronde, dan helemaal aan de start. En om bij de heer Kikkert aan te sluiten, ik vond dit ook wel een inspirerende bijeenkomst tot nu toe. En ik heb ook veel geleerd, dus dat is heel positief. De opening van alle voorzitters met uitgesproken woord achter de katheter, die kwamen prachtig over, het waren allemaal positieve woorden. Veel van die woorden liggen in de toekomst, maar die zullen we dan met z'n allen concreet moeten maken. Ik hoorde een aantal stokpaardjes voorbijkomen over woningen, groenvoorzieningen, openbaar vervoer, participatie, etcetera. Nou, we gaan het zien of het allemaal waargemaakt wordt. Het idee van de heer Fransen om onderwerpen een keer op een agenda te zetten, ja, daar hoorde ik heel veel termen voorbijkomen: raadsagenda's, raadsprogramma's, raadsakkoord, coalitieakkoord. En naar mijn idee moet er gewoon een termijnagenda komen, waarin we overzichtelijk hebben wanneer we nu welk onderwerp gaan agenderen, per jaar of in de hele raadsperiode. Maar dat je aan die termijnagenda een aantal onderwerpen koppelt, zodat het voor iedereen inzichtelijk is wanneer nu wat aan bod komt. Verder heb ik een aantal prachtige gedichten gehoord, het is altijd inspirerend om even met je gedachten heel ergens anders te zijn. En, van de heer de Vries hele vriendelijke woorden over AA. En ik neem aan dat hij daar Absoluut Aalsmeer mee bedoelt en niet de samenwerking met Amstelveen. Wat de moties betreft, hoor ik heer van Willegen ingaan op de overwegingen die op de motie staan. Ja, en daar gaat het naar mijn idee niet over. Het gaat echt om de adviezen, dictum wat op papier is gezet. En wat dat betreft, wachten we nog graag eventjes op een tweede termijn of een derde termijn van de wethouder, om nog een toelichting te geven op de juridische kosten rondom de procedure die op Fort Kudelstaart loopt. En de overige moties die kunnen wij steunen. Dat zijn er vier, als ik het goed heb. En bij het lezen van die moties, dan zit je inderdaad, zit je al gauw bij de overwegingen, dat je denkt: nou, weet je, dat zou ik toch anders verwoorden of dat zou ik niet opnemen. Ook in het dictum staan dan zaken dat je denkt: nou, dat kan iets preciezer. Ik interpreteer het als zodanig dat de wethouders in de beantwoording, als de moties aangenomen worden, bijna allemaal toegezegd hebben dat het

binnenkort op de agenda komt, dat het besproken gaat worden. En ik zie het college voldoende ruimte hebben om in te gaan op de voorstellen die in de moties worden weergegeven. En dan vervolgens afstemmen: nou, geeft dit voldoende inhoud aan de motie die aangenomen is in deze vergadering, of verworpen? Die mogelijkheid blijft er altijd staan. Dus om die reden, gelet op de ruimte die het college heeft om invulling te geven aan de voorstellen hier in de moties, zullen wij voor de moties stemmen, en in afwachting van een antwoord nog over die juridische procedures. Dank u wel.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Dan gaan we naar D66, de heer de Vries.

De heer De Vries: Ja, dank, voorzitter. Ik ben nog even aan het zoeken of ik nu al direct moet ingaan ook op de opmerkingen die door de eerdere sprekers zijn gegaan, of dat we nog een derde termijn hebben. Dat zoek ik even op de agenda, ik zie dat niet staan. Ik ga wel even ...

De voorzitter: Nee, geen derde termijn.

De heer De Vries: Nee, precies.

De voorzitter: U mag nu reageren.

De heer De Vries: Dus ik ga direct maar reageren dan. Eerst bij de aantekeningen die ik heb gemaakt tijdens de verschillende praatjes van de verschillende fractievoorzitters. Ja, de zorgen van het CDA zijn dus groenvoorziening, OV, ambulance aanrijtijden en jeugdzorg. Ik denk dat wij daar van harte bij aan kunnen sluiten. Dit zijn opmerkingen die ook al eerder zijn gemaakt, ook door ons zijn aangehaald deels. En die gewoon een zorgpunt blijven voor het CDA, maar ik denk eigenlijk voor de meeste partijen in deze raadzaal. We hebben het hier veel over gehad, ik denk dat het komende jaar ook nog wat staat te gebeuren op dat vlak. Maar sommige zaken zijn ook al wat vaker besproken en daar zijn beslissingen over gevallen, en het is kennelijk nog steeds niet op orde. Dus dat is echt wel een puntje van zorg. Ik denk dat het een terechte opmerking van het CDA is. De zorgen van de VVD zijn uiteraard, zou ik zeggen, financieel van aard, voornamelijk. Korte termijn gaat het weer goed, lange termijn gaat het slecht. Dat is een beeld wat we volgens mij de afgelopen tien jaar nu al zo'n beetje gehad hebben, dus dat blijft inderdaad keer op keer de opmerking. We hebben ook al uitleg gekregen van, binnen de financiële praatjes, voorpraatjes die we hebben gehad, wat de achtergrond daarvan is. Maar het blijft natuurlijk wel een beetje zorg. We hebben het er ook kortgeleden nog even over gehad wat daar misschien richting rijksoverheid tegen gedaan kan worden, omdat het rijk eigenlijk ons als gemeente steeds structureel een beetje laat bungelen. En dat is echt wel een punt van zorg. Maar volgens mij wordt dat binnen de VNG ook gevoeld, en is er een gemeenschappelijke lobby om daar eerst wat structureel aan te gaan doen. Ja, en dan blijkt, kom je weer bij de meicirculaire en dan krijgen we dus inderdaad, zoals gesteld door de VVD, er dús weer geld bij, zou je haast zeggen. Ja, dat is ook weer een probleem. Het blijft incidenteel versus structureel. Opnieuw, we worden een beetje door het rijk op die manier aan het lijntje gehouden. Wij kunnen daardoor moeilijker een langetermijnplanning maken, en dat is niet zoals je met elkaar omgaat in overheidsland, zou je haast zeggen. Dus ook daar, bij die opmerking van de VVD, sluiten we ons van harte aan. Vervolgens staat hier: blij, met een uitroepteken richting GroenLinks. En dan sla ik AA even over, met alle respect, omdat die bijdrage zeer beperkt was en gelukkig zeer kort ook, en overzichtelijk daarmee. Nog een compliment. Blij, met een uitroepteken, blij met GroenLinks, omdat het een ontzettende positieve insteek is richting samenwerking, een constructieve opstelling. Blij verrast, echt een ontzettend goede opmerking. Raadsagenda, is ook over gezegd. Ja, de ideeën zijn goed, denk

ik, moeten we zeker op doorpakken. Maar binnen de huidige structuur is natuurlijk ook al het één en ander mogelijk. Ik bedoel, initiatieven zijn te nemen, zaken zijn op de agenda te plaatsen. Als er punten van zorg zijn, kan dat nu ook al. Maar, gezien de positieve reactie van de voorzitter van de raad, zou je zeggen: nou, hier is misschien nog wel een toekomst in te vinden. Dus laten we dat afwachten, laten we na het reces snel eens daarover gaan praten, en dan kunnen we daar misschien een goede zaak mee maken onderling met zijn allen, op initiatief van GroenLinks. Bij de PvdA heb ik staan: niet blij, uitroepteken. Dan gaat het eigenlijk met name over de toon. En ik had het net over de toon die de muziek maakt. Kijk, inhoudelijk gezien, daar zit ook een beetje een onwaarheid in. Want er werd gesteld, want, gelukkig CDA en VVD waren correct hoor, want die hebben het de hele tijd over: CDA en VVD werden aangevallen. Maar er werd CDA, VVD, D66 gesteld, en zeker als het gaat over sociale huur zijn we nou structureel degene geweest, voor en achter de schermen, die met de PvdA heeft besproken dat wij wat vaker aan sociale huur moeten gaan denken, in plaats van sociale koop. En dat in ieder woningbouwprogramma inderdaad weer een sociaal programma staat genoemd, een percentage sociale bouw, maar dat het niet gespecificeerd wordt in koop en huur, en dat huur inderdaad in Aalsmeer erg achterblijft. Dus daar zijn we het mee eens. Dus ik denk niet dat het goed is om ons nu in de hoek te zetten van de partijen die daar obstructie in plegen. De huidige plannen van de rijksoverheid overigens, ja, die zijn ook wat dat betreft natuurlijk wat vervelend, want die zijn bezig de toegang tot de sociale huur te verruimen naar de hogere inkomensklasse. Nu is dat in het kader van de woningnood ook wel begrijpelijk. Alleen, dat betekent wel dat de mensen die écht aan de onderkant van de inkomensklasse zitten, in de problemen komen. Dus we moeten ons echt afvragen of dat nou wel zo'n goed idee is. We begrijpen de nood van de middenklasse, dat is ook ons electoraat, zoals hopelijk alle inkomensgroepen. Maar als je het hebt over het plaatje, denk ik dat, het gaat hier om de mensen met de grootste nood te helpen en niet te makkelijk snoepjes weggeven die voor een ander bedoeld zijn.

De voorzitter: De heer Buisma, interruptie.

De heer Buisma: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik moet toch heel even reageren op: wij bouwen voor ons electoraat. Dat kan toch niet de bedoeling zijn dat dat het doel is waarom je in de politiek zit. Dus ik mag even het verzoek doen om dat ietwat te herstellen, die zin.

De voorzitter: De heer de Vries.

De heer De Vries: Ja, voorzitter, dank. Ik proef hier weer dat hier selectief woorden uit een langer betoog worden gehaald. Ik denk niet dat de insteek van mijn betoog was dat wij slechts bouwen voor ons electoraat, en dat dus, dat degenen die aan de macht zijn, en dat is in dit kader VVD, CDA en D66, kijken naar de gemiddelde inkomens van ons electoraat en zeggen: daar gaan we uitsluitend voor bouwen. Ik denk dat dat de praktijk ook niet is, en ik denk ook niet dat het woningbouwprogramma daarop ingericht is, zoals dat nu leidend is. Dus ik snap die opmerking van de heer Buisma niet helemaal in dat opzicht. Ik denk dat dit een beetje selectief gehoor is.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Nou, ik vroeg de heer de Vries om die woorden te nuanceren en dat deed hij ook. Daar ben ik blij mee.

De voorzitter: De heer de Vries.

De heer De Vries: Voorzitter, dank voor deze waardering van de heer Buisma. We zijn het eens met de taak van het buurtwerk, dat is een belangrijke zaak. Daar kunnen we ook over doorbomen wat ons betreft, maar ik hoor ook een beetje in het betoog: meer, meer, meer. Maar niet zo van: hoe, ruimte, betaalbaarheid en gemeentefinanciën. Die mis ik een beetje in dat plaatje. Dan hebben we vervolgens FlorAalsmeer, die hadden het over langetermijnvisie. Ja, dat leek een beetje alsof er een soort van burgercomité gevormd moet worden om over de langetermijnvisie richting Aalsmeer te gaan discussiëren, en misschien beslissingen nemen. Zo heb ik dat in ieder geval ingericht in mijn hoofd. Ja, dat is, kijk, wat ons betreft: ieder punt wat hier in deze raad zal besloten worden en waarover gediscussieerd wordt, daar zit altijd een langetermijnvisie in het achterhoofd. Wanneer je een langetermijnvisie gaat vaststellen en op papier neerzetten, betekent dat, dat je permanent bezig bent die termijnvisie weer aan te passen. Want immers, de toekomst verandert nogal. Wij kunnen, we hebben geen glazen bol, we kunnen niet 40, 50, 30, of zelfs soms maar 10 jaar vooruitkijken. En om nu een langetermijnvisie, nu op dit moment vast te stellen en die dan volgend jaar weer opnieuw te gaan vaststellen, dan blijven we aan de gang. Ik denk dat het raadzaam is om gewoon bij ieder discussiepunt wat opkomt, altijd een langetermijnvisie in het achterhoofd te houden en op die manier ook beslissingen te nemen. Wat betreft ...

De voorzitter: Mevrouw Keessen, interruptie.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik ben wel benieuwd waar mijnheer de Vries het woord wurgcommissie vandaan heeft. Maar, dat laat ik even bij u. Dat is helemaal niet de bedoeling. Het is meer, onze achterliggende gedachte is: hoe willen wij dat Aalsmeer en Kudelstaart er voor de komende generaties uitzien? Wat willen wij achterlaten voor de generaties na ons? Dat is het. En dan gaat het er niet om, om alles in beton te gieten, maar om er rekening mee te houden dat we een bepaald beeld hebben van onze gemeente, waarmee we rekening houden in bepaalde besluiten. That's it. Dank u wel.

De voorzitter: De heer de Vries.

De heer De Vries: Dank, voorzitter. Nou, ik ben blij dat te horen, want dat onderschrijft eigenlijk de woorden ik net noemde, dat we bij ieder besluit een langetermijnvisie in het achterhoofd houden. Dan kunnen we er helemaal bij aansluiten. Dus dan hebben we toch weer een akkoord gevonden met één van de partijen binnen deze raad. Westeinderscheg. Ja, wij zijn een groot voorstander van de ontwikkelingen rond Westeinderscheg. We denken dat dat zowel qua ontwikkelingen, als qua financiën voor Aalsmeer een grote kans is om tot ontwikkeling en natuurontwikkeling, en recreatieve ontwikkeling en economische ontwikkeling over te kunnen gaan. Dus wat ons betreft moeten we daar vol gas op blijven geven. En ook onze ondernemers en inwoners die daarbij betrokken kunnen worden, dat zijn met name stichtingen, begreep ik, en dat soort zaken, niet zozeer privépersonen, maar ook een richting moeten geven richting ontwikkelaars en richting gelden die daarbij betrokken zijn. Ja, wij geloven gewoon uiteindelijk in een hele sterke regionale samenwerking. Dat brengen we steeds naar voren. Als geheel van, binnen deze regio zijn we sterker, dan als individuele gemeente Aalsmeer. Aalsmeer is nu eenmaal niet zo'n grote gemeente in gemeenteland. Laat staan met een grote buur als Amsterdam en middelgrote buren als Amstelveen en Haarlemmermeer. Dan is het maar beter om die samenwerking te zoeken in plaats van daar sceptisch over te zijn, en daar juist van weg te blijven. Ja goed, Fort Kudelstaart, kom ik zo even op terug bij de motiebehandelingen. U heeft gezegd: ik heb geen gelegenheid meer om een derde termijn te komen, dus ik ga toch even in op wat het CDA zei: kritisch jegens een

gemeentelijke, op te richten gemeentelijke vervoersmaatschappij. Ja dat is dan ook echt een volgende discussie. Daar hebben we het ook niet nu meteen over. U noemt het AutoMaatje, nou, dat is nou typisch zo één van die vervoersmogelijkheden waarin wij zien dat de gemeente een coördinerende rol gaat hebben. We kunnen bijvoorbeeld denken aan een soort app bouwen, waarbij al dat soort vervoersvormen in één app terechtkomen, zodat er een betere coördinatie tussen al die aanbieders komt. Want we zien wel namelijk, we horen dat mensen niet altijd bij alle vervoersmethoden heel erg blij zijn met hoe dat gaat. Dus als dat beter op elkaar aangesloten kan worden, dat is een beetje de eerste stap die wij zien in die coördinerende ontwikkeling. Neemt niet weg dat in de discussie, met name binnen landelijke gemeentes, overal geldt dat het openbaar vervoer trekt zich terug en er ontstaan gaten, met name voor mensen die, want er wordt vaak verwezen op de fiets en elektrische fietsen, dat soort zaken. Maar mensen die slecht ter been zijn, verdwijnen nu op het ogenblik uit het reguliere openbaar vervoer, omdat ze gewoon niet eens meer bij de halte kunnen komen. Dus er is een noodzaak voor het ontwikkelen van een fijnmaziger openbaar vervoer. En dat is een kwestie die toch wel op middellange termijn aangepakt zou moeten worden. En ik zou aanmoedigen om daar met andere landelijke gemeenten, zeker hier in de regio, ook net over de provinciegrenzen, mee om tafel te gaan zitten hoe we dat kunnen aanpakken als gemeentes individueel, of misschien in samenwerking met die gemeentes. Ja, eigen gedrag bij, richting verkeersveiligheid. Ja, wij hebben het hier natuurlijk over het zogenaamde hufterig gedrag. Wat doe je eraan? Je kan wel zeggen zo van: hufters, gedraagt u. Maar het zijn hufters, omdat ze dat dus niet doen. We zien hetzelfde probleem op het water. Er is eigenlijk maar één oplossing. Op de weg kan je nog beperkingen opleggen binnen de wegen, maar uiteindelijk komt het ook aan op meer handhaving. En daar moet al over nagedacht worden. We hebben eerder ook al met uw partijen het gehad over een jaarlijkse evaluatie verkeersveiligheid en dat te combineren met, inderdaad de problemen rond het ambulancevervoer. Ik denk dat we daarop in blijven zetten en graag zien dat we eens per jaar over dit thema in commissievorm samen zitten. Dan heb ik alleen van Absoluut Aalsmeer nog de nuance gekregen op het idee van GroenLinks voor een termijnagenda in plaats van een raadsagenda. Kan ik me ook helemaal bij aansluiten, zie ik ook. Maar zie ik ook in het kader van de discussie die we straks gaan voeren over dat uitstekende idee van GroenLinks. Dan ga ik richting de moties. Even kijken, moet ik ze even opzoeken. Nou, motie integriteit, weet ik niet of ik nog heel veel over moet gaan zeggen, omdat hij dus teruggetrokken wordt. Er werd wel even gezegd: kunt u toch nog als partijen nog even heel kort ingaan. Wij sluiten ons aan bij de aantekeningen die de voorzitter van de raad heeft gemaakt, en ik denk dat we in dat kader inderdaad verder kunnen praten. Dus dat was een hele positieve conclusie, denk ik. Motie 500 woningen. Dit is een algemeen bekend probleem, dat al onder de aandacht van alle partijen is. Het gebrek aan ontwikkeling is niet het gebrek aan aandacht, maar het gebrek aan ruimte voor oplossingen. Creatieve gedachten zijn altijd goed, daar hebben we in ons praatje ook naar gerefereerd. Maar gezien deze woorden, is de motie onnodig. Iedere aandacht voor de ene doelgroep gaat per definitie ten koste van de andere doelgroep. Veel van deze groepen kennen vergelijkbare problematiek en daarmee een vergelijkbare oplossing. We kiezen liever niet voor een specifieke splintergroep, maar voor een oplossing voor alle groepen met dezelfde problematiek. Het college heeft gezegd: we gaan dit al doen, we doen dit al, of we gaan dit al doen. Zo specifiek gesteld is het niet uitvoerbaar. Nou, en een nabrandende discussie liep uit richting een heel ander onderwerp. Dus wat ons betreft is deze motie niet noodzakelijk. Bestemmingsplan Fort Kudelstaart. Ja, dan raak je bij ons een gevoelig puntje. We zijn het er echt fundamenteel mee oneens. We denken dat het een prachtig plan is, geen enkele heroverweging nodig, maar een bespoediging van de voorliggende plannen. Juist het doorvoeren van het bestaande plan zal het behoud van het Fort ondersteunen. Zie ook de

ontwikkelingen elders, de betere plannen hier en de bestemmingen van andere historische gebouwen, die niet tot de Stelling van Amsterdam behoren, maar wel tot monumenten behoren. En de uitspraak van de Raad van State is juist helder in de afwijzing van het merendeel van de bezwaren en de opening richting verdere ontwikkeling van de bestaande plannen. We zullen deze motie niet steunen. De woningcorporaties. Ja, wij hebben begrepen dat dit al het geval is, dat de woningcorporaties al betrokken worden bij de plannen op dit ogenblik. Het college zegt: neem dit mee richting aanstaande discussie in het kader van de woonagenda. Dan zie je ook het GroenLinks idee inzake de raadsagenda weer. Dus ook in die orde kunnen we dat oppakken.

De voorzitter: De heer Buisma, een korte interruptie.

De heer Buisma: Voorzitter, ja, aangezien er nu even onderling mailcontact is over de wijzigingen vanuit de VVD, is het misschien niet onverstandig om toch even vooral naar D66, AA en het CDA en FA toe, dat die de gewijzigde tekst even zien. Want dan praten we wel weer allemaal over hetzelfde.

De voorzitter: Ja, dat ben ik helemaal met u eens. Zal ik heel even kort daarop interrumperen? Want net, zoals in de bespreking tussen VVD en PvdA naar voren kwam, is die motie met betrekking tot wooncorporatie betrekken bij woningbouwprojecten aangepast. En er is een alternatief voorstel al via de griffie naar de indieners gestuurd en die zijn akkoord met die wijziging. Misschien zal ik kort die tekst even voorlezen. Ik kijk even naar de griffier of die voorhanden is.

De heer De Vries: Voorzitter, punt van orde dan, in dat geval?

De voorzitter: De heer de Vries.

De heer De Vries: Kunnen we dan eerst deze tweede termijn afmaken en die motie op het einde plannen? Want nu heeft het CDA ...

De voorzitter: Ik denk dat we een fantastisch concept hebben.

De heer De Vries: In de aanloop geen gelegenheid gekregen.

De voorzitter: Wij bevriezen op dit moment deze motie even. Die delen we straks uit, kunt u hem lezen en dan laten we die nu even buiten behandeling. De heer de Vries.

De heer De Vries: Ja dank, voorzitter. Even kijken, dat ... Oh ja, ik was bezig met de moties, dat was 'm, nou goed. Motie woningbouw, of corporaties kan ik even laten liggen. Supermarkt; staan ook wat aantekeningen bij. Hier hebben we kortgeleden al over gesproken en voldoende antwoord gekregen van de portefeuillehouder. Ook verwezen in ons eigen praatje. Timing van deze motie in die zin wat merkwaardig, het project wordt juist niet op de lange baan geschoven. Maar wordt integraal aangepakt op relatief korte termijn, waardoor er straks juist snel kan worden aangepakt. Overigens hangt op dit onderwerp alles met alles samen en is er juist noodzaak voor een integraal plan c.q. visie, die op redelijk korte termijn op het programma staat. Het college zegt ook al: er wordt volgende week over besloten, dus wat ons betreft is deze motie overbodig. En dan hebben we nog de laatste motie juridische kosten Fort Kudelstaart. Ja, wat ons betreft is deze motie niet van toepassing, gezien het gedetailleerde uitvoeringsniveau. Dit is een typisch collegebevoegdheid met bijbehorende financiële ruimte, zo zij die inschatten. Wij zijn nu niet op de hoogte van alle details en deze motie lijkt -zie de

PvdA- als passend in een lange reeks van hetze-achtige verdachtmakingen richting de ontwikkelaar van een project waar wij nog steeds volmondig achterstaan. Wanneer deze motie in de commissie was besproken, hadden we hier mogelijk dieper op in kunnen gaan. En dat, wil ik bijna besluiten, wél de aantekening dat opnieuw deze moties erg laat zijn ingediend. We hadden deze graag in commissiebehandeling gehad, zodat we dieper op de zaken hadden kunnen ingaan en kunnen discussiëren. We hebben het nu ook nog niet in de fractie kunnen bespreken, uitgebreid. En ik wil écht, net zoals de vorige keer, toch aanbevelen aan de indieners om dit in de commissie in te brengen. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. En we kunnen een voorbeeld aan u nemen, u had uw eigen tijd in de gaten, u ging sneller praten. Dat werd gewaardeerd hier, dus goed. Iedereen heeft het ook kunnen volgen, volgens mij, toch?

De voorzitter: Goed. Wij gaan naar GroenLinks, de heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u voorzitter. Ik loop ook eerst de partijen langs en daarna reageer ik nog wat op de reacties, zoals die tot nu toe gekomen zijn. Het CDA geeft aan zorg te hebben over groen, openbaar vervoer, ambulance aanrijtijden en jeugdzorg. Nou, zeker in het kader van de kadernota vind ik de zorgen over de jeugdzorg, dat-ie een plekje verdienen. En ik heb even een vraag aan het CDA, en die is: wat gaat u met die zorg doen? Gaat u daar kaders meegeven, want daar zitten we hier voor, wat daar dan in zou moeten gebeuren? Of is het alleen: ja, ik maak me zorgen? Ja, we zitten hier wel voor zorgen, maar ook voor kaders meegeven, oplossingsrichting en dat soort dingen. Dus wij delen de zorg, dus ik ben even benieuwd: hoe gaan we elkaar daarin opzoeken, om daar ook, richting het opstellen van de begroting, iets mee te doen?

De voorzitter: De heer van Willegen, wenst u te reageren?

De heer Van Willegen: Jazeker voorzitter, dank u wel. Nee, dat zegt u helemaal terecht. En wij hebben als CDA zorgen over de jeugdzorg. Maar u hebt dan waarschijnlijk ook gehoord wat wij vervolgens met de volgende zin erachteraan gezegd hebben, en ik wil hem voor u nog wel een keer herhalen, dat er in Aalsmeer een mooie verbeterslag gemaakt is in die hele jeugdzorgproblematiek. En dat betekent dat de sturing op de jeugdzorg en de verbetering van de registratie, de dossiervorming en de inzichten in de jeugdhulpverlening voor ons een goede stap is naar de kwaliteit en de grip op de kosten. Dus wij zeiden: die jeugdzorg, dat daar financiële middelen uit het rijk, die zijn iedere keer incidenteel. Daar maken we ons zorgen over, maar wij zijn blij met de inhaalslag die Aalsmeer hierin gemaakt heeft, en met de woorden die ik daarover uitgesproken heb. Dus dat wij in die zin een goede slag gemaakt hebben, maar wij maken ons wel zorgen over de financiën vanuit het rijk.

De heer Fransen: Ah.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Oké. Nou, dan ben ik blij dat ik dit aan de orde stel, want dan is dit wat als, mocht er zo'n termijnagenda of een raadsagenda komen, of wat dan ook, dan komt hij er wat ons betreft op te staan, omdat we ons óók zorgen maken om de jeugdzorg, maar dan meer om de kwáliteit die we met elkaar leveren. En natuurlijk is geld een aspect, maar je doet het uiteindelijk niet om goedkoop te zijn, of duur. Je doet het om iets voor elkaar te krijgen, een maatschappelijk effect te bereiken. En daar zitten onze zorgen meer. Maar misschien dat u

		zegt dat u dat ook heeft, dat weet ik niet. Even kijken. Nou, dank u wel dat u ons alle wijsheid toewenst. De VVD geeft aan ... We hebben echt een goede wethouder van financiën, want het eerste wat hij doet is zeggen: ho, ho, er is geen geld. Dus dat vind ik heel sterk om zo te beginnen. Dat vind ik echt, als je wethouder financiën bent, dan is dat gewoon eigenlijk het enige wat je zegt: er is geen geld. Dus dat gaat goed. Maar vervolgens zegt de VVD: ja, programma drie daar moet wat bij. Zegt hij: Nou, is goed, gaan we doen. Dus, daar mis ik hem een beetje als hij zegt: we hebben geen geld. Dan zou je tegen zo'n programma toch, tegen zo'n opmerking toch moeten zeggen: kom maar met ideeën, dan kijk ik wel of daar geld voor is. Dus misschien was het een mooi opzetje, weet ik niet. Maar ik zou de VVD hier wel willen uitnodigen om concreter te zijn, dat zou ik plezierig vinden. Maar misschien is dat ook een mooi ding voor een termijnagenda om daarover te spreken. Even kijken. Jeetje, wat schrijf ik slordig. Oh ja, u had het ook over toeristen die een bijdrage zouden moeten leven. Nou moet ik zeggen: daar hebben we het wel meer over gehad. Maar ik mis even hoe dat in elkaar zit. Kunt u dan misschien heel kort zeggen wat u daar precies mee bedoelt, via de voorzitter? De voorzitter: De heer van der Zwaag. De heer Van der Zwaag: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben destijds bij de motie RAP die we notabene samen in elkaar gestoken hebben, hebben we ook een voorstel gedaan om een vermakelijkhedenretributie in het leven te roepen, ter waarde van vier ton, met Flora, hoe heet dat ding, Flower Museum. De voorzitter: FloriWorld, bedoelt u? De heer Van der Zwaag: Ja, FloriWorld. Dank u wel, voorzitter. De voorzitter: Voordat sommige mensen een hartaanval krijgen hierom. De heer Van der Zwaag: Daar zouden zeker 300.000 bezoekers per jaar komen. En omdat we voor die toeristen, die dagtoeristen, geen bijdrage krijgen in welke vorm dan ook van de rijksoverheid ... De heer Fransen: Ja, De heer Van der Zwaag: Was het mooi dat ze dan gingen meebetalen aan onze voorzieningen. De heer Fransen: Ja. De heer Van der Zwaag: Dat was de strekking. De heer Fransen: Maar u maakte hem nu richting de watersport, geloof ik ook, om te kijken ...? De heer Van der Zwaag: Nee, sorry. De voorzitter: Ik zit hier als toeschouwer, gaat u vooral verder. De heer van der Zwaag. De heer Van der Zwaag: Dank u wel, voorzitter. We hebben een goed gesprek, Ronald. Nee, ik maak niet naar de watersport. Ik heb wel gevraagd aan het college om te kijken naar een vervangende heffing. Kunnen we niet op de één of andere manier belasting heffen, maar dan

niet via de toeristbelasting, maar op een andere manier van toeristen die hier gewoon een dag recreëren? En dat moet gewoon uitgezocht worden.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Ja, oké, dank u wel. Daar hoorde ik een beetje de watersport in, maar dat, ja, dat was mijn eigen interpretatie. Oké, dat wat betreft de VVD. Dan D66. Ja, zo heeft u het ongetwijfeld niet bedoeld, maar ik vond een gemeentelijk vervoersbedrijf wel interessant. Waar stopt die bus dan, of dat ding? Stopt hij dan precies bij de grens, laatste halte? Dat is, dus wat zoekt u precies? Vervolgens, in de discussie daarna is wel een beetje aan de orde gekomen: bijvoorbeeld iets met AutoMaatje of zo. Nou, ik maak op dit moment van zeer dichtbij mee dat iemand daar gebruik van moet maken. En ja, de organisatie is volgens mij van de ANWB, zit goed in elkaar, maar degenen die rijden zijn vrijwilligers. Dus het is nogal eens nee als je wat geboekt hebt. Dus als we zeggen: openbaar vervoer is echt een nutsvoorziening, of een nutsachtige voorziening, iets waar iedereen gebruik van kan maken, waar je ook op kunt rekenen, dan is AutoMaatje net zoiets als: je draait de kraan open en je kijkt wel of er water uitkomt, soms wel, soms niet. Dus dat is ... Dus als we met elkaar willen dat Aalsmeer goed openbaar vervoer heeft, dan is dat een goede discussie waard. Maar dan denk ik ook dat we scherper moeten zijn bij de concessieverlening, want daar wordt uiteindelijk, daar wordt het uiteindelijk bepaald. Dus dan moeten we vooral dáár heel scherp op ...

De voorzitter: De heer van Willegen, interruptie.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ik vind het wel een mooie. Ik heb de ervaring ook wel, niet van mezelf, maar over het ANWB'tje, of het AutoMaatje, zeer positieve reacties gehad. En ik vind het bijzonder dat de heer Fransen nu zegt dat het openbaar vervoer een zekerheid is. Nou, ik heb gezegd juist dat, in mijn algemene beschouwing ook, dat we juist het openbaar ook hier afgeschaald zien worden, hier naar verschillende dingen. Dus die zekerheid die ziet het CDA niet zo.

De voorzitter: En uw vraag is: ziet u dat ook zo, natuurlijk aan de heer Fransen?

De heer Van Willegen: Ik denk dat de heer Fransen het met me eens is, maar dat vraag ik me af.

De heer Fransen: Maar ik hoor nog steeds geen vraag, maar ... Maar als u zegt: ik denk dat ik het met u eens ben. Nou, ten dele. Kijk, als u zegt: het afschalen van het openbaar vervoer, daar vind ik ook wat van, maar niet dat het per se onbetrouwbaar is. Het is betrouwbaar in z'n afschaling, het doet wat het belooft. Kun je het mee eens, niet mee eens zijn met wat ze beloven, maar dat is een andere discussie. En dat is de concessieverlening. Dus dan moeten we scherp zijn waar, op welk moment willen we die invloed uitoefenen? En ik ben het er zeker mee eens dat we als open openbaar vervoersvoorziening in het dorp, in Kudelstaart, in Oost, dat we daar, dat dat best een slagje beter kan, en dat we goed moeten kijken met elkaar: hoe krijgen we dat voor elkaar? Zeker mee eens. Even kijken. Ja, en D66 had het ook over snelheidsbeperkingen, in niet mis te verstane woorden over hufters, die verlenen nou eenmaal huftergedrag. Dat is ook zo. Wij zijn er zeer voor om aan de ene kant met handhaving op te lossen. Maar vooral, met inrichting van de wegen moet je het primair voor elkaar krijgen. En als dat niet afdoende is, en dat moet de grootste slag geven, hoe richt je de wegen in? Kijk, er zijn altijd acties: hier wordt te hard gereden. Dat wordt altijd gedaan door de bewoners van die weg en die gaan, ergens anders gaan ze te hard rijden. En ik moet heel

		eerlijk zeggen: misschien doe ik het zelf heel soms ook wel. En misschien, ik misschien niet, maar u wel. Maar, nee maar, zo is het toch hoe het werkt, hè? Laten we eerlijk zijn. En dat heeft te maken met hoe die wegen zijn ingericht. Dus op het moment dat wij serieus tegen elkaar zeggen: we vinden dat te hard rijden een groot probleem is in Aalsmeer, dan moeten we met elkaar bereid zijn om maatregelen te nemen bij de inrichting van de weg. En dat heeft consequenties. En als je daarin de kool en de geit wil sparen, gebeurt er niks. Dus het lijkt me ook een interessante voor de raadsagenda of termijnagenda, of hoe dat ding ook heet. Nou, ik vond dat AA in weinig woorden toch wel veel zei, dus daar laat ik het bij. Wat zeg je? De voorzitter: Rijmt ook nog. De heer Fransen: Rijmt ook nog. Partij van de Arbeid; ja, de toon, hè, dat is jammer, maar ja. De voorzitter: Net of we elkaar afwisselen. De heer Fransen: Ja. En FlorAalsmeer. Is het nou FlorAalsmeer of Flora Aalsmeer? Flora Aalsmeer, oh sorry, FlorAalsmeer. Kijk, als je het hebt over een termijnagenda, ik kan me voorstellen dat bij onderdelen die op de raadsagenda, je daar je visie zet voor de langere termijn. En ik noem maar wat: hoe groot willen we als Aalsmeer worden? Hoeveel bedrijven vinden we dat we kunnen huisvesten? Hoeveel mensen vinden we dat we kunnen huisvesten? Wat voor voorzieningenniveau hoort daarbij? Dat soort discussies, die zijn direct van invloed op het beleid wat je nu voert. En daar geen beleid op hebben, is ook beleid, want dan is elke vraag die gesteld wordt, is jouw beleid. Dus ik vind dat heel zinvol om over dat soort dingen op die manier na te denken als onderdeel van de termijnagenda. En ja, laat ik een voorbeeld geven: als FlorAalsmeer dat op de termijnagenda zet en niemand heeft zin om daarover mee te praten, dan wordt het niks. Dus ja, je zult dan toch met interessante dingen moeten komen, waardoor de rest zegt: hé, daar moet ik wel even ook mijn zegje over gaan doen. Dus dat is denk ik het mooie van zo'n termijnagenda: je gaat ook uitgedaagd worden om ergens wat van te vinden, waar je misschien nog niet over nagedacht had. En als het gaat over, dan kom ik even terug op de VVD die aangaf zich zorgen te maken, financieel over 2027, het laatste jaar van de horizon waar we naar kijken. Ik weet het niet, maar misschien missen we ook wel een financieel doorkijkje voor, of van bijvoorbeeld acht jaar. Dat je kijkt naar: wat zijn afschrijving effecten van dingen die er juist inlopen, van maatregelen die je neemt, of die eruit lopen? En dat geeft eigenlijk die schokken vaak in het vierde jaar van je overzicht. Want ik ben het wel eens met de heer de Vries, dat is bijna standaard dat het vierde jaar van de horizon die we hebben, ziet er niet best uit. En volgend jaar gaat dat 2027 waarschijnlijk weer prima. Dus misschien moeten we ook weleens een andere manier van een doorkijkje hebben naar financiële effecten. Dat lijkt mij misschien ook wel iets voor de raadsagenda. Even kijken. Dan, oh ja, over de moties. Ja, er gaat gestemd worden, zoals er gestemd gaat worden. Zo hoort dat ook. In het algemeen even de oproep van de VVD en ook D66, om de moties eerder in te dienen: ja, daar heeft u gelijk in, daar heeft u gewoon helemaal gelijk in dat dat zou moeten. Ik moet heel eerlijk zeggen dat daar ook een beetje een soort pissed off reactie in zat over een motie die er pas was, die ook op dezelfde avond werd ingediend, waarin wij niet de gelegenheid kregen om er even over na te denken. Dus dat is niet goed om dat te jij-bakken, jij deed dit en wij deden dat. Maar ik zeg u wel dat dat er ook een beetje achter zat. Dat gaat over de motie van wantrouwen die er toen in ene lag. Maar goed, dat was zo. Wij hebben voor volgende week ook weer vijf moties en die zijn al klaar, die liggen bij de griffie, die krijgt u. Zes, oké, zes. Die krijgt u vandaag of morgen, dus ik hoop dat dat nog op tijd is in uw beleving.

De voorzitter: De heer van Willegen, interruptie.

De heer Van Willegen: Ja, voorzitter, dat is een mooie opmerking wat de heer Fransen maakt: ik hoop dat het op tijd is. Maar ook voor volgende week geldt dat de commissievergadering al geweest is. En uiteindelijk wil je, dat hebben we ook in die BOB structuur afgesproken, dat in de oordeelsvormende commissie eigenlijk de moties ingediend worden, zodat we erover kunnen discussiëren. Ik vind het prachtig dat de heer Fransen nu zegt: ze liggen er al voor volgende week, dus succes. Ja maar, daar zit geen commissie meer tussen.

De voorzitter: En uw vraag is voor de volgende raad?

De heer Van Willegen: Mijn vraag is of de heer Fransen dan, nu hij toch die hele mooie zwaai maakt naar eerder deze motie indienen, of hij de volgende keer z'n moties ook graag in wil dienen in de oordeelsvormende raad, of commissies?

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Ja, dat heb ik net gezegd dat we dat voortaan zullen doen, dus dat had ik al gezegd. De moties komen er volgende week aan, en dan gaan we het erover hebben en dan kijken we wel hoe ver we komen. Maar u heeft ze dan op tijd dus, of in ieder geval voor die vergadering op tijd. Even kijken. Dan, sorry hoor dat het zo lang duurt.

De voorzitter: We spreken af: met 20 seconden stilte gaan we over naar de volgende spreker. We zitten al op 10.

De heer Fransen: Dan ga ik wel zingen. Oh ja, ik vond even de opmerking die gemaakt werd over ... D66 zei dat, en ik was even benieuwd wat ze daarmee bedoelden, dat ze zeiden: de huisvesting van jongeren is een specifieke splintergroep. Toen dacht ik: au, die doet wel een beetje zeer, als splintergroep. Om de verzameling jongeren, het zijn er nogal wat in Aalsmeer, als we een keer iets openstellen en jongeren ... Ja, ik weet niet mee, ik dacht dat ...

De voorzitter: De heer de Vries, kunt u zich verduidelijken?

De heer De Vries: Ik kan dat wel verduidelijken wat ik daarmee bedoel. Een splintergroep is gewoon een, volgens mij een term die gewoon in De Dikke van Dale staat. Het is een deelgroep waar we er meer van hebben. We hebben ook bijvoorbeeld de ouderen, we hebben de ouderen die samenwonen in het Groothuis, we hebben ouderen die alleen komen te wonen, die al dan niet verzorging nodig hebben. Dat zijn allemaal specifieke groepen. Die kleinere groepen zijn splintergroepen allemaal, die soms ook een overlappende behoefte hebben, zoals inderdaad, bijvoorbeeld bij jongeren- en ouderenwoningen zien we dat er nu ook in den lande gestreefd wordt bijvoorbeeld om die twee groepen te combineren, omdat het heel goed aanvullend is. Ook omdat qua bouwstijl en ruimte de behoefte van die groepen overeenkomt. Als je je dan gaat focussen op één van die groepen, dan zeg je eigenlijk tegen die andere groepen: ja, jullie komen op het tweede plan. En ik denk, als je zit met dezelfde problematiek, dat je tegelijk, beter tegelijkertijd groepen kan aanpakken die diezelfde problematiek hebben, dan dat je er eentje uitlicht en zegt: die groep is heel belangrijk. En dan dus indirect zegt: en de andere groepen zijn dan minder belangrijk.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Oké. Ja, want de motie roept namelijk niet op om te bouwen voor die 500 woningen voor jongeren, maar in de overwegingen staat een schrijnend tekort aan jongerenwoningen genoemd als voorbeeld. Maar dat is niet het dictum. Dus het gaat gewoon om 500 goedkopere woningen. En dat daar wat ons betreft, en als dat een misverstand is, helder ik dat graag op, wat ons betreft kunnen daar allerlei doelgroepen gebruik van maken. Alleen wij denken dat het voor een heel groot gedeelte om jongeren zal gaan, maar dat hoeft niet noodzakelijkerwijs. Even kijken, dat is het, voorzitter, bedankt voor de tijd.

De voorzitter: Dan gaan we naar de PvdA, de heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik loop ook even van groot naar klein. En dan beginnen we even met het CDA. Nou is er al behoorlijk wat aandacht toegespitst op het openbaar vervoer en de punten die het CDA naar voren bracht. En één punt is, wat de Partij van de Arbeid betreft, nog een beetje onderbelicht gebleven, en dat is de groenvoorziening. Want dat haalde u ook omhoog, dus daar wilt u wat mee. En naast het feit dat we die zorg met u delen, we zijn veranderd in hoe we omgaan in Aalsmeer met de voorzieningen. Maar die zorgen die u heeft, kunt u daar iets meer duiding aan geven van wat u daar dan precies mee bedoelt? En dat bedoel ik dus niet in de negatieve zin, maar juist met ... Nou, we delen de zorgen van hoe we dat doen, maar waar gaan we naartoe?

De voorzitter: De heer van Willegen.

De heer Van Willegen: Voorzitter, waar het CDA naartoe wil, is ... Aalsmeer is een bloemendorp, dat is van oudsher. We hebben er al zelfs een gedicht over gehoord wat we er allemaal mee willen. Wat het CDA graag zou zien is dat Aalsmeer, de groenvoorziening, uitstraling heeft van een bloemendorp. Dat we, we hebben de rotondes gezien op de Burgemeester Kasteleinweg, daar is er eentje van prachtig ingericht. De andere zijn nog steeds niet ingericht. Wij willen dat dat wél gebeurt. Betrek mensen erbij. Wij willen dat, als je door de straten rijdt, dat je zegt: het groenonderhoud is goed gepleegd. We hebben A, B, en C locaties gemaakt, waar we aan willen voldoen. Nou, laten we daar ook aan voldoen. Dus we willen Aalsmeer een groen aanzicht geven, en dat mag met planten, bloemen. Maar als het maar niet is zoals je nu bijvoorbeeld ... Nee, ik ga geen voorbeelden noemen. Maar uiteindelijk is het ook zo dat je, want ik mag ... U zei al: een positief verhaal. Dus laat ik dat ook gewoon zo houden. We willen een groen dorp. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Dank wel, voorzitter. Nou nee, maar daarom vind ik dat ook van belang om dit even met elkaar uit te spreken: wat bedoelen we nou precies? Want dat verantwoording afleggen met elkaar, dáár zijn we naar op zoek en hoe doen we dat nou? En ja, we zijn het gewoon met u eens, zo eenvoudig, dus met het CDA eens. Nou, de groenvoorziening hebben we dan even ...

De heer Van Willegen: Voorzitter.

De voorzitter: Het CDA wil de vlag uithangen, zie ik. De heer van Willegen.

De heer Van Willegen: Voorzitter, daar willen we zeker de Partij van de Arbeid voor bedanken, want dit is een prachtig compliment. En mijn vraag is of hij dat meer wil doen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Voorzitter, ik zal mij committeren dat als het CDA zinnige dingen zegt, dat ik het daarmee eens ben. Dat is meer dan, graag doe ik dat. Dan naar de VVD, en ik schrok een beetje van de opzet van de VVD. Niet over het verhaal van de financiën, want daar achten wij de VVD zeer, meer dan ter zake kundig in. Maar het moment waar hij begon, zich zorgen begon te maken, dat is 2027. En laat dat nou net de start van een nieuwe periode zijn. Dus mag ik u dan toch de vraag stellen, via u voorzitter, dat wij de kundigheid van de heer van der Zwaag ook in 2027 in deze gemeenteraad kunnen verwachten. Want anders maak ik me toch een beetje zorgen over de financiële stabiliteit van Aalsmeer.

De voorzitter: Wat een goede vraag. De heer van der Zwaag, aan u het woord.

De heer Van der Zwaag: Ja, voorzitter, ik neem de vraag dankbaar in ontvangst. Gun mij een jaar of drie om daarover na te denken.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Ja, ik verwacht, voorzitter, ik verwacht dat dat dan terugkomt op een raadsagenda. Waar ik vooral om gegrinnikt heb, is de opening die de VVD zocht met de nieuwe wethouder financiën. En anders als mijn collega naast mij van GroenLinks vond, vond ik dat niet zo'n negatieve start. Ik vond dat juist, om een open vraag neer te leggen van wat kunt u doen voor ons, eigenlijk wel een hele mooie. Dus dat we op die manier ook de vraag bij het college neerleggen, want wij gaan over de centen en zij gaan over hoe ze dat uitvoeren. Dus ik vond het juist een goede manier om te starten. En ja, of dat wat meer handen en voeten moet krijgen, daar hebben we straks van GroenLinks een raadsagenda voor. Dan AA, ik moet zeggen dat ik echt wel onder de indruk was van hoe u het tot op heden het gedaan heeft. Het is niet eenvoudig om in deze rol te zitten, dat heeft u net ontdekt. En ja, ik wou u wel even complimenteren hoe u het doet. Dan naar D66, en ik moet eerlijk bekennen dat van D66 uit er een start gemaakt werd met echt een beschouwing over de staat van de wereld. En dan de connectie maken met Aalsmeer via Oekraïne vond ik een mooie opening, omdat het op een andere manier ... Kijk, wij zitten hier in de vierkante centimeter ontzettend te dimdammen over de zin van het leven en het nut van het bestaan en we maken het onszelf echt wel een beetje ingewikkeld. En dus vond ik het een prima manier om te starten. En nou, dan ook even aanhakend op de opmerking die u had, mijnheer de Vries: ik schrok een beetje van de toon. Nou, en daar laat ik mij graag op aanspreken. Kunnen wij hier nou in deze raadzaal ook niet gewoon de afspraak maken dat als u zegt: nou, dat vond ik niet zo leuk, of dat raakte mij, of dat vind ik vervelend. Dat zijn geen rare zinnen om uit te spreken hier in deze kring. Dat zou best kunnen. Uiteraard, zeker de PvdA, wij hebben de neiging het ontzettend met onszelf eens te zijn, dat hebben die socialisten soms. En dan leven we ook nog in een dorp waar we een structureel tekort hebben op sociale huurwoning gebied. Ja, en dat je dat zo nu dan naar voren brengt, is niet zo raar. En dat dat de ene keer een wat forsere toon is dan de andere, dat lijkt me ook niet ongezond. Dus wij zijn zoekende. Maar ik laat me graag door u corrigeren op het moment dat u zegt: nou, dat vind ik vervelend. Dus als u die uitnodiging open zou willen houden, dan hoor ik dat graag. Dan GroenLinks, ja, ik vind de termijnagenda een goed idee, het lijkt wel of daar vooraf over nagedacht is. Want hoe delen we het jaar nou in? Wij hebben natuurlijk alleen dit moment en de begroting, waar wij aan de knoppen zitten. Dat zijn de twee momenten per jaar dat je als gemeenteraad iets mag vinden. En wij hebben dan in Aalsmeer de neiging om dan heel hard naar het college te gaan zitten

kijken: nou, kom maar met een voorstel en dan vinden wij dat wel goed. Ja, het zou zo fijn zijn dat wij op welke manier dan ook, op een andere manier als coalitieonderhandelingen, twee, drie maanden in een kamertje driehoog achter, te kijken hoe we Aalsmeer volgend jaar, over twee jaar, over drie jaar willen besturen. Dus nou, de reacties horende, zijn we er gewoon blij mee hoe dat opgepakt wordt. En laten we ervan uitgaan dat dit eigenlijk de start is naar gewoon een behoorlijke manier van met elkaar omgaan. Op een wat aardiger toon en ja, met een beetje mazzel maken we dan Aalsmeer ook nog een stukje liever. En dan naar FA, dus FlorAalsmeer. Ik moet bekennen dat ik nog nóóit, maar ook echt nog nóóit het gedicht had gelezen waar u het over had. En ik loop hier toch echt wel een paar jaar rond, dus ik vond het wel bijzonder. Dank u wel voor de start, ik vond dat heel mooi. Ik vond ook de motie over het Fort Kudelstaart, waarin u zegt: ja joh, wij stellen nu geld beschikbaar om een proces te voeren namens een ander. Als dat waar is, dat is best een ingewikkelde. En met name omdat we er dus ook niet met elkaar uitkomen wat nou waar is. Dus dat, ik schrok daar ook een beetje van en ik hoop dat we op een manier daar nog een antwoord op kunnen krijgen, want als het de bedoeling is dat wij proceskosten van een ander gaan dragen tegen een ondernemer die, nou best een paar jaar in Fort Kudelstaart aan het bivakkeren is en ook wat oude rechten daar heeft, dat dat wel iets is waar we het even met elkaar over moeten hebben. Dus dat, zover. En als laatste: ik ben heel blij met de inbreng van de VVD op de motie over het toevoegen van woningcorporatie bij sociale woningbouw. Want de essentie die wij als PvdA voor ons zagen was: hoe zorgen we er nou voor dat de woningcorporatie standaard betrokken wordt bij dit proces? En nou, als dit ervoor zorgt dat u daarmee kan leven, dan doen we dat graag. Tot zover.

De voorzitter: Tot slot FlorAalsmeer.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat ik zomaar mag concluderen dat u tot nu toe een prettige middag heeft gehad.

De voorzitter: Maar het duurt wat lang, maar, nee, nee, zonder meer een hele prettige middag. Gaat u verder.

Mevrouw Keessen: Ik ga niet in op alle betogen van alle partijen, maar bij een aantal. Als eerste bij het CDA. Heel fijn dat u zich zorgen maakt om het groen, dat doen wij ook. Maar ik heb u eigenlijk helemaal niet horen reageren op hetgeen ik aangaf over Steenbreek, over de wateradaptatie, en wat een grote bijdrage kan zijn in het groen, het weer groen worden van Aalsmeer. Dus dat, maar goed, het klonk allemaal heel positief, dus ik ga ervan uit dat we hier in de toekomst nog gesprekken over gaan hebben. D66, ja, mooie woorden. Dat maakte wel indruk. Maar ik heb nog wel een vraag aan u. Het zou kunnen dat u het onbewust deed, ik ga er niet vanuit dat u het bewust deed, maar u had het in uw woorden over samenwerking met partijen, niet over ons. Dus ik zou dan toch wel willen horen of u ook een mooie samenwerking met ons ziet. Zo niet, dan weten we dat alvast.

De voorzitter: De heer de Vries.

De heer De Vries: Ja, ik heb even uitdrukkelijk AA genoemd, omdat AA in een moeilijk pakket zit en zat. En ik denk dat die echt wel even verdienen om afzonderlijk behandeld te worden en uitdrukkelijk behandeld te worden in de samenwerking die wij zoeken met alle partijen. Maar ik heb daarop laten volgen: en alle overige partijen in de raad. Dus daar valt ook uw partij onder.

De voorzitter: Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Nou, in ieder geval is dat dan uit de lucht, dank u wel. Ja, wat GroenLinks betreft, die raadsagenda, ja, dat omarmen wij uiteraard. Het is mooi om proactief te reageren, want elk besluit heeft gevolgen. Dus ik denk dat we daar nog in ieder geval, en uiteraard heeft u daar helemaal gelijk in dat we ook dan zelf met initiatieven moeten komen. Maar daar gaan we het na het zomerreces over hebben. Dan nog eventjes naar aanleiding van het indienen van de moties: daar heeft u volkomen gelijk in. Daarnaast was ik wel in de veronderstelling dat het de raad vrij staat om op elk moment een motie in te dienen. En ja, in dit geval had het ook te maken met het tijdsgebrek, waarvoor excuus. Wij zullen er voortaan ook beter op letten. Dan wat betreft de moties. Ja, wij gaan akkoord met de moties ingediend door GroenLinks en PvdA, waarbij we nog wel een opmerking willen maken over de motie voor de plannen van Fort Kudelstaart. Met name de reactie van de wethouder, waarin hij aangaf dat er na het zomerreces een plan komt, die lijkt wat anders dan hetgeen ons eerder is verteld. De raad zou voor een keuze worden gesteld, dat blijkt niet zo te zijn. In die zin is de tekst die wij enkele weken geleden in de krant, in een grote advertentie konden lezen, dus waar geweest. Dan wat betreft onze eigen motie, dan wil ik nog wel reageren op de reacties van de andere partijen. D66 noemde het een hetze, ja, ik distantieer me van dat woord. Dit gaat om een rechtszaak tussen Zeilfort Kudelstaart en de Marine Service, waar de gemeente voor betaalt. Daar zijn wij gewoon tegen. En dat heeft niets met een hetze te maken, maar het heeft te maken met het uitgeven van gemeenschapsgeld. U benoemt dit een college bevoegdheid, dat zegt het CDA ook, maar wij weten niet waar dat vandaan komt. Wij hebben dat niet in de tekst terug kunnen halen.

De voorzitter: Interruptie van de heer de Vries.

De heer De Vries: Ja, ik heb uitdrukkelijk met verwijzing naar de PvdA gewezen op het woord lijkt. Dus u kunt mij niet zeggen dat ik het woord hetze heb gebruiken. Ik heb gezegd: het lijkt op een hetze.

De voorzitter: Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ja, de VVD geeft aan de motie te begrijpen, maar niet erin mee te gaan. Jammer dat daar niet iets meer uitleg aan zat. Ja, ik denk dat we het hier maar bij moeten laten. Dank u wel.

De voorzitter: En daarmee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn van de raad. Ik heb uit de tweede termijn één vraag gefilterd vanuit de PvdA over die juridische constructie nog even, met betrekking tot de motie van FlorAalsmeer. Daarvoor geef ik het college nog even de gelegenheid om daar zo antwoord op te geven. En als we dat gehad hebben, komen we nog even terug op de administratie rond de moties. Wethouder Kikkert, aan u het woord.

De heer Kikkert: Ja, voorzitter, ik kan niet helderder zijn dan ik gezegd heb. Er is een afspraak gemaakt met de beheerder van het Fort dat de juridische kosten voor onze rekening zijn.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Voorzitter, dank u wel. Dat was de vraag niet. De vraag was: tussen welke partijen is de juridische zaak? Dus is dat de beheerder Fort, met de onderhoudsmonteur die daar zit? Over wie hebben we het?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Kikkert: De zaak wordt gevoerd tussen de verhuurder, en dat is de beheerder van het Fort, en de huurder. Alleen nogmaals, en helderder kan ik niet zijn, de afspraak is gemaakt dat wij die kosten voor onze rekening nemen.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Voorzitter, is het ingewikkeld om de naam te noemen, of ...?

De voorzitter: Dat doen wij hier niet in de raad.

De heer Buisma: Ah, oké, dan is dat even helder. En dan moeten we even gokken wie wie is.

De voorzitter: Zijn uw vragen beantwoord? Helder. Dan kom ik even terug op de administratie van de moties.

Mevrouw Keessen: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Mag ik daar aanvullend nog een vraag op stellen?

De voorzitter: Eigenlijk zijn we tot sluiting gekomen van deze termijn, tenzij u een vraag heeft aan de heer Buisma. Dat kan nog wel.

Mevrouw Keessen: Ja, maar dat doen we dan straks wel onder het eten. Dank u wel.

De voorzitter: Heel goed om dingen te bezweren onder het eten. De administratie van de moties. Ik heb begrepen van GroenLinks en PvdA dat naar aanleiding van mijn toezegging op de komende notitie rondom integriteit, daar neem ik dit in over. En we hebben de verhandeling gehad, dat gaat goedkomen. En ik zorg dat het via de driehoek aan het presidium komt en uiteindelijk in de raad. Dan is er een andere, of de hernieuwde motie woningbouw-beleid in Aalsmeer zonder, of nooit zonder woningbouwcorporatie ingediend. Ik kijk even rond, daar heeft u allemaal kennis van kunnen nemen. Ik heb begrepen in ieder geval van het college, dat die zo uitvoerbaar is. Moet hier nog wat over verduidelijkt worden? Want volgens mij kan deze gewoon ter stemming worden gebracht, toch? Moet er nog iets over gezegd worden? De heer de Vries.

De heer De Vries: Ja, even een ordevoorstel om dan toch even kort te schorsen, alstublieft.

De voorzitter: Zeker, dat doen we dan aan het eind. Maar voor de rest nu verduidelijkings-vragen over de motie? Dat kan nu nog eventjes, dat doen we dan niet na de schorsing. Nee? Helder, oké. Dus die is iets aangepast, daar komen we zo meteen op terug. En dan worden in stemming gebracht de moties 500 woningen, bestemmingsplan Fort Kudelstaart, tweede supermarkt Kudelstaart, motie juridische kosten Fort Kudelstaart en de aangepaste motie woningcorporatie betrekken bij bouwprojecten. Het lijkt mij goed omwille van de tijd dat we niet te lang schorsen, want we hebben ook nog een klein deel andere vergadering. Zes uur hervatten wij onze sessie, u heeft vijf minuten, we schorsen nu. Wij heropenen de vergadering. We tippen D66 nog even dat ze op zoek moeten gaan naar hun fractievoorzitter,

		maar die heeft al eerder gepresteerd de zaal te verlaten. Maar ik geef het woord dan even aan de heer van Willegen, naar aanleiding van het verzoek om schorsing. De heer van Willegen. De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben nu een gewijzigde motie gekregen en daar hebben we even overleg over gehad. En wij vinden hem eigenlijk zodanig aangepast, dat we met de inhoud van de motie kunnen instemmen. Wij willen alleen graag, om het hele verhaal positief te houden, graag de aankondiging van de motie. Daar staat nu: woningbouwbeleid in Aalsmeer, nooit zonder woningcorporatie. Daar zouden we graag van willen maken: woningbouwbeleid in Aalsmeer mét woningbouwcorporatie. Als dat woordje gewijzigd wordt -wat is een woordje?- , maar dan gaat het CDA, en ik vermoed zomaar meerdere partijen, hiermee akkoord. Want qua inhoud kunnen wij hier heel goed mee leven nu. De voorzitter: De heer Buisma. De heer Buisma: En wij passen dat graag aan, aan de wensen van het CDA, voorzitter. De voorzitter: En met u goedvinden, heb ik dat per pen aangepast en lees ik het zo meteen voor, en gaan we niet meer alles opnieuw uitdelen. Goed? Oké. Wenst er nog iemand anders het woord naar aanleiding van deze schorsing? Neen? Want u heeft net als ik net op de gang gewandeld en het ruikt al richting het diner daar, en dat ruikt goed. Maar we hebben nog wel een stukje vergadering te doen, en er staat nog een motie verder op het programma voor het MPP. Dus we gaan kijken of we constructief richting het einde ons kunnen bewegen. Ik stel in ieder geval voor dat wij overgaan naar de besluitvorming en dat wil ik eigenlijk als volgt doen. Wij hebben te besluiten over de bestuursrapportage kadernota jaarrekening meicirculaire. Dat doen we per onderwerp even. En daarna behandel ik de moties en gaan we vervolgens verder naar het MPP. Kunt u zich daarin vinden? Ja? Goed.
Rb-2	**2.1**	**1e Bestuursrapportage 2023 gemeente Aalsmeer** De voorzitter: Dan ligt in eerste instantie voor ter besluitvorming de eerste bestuursrapportage 2023. Wie is er voor dit voorstel? Dat is eenieder. Daarmee aangenomen.
Rb-3	**3.**	**Kadernota 2024** De voorzitter: De kadernota 2024. Wie is er voor dit voorstel? Ho, wacht even. Kunt u nog één keer uw hand opsteken? Dat is eenieder, met uitzondering van FlorAalsmeer. En heeft u daarvoor een stemverklaring, mevrouw Keessen? Mevrouw Keessen: Nee, ik wilde eigenlijk een opmerking maken voorafgaand aan de stemming, dat wij wel akkoord gaan, maar dat wij wel dat onderdeel, waar we net zo uitgebreid over gesproken hebben, over dus de reservering van kosten voor die juridische procedure, voor de begroting wel helder willen hebben. Dus dat we het dan op dat moment ook goed kunnen bespreken, inhoudelijk. Maar we gaan verder wel akkoord met de kadernota. De voorzitter: Akkoord. Dit is uw stemverklaring. Dan vroeg ik, naar aanleiding van deze stemverklaring, gaan we nog één keer stemmen over de kadernota. Wie is er voor dit voorstel? Dat is eenieder. Daarmee aangenomen.
Rb-4	**4.**	**Jaarrekening 2022** De voorzitter: Dan gaan we naar de jaarrekening 2022. Iemand erover een stemverklaring? Nee? Wie is voor dit voorstel? Daarmee aangenomen.

Rb-5	**5.**	**Meicirculaire 2023** De voorzitter: De meicirculaire 2023. Wie is er voor dit voorstel? Eenieder. Daarmee aangenomen. Dat brengt ons bij de moties. En als eerste behandelen wij de motie realisatie 500 betaalbare woningen in Aalsmeer. Met uw goedvinden lees ik de dicta niet voor, maar hou ik het even bij de titel. Dus de motie realisatie 500 betaalbare woningen in Aalsmeer. Stemverklaring? Niemand. Wie is er voor deze motie? Dat zijn de fracties Absoluut Aalsmeer, FlorAalsmeer, GroenLinks en PvdA. Daarmee is deze motie niet aangenomen. We gaan naar de volgende motie. Dat is de terugkeer naar de oorspronkelijke kernwaarden en plannen voor Fort Kudelstaart en afwijzing van megalomane ongewenste ontwikkelingen. Stemverklaringen? Neen. Wie is er voor deze motie? Dat zijn de partijen Absoluut Aalsmeer, FlorAalsmeer, GroenLinks en PvdA. Daarmee is de motie niet aangenomen. We gaan naar de motie supermarkt in Kudelstaart. Stemverklaring? Neen. Wie is er voor deze motie? Dat zijn de fracties Absoluut Aalsmeer, FlorAalsmeer, GroenLinks en PvdA. Daarmee niet aangenomen. Dan gaan we naar de motie het niet reserveren van bedragen voor juridische kosten van procedures waar de gemeente geen deel van uitmaakt. Stemverklaringen? Wie is voor deze motie? Dat zijn de partijen Absoluut Aalsmeer, FlorAalsmeer, GroenLinks en PvdA. Daarbij is deze motie niet aangenomen. Brengt ons bij de laatste motie op dit agendapunt: woningbouwbeleid in Aalsmeer met woningbouwcorporaties. Stemverklaringen? Wie is er voor deze motie? Dat is eenieder. Daarmee unaniem aangenomen.
Rb-6	**6.**	**Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026** De voorzitter: Agendatechnisch zitten wij bij agendapunt 6: meerjarenprojectenplan buitenruimte Aalsmeer '23-'26. Ik denk dat het tactisch in deze is om D66 de motie in te laten dienen, en dan doen we even een termijn naar aanleiding van die motie. Maar voordat we die termijn doen, het college even de gelegenheid te geven om over de uitvoerbaarheid iets te zeggen. Kunt u zich daarin vinden? Ja? Geef ik het woord eerst even aan D66, de heer de Vries. De heer De Vries: Dank, voorzitter. Ja, eigenlijk staat er in de constatering en overweging eigenlijk de achtergrond van deze motie. Wij hadden eigenlijk ook verwacht dat Uiterweg als gehele renovatieproject op het MPP terecht zou komen. Dat hebben we eigenlijk vorig jaar bij het begin ook al uitgesproken. En wij zijn er vanuit uitgegaan dat het daarmee dit jaar op het MPP zou staan. Dat bleek niet het geval te zijn. Vervolgens zijn we op zoek gegaan naar een manier om het alsnog op het MPP te krijgen. Dat bleek nu niet meer mogelijk, maar wel mogelijk het komende MPP van volgend voorjaar. En dit is eigenlijk een motie die de gemeente een zetje in de rug geeft, een steuntje in de rug geeft om dat voor elkaar te krijgen. En we hebben hier in de commissievergadering over gesproken, even gekeken: is een toezegging voldoende, of is er een steuntje in de rug gewenst, dan wel niet gewenst? En de portefeuillehouder gaf aan dat hij het helemaal niet erg zou vinden om een steuntje in de rug te krijgen. GroenLinks gaf al aan dat wij als raad misschien wél een motie zouden moeten indienen om zo'n steun te verlenen. En de verwoording van deze motie is die steun. Ik kan het hele dictum voorlezen, is redelijk uitgebreid, is ook nog enigszins aangepast in overleg met de betrokken ambtenaren, het college en andere partijen. En dat ging juist over de uitvoerbaarheid, zoals die nu geformuleerd is. In principe zou die uitvoerbaar moeten zijn. En bij deze dienen we 'm dus ook in. De voorzitter: Geef ik kort het woord aan het college, de heer Spaargaren.

De heer Spaargaren: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, kijken naar uw verzoek, die is helder. Wij kunnen deze meenemen en uitvoeren, mits ... En dat heeft u zelf ook aangegeven in uw motie. Er is nú nog geen geld voor gereserveerd, dat moeten we gaan vinden. U vraagt aan het college om met een aantal voorstellen te komen binnen het MPP. Nou, daarin gaan we u graag ter wille zijn na de zomer. Betekent wel dat we binnen dat budget gelden moeten zien te vinden voor uitvoering van de Uiterweg. Dat zal snel rond de 25 procent van het budget betekenen, dat we moeten gaan verschuiven. Dus we komen met voorstellen naar u toe. Maar het betekent wel dat we aan u gaan vragen om daar wel keuzes in te maken. En dat zullen wel echte keuzes worden. Dus een aantal projecten die nu in het MPP staan, die zullen óf naar de toekomst doorgeschoven moeten worden, óf voor minder geld uitgevoerd moeten worden, óf zelfs een project níet uitgevoerd moeten worden, om dat budgetruimte te kunnen vinden. Dus ik kom nog met u toe, of we komen als college nog bij u toe met een aantal oplossingsrichtingen en gedachten. Maar dan horen we graag uw besluit van de raad.

De voorzitter: Dank voor deze reactie, wethouder Spaargaren. Wij zijn nu aangekomen bij de eerste termijn en daar hebben we geen volgorde in. Maar ik zie, de microfoon gaat aan bij de heer Fransen, dus ik geef u graag eerst het woord. De heer Fransen.

De heer Fransen: Ja, dank u wel. Waar ik even benieuwd naar ben, de kosten die zijn vrij helder, 25 procent van het budget. Oké. Maar op het moment, in het betoog van de heer de Vries van de vorige keer zat ook heel duidelijk: dit is al een aantal keren uitgesteld. En het is niet zo dat als je onderhoud uitstelt, dat het maar steeds hetzelfde blijft kosten. Met andere woorden: hoeveel duurder is het al geworden, omdat we het zo vaak uitgesteld hebben. En hoeveel duurder gaat het worden, als we het nog weer verder uitstellen? Ik snap wel dat die vraag op dit moment misschien moeilijk te beantwoorden is, maar ik vind dat wel een aspect wat onderdeel is van deze motie. Wat voor toekomstige kosten die je nu níet ziet, haal je op je hals als je dit weer vooruit schuift? Ik weet niet of dat op dit moment zomaar even te beantwoorden is, maar ...

De voorzitter: Misschien goed als het toch ter voorstel hier wordt neergelegd, dat dit gewoon wordt betrokken in de analyse en inzichtelijk wordt gemaakt, misschien is dat een goed idee. Want we hebben net in ieder geval vanuit het college beantwoording gehoord dat, als deze motie wordt aangenomen, de opdracht is aan het college om met voorstellen te komen. En daarbij ook hoe het gefinancierd moet worden. Daarbij zou je natuurlijk ook in kaart kunnen brengen: welke toekomstige kosten heb je niet, als je het nu oppakt? Dus ...

De heer Fransen: Ja, want die kun je als het ware weer aftrekken van die 25 procent, lijkt me. Ja.

De voorzitter: Wie wil er nog meer reageren? De heer de Vries.

De heer De Vries: Ja dank, voorzitter. Ja, ik wilde even toevoegen nog op de opmerking van GroenLinks dat het niet alleen de extra kosten zijn, die extra kosten door kostenstijgingen, zou ik maar zeggen bij de uitvoering, maar dat er natuurlijk ook sprake is door het achterstallig onderhoud van werkzaamheden die tussendoor moeten plaatsvinden om het geheel de hele tijd te herstellen. Bij nieuwe zaken vinden er nu eenmaal minder ongelukken plaats dan bij oude zaken. En met name op het gebied van de riolering bijvoorbeeld zijn er grote zorgen dat het gewoon niet lang meer trekt. De beschoeiing is op veel plekken niet meer aanwezig, dus er

zijn onderhoudskosten bij betrokken die ook aardig in de papieren beginnen lopen. Dus dat zou ik nog als aantekening mee willen geven. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Zijn er meer partijen die willen reageren? FlorAalsmeer.

Mevrouw Keessen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, met het uitstellen van werkzaamheden komt er inderdaad, komen er kosten bij. Maar dat betekent ook dat de weg steeds slechter wordt. De Uiterweg is van oorsprong een weg aangelegd op plantenresten, dus hij wordt alleen maar lager en slechter. Wij kunnen ons geheel vinden in de motie op één ding na. En dat is het derde verzoek aan het college. En de heer de Vries heeft in de commissie een uitleg gegeven aan dit verzoek. Alleen leggen wij het op een andere manier uit. Wat ons betreft wordt deze zin geschrapt in de motie, en dan zouden we 'm kunnen steunen. Dank u wel.

De voorzitter: We vragen zo een reactie aan D66. We gaan even verder. CDA, de heer Winkels.

De heer Winkels: Als we ons nog even beperken tot alleen de motie, dan zijn we blij met deze motie, en zeker het verzoek aan het college. We zijn er ons van bewust dat we op korte termijn weer wat behoorlijke keuzes moeten maken, dat heeft het college zojuist aangegeven. Maar toch, en dat geven we alvast maar mee voor die discussie: de Uiterweg moet hard nodig aangepakt worden.

De voorzitter: Dan, in eerste instantie geen reacties meer. Dan geef ik het woord graag aan de heer de Vries om te antwoorden op de vraag van mevrouw Keessen.

De heer De Vries: Ja dank, voorzitter. Ja, we hebben het inderdaad al behandeld in de commissievergadering. Er bestond vrees dat het praten over de brug, de brug in stand houdt. Dat is zeker niet de bedoeling van deze opmerking. Alleen we zagen ook nu in de toelichting op het MPP toch die brug weer terugkeren. Nou zijn wij, leggen wij geen dictaat op aan noch de betrokken ambtenaren, noch het college om onze woorden te kiezen. Maar wij tekenen dus wel aan met die opmerking, dat die opmerkingen mogen blijven komen, maar zodra dat een vertraging gaat betekenen op de uitvoering of de beslissingen die genomen worden met betrekking voor de Uiterweg, dan spreken we nu uit dat die brug niet mag gebruikt worden als vertragingsmiddel. Dus u mag er nog zo lang over praten, u mag het steeds in stukken terug laten keren. Maar wat ons betreft heeft het geen enkele invloed op de verdere besluitvorming als dat leidt tot vertraging, of tot een zodanig oplopend kostenplaatje, dat de verdere uitvoering in gedrang komt. Dus ik denk wat dat betreft dat deze derde zin geen kwaad kan. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Ik wist niet goed naar wie mijnheer de Vries, dank u wel, voorzitter, het antwoord gaf, maar ...

De voorzitter: Altijd via de voorzitter, natuurlijk. Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Ja, dus ik moet eigenlijk u aankijken ...

De voorzitter: Ja, zeker.

Mevrouw Keessen: Als ik reageer.

De voorzitter: Ja, is ook heel prettig.

Mevrouw Keessen: Voelt een beetje vreemd. Ik begreep dat ik toch mag zeggen, dat mag zeggen als iets vreemd voelt. Ja, ik begrijp heel goed wat u zegt, mijnheer de Vries. Maar de wethouder heeft ook uitgelegd dat er een onderzoek zal worden gedaan, of worden gestart, naar de aanleg van de brug. Er zitten kosten aan vast. En juist dat baart ons zorgen, omdat ook de wethouder financiën heeft gezegd dat er geen geld is. Dus als we dit onderzoek kunnen schrappen, dan wordt daar ook geen geld aan uitgegeven. En het verzoek impliceert toch een beetje dat de mogelijkheid open wordt gehouden om daar een brug aan te leggen, terwijl inwoners, en ook hier in de raad heel duidelijk is aangegeven dat wij totaal geen behoefte hebben aan die brug. Dus dat is eigenlijk mijn vraag: kan de zin dan nog aangepast worden, en wat ons betreft nog steeds: geschrapt? Dank u wel.

De heer De Vries: Voorzitter, daar wil ik graag nog even op reageren, als met uw welnemen.

De voorzitter: Zeker, mijnheer de Vries, ja.

De heer De Vries: Kijk, als we die zin weghalen, dan krijgen we juist het probleem dat die brug weer gaat terugkeren. En dan krijgen we juist plotseling meer kostenplaatjes voorgespiegeld waar een brug bij betrokken wordt. Hierbij zeggen we juist: ga niet die weg op, want wij spreken als raad uit dat dat een doodlopende weg is. Op het moment dat we die zin schrappen, dan krijgen we hem gegarandeerd weer terug, want hij stond nu ook weer in een toelichting op het MPP.

De voorzitter: Mevrouw Keessen, tot slot wellicht.

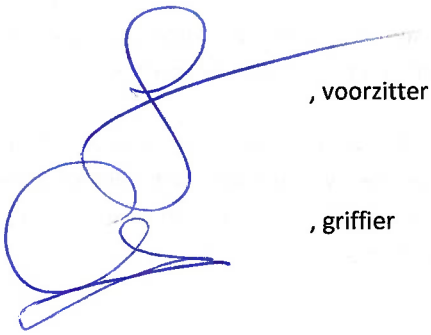
Mevrouw Keessen: Ja, dit betreft een verschil in inzichten. Wij zien dit ook als excuus om uiteindelijk toch te kiezen voor de brug. Maar ik denk dat we misschien maar heel eventjes moeten schorsen om dit met elkaar duidelijk te maken.

De voorzitter: Dat kan, maar misschien even goed. Ik woon ook weleens een vergadering van het college bij, om even te verduidelijken dat het college destijds heeft gevraagd om het onderzoek wél te doen, omdat dat voortvloeit uit een bredere voorbereiding. En het zou zeer onzorgvuldig zijn om dat ineens te schrappen. Dat was de zienswijze destijds van het college. Misschien is dat goed om dan even mee te geven, als u toch gaat schorsen om hierover te praten. Maar de interpretatie, en ik denk dat we dat dan met elkaar wel moeten verduidelijken is, zoals de heer De Vries hier tekstueel onderschrijft, dat onderzoek naar de brug of de wens om de brug geen vertraging mag zijn voor het aanpakken van de Uiterweg. En ik denk, als ik u zo hoor, dat u zich daar tekstueel wel in kunt vinden. Dan is het misschien goed, dan is die schorsing niet nodig. Als we deze uitleg daaraan geven, zoals die hier staat, dat dit 'm in ieder geval is. Dan zal ik even een twintig seconden stilte laten vallen, dan kunt u zich beraden in de fractie. Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ja, wij zijn ons heel erg bewust van het feit dat de Uiterweg écht moet worden aangepakt. Dus in die zin kunnen wij ons wel hierin vinden, maar we houden wel een vinger aan de pols als het gaat om een eventuele aanleg in de toekomst van een brug. Dank u wel.

		De voorzitter: Ik hoor een hele mooie stemverklaring aankomen op de motie zo dadelijk. Zullen we een wrap up doen? Volgens mij hebben we geen bespreking meer nodig, maar kunnen we overgaan tot stemming. De heer Fransen. De heer Fransen: Ja, sorry, toch nog een korte vraag als het mag. En dat is: dus voordat er definitieve besluiten genomen worden, komt dit geheel nog een keer terug, maar dan wat het gaat kosten als we dan ja zeggen. Dus dan moeten we dan nog een keer opnieuw ja zeggen tegen het uitvoeren van dit plan? De voorzitter: Ja, per definitie. De heer Fransen: Ja. De voorzitter: Want er moeten middelen bij, die moeten ergens vandaan gehaald worden. De heer Fransen: Oké. De voorzitter: Ja, naar tevredenheid zo? Goed, dan gaan wij eerst even ... Nou, gaan we eerst stemmen over het meerjarenprojectenplan en daarna over de motie. Wie is er voor het raadsvoorstel? Dat is eenieder. Daarbij unaniem aangenomen. Dan kijken we naar de motie renovatie Uiterweg 2026. Stemverklaringen? Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Voorzitter, volgens mij heb ik die net al gegeven, dus dan laat ik het daarbij. Dank u wel. De voorzitter: Dan verwijzen we voor de notulen naar de eerder afgegeven stemverklaring. Wie is er voor? De heer Koster. De heer Koster: Ook een stemverklaring, mijnheer de voorzitter. We zijn voor de motie, uiteraard, het lijkt ons een heel goed plan. Maar ik had het in dit geval iets eleganter gevonden als de fractiegenoten van deze voorzitters het woord hadden gevoerd over dit onderwerp, dan de fractievoorzitters, in dit geval. Dank u. De voorzitter: Bij deze een kanttekening. Wie is er voor deze motie? Dat is eenieder, en daarmee unaniem aangenomen.
Rb-7	**7.1**	**Het actualiseren van de grondexploitaties Aalsmeer 2023.** De voorzitter: Brengt ons bij het laatste stuk op deze agenda en dat is de actualisering grondexploitaties 2023. Dat is al een akkoordstuk. Maar ik ga u toch nog vragen of er stemverklaringen zijn. Zo niet, dan is hij ook aangenomen.
Rb-8	**8.**	**Sluiting** De voorzitter: Dames en heren, de afronding. Ik wil u bedanken voor alle tijd en inspanning die u heeft verricht naar deze vergadering toe. Waar ik u ook in het bijzonder voor wil bedanken, is de houding en toon die u naar elkaar heeft aangeslagen. We komen uit een onrustige periode en deze vergadering geeft zekerheid en hoop dat we met elkaar een nieuwe periode van samenwerking inslaan. En ik wil ontzettend bedanken voor de wijze waarop u dát met elkaar gedaan heeft. Ik heb met plezier deze vergadering voorgezeten. En ik wil u dan ook van harte uitnodigen om vandaag af te sluiten met het eten met elkaar zo dadelijk beneden, en vooral deze vergadering dan nu ook af te hameren. Tot de volgende keer.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 oktober 2023,



, voorzitter

, griffier

Gemeente Aalsmeer

BESLUITENLIJST RAADSVERGADERING
D.D. 6 JULI 2023

Aanwezig:
Voorzitter: de heer G.E. Oude Kotte
Griffier : de heer O. van Kolck
Leden:

CDA	: mevrouw M. van Diemen-Kreeft en de heren M.P. Buskermolen, P.F. van den Nouland, D. van Willegen en G.J.H. Winkels
VVD	: de dames E.S.I. Mijwaart en M. Vleghaar en de heren J.G.E. Bouwmeester en D.G. van der Zwaag
Absoluut Aalsmeer	: de heer W.T.J.M. Koster
D66	: mevrouw M.J. Geisler en de heren J. van der Tol en S.J.R. de Vries
GroenLinks	: mevrouw P. Lakerveld en de heer R.P. Fransen
PvdA	: de heer J.H. Buisma
FlorAalsmeer	: mevrouw J. Keessen en de heer D.J. Biesheuvel

Portefeuillehouders: de heren G.E. Oude Kotte, L.B. Kabout, W. Kikkert en S.A.S. Spaargaren
Afwezig: mevrouw T. van der Meer (CDA), de heer J. de Vries (VVD) en de dames C. van Hilst-Dekker, G. Holtrop en D.M. Prent Bouten (Absoluut Aalsmeer)

Tijd	Agenda punt	Onderwerp	Besluit:
14.00	R-1	1.Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte 2.Vaststelling van de agenda 3.Mededelingen uit het college	 1.2.Conform vastgesteld 1.3.Wethouder Kikkert heeft mededelingen over de stormschade en een inspirerende bijeenkomst in de Huiskamer van Aalsmeer, de Oude Veiling.

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td>De agendapunten R-2, R-3, R4 en R-5 worden integraal behandeld

<table>
<tr><th>M</th><th>Motie</th><th>Stemming</th></tr>
<tr><td>M23-04</td><td>Bureau Integriteit (GL/PvdA)</td><td>Ingetrokken</td></tr>
<tr><td>M23-05</td><td>500 woningen (GL/PvdA)</td><td>Verworpen:
Voor : 6 (AA/GL/PvdA/FA)
Tegen : 12 (CDA/VVD/D66)</td></tr>
<tr><td>M23-06</td><td>Bestemmingsplan Fort Kudelstaart (PvdA/GL)</td><td>Verworpen:
Voor : 6 (AA/GL/PvdA/FA)
Tegen : 12 (CDA/VVD/D66)</td></tr>
<tr><td>M23-07</td><td>Woningcorporatie betrekken bij bouwprojecten (PvdA/GL) – aangepaste versie</td><td>Unaniem aangenomen</td></tr>
<tr><td>M23-08</td><td>Tweede supermarkt Kudelstaart (PvdA/GL)</td><td>Verworpen:
Voor : 6 (AA/GL/PvdA/FA)
Tegen : 12 (CDA/VVD/D66)</td></tr>
<tr><td>M23-09</td><td>Motie juridische kosten Fort Kudelstaart (FlorAalsmeer)</td><td>Verworpen:
Voor : 6 (AA/GL/PvdA/FA)
Tegen : 12 (CDA/VVD/D66)</td></tr>
</table>
</td>
<td>De moties zijn in stemming gebracht na de besluitvorming over voorstellen R-2, R-3, R-4 en R-5.

<u>Toezegging</u>
Burgemeester Oude Kotte zegt toe:
- het proces te willen leiden voor het opstellen van een raads-agenda, waarin fracties aan-geven welke onderwerpen zij met de raad willen bespreken;
- een nota integriteit op te stellen en aan de raad te sturen.</td>
</tr>
<tr>
<td>14.05</td>
<td>R-2</td>
<td>1e Bestuursrapportage 2023

Besluit:
1. De 1e bestuursrapportage 2023 vast te stellen;
2. De begroting 2023 te wijzigen conform het overzicht van lasten en baten met mutaties per programma, hoofdstuk 3.4 Mutaties op programmaniveau, inclusief de voorgestelde mutaties op de reserves en voorzieningen 2023 conform hoofdstuk 3.3 Reserves en voorzieningen;
3. De volgende technische, budgetneutrale, mutaties structureel te wijzigen:
a. 0,22 VTE procesregisseur en 0,14 VTE gedragswetenschapper (verschuiving van taakveld binnen programma 1).
b. Transformatiebudget Sociaal Domein (overheveling naar KOA)
c. Preventieve Zorg en ondersteuning (verschuiving van taakveld binnen programma 1)
d. Onderwijsachterstandenbeleid (bijstelling op basis van voorlopige beschik-</td>
<td>Voorstel unaniem aangenomen</td>
</tr>
</table>

		king 2023 van lasten en baten) e. Wet kwaliteitsborging bouw (verschuiving van de stelpost in programma 8 naar programma 5) 4. De investeringskredieten 2023 beschikbaar te laten stellen conform hoofdstuk 3.2 Investeringen.	
	R-3	**Kadernota 2024** **Besluit:** 1. In te stemmen met de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van deze Kadernota bij de verdere uitwerking van de programmabegroting 2024 en het meerjarenperspectief, 2. In te stemmen met de financiële mutaties zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van deze Kadernota en de begroting 2024-2027 overeenkomstig te wijzigen. 3. Het niet bestede gedeelte van de middelen uit de bestemmingsreserve klimaatadaptatie (€ 112.000) terug te laten vloeien naar de algemene reserve. 4. De investeringen 2024 voor besluitvorming voor te leggen tegelijk met de besluitvorming over de programmabegroting 2024. De investeringen uit de jaarschijf 2025 en verder zijn ter kennisname	Voorstel unaniem aangenomen Mevrouw Keessen geeft een stemverklaring.
	R-4	**Jaarrekening 2022** **Besluit:** 1. De jaarstukken 2022 (inclusief de bijlage 8.1 SiSA verantwoordingsinformatie) vast te stellen; 2. Kennis te nemen van het accountantsverslag 2022 van Bakertilly; 3. Het resultaat van afgerond € 3,843 miljoen positief als volgt te bestemmen: a. € 460.000 toevoegen aan de voorziening wachtgeld (ex)wethouders; b. € 75.000 reserveren ten behoeve van projecten op het gebied van openbare orde en veiligheid in 2023; c. € 464.000 reserveren ten behoeve van de uitkering van de energietoeslag 2023; d. € 40.000 reserveren voor milieucontroles / milieuhandhaving in het kader van integrale controles in het kader van ondermijning; e. € 750.000 te reserveren ten behoeve van de ESA; f. € 1,3 miljoen te reserveren ten behoeve projecten verkeer en vervoer en groen; en g. het restant, € 754.000 toe te voegen aan de algemene reserve.	Voorstel unaniem aangenomen

		4. Het saldo aan restantkredieten van afgerond € 6,461 miljoen, conform paragraaf 5.3 Toelichting op de balans, onderdeel materiele vaste activa, beschikbaar te houden voor besteding in 2023 en de begroting 2023 te wijzigen voor de met deze kredieten samenhangende bestemmingsreserves. 5. De begrotingsoverschrijdingen in het onderdeel Begrotingsafwijkingen goed te keuren. 6. In te stemmen met de aanvullende investering Burgemeester Kasteleinweg ad € 182.000, zoals toegelicht op pagina 60/61 van de jaarstukken 2022. 7. In te stemmen met het afsluiten van de volgende kredieten: a. renovatie atletiekbaan; b. midget golf club – vervangen van de toplaag c. wegen burgemeester Kasteleinweg d. I-pads gemeenteraad 2022 8.De bestemmingsreserve minimabeleid en woonfonds volkshuisvesting op te heffen.	
	R-5	**Meicirculaire 2023** **Besluit:** 1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de meicirculaire 2023 2. De financiële gevolgen uit de meicirculaire 2023 overeenkomstig dit voorstel, zoals geschetst onder A1, A2, A3 en B, te verwerken in de programmabegroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 – 2027.	Voorstel unaniem aangenomen
	R-6	**Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023 - 2026** **Besluit:** 1. kennis te nemen van het Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026, verwerkt in een budgettenlijst (geheime bijlage 1), een indicatieve planningslijst (bijlage 2) en een tekstuele toelichting (bijlage 3); 2. de jaarschijven 2023 tot en met 2026 van het Meerjarenprojectenplan te verwerken in de meerjarenbegroting, inclusief de bijbehorende mutaties van de betreffende reserves, conform de uitwerking in het raadsvoorstel en de bijlagen 1 tot en met 3; de verwachte onttrekking aan de Reserve Buitenruimte ten behoeve van het MPP is in 2023 € 2.500.588, de verwachte storting in de Reserve Dekking Kapitaallasten Groen is in 2023 per saldo - € 174.247; 3. de neerwaartse bijstelling in 2023 van de kredietbedragen riolering beschikbaar te houden voor het Meerjarenprojectenplan vanaf 2024.	Voorstel unaniem aangenomen <u>Toezegging:</u> Burgemeester Oude Kotte zegt toe dat bij de uitvoering van de motie om de (resterende) renovatie van de Uiterweg naar voren te halen, wordt meegenomen welke toekomstige kosten niet gemaakt worden.

		M / **Motie** / **Stemming** M23-10 / Motie renovatie Uiterweg 2026 (D66) / Unaniem aangenomen	Bij de stemming over de motie geven mw. Keessen (FlorAalsmeer) en dhr. Koster (Absoluut Aalsmeer) een stemverklaring.
		AKKOORDSTUK	
	R-7	**Actualisering grondexploitaties 2023** **Besluit:** 1. Het vaststellen van de geactualiseerde grondexploitaties per 1-1-2023 en kennisnemen van de verslechtering van de saldi van de actieve grondexploitaties met € 511.000 van € 2.278.000 naar € 1.767.000 en verbetering van de lopende facilitaire grondexploitaties met € 289.000 van € 2.539.000 negatief naar € 2.249.000,- negatief. 2. Het vaststellen van het bijgestelde budget voor de uitvoering van de nog te verwezenlijken plandelen van lopende actieve grondexploitaties ter grootte van € 51,03 miljoen opbrengsten en € 38,11 miljoen kosten (specificatie: bijlage 1). 3. Het vaststellen van het bijgestelde budget van lopende facilitaire projecten ter grootte van € 8,45 miljoen opbrengsten en € 9,80 miljoen kosten (specificatie: bijlage 1). Van de kosten heeft € 1,81 miljoen betrekking op de aanleg van openbare ruimte binnen de plangebieden. 4. Kennisnemen van de in 2022 bij de jaarrekening genomen winst uit (actieve) grondexploitaties van per saldo € 2,08 miljoen, verwachte winstneming van € 3,84 miljoen voor de jaarschijf 2023 (bijlage 2) en deze te storten in de bestemmingsreserve “voorlopige winsten grondexploitaties”. 5. Op basis van de vastgestelde grondexploitaties de stand van de verliesvoorziening voor actieve grondexploitaties vast te stellen van € 6.527.000 (bijlage 3). 6. Op basis van de geactualiseerde facilitaire grondexploitaties de stand van de verliesvoorziening vast te stellen van € 1.885.000 (bijlage 3), wat per saldo een storting betekent van € 103.000 ten opzichte van de stand in de jaarrekening 2021. 7. De jaarlijks dotatie aan de verliesvoorziening voor de Tuinen van Aalsmeer te verhogen van € 118.600 naar € 136.000 vanaf 2023 tot 2027. 8. Het voteren van een raadskrediet van € 288.000 voor het voorbereiden van ruimtelijke plannen op eigen grond (specificatie: bijlage 4).	Voorstel aangenomen met algemene stemmen

		9. Kennisnemen van de prognose afdracht bovenwijkse voorzieningen van € 2,40 miljoen (bijlage 5). 10. Bovenstaande besluitpunten met bijbehorende balansmutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.	
		Sluiting	De voorzitter sluit de vergadering om 18.20 uur

Gemeente Aalsmeer

Uitnodiging voor het bijwonen van de Raadsvergadering op donderdag 6 juli 2023, in de Raadzaal van het Raadhuis van Aalsmeer. Aanvang: 14.00 uur.

DE VOORZITTER VAN DE RAAD,

mr. G.E. Oude Kotte

Voorafgaand aan de raadsvergadering wordt stilgestaan bij het overlijden van oud-raadslid de heer C. Knol		
	RAAD	
	Raadzaal	
Tijd	**Agenda punt**	**Onderwerp**
14.00	R-1.	**1. Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte** **Raadsgriffier: de heer O. van Kolck** **2. Vaststelling van de agenda** **3. Mededelingen van het college**
14.05		**De agendapunten R-2, R-3 en R-5 worden integraal behandeld** **De spreekvolgorde is bij deze integrale behandeling:** CDA, VVD, Absoluut Aalsmeer, D66, GL, PvdA, FlorAalsmeer **Indicatie van het programma:** 14.05 uur Eerste termijn van de raad met Algemene Beschouwingen met integraal indienen van moties/amendementen (10 minuten spreektijd per fractie) 15.00 uur Schorsing 15.15 uur Eerste termijn reactie door het college 15.55 uur Schorsing 16.10 uur Tweede termijn van de raad 16.40 uur Tweede termijn van het college 17.10 uur Besluitvorming R-2, R-3, R4 en R-5
	R-2	**1e Bestuursrapportage 2023** Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 15 juni 2023 en 29 juni 2023 *Met de 1e bestuursrapportage wordt de raad geïnformeerd over afwijkingen in de uitvoering van de Programmabegroting 2023. Tevens wordt voorgesteld de Programmabegroting 2023 bij te stellen.*
	R-3	**Kadernota 2024** Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 15 juni 2023 *Met de Kadernota 2024 geeft de gemeenteraad de financiële kaders mee aan het college voor het opstellen van de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2026.*
	R-4	**Jaarrekening 2022** Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 15 juni 2022 en 29 juni 2023 *Met de jaarstukken legt het college verantwoording af over de realisatie van de door*

		de raad vastgestelde beleidsvoornemens voor het jaar 2022. De raad wordt met de jaarstukken geïnformeerd over het financiële resultaat van de Programmabegroting 2022.
	R-5	**Meicirculaire 2023** Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 29 juni 2023 *Doel van het voorstel is om inzicht te geven in de ontwikkeling van de budgetten die de gemeente van de Rijksoverheid ontvangt in 2023 t/m 2027 en de begroting 2023 en het meerjarenvooruitzicht 2024-2027 op aan te passen.*
	R-6	**Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023 - 2026** Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte Uit de Commissie Ruimte van 14 juni 2023 en 27 juni 2023 **Spreekvolgorde: AA – VVD – FlorAalsmeer - GL – PvdA – D66 - CDA** *Het doel van het MPP is om de kwaliteit van de openbare ruimte planmatig op orde te houden en te verbeteren. Daarnaast moet dekking worden verkregen voor de uitvoering van werken in 2023 en 2024 om dit te bereiken en wordt een doorkijk gegeven naar de projecten in de jaren 2025 en 2026.*
		AKKOORDSTUK
	R-7	**Actualisering grondexploitaties 2023** Portefeuillehouder: L.B. Kabout Uit de Commissie Ruimte van 14 juni 2023 en 27 juni 2023 *Een grondexploitatie is het uitvoeringsprogramma van een ruimtelijk plan en bevat de financiële kaders voor de uitvoering. De gemeenteraad dient jaarlijks deze financiële kaders opnieuw vast te stellen of te herzien. Met dit voorstel wordt de raad ook geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen bij lopende grondexploitaties en private ontwikkelingen.*

SLUITING

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	1e Bestuursrapportage 2023 gemeente Aalsmeer

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met de 1e bestuursrapportage 2023;
2. De raad voor te stellen om:
   1. de 1e bestuursrapportage 2023 vast te stellen;
   2. de begroting 2023 overeenkomstig te wijzigen;
   3. voor de nieuwe investeringen 2023 uit de 1e bestuursrapportage 2023 een krediet beschikbaar te stellen.

Bijlagen 1e Bestuursrapportage 2023 gemeente Aalsmeer

Ter bespreking B&W	Ja
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja
Participatie	Nee
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	23 mei 2023 , nr 7
Besluit B&W	**Conform advies**

Datum 17 mei 2023
Nummer
Portefeuillehouder Financiën, mr. G.E. Oude Kotte
Besproken in staf ~~met portefeuillehouder~~ op per mail met wethouder Kabout

Afdeling Kernorganisatie
Behandelend ambtenaar I. Harmsen
Telefoonnummer 06- 3455 9876
E-mail inge.harmsen@aalsmeer.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met de 1e bestuursrapportage 2023 wordt de raad geïnformeerd over de afwijkingen in het lopende jaar 2023 en wordt de Programmabegroting 2023 bijgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De 1e bestuursrapportage 2023 is opgesteld vanuit de volgende (vastgestelde) beleidskaders:

- Financiële verordening Aalsmeer 2017 ex. artikel 212;
- Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer (gemeenteraad 8 juni.2023)

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De 1e bestuursrapportage 2023 heeft betrekking op alle programma's van de begroting.

Aanleiding

In artikel 6 van de Financiële verordening 2017 van de gemeente Aalsmeer is bepaald dat het college de raad informeert door middel van een tussentijdse rapportage over de voortgang van de uitvoering van de begroting van de gemeente van het lopende boekjaar en dat de rapportage een prognose geeft van de verwachte einduitkomst van het jaar.
In artikel 4 van de Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer zijn aan dit artikel de volgende bepalingen toegevoegd:

1. De tussentijdse rapportages bevatten in ieder geval een uiteenzetting over de afwijking in de uitvoering van het beleid en een overzicht met de bijgestelde raming van:
   a. de baten en de lasten per programma uitgesplitst naar programmaonderdelen;
   b. het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen uitgesplitst conform artikel 8 lid 5 BBV;
   c. het overzicht van de overhead en de geraamde vennootschapsbelasting;
   d. het totale saldo van de baten en lasten, volgend uit de onderdelen a, b en c;
   e. de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
   f. het geprognosticeerde resultaat, volgend uit de onderdelen d en e;
   g. afwijkingen tussen de raming en realisatie van de investeringskredieten.
   h. de dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst.
   i. voor zover relevant: inzicht in voorgestelde budgetoverhevelingen en het verloop van het meerjarenplan buitenruimte.
   j. de voortgang van actiepunten uit de programmabegroting respectievelijk het college uitvoeringsprogramma (CUP).
   k. risicoparagraaf.
   l. voortgang onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid.
2. In de tussentijdse rapportages worden afwijkingen op de geraamde ramingen van de baten en lasten en investeringskredieten in de begroting groter dan € 40.000 toegelicht, alsmede lagere financiële afwijkingen die bestuurlijk relevant zijn.

Argumenten

De wijzigingen op de programmabegroting 2023 moeten door de raad worden vastgesteld, zodat de uitgaven 2023 rechtmatig kunnen plaatsvinden. Onderdeel van de 1e bestuursrapportage is het investeringsplan. Over aanpassingen uit het investeringsplan 2023 vindt besluitvorming plaats in deze bestuursrapportage.

In de 1e bestuursrapportage 2023 vindt een bijstelling van de programmabegroting 2023 plaats. De structurele effecten van de mutaties uit deze bestuursrapportage zijn ter informatie. De structurele verwerking ervan vindt plaats in de Kadernota 2024. Een toelichtend memo hoe deze twee documenten in relatie tot elkaar moeten worden gelezen is als bijlage bij de documenten toegevoegd.

AA-claims
In totaal is voorgaand aan deze 1e bestuursapportage 2023 voor € 30.000 aan nieuwe AA claims ingediend voor 2023. Op 17 mei 2023 zijn beide gemeentesecretarissen akkoord gegaan met de in deze 1e bestuursrapportage opgenomen AA-claims. De uitkomst van de "deal" over de claims jeugdhulp van februari jl. zijn conform de afspraken uit februari in deze 1e bestuursrapportage verwerkt. Uit de 2e bestuursrapportage 2022 volgt een bedrag aan AA claims ter grootte van € 881.000.
In de Kadernota 2024 zijn deze claims budgetneutraal opgenomen. Omdat op dit moment nog gewerkt wordt aan de ombuigingsvoorstellen is de uitwerking van deze opdracht nog niet financieel vertaald in deze 1e bestuursrapportage 2023.
De eerste uitkomsten worden voor het zomerreces verwacht, zodat we de voorstellen in de 2e bestuursrapportage 2023 kunnen verwerken. In voorliggend concept zijn de AA-claims verwerkt ten laste van het begrotingsresultaat 2023.

De 1e bestuursrapportage 2023 bevat een aantal mutaties die technisch van aard zijn, maar ook structureel. Om deze niet op te hoeven nemen in de Kadernota 2024 is in het raadsvoorstel opgenomen die betreffende structurele mutaties (zonder resultaateffect) met het vaststellen van de 1e bestuursrapportage te autoriseren.
Het betreft:

- 0,22 VTE procesregisseur en 0,14 VTE gedragswetenschapper (verschuiving van taakveld binnen programma 1)
- Transformatiebudget Sociaal Domein (overheveling naar KOA)
- Preventieve Zorg en ondersteuning (verschuiving van taakveld binnen programma 1)
- Onderwijsachterstandenbeleid (bijstelling op basis van voorlopige beschikking 2023 van lasten en baten)
- Wet kwaliteitsborging bouw (verschuiving van de stelpost in programma 8 naar programma 5)

Als bijlage bij dit collegeadvies is het raadsvoorstel en – besluit opgenomen.

Kanttekeningen

De 1e bestuursrapportage 2023 is met name financieel van aard. In de Financiële verordening 2023 is opgenomen dat de bestuursrapportage ook een toelichting bevat op afwijkingen in de uitvoering van beleid. Deze rapportage is nu nog geen onderdeel van de bestuursrapportage. In de 2e bestuursrapportage wordt hieraan nader invulling gegeven.

Tegelijk met deze 1e bestuursrapportage 2023 ontvangt de raad, naast de Kadernota 2024, de Meerjarenprognose Grondexploitaties en het Meerjarenplan Buitenruimte. Over de effecten op de programmabegroting 2023 vindt aparte besluitvorming plaats. Deze zijn daarom nu geen onderdeel van deze 1e bestuursrapportage. In de 2e bestuursrapportage 2023 wordt op de impact van deze voorstellen separaat een toelichting gegeven.

Financiën

Het financieel meerjarenperspectief uit de 1e bestuursrapportage 2023 is als volgt (bedragen * € 1.000):

Verloop begrotingssaldo (bedrag x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Saldo programmabegroting 2023 (incl. meicirculaire 2022)	-	-	-	-
Raadsbesluiten na vaststellen van begroting	-887			
Structurele mutaties uit 2e Bestuursrapportage 2022	-601	-625	-552	-651
Overige nagekomen begrotingsmutaties 2023	56	56	56	56
Saldo begroting 2023 voor 1e Bestuursrapportage 2023	**-1.432**	**-569**	**-496**	**-595**

Verloop begrotingssaldo (bedrag x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023	1.449	-1.363	-673	-656
Saldo na 1e Bestuursrapportage 2023	**17**	**-1.932**	**-1.169**	**-1.251**

(een -/- teken is een nadeel)

Het saldo van de 1e bestuursrapportage bedraagt € 17.000 positief.
Op de belangrijkste mutaties uit deze 1e bestuursrapportage wordt hieronder ingegaan:

Raadsbesluiten na vaststellen van de begroting 2023
Dit betreft

- Raadsbesluit d.d. 03-11-2022, Uitwerking CUP 2022-2026, jaarschijf 2023. De uitwerking heeft een negatief effect van € 1.291.000 in 2023. U heeft ingestemd met een onttrekking aan de algemene reserve ter grootte van dit bedrag. In 2024 en 2025 vindt aanvulling van de algemene reserve plaats conform datzelfde besluit.
- Raadsbesluit aanpassing bouwleges d.d. 15 december 2022, met een positief effect van € 404.300 in 2023.

Structurele mutaties uit de 2e bestuursrapportage 2022
Onderstaande effecten zijn eerder met de raad gecommuniceerd waarbij is gemeld dat financiële verwerking plaatsvindt in de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024

- Effecten septembercirculaire 2022: de septembercirculaire heeft een negatief effect van € 36.000 in 2023. U bent over de uitkomsten van de septembercirculaire eerder met een raadsbrief geïnformeerd.
- Aanvullende dienstverleningsbijdrage/limitatieve lijst Amstelveen 2e bestuursrapportage 2022: dit leidt tot een negatief effect van € 881.000 in 2023, € 940.500 in 2024, € 868.000 in 2025 en € 848.000 in 2026. Het complete overzicht dienstverleningsbijdrage/ limitatieve lijst is opgenomen als bijlage in deze bestuursrapportage.
- Overige structurele effecten uit de 2e bestuursrapportage 2022 sorteren in totaal een positief effect van jaarlijks € 315.800 van 2023 t/m 2025 en € 197.200 in 2026.

Overige nagekomen begrotingsmutaties 2023
De verlaging van de dienstverleningsbijdrage op basis van de Opdrachtbrief 2023 (andere wijze van bezetting van de receptie Aalsmeer en het Aalsmeerse aandeel voor het sluiten van het Klantcontact Centrum Amstelveen op de vrijdagmiddag), leidt tot een structureel voordeel van € 55.500.

Mutaties 1e bestuursrapportage 2023

	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
01 Sociaal domein	913	-	-913	-1.128	-1.084	-1.084	-1.115
02 Onderwijs en ontplooiing	307	134	-173	-148	-122	-122	-122
03 Economie en duurzaamheid	60	-62	-122	-62	-62	-62	-62
04 Openbare ruimte	569	929	360	-741	-239	-223	-176
05 Ruimtelijke ontwikkeling	1.570	2.428	858	-378	15	15	32
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	208	91	-117	-90	-90	-90	-112
07 Overhead	782	-	-782	-29	34	34	52
08 Algemene dekkingsmiddelen	-1.118	1.515	2.633	954	875	876	906
Mutatie saldo voor bestemming	**3.291**	**5.035**	**1.744**	**-1.622**	**-673**	**-656**	**-597**

Omschrijving	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
01 Sociaal Domein	-	69	69	34	-	-	-
02 Onderwijs en ontplooiing	-	-	-	-	-	-	-
03 Economie en duurzaamheid	-	-	-	-	-	-	-
04 Openbare ruimte	-	-139	-139	-	-	-	-
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-	-	-	-	-	-	-
07 Overhead	-	-	-	-	-	-	-
08 Algemene dekkingsmiddelen	-	-225	-225	225	-	-	-
Reservemutaties	**-**	**-295**	**-295**	**259**	**-**	**-**	**-**
Mutatie saldo na bestemming	**3.291**	**4.740**	**1.449**	**-1.363**	**-673**	**-656**	**-597**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten, een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Programma 1 Sociaal Domein (€ 0,91 miljoen nadelig)
Dit betreft met name de (structurele) claims voor WMO begeleiding (€ 375.000), WMO hulpmiddelen (€ 180.000) en éénmalige energietoeslag (€ 210.000). De eerste twee claims zijn structureel en zijn ook opgenomen in de Kadernota 2024. Het betreft zowel de toename als gevolg van de indexatie als de autonome ontwikkeling van het cliëntenbestand. De claims voor indexatie worden gedekt uit de stelpost loon-prijs (zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen). Op de jeugdhulp blijft € 254.000 over.

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing (€ 0,18 miljoen nadelig)
Dit betreft met name de structurele claim voor hogere kosten leerlingenvervoer van € 120.000. Hiervan is € 87.000 indexatie welke toename van de kosten wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs (zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen).

Programma 3 Economie en duurzaamheid (€ 0,12 miljoen nadelig)
Dit betreft met name een verschuiving van de opbrengsten grondbank Kudelstaart naar programma 5. Verder zijn in de 1e bestuursrapportage de aanvullende claims naar aanleiding van de follow up CUP 2022-2026 (haalbaarheidsonderzoek buurtcentrum Hornmeer, betaalbaarheid vestigingscentrum gezondheidscentrum en de herfasering van het budget Deltaplan, in totaal € 110.000) opgenomen. Tot slot zijn de ook de opbrengsten forensenbelasting op basis van de realisatie van afgelopen jaren bijgesteld (€ 38.000 voordelig).

Programma 4 Openbare ruimte (€ 0,36 miljoen voordelig)
Tijdens de bespreking van het college uitvoeringsprogramma 2022-2026 is geconstateerd dat een gedeelte van het daarin opgenomen bedrag voor de vergroening van de Aalsmeerderweg, Kudelstaartseweg en Zwarteweg kan komen te vervallen (€ 150.000). Om uitvoering te kunnen geven aan de wens van de raad en een extra impuls te kunnen geven aan projecten op het gebied van groen en verkeer hebben wij in de resultaatbestemming 2022 in plaats hiervan voorgesteld € 1,3 miljoen te reserveren. Daarnaast is een gedeelte van het herstelplan knelpunten openbare ruimte/ groen doorgeschoven naar 2024 (€ 200.000). De bijdrage 2023 voor de Omgevingsdienst is daarnaast lager (€ 140.000). Uit de actualisatie van het college uitvoeringsprogramma volgt dat de daarin opgenomen capaciteit voor duurzaamheid (€ 130.000) is komen te vervallen, vanwege de subsidieregeling Klimaat en Energiegelden die in april door het Rijk beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van het Klimaatakkoord.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling (€ 0,86 miljoen voordelig)
Dit betreft met name de bijstelling van de leges omgevingsvergunningen. Daarnaast zijn kosten opgenomen voor de instandhouding van Fort Kudelstaart.
In dit programma zijn daarnaast de structurele verhoging van de kosten opgenomen van het dagelijks onderhoud van het gemeentelijk vastgoed. Daarbij wordt opgemerkt dat de meerjarige onderhoudskosten voor Bloemenlust nog niet volledig in beeld zijn.

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid (€ 0,12 miljoen nadelig)
Dit betreft met name de verhoging van de accountantskosten en de tijdelijke inhuur op de griffie.

Programma 7 Overhead (€ 0,78 miljoen nadelig)
Begin 2023 is een nieuwe CAO afgesloten. Dit heeft effect op de dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen en de salarisbudgetten van de kernorganisatie Aalsmeer. Dekking vindt plaats uit de stelpost loon-prijsindexatie binnen Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen (€ 2,6 miljoen voordelig)
Vooruitlopend op de meicirculaire 2023 is rekening houdend met de toezegging van het Rijk voor extra prijscompensatie (€ 0,6 miljoen voordelig) en het voordelig effect van de correctie van de verdeelmaatstaven volgend uit de raadsbrief over de decembercirculaire (€ 0,5 miljoen voordelig).
Als gevolg van het faillissement van FloriWorld is de belangrijkste pijler onder de vermakelijkheidsretributie vervallen (€ 0,4 miljoen nadelig). Eerder is op een aantal programma's toegelicht dat onderdeel van de intensivering de loon- en prijscompensatie betreft. De vrijval van stelpost ter dekking van deze lasten uit de stelpost is onderdeel van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen (€ 1,2 miljoen voordelig). Ook is bij het opstellen van de 1e bestuursrapportage 2023 vastgesteld dat de OZB opbrengsten (niet) woningen € 0,8 miljoen te laag in de begroting zijn opgenomen. Deels betreft het een correctie van de primitieve begroting (€ 0,5 miljoen), deels is dit het gevolg van een hogere WOZ-waarde dan bij het vaststellen van het tarief werd aangenomen. De bijstelling van de dividendopbrengsten (€ 0,1 miljoen nadelig, o.a. door de verkoop van de aandelen Stedin) is eveneens in deze 1e bestuursrapportage 2023 opgenomen.

Reserves
In deze 1e bestuursrapportage is voorgesteld om kosten te dekken uit de reserve Sociaal Domein, de onttrekking aan de bestemmingsreserve duurzaamheid terug te draaien en daarnaast een tweetal posten uit het college uitvoeringsprogramma door te schuiven naar 2024 via de bestemmingsreserve Veilig te stellen budgetten. Dat ziet u hier terug.

Communicatie

Op 31 mei vindt en technische toelichting aan de gemeenteraad plaats over de Kadernota 2024, jaarstukken 2022 en de 1e bestuursrapportage 2023. De presentatie voor die toelichting wordt voorbereid en is onderdeel van de besluitvorming van de besluitvorming over de P&C documenten voor de raad van 6 juli op 23 mei a.s.
Er wordt geen persbericht opgesteld naar aanleiding van deze 1e bestuursrapportage.

Procedure

Een technische toelichting over de P&C documenten voor de raad van 6 juli is op 31 mei.
Beantwoording technische vragen door KOA en AA organisatie: 12 tot en met 15 juni/ vaststellen beantwoording door het college 20 juni.
Commissie bestuur en maatschappij 15 en 29 juni.
Besluitvorming over door de raad de Kadernota 2024 staat de geagendeerd voor 6 juli 2023.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Portefeuillehouder Financiën, mr. G.E. Oude Kotte

Datum B&W-besluit 23 mei 2023

Afdeling Kernorganisatie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
I. Harmsen
0297-387575
inge.harmsen@aalsmeer.nl

Voor de vergadering van raad d.d.
6 juli 2023

Behandelen in de raadscommissie Maatschappij en bestuur
op 15 en 29 juni 2023

Onderwerp

1e Bestuursrapportage 2023 Aalsmeer

Gevraagd besluit

1. De 1e bestuursrapportage 2023 vast te stellen;
2. De begroting 2023 te wijzigen conform het overzicht van lasten en baten met mutaties per programma, hoofdstuk 3.4 Mutaties op programmaniveau, inclusief de voorgestelde mutaties op de reserves en voorzieningen 2023 conform hoofdstuk 3.3 Reserves en voorzieningen;
3. De volgende technische ,budgetneutrale mutaties structureel te wijzigen:
    a. 0,22 VTE procesregisseur en 0,14 VTE gedragswetenschapper (verschuiving van taakveld binnen programma 1).
    b. Transformatiebudget Sociaal Domein (overheveling naar KOA)
    c. Preventieve Zorg en ondersteuning (verschuiving van taakveld binnen programma 1)
    d. Onderwijsachterstandenbeleid (bijstelling op basis van voorlopige beschikking 2023 van lasten en baten)
    e. Wet kwaliteitsborging bouw (verschuiving van de stelpost in programma 8 naar programma 5)
4. De investeringskredieten 2023 beschikbaar te laten stellen conform hoofdstuk 3.2 Investeringen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met de 1e bestuursrapportage 2023 wordt de raad geïnformeerd over afwijkingen in lopende jaar 2023 en wordt de programmabegroting 2023 bijgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De 1e bestuursrapportage 2023 is opgesteld vanuit de volgende (vastgestelde) beleidskaders:

- Financiële verordening Aalsmeer 2017 ex. artikel 212;
- Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer (gemeenteraad 8 juni.2023)

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De 1e bestuursrapportage 2023 heeft betrekking op alle programma's van de programmabegroting.

Aanleiding

In artikel 6 van de Financiële verordening 2017 van de gemeente Aalsmeer is bepaald dat het college de raad informeert door middel van een tussentijdse rapportage over de voortgang van de uitvoering van de begroting van de gemeente van het lopende boekjaar en dat de rapportage een prognose geeft van de verwachte einduitkomst van het jaar.

In de nog niet vastgestelde Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer zijn aan dit artikel de volgende bepalingen toegevoegd. De tussentijdse rapportages bevatten in ieder geval:

1. afwijkingen tussen de raming en realisatie van de investeringskredieten.
2. de dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst.
3. voor zover relevant: inzicht in voorgestelde budgetoverhevelingen en het verloop van het meerjarenplan buitenruimte.
4. de voortgang van actiepunten uit de programmabegroting respectievelijk het college uitvoeringsprogramma (CUP).
5. risicoparagraaf.
6. voortgang onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid.

Vooruitlopend op de vaststelling van de Financiële verordening is aan deze zoveel als mogelijk invulling gegeven.

Argumenten

De wijzigingen op de programmabegroting 2023 moeten door de raad worden vastgesteld, zodat de uitgaven 2023 rechtmatig kunnen plaatsvinden. Onderdeel van de 1e bestuursrapportage is het investeringsplan. Over aanpassingen uit het investeringsplan 2023 vindt besluitvorming plaats in deze bestuursrapportage.

De structurele effecten van de mutaties uit deze bestuursrapportage zijn, met uitzondering van een vijftal technische en budgetneutrale mutaties, ter informatie. De verwerking van de overige structurele mutaties vindt plaats in de Kadernota 2024. Een toelichtend memo hoe deze twee documenten in relatie tot elkaar moeten worden gelezen is als bijlage bij deze documenten toegevoegd.
De vijf technische structurele budgetneutrale mutaties zijn:

a. 0,22 VTE procesregisseur en 0,14 VTE gedragswetenschapper (verschuiving van taakveld binnen programma 1).
b. Transformatiebudget Sociaal Domein (overheveling naar KOA, zie programma 1 en 8)
c. Preventieve Zorg en ondersteuning (verschuiving van taakveld binnen programma 1)
d. Onderwijsachterstandenbeleid (bijstelling op basis van voorlopige beschikking 2023 van lasten en baten)
e. Wet kwaliteitsborging bouw (verschuiving van de stelpost in programma 8 naar programma 5)

Ook wordt in deze bestuursrapportage een aantal mutaties op bestemmingsreserves voorgesteld. Het is de bevoegdheid van de raad om hierover een besluit te nemen.

Kanttekeningen

De 1e bestuursrapportage 2023 is met name financieel van aard. In de Financiële verordening 2023 is opgenomen dat de bestuursrapportage ook een toelichting bevat op afwijkingen in de uitvoering van beleid. Deze rapportage is nu nog geen onderdeel van de bestuursrapportage. In de 2e bestuursrapportage wordt hieraan nader invulling gegeven.

Tegelijk met deze 1e bestuursrapportage 2023 ontvangt u, naast de Kadernota 2024, de Meerjarenprognose Grondexploitaties en het Meerjarenplan Buitenruimte. Deze zijn om die reden nu geen onderdeel van deze 1e bestuursrapportage.

Financiën

Het financieel perspectief 2023 uit de 1e bestuursrapportage 2023 is als volgt (bedragen * € 1.000):

Verloop begrotingssaldo (bedrag x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Saldo programmabegroting 2023 (incl. meicirculaire 2022)	-	-	-	-

Raadsbesluiten na vaststellen van begroting	-887			
Structurele mutaties uit 2e Bestuursrapportage 2022	-601	-625	-552	-651
Overige nagekomen begrotingsmutaties 2023	56	56	56	56
Saldo begroting 2023 voor 1e Bestuursrapportage 2023	**-1.432**	**-569**	**-496**	**-595**
Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023	1.449	-1.363	-673	-656
Saldo na 1e Bestuursrapportage 2023	**17**	**-1.932**	**-1.169**	**-1.251**

(een -/- teken is een nadeel)

Het saldo van de 1e bestuursrapportage bedraagt € 17.000 positief.
Op de belangrijkste mutaties uit deze 1e bestuursrapportage wordt hieronder ingegaan:

Raadsbesluiten na vaststellen van de begroting 2023
Dit betreft

- Raadsbesluit d.d. 03-11-2022, Uitwerking CUP 2022-2026, jaarschijf 2023. De uitwerking heeft een negatief effect van € 1.291.000 in 2023. U heeft ingestemd met een onttrekking aan de algemene reserve ter grootte van dit bedrag. In 2024 en 2025 vindt aanvulling van de algemene reserve plaats conform datzelfde besluit.
- Raadsbesluit aanpassing bouwleges d.d. 15 december 2022, met een positief effect van € 404.300 in 2023.

Structurele mutaties uit de 2e bestuursrapportage 2022
Onderstaande effecten zijn eerder met de raad gecommuniceerd waarbij is gemeld dat financiële verwerking plaatsvindt in de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024

- Effecten septembercirculaire 2022: de septembercirculaire heeft een negatief effect van € 36.000 in 2023. U bent over de uitkomsten van de septembercirculaire eerder met een raadsbrief geïnformeerd.
- Aanvullende dienstverleningsbijdrage/limitatieve lijst Amstelveen 2e bestuursrapportage 2022: dit leidt tot een negatief effect van € 881.000 in 2023, € 940.500 in 2024, € 868.000 in 2025 en € 848.000 in 2026. Het complete overzicht dienstverleningsbijdrage/ limitatieve lijst is opgenomen als bijlage in deze bestuursrapportage.
- Overige structurele effecten uit de 2e bestuursrapportage 2022 sorteren in totaal een positief effect van jaarlijks € 315.800 van 2023 t/m 2025 en € 197.200 in 2026.

Overige nagekomen begrotingsmutaties 2023
De verlaging van de dienstverleningsbijdrage op basis van de Opdrachtbrief 2023 (andere wijze van bezetting van de receptie Aalsmeer en het Aalsmeerse aandeel voor het sluiten van het Klantcontact Centrum Amstelveen op de vrijdagmiddag), leidt tot een structureel voordeel van € 55.500.

Mutaties 1e bestuursrapportage 2023

	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
01 Sociaal domein	913	-	-913	-1.128	-1.084	-1.084	-1.115
02 Onderwijs en ontplooiing	307	134	-173	-148	-122	-122	-122
03 Economie en duurzaamheid	60	-62	-122	-62	-62	-62	-62
04 Openbare ruimte	569	929	360	-741	-239	-223	-176
05 Ruimtelijke ontwikkeling	1.570	2.428	858	-378	15	15	32
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	208	91	-117	-90	-90	-90	-112
07 Overhead	782	-	-782	-29	34	34	52

Omschrijving	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
08 Algemene dekkingsmiddelen	-1.118	1.515	2.633	954	875	876	906
Mutatie saldo voor bestemming	**3.291**	**5.035**	**1.744**	**-1.622**	**-673**	**-656**	**-597**
01 Sociaal Domein	-	69	69	34	-	-	-
02 Onderwijs en ontplooiing	-	-	-	-	-	-	-
03 Economie en duurzaamheid	-	-	-	-	-	-	-
04 Openbare ruimte	-	-139	-139	-	-	-	-
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-	-	-	-	-	-	-
07 Overhead	-	-	-	-	-	-	-
08 Algemene dekkingsmiddelen	-	-225	-225	225	-	-	-
Reservemutaties	**-**	**-295**	**-295**	**259**	**-**	**-**	**-**
Mutatie saldo na bestemming	**3.291**	**4.740**	**1.449**	**-1.363**	**-673**	**-656**	**-597**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten, een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Programma 1 Sociaal Domein (€ 0,91 miljoen nadelig)
Dit betreft met name de (structurele) claims voor WMO begeleiding (€ 375.000), WMO hulpmiddelen (€ 180.000) en éénmalige energietoeslag (€ 210.000). De eerste twee claims zijn structureel en zijn ook opgenomen in de Kadernota 2024. Het betreft zowel de toename als gevolg van de indexatie als de autonome ontwikkeling van het cliëntenbestand. De claims voor indexatie worden gedekt uit de stelpost loon-prijs (zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen). Op de jeugdhulp blijft € 254.000 over.

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing (€ 0,18 miljoen nadelig)
Dit betreft met name de structurele claim voor hogere kosten leerlingenvervoer van € 120.000. Hiervan is € 87.000 indexatie welke toename van de kosten wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs (zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen).

Programma 3 Economie en duurzaamheid (€ 0,12 miljoen nadelig)
Dit betreft met name een verschuiving van de opbrengsten grondbank Kudelstaart naar programma 5. Verder zijn in de 1e bestuursrapportage de aanvullende claims naar aanleiding van de follow up CUP 2022-2026 (haalbaarheidsonderzoek buurtcentrum Hornmeer, betaalbaarheid vestigingscentrum gezondheidscentrum en de herfasering van het budget Deltaplan, in totaal € 110.000) opgenomen. Tot slot zijn de ook de opbrengsten forensenbelasting op basis van de realisatie van afgelopen jaren bijgesteld (€ 38.000 voordelig).

Programma 4 Openbare ruimte (€ 0,36 miljoen voordelig)
Tijdens de bespreking van het college uitvoeringsprogramma 2022-2026 is geconstateerd dat een gedeelte van het daarin opgenomen bedrag voor de vergroening van de Aalsmeerderweg, Kudelstaartseweg en Zwarteweg kan komen te vervallen (€ 150.000). Om uitvoering te kunnen geven aan de wens van de raad en een extra impuls te kunnen geven aan projecten op het gebied van groen en verkeer hebben wij in de resultaatbestemming 2022 in plaats hiervan voorgesteld € 1,3 miljoen te reserveren. Daarnaast is een gedeelte van het herstelplan knelpunten openbare ruimte/ groen doorgeschoven naar 2024 (€ 200.000). De bijdrage 2023 voor de Omgevingsdienst is daarnaast lager (€ 140.000). Uit de actualisatie van het college uitvoeringsprogramma volgt dat de daarin opgenomen capaciteit voor duurzaamheid (€ 130.000) is komen te vervallen, vanwege de subsidieregeling Klimaat en Energiegelden die in april door het Rijk beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van het Klimaatakkoord.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling (€ 0,86 miljoen voordelig)
Dit betreft met name de bijstelling van de leges omgevingsvergunningen. Daarnaast zijn kosten opgenomen voor de instandhouding van Fort Kudelstaart.
In dit programma zijn daarnaast de structurele verhoging van de kosten opgenomen van het dagelijks onderhoud van het gemeentelijk vastgoed. Daarbij wordt opgemerkt dat de meerjarige onderhoudskosten voor Bloemenlust nog niet volledig in beeld zijn.

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid (€ 0,12 miljoen nadelig)
Dit betreft met name de verhoging van de accountantskosten en de tijdelijke inhuur op de griffie.

Programma 7 Overhead (€ 0,78 miljoen nadelig)
Begin 2023 is een nieuwe CAO afgesloten. Dit heeft effect op de dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen en de salarisbudgetten van de kernorganisatie Aalsmeer. Dekking vindt plaats uit de stelpost loon-prijsindexatie binnen Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen (€ 2,6 miljoen voordelig)
Vooruitlopend op de meicirculaire 2023 is rekening houdend met de toezegging van het Rijk voor extra prijscompensatie (€ 0,6 miljoen voordelig) en het voordelig effect van de correctie van de verdeelmaatstaven volgend uit de raadsbrief over de decembercirculaire (€ 0,5 miljoen voordelig).
Als gevolg van het faillissement van FloriWorld is de belangrijkste pijler onder de vermakelijkheidsretributie vervallen (€ 0,4 miljoen nadelig). Eerder is op een aantal programma's toegelicht dat onderdeel van de intensivering de loon- en prijscompensatie betreft. De vrijval van stelpost ter dekking van deze lasten uit de stelpost is onderdeel van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen (€ 1,2 miljoen voordelig). Ook is bij het opstellen van de 1e bestuursrapportage 2023 vastgesteld dat de OZB opbrengsten (niet) woningen € 0,8 miljoen te laag in de begroting zijn opgenomen. Deels betreft het een correctie van de primitieve begroting (€ 0,5 miljoen), deels is dit het gevolg van een hogere WOZ-waarde dan bij het vaststellen van het tarief werd aangenomen. De bijstelling van de dividendopbrengsten (€ 0,1 miljoen nadelig, o.a. door de verkoop van de aandelen Stedin) is eveneens in deze 1e bestuursrapportage 2023 opgenomen.

Reserves
In deze 1e bestuursrapportage is voorgesteld om kosten te dekken uit de reserve Sociaal Domein, de onttrekking aan de bestemmingsreserve duurzaamheid terug te draaien en daarnaast een tweetal posten uit het college uitvoeringsprogramma door te schuiven naar 2024 via de bestemmingsreserve Veilig te stellen budgetten. Dat ziet u hier terug.

Communicatie

Er wordt geen persbericht opgesteld.

Procedure

Na de raadsvergadering van 6 juli sturen wij de 1e bestuursrapportage 2023 ter informatie aan Gedeputeerde Staten.

Bijlagen

1e bestuursrapportage 2023 gemeente Aalsmeer

de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De 1e bestuursrapportage 2023 vast te stellen;
2. De begroting 2023 te wijzigen conform het overzicht van lasten en baten met mutaties per programma, hoofdstuk 3.4 Mutaties op programmaniveau, inclusief de voorgestelde mutaties op de reserves en voorzieningen 2023 conform hoofdstuk 3.3 Reserves en voorzieningen;
3. De volgende technische, budgetneutrale, mutaties structureel te wijzigen:
    a. 0,22 VTE procesregisseur en 0,14 VTE gedragswetenschapper (verschuiving van taakveld binnen programma 1).
    b. Transformatiebudget Sociaal Domein (overheveling naar KOA)
    c. Preventieve Zorg en ondersteuning (verschuiving van taakveld binnen programma 1)
    d. Onderwijsachterstandenbeleid (bijstelling op basis van voorlopige beschikking 2023 van lasten en baten)
    e. Wet kwaliteitsborging bouw (verschuiving van de stelpost in programma 8 naar programma 5)
4. De investeringskredieten 2023 beschikbaar te laten stellen conform hoofdstuk 3.2 Investeringen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 6 juli 2023.

De griffier,

O. van Kolck

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

1e Bestuursrapportage 2023



Inhoudsopgave

Algemeen **3**

Inleiding **4**

Leeswijzer **7**

1. Resultaat **8**

2. Programma's **12**

2.1 Sociaal domein 13
2.2 Onderwijs en ontplooiing 20
2.3 Economie en duurzaamheid 23
2.4 Openbare ruimte 25
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling 29
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid 34
2.7 Overhead 36
2.8 Algemene dekkingsmiddelen 38

3. Financiën **43**

3.1 Risico's 44
3.2. Investeringen 45
3.3 Reserves en voorzieningen 47
3.4 Mutaties op programmaniveau 48

4. Bijlagen **49**

4.1 Dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst 50

Algemeen

Inleiding

De 1e bestuursrapportage 2023 maakt deel uit van de P&C-cyclus van de gemeente Aalsmeer. De bestuursrapportage bevat per programma de bijstellingen die voortkomen uit de uitvoering van de programmabegroting 2023, gaat in op de begrotingsuitvoering over de eerste drie maanden van dit jaar en is met name financieel van aard.
In de bestuursrapportage geven we inzicht in het voortgangsjaar 2023 en de structurele gevolgen van de mutaties die hun oorsprong vinden in 2023. Deze ontwikkelingen en de mutaties als gevolg van ontwikkelingen vanaf 2024 zijn onderdeel van de Kadernota 2024 die u tegelijk met deze 1e bestuursrapportage heeft ontvangen. Een toelichtend memo hoe u deze twee documenten in relatie tot elkaar moet lezen is als bijlage bij de documenten toegevoegd.

In onderstaande tabel ziet u het verloop van het saldo van de begroting in 2023, vanaf de primitieve begroting 2023 tot en met het saldo van de begroting na verwerking van de mutaties van deze bestuursrapportage.

Verloop begrotingssaldo (bedrag x € 1.000)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Saldo programmabegroting 2023 (incl. meicirculaire 2022)	-	-	-	-
Raadsbesluiten na vaststellen van begroting	-887			
Structurele mutaties uit 2e Bestuursrapportage 2022	-601	-625	-552	-651
Overige nagekomen begrotingsmutaties 2023	56	56	56	56
Saldo begroting 2023 voor 1e Bestuursrapportage 2023	**-1.432**	**-569**	**-496**	**-595**
Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023	1.449	-1.363	-673	-656
Saldo na 1e Bestuursrapportage 2023	**17**	**-1.932**	**-1.169**	**-1.251**

(een -/- teken is een nadeel)

Bovenstaand saldo en de in deze rapportage opgenomen programmaoverzichten zijn exclusief het effect uit de actualisaties van het 'Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026' en die van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties. De begrotingswijzigingen van beide actualisaties worden in het raadsvoorstel van de betreffende documenten toegelicht en in de 2e bestuursrapportage 2023 nader in beeld gebracht.

Het te verwachten resultaat over 2023 is na deze bestuursrapportage is € 17.000 positief.
De volgende ontwikkelingen zijn van invloed op het meerjarige verloop van het begrotingssaldo:

<u>Raadsbesluiten na vaststellen van programmabegroting 2023:</u>

- Raadsbesluit d.d. 03-11-2022, Uitwerking CUP 2022-2026, jaarschijf 2023. De uitwerking heeft een negatief effect van € 1.291.000 in 2023. U heeft ingestemd met een onttrekking aan de algemene reserve ter grootte van dit bedrag. In 2024 en 2025 vindt aanvulling van de algemene reserve plaats conform datzelfde besluit.
- Raadsbesluit aanpassing bouwleges d.d. 15 december 2022, met een positief effect van € 404.300 in 2023.

Structurele mutaties uit de 2e bestuursrapportage 2022

- Effecten septembercirculaire 2022: de septembercirculaire heeft een negatief effect van € 36.000 in 2023. U bent over de uitkomsten van de septembercirculaire eerder met een raadsbrief geïnformeerd.
- Aanvullende dienstverleningsbijdrage/limitatieve lijst Amstelveen 2e bestuursrapportage 2022: dit leidt tot een negatief effect van € 881.000 in 2023, € 940.500 in 2024, € 868.000 in 2025 en € 848.000 in 2026. Het complete overzicht dienstverleningsbijdrage/ limitatieve lijst is opgenomen als bijlage in deze bestuursrapportage.
- Overige structurele effecten uit de 2e bestuursrapportage 2022 sorteren in totaal een positief effect van jaarlijks € 315.800 van 2023 t/m 2025 en € 197.200 in 2026.

Overige nagekomen begrotingsmutaties 2023

De verlaging van de dienstverleningsbijdrage op basis van de Opdrachtbrief 2023 (andere wijze van bezetting van de receptie Aalsmeer en het Aalsmeerse aandeel voor het sluiten van het Klantcontact Centrum Amstelveen op de vrijdagmiddag), leidt tot een structureel voordeel van € 55.500.

Mutaties 1e bestuursrapportage 2023

Het saldo van de mutaties uit deze bestuursrapportage is € 1,4 miljoen positief. Dit wordt met name veroorzaakt door een voorschot op de prijscompensatie die we van het Rijk ontvangen in de meicirculaire 2023 en hogere inkomsten leges omgevingsvergunningen. Een toelichting op hoofdlijnen vindt u in hoofdstuk 1 Resultaat. De individuele mutaties zijn toegelicht in hoofdstuk 2 Programma's.

Voortgang actiepunten uit de programmabegroting 2023 en het college-uitvoeringsprogramma 2022-2026

In de Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer d.d. 8 juni 2023 is in artikel 6 lid 2j aangegeven dat wij, als onderdeel van de 1e en 2e bestuursrapportage, tussentijds ingaan op de 'Voortgang actiepunten uit de programmabegroting 2023 en het college-uitvoeringsprogramma 2022 - 2026'. Deze rapportage is in ontwikkeling. Het streven is deze in de 2e bestuursrapportage 2023 op te nemen. Door middel van deze rapportage willen wij u tussentijds informeren over de voortgang die wij op de in de programmabegroting opgenomen doelstellingen effectueren.

Voortgang onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid

Het 1e kwartaal van 2023 hebben we het risicomanagementbeleid tegen het licht gehouden. Doel hiervan is geweest om de risico’s beter in kaart te krijgen, zicht te krijgen op de kans en de impact die een risico heeft en vervolgens e.e.a. vast te leggen in een risicomanagementsysteem. Dit is een dynamisch systeem waarbij we periodiek de risico’s tegen het licht houden en aanpassen waar nodig. Dit stelt Aalsmeer in staat om scherp aan de wind een koers uit te zetten voor beleid. Ook stelt dit ons in staat om een goede inschatting te maken van het benodigde weerstandsvermogen om de mogelijke risico’s af te dekken. Het resultaat daarvan vindt u terug in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken 2022.

De voorgaande jaren zijn door bureau Tien onderzoeken uitgevoerd naar de ESA. Uit die rapporten is naar voren gekomen dat de wijze waarop Aalsmeer invulling geeft aan sportstimulering en beheer van

sportaccommodaties een juist is maar wel dat een versterking diende plaats te vinden. Ook is hieruit naar voren gekomen dat deze versterking gevonden moet worden in de uitbreiding van de portefeuille waarover ESA het beheer voert. Om dit goed te doen is ook noodzakelijk dat zowel de gemeente als de ESA goed zicht heeft op hoe bepaalde activiteiten van de ESA worden gesubsidieerd. Wij zijn hier verder mee aan de gang gegaan om een goed beeld te krijgen op de samenstelling van de subsidie gegeven taken bij de ESA.

Zaken waaraan wij in het eerste vier maanden verder aandacht hebben besteed is de actualisatie van de Financiële verordening en aanverwante beleidsnota's (raad 8 juni), het uitvoeren van een kwaliteitsslag op onze P&C documenten en het inzetten van verdere aanscherping van onze toezichthoudende rol richting onze verbonden partijen wat uiteindelijk moet landen in een nieuwe nota verbonden partijen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 Resultaat 1e bestuursrapportage wordt een overzicht getoond van de mutaties per programma, inclusief een meerjarig beeld. Tevens wordt weergegeven welk deel van het saldo structureel van aard is.

In hoofdstuk 2 Toelichtingen op de afwijkingen per programma wordt u geïnformeerd over de voortgang per programma en per taakveld over de eerste drie maanden van 2023. De naamgeving van de taakvelden in de programma's volgt het landelijke Iv3-voorschrift. Dit is een standaard naamgeving die niet altijd direct past bij de werkzaamheden die in Aalsmeer uitgevoerd worden. Daar waar dit van toepassing is, staat dit expliciet bij het betreffende taakveld toegelicht.

Op 20 april 2017 is de Financiële verordening Aalsmeer 2017 vastgesteld. Conform deze verordening worden afwijkingen op geraamde baten en lasten van bestuurlijke taakvelden en gevoteerde investeringskredieten groter dan € 40.000 toegelicht. Ook lagere financiële afwijkingen en inhoudelijke afwijkingen die bestuurlijk relevant zijn, worden toegelicht. De overige afwijkingen kleiner dan € 40.000 zijn in een restpost opgenomen en worden niet nader toegelicht, evenals technische wijzigingen (verschuivingen in baten of lasten binnen een taakveld).
Op 8 juni 2023 stelt de gemeenteraad de geactualiseerde Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer vast. Vooruitlopend daarop is op de daarin genoemde onderdelen in deze 1e bestuursrapportage alvast ingegaan.

Wijzigingen groter dan € 40.000 die geen invloed hebben op het saldo (voor bestemming) van een programma worden apart toegelicht. Het betreft budgettair neutrale wijzigingen die de omvang van de lasten en de baten per programma beïnvloeden of die een verschuiving van baten of lasten tussen bestuurlijke taakvelden binnen een programma veroorzaken. De tabellen met financiële afwijkingen dienen als volgt gelezen te worden:

- Een min teken in de kolom lasten betekent een verlaging van de lasten;
- Een min teken in de kolom baten betekent een verlaging van de baten;
- Een min teken in de kolom saldo betekent een nadelig resultaat.

In hoofdstuk 3 worden de risico's benoemd, waarvoor nog geen raming bekend is. Voorts worden de mutaties in investeringskredieten in beeld gebracht. Verder toont hoofdstuk 3 per programma het verloop van de begroting vóór wijziging, de mutaties van deze bestuursrapportage en de begroting na wijziging, zowel in saldo vóór bestemming, de voorgestelde reservemutaties als het saldo na bestemming.

Als bijlage zijn de overzichten opbouw dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst opgenomen.

1. Resultaat

Resultaat op hoofdlijnen

Het resultaat van de 1e bestuursrapportage 2023 is € 17.000 voordelig (na bestemming). Het resultaat voor bestemming (voor reservemutaties) bedraagt € 312.000 voordelig.
In onderstaand overzicht is per programma het resultaat van alle wijzigingen in de 1e bestuursrapportage opgenomen, zowel voor bestemming als de reservemutaties per programma. Tevens is het meerjarig beeld van de programma- en reservemutaties uit deze rapportage zichtbaar gemaakt.

	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
Omschrijving *(bedragen * € 1.000)*	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
01 Sociaal domein	913	-	-913	-1.128	-1.084	-1.084	-1.115
02 Onderwijs en ontplooiing	307	134	-173	-148	-122	-122	-122
03 Economie en duurzaamheid	60	-62	-122	-62	-62	-62	-62
04 Openbare ruimte	569	929	360	-741	-239	-223	-176
05 Ruimtelijke ontwikkeling	1.570	2.428	858	-378	15	15	32
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	208	91	-117	-90	-90	-90	-112
07 Overhead	782	-	-782	-29	34	34	52
08 Algemene dekkingsmiddelen	-1.118	1.515	2.633	954	875	876	906
Mutatie saldo voor bestemming	**3.291**	**5.035**	**1.744**	**-1.622**	**-673**	**-656**	**-597**
01 Sociaal Domein	-	69	69	34	-	-	-
02 Onderwijs en ontplooiing	-	-	-	-	-	-	-
03 Economie en duurzaamheid	-	-	-	-	-	-	-
04 Openbare ruimte	-	-139	-139	-	-	-	-
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-	-	-	-	-	-	-
07 Overhead	-	-	-	-	-	-	-
08 Algemene dekkingsmiddelen	-	-225	-225	225	-	-	-
Reservemutaties	**-**	**-295**	**-295**	**259**	**-**	**-**	**-**
Mutatie saldo na bestemming	**3.291**	**4.740**	**1.449**	**-1.363**	**-673**	**-656**	**-597**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

De oorzaken van het voordelige resultaat worden nader uitgewerkt in de toelichtingen op de afwijkingen per programma.

Hieronder zijn per programma de belangrijkste redenen op hoofdlijnen toegelicht:

Programma 1 Sociaal Domein (€ 0,91 miljoen nadelig)
Dit betreft met name de (structurele) claims voor WMO begeleiding (€ 375.000), WMO hulpmiddelen (€ 180.000) en éénmalige energietoeslag (€ 210.000). De eerste twee claims zijn structureel en zijn ook opgenomen in de Kadernota 2024. Het betreft zowel de toename als gevolg van de indexatie als de autonome ontwikkeling van het cliëntenbestand. De claims voor indexatie worden gedekt uit de stelpost loon-prijs (zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen). Op de jeugdhulp blijft € 254.000 over.

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing (€ 0,18 miljoen nadelig)
Dit betreft met name de structurele claim voor hogere kosten leerlingenvervoer van € 120.000. Hiervan is € 87.000 indexatie welke toename van de kosten wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs (zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen).

Programma 3 Economie en duurzaamheid (€ 0,12 miljoen nadelig)
Dit betreft met name een verschuiving van de opbrengsten grondbank Kudelstaart naar programma 5. Verder zijn in de 1e bestuursrapportage de aanvullende claims naar aanleiding van de follow up CUP 2022-2026 (haalbaarheidsonderzoek buurtcentrum Hornmeer, betaalbaarheid vestigingscentrum gezondheidscentrum en de herfasering van het budget Deltaplan, in totaal € 110.000) opgenomen. Tot slot zijn de ook de opbrengsten forensenbelasting op basis van de realisatie van afgelopen jaren bijgesteld (€ 38.000 voordelig).

Programma 4 Openbare ruimte (€ 0,36 miljoen voordelig)
Tijdens de bespreking van het college uitvoeringsprogramma 2022-2026 is geconstateerd dat een gedeelte van het daarin opgenomen bedrag voor de vergroening van de Aalsmeerderweg, Kudelstaartseweg en Zwarteweg kan komen te vervallen (€ 150.000). Om uitvoering te kunnen geven aan de wens van de raad en een extra impuls te kunnen geven aan projecten op het gebied van groen en verkeer hebben wij in de resultaatbestemming 2022 in plaats hiervan voorgesteld € 1,3 miljoen te reserveren. Daarnaast is een gedeelte van het herstelplan knelpunten openbare ruimte/ groen doorgeschoven naar 2024 (€ 200.000).
De bijdrage 2023 voor de Omgevingsdienst is daarnaast lager (€ 140.000). Uit de actualisatie van het college uitvoeringsprogramma volgt dat de daarin opgenomen capaciteit voor duurzaamheid (€ 130.000) is komen te vervallen, vanwege de subsidieregeling Klimaat en Energiegelden die in april door het Rijk beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van het Klimaatakkoord.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling (€ 0,86 miljoen voordelig)
Dit betreft met name de bijstelling van de leges omgevingsvergunningen. Daarnaast zijn kosten opgenomen voor de instandhouding van Fort Kudelstaart.
In dit programma zijn daarnaast de structurele verhoging van de kosten opgenomen van het dagelijks onderhoud van het gemeentelijk vastgoed. Daarbij wordt opgemerkt dat de meerjarige onderhoudskosten voor Bloemenlust nog niet volledig in beeld zijn.

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid (€ 0,12 miljoen nadelig)
Dit betreft met name de verhoging van de accountantskosten en de tijdelijke inhuur op de griffie.

Programma 7 Overhead (€ 0,78 miljoen nadelig)
Begin 2023 is een nieuwe CAO afgesloten. Dit heeft effect op de dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen en de salarisbudgetten van de kernorganisatie Aalsmeer. Dekking vindt plaats uit de stelpost loon-prijsindexatie binnen Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen (€ 2,6 miljoen voordelig)
Vooruitlopend op de meicirculaire 2023 is rekening houdend met de toezegging van het Rijk voor extra prijscompensatie (€ 0,6 miljoen voordelig) en het voordelig effect van de correctie van de verdeelmaatstaven volgend uit de raadsbrief over de decembercirculaire (€ 0,5 miljoen voordelig).
Als gevolg van het faillissement van FloriWorld is de belangrijkste pijler onder de vermakelijkheidsretributie vervallen (€ 0,4 miljoen nadelig). Eerder is op een aantal programma's toegelicht dat onderdeel van de intensivering de loon- en prijscompensatie betreft. De vrijval van stelpost ter dekking van deze lasten uit de stelpost is onderdeel van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen (€ 1,2 miljoen voordelig). Ook is bij het opstellen van de 1e bestuursrapportage 2023 vastgesteld dat de OZB opbrengsten (niet) woningen € 0,8

miljoen te laag in de begroting zijn opgenomen. Deels betreft het een correctie van de primitieve begroting (€ 0,5 miljoen), deels is dit het gevolg van een hogere WOZ-waarde dan bij het vaststellen van het tarief werd aangenomen. De bijstelling van de dividendopbrengsten (€ 0,1 miljoen nadelig, o.a. door de verkoop van de aandelen Stedin) is eveneens in deze 1e bestuursrapportage 2023 opgenomen.

Reserves
In deze 1e bestuursrapportage is voorgesteld om kosten te dekken uit de reserve Sociaal Domein, de onttrekking aan de bestemmingsreserve duurzaamheid terug te draaien en daarnaast een tweetal posten uit het college uitvoeringsprogramma door te schuiven naar 2024 via de bestemmingsreserve Veilig te stellen budgetten. Dat ziet u hier terug.

2. Programma's

In dit hoofdstuk worden per programma de afwijkingen op de huidige begroting die groter zijn dan € 40.000 per taakveld toegelicht. Ook lagere financiële afwijkingen die bestuurlijk relevant zijn, worden toegelicht.

De vermelde bedragen betreffen het lopende begrotingsjaar, zowel incidenteel als structureel. Indien het voor het meerjarig beeld relevant is, wordt daarvoor aanvullende toelichting gegeven.

2.1 Sociaal domein

Financiële bijstellingen 1e Bestuursrapportage (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
01 Sociaal domein							
1.1 Beleiding (WMO)	339	-	-339	-495	-495	-495	-495
1.1 Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-	-	-	-
1.1 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-	-	-	-
1.1 Hulp bij het Huishouden (WMO)	-	-	-	-	-	-	-
1.1 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-	-	-
1.1 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	180	-	-180	-180	-180	-180	-180
1.1 Volksgezondheid	69	-	-69	-144	-140	-140	-140
1.1 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	136		-136	-148	-97	-97	-128
1.2 Arbeidsparticipatie	30	-	-30	-30	-30	-30	-30
1.2 Inkomensregelingen	263	-	-263	-40	-40	-40	-40
1.3 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-	-	-	-
1.3 Jeugdbescherming	-44	-	44	44	44	44	44
1.3 Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	-	-	-	-	-
1.3 Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	-	-	-	-
1.3 Jeugdhulp zonder verblijf overig	-335	-	335	82	-	-	-
1.3 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-	-	-
1.4 Samenkracht en burgerparticipatie	275	-	-275	-217	-146	-146	-146
Mutatie saldo voor bestemming	**913**	**-**	**-913**	**-1.128**	**-1.084**	**-1.084**	**-1.115**
Reservemutatie	-	69	69	34	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**913**	**69**	**-844**	**-1.094**	**-1.084**	**-1.084**	**-1.115**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Begeleiding WMO (€ 339.000 nadelig)

Bestaand beleid

Wmo begeleiding en dagbesteding

€ 375.000 nadeel lasten 2023 en € 531.000 structureel vanaf 2024

Op basis van de autonome groei van het aantal mensen dat gebruikt maakt van deze voorziening (ongeveer 40 per jaar) en op basis van de contractuele indexaties verwachten wij in 2023 € 375.000 (vanaf 2024 € 531.000) extra nodig te hebben. Hiervan betreft € 53.000 indexatie (dekking stelpost loon-prijs/ zie programma 8) en het restant is het gevolg van de autonome ontwikkeling van het cliëntenbestand.

Begrotingsrechtmatigheid

Preventieve Zorg en Ondersteuning
€ 36.000 voordeel structureel
De maatwerkvoorziening Maatschappelijk werk (de uren boven de afgesproken 7 uur uit de bijdrage van Maatschappelijk werk) werd tot en met 2021 bekostigd uit de middelen die beschikbaar waren gesteld voor de WMO begeleiding. Vanaf het jaar 2022 zijn deze werkzaamheden opgenomen in de subsidie voor Preventieve zorg en ondersteuning. Een bedrag van € 36.000 wordt structureel omgezet van taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ naar taakveld 6.71b Begeleiding (WMO)

Maatwerkvoorzieningen WMO (€ 180.000 nadelig)

Bestaand beleid

Wmo hulpmiddelen
€ 180.000 nadeel lasten structureel
Vanwege de contractuele indexatie van 14,5% en op basis van de resultaten van de jaarrekening 2022 wordt een extra uitgaaf verwacht van € 180.000 structureel. Hiervan is € 115.000 het gevolg van indexatie (dekking stelpost loon-prijs, zie programma 8) en het restant het gevolg van een toename van de doelgroep. Hierbij is nog geen rekening gehouden met het effect van de ombuigingsvoorstellen volgend uit de programmabegroting 2023 die vanaf 2024 in de begroting is opgenomen.

Volksgezondheid (€ 69.000 nadelig)

Bestaand beleid

Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
€ 69.000 nadeel lasten structureel
Met de gemeenschappelijke regeling geven we uitvoering aan de Wet Publieke Gezondheid. De verhoging in bedragen is gebaseerd op nominale ontwikkeling in loonkosten. In het convenant tussen de gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland en de gemeente Amsterdam staat dat er wordt geïndexeerd volgens de richtlijnen van de gemeente Amsterdam. Doordat de gemeente Amsterdam per 2023 de lonen 7,16% heeft verhoogd (terwijl we hadden begroot op 2,5%) is de begroting 2023 geactualiseerd. Voor 2024 wordt verwacht dat de lonen nog eens met 5% worden verhoogd. Daarnaast is de begroting van 2024 verhoogd door een toename in kind aantallen en versterking van de jeugdgezondheid aansturing. Aalsmeer heeft tevens de plustaak “kind naar een gezonder gewicht” die tot 2023 niet onder de gemeenschappelijke regeling gefinancierd werd, ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling. Dekking van deze lasten vindt plaats uit de stelpost loon-prijs, zie programma 8.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (€ 136.000 nadelig)

Bestaand beleid

GGZ expertise in sociaal team

€ 15.000 nadeel lasten structureel

De door de gemeente in het sociaal team ingezette GGZ-expertise wordt t.b.v. de noodzaak om korte lijnen te hebben met ketenpartners bij voorbaat gedetacheerd vanuit een GGZ-instelling. De inzet van deze GGZ-medewerkers (sociaal-psychiatrisch verpleegkundigen) binnen de gemeente is cruciaal voor de uitvoering van het werk van de gemeente gericht op beperken van overlast en bevorderen van welzijn en veiligheid van mensen met een GGZ-probleem die in onze gemeente wonen. Deze sociaal-psychiatrisch verpleegkundigen signaleren, verbinden tussen zorg en veiligheidsketen en regisseren in hardnekkige situaties. Zij voeren een cruciale rol uit voor de Wet verplichte GGZ maar zijn met hun specifieke expertise ook onmisbaar in veel reguliere casus van het gemeentelijk sociaal team. De detacherende instelling brengt sinds 2020 hoger bedrag in rekening. Dekking voor die stijging is na twee jaar weer vervallen en wordt daarom bij deze weer opgevoerd. Hierdoor wordt de dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen verhoogd.

0,22 VTE procesregisseur & 0,14 VTE gedragswetenschapper

€ 35.000 nadeel lasten structureel

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen. De uitvoering van de jeugdbescherming staat al jaren onder flinke druk. Mede vanwege deze ontwikkelingen is in onze gemeenten de werkwijze IHV13w ontwikkelt samen met ketenpartners: de jeugdbescherming, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en aanbieders voor jeugd- en volwassenhulp. Intern zijn het Sociaal Team, Team Jeugd, beleid jeugd/WMO en contractmanagement nauw betrokken

De werkwijze bestaat uit nu uit twee procesregisseurs en een gedragswetenschapper in het Sociaal Team die in gezinnen komen waar de hulp is vastgelopen. Door het motiveren van ouders om hulp te accepteren, intensieve regie en het snel inzetten van op elkaar afgestemde jeugd- en volwassenhulp lukt het in veel gezinnen om opschaling naar jeugdbescherming te voorkomen.

De gedragswetenschapper is betrokken bij de gezinnen in de werkwijze, maar is nadrukkelijk ook betrokken bij het signaleren en aanpakken van onveiligheid voordat de hulp vastloopt.

Deze ontwikkeling past in het landelijk toekomstscenario kind- en gezinsbescherming dat de problemen landelijk probeert aan te pakken. Met de huidige ervaring kan de inzet van de procesregisseurs en gedragswetenschapper budgetneutraal plaatsvinden door geld over te hevelen vanuit het taakveld jeugdbescherming (6.82a) naar Toegang en eerstelijns voorzieningen.

Inzet jeugdhulpverlening

€ 51.000 nadeel lasten 2023 en 2024

De werkdruk is hoog, de caseload is hoger dan het team Jeugd en Gezin aankan, Voorgesteld is om tijdelijk (2 jaar) 0,5 VTE extra voor het goed bedienen van inwoners en hun hulpvragen en van het creëren van ruimte voor implementatie van verbeteringen. De dekking voor deze claim is reeds opgenomen in het college uitvoeringsprogramma, Pilot uitbreiding praktijkondersteuner huisartsen Jeugd, taakveld Jeugdhulp zonder verblijf overig. Het restant wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

Voortzetting projectinzet jeugdhulpverlening

€ 35.000 nadeel lasten 2023

Groei jeugdhulpaanvragen en projecten welke capaciteit wegnemen van het primair proces waardoor daar krapte ontstaat. In de voorgaande jaren hebben jeugdhulpverleners extra werkzaamheden opgepakt erop

gericht om dichter bij nieuwe vindplaatsen van zorg te komen, vroeger te kunnen interveniëren, betere samenwerking tot stand te brengen, steeds met het oogmerk om latere, hogere kosten te voorkomen en om tijdig passende hulp te verlenen. Soms is zulke inzet met incidentele middelen ondersteund, soms niet. Soms zijn de middelen op maar is het project nog niet afgerond, soms is er sprake van dat nog geen besluitvorming plaatsvond over vervolg/uitbreiding van het project of over de beschikbaarheid van middelen. Het gaat bijv. om inzet op internationale school, vroegsignalering in de kinderopvang, verbetering samenwerking en inzet Sbo Dolfijn. Voorgesteld is om tijdelijk (een jaar) 0,33 VTE jeugdhulpverlener in te zetten. De dekking voor deze claim is reeds opgenomen in het college uitvoeringsprogramma, Pilot uitbreiding praktijkondersteuner huisartsen Jeugd, taakveld Jeugdhulp zonder verblijf overig. Het restant wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

Begrotingsrechtmatigheid

Gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland
Neutraal 2023, € 46.900 nadeel lasten vanaf 2024
Door (autonome) ontwikkelingen is er vanuit de nieuwe meerjarenbegroting een ophoging nodig van de gemeentelijke bijdragen, waarnaast er op basis van werkelijke kosten een bijstelling van de bijdrage in 2023 nodig is. Actualisatie van 2023 is nodig door een enorme groei inzake het beroep dat op het CSG is gedaan. Dit beroep op het Centrum Seksueel Geweld is toegenomen met 90%, welke groei vermoedelijk mede veroorzaakt door misstanden bij The Voice of Holland die grootschalige media-aandacht hebben gehad. De ontwikkelingen die bij het CSG waren te zien ten opzichte van de instroom zijn verwerkt in een actualisatie van de GR begroting ten aanzien van 2023, alsmede verwerkt in de meerjarenbegroting.
Daarnaast is er sprake van een ophoging van het budget van 2023 en in 2024 door de integratie van de diensten van het Steunpunt Seksueel Geweld, waarnaast er sprake is van indexaties die de voornaamste reden zijn tot de noodzakelijke ophoging van de gemeentelijke bijdragen.
In 2023 wordt het benodigde hogere budget ad. € 21.500 binnen taakveld opgevangen, vanaf 2024 komt de dekking voor de hogere lasten van jaarlijks € 46.900 uit programma 8, stelpost loon- en prijsontwikkeling.

Arbeidsparticipatie (€ 30.000 nadelig)

Bestaand beleid

Arbeidsparticipatie
€ 30.000 nadeel lasten structureel
In de programmabegroting 2023 is € 100.000 ingeboekt op basis van onderuitputting op budgetten in voorgaande jaren. De werkelijke onderuitputting bedraagt € 70.000. Het restant kan binnen dit taakveld niet worden gerealiseerd en dient te worden teruggedraaid.

Inkomensregelingen (€ 263.000 nadelig)

Bestaand beleid

Eenmalige energietoeslag 2023
€ 210.000 nadeel lasten 2023 incidenteel
De eenmalige energietoeslag 2023 heeft tot doel inwoners met een laag inkomen te compenseren voor de hoge energiekosten. Het bereik van deze regeling bedraagt in Aalsmeer bijna 100% van de doelgroep huishoudens met een inkomen tot 125% van het toepasselijke sociaal minimum. Totaal dekkingstekort in 2023 bedraagt € 210.000, waarvan voor de uitvoering van deze regeling € 44.000 opgenomen is in de limitatieve lijst.

Individuele bijzondere bijstand hoge energiekosten
€ 33.000 nadeel lasten incidenteel
Aalsmeer heeft van het Rijk in de decembercirculaire 2022 eenmalig € 33.000 extra ontvangen voor individuele bijzondere bijstand om maatwerk te bieden aan inwoners met hoge energiekosten. Voor inwoners met een laag inkomen die zich nieuw vestigen in Aalsmeer moeilijk is om tot een sluitend budgetplaatje te komen. Dit komt door de dure nieuwe energiecontracten die ze moeten aangaan en de hoge aansluitkosten van energie. Er is daarom meer noodzaak om maatwerk te bieden om te voorkomen dat inwoners tussen wal en schip vallen van wet- en regelgeving. Het voorstel is om de middelen uit de decembercirculaire 2022 hiervoor in te zetten.

Zwemregeling
€ 20.000 nadeel lasten 2023 en € 40.000 nadeel lasten structureel
In 2021 is € 39.000 beschikbaar gesteld voor de zwemregeling volwassenen. De pilot was succesvol en de regeling wordt nu structureel doorgezet. Hiervoor een incidentele claim ingediend van € 20.000 voor 2023 en vanaf 2024 structureel € 40.000.

Jeugdbescherming (€ 44.000 voordelig)

Bestaand beleid

0,22 VTE procesregisseur & 0,14 VTE gedragswetenschapper
€ 44.000 voordeel lasten
Zie toelichting bij toegang en eerstelijnsvoorzieningen voor € 35.000. € 9.000 betreft de overhead welke via programma 7 is opgenomen.

Jeugdhulp zonder verblijf overig (€ 335.000 voordelig)

Bestaand beleid

Jeugdhulp
€ 254.000 voordeel lasten incidenteel 2023
Uit de jaarstukken 2022 is gebleken dat de gemeente over 2022 € 1.429.000 minder uitgaven jeugdhulp heeft gehad. Het begrote bedrag voor 2022 is gebaseerd op de jaarrekening 2021 en verwachte autonome

ontwikkelingen voor 2022. Er waren een aantal ontwikkelingen die een kosten opdrijvend effect konden hebben en een aantal ontwikkelingen die juist voor een daling konden zorgen.
We zien dat de meeste ontwikkelingen dan waar wij het opstellen van de begroting 2022 vanuit werd gegaan financieel positiever zijn uitgepakt. Mede gezien de nieuwe inkoopsystematiek, de nieuwe manier van ramen, de onzekerheid bij de grootste aanbieder Levvel en de nog te volgen ontwikkelingen was de omvang van de daling pas einde jaar volledig in zicht. De drie belangrijkste redenen zijn toegelicht in de jaarstukken 2022. Rekening houdend met de indexatie 2023 en de autonome ontwikkelingen verwachten wij in 2023 € 254.000 over te houden.

Begrotingsrechtmatigheid

Versterking beleidsfunctie jeugdhulp
€ 69.000 nadeel lasten 2023 en € 34.000 2024
De vraag om beleidsadvies is de afgelopen jaren structureel groter geweest dan de beschikbare capaciteit, en groeiende, met als gevolg het niet halen van deadlines, onvoldoende aandacht voor essentiële niet-urgente projecten en onverantwoorde werkdruk. Voor de uitvoering van de wettelijke en anderszins niet vermijdbare taken en van de bestuurlijke agenda is meer beleidscapaciteit nodig. Deze claim wordt gedekt vanuit de egalisatiereserve Sociaal Domein.

College uitvoeringsprogramma - pilot uitbreiding POH en innovatieve oplossingen
€ 150.000 voordeel lasten incidenteel 2023 en 2024
In de limitatieve lijst is voor de extra inzet jeugdhulpverlening (€ 86.200 jeugdhulpverleners & € 68.400 teamleider en functioneel beheer, programma Overhead) opgenomen. Deze worden voor € 150.000 gedekt uit de beschikbaar gestelde middelen college uitvoeringsprogramma.

Samenkracht en burgerparticipatie (€ 275.000 nadelig)

Begrotingsrechtmatigheid

Transformatiebudget Sociaal Domein
€ 44.900 nadeel 2023 en € 79.200 vanaf 2024
De beschikbare middelen voor het transformatiebudget Sociaal Domein (uit taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie) worden overgeheveld naar de Kernorganisatie Aalsmeer (taakveld 0.8 Overige baten en lasten). Voor het jaar 2023 gaat het om een budget van € 44.900 en vanaf het jaar 2024 om een beschikbaar budget van € 79.200. In het kader van de uitwerking van de procesnotitie Sociaal Domein komt het college nog met bestedingsvoorstellen.

Subsidie Participe Amstelland 2023
€ 60.800 nadeel € 31.000 structureel en € 29.800 incidenteel 2023
Op 13 december heeft het college ingestemd met het collegeadvies Subsidie Participe 2023.
Voor het jaar 2023 is ingestemd met de voortzetting van de subsidie voor de integrale aanvraag voor Preventieve zorg en ondersteuning, Buurtverbinder & Buurtinitiatieven en Automaatje.
Er wordt een bedrag van € 31.000 structureel toegevoegd aan de begroting vanuit de beschikbare middelen voor de stelpost loon-prijs (zie Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen). Daarnaast wordt incidenteel een bedrag van € 29.800 beschikbaar gesteld uit het transformatiebudget Sociaal Domein (zie Programma 8

algemene dekkingsmiddelen) voor het incidenteel verlengen van het onderdeel extra maatschappelijk werk. Het restant € 35.600 voor Automaatje wordt gedekt uit de een structurele onderschrijding binnen taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer.

Preventieve Zorg en Ondersteuning
€ 36.000 nadeel structureel
Zie toelichting bij Begeleiding (WMO). Een bedrag van € 36.000 wordt structureel omgezet van Samenkracht en Burgerparticipatie naar taakveld 6.71b Begeleiding (WMO).

Capaciteit huisvesting doelgroepen
€ 55.800 nadeel 2023 en € 71.100 nadeel 2024
Als gevolg van de toestroom van het aantal Oekraïense ontheemden en andere vluchtelingen is er huisvesting benodigd. Op dit moment wordt in samenwerking met de woningbouwvereniging Eigen Haard gewerkt aan huisvesting voor diverse doelgroepen op de Kalkbranderij. Daarbij zijn er nog een aantal locaties waar mogelijk huisvesting gerealiseerd zal worden voor deze doelgroepen. Voor de huisvesting van ontheemden zal vastgoed dit moeten organiseren en faciliteren. Echter op dit moment ontbreekt de capaciteit en expertise op dit gebied bij het team van Vastgoed. Om dit te kunnen realiseren is extra capaciteit nodig van een ervaren huisvestingsadviseur op dit gebied. De capaciteit bedraagt 12 uur per week. Hiervoor is een budget benodigd van € 55.800 voor het jaar 2023. Voor 2024 zal een budget nodig zijn van € 71.100. Deze kosten worden gedekt uit de rijksgelden die we voor de opvang van Oekraïners ontvangen. Zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen. Deze kosten worden opgenomen op de limitatieve lijst.

Uitvoeringscapaciteit in kader opvang Oekraïners
€ 77.700 nadeel in 2023
In de limitatieve lijst 2023 is ten behoeve van uitvoeringscapaciteit in het kader van de opvang van Oekraïners in totaal een claim opgenomen van € 77.700 (beleidsondersteuning € 43.700 en voorbereiding leefgeldregeling Oekraïne € 34.000. Deze kosten worden gedekt uit de rijksgelden die we voor de opvang van Oekraïners ontvangen. Zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Reservemutaties (€ 69.000 onttrekking)

Egalisatiereserve sociaal domein (voordeel baten € 69.000 in 2023 en € 34.000 in 2024)
Hiervoor in dit programma is onder toegang en eerstelijnsvoorzieningen ingegaan op het versterken beleidsfunctie jeugdhulp en inzet jeugdhulpverlening. Een gedeelte van de kosten wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein (voordeel baten € 69.000 in 2023 en € 34.000 in 2024).

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Financiële bijstellingen 1e Bestuursrapportage (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
02 Onderwijs en ontplooiing							
2.1 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	171	51	-120	-120	-120	-120	-120
2.2 Onderwijshuisvesting	84	51	-33	-	-	-	-
2.3 Sportbeleid en activering	8	-	-8	-13	-	-	-
2.3 Sportaccommodaties	25	-	-25	-2	-2	-2	-2
2.4 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-13	-	13	-13	-	-	-
2.4 Musea	-	-	-	-	-	-	-
2.4 Cultureel erfgoed	-	-	-	-	-	-	-
2.4 Media	32	32	-	-	-	-	-
Mutatie saldo voor bestemming	**307**	**134**	**-173**	**-148**	**-122**	**-122**	**-122**
Reservemutatie	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**307**	**134**	**-173**	**-148**	**-122**	**-122**	**-122**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 120.000 nadelig)

Bestaand beleid

Leerlingenvervoer
€ 120.000 nadeel lasten structureel
De afgelopen jaren is het gebruik van het leerlingenvervoer verder toegenomen. Dit wordt mede veroorzaakt door een toename van het individueel vervoer in kader van het bieden van maatwerk. Verder wordt de kostenstijging veroorzaakt door het toepassen van indexaties vanwege o.a. de stijging van de lonen. In 2022 is hiervoor een incidentele verhoging van het budget opgevoerd. Nu wordt hiervoor een structurele verhoging van € 120.000 verwerkt. Hiervan is € 87.000 het gevolg van indexatie die gedekt wordt uit de stelpost loon-prijs (zie Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen).

Begrotingsrechtmatigheid

Onderwijsachterstandenbeleid
€ 51.000 neutraal structureel
Op het onderdeel Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt een structureel hogere specifieke uitkering ontvangen (€ 51.000) van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Naar aanleiding van de voorlopige beschikking 2023 worden de baten en lasten in de begroting structureel aangepast.

Onderwijshuisvesting (€ 33.000 nadelig)

Bestaand beleid

Herstellen constructiefout De Mikado
€ 33.000 nadeel lasten in 2023
Na het verwijderen van vijf daklokalen van De Mikado in 2022 resteerde een budget, dat kon worden ingezet om een constructiefout in de gevel aan de zijde van obs De Zuidooster te herstellen. De herstelkosten waren begroot op € 32.500. Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren was het noodzakelijk voor een aantal weken een deel van het schoolplein af te zetten. Uitvoering in een schoolvakantie was qua planning niet meer mogelijk en omdat deze situatie te gevaarlijk was voor de spelende kinderen tijdens schoolweken, is ervoor gekozen de klus door te zetten naar 2023. De werkzaamheden staan nu gepland in zomer 2023 en hiervoor is € 32.500 nodig.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 8.000) worden niet toegelicht.

Begrotingsrechtmatigheid

Onderhoud te verrekenen met gebruikers
€ 51.000 neutraal structureel
In de jaarstukken 2022 is toegelicht dat er sprake is van hogere kosten van onderhoud en gebruik die worden verrekend met de gebruikers. Zowel de lasten als de baten worden hiervoor structureel bijgesteld.

Sportbeleid (€ 8.000 nadelig)

Herijken beleid sportvelden
€ 20.000 nadeel lasten 2023
In 2023 vernieuwen we het beleid voor de huur van de sportvelden naar reële kostprijzen. Daarvoor nemen we een budget op van € 20.000.

Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024
€ 12.500 voordeel 2023 nadeel 2024
In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 is budget opgenomen van € 25.000 (€ 12.500 sport en € 12.500 cultuur) voor het organiseren van sport- en cultuurevenementen. In 2024 gaat een groot evenement plaats vinden in combinatie met de viering van 50-jarig bestaan van het zwembad. Om die reden wordt het beschikbare budget voor 2023 doorgeschoven naar 2024.

Sportaccommodaties (€ 25.000 nadelig)

Proosdijhal
€ 25.000 nadeel lasten 2023
In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 is aangegeven dat er (vervangings) investeringen worden verwacht voor zwembad de Waterlelie, de gymzalen de Rozen en de Baccara, de Proosdijhal. In 2023 vindt een eerste onderzoek plaats naar de mogelijkheden van de Proosdijhal. Hiervoor is een onderzoeksbudget opgenomen van € 25.000.

Cultuurpresentatie, - productie en, -participatie (€ 13.000 nadelig)

Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024
€ 12.500 voordeel 2023 nadeel 2024
In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 is budget opgenomen van € 25.000 (€ 12.500 sport en € 12.500 cultuur) voor het organiseren van sport- en cultuurevenementen. In 2024 gaat een groot evenement plaats vinden in combinatie met de viering van 50-jarig bestaan van het zwembad. Om die reden wordt het beschikbare budget voor 2023 doorgeschoven naar 2024.

Media (neutraal)

Specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid
€ 32.200 neutraal 2023 incidenteel
Vanaf 1 januari 2023 heeft elke gemeente een nieuwe verantwoordelijkheid en regierol ten aanzien van de informatiepunten digitale overheid (IDO's). IDO's zijn laagdrempelige, eerstelijns hulploketten in lokale bibliotheken, waar inwoners en ondernemers terecht kunnen met vragen over de digitale overheidsdienstverlening. Het Rijk kent Aalsmeer hiervoor een specifieke uitkering toe ter bekostiging van de Informatiepunten Digitale Overheid. De regeling wordt verantwoord in de jaarrekening op het onderdeel Single Information Single Audit (SiSa).

2.3 Economie en duurzaamheid

Financiële bijstellingen 1e Bestuursrapportage (bedragen x € 1.000)

	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
03 Economie en duurzaamheid	-	-	-				
3.1 Economische ontwikkeling	30	-	-30	-	-	-	-
3.1 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-100	-100	-100	-100	-100	-100
3.1 Economische promotie	30	38	8	38	38	38	38
Mutatie saldo voor bestemming	**60**	**-62**	**-122**	**-62**	**-62**	**-62**	**-62**
Reservemutatie	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**60**	**-62**	**-122**	**-62**	**-62**	**-62**	**-62**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten, een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Economische ontwikkeling (€ 30.000 nadelig)

Bestaand beleid

Haalbaarheidsonderzoek buurtcentrum Hornmeer

€ 30.000 nadeel 2023

In het gebied Hornmeerpark fungeert de voormalige VVA-kantine als buurthuis. Het buurthuis verkeerd in slechte staat. Ook is er behoefte aan een (kwalitatief) betere ruimte voor diverse activiteiten. Het is wenselijk om een haalbaarheidsonderzoek te doen naar het realiseren van een multifunctioneel buurtcentrum. De kosten voor dit haalbaarheidsonderzoek zijn € 30.000.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (€ 100.000 nadelig)

Begrotingsrechtmatigheid

Grondbank Kudelstaart

€ 100.000 baten nadeel structureel

Per 1 oktober 2022 is de grondbank Kudelstaart in beheer van een externe partij. Deze partij huurt de locatie van de gemeente voor € 200.000 per jaar. Deze baten worden verantwoord op programma 5 Ruimtelijke Ontwikkeling. Aangezien de gemeente geen grondbank meer exploiteert, worden de structureel begrote baggerinkomsten van € 100.000 op programma 3 Economie en duurzaamheid niet gerealiseerd.

Economische promotie (€ 8.000 voordelig)

Bestaand beleid

Actualisatie inkomsten forensenbelasting

€ 38.000 voordeel baten structureel

Vanaf 2019 steeg het aantal objecten waarvoor forensenbelasting werd opgelegd. Ook de WOZ-waarde, de grondslag voor de aanslag forensenbelasting, steeg substantieel veel harder dan die van de gemiddelde waarde stijging van woningen. Bij de bepaling van het tarief voor de forensenbelasting wordt, net zoals voor de OZB voor woningen, rekening gehouden met de gemiddelde stijging van alle woningen in de gemeente. Dit leidt tot een verhoging van de inkomsten forensenbelasting met € 38.000.

Betaalbaarheid vestigingsplek gezondheidscentrum

€ 30.000 nadeel 2023

In het college uitvoeringsprogramma is benoemd dat we inzetten op de samenwerking tussen huisartsen, wijkverpleging en welzijn en dat we willen onderzoeken of en hoe de gemeente kan bijdragen aan de betaalbaarheid van de vestigingsplek van een gezondheidscentrum/wijksteunpunt/wijkcentrum met multifunctioneel gebruik. Hiervoor is een budget benodigd van € 30.000.

2.4 Openbare ruimte

Financiële bijstellingen 1e Bestuursrapportage (bedragen x € 1.000)

	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
Omschrijving	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
04 Openbare ruimte			-				
4.1 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-331	-	331	-219	-19	-19	-19
4.2 Verkeer en vervoer	335	-22	-357	-256	-2	-2	-2
4.2 Riolering	500	500	-	-	-	-	-
4.3 Afval	-	-	-	-	-	-	-
4.3 Milieubeheer	65	451	386	-266	-218	-202	-155
4.4 Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo voor bestemming	**569**	**929**	**360**	**-741**	**-239**	**-223**	**-176**
Reservemutatie	-	-139	-139	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**569**	**790**	**221**	**-741**	**-239**	**-223**	**-176**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten, een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Openbaar groen en openluchtrecreatie (€ 331.000 voordelig)

Bestaand beleid

Vergroening Aalsmeerderweg, Kudelstaartseweg en Zwarteweg

€ 150.000 voordeel 2023

In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 zijn middelen opgenomen voor de vergroening van de Aalsmeerderweg, Kudelstaartseweg en Zwarteweg. Naar nu blijkt is het in het CUP opgenomen bedrag te ruim. Een gedeelte ervan (€ 150.000) wordt afgeraamd. Om uitvoering te kunnen geven aan de wens van de raad en een extra impuls te kunnen geven aan projecten op het gebied van groen en verkeer hebben wij in de resultaatbestemming 2022 in plaats hiervan voorgesteld € 1,3 miljoen te reserveren.

Onderhoud Waterfront

€ 19.000 nadeel lasten structureel

In 2022 is het Waterfront aan de Westeinderplassen gerenoveerd en voorzien van diverse voorziening zoals douches, steigers en diverse watertappunten. Voor het onderhoud van het Waterfront zoals het frequent schoonmaken van de steigers en waterkant, beheer van de douches en het dagelijks onderhoud, is het voorstel deze taak bij de ESA te beleggen. Dit zal nog formeel moeten plaatsvinden. De kosten voor deze onderhoudswerkzaamheden moeten worden opgenomen en bedraagt € 19.000 per jaar.

Begrotingsrechtmatigheid

Herstelplan knelpunten openbare ruimte/ groen.
€ 200.000 voordeel 2023, € 200.000 nadeel 2024
In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 zijn middelen opgenomen voor het herstelplan knelpunten openbare ruimte/ groen. Een deel van de uitvoering van dit herstelplan schuift door naar 2024.

Verkeer en vervoer (€ 357.000 nadelig)

Bestaand beleid

Uniform tarievenbeleid Meerlanden
€ 38.000 nadeel in 2023
Om de samenwerking te versterken, hebben gemeenten en Meerlanden besloten tot een verbeteraanpak. Onderdeel hiervan is het uitwerken van uniform tarievenbeleid voor de gemeentelijke dienstverlening. Dit is gebaseerd op een heldere omschrijving van de werking en uitgangspunten, waarbij de kostprijs van dienstverlening de basis vormt. Uniform tarievenbeleid leidt tot transparantie, robuuste eenvoud en vermindering van complexiteit in de onderlinge afspraken. Dit kan bovendien als opmaat dienen voor het harmoniseren van de uitvoering(-swijze), benutten van schaalgrootte en het versterken van de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie in een samenwerkingsomgeving.
De meerkosten van dit uniforme tarievenbeleid bedragen in 2023, € 38.000 voor gladheidsbestrijding. De effecten vanaf 2024, worden in de Kadernota 2024 toegelicht.

Opstellen verkeerscirculatieplan
€ 50.000 nadeel 2023, € 50.000 voordeel 2024
In het college uitvoeringsprogramma (CUP) 2022-2026 is een budget opgenomen voor het opstellen van een verkeerscirculatieplan. In plaats van in 2024 wil het college hier al in 2023 mee starten. Een gedeelte van het budget is daarom overgeheveld naar 2023.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 15.000) worden niet toegelicht.

Begrotingsrechtmatigheid

Hogere energielasten openbare verlichting
€ 280.000 nadeel in 2023 en 2024
Door de energiecrisis die is ontstaan als gevolg van de oorlog in Oekraïne nemen de kosten voor het energieverbruik van de openbare verlichting toe met € 280.000. Omdat niet bekend is hoe de energiemarkt zich gaat ontwikkelen wordt deze hogere last incidenteel opgevoerd voor 2023 en 2024. Dekking voor deze hogere lasten komt uit programma 5, waar de stelpost uit de Kaderbrief 2023 voor de afloop van het energiecontract ad. € 295.000 staat.

Hogere energielasten verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatiepanelen
€ 9.000 incidenteel nadeel lasten in 2023 en 2024
Door de energiecrisis die is ontstaan als gevolg van de oorlog in Oekraïne nemen de kosten voor het energieverbruik van de verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie toe met € 24.000. Omdat niet bekend is hoe de energiemarkt zich gaat ontwikkelen wordt deze hogere last incidenteel opgevoerd voor 2023 en 2024. Een gedeelte (€ 15.000) van deze hogere lasten wordt gedekt via de stelpost in programma 5

uit de Kaderbrief 2023 voor de afloop van het energiecontract ad. € 295.000. Het restant wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs (zie Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen).

Reclame-inkomsten (bushokjes)
€ 22.000 neutraal structureel
Als gevolg van de komst van R-net buslijnen op de route tussen de Burgemeester Kasteleinweg en Busstation Aalsmeer alsmede de raadsmotie inzake versnelling van de verbinding Kudelstaart-Aalsmeer-Amstelveen/Amsterdam is er een teruggang van het aantal bushokjes (12 stuks). Dit genereert € 22.000 minder inkomsten voor de gemeente. Deze lagere inkomsten worden gedekt uit de positieve begrotingsresultaten binnen het taakveld Verkeer en Vervoer.

Riolering (neutraal)

Begrotingsrechtmatigheid

Spaarvoorziening riolering
€ 500.000 neutraal in 2023
Voor de (vervangings)investeringen riolering is een aparte spaarvoorziening riolen ingesteld. In het GRP zijn meerjarig de (vervangings)investeringen opgenomen. Een deel van het saldo van de egalisatievoorziening rioolheffing dient ter dekking voor de vervangingsinvesteringen. Hiervoor wordt verwezen naar het GRP. Op grond hiervan wordt voorgesteld om in 2023 € 500.000 vanuit de egalisatievoorziening rioolheffing over te hevelen naar de spaarvoorziening riolen ter dekking ineens van een deel van de vervangingsinvesteringen riolering zoals opgenomen in het Meerjaren Programma Buitenruimte.

Milieubeheer (€ 247.000 voordelig)

Bestaand beleid

Bijdrage Omgevingsdienst
€ 140.000 incidenteel voordeel lasten in 2023 en € 266.000 nadeel in 2024 aflopend naar € 155.000 nadeel in 2027
De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2014. Dit leidt tot een voordeel van € 140.000 in 2023.
Doordat de Omgevingswet van start gaat op 1 januari 2024 zijn alle financiële effecten doorberekend in de begroting van 2024 en verder. Deze financiële effecten bestaan allen uit autonome ontwikkelingen zoals wederom een loon- en prijsstijging, de verplichte overdracht van wettelijke taken naar de Omgevingsdienst door de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en alle andere kosten die samenhangen met de verdere implementatie van de Omgevingswet.

Geluidsmetingen Schiphol
€ 23.000 nadeel 2023
Aalsmeer wil objectieve onafhankelijke meetgegevens verzamelen betreffende het geluid van de vliegtuigen van Schiphol. In eerste instantie is een budget opgenomen voor een periode van drie jaar. Deze periode is nu verlopen. Met deze claim is het continueren van geluidsmetingen in 2023 geborgd.

Begrotingsrechtmatigheid

Energietransitie

€ 182.000 neutraal incidenteel in 2023 en € 415.000 in 2024 en 2025

Gemeenten hebben vanuit het Klimaatakkoord verschillende taken en opdrachten en opdrachten gekregen. Om deze taken uitvoering te kunnen geven ontvangt Aalsmeer van het Rijk de zogenaamde Klimaat & Energiegelden.

Vooruitlopend op het Masterplan Energie, waarin ook de meerjarige financiële en organisatorische consequenties voor het energiebeleid duidelijk worden, is het nodig deze middelen beschikbaar te stellen voor capaciteit en de structureel beschikbare middelen voor uitvoering en beleidsontwikkeling op het thema energietransitie te verhogen. Zowel de baten als de lasten worden in 2023 verhoogd met € 182.000 en 2024, 2025 jaarlijks met € 415.000. Deze kosten worden opgenomen op de limitatieve lijst.

Capaciteit duurzaamheid

€ 130.000 voordeel 2023

Gemeenten hebben vanuit het Klimaatakkoord verschillende taken en opdrachten en opdrachten gekregen. Om deze taken uitvoering te kunnen geven ontvangt Aalsmeer van het Rijk de zogenaamde Klimaat & Energiegelden. Vanwege deze subsidieregeling van het Rijk worden de in het college uitvoeringsprogramma opgenomen middelen voor capaciteit “teruggegeven” (€ 130.000), waarbij de stelpost in programma 8 wordt verhoogd en de onttrekking uit de reserve wordt teruggedraaid.

Reservemutaties (€ 139.000 dotatie)

Capaciteit duurzaamheid

€ 139.000 dotatie

Dekking voor capaciteit duurzaamheid kan via subsidieregeling van het Rijk worden gedekt, waardoor de onttrekking uit de reserve duurzaamheid niet langer nodig is.

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Financiële bijstellingen 1e Bestuursrapportage (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
05 Ruimtelijke ontwikkelingen							
5.1 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-22	-22	-	-	-	-	-
5.1 Ruimte en leefomgeving	120	-	-120	-	-	-	-
5.1 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-18	-18	-	-	-	-	-
5.2 Wonen en bouwen	631	1.951	1.320	-66	-36	-36	-19
5.4 Parkeren	-	-	-	-	-	-	-
5.4 Openbaar vervoer	36	-	-36	-36	-36	-36	-36
5.5 Beheer overige gebouwen en gronden	823	517	-306	-276	87	87	87
Mutatie saldo voor bestemming	**1.570**	**2.428**	**858**	**-378**	**15**	**15**	**32**
Reservemutatie	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**1.570**	**2.428**	**858**	**-378**	**15**	**15**	**32**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten, een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Fysieke bedrijfsinfrastructuur (neutraal)

Begrotingsrechtmatigheid

Toegerekende rente grondexploitatie Greenpark

Neutraal

In de begroting 2023 is uitgegaan van een interne rekenrente van 0,5% voor de toerekening van de rente aan de grondexploitaties. Volgens de notitie grondbeleid mag alleen de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen worden toegerekend waarbij het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen wordt bepaald. Het percentage 2023 bedraagt 0,2%. Dit betekent dat bijstelling van de toegerekende rente aan de grondexploitaties moet plaatsvinden.

Ruimte en leefomgeving (€ 120.000 nadelig)

Bestaand beleid

Voorbereidingskrediet Westeinderscheg

€ 120.000 nadeel 2023

Ten behoeve van een kwaliteitsslag in het kader van de wijkaanpak Stommeer en de daaruit volgende ontwerpvarianten is een budget noodzakelijk van € 60.000. Dat geldt ook voor de kwaliteitsslag van de openbare ruimte Oosteinderweggebied (€ 60.000).

Grondexploitatie (neutraal)

Begrotingsrechtmatigheid

Toegerekende rente grondexploitaties
Neutraal
In de begroting 2023 is uitgegaan van een interne rekenrente van 0,5% voor de toerekening van de rente aan de grondexploitaties. Volgens de notitie grondbeleid mag alleen de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen worden toegerekend waarbij het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen wordt bepaald. Het percentage 2023 bedraagt 0,2%. Dit betekent dat bijstelling van de toegerekende rente aan de grondexploitaties moet plaatsvinden.

Wonen en bouwen (€ 1.320.000 voordelig)

Bestaand beleid

Bijstellen leges omgevingsvergunningen 2023
€ 1.500.000 incidenteel voordeel baten en € 110.000 incidenteel nadeel lasten 2023
De verwachte legesopbrengst omgevingsvergunningen 2023 schatten we € 1.500.000 hoger in dan was ingeschat bij het raadsbesluit van 15 december 2022. Dit wordt met name veroorzaakt door één omgevingsvergunning. De hiermee samenhangende van kosten van vergunningverlening en toezicht dienen ook verhoogt te worden met € 110.000, welke op de limitatieve lijst terecht komen.

Woonruimteverdeling
€ 34.000 incidenteel nadeel lasten 2023, € 30.000 incidenteel nadeel lasten 2024 en
€ 19.000 structureel nadeel lasten
In het Bestuurlijk Team Woonruimteverdeling (BT WRV) van 12 december 2022 is besloten tot aanschaf van een IT-tool bezwaar en beroep. Deze tool is nodig voor het in behandeling nemen van klachten en bezwaren en voor de afhandeling van bezwaar en beroep. In het BT WRV van 20 februari 2023 is besloten tot aanstelling van een ambtelijk regiocoördinator woonruimteverdeling. Deze functionaris wordt vanaf 1 mei 2023 aangesteld voor de aansturing op het regionaal beleidsoverleg. De regiocoördinator is in ieder geval nodig tot en met de evaluatie na drie jaar. De met de IT-tool en aanstelling van de regiocoördinator gemoeide kosten zijn opgenomen in de nieuwste, recent bijgestelde begroting.
Dit bekent een incidentele stijging van de lasten in 2023 en 2024 van respectievelijk € 34.000 en € 30.000. Structureel leidt bovenstaande vanaf 2023 tot een lastenstijging van € 19.000.

Begrotingsrechtmatigheid

Huisvesting arbeidsmigranten
Neutraal
De subsidie die de gemeente Aalsmeer eind 2020 heeft ontvangen van het Rijk voor het project huisvesting arbeidsmigranten is tot en met ultimo 2022 niet uitgegeven. Het Rijk heeft formeel toestemming gegeven om de subsidie in 2023 te besteden hetgeen resulteert in een neutrale aanpassing van de baten en lasten met € 450.500.

Wet Kwaliteitsborging Bouw 2022-2026

€ 17.000 incidenteel nadeel voor 2022 tot en met 2026

Vanuit de septembercirculaire 2022 is tot en met 2026 jaarlijks € 17.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering van de taken van de Wet Kwaliteitsborging Bouw (WKB). De WKB heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder deze wet zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels.
Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten. De gemeenten behouden het bevoegd gezag. Tegelijkertijd wijzigen een aantal wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij.
Via de 2e bestuursrapportage 2022 is deze post opgenomen op de limitatieve lijst. Het budget wordt nu vanuit Programma 8 (8.1 Overige baten en lasten) toegevoegd aan Programma 5 (5.2 Wonen en bouwen).

Beheer overige gebouwen en gronden (€ 306.000 nadelig)

Bestaand beleid

Fort Kudelstaart

€ 770.000 nadeel lasten 2023 en € 800.000 nadeel lasten 2024 en € 170.000 voordeel baten 2023 en € 190.000 voordeel baten 2024

Omdat de Raad van State het herstelde bestemmingsplan voor de ontwikkeling van Fort Kudelstaart heeft afgekeurd is er een onduidelijke periode ontstaan met betrekking tot de instandhouding van het Fort. Er kan geen erfpachtovereenkomst worden gesloten met de exploitant. En het huidige bestemmingsplan geeft weinig tot geen ruimte voor de exploitant om voldoende inkomsten te genereren om het onderhoud voor het Fort te bekostigen.
Aalsmeer is eigenaar van het Fort en heeft daarom de verplichting het monument te onderhouden en in stand te houden. Met het perspectief op de ontwikkeling van het Fort zijn er de laatste jaren minimale instandhoudingswerkzaamheden uitgevoerd. Omdat er nu geen verwachting is dat een herontwikkeling spoedig zal gaan verlopen is het niet langer verantwoord bepaalde werkzaamheden langer uit te stellen. Uit het instandhoudingsplan (MJOP) uit 2021 zijn de urgentste zaken gefilterd en benoemd voor 2023 en 2024. Er zullen ook kosten ontstaan als gevolg van lopende juridische procedures, de inzet voor een externe projectmanager om een herontwikkeling mogelijk te maken met alle daarbij behorende bijkomende kosten. Verder is de BTW niet compensabel dus die moet worden opgevoerd voor alle projectgebonden kosten.
Vooralsnog wordt alleen voor 2023 en 2024 een budget aangevraagd van € 770.000 en € 800.000 voor instandhouding, herontwikkeling en kosten projectmanagers. De verwachting is dat een deel van de kosten subsidiabel zijn vanuit het rijk voor € 170.000 in 2023 en voor € 190.000 in 2024. Voor de kosten van een projectmanager is € 70.000 opgenomen op de limitatieve lijst voor 2023 en 2024.

Verhoging dagelijks onderhoud gemeentelijk vastgoed

€ 113.000 structureel nadeel lasten

Een aantal jaren zijn de uitgaven voor het dagelijks onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed aan het stijgen. Dat wordt enerzijds veroorzaakt door het ouder worden van de gebouwen portefeuille (toename van storingen) en het afgelopen jaar door de oorlog in Oekraïne. De prijzen voor materialen en arbeid zijn daardoor significant gestegen. De verwachting is dat deze niet snel zullen dalen. Daarnaast moeten, conform de vigerende aanbestedingsregels, in 2023 een aantal grote onderhoudsovereenkomsten opnieuw worden aanbesteed. Verder is door aankoop van Bloemenlust aan de Oosteinderweg 247 het budget voor dagelijks onderhoud (JOP) aan het gemeentelijk vastgoed te laag. De jaarlijkse onderhoudskosten voor Bloemenlust bedraagt € 88.000 en de verhoging algemeen bedraagt € 25.000. Deze ontwikkelingen noopt ons het totale

onderhoudsbudget voor dagelijks onderhoud inclusief Bloemenlust structureel te verhogen met € 113.000 naar € 232.000.

Huurinkomsten Grondbank Kudelstaart
€ 200.000 voordeel baten
Sinds oktober 2022 is de grondbank Kudelstaart in beheer van een externe partij. Deze partij huurt de locatie van de gemeente voor € 200.000 per jaar. Deze hogere baten worden verantwoord op programma 5 Ruimtelijke Ontwikkeling. Aangezien de gemeente geen grondbank meer exploiteert, worden de structureel begrote baggerinkomsten van € 100.000 op programma 3 Economie en duurzaamheid niet meer gerealiseerd.

Verplaatsen brandweerkazerne
€ 48.000 incidenteel nadeel lasten in 2023 en 2024
Eind 2021 is de studie voor een nieuwe brandweerkazerne gestart, daarbij was, en is nog steeds, het uitgangspunt dat op de huidige locatie aan de Zwarteweg de gewenste nieuwbouw kan worden gerealiseerd met behoud van de bestaande uitrukvoorzieningen tijdens de nieuwbouw. Dit om tijdelijke huisvestingskosten te voorkomen.
Voor het begeleiden van dit proces en ondersteunen in de nodige wijziging van het bestemmingsplan, opstellen van de nodige overeenkomsten is extra capaciteit nodig. De kosten hiervoor bedragen € 48.000. Deze kosten worden opgenomen op de limitatieve lijst.

Verkoop Molenvlietweg 22
€ 20.000 incidenteel nadeel lasten 2023
In 2023 zal de Molenvlietweg 22 in de verkoop gaan. Voor deze verkoop is een taxatie en bodeminventarisatie noodzakelijk. De kosten bedragen in 2023 circa € 20.000. De opbrengsten zijn nog onbekend en worden op een later moment in de begroting opgenomen.

Onderzoeksbudget voorzieningenniveau nieuwbouw
€ 20.000 nadeel 2023
Betreft een onderzoeksbudget om het benodigde voorzieningenniveau -onderbouwd- bij nieuwbouwprojecten in beeld te brengen. Hiervoor is een budget nodig van € 20.000.

Begrotingsrechtmatigheid

Hogere energielasten openbare verlichting
€ 295.000 voordeel in 2023 en 2024
Door de energiecrisis die is ontstaan als gevolg van de oorlog in Oekraïne nemen de kosten voor het energieverbruik van de openbare verlichting toe met € 280.000 en de kosten voor het energieverbruik van de verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie nemen toe met € 24.000. Dekking voor deze hogere lasten komt uit de stelpost uit de Kaderbrief 2023 voor de afloop van het energiecontract ad. € 295.000. De lasten zijn opgenomen in programma 4.

Capaciteit huisvesting doelgroepen
€ 51.000 neutraal in 2023 en € 65.000 in 2024
Als gevolg van de toestroom van het aantal Oekraïense ontheemden en andere vluchtelingen is er huisvesting benodigd. Op dit moment wordt in samenwerking met de woningbouwvereniging Eigen Haard gewerkt aan huisvesting voor diverse doelgroepen op de Kalkbranderij. Daarbij zijn er nog een aantal locaties waar mogelijk huisvesting gerealiseerd zal worden voor deze doelgroepen. Voor de huisvesting van ontheemden zal vastgoed dit moeten organiseren en faciliteren. Echter op dit moment ontbreekt de capaciteit

en expertise op dit gebied bij het team van Vastgoed. Om dit te kunnen realiseren is extra capaciteit nodig van een ervaren huisvestingsadviseur op dit gebied. De capaciteit bedraagt 12 uur per week. Hiervoor is een budget benodigd van € 51.000 voor het jaar 2023 en € 65.000 voor 2024. Deze extra lasten worden gedekt door de Specifieke Uitkering voor Ontheemden Oekraïne.

Onderhoud te verrekenen met gebruikers
Neutraal
In de jaarstukken 2022 is gemeld dat de betaalde servicekosten (energie en onderhoud etc.) voor de locatie Oosteinderweg 247 die in rekening worden gebracht bij huurders nog niet in de begroting is opgenomen en in de 1e bestuursrapportage 2023 wordt € 147.000 structureel opgenomen als baten en lasten. Per saldo is deze afwijking budgetneutraal.

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Financiële bijstellingen 1e Bestuursrapportage (bedragen x € 1.000)

	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
Omschrijving	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
06 Bestuur, bevolking en veiligheid							
6.1 Crisisbeheersing en brandweer	38	-	-38	-72	-72	-72	-72
6.1 Openbare orde en veiligheid	15	-	-15	-	-	-	-
6.2 Burgerzaken	82	91	9	22	22	22	-
6.4 Bestuur	73	-	-73	-40	-40	-40	-40
Mutatie saldo voor bestemming	**208**	**91**	**-117**	**-90**	**-90**	**-90**	**-112**
Reservemutatie	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**208**	**91**	**-117**	**-90**	**-90**	**-90**	**-112**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten, een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Crisisbeheersing en brandweer (€ 38.000 nadelig)

Bestaand beleid

Indexatie deelnemersbijdrage Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland

€ 72.000 nadeel lasten structureel

Op basis van de geactualiseerde begroting 2023 van de Veiligheidsregio wordt de deelnemersbijdrage structureel bijgesteld met € 72.000. Dekking van deze lasten vindt plaats uit de stelpost loon-prijs, zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Bijdrage Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland

€ 34.000 voordeel lasten 2023

Het bestuur van de Veiligheidsregio heeft de afgelopen periode meermaals gesproken over een toekomstbestendige financiering van de Veiligheidsregio. In de kaderbrief 2023 is reeds een deel van deze extra financiering opgenomen. De VrAA heeft de knelpunten in de budgetbrief 2024-2027 beschreven en heeft voorstellen gedaan voor een extra structurele financiering door de gemeenten. Voor 2023 wordt hiervoor nog geen bijdrage verwacht waardoor het gereserveerde budget van € 34.000 vrij kan vallen.

Openbare orde en veiligheid (€ 15.000 nadelig)

Bestaand beleid

Keurmerk Veilig Ondernemen

€ 15.000 nadeel lasten 2023

Ter verkrijging van Keurmerk Veilig Ondernemen is inzet van een begeleider/consultant nodig alsmede een 1e audit/certificering door het KIWA (*Keurings Instituut voor Waterleiding Artikelen*). Hiervoor is een incidenteel budget nodig van € 15.000.

Burgerzaken (€ 9.000 voordelig)

Begrotingsrechtmatigheid

Experiment Registratie tijdelijk verblijfadres
€ 69.000 nadeel lasten en € 91.000 voordeel baten voor 2023 tot en met 2026
De zorg voor arbeidsmigranten maakt dat er aandacht geschonken moet worden aan verbetering van hun positie. Dit experiment draagt daar aan bij en is van belang voor een internationale gemeente als Aalsmeer. Vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wordt hiervoor een vergoeding verstrekt tot en met 2026 van jaarlijks € 91.000. De baten ad € 91.000 worden verantwoord in taakveld 0.2 Burgerzaken. De lasten worden voor € 69.000 verantwoord binnen taakveld 0.2 Burgerzaken en voor € 22.000 in taakveld 0.4 Overhead, programma 7 Overhead. Deze kosten worden opgenomen op de limitatieve lijst.

Basisregistratie Oekraïners
€ 12.000 nadeel 2023
In de limitatieve lijst 2023 is ten behoeve van uitvoeringscapaciteit in het kader van de opvang van Oekraïners in totaal een claim opgenomen van € 12.000 (BRP registratie Oekraïners). Deze kosten worden gedekt uit de rijksgelden die we voor de opvang van Oekraïners ontvangen. Zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 1.000) worden niet toegelicht.

Bestuur (€ 73.000 nadelig)

Bestaand beleid

Extra accountantskosten
€ 40.000 structureel nadeel
De reikwijdte van de werkzaamheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening is de afgelopen jaren flink uitgebreid door de Rijksoverheid. Dat heeft afgelopen jaren, op advies van de auditcommissie, geleid tot jaarlijkse, incidentele budgetverhogingen. Het budget voor de kosten van de accountantscontrole is verhoogd naar de verwachte, reële waarde.

Incidentele hogere lasten griffie
€ 23.000 nadeel 2023
Wegens ziekte bij de griffie is in de eerste helft van 2023 een interim raadsadviseur ingehuurd.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 10.000) worden niet toegelicht.

2.7 Overhead

Financiële bijstellingen 1e Bestuursrapportage (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
07 Overhead							
7.1 Ondersteuning organisatie	782	-	-782	-29	34	34	52
Mutatie saldo voor bestemming	**782**	**-**	**-782**	**-29**	**34**	**34**	**52**
Reservemutatie	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**782**	**-**	**-782**	**-29**	**34**	**34**	**52**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten, een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Ondersteuning organisatie (€ 782.000 nadelig)

Bestaand beleid

Budget porto

€ 9.000 structureel nadeel lasten

Bij elke verkiezing worden verplicht twee verzendingen gedaan naar alle stemgerechtigden. De eerste zending is de stempas en de tweede zending is de kieslijst. Het aantal stemgerechtigden is de afgelopen jaren toegenomen. De kieslijsten worden steeds groter (zwaarder). Hierdoor is er een structureel aanvullend budget nodig van € 9.000 op de portokosten.

Single Digital Gateway (SDG)

€ 15.000 incidenteel nadeel lasten 2023

Sinds eind 2022 is de Europese regelgeving Single Digital Gateway (SDG) van kracht. Doel van deze regelgeving is dat alle inwoners van de EU makkelijk online toegang hebben tot digitale dienstverlening van overheden in alle EU-lidstaten. Gemeenten zijn verplicht de SDG-verordening uit te voeren. Om daaraan te voldoen moeten de gemeente Aalsmeer en Amstelveen zo'n 80 producten inrichten voor internationale doelgroepen en aanbieden in het Engels. Die producten moeten volgens de Europese richtlijnen worden verrijkt met verplichte metadata en gepubliceerd op Your Europe.

Om te kunnen voldoen aan de verordening SDG is incidenteel budget nodig voor capaciteit bij verschillende teams voor de inrichting en voor zaken zoals interne begeleiding, trainingen en regie op het proces. Deze wordt toegevoegd aan de limitatieve lijst.

Aanpassing % kostenverhogende BTW

€ 72.000 2023 voordeel, structureel 2024-2026 € 74.000

Verrekening en compensatie van BTW op algemene kosten (overhead) vindt plaats op basis van het algemene mengpercentage. Dit mengpercentage is sinds 2019 niet meer herijkt, terwijl dit wel jaarlijks had gemoeten. Daarom is er eind 2022 een btw nacalculatie uitgevoerd over de jaren 2017-2021.

In het eerste kwartaal van 2023 is ook 2022 aan een nacalculatie onderworpen. Dit heeft tot gevolg dat het kostenverhogende deel van de dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst neerwaarts kan worden bijgesteld met € 72.000.

Verbeteren informatievoorziening procedures vergunningen website
€ 15.000 nadeel 2023
Ten behoeve van het verbeteren van de informatievoorziening op de gemeentelijke website over de procedures met betrekking tot vergunningverlening is een budget opgenomen van € 15.000.

Begrotingsrechtmatigheid

Indexatie dienstverleningsbijdrage 2023 Amstelveen en CAO Kernorganisatie Aalsmeer
€ 721.000 nadeel lasten
Eind maart is er een nieuwe CAO afgesloten voor gemeenteambtenaren voor 2023 en ook heeft het CEP de ramingen afgegeven voor de verwachte loon- en prijsinflatie 2023. Op basis hiervan is de dienstverleningsbijdrage opnieuw berekend. Uitgaande van het gewogen gemiddelde loon- en prijsontwikkeling in de verhouding 80%-20% zoals afgesproken in de samenwerkingsovereenkomst bedraagt de bijstelling van het indexcijfer 2023 3,71%. Het effect hiervan is opgenomen in deze 1e bestuursrapportage. Dekking hiervoor is opgenomen in de stelpost nominaal: € 731.000 uit taakveld 0.8 Overige baten en lasten (€ 83.000 voor kernorganisatie Aalsmeer en € 646.000 via dienstverleningsbijdrage). Naar dit taakveld 7.1 Ondersteuning Organisatie voor € 721.000 en naar taakveld Bestuur voor € 10.000.

Teamleider Jeugd en Gezin en functioneel beheer
€ 64.000 nadeel lasten 2023 en 2024
Met de groei van de vraag en de groei van het aantal projecten en interventies is de span of support van de teamleider te groot geworden. Verder vraagt het werkproces om ruim voldoende geconcentreerde aandacht voor het digitale systeem in de vorm van een eigen functioneel beheerder, in een context waarin regelmatig nieuwe ontwikkelingen de kop op steken en waarin beheersing van procedures en maatwerk gevraagd worden. Voorgesteld wordt om incidenteel een teamleider (0,25 VTE) extra voor twee jaar en structureel een functioneel systeembeheerder (0,25 VTE). Dit wordt gedekt uit de beschikbaar gestelde College Uitvoeringsprogramma middelen programma 1 Sociaal domein en de egalisatiereserve Sociaal Domein. Deze kosten worden opgenomen op de limitatieve lijst.

Experiment Registratie tijdelijk verblijfadres
€ 22.000 nadeel voor 2023 tot en met 2026
De zorg voor arbeidsmigranten maakt dat er aandacht geschonken moet worden aan verbetering van hun positie. Dit experiment draagt daar aan bij en is van belang voor een internationale gemeente als Aalsmeer. Vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wordt hiervoor een vergoeding verstrekt tot en met 2026 van jaarlijks € 91.000. De baten ad € 91.000 worden verantwoord in taakveld 0.2 Burgerzaken. De lasten worden voor € 69.000 verantwoord binnen taakveld 0.2 Burgerzaken en voor € 22.000 in taakveld 0.4 Overhead, programma 7 Overhead.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 8.000) worden niet toegelicht.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Financiële bijstellingen 1e Bestuursrapportage (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026	2027
08 Algemene dekkingsmiddelen							
8.1 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	1.100	1.100	-	-	-	-
8.1 Belastingen overig	-	-400	-400	-400	-400	-400	-400
8.1 Overige baten en lasten	-1.080	141	1.221	642	563	564	594
8.1 OZB Niet-woningen	-	680	680	680	680	680	680
8.1 OZB Woningen	-39	120	159	159	159	159	159
8.1 Treasury	1	-126	-127	-127	-127	-127	-127
8.1 Vennootschapsbelasting (VPB)	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo voor bestemming	**-1.118**	**1.515**	**2.633**	**954**	**875**	**876**	**906**
Reservemutatie		-225	-225	225	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**-1.118**	**1.290**	**2.408**	**1.179**	**875**	**876**	**906**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten, een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds (€ 1.100.000 voordelig)

Prijscompensatie algemene uitkering toezegging najaar 2022

€ 600.000 voordeel baten 2023

Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 (meicirculaire 2023) extra accres aan het gemeentefonds uitkeren voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 500 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023 als gevolg van de nabetaling 2022. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten. Op basis van de in maart 2023 gepubliceerde cijfers door het Centraal Economisch Planbureau kan een eerste berekening worden gemaakt van het effect voor Aalsmeer. Voor 2023 betreft het ca. € 600.000. Naar verwachting wordt de meicirculaire 2023 op 31 mei gepubliceerd. Zodra de uitkomsten hiervan bekend zijn ontvangt u van ons een raadsvoorstel.

Fouten verdeelmaatstaven - decembercirculaire 2022

€ 500.000 voordeel baten 2023

In de raadsbrief over de decembercirculaire 2022 is gecommuniceerd dat als gevolg van substantiële mutaties in de verdeelmaatstaven om op basis daarvan de gevolgen van het per 1 januari 2023 ingegane effect herverdeling gemeentefonds nauwkeurig te kunnen bepalen. Op basis van de informatie die is ontvangen is geconstateerd dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds met € 0,5 miljoen kan worden bijgesteld.

Belastingen overig (€ 400.000 nadelig)

Bestaand beleid

Vermakelijkheidsretributie
€ 400.000 nadeel baten structureel
Op initiatief van de gemeenteraad van Aalsmeer is op 25 juni 2020 het Richtinggevend Actie Pakket van de Raad (RAP-Raad) vastgesteld. Onderdeel hiervan is de deelopdracht 10 die gericht is op het realiseren van aanvullende inkomsten door middel van het introduceren van nieuwe gemeentelijke belastingen en heffingen met als uitgangspunt “de gebruiker betaalt”. Als ingangsdatum wordt gedacht aan 1 januari 2024. De motie roept het college op om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om nieuwe belastingen in te voeren of bestaande belastingen uit te breiden of te verhogen. Als een eerste indicatieve jaarlijkse opbrengst is daarbij een bedrag van € 500.000 genoemd. Om de gevraagde maatregelen goed te kunnen beoordelen is een extern bureau gevraagd hiernaar onderzoek te verrichten. De vermakelijkheidsbelasting wordt geheven bij degenen die binnen de gemeente Aalsmeer vermakelijkheden bieden. De exploitant kan deze belasting vervolgens weer doorbelasten aan de bezoekers. Deze heffing zal echter een zeer beperkte opbrengst genereren, gelet op het feit dat deze belasting bij uitstek ten laste zal kom van exploitanten (w.o. FloriWorld, Flower Art Museum, de Historische Tuin) die zwaar te lijden hebben gehad onder de Covid-pandemie en vaak met vrijwilligers werken. Tenslotte dient vermeld te worden dat FloriWorld helaas onlangs failliet is gegaan. In de Programmabegroting 2023 staat nu structureel een bedrag van 400.000 euro opgenomen bij de algemene dekkingsmiddelen voor de invoering van een vermakelijkheidsbelasting. De vermakelijkheidsretributie zal op grond van het gedane onderzoek niet worden ingevoerd.

Overige baten en lasten (€ 1.221.000 voordelig)

Bestaand beleid

Herschikken/ opschonen diverse mutaties programma 8
€ 33.000 nadeel
In de begroting 2023 is besloten om € 125.000 structureel te onttrekken aan de stelpost taakmutaties. Daarbij is geen rekening gehouden met de claims die op deze stelpost zijn gelegd. Deze onttrekking wordt teruggedraaid. Een deel van het effect op het begrotingsresultaat kan worden opgevangen door het opschonen van diverse kleinere restantbudgetten in programma 8 Algemene dekkingsmiddelen. Per saldo ontstaat een nadeel van € 33.000.

Begrotingsrechtmatigheid

Uitvoeringscapaciteit in kader opvang Oekraïners/ capaciteit huisvesting doelgroepen
€ 133.000 voordeel in 2023 en € 71.100 voordeel 2024
In programma 1 Sociaal Domein is een budget opgenomen voor capaciteit voor zowel de huisvesting doelgroepen (€ 55.800 nadeel 2023 en € 71.100 nadeel 2024), als voor de uitvoeringscapaciteit voor de opvang van Oekraïners (€ 77.700 nadeel in 2023). Deze kosten worden gedekt uit de rijksvergoeding die de gemeente hiervoor ontvangt.

Capaciteit duurzaamheid

€ 130.000 nadeel 2023

Gemeenten hebben vanuit het Klimaatakkoord verschillende taken en opdrachten en opdrachten gekregen. Om deze taken uitvoering te kunnen geven ontvangt Aalsmeer van het Rijk de zogenaamde Klimaat & Energiegelden. Vanwege deze subsidieregeling van het Rijk worden de in het college uitvoeringsprogramma opgenomen middelen voor capaciteit “teruggegeven” (€ 130.000) naar de stelpost nieuw beleid, waarbij programma 4 wordt verlaagd.

Subsidie Participe Amstelland 2023

€ 31.000 structureel voordeel en € 30.000 incidenteel voordeel 2023

In programma 1 Sociaal Domein is toegelicht dat een gedeelte van de subsidie wordt gedekt vanuit de stelpost loon-prijs. Dat wordt bij deze geregeld.

Wet Kwaliteitsborging Bouw 2022-2026 voor vier jaar

€ 17.000 voordeel lasten voor 2022 tot en met 2026

Vanuit de septembercirculaire 2022 is tot en met 2026 jaarlijks € 17.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering van de taken van de Wet Kwaliteitsborging Bouw (WKB). De WKB heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder deze wet zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels.
Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten. De gemeenten behouden het bevoegd gezag. Tegelijkertijd wijzigen een aantal wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij.
Via de 2e bestuursrapportage 2022 is deze post opgenomen op de limitatieve lijst. Het budget wordt nu vanuit Programma 8 (8.1 Overige baten en lasten) toegevoegd aan Programma 5 (5.2 Wonen en bouwen).

Stelpost loon- en prijsontwikkeling (nominaal)

€ 405.000 voordeel in 2023

Diverse mutaties uit de andere programma's rekenen af met de stelpost loon- en prijsontwikkeling. Deze mutaties zijn in de betreffende programma's inhoudelijk toegelicht:

- VRI en DRIS hogere energiebelasting (€ 9.000)
- GR Openbare Gezondheidszorg Amsterdam (€ 69.000)
- Indexatie bijdrage Veiligheidsregio Amsterdam (€ 72.000)
- WMO Begeleiding en dagbesteding (€ 53.000)
- WMO Hulpmiddelen (€ 115.000)
- Leerlingenvervoer (€ 87.000)

Indexatie dienstverleningsbijdrage 2023 Amstelveen en CAO Kernorganisatie Aalsmeer

€ 731.000 voordeel

Zie voorgaande toelichting bij programma 7 Overhead. De kosten van de verhoging van de dienstverleningsbijdrage Amstelveen en de CAO Kernorganisatie Aalsmeer worden gedekt uit de stelpost loon-prijs. Aan deze stelpost is in lijn met de raadsbrief over de septembercirculaire 2022 € 835.000 toegevoegd waardoor de stelpost loon-prijs voldoende groot is om alle claims voor indexatie op te vangen.

Transformatiebudget Sociaal Domein naar KOA

€ 45.000 voordeel in 2023 en € 79.000 vanaf 2024

De beschikbare middelen voor het transformatiebudget Sociaal Domein (algemene dekkingsmiddelen € 45.000 en taakveld Samenkracht en burgerparticipatie € 65.000) worden overgeheveld vanuit de AA organisatie naar de Kernorganisatie Aalsmeer. Voor het jaar 2023 gaat het om een budget van € 110.000 en vanaf het jaar 2024 om een beschikbaar budget van € 201.200. In het kader van de uitwerking van de procesnotitie Sociaal Domein komt het college nog met bestedingsvoorstellen.

Decembercirculaire 2022
€ 37.000 baten neutraal
In de raadsbrief van 24 januari 2023 is de raad geïnformeerd over de uitkomsten van de decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds. Het structureel effect van € 58.000 nadelig is, zoals aangegeven in de brief, verrekend met de stelpost nominaal op het taakveld "0.8 Overige Baten en lasten". De twee taakmutaties "Wet kwaliteitsborging bouw" voor de jaren 2023 t/m 2026 ad. € 1.000 en "Wet goed verhuurderschap" (structureel voordeel) ad. € 20.000 zijn verrekend met de stelpost taakmutaties op het taakveld "0.8 Overige Baten en lasten". Per saldo een verschuiving van € 37.000 tussen taakveld 0.7 Algemene uitkering en taakveld 0.8 Overige Baten en Lasten binnen programma 8.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 8.000) worden niet toegelicht.

OZB Niet-woningen (€ 680.000 voordelig)

Bestaand beleid

Extra OZB niet-woningen
€ 680.000 structureel voordeel baten
Bij het opstellen van de ramingen voor de OZB niet-woningen is ten onrechte het structurele effect als gevolg van de areaal vergroting niet meegenomen. Daarnaast is de toename van de OZB niet-woningen groter dan geraamd als gevolg van hogere WOZ waarde dan ten tijde van het opstellen van de begroting geprognosticeerd. Dit resulteert in per saldo € 680.000 aan extra OZB inkomsten niet-woningen.

OZB woningen (€ 159.000 voordelig)

Bestaand beleid

Extra OZB woningen
€ 120.000 structureel voordeel baten en € 39.000 voordeel lasten
Bij het opstellen van de ramingen voor de OZB woningen is ten onrechte het structurele effect als gevolg van de areaal vergroting niet meegenomen. Daarnaast is de toename van de OZB woningen groter dan geraamd als gevolg van hogere WOZ waarde dan ten tijde van het opstellen van de begroting geprognosticeerd. Dit resulteert in € 120.000 aan extra OZB inkomsten woningen en € 39.000 aan voordeel lasten.

Treasury (€ 127.000 nadelig)

Bestaand beleid

Bijstelling dividendopbrengsten Afvalsturing N.V.
€ 25.000 structureel voordeel baten
In de raadsvergadering van 15 december heeft de gemeenteraad geen wensen en bedenkingen ingebracht tegen de aankoop van aandelen in Afvalsturing N.V. (OMRIN) om daarmee de inbesteding en nascheiding van huishoudelijk afval vanaf 2023 te borgen. Aalsmeer ontvangt over deze aandelen een jaarlijks dividend. Het dividend van € 25.000 is conform het besluit in de begroting 2023 en het meerjarenperspectief verwerkt.

Bijstelling dividendopbrengsten Stedin
€ 151.000 structureel nadeel baten
Op basis van de gerealiseerde dividendopbrengsten in de afgelopen jaren worden deze structureel bijgesteld. De verlaging van € 151.000 is met name het gevolg van de verkoop van de aandelen Stedin.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 1.000) worden niet toegelicht.

Renteresultaat
budgetneutraal
In programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling is toegelicht dat in de begroting 2023 is uitgegaan van een interne rekenrente van 0,5% voor de toerekening van de rente aan de grondexploitaties. Volgens de notitie grondbeleid mag alleen de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen worden toegerekend waarbij het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen wordt bepaald. Het percentage 2023 bedraagt 0,2%. Dit betekent dat bijstelling van de toegerekende rente aan de grondexploitaties moet plaatsvinden. Dit heeft een nadelig effect van ca. € 60.000.
Sinds eind vorig jaar ontvangen we weer rente over het saldo in de schatkist. Omdat deze rentebaten nog niet geraamd zijn nemen we nu nog geen renteresultaat. Bij het opstellen van de 2e bestuursrapportage 2023 actualiseren we het treasuryresultaat opnieuw.

Reserves (€ 225.000 dotatie)

Veilig te stellen budgetten
€ 225.000 dotatie 2023, € 225.000 onttrekking 2024
In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 zijn middelen opgenomen voor het herstelplan knelpunten openbare ruimte/ groen (€ 200.000). Een deel van de uitvoering van dit herstelplan schuift door naar 2024. Dat geldt ook voor de budgetten uit het college uitvoeringsprogramma voor kunst en cultuur (€ 25.000).

3. Financiën

3.1 Risico's

In de jaarstukken 2022 die u tegelijk met deze 1e bestuursrapportage ontvangt is in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ingegaan op de geïnventariseerde risico's. Wij verwijzen u graag naar die paragraaf voor een nadere duiding. De risico's in deze bestuursrapportage beperken zich dan ook tot een winstwaarschuwing.

Correctie vrijval voorziening gemeentelijke accommodaties

In de jaarstukken 2022 is gemeld dat in de Kadernota 2022 opgenomen vrijval van de voorziening niet geheel kan worden gerealiseerd, omdat het saldo daartoe niet toereikend is. In het accountantsverslag 2022 schrijft de accountant echter dat indien er niets met de toevoeging aan de voorziening beheer gebouwen wordt gedaan deze ultimo 2042 € 1,9 miljoen te hoog zal zijn.
Gelet hierop en het feit dat op dit moment wordt gewerkt aan een actualisatie van het MJOP sportaccommodaties ronden wij dit onderzoek eerst af, voordat we hiervoor een voorstel voor intensivering of vrijval van budget aan u voorleggen.

Dagelijks onderhoud gemeentelijk vastgoed

De hogere meerjarige onderhoudsbudgetten van de Oosteinderweg 247 (Bloemenlust) is nog niet opgenomen in de begroting. De benodigde budgetten hiervoor zijn nu nog niet te bepalen en kunnen pas opgenomen worden vanaf 2025, nadat eerst het achterstelling onderhoud weggewerkt is middels een separaat reeds beschikbaar gesteld budget.

3.2. Investeringen

Jaarlijks wordt als onderdeel van de 1e bestuursrapportage het investeringsplan van het lopende jaar geactualiseerd. Omdat er in dezelfde periode als de 1e bestuursrapportage een voorstel wordt gedaan voor de actualisatie van het “Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026” wordt in de 1e bestuursrapportage 2023 alleen een actualisatie gegeven van de investeringen die betrekking hebben op overige investeringen economisch nut. De kapitaallasten volgen in het jaar na gereedkomen van de investering.

Mutaties investeringen (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Lopende investeringen					
Zorgplicht sportvelden - kantplanken 5 rubberingestrooide kunstgrasvelden	108				
Sportcomplex Calslagen vervangen gras veld 3	82				
Sportlaan 43a ondergrond tennisterrein	65				
Brandscheiding sporthal Bloemhof	44				
Verduurzamen Proosdijhal	144				
Vervangende nieuwbouw Jozefschool	2246				
Uitvoering Plan Villlagedressing Aalsmeer	85				
Veerhuisje Aalsmeer-Rijsenhout	16				
Verbouwing Oosteinderweg 247, Bloemenlust	785	500			
Fort Kudelstaart restauratie	59				
Bluswatervoorziening	285	285	285	285	
Afsluitbare fietsenstalling raadhuis Aalsmeer	50				
Wijzigingen 1e bestuursrapportage:					
JP Thijsselaan nb 13, huisvesting toezichthouders	80				
Voorbereiding nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek	445	668	223		
Fasering Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek	0	0	3350	5750	1695
Afscheiding handboogschietvereniging Wim Kan Dreef	60				
Totaal	**4554**	**1453**	**3858**	**6035**	**1695**

Bovenstaand overzicht geeft een totaaloverzicht van de overige investeringen. De tabel bestaat uit twee delen: lopende investeringen en wijzigingen 1e bestuursrapportage.
Het eerste deel, lopende investeringen, betreft reeds besloten, lopende investeringen waarvan (eventueel) budgetten in de jaren zijn verschoven vanwege overhevelingen restantkredieten bij jaarrekening 2022.
Het tweede deel, wijzigingen 1e bestuursrapportage, betreft nieuwe investeringen en/of verhogingen van beschikbare budgetten.

De financiële mutaties uit het laatste deel worden hieronder toegelicht:

JP Thijsselaan nb 13, huisvesting toezichthouders
Investering € 80.000
In Aalsmeer worden jaarlijks grote onderhoudswerkzaamheden aan wegen en de infrastructuur uitgevoerd. Voor de vele overleggen en het toezicht wordt normaliter een directiekeet bij ieder werk van enige omvang opgenomen in de begroting. Ter besparing hiervan is één directiekeet geplaatst aan de Jac. P Thijsselaan 15A. Hiermee wordt een kostenpost per project bespaart, efficiënter en duurzamer in het voeren van directie en toezicht en geeft een optimale bezetting van de directiekeet. De kosten voor het realiseren van deze directiekeet bedraagt € 80.000 en wordt in een termijn van 10 jaar afgeschreven. De kapitaallasten worden gedekt via interne overhead naar de projecten.

Voorbereiding en fasering IKC Oosteinde driehoek

De voorbereidingskosten zijn uitgerekend van initiatieffase tot en met een definitief ontwerp. Na het doorgerekend definitief ontwerp wordt het uitvoeringskrediet gevraagd aan de gemeenteraad.
De voorbereidingskosten zijn geraamd op € 1.336.000. De reeds beschikbare voorbereidingskosten van € 200.000 moet worden verhoogd met € 1.136.000 en over de jaarschijven 2023, 2024 en 2025 worden verdeeld. In de programmabegroting 2023 (blz. 134) zijn investeringsbedragen opgenomen die niet goed meer in de jaarschijven staan en als gevolg van inflatie en verhoogde bouwkosten niet meer toereikend zijn. De fasering van reeds beschikbaar uitvoeringsbudget wordt via deze bestuursrapportage gefaseerd.

Aanpassing afscheiding handboogschietvereniging Wim Kan Dreef

Investering € 60.000

De handboogvereniging (gelegen aan de Wim kan Dreef) voert zijn sportactiviteiten in de buitenlucht uit op een open veld welke door een talud is afgeschermd van het naastgelegen sportveld. Geconstateerd is dat het talud dermate verzakt is dat aanpassing van de afscheiding noodzakelijk is, zodat de veiligheid voor de omgeving gewaarborgd blijft. Aalsmeer dient het onderhoud van het dijktalud en omliggende groenstrook uit te voeren en dit valt dus niet onder ESA.

Afwijkingen investeringskredieten

In de Financiële verordening 2023 van de gemeente Aalsmeer is in artikel 6 lid 2g opgenomen dat het college ingaat op eventuele afwijkingen van investeringskredieten. In deze 1e bestuursrapportage zijn geen afwijkingen te melden.

3.3 Reserves en voorzieningen

Het verloop van de reserves en voorzieningen wordt gepresenteerd in de kadernota 2024.

In deze 1e bestuursrapportage zijn de volgende reservemutaties voorgesteld:

- onttrekking van € 69.000 in 2023 en € 34.000 aan de reserve Sociaal Domein ten behoeve van de dekking van capaciteit jeugdhulp
- toevoegen van € 139.000 aan de reserve duurzaamheid voor uitvoeringscapaciteit vanwege de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor uitvoering van het Klimaatakkoord.
- toevoegen van € 225.000 aan de reserve Veilig te stellen budgetten van middelen voor de uitvoering van het herstelplan openbaar groen en sport, kunst en cultuurprojecten in 2024.

3.4 Mutaties op programmaniveau

In onderstaand overzicht is per programma het verloop van de begroting inzichtelijk gemaakt, van begroting vóór wijziging, de mutaties van deze bestuursrapportage naar de begroting na wijziging, zowel in saldo vóór bestemming, de voorgestelde reservemutaties als het saldo na bestemming.

	Begroting voor wijziging			Mutaties 1e Bestuursrapportage			Begroting na wijziging		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
01 Sociaal Domein	27.855	5.070	-22.785	913	-	-913	28.768	5.070	-23.698
02 Onderwijs en ontplooiing	7.090	1.679	-5.411	307	134	-173	7.397	1.813	-5.584
03 Economie en duurzaamheid	979	946	-33	60	-62	-122	1.039	884	-155
04 Openbare ruimte	19.305	8.517	-10.788	569	929	360	19.874	9.446	-10.428
05 Ruimtelijke ontwikkelingen	18.353	20.143	1.790	1.570	2.428	858	19.923	22.571	2.648
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	6.533	380	-6.153	208	91	-117	6.741	471	-6.270
07 Overhead	11.862	-	-11.862	782	-	-782	12.644	-	-12.644
08 Algemene dekkingsmiddelen	3.897	57.921	54.024	-1.118	1.515	2.633	2.779	59.436	56.657
Saldo voor bestemming	**95.874**	**94.656**	**-1.218**	**3.291**	**5.035**	**1.744**	**99.165**	**99.691**	**526**
01 Sociaal Domein	-	-	-	-	69	69	-	69	69
02 Onderwijs en ontplooiing	-	25	25	-	-	-	-	25	25
03 Economie en duurzaamheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
04 Openbare ruimte	2.372	3.668	1.296	-	-139	-139	2.372	3.529	1.157
05 Ruimtelijke ontwikkeling	4.403	445	-3.958	-	-	-	4.403	445	-3.958
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07 Overhead	-	-	-	-	-	-	-	-	-
08 Algemene dekkingsmiddelen	-	2.423	2.423	-	-225	-225	-	2.198	2.198
Reservemutaties	**6.775**	**6.561**	**-214**	**-**	**-295**	**-295**	**6.775**	**6.266**	**-509**
01 Sociaal Domein	27.855	5.070	-22.785	913	69	-844	28.768	5.139	-23.629
02 Onderwijs en ontplooiing	7.090	1.704	-5.386	307	134	-173	7.397	1.838	-5.559
03 Economie en duurzaamheid	979	946	-33	60	-62	-122	1.039	884	-155
04 Openbare ruimte	21.677	12.185	-9.492	569	790	221	22.246	12.975	-9.271
05 Ruimtelijke ontwikkeling	22.756	20.588	-2.168	1.570	2.428	858	24.326	23.016	-1.310
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	6.533	380	-6.153	208	91	-117	6.741	471	-6.270
07 Overhead	11.862	-	-11.862	782	-	-782	12.644	-	-12.644
08 Algemene dekkingsmiddelen	3.897	60.344	56.447	-1.118	1.290	2.408	2.779	61.634	58.855
Saldo na bestemming	**102.649**	**101.217**	**-1.432**	**3.291**	**4.740**	**1.449**	**105.940**	**105.957**	**17**

(een -/- teken in de mutatiekolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,

4. Bijlagen

4.1 Dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst

Dienstverleningsbijdrage

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Dienstverleningsbijdrage begroting 2023	**16.773.300**	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**
Mutaties na programmabegroting 2023					
Extra inzet waterveiligheid 2 x BOA		-190.200	-190.200	-190.200	-190.200
Besparingen Publiekszaken receptie en vrijdagmiddag	-55.200	-55.200	-55.200	-55.200	-55.200
Inzet 0,33 vte gedragswetenschapper/kwaliteitsmedew.	37.600	37.600	37.600	37.600	37.600
Inzet op praktijkondersteuning huisartsen	79.200	79.200	79.200	79.200	79.200
Grip op schoolverzuim	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Contractmanagement jeugd bijdrage Aalsmeer/herwaardering	73.000	73.000	73.000	73.000	73.000
Digitale dienstverlening	78.000	78.000	78.000	78.000	78.000
Teamleider vergunningen aandeel Aalsmeer	37.000	37.000	37.000	37.000	37.000
ICT bijdrage aan Amstelveen strucureel	107.000	185.000	235.000	265.000	265.000
Dienstverleningsbijdrage conform opdrachtbrief 21-02-2023	**17.144.900**	**17.222.900**	**17.272.900**	**17.302.900**	**17.302.900**
Mutaties dienstverleningsbijdrage 1e Burap 2023					
Inzet GGZ expertise in sociaal team	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
0,22 fte procesregisseur & 0,14 fte gedragswetenschapper	44.300	44.300	44.300	44.300	44.300
Aanvulling CAO 2023	636.000	0	0	0	0
Portokosten	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Dienstverleningsbijdrage 1e Bestuursrapportage 2023	**17.849.200**	**17.291.200**	**17.341.200**	**17.371.200**	**17.371.200**

Limitatieve lijst

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Bestuurlijke en directiebesluiten					
Vroegsignalering, continueren inzet JHV en extra inzet JHV door corona	66.700	0	0	0	0
Parlementaire ondervragingscommissie (POK)	142.500	0	0	0	0
Grondbank personele inzet en certificeringskosten	pm	pm	pm	pm	pm
Waterveiligheid	200.000	0	0	0	0
Ondermijning	160.000	390.000	300.000	300.000	0
Uitvoering Woo	32.000	32.000	32.000	0	0
Servicepunt energieadvies Aalsmeer	30.000	0	0	0	0
Instandhouding buitenruimte (stond eerst onder projecten)	15.000	0	0	0	0
Mutaties na programmabegroting 2023, 2e burap 2022					
Budgetoverheveling POK 2022	37.500	45.000	0	0	0
Incidentele uitv.capaciteit vanuit middelen klimaatakkoord mei circ.22	89.000	0	0	0	0
Taakmutatie invoering WKB 2022 t/m 2026	17.000	17.000	17.000	17.000	0
Budgetovh Ondermijning jaarrek 2021 naar 2024	0	55.000	0	0	0
Mutaties na programmabegroting 2023, bijlage 4.4 1e burap 2023					
ICT bijdrage aan Amstelveen incidenteel	368.000	552.500	430.000	380.000	0
Werkmakelaar 2 vte Bijdrage Aalsmeer	38.000	0	0	0	0
Amstelveen-loket/Sociaal loket bijdrage Aalsmeer	26.400	0	0	0	0
Indicaties WMO en 1 vte adm ondersteuning bijdrage Aalsmeer	24.100	0	0	0	0
Indicaties WMO 1,5 vte indicatieadviseurs Aalsmeer	39.600	0	0	0	0
Omgevingsmanagement en dienstverlening bijdrage Aalsmeer	24.000	0	0	0	0
Ambtelijke capaciteit wonen bijdrage Aalsmeer	26.000	0	0	0	0
Accountmanager omgevingsdienst bijdrage Aalsmeer	25.000	0	0	0	0
Mutaties na programmabegroting 2023, 1e burap 2023					
Ondermijning deels naar KOA	0	-140.000	-140.000	-140.000	0

Limtatieve lijst conform opdrachtbrief 21-02-203	**1.360.800**	**951.500**	**639.000**	**557.000**	**0**
Reeds besloten					
RB 03-11-2022 Capaciteit wonen	50.000	50.000	0	0	0
Mutaties 1e burap 2023					
Beleidsondersteuning Oekraine	43.700	0	0	0	0
Voorbereiding leefgeldregeling Oekraine	34.000	0	0	0	0
BRP registratie Oekrainers 2023	12.000	0	0	0	0
Jeugdhulp beleid en project inzet	68.400	68.400	0	0	0
Project inzet jhv	86.200	51.400	0	0	0
Eenmalige energietoeslag 2023	44.000	0	0	0	0
Accountmanager Servicepunt Energieadvies Aalsmeer	0	40.000	40.000	0	0
Adviseur energietransitie Aalsmeer	101.000	194.000	194.000	0	0
Medewerker communicatie proces en participatie energie	33.500	67.000	67.000	0	0
Onderzoeks en uitvoeringskosten energietransitie	47.000	47.000	47.000	0	0
Projectleider energiebesparing woningen	0	67.000	67.000	0	0
Capaciteit huisvesting doelgroepen	51.000	65.000	0	0	0
Fort Kudelstaart instandhouding fee	70.000	70.000	0	0	0
Capaciteit verplaatsen brandweerkazerne	44.000	44.000	0	0	0
Registratie tijdelijk verblijfadres, 0,9 VTE schaal 8 tm 2026	86.600	86.600	86.600	86.600	0
Functioneel beheer jeugd	28.600	28.600	0	0	0
Teamleider jeugd	35.100	35.100	0	0	0
Single Digital Gateway	15.000	0	0	0	0
Sub-totaal bestuurlijke en directie besluiten	**2.210.900**	**1.865.600**	**1.140.600**	**643.600**	**0**
Projecten (o.b.v. nacalculatie)					
Grondexploitaties en facilitair grondbeleid	pm	pm	pm	pm	pm
Meerjarig onderhoud gebouwen, fee MOP	20.800	20.800	20.800	20.800	20.800
Meerjarig onderhoud gebouwen, overhead MOP	14.100	14.100	14.100	14.100	14.100
Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	pm	pm	pm	pm	pm
Kosten grondbank voor levering grond aan projecten	pm	pm	pm	pm	pm
Grote projecten met kredietaanvraag	pm	pm	pm	pm	pm
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil SO SO bouwleges 17 stuks	170.000	0	0	0	0
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil VH SO bouwleges 17 stuks	213.000	0	0	0	0
Toezicht door omgevingsdienst -uitbesteed bouwleges	110.000	0	0	0	0
Sub-totaal projecten	**527.900**	**34.900**	**34.900**	**34.900**	**34.900**
Regiotaken					
Regiosecretariaat schoolmaatschappelijk werk	39.500	39.500	39.500	39.500	39.500
Leerplichtadministratie	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Internationale schakelklas	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Burgernet	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600
Huisverbod, declaratie op urenbasis (€ 3.600 per jaar)	pm	pm	pm	pm	pm
Gemeentebelastingen Amstelland(GBA) - uitvoeringskosten	731.700	731.700	731.700	731.700	731.700
GBA - proces en gerechtskosten	pm	pm	pm	pm	pm
Sub-totaal regiotaken	**792.800**	**792.800**	**792.800**	**792.800**	**792.800**
Totaal Limitatieve lijst	**3.531.600**	**2.693.300**	**1.968.300**	**1.471.300**	**827.700**

Gemeente Aalsmeer

MEMO RAAD

Registratienr.	-
Aan	leden raad
Afkomstig van	Burgemeester en wethouders
Datum	4 juli 2023
Afschrift aan	college, griffie, voorlichting

Betreft Beantwoording vraag fractie FlorAalsmeer inzake de totale kosten van onderhoud van Waterfront

---

Tijdens de commissievergadering van 29 juni 2023 is door de fractie van FlorAalsmeer gevraagd naar de totale kosten van onderhoud van Waterfront. Dit naar aanleiding van het door het college gegeven antwoord op een eerder gestelde vraag bij de 1e BURAP 2023.

De onderhoudskosten van Waterfront maken deel uit van de dienstverleningsovereenkomst met De Meerlanden.
Hierin zijn alle hoeveelheden in totalen per soort opgenomen, dus niet per deelgebied.
Een uitsplitsing hiervan specifiek voor het Waterfront is dus niet eenvoudig.
Desgewenst kan dit nog nader worden uitgezocht, maar dat lukt helaas niet op korte termijn.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Kadernota 2024 gemeente Aalsmeer

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met de Kadernota 2024 gemeente Aalsmeer
2. In te stemmen met het raadsvoorstel en – besluit Kadernota 2024 en deze samen met de Kadernota 2024 aan te bieden aan de gemeenteraad ter vaststelling
3. In te stemmen met de notitie Samenhang tussen jaarstukken 2022, 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024
4. In te stemmen met de presentatie ten behoeve van de technische toelichting op de Kadernota 2024, 1e bestuursrapportage 2023 en jaarstukken 2022
5. In te stemmen met de lijst aanvullende dienstverlening 2023 en verder (AA-claims)

Bijlagen

Kadernota 2024 gemeente Aalsmeer
Raadsvoorstel en -besluit Kadernota 2024
Notitie samenhang tussen jaarstukken 2022, 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024
AA-claims (na akkoord gemeentesecretarissen 17-05-2023)
Presentatie technische toelichting jaarstukken 2022, Kadernota 2024 en 1e BURAP 2023

Ter bespreking B&W	Ja
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja
Participatie	Nee
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	23 mei 2023, nr 6
Besluit B&W	**Conform advies**

Datum 17 mei 2023
Nummer
Portefeuillehouder Financiën, mr. G.E. Oude Kotte

Besproken in ~~staf met portefeuillehouder~~ op rechtstreeks college (i.o.m. wethouder Kabout)

Afdeling Kernorganisatie
Behandelend ambtenaar I. Harmsen
Telefoonnummer 06- 3455 9876
E-mail inge.harmsen@aalsmeer.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met de Kadernota 2024 wordt de raad verzocht de financiële kaders voor de programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 vast te stellen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De Kadernota 2024 is opgesteld vanuit de volgende (vastgestelde) beleidskaders:

- Financiële verordening Aalsmeer 2017 ex. artikel 212;
- Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer (gemeenteraad 8 juni.2023)

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De Kadernota 2024 heeft betrekking op alle programma's van de begroting.

Aanleiding

In artikel 4 van de Financiële verordening 2017 van de gemeente Aalsmeer is bepaald dat het college uiterlijk in de laatste vergadering voor het zomerreces aan de raad een nota aanbiedt met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming.
In artikel 4 van de Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer zijn aan dit artikel de volgende bepalingen toegevoegd:

1. De nota gaat in ieder geval in op:
    a. De beleidsontwikkelingen;
    b. Een meerjaren investeringsplanning en meerjarenplan buitenruimte inclusief het effect op de liquiditeitsprognose;
    c. De financiële kaders en uitgangspunten voor de begroting en de meerjarenraming;
    d. Het meerjarig verloop van de reserves en eventuele voorstellen voor heroverweging van reserves.

    De raad stelt deze nota vast.

In de Kadernota 2024 wordt de gemeenteraad meegenomen in alle voorliggende keuzes die na besluitvorming door de raad worden verwerkt in de programmabegroting 2024

Argumenten

Kadernota 2024 gemeente Aalsmeer

Het 1e concept van de Kadernota 2024 is besproken in de collegevergadering van 9 mei.
Ten opzichte van die versie zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Tekstuele aanpassing in de aanbiedingsbrief (buurtcentrum Hornmeer verwijderd);
- Claim Taalklas is niet meer opgenomen, maar tekstueel toegelicht onder 4.5 Overige ontwikkelingen.
- In de bijlage reserves is het bestedingsplan reserve Sociaal Domein conform uw besluit d.d. 9 mei opgenomen.

Daarnaast zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Afstemming van de congruentie tussen de mutaties uit de 1e BURAP 2023 en de Kadernota 2024;
- Bijstelling van de voorschot Algemene Uitkering op basis van Voorjaarsnota Rijk (zie verder onder Financiën).
- In de tabellen met de financiële ontwikkelingen per thema uit het programma gerubriceerd.
- In de paragraaf investeringen is een nadere toelichting op de herfasering IKC Oosteindedriehoek opgenomen (in rood)

- AA-claims in Kadernota opgenomen (zie verder onder AA-claims)

Raadsvoorstel en – besluit Kadernota 2024
In het raadsvoorstel is ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen uit het document.
De volgende beslispunten zijn opgenomen:

1. In te stemmen met de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van deze Kadernota bij de verdere uitwerking van de programmabegroting 2024 en het meerjarenperspectief,
2. In te stemmen met de financiële mutaties zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van deze Kadernota en de begroting 2024-2027 overeenkomstig te wijzigen.
3. Het niet bestede gedeelte van de middelen uit de bestemmingsreserve klimaatadaptatie (€ 112.000) terug te laten vloeien naar de algemene reserve.
4. De investeringen 2024 voor besluitvorming voor te leggen tegelijk met de besluitvorming over de programmabegroting 2024. De investeringen uit de jaarschijf 2025 en verder zijn ter kennisname

Notitie samenhang tussen jaarstukken 2022, 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024
In voorgaande jaren bevatte deze notitie een (heel) korte samenvatting van de belangrijkste uitkomsten van de jaarstukken, 1e bestuursrapportage en Kadernota. Omdat dit jaar in de documenten aanbiedingsbrieven zijn opgenomen en een presentatie technische toelichting is opgesteld bevat het document dit jaar een algemene toelichting hoe de documenten in relatie tot elkaar moeten worden bezien.

Presentatie technische toelichting jaarstukken 2022, Kadernota 2024 en 1e bestuursrapportage 2023
OP 31 mei worden de drie P&C documenten voor de raadsvergadering van 6 juli 2023 technisch toegelicht voorafgaand aan de auditcommissie. Daarvoor is een presentatie opgesteld

AA-claims
Als bijlage is in de Kadernota 2024 het overzicht dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst opgenomen. Hierin zijn de zogenaamde AA-claims opgenomen.
In paragraaf 4.2.3 van de Kadernota zijn de nieuwe AA-claims opgenomen. Ook voor deze claims geldt, net als de claims uit de 2e bestuursrapportage dat het principe 'oud voor nieuw' opgaat. Dat betekent dat de dekking van deze claims moet komen
De nieuwe claims in de Kadernota 2024 bedragen afgerond € 0,5 miljoen.
De totale "opdracht" aan de AA-organisatie bedraagt hiermee Aan AA is gevraagd om te komen met voorstellen ter grootte van € 2,5 miljoen.

	2024	2025	2026	2027
Stelposten AA-claims - 2e bestuursrapportage 2022	931	858	801	474
Stelposten AA-claims - KN 2024	555	473	436	476
Totaal	**1.486**	**1.331**	**1.237**	**950**

De geaccordeerde AA-claims uit de Kadernota 2024 betreffen met name de claims op het gebied van de jeugdhulp. Deze claims lopen voor de jaren 2024 en 2025. Ze zijn incidenteel en lopen daarmee tot het moment van het vernieuwen van de samenwerkingsafspraken Aalsmeer- Amstelveen. Indien de Hervormingsagenda Jeugdzorg ingrijpt op de uitvoering van gemeentelijk taken, worden gemaakte afspraken met elkaar herzien. Omwille van het meerjarenbeeld zijn deze vooralsnog structureel opgenomen. Omdat dekking moet komen uit de voorstellen van AA heeft dit geen impact op het resultaat. Amstelveen neemt de inzet beleidsmedewerker en teamleider voor 2025 (€ 66.000) voor haar rekening. En indien blijkt dat de projectleider in 2025 voor 1 VTE ook nodig is neemt Amstelveen ook deze kosten voor haar rekening (€ 35.000).
Voor een aantal nu niet gehonoreerde claims geldt dat deze eerst nader uitgezocht/ uitgewerkt moeten worden.

De nu opgenomen AA-claims zijn op 17 mei door de gemeentesecretarissen besproken en akkoord bevonden (zie de bijlage).

Kanttekeningen

Invulling bezuinigingsopdracht/ AA-claims

In voorliggende concept kadernota zijn de AA claims budgetneutraal opgenomen vooruitlopend op de nog te ontvangen bezuinigingsvoorstellen van AA. Dat betekent dat indien AA met onvoldoende voorstellen komt en/ of uit de voorgelegde voorstellen door u geen keuze kan worden gemaakt/ de raad deze voorstellen afwijst deze mogelijk niet of niet volledig kan worden gerealiseerd. In het laatste geval komen de kosten van de AA claims alsnog ten laste van het nu gepresenteerde begrotingsresultaat.

Financiën

Het financieel meerjarenperspectief uit de Kadernota 2024 is als volgt (bedragen * € 1.000):

	2024	2025	2026	2027
Resultaat volgens begroting 2023	**0**	**0**	**0**	**-167**
Raadsbesluiten met effect op begrotingssaldo	**25**	**25**	**25**	**25**
A. Dividend OMRIN	25	25	25	25
Start Kadernota 2024	**25**	**25**	**25**	**-142**
Mutaties Kadernota 2024				
2.2.2 Totaal autonome ontwikkelingen	-2.074	-3.498	-1.212	-4.137
2.2.3 Totaal nieuw beleid/ beleidsintensiveringen/AA-claims	-374	-246	-174	-323
2.2.4 Dekkingsvoorstellen	2.423	3.719	1.361	3.569
Perspectief Kadernota 2024	**0**	**0**	**0**	**-1.033**

Daarmee is het perspectief onderaan de streep niet gewijzigd. Wel is een aantal wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van het 1e concept.

- Niet opnemen van tijdelijke huisvesting Taalsmeer (ca. € 350K voordelig)
- Aanpassing van het bedrag prijsinflatie Rijk.
  Op 28 april is de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk verschenen. Daaruit bleek dat de prijscompensatie door het Rijk ten opzichte van de Najaarsnota 2022 naar beneden is bijgesteld. OP basis daarvan is het voorschot voor loon-prijsinflatie in de Kadernota naar beneden bijgesteld (€ 200 - € 300K nadelig)
- Diverse kleine mutaties als gevolg van gelijkstellen bedragen 1e BURAP 2023 en Kadernota 2024 (o.a. kostprijsverhogende BTW, snippergronden, per saldo nadelig effect ca. € 150K nadelig).
- Het per saldo verschil is geëgaliseerd via de stelpost behoedzaamheid.

Stelpost behoedzaamheid

In het advies over het 1e concept is toegelicht dat een deel van de stelpost behoedzaamheid die is gevormd bij de programmabegroting 2023 is ingezet om de teveel afgeroomde component uit de stelpost loon-prijs te compenseren.
Ondanks dat dit het geval is is in de stelpost behoedzaamheid zowel in 2024 als in 2025 nog budget beschikbaar om toekomstige onzekerheden en risico's af te dekken. Zie onderstaande tabel.
Daarnaast wordt in deze kadernota voorgesteld om het positieve saldo (2026 en 2027) aan de stelpost toe te voegen. Ondanks dat er in 2027 nu een negatief saldo staat.
Mocht de uitkomst van de meicirculaire 2023 minder positief uitvallen dan kan alsnog worden voorgesteld om deze stelpost in te zetten ten gunste van het nadelige begrotingsresultaat 2027.

	2024	2025	2026	2027
Knelpunten	38	87	87	87
Behoedzaamheidsreservering begroting 2023	1.197	1.408	548	582
Stelpost knelpunten/ behoedzaamheidsreserve-ring na Kadernota 2024	**1.235**	**1.495**	**635**	**669**

Meicirculaire 2023
De meicirculaire 2023 wordt op 31 mei verwacht. Zodra de uitkomsten ervan bekend zijn ontvangt u zo snel als mogelijk een advies daarover.

Communicatie

Naar aanleiding van de Kadernota 2024 wordt een persbericht opgesteld. Aan de griffie is gevraagd of er gezamenlijk met de raad een pagina over de Kadernota kan worden voorbereid. Daarover volgt nog informatie.

Procedure

Een technische toelichting over de P&C documenten voor de raad van 6 juli is op 31 mei.
Beantwoording technische vragen door KOA en AA organisatie: 12 tot en met 15 juni/ vaststellen beantwoording door het college 20 juni.
Commissie bestuur en maatschappij 15 en 29 juni.
Besluitvorming over door de raad de Kadernota 2024 staat de geagendeerd voor 6 juli 2023.

Na de raadsvergadering van 6 juli wordt de kadernota ter informatie toegezonden aan Gedeputeerde Staten.
De kadernota 2024 is de basis voor het opstellen van de begroting 2024. Aan de hand van nadere inzichten over de ontwikkeling van de cijfers worden deze de komende maanden verder geactualiseerd en de begroting opgesteld. Gepland is dat u op 26 september instemt met de begroting 2024 en deze aanbiedt aan de gemeenteraad.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Portefeuillehouder Financiën, mr. G.E. Oude Kotte

Datum B&W-besluit 23 mei 2023

Afdeling Kernorganisatie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
I. Harmsen
0297-387575
inge.harmsen@aalsmeer.nl

Voor de vergadering van raad d.d.
6 juli 2023

Behandelen in de raadscommissie Maatschappij en bestuur
op 15 en 29 juni 2023

Onderwerp

Kadernota 2024 gemeente Aalsmeer

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van deze Kadernota bij de verdere uitwerking van de programmabegroting 2024 en het meerjarenperspectief,
2. In te stemmen met de financiële mutaties zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van deze Kadernota en de begroting 2024-2027 overeenkomstig te wijzigen.
3. Het niet bestede gedeelte van de middelen uit de bestemmingsreserve klimaatadaptatie (€ 112.000) terug te laten vloeien naar de algemene reserve.
4. De investeringen 2024 voor besluitvorming voor te leggen tegelijk met de besluitvorming over de programmabegroting 2024. De investeringen uit de jaarschijf 2025 en verder zijn ter kennisname

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De kadernota bevat een voorstel van beleid en de financiële kaders voor de begroting 2024 en het meerjarenperspectief.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De Kadernota 2024 is opgesteld vanuit de volgende (vastgestelde) beleidskaders:

- Financiële verordening Aalsmeer 2017 ex. artikel 212;
- Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer (gemeenteraad 8 juni.2023)

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De kadernota 2024 heeft betrekking op alle programma's van de programmabegroting.

Aanleiding

In artikel 4 van de Financiële verordening 2017 van de gemeente Aalsmeer is bepaald dat het college uiterlijk in de laatste vergadering voor het zomerreces aan de raad een nota aanbiedt met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming.
In artikel 4 van de Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer zijn aan dit artikel de volgende bepalingen toegevoegd:

1. De nota gaat in ieder geval in op:
    a. De beleidsontwikkelingen;
    b. Een meerjaren investeringsplanning en meerjarenplan buitenruimte inclusief het effect op de liquiditeitsprognose;
    c. De financiële kaders en uitgangspunten voor de begroting en de meerjarenraming;

d. Het meerjarig verloop van de reserves en eventuele voorstellen voor heroverweging van reserves.

De raad stelt deze nota vast.

2. In de begroting wordt een post onvoorzien van minimaal € 31.900 opgenomen.

In de Kadernota 2024 wordt de gemeenteraad meegenomen in alle voorliggende keuzes die na besluitvorming door de raad worden verwerkt in de programmabegroting 2024

Argumenten

De Kadernota 2024 heeft ten opzichte voorgaande kadernota's een aantal ontwikkelingen ondergaan vooruitlopend op vaststelling van de financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer op 8 juni a.s. Waar de kadernota in voorgaande jaren vooral een financieel technisch document was is in deze kadernota een eerste stap naar de transitie tot een document waarin de politiek bestuurlijke prioriteiten volgend uit het raadsprogramma en collegeagenda zijn vastgelegd en ter besluitvorming aan de raad kunnen voorgelegd.

Naast onze aanbiedingsbrief is in de kadernota in hoofdstuk 2 speerpunten van beleid ingegaan op de beleidsontwikkelingen die voor 2024 in het CUP zijn opgenomen. De reguliere uitvoering is specifiek geen onderdeel van dit hoofdstuk. Deze komen later dit jaar in de programma's van de begroting 2024 terug.

In hoofdstuk 3 zijn de uitgangspunten waarvan het voorstel is die bij het opstellen van de programmabegroting 2024 te hanteren opgenomen. De percentages zijn daarbij afkomstig van de meest actuele raming van het Centraal Economisch Planbureau van eind maart 2023.
De uitgangspunten die in dit hoofdstuk zijn opgenomen zijn basis geweest voor de financiële vertaling van een aantal intensiveringen die in voorliggende kadernota zijn opgenomen, zoals de bepaling van de omvang van de stelpost loon-prijsindexatie.
Gelet op dat het Rijk gemeenten in ieder geval tot en met 2025 via het accres corrigeert voor loon- en prijsontwikkelingen is het advies om vooralsnog in de toegepaste systematiek (koppeling aan CEP) voor de inflatiecorrectie van de uitgaven en inkomsten geen wijzigingen aan te brengen, omdat het inflatierisico voor gemeenten daarmee beperkt is en sterkere stijgingen van prijzen ook via de algemene uitkering worden gecompenseerd.

In hoofdstuk 4 van de kadernota wordt ingegaan op de afzonderlijke mutaties. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen mutaties per programma als gevolg van autonome ontwikkelingen, mutaties als gevolg van staand beleid en nieuw beleid, AA-claims en is vooruitlopend op de meicirculaire een aantal voorstellen voor dekking van de lasten opgenomen.

In deze concept Kadernota is de uitkomst van de toetsing van de bestemmingsreserves opgenomen in hoofdstuk 5. Daarbij is de omvang van de bestemmingsreserve getoetst aan het onderliggende bestedingsplan. Geconstateerd is dat in de bestemmingsreserve klimaatadaptatie aan het einde van de looptijd/ uitvoering van het onderliggende plan € 112.000 resteert. Het voorstel in deze Kadernota is om dit saldo over te hevelen naar de algemene reserve.
Een compleet overzicht van het verloop van alle reserves is opgenomen in bijlage 10 van deze kadernota.

Hoofdstuk 6 gaat nader in op de impact van deze kadernota op het weerstandsvermogen. Hierin kunt u teruglezen dat de streefwaarde van de ratio als gevolg van deze Kadernota niet onder de 1,5 zakt.

In hoofdstuk 7 is een eerste opzet opgenomen van het meerjarig investeringsprogramma (MIP). Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen bijstellingen en herfaseringen van reeds eerder in de programmabegroting opgenomen investeringen en nieuwe (vervangings)investeringen.
Voor beide categorieën is het effect op de kapitaallasten onderdeel van deze kadernota.

In dit hoofdstuk is specifiek aandacht besteed aan een aantal investeringen in de pijplijn. Gelet op de fase van uitwerking waarin deze zich op dit moment bevinden is nog onvoldoende informatie beschikbaar om deze nu al in het investeringenschema op te nemen.
Dat betekent ook dat de afschrijvingskosten van deze investeringen nog niet in het meerjarenperspectief zijn opgenomen. Zodra wij hierover meer informatie hebben komen wij daarop bij u terug.

Ten behoeve van de kadernota is ook de liquiditeitsprognose geactualiseerd. Uitgaande van de concept planning van het Meerjarenplan Buitenruimte en het meerjaren investeringsprogramma dat in beeld is bestaat de komende jaren een investeringsbehoefte van € 37 miljoen. Hiervan is € 10 miljoen voor de zogenaamde investeringen in de pijplijn. Gelet op de huidige rentevisie is de verwachting dat rentepercentages van rond de 0% zoals we die inmiddels gewend waren komende jaren niet realistisch zijn. Op de rentevisie, de financieringsbehoefte en de financieringslasten is ingegaan in hoofdstuk 8.

Tegelijk met deze kadernota ontvangt u de 1e bestuursrapportage 2023. Een aantal van de mutaties die daar in het meerjarenperspectief zijn opgenomen ziet u ook in deze kadernota terug. Het is nodig om deze mutaties in onderlinge samenhang met elkaar te bezien.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

Het financieel meerjarenperspectief uit de Kadernota 2024 is als volgt (bedragen * € 1.000):

	2024	2025	2026	2027
Resultaat volgens begroting 2023	**0**	**0**	**0**	**-167**
Raadsbesluiten met effect op begrotingssaldo	**25**	**25**	**25**	**25**
A. Dividend OMRIN	25	25	25	25
Start Kadernota 2024	**25**	**25**	**25**	**-142**
Mutaties Kadernota 2024				
2.2.2 Totaal autonome ontwikkelingen	-2.074	-3.498	-1.212	-4.137
2.2.3 Totaal nieuw beleid/ beleidsintensiveringen/AA-claims	-374	-246	-174	-323
2.2.4 Dekkingsvoorstellen	2.423	3.719	1.361	3.569
Perspectief Kadernota 2024	**0**	**0**	**0**	**-1.033**

Uit voorliggend perspectief blijkt dat voor de jaren 2024 tot en met 2026 een sluitend resultaat aan u kunnen voorleggen, maar dat in 2027 nog 'rode' cijfers worden geschreven.
Zoals bekend denkt het Rijk al een aantal jaar na over een nieuwe financieringssystematiek van de gemeenten. Het doel was om daarmee voor het eerst voor het jaar 2026 mee te komen. Afgelopen zomer is dat door het Rijk doorgeschoven naar dit voorjaar. Laatst bekende informatie is dat hierover mogelijk meer informatie volgt in de meicirculaire 2023.
Omdat de voorstellen van het Rijk moeten leiden tot meer stabiliteit in de begroting van gemeenten en niet alleen Aalsmeer zich voor het probleem van een niet sluitende meerjarenbegroting geplaatst ziet is de verwachting dat het Rijk, anders dan tot nu toe waarbij het beleid van het Rijk zich heeft gericht op structureel incidenteel toekennen van middelen, met een structureel financieringsvoorstel gaat komen.
Het huidige perspectief benadrukt nog maar eens dat Aalsmeer, net als veel andere Nederlandse gemeenten, behoefte heeft aan financiële duidelijkheid van het kabinet. Gelukkig is er op dit moment nog sprake is van een gezonde financiële positie voor de eerstkomende paar jaar. Om nu niet al direct het kind met het badwater weg te gooien wachten wij eerst de voorstellen van het rijk over de nieuwe financieringssystematiek af.

Meicirculaire 2023
Op het moment van opstellen van de kadernota is de meicirculaire van het Rijk nog niet ontvangen. Deze cijfers zijn dan ook niet in deze kadernota verwerkt.
Zodra de meicirculaire er is worden de financiële consequenties voor Aalsmeer uitgewerkt en in een separate raadsvoorstel aan u toegestuurd, zodat u de uitkomst van de meicirculaire bij de voorbereidingen over de Kadernota 2024 kunt betrekken.
Vooruitlopend op de meicirculaire 2023 is in deze kadernota wel al een voorschot genomen op compensatie van het effect van inflatie van de lasten vanaf 2024. Dit voorschot is gebaseerd op de recent gepubliceerde autonome groeicijfers van het gemeentefonds. Ook de € 1 miljard die het Rijk eerder alleen voor 2026 toekende wordt structureel en is onderdeel van deze kadernota.

Communicatie

Publicatie en officiële bekendmaking vindt plaats op de internetsite van Aalsmeer.
Bij de kadernota 2024 wordt een persbericht opgesteld.

Procedure

Na de raadsvergadering van 6 juli sturen wij de kadernota ter informatie aan Gedeputeerde Staten. De kadernota 2024 is de basis voor het opstellen van de begroting 2024. Aan de hand van nadere inzichten over de ontwikkeling van de cijfers worden deze de komende maanden verder geactualiseerd en de begroting opgesteld. Gepland is dat wij u de begroting 2024 eind september aanbieden.

Bijlagen

Kadernota 2024 gemeente Aalsmeer

de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. In te stemmen met de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van deze Kadernota bij de verdere uitwerking van de programmabegroting 2024 en het meerjarenperspectief,
2. In te stemmen met de financiële mutaties zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van deze Kadernota en de begroting 2024-2027 overeenkomstig te wijzigen.
3. Het niet bestede gedeelte van de middelen uit de bestemmingsreserve klimaatadaptatie (€ 112.000) terug te laten vloeien naar de algemene reserve.
4. De investeringen 2024 voor besluitvorming voor te leggen tegelijk met de besluitvorming over de programmabegroting 2024. De investeringen uit de jaarschijf 2025 en verder zijn ter kennisname

---

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 6 juli 2023.

De griffier,

O. van Kolck

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer



Kadernota 2024

Inhoudsopgave

1. Aanbiedingsbrief 2

2. Speerpunten van beleid 5

3. Uitgangspunten 10

4. Financiële paragraaf 14

4.1. Van begroting 2023 naar Kadernota 2024 15

4.2. Mutaties Kadernota 2024 15

4.2.1. Autonome ontwikkelingen 16

4.2.2. Nieuw beleid/ beleidsintensiveringen bestaand beleid 25

4.2.3. AA-claims 29

4.4 Dekkingsvoorstellen 32

4.5 Overige ontwikkelingen 33

5. Reserves 34

6. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 35

7. Investeringen 2023- 2027 36

8. Financiering 40

9. Bijlage dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst 41

10. Bijlage reserves 44

1. Aanbiedingsbrief

Aalsmeer, 23 mei 2023

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de kadernota 2024. De Kadernota 2024 heeft een kaderstellend karakter- de naam zegt het eigenlijk al. Dit document is in feite een voorloper van de begroting 2024 - 2027. In voorliggende nota zijn relevante beleidsontwikkelingen in beeld gebracht en financieel vertaald. Het gaat daarbij om ontwikkelingen bij bestaand beleid, maar ook om wensen voor nieuw beleid. Ook geeft de Kadernota een inzicht in de actuele vermogenspositie.

Waar zetten we voor 2024 op in?
Op 13 december hebben wij het college uitvoeringsprogramma 2023 - 2026 (CUP) vastgesteld en aan u aangeboden. In dit CUP hebben wij aangegeven hoe wij de ambities willen verwezenlijken en wat wij daarvoor gaan doen. Ook is in het CUP een planning opgenomen. Het CUP richt zich op onderwerpen waar wij nieuw beleid voor willen ontwikkelen en/of extra aandacht aan willen besteden. De middelen die voor de uitvoering van het CUP noodzakelijk zijn heeft uw raad op 3 november 2022 gelijk met het vaststellen van de begroting 2023 vastgesteld. Een aantal van de ambities uit het CUP was nog niet financieel vertaald. In de 1e bestuursrapportage 2023 hebben we voor het uitvoeren van een aantal (noodzakelijke) onderzoeken daartoe uw raad om aanvullende middelen gevraagd. Deze bestuursrapportage ontvangt u tegelijkertijd met deze Kadernota.
Een groot aantal van de ambities die in het CUP zijn opgenomen starten in 2023 en krijgen in 2024 een vervolg. In de paragraaf speerpunten van beleid gaan we op deze ambities en de daarvoor al beschikbare en aanvullend benodigde budgetten nader in.

In hoofdstuk 2 van deze Kadernota gaan we per programma op een aantal van deze speerpunten nader in.
Maar ook zaken die niet specifiek in ons college uitvoeringsprogramma zijn opgenomen blijven onze aandacht vragen, zoals de invoering van de Omgevingswet, de Landelijke Hervormingsagenda Jeugdhulp, maar ook de gevolgen van de oorlog in Oekraïne.

Hoe gaat het nu financieel?
Wat de financiële positie van Aalsmeer betreft ziet het er naar uit dat de gemeente, indien het kabinet opnieuw geen duidelijkheid verschaft over structureel aanvullende middelen c.q. een andere financieringssystematiek vanaf 2027 Aalsmeer opnieuw tegen een tekort aanloopt. Omdat de voorstellen van het Rijk moeten leiden tot meer stabiliteit in de begroting van gemeenten en niet alleen Aalsmeer zich voor dit probleem geplaatst ziet verwachten wij dat het Rijk, anders dan tot nu toe waarbij het beleid van het Rijk zich heeft gericht op structureel incidenteel toekennen van middelen, met een structureel financieringsvoorstel gaat komen. Het tot nu toe gevolgde rijksbeleid maakt het voor Aalsmeer, maar ook voor de andere Nederlandse gemeenten lastig om een duurzaam sluitende begroting op te stellen. Hetzelfde Rijk verlangt immers van ons dat we structurele lasten dekken met structurele inkomsten.

Het huidige perspectief benadrukt nog maar eens dat Aalsmeer, net als veel andere Nederlandse gemeenten, behoefte heeft aan financiële duidelijkheid van het kabinet. Gelukkig kunnen wij op dit moment nog zeggen dat er sprake is van een gezonde financiële positie voor de eerstkomende paar jaar.
Recente onderzoeken van zowel accountantskantoor BDO als ook van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het COELO[1] en CEBEON[2] bevestigen het beeld van zorgwekkende gemeentefinanciën van de Nederlandse gemeenten binnen een termijn van vier jaar. Op basis van de incidentele meevallers die het Rijk tot nu toe iedere keer heeft toegekend 'om de kous te stoppen' is immers geen structureel beleid te voeren. Het Rijk heeft dit keer aangekondigd in de meicirculaire 2023 met meer duidelijkheid te komen. Of dat het geval is moet eind mei blijken. Dit

[1] COELO = Centrum Onderzoek van de Economie Lagere Overheden van de Rijksuniversiteit Groningen

[2] CEBEON = Centrum beleidsadviserend onderzoek

dossier "loopt' inmiddels twee jaar en daarmee is er inmiddels wel behoefte aan duidelijkheid. Dan kan er op basis daarvan koers bepaald worden.

Hoewel het huidige Rijksbeleid niet aanmoedigt om structureel aan de slag te gaan met onze maatschappelijke opgaven is het niet realistisch om op "onze handen te gaan zitten". Daarmee zouden we onze inwoners, verenigingen en ondernemers geen recht doen. Om die reden blijven wij vooralsnog doorpakken op datgene wat nodig is voor Aalsmeer. In het vertrouwen dat in Den Haag de signalen over de toekomstige gemeentefinanciën serieus worden opgepakt. Alles draait immers om mensen.

Vanwege het geldende uitgangspunt 'oud voor nieuw' is aan het college van Amstelveen gevraagd om met voorstellen voor ombuigingen te komen ter grootte van € 2,5 miljoen. Deze voorstellen dienen ter dekking van de zogenaamde AA claims die Amstelveen bij ons heeft ingediend, eerder in de 2e bestuursrapportage 2022, maar nu ook in het traject 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024 (in totaal € 1,5 miljoen). Omdat we deze voorstellen willen betrekken in het traject van de 2e bestuursrapportage 2023 en van de begroting 2024 hebben wij gevraagd om deze voor eind juli aan ons aan te bieden.
De aan Amstelveen gevraagde voorstellen zijn bewust hoger dan de omvang van de nu reeds door AA bij Aalsmeer ingediende claims. Deze keuze hebben wij bewust gemaakt, om in geval dat het Rijk niet komt met voldoende structurele aanvulling van de inkomsten wij hierop tijdig willen kunnen anticiperen.
Om bij Amstelveen de urgentie van de afspraken met u over een stabiele dienstverleningsbijdrage onder de aandacht hebben willen brengen gaan wij alleen akkoord met de nieuwe claims onder voorwaarde dat invulling wordt gegeven aan de aan het college van Amstelveen gegeven opdracht.

Vermogenspositie
In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken 2022 is ingegaan op de ontwikkeling van de weerstandsratio en de risico's. Voorafgaand aan de programmabegroting 2024 brengen wij onze risico's opnieuw in beeld.
Onderdeel van deze Kadernota zijn ook de financieringslasten die voortkomen uit een (toekomstige) investeringsbehoefte. In respectievelijk de paragraaf investeringen en paragraaf financiering komen wij hier op terug.

Meicirculaire 2023
Op het moment van opstellen van de kadernota is de meicirculaire van het Rijk nog niet ontvangen. Deze cijfers zijn dan ook niet in deze kadernota verwerkt.
Zodra de meicirculaire er is worden de financiële consequenties voor Aalsmeer uitgewerkt en in een separate raadsvoorstel aan u toegestuurd, zodat u de uitkomst van de meicirculaire bij de voorbereidingen over de Kadernota 2024 kunt betrekken.
Vooruitlopend op de meicirculaire 2023 is in deze kadernota wel al een voorschot genomen op compensatie van het effect van inflatie van de lasten vanaf 2024. Dit voorschot is gebaseerd op de recent gepubliceerde autonome groeicijfers van het gemeentefonds. Ook de € 1 miljard die het Rijk eerder alleen voor 2026 toekende wordt structureel en is onderdeel van deze Kadernota.

Beslispunten Kadernota 2024
Samengevat volgen uit deze Kadernota een aantal beslispunten die hieronder zijn opgenomen:
1. Instemmen met de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van deze Kadernota bij de verdere uitwerking van de programmabegroting 2024 en het meerjarenperspectief,
2. Instemmen met de financiële mutaties zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van deze Kadernota en de begroting 2024-2027 overeenkomstig te wijzigen.
3. Het niet bestede gedeelte van de middelen uit de bestemmingsreserve klimaatadaptatie (€ 112.000) terug te laten vloeien naar de algemene reserve.

4. De investeringen 2024 voor besluitvorming voor te leggen tegelijk met de besluitvorming over de programmabegroting 2024. De investeringen uit de jaarschijf 2025 en verder zijn ter kennisname.

Tot slot
Tegelijkertijd met deze jaarstukken 2022 wordt u de jaarstukken 2022, Meerjarenprognose grondexploitaties 2023, 1e bestuursrapportage 2023 en het Meerjarenplan Buitenruimte 2023-2026 ter besluitvorming voorgelegd. Al deze documenten tezamen zorgen voor een compleet beeld over datgene wat we gedaan hebben, aan het doen zijn en gaan doen.

Wij zijn blij dat wij u een sluitende Kadernota 2024 kunnen voorleggen waarin de ontwikkelingen die belangrijk zijn voor Aalsmeer en waarmee we deze collegeperiode zijn gestart voort kunnen blijven zetten.
Laten we samen met u verder aan de slag gaan!

Burgemeester en wethouders van Aalsmeer

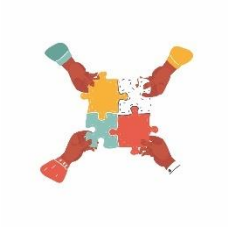


Leeswijzer

Deze kadernota begint in hoofdstuk 2 met de beleidsvoornemens die per programma onderdeel zijn beschreven, inclusief de voorgestelde financiele mutaties per programma. In hoofdstuk 3 gaan we in op de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan deze kadernota en de basis vormen bij het opstellen van de begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025 - 2027. Daarna volgt in hoofdstuk 4 een samenvatting van de financiële situatie en een toelichting op de in deze kadernota opgenomen mutaties. In de hoofdstukken hierna wordt ingegaan op de ontwikkeling van de reserves (hoofdstuk 5), het weerstandsvermogen (hoofdstuk 6) en het meerjaren investeringsprogramma en de daaruit voortkomende liquiditeitsbehoefte (hoofdstuk 7 en 8). Ten slot is in de hoofdstuk 9 een overzicht opgenomen van de dienstverleningsbijdrage en de limitatieve lijst en een overzicht van de reserves in hoofdstuk 10.

2. Speerpunten van beleid





Programma 1 Sociaal Domein

In 2024 zetten we verder in op het versterken van de sociale samenhang o.a. door (1) te kijken naar behoud en versterking van de buurthuizen, (2) het versterken van het welzijnswerk en de aansluiting op de eerste lijn via de extra inzet op welzijn op recept (als pilot) en (3) met de pilot gemeentelijke wijkregisseur die naast directe inzet op welzijn onder andere een bijdrage levert aan de verbinding tussen fysieke- en sociale aspecten.

Ook continueren we onze bijdrage aan het verbeteren van de mentale gezondheid en mentaal welbevinden in de wijk en het bestrijden van eenzaamheid. Daarnaast hebben we extra aandacht voor inclusie. Dit doen we met een Lokale Inclusie Agenda waarin diversiteitsbeleid en inzet op toegankelijkheid zijn opgenomen. Eind 2024 bereiden we het vernieuwen van ons mantelzorgbeleid voor, wat we in 2025 verder uitwerken en invoeren. Voor al deze onderwerpen geldt dat we kleinschalige acties inzetten in de wijken waar dit het meest nodig is.

Voor kinderen, jeugdigen en hun ouders willen we nog beter maatwerk leveren. Dit doen we door in de uitvoering van de jeugdhulp in te zetten op innovatieve oplossingen en zullen we ons ons conform de nog in te voeren Landelijke Hervormingsagenda Jeugdhulp meer richten op de meest kwetsbare kinderen. In 2024 werken we ook verder aan de inzet van ervaringsdeskundigen. Binnen de preventie kijken we naar mentale gezondheid bij met name jeugdigen en zetten we in op domein overschrijdend samenwerken. Voorzetting van de pilot combinatiefunctionaris jeugdwelzijn past hier goed bij.

We geven daarnaast specifiek aandacht aan mensen met een laag inkomen, zodat ook deze inwoners kunnen deelnemen aan de samenleving. Dit doen we door het continueren van de in 2023 gestarte pilot die zich richt op het groter gebruik van de Aalsmeerpas. Voor het continueren van de zwemregeling doen wij, gelet op de uitkomst van de evaluatie en de politieke wens, uw raad een voorstel om deze regeling structureel te borgen.

In 2024 geven we tevens uitvoering aan het Programma Arbeidsmigranten dat zich richt op wonen, ondersteuning, zorg, informatievoorziening, goed werkgeverschap en andere aspecten waar arbeidsmigranten in Aalsmeer mee te maken hebben en dat wij in 2023 opstellen. Dit doen wij onder andere door verdere professionaliteit van het Pools spreekuur.



Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

De eerder ingezette vernieuwing van het aanbod van kunst en cultuur, inclusief de versterking van samenwerking tussen culturele– en welzijnsorganisaties zetten we door in 2024. Dat doen we onder andere door vernieuwende projecten op het gebied van cultuur en het voortzetten van de pilot combinatiefunctionaris cultuur. Nieuw is dat we dat we het Cultuurpunt sterker positioneren als onze regievoerder in het maatschappelijke veld. Duidelijker dan voorheen krijgen zij de taak gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid te coördineren en een regierol binnen de uitvoering te vervullen. Hiermee beginnen we in 2023 en dit bouwen we in 2024 verder uit.

De beeldende kunst in de openbare ruimte heeft achterstallig onderhoud. De onderzoeken die we in 2023 hopen af te ronden leggen de basis voor de in 2024 te starten inhaalslag.
Beeldende kunst in de buitenruimte kan meer dan voorheen worden ingezet ter versterking van welzijn, natuur- en landschappelijke waarden en ten behoeve van recreatie en toerisme. Dit vraagt om een plan van aanpak dat we opstellen samen met de nieuwe Adviescommissie

Beelden Kunst en voorleggen aan uw raad in 2024. De bestaande reserve beeldende kunst en het op peil houden hiervan nemen we hierin mee.

Ook voor sport versterken wij de regierol in het maatschappelijk veld in 2024 op het gebeid van sportstimulering en sportparticipatie. We gaan na hoe we dit het beste kunnen vormgeven samen met onze partners Daardoor verbinden we beleid beter met de uitvoering en zorgen we voor een betere samenhang en samenwerking in het werkveld. We zetten de pilot combinatiefunctionaris voort, deze maakt deel uit van het werkveld sport. In 2023 en 2024 voeren we een aantal onderzoeken uit rond de exploitatie van ons sportvastgoed. Deze onderzoeken ondersteunen op toekomstige beleidskeuzes betreffende het sportvastgoed.

De eerste helft van 2024 stellen we de onderwijsagenda op: een praktisch plan waarin de samenwerking tussen het onderwijs, de kinderopvang en de gemeente praktische inhoudelijk en beleidsmatig gestalte krijgt, een lang gekoesterde wens van de drie samenwerkingspartners.



Programma 3 Economie en duurzaamheid

Aalsmeer kent een stevig economisch profiel. Een profiel dat ook onderhoud en herijking nodig maakt. Op basis van de vastgestelde Strategie Werklocaties, faciliteren we transformatie, herstructurering of herijking van bestaande werklocaties en de hierin opgenomen functies.
Voor de Schinkelpolder stellen we daartoe we een integrale visie op. In 2023 is hiermee gestart. De visie zal in 2024 worden aangeboden aan de gemeenteraad. Na deze besluitvorming starten we met de visie op Hornmeer. Voor elk gebiedstraject is € 100.000 euro beschikbaar.

Ook de recreatieve-en toeristische potentie van Aalsmeer willen we blijven promoten en versterken. Regelmatig spreken we hierover met ondernemers uit deze sector. Als gemeente willen we een bijdrage leveren aan het verbeteren van de verblijfsfaciliteiten voor de waterrecreatie. Vanuit het project Village Dressing Aalsmeer plaatsen we wegwijzers en promoten we de aantrekkelijkheid van Aalsmeer.

Aalsmeer wil op termijn fossiel onafhankelijk zijn en voldoen aan het Klimaatakkoord. Dat vraagt de komende decennia om flinke inspanningen in het terugdringen van het energie- en warmtegebruik, in de opwekking van alternatieve energie- en warmtebronnen en het borgen van voldoende netcapaciteit. De raad van de gemeente Aalsmeer heeft ons gevraagd een Masterplan Energie (MPE) op te stellen dat de kaders voor het energiebeleid aangeeft en een duidelijk handelingsperspectief biedt om aan de energietransitie te werken. Recent heeft de raad het plan van aanpak voor het maken van het Masterplan goedgekeurd. In de tweede helft van 2024 wordt het Masterplan Energie ter besluitvorming aangeboden. Het Masterplan zal met co-creatie worden gemaakt. De gemeente voert regie, maar is voor beoogde resultaten afhankelijk van sleutelpartijen. Het vinden van gemeenschappelijkheid in doelen, investeringen en resultaat biedt de beste waarborg voor een energiek Aalsmeer. In het Masterplan zal ook worden stilgestaan bij de financiële mogelijkheden van de gemeente. In ieder geval zullen de beschikbare middelen vanuit het Rijk worden benut. De middelen voor de benodigde capaciteit worden gedekt uit de Klimaat & Energiegelden (SpUk - CDOKE) die in 2023 zijn aangevraagd. In 2023 ontvangt Aalsmeer voor de taken vanuit het Klimaatakkoord € 556.857, in 2024 € 561.908 en in 2025 € 566.960. De regeling staat toe om niet bestede middelen door te schuiven naar een volgend uitvoeringsjaar.



Programma 4 Openbare ruimte

De openbare ruimte wordt door veel inwoners en ondernemers gebruikt. Dat gebruik bepaalt ook vaak de gewenste beheerkwaliteit van die ruimte. Het bepalen en in stand houden van die kwaliteit is belangrijk. Aalsmeer heeft enkele jaren geleden gekozen om op basis van overeenkomsten het beheer te organiseren. De huidige beheerovereenkomsten voor de openbare buitenruimte lopen in 2024 af. Deze moeten worden aanbesteed. Uitgangspunt in de aanbesteding is vooralsnog het handhaven van een hogere beheerkwaliteit in relatie tot de beschikbare budgetten. In 2024 willen we de beoogde beheerkwaliteit kunnen borgen in nieuwe beheerovereenkomsten.



Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

Aalsmeer blijft in ontwikkeling. Niet alleen met woningbouwprojecten, maar ook met uitbreiding en verbetering van werklocaties. Ontwikkelingen moeten worden begeleid door actueel beleid dat in voldoende mate zorgt voor borging van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Vanaf 2024 zullen de bestaande ruimtelijke instrumenten (zoals een bestemmingsplan, structuur-of gebiedsvisie) moeten worden vertaald naar de instrumenten van de Omgevingswet. Met de invoering van de Omgevingswet verandert ook het proces van vergunningverlening. Het adviseren en beoordelen van initiatieven zal in belangrijke mate in een voorfase plaatsvinden. De wettelijke termijnen zijn te kort om werkbaar te zijn in de huidige processen. In de aanloop naar de invoering en in 2024 zullen belanghebbenden worden geïnformeerd over de veranderingen en hoe daar mee om te gaan. Ook de gemeentelijke website zal worden aangepast om belanghebbenden zo goed mogelijk te informeren.
Het project Westeinderscheg is belangrijk voor Aalsmeer en omgeving. Het project beoogt het realiseren van kwalitatief sterke recreatie- en natuurgebieden die goed bereikbaar zijn voor inwoners en bezoekers. Wij maken daarbij gebruik van bestaande en nieuwe cofinancieringsregelingen. In het college uitvoeringsprogramma hadden we hiervoor al € 50.000 opgenomen. In deze Kadernota doen wij uw raad een aanvullend voorstel om gedurende twee jaar een gebiedscoördinator in te zetten om de bestaande activiteiten Bovenlanden Oosteinderweg te continueren en nieuwe initiatieven vanuit het gebied verder te kunnen brengen.

Wonen is een van onze speerpunten. Ondanks de landelijke en wettelijke beperkingen, blijven we ons inspannen om onze Woonagenda -en de gewenste aanpassingen- zo snel mogelijk uit te voeren. De samenwerking met Eigen Haard willen we intensiveren, zodat we sneller sociale woningbouw kunnen realiseren. Die inspanningen vergt ook extra capaciteit om het speerpunt Wonen – waar mogelijk- te versterken en te versnellen. Hiervoor hebben we budget vrijgemaakt. In de loop van 2024 zullen we de vastgestelde Woonagenda actualiseren.

Mobiliteit
In 2024 leggen wij onze verkeerskundige visie voor het wegennet van Aalsmeer vast. In deze visie worden onder andere belangrijke vraagstukken zoals 30 km/h versus 50 km/h, ‘de knip’, de verwachtte verkeerstoename en andere toekomstige ontwikkelingen behandeld.
Ook wordt in 2024 de Burgemeester Hoffscholteweg opgeleverd. Dit zal de verkeersafwikkeling in Aalsmeer verbeteren.

Omgevingsvisie
In 2023 zijn we gestart met het opstellen van een omgevingsvisie. Hiervoor is een procesnotitie gemaakt en door de raad vastgesteld. Met deze omgevingsvisie wordt de beoogde toekomst van Aalsmeer in beeld

gebracht. Dat beeld komt tot stand met input van ondernemers en inwoners van Aalsmeer. Voor de gebieden Kudelstaart en Schinkelpolder zijn in 2023 visietrajecten gestart. Samen met betrokken eigenaren en gebruikers van deze gebieden worden de beoogde toekomst beschreven. De gemeenteraad zal in 2024 een besluit nemen over de opgestelde visies. Na besluitvorming zullen deze visies onderdeel vormen van de omgevingsvisie. De gemeenteraad zal vervolgens eind 2024 de omgevingsvisie ter besluitvorming worden voorgelegd.

Schiphol
Het aantal vluchten van en naar Schiphol wordt door het rijk naar beneden bijgesteld. Het Aalsmeerse standpunt gericht op de bescherming van haar inwoners en het streven naar een gezonde leefomgeving dragen wij zelfstandig en via de Bestuurlijke Regie Schiphol uit en vormt de basis van het gemeentelijk handelen in de verschillende (planologische) processen. Om in het brede maatschappelijke krachtenveld het Aalsmeerse standpunt kracht bij te zetten hebben wij een budget voor een lobbyist in onze begroting 2024 opgenomen (€ 50.000). Ook willen wij inzicht blijven houden in de ontwikkeling van de geluidsoverlast die door vliegverkeer wordt veroorzaakt. In deze Kadernota hebben wij voor het continueren van deze metingen een claim opgenomen (€ 23.000).
Om invulling te geven aan de wijkaanpak Stommeer en daarmee een positieve invloed te hebben op de hinderbeleving van onder andere Schiphol willen we in 2024 meer zeggenschap en ondersteuning aan bewoners geven bij groen-initiatieven.



Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

In onze college-agenda hebben we benoemd dat we willen dat inwoners invloed hebben op het gemeentelijk beleid en de uitvoering hiervan. We stellen een participatievisie op die past bij Aalsmeer. Daarnaast kiezen een aantal onderwerpen/projecten waarbij we extra inzetten op participatie.

Veiligheid is een veelomvattend begrip. En de vraag naar veiligheid is oneindig. Dat geldt niet voor de beschikbare capaciteit en middelen. Dat betekent dat we keuzes moeten maken. Die keuzes hebben we vastgelegd in het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2024. Wij geven hiermee invulling aan de lokale doelen hierin vastgesteld, welke de gemeente op het terrein van crisisbeheersing, openbare orde en veiligheid én evenementen/waterveiligheid nastreeft door de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie en overige ketenpartners. Het IVP is daarmee de lokale aanvulling op de landelijke en regionale beleidsdoelstellingen.



Programma 8. Algemene dekkingsmiddelen

Het programma 8 Algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de inkomsten die de gemeente ontvangt uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de onroerende zaakbelastingen, overige belastingen (zoals forensenbelasting en hondenbelasting) en de lasten en baten uit hoofde van de gemeentelijke financieringsfunctie.

In de aanbiedingsbrief is kort ingegaan op de laatste stand van zaken met betrekking tot de nieuwe financieringssystematiek van het Rijk aan de gemeenten. Hopelijk hebben we na de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid hoe deze er vanaf 2027 uit zal gaan zien.

De gemeentelijke belastingen worden jaarlijks verhoogd met de indexatiepercentages. Het voorstel daarvoor vindt u in hoofdstuk 3 Uitgangspunten van deze Kadernota. Hetzelfde geldt voor de stelposten die we opnemen in onze begroting voor loon- en prijscompensatie die eveneens onderdeel zijn van dit programma.

Op de website ‘waar staat je gemeente’ kunt u voor diverse thema’s waaronder de gemeentefinanciën Aalsmeer vergelijken met iedere andere Nederlandse gemeente. Zie voor meer informatie: Dashboard - Gemeentefinanciën - Aalsmeer (waarstaatjegemeente.nl).

3. Uitgangspunten



Bij het opstellen van de begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025 - 2027 worden de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd. De gevolgen van deze uitgangspunten zijn onderdeel van de mutaties in deze Kadernota.

Indexatie (in percentage)	2024	2025	2026	2027
Lonen	5,2	5,8	4,8	4,2
IMOC (overheid materieel)	3,9	1,6	1,6	1,6
Subsidies	5,0	5,0	4,0	4,0
Heffingen (80% loon/ 20% prijs)	4,94	4,96	4,16	3,68
Deelnemersbijdrage (80% loon-20% prijs) 1)	4,94	4,96	4,16	3,68
Inkomsten (belastingen, huren et cetera)	3,9	1,6	1,6	1,6

1) als deelnemersbijdrage niet op begroting 2024 is gebaseerd

Toegerekende rente	2024	2025	2026	2027
Rente grondexploitaties	0,20%	0,50%	0,50%	0,50%
Omslagrente	0,20%	0,20%	0,20%	0,20%

Maatstaven	2024	2025	2026	2027
Inwoners	33.066	33.066	33.066	33.066

Lonen
Uitgangspunt is dat de lonen worden geraamd op basis van de geldende CAO verhoogd met een opslag voor sociale verzekeringen. Indien er geen CAO is gaan we uit van de indexatiecijfers lonen zoals deze door het Centraal Economisch Planbureau (CEP) per 1 april van het huidige jaar.

Prijzen
De meerjarenraming is gebaseerd op lopende prijzen. Dit betekent dat de relevante uitgavenbudgetten meerjarig worden verhoogd met het verwachte inflatie percentage. Aalsmeer hanteert voor de inflatieverwachting de prijsindex materiële overheidsconsumptie (IMOC). We gebruiken daarvoor de stand van de verwachtingen uit het CEP per 1 april van het huidig jaar. Deze raming is meerjarig en wordt derhalve ook meerjarig toegepast in de begroting.

Subsidies
Basis voor de indexatie van de subsidies zijn de op hele getallen afgeronde percentages die van toepassing zijn op de heffingen en de deelnemersbijdrage gemeenschappelijke regelingen.

Indexatie deelnemersbijdrage gemeenschappelijke regelingen
Basis voor de raming is de door het Algemeen Bestuur vastgestelde bijdrage Aalsmeer die is opgenomen in programmabegroting van de gemeenschappelijke regeling (GR). Ook eventuele meerjarige verwachtingen van de GR nemen we over. Ontbreken die gegevens dan indexeren we de aangegeven kosten meerjarig een gewogen gemiddelde van de loon (80%)- en prijsindex (20%).

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:
- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling, indien wettelijk toegestaan;
- Het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;
- Terughoudendheid ten aanzien van verhoging lokale lastendruk.

Onroerende zaakbelastingen
De OZB opbrengsten (exclusief areaal uitbreiding) worden meerjarig verhoogd met materiële overheidsconsumptie (IMOC). We gebruiken daarvoor de stand van de verwachtingen uit het Centraal Economisch Plan (CEP) per 1 april van het huidig jaar. Om deze extra opbrengst te realiseren dient het tarief jaarlijks te worden aangepast aan de waardeontwikkeling van het onroerend goed in Aalsmeer.
In de begroting 2022 is op basis van de motie RAP voor het tarief van de OZB Niet-woningen nader uitgewerkt om in drie jaar tot een regionaal gemiddelde te komen. Voor belastingjaar 2024 betekent dit dat de opbrengst naast de inflatiecorrectie aanvullend wordt verhoogd, waarbij rekening wordt gehouden met de stijging van de WOZ-waarde. Bij het tariefvoorstel 2024 komen wij hierop terug.

Kostendekkende tarieven

Afvalstoffen- en rioolheffing

Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn.

Leges

Voor de overige leges geldt dat de opbrengst te indexeren hetzelfde percentage als de indexatie va de deelnemersbijdrage van gemeenschappelijke regelingen. Dit omdat de kosten voor het verstrekken van producten uit de legesvergunningen vooral bestaan uit capaciteitskosten en in mindere mate uit overige kosten. Dat betekent dat de legestarieven in 2024 stijgen met 4,94%. Een uitzondering hierop vormen de tarieven waarvoor door het Rijk een wettelijk maximum wordt vastgesteld. Hier volgen we de door het Rijk gemaximeerde tarieven.

Toegerekende rente

Rente grondexploitaties

De betaalde rente over aangetrokken geldleningen vindt plaats over de boekwaarde per 1 januari van het boekjaar in de verhouding eigen vermogen/ vreemd vermogen. De toe te rekenen rente voor 2024 bedraagt 0,2% op basis van de geprognosticeerde gegevens.

Rente omslagpercentage.

Aalsmeer kent een integrale financiering. Hierbij bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen (zoals bij projectfinanciering). de lage gemiddelde rente op de opgenomen geldleningen is het rente omslagpercentage vooralsnog bepaald op 0,2%.

Maatstaven

De in de tabel opgenomen maatstaven zijn onder andere voor de berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

4. Financiële paragraaf



4.1. Van begroting 2023 naar Kadernota 2024

Vertrekpunt voor de structurele meerjarige begrotingspositie in deze Kadernota is de besluitvorming in de begrotingsraad van 3 november 2022 over de programmabegroting 2023 en de 1e begrotingswijziging collegeuitvoeringsprogramma 2022 - 2026. Het begrotingssaldo sluit op nul na inzet van het resterende begrotingssaldo (zie pagina 2 van de programmabegroting 2023).
Zoals op pagina 2 van de programmabegroting 2023 is toegelicht is het resterende begrotingssaldo ingezet als behoedzaamheidsreserverving en als knelpuntenbudget.

Na de begrotingsraad van 3 november heeft de raad een aantal besluiten genomen met een effect op het financieel meerjarenperspectief. Hierna volgt het geactualiseerd meerjarenperspectief:

*Bedragen * € 1.000*

	2024	2025	2026	2027
Resultaat volgens begroting 2023	**0**	**0**	**0**	**-167**
Raadsbesluiten met effect op begrotingssaldo	**25**	**25**	**25**	**25**
A. Dividend OMRIN	25	25	25	25
Start Kadernota 2024	**25**	**25**	**25**	**-142**

A. Effectuering besluit inbesteding en nascheiding huishoudelijk afval bij OMRIN
In de raadsvergadering van 15 december heeft de gemeenteraad geen wensen en bedenkingen ingebracht tegen de aankoop van aandelen in Afvalsturing N.V. (OMRIN) om daarmee de inbesteding en nascheiding van huishoudelijk afval vanaf 2023 te borgen. Aalsmeer ontvangt over deze aandelen een jaarlijks dividend. Dat dividend is conform het besluit in de begroting 2023 en het meerjarenperspectief verwerkt.

4.2. Mutaties Kadernota 2024

Voor de Kadernota 2024 zijn financiële mutaties aangedragen in drie categorieën:
1. Autonome ontwikkelingen.

Dit zijn onvermijdelijke ontwikkelingen bij ongewijzigd beleid. Een voorbeeld hiervan is een wijziging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de circulaires van het Rijk. Hieronder vallen ook technische aanpassingen van budgetten, welke vooral voortvloeien uit de jaarrekening 2022. Daar bleek dat een aantal budgetten niet, te laag of te hoog te zijn geraamd. Deze tekorten en overschotten worden nu gecorrigeerd.

2. Voorstellen voor nieuw beleid of beleidsintensiveringen en AA-claims.
3. Dekkingsvoorstellen.

Samengevat ziet het financieel perspectief er na deze mutaties als volgt uit:

*Bedragen * € 1.000*

	2024	2025	2026	2027
Start Kadernota 2024	**25**	**25**	**25**	**-142**
Mutaties Kadernota 2024				
2.2.2 Totaal autonome ontwikkelingen	- 2.074	- 3.498	- 1.212	- 4.137
2.2.3 Totaal nieuw beleid/ beleidsintensiveringen/AA-claims	-374	-246	-174	-323
2.2.4 Dekkingsvoorstellen	2.423	3.719	1.361	3.569
Perspectief Kadernota 2024	**0**	**0**	**0**	**-1.033**

Uit de eerder opgenomen tabel blijkt dat op basis van de actuele cijfers Aalsmeer vanaf 2027 financieel tekort komt.

In de tabellen geldt dat:
+ = minder lasten/ hogere inkomsten
- = hogere lasten/ lagere inkomsten.

4.2.1. Autonome ontwikkelingen

In deze paragraaf zijn de voorstellen voor aanpassingen van budgetten als gevolg van autonome ontwikkelingen nader toegelicht (bedragen * € 1.000).

Autonome ontwikkelingen	Sub	2024	2025	2026	2027
Programma 1 Sociaal domein					
a. WMO hulpmiddelen	1.1	-65	-65	-65	-65
b. WMO begeleiding en dagbesteding	1.1	-478	-478	-478	-478
c. Stelpost taakstelling WMO programmabegroting 2023	1.1	-150	-150	-150	
Dekking reserve sociaal domein	res	150	150	150	
d. Indexatie begroting GR Openbare Gezondheidszorg Amstelland	1.1	0	0	0	0
e. Stelpost arbeidsparticipatie begroting 2023	1.2	-30	-30	-30	-30
f. Jeugdhulp	1.3	254	254	254	254
g. Capaciteit huisvesting doelgroepen	1.4	0			
Programma 2 Onderwijs en ontplooiing					
h. Leerlingenvervoer	2.1	-33	-33	-33	-33
i. Onderwijshuisvesting - hogere lasten en baten	2.1	0	0	0	0
j. Opstellen onderwijsagenda	2.1	-20	-20	-20	-20
k. Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024	2.3	-25			
Veilig te stellen budgetten	res	25			
l. Kapitaallasten herfasering/ bijstelling investering IKC Oosteindedriehoek	2.1		275	275	275
Programma 3 Economie en duurzaamheid					
m. Forensenbelasting	3.1	38	38	38	38
Programma 4 Openbare ruimte					
n. Onderhoud Waterfront	4.1	-19	-19	-19	-19
o. Herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen	4.1	-200			
Veilig te stellen budgetten	res	200			
p. Lagere reclame-inkomsten bushokjes	4.2	0	0	0	0
q. Opstellen Verkeerscirculatieplan	4.2	50			
r. Hogere energielasten openbare verlichting en verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie systemen	4.2	0	0		
s. Hogere bijdrage Omgevingsdienst	4.3	-266	-218	-202	-155
t. Onderuitputting budgetten- milieubeheer taakveld 7.4	4.3				100

Autonome ontwikkelingen	Sub	2024	2025	2026	2027
Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling					
u. Verliesvoorziening De Tuinen van Aalsmeer	5.1	5	5	-114	0
v. Opkoopbescherming	5.2	-16	-16	-16	-16
w. Actualisatie pandenbegroting	5.5	311	311	311	311
x. Fort Kudelstaart	5.5	-610			
y. Verhoging dagelijks onderhoud gemeentelijke accommodaties	5.5	-113	-113	-113	-113
z. Huurinkomsten baggerdepot Kudelstaart	5.5	100	100	100	100
aa. Beheer overige gebouwen en gronden - doorberekening servicekosten	5.5	0	0	0	0
Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid					
bb. Aanvulling extra financiering Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	6.1	-20	2	-24	-18
cc. Indexatie deelnemersbijdrage Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland obv geactualiseerde begroting 2023	6.1	0	0	0	0
dd. Dubbel budget ondermijning 2024 door besluitvorming jaarstukken 2021/ kaderbrief 2023 - ontbrekende jaarschijf 2027	6.1	0			-300
ee. Extra accountantskosten	6.4	-40	-40	-40	-40
ff. Extra representatiebudget 4e wethouder	6.4	-25	-25	-25	-25
gg. Ontwikkeling reisdocumenten	6.2	0	0	0	0
hh. Registratie tijdelijk verblijfadres	6.2	0	0	0	0
ii. Loonindexatie budgetten griffie	6.4	0	0	0	0
jj. Indexatie budgetten regionale samenwerking	6.4	0	0	0	0
Programma 7 Overhead					
kk. Indexatie dienstverleningsbijdrage 2023/ 2024 Amstelveen	7.1				
ll. AA claims 2e bestuursrapportage 2022	7.1	-931	-858	-838	-474
Dekking uit opdracht aan AA-organisatie	7.1	931	858	838	474
mm. Loonindexatie budgetten kernorganisatie Aalsmeer	7.1	0	0	0	0
nn. Effect opdrachtbrief 2023	7.1	56	56	56	56
oo. Porto verkiezingen	7.1	-9	-9	-9	-9
Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen					
pp. Vermakelijkheidsretributie	8.1	-400	-400	-400	-400
qq. Behoedzaamheidsreservering septembercirculaire 2022	8.1	945	1.025	3.099	1.816
rr. Herschikken/ opschonen diverse mutaties programma 8	8.1	-17	-19	-19	-7
ss. Extra OZB (niet) woningen	8.1	839	839	839	839
tt. Bijstelling dividendopbrengsten	8.1	-151	-151	-151	-151
uu. Bijstelling overige belastingopbrengsten (hondenbelasting, roerende woon- en verblijfsruimten en reclamebelasting)	8.1	0	0	0	0
vv. Aanpassing % kostenverhogende BTW	8.1	74	74	74	74

Autonome ontwikkelingen	Sub	2024	2025	2026	2027
ww. Rente nieuw af te sluiten geldleningen	8.1	-90	-500	-1.045	-1.235
Programmaoverstijgend					
xx. Indexatie (stelpost loon-prijs)		-2.267	-4.264	-6.457	-5.009
yy. Indexatie GR Gemeentebelastingen Amstelland		-77	-77	-77	-77
zz. Correctie verdeling begrotingsresultaat 2027					200
Totaal autonome ontwikkelingen		**-2.074**	**-3.498**	**-4.291**	**-4.137**

Programma 1 Sociaal domein

a. WMO hulpmiddelen

Vanwege de contractuele indexatie van 14,5% en op basis van het resultaat in de jaarstukken 2022 is dat verwachting dat een extra bedrag nodig is van € 50.000 structureel.
Dit betreft een autonome ontwikkeling waarbij geen rekening is gehouden met eventuele beleidswijzigingen in verband met bezuinigingen.

b. WMO begeleiding en dagbesteding

Ondanks een incidentele bijstelling in de 2e bestuursrapportage 2022 was er in 2022 een negatief resultaat van € 67.000. Voor het jaar 2023 is er in totaal voor begeleiding en dagbesteding € 1.500.000 begroot. Op basis van de autonome groei van het aantal mensen dat gebruikt maakt van deze voorziening (ongeveer 40 per jaar in 2023 en 2024) is een toename van het budget met € 322.000 (2023) en € 478.000 (2024 en verder) noodzakelijk.

c. Stelpost taakstelling WMO programmabegroting 2023

Voor uitwerken van de beheersmaatregelen die moeten worden genomen om aan de taakstelling op de WMO vanaf 2024 te realiseren bleek van belang inzicht te hebben in de uitkomsten van de jaarstukken 2022. De AA organisatie is daarom recent pas gestart met inhoudelijke invulling van de taakstelling. Een eerste uitwerking van de voorstellen wordt rond het zomerreces 2023 verwacht. Rekening houdend met bestuurlijke besluitvorming en vooral ook een overgangstermijn richting inwoners, betekent dit een vertraging in realisatie van de taakstelling met ten minste een half jaar. In plaats van in 2026 wordt daarmee volledige effectuering pas in 2027 gehaald. Het voorstel is om deze incidentele lasten te dekken uit de reserve Sociaal Domein.

d. Indexatie begroting GR Openbare Gezondheidszorg Amstelland

Op basis van de begroting 2024 van de begroting GR Openbare Gezondheidszorg Amstelland wordt de deelnemersbijdrage structureel bijgesteld. Deze hogere lasten worden gedekt uit de stelpost loon-prijs die daarvoor binnen programma 8 van de begroting 2023 is opgenomen en in deze Kadernota wordt bijgesteld.

e. Stelpost arbeidsparticipatie

In de programmabegroting 2023 is € 100.000 ingeboekt op basis van onderuitputting op budgetten in voorgaande jaren. De werkelijke onderuitputting bedraagt € 70.000. Het restant kan binnen dit taakveld niet worden gerealiseerd en dient te worden teruggedraaid.

f. Jeugdhulp

In de jaarstukken 2022 is een onderuitputting gemeld op de budgetten jeugdhulp ter grootte van € 0,437 miljoen. Deze onderuitputting is in belangrijke mate structureel. Rekening houdend met de ontwikkeling van de effecten van indexatie en zorgzwaarte blijft € 0,25 miljoen structureel over.

g. Capaciteit huisvesting doelgroepen

Als gevolg van de toestroom van het aantal Oekraïense ontheemden en andere vluchtelingen is er huisvesting benodigd. Op dit moment wordt in samenwerking met de woningbouwvereniging Eigen Haard gewerkt aan

huisvesting voor diverse doelgroepen. De huisvesting van ontheemden moet georganiseerd en gefaciliteerd. Daarvoor ontbreekt de capaciteit en de expertise. Voor 2024 is een budget nodig van € 71.100. Deze kosten worden gedekt uit de rijksgelden die we voor de opvang van Oekraiiners ontvangen (Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen).

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

h. Leerlingenvervoer

Om het verschil tussen de uitgaven en het bedrag in de begroting te overbruggen is een verhoging van het budget noodzakelijk ter grootte van € 120.000 (waarvan € 87.000 het gevolg is van indexatie). In 2022 is het verschil overbrugd door een incidentele verhoging van het budget die nu structureel wordt gemaakt.
De afgelopen jaren is het gebruik van het leerlingenvervoer verder toegenomen. Dit wordt mede veroorzaakt door een toename van het individueel vervoer in kader van het bieden van maatwerk. Verder wordt de kostenstijging veroorzaakt door het toepassen van indexaties vanwege o.a. de stijging van de lonen. Door het college gaat een onderzoek naar andere mogelijkheden van leerlingenvervoer om de mogelijkheden van kostenstijgingen richting de toekomst in de grip te houden. Uiteraard wordt daarbij ook rekening gehouden met de capaciteiten van deze groep kinderen.

i. Onderwijshuisvesting - hogere lasten en baten

In de jaarstukken 2022 is toegelicht dat er sprake is van hogere kosten van onderhoud en gebruik die worden verrekend met de gebruikers. Zowel de lasten als de baten worden hiervoor bijgesteld.

j. Opstellen onderwijsagenda

Voor het opstellen van de onderwijsagenda is een budget nodig van € 20.000 per jaar Insteek is het plegen van noodzakelijke interventies gericht op de aansluiting preventie jeugd op onderwijs. Hierbij treedt de gemeente in overleg met het onderwijs (LEA).

k. Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024

In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 is budget opgenomen van € 25.000 voor het organiseren van sport- en cultuurevenementen. In 2024 gaat een groot evenement plaats vinden in combinatie met de viering van 50-jarig bestaan van het zwembad. Om die reden is het beschikbare budget voor 2023 doorgeschoven naar 2024.

l. Kapitaallasten investering IKC Oosteinderdriehoek

In de paragraaf investeringen is een herfasering opgenomen van de bouw van het IKC Oosteinderdriehoek. Als gevolg van de herfasering van de bouw start de afschrijving (na oplevering) in 2027. De kapitaallasten schuiven als gevolg daarvan door naar 2028.

Programma 3 Economie en duurzaamheid

m. Forensenbelasting

Op basis van de werkelijk gerealiseerde inkomsten forensenbelasting in de jaarstukken 2022 wordt de begroting structureel bijgesteld met € 38.000.

Programma 4 Openbare ruimte

n. Onderhoud Waterfront

In 2022 is het Waterfront aan de Westeinderplassen gerenoveerd en voorzien van diverse voorziening zoals douches, steigers en diverse watertappunten. Voor het onderhoud van het waterfront zoals het frequent schoonmaken van de steigers en waterkant, beheer van de douches en het dagelijks onderhoud, is het voorstel deze taak bij de ESA te beleggen. Dit voorstel moet formeel nog worden uitgewerkt. De kosten voor deze onderhoudswerkzaamheden moeten worden opgenomen en bedraagt € 19.000 per jaar.

o. Herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen

In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 zijn middelen opgenomen voor het herstelplan knelpunten openbare ruimte/ groen. Een deel van de uitvoering van dit herstelplan schuift door naar 2024.

p. Lagere reclame-inkomsten bushokjes
Als gevolg van de komst van R-net buslijnen op de route tussen de Burgemeester Kasteleinweg en busstation Aalsmeer alsmede de raadsmotie inzake versnelling van de verbinding Kudelstaart-Aalsmeer-Amstelveen/Amsterdam is er sprake van een afname van het aantal bushokjes (aantal vervallen bushaltes 12 stuks). Daardoor genereert de gemeente minder reclame-inkomsten op de bushokjes. De wegvallende opbrengsten worden gedekt door een structurele verlaging van niet besteed budget binnen taakveld 2.1 Verkeer en vervoer.

q. Opstellen Verkeerscirculatieplan
In het college uitvoeringsprogramma (CUP) 2022-2026 is een budget opgenomen voor het opstellen van het Deltaplan. In plaats van in 2024 wil het college hier al in 2023 mee starten. Een gedeelte van het budget is daarom overgeheveld naar 2023.

r. Hogere energielasten openbare verlichting en verkeersregelinstallaties (VRI) en dynamische reizigers informatie systemen (DRIS)
Door de energiecrisis die is ontstaan als gevolg van de oorlog in Oekraine nemen de kosten voor het energieverbruik van de openbare verlichting, verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie toe met € 304.000. Omdat niet bekend is hoe de energiemarkt zich gaat ontwikkelen, is vooralsnog rekening gehouden met een stijging tot en met 2025. Daarna wordt de situatie rondom de energieprijzen opnieuw beoordeeld.
Dekking van deze hogere kosten vindt grotendeels plaats uit de stelpost (€ 295.000) die hiervoor in de begroting 2023 structureel is opgenomen. Het restant wordt gedekt uit de beschikbare stelpost voor loon- en prijsinflatie. In het kader van onze duurzaamheidsopdracht willen wij onderzoeken in hoeverre er bij de OV verlichting nog sprake is van alternatieve mogelijkheden met mogelijk een gunstig effect op de kosten van energie.

s. Hogere bijdrage Omgevingsdienst
Doordat de Omgevingswet van start gaat op 1 januari 2024, worden alle financiële effecten doorberekend daarvan in de begroting van 2024 en verder. Deze financiële effecten bestaan allen uit autonome ontwikkelingen zoals loon- en prijsstijging, de verplichte overdracht van wettelijke taken naar de Omgevingsdienst door de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen en alle andere kosten die samenhangen met de verdere implementatie van de Omgevingswet.

t. Onderuitputting budgetten milieubeheer – taakveld 7.4
In de programmabegroting 2023 heeft op basis van een analyse van de budgetten een aframing plaatsgevonden van de budgetten milieubeheer met € 100.000. Als gevolg van een administratieve fout is deze taakstelling opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2026, terwijl dat structureel moet zijn. Dat wordt hiermee gecorrigeerd.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling
u. Verliesvoorziening De Tuinen van Aalsmeer
In de 2e bestuursrapportage is toegelicht dat voor grondexploitatie De Tuinen van Aalsmeer het projectsaldo is verbeterd. De verliesvoorziening moet met de door de BBV voorgeschreven discontovoet (2%) jaarlijks worden opgerent. Toegelicht is dat de jaarlijkse storting 2023-2025 kan worden verlaagd. Door verlenging van de looptijd moet in 2026 nog € 113.000 worden gestort in de verliesvoorziening.

v. Opkoopbescherming
In de raadsvergadering van 8 juni 2023 is de raad gevraagd in te stemmen met Huisvestingsverordening Aalsmeer 2023 en de structurele kosten voor de uitvoering van de opkoopbescherming mee te nemen in de Kadernota 2024 als onderdeel van de integrale afweging van de inzet van middelen.

w. Actualisatie pandenbegroting
In de 2e bestuursrapportage 2022 is toegelicht dat jaarlijks de begrotingskaders van de vastgoedportefeuille worden geactualiseerd op basis van de actuele pandenbegroting. Zowel de huurniveaus als de onderhoudsniveaus worden op dat moment aangepast op basis van de laatste raming. Een aantal ontwikkeling in 2022 resulteren in een structureel hogere opbrengst.

x. Fort Kudelstaart

Omdat de Raad van State het herstelde bestemmingsplan voor de ontwikkeling van Fort Kudelstaart heeft afgekeurd is er een onduidelijke periode ontstaan met betrekking tot de instandhouding van het Fort. Er kan geen erfpachtovereenkomst worden gesloten worden met de exploitant. Het huidige bestemmingsplan geeft weinig tot geen ruimte voor de exploitant om voldoende inkomsten te genereren om het onderhoud voor het fort te bekostigen.
Aalsmeer is eigenaar van het fort en heeft daarom de verplichting het monument te onderhouden en in stand te houden. Met het perspectief op de ontwikkeling van het fort zijn er de laatste jaren minimale instandhoudingswerkzaamheden uitgevoerd. Maar omdat er nu geen verwachting is dat een herontwikkeling spoedig zal gaan verlopen is het niet langer verantwoord deze werkzaamheden uit te stellen. Uit het instandhoudingsplan (MJOP) uit 2021 zijn de urgentste zaken gefilterd voor 2023 en 2024. Omdat de verwachting is dat een herontwikkeling vijf jaar kan gaan duren zal het fort in het gemeentelijk onderhoudsplan moeten worden opgenomen.

y. Verhoging dagelijks onderhoud gemeentelijke accommodaties

Een aantal jaren zijn de uitgaven voor het dagelijks onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed aan het stijgen. Dat wordt enerzijds veroorzaakt door het ouder worden van de gebouwen portefeuille (toename van storingen) en het afgelopen jaar door de oorlog in Oekraïne. De prijzen voor materialen en arbeid zijn daardoor significant gestegen. De verwachting is dat deze niet snel zullen dalen. Daarnaast moeten, conform de vigerende aanbestedingsregels, in 2023 een aantal grote onderhoudsovereenkomsten opnieuw worden aanbesteed. Verder is door aankoop van Bloemenlust aan de Oosteinderweg 247 het budget voor dagelijks onderhoud (JOP) aan het gemeentelijk vastgoedsignificant te laag. De jaarlijkse onderhoudskosten voor Bloemenlust bedraagt € 88.000 en de verhoging algemeen bedraagt € 25.000. Door deze ontwikkelingen stijgt het totale onderhoudsbudget inclusief Bloemenlust structureel met € 113.000 naar € 232.000.

z. Huurinkomsten baggerdepot Kudelstaart

In oktober 2022 is het baggerdepot aan de Ambachtsheerweg verhuurd. Voor de komende 10 jaar bedraagt de ontvangen huursom € 200.000 per jaar. Rekening houdend met de verhoging van de inkomsten die al in de begroting waren opgenomen kunnen de huurinkomsten baggerdepot structureel met € 100.000 worden verhoogd.

aa. Beheer overige gebouwen en gronden - doorberekening servicekosten

In de jaarstukken 2022 is gemeld dat de betaalde servicekosten (energie en onderhoud etc.) voor de locatie Oosteinderweg 247 die in rekening worden gebracht bij huurders nog niet in de begroting is opgenomen en in de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024 wordt opgenomen. Per saldo is deze afwijking budgetneutraal.

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

bb. Aanvulling financiering Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland (VrAA)

Het bestuur van de Veiligheidsregio heeft de afgelopen periode meermaals gesproken over een toekomstbestendige financiering van de Veiligheidsregio. De VrAA heeft de knelpunten in de budgetbrief 2024-2027 beschreven en heeft voorstellen gedaan voor een extra structurele financiering door de gemeenten. Deze voorstellen zijn op 27 maart door het Algemeen Bestuur vastgesteld en deze worden in de programmabegroting 2024 van de VrAA verwerkt. Doel van deze extra middelen is het waarborgen van de basis brandweerzorg, te voldoen aan wet- en regelgeving en goed personeelsbeleid.
In de kaderbrief 2023 is reeds een deel van deze extra financiering opgenomen. Het verschil is nu in deze Kadernota bijgesteld.

cc. Indexatie deelnemersbijdrage Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland

Op basis van de geactualiseerde begroting 2023 van de Veiligheidsregio wordt de deelnemersbijdrage structureel bijgesteld. Deze hogere lasten worden gedekt uit de stelpost loon-prijs die daarvoor binnen programma 8 van de begroting is opgenomen.

dd. Dubbel budget ondermijning 2024 door besluitvorming jaarstukken 2021/ kaderbrief 2023

Bij beschikbaar stellen en overhevelen van de budgetten voor ondermijning vanuit de AA organisatie naar KOA van € 140.000 in de Kaderbrief 2023 is abusievelijk geen rekening gehouden met het eerder beschikbaar gestelde budget voor ondermijning voor de jaarschijf 2024 in de 2e bestuursrapportage 2021 en 2022 (€ 145.000). Dat wordt nu rechtgezet door een overheveling van de reserve Veilig te stellen budgetten naar de Algemene reserve.
Daarnaast is het in de Kaderbrief 2023 toegekende structurele budget voor ondermijning in afwijking van het besluit verwerkt voor 2024 tot en met 2026 in plaats van structureel. Ook dat wordt nu gecorrigeerd.
Het jaarlijkse beschikbaar budget voor ondermijning bedraagt na deze aanpassing € 300.000 waarvan de uitvoering deels binnen KOA en deels binnen de AA organisatie is belegd.

ee. Extra accountantskosten

De reikwijdte van de werkzaamheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening is de afgelopen jaren flink uitgebreid door de Rijksoverheid. Dat heeft afgelopen jaren op advies van de auditcommissie geleid tot jaarlijkse, incidentele budgetverhogingen. De overeenkomst met de huidige accountant loopt tot en met het boekjaar 2023. Er is inmiddels een aanbesteding gestart voor de aanwijzing van een nieuwe accountant. Gezien deze ontwikkelingen wordt geadviseerd het budget voor de kosten van de accountantscontrole te verhogen naar de verwachte, reële waarde. Zodra de uitkomst van de kosten voor de nieuw aan te wijzen accountant bekend is, wordt dit structureel verwerkt in de begroting.

ff. Extra representatiebudget 4e wethouder

Bij het opstellen van de begroting 2023 en verder is abusievelijk geen rekening gehouden met de aanpassing van het representatiebudget als gevolg van de benoeming van de 4e wethouder (€ 25.000).

gg. Ontwikkeling reisdocumenten

In de periode 2024 tot en met 2028 neemt het aantal te verstrekken reisdocumenten ten opzichte van de periode 2019 tot en met 2023 weer toe vanwege de "reisdocumentenpiek". Dit wordt veroorzaakt doordat de geldigheidsduur van reisdocumenten per 2014 van 5 naar 10 jaar is gegaan. Vanaf 2029 wordt gedurende vijf jaar weer een afname van het aantal verstrekkingen verwacht. Voor de kosten van de extra formatie valt dekking te vinden in de meeropbrengst van de producten.

hh. Registratie tijdelijk verblijfadres

Aalsmeer is actief op het arbeidsmigrantendossier en is door het ministerie BZK gevraagd mee te denken over de manier waarop beter zicht kan worden verkregen op het verblijf van arbeidsmigranten in Nederland. Hiervoor is per 1 januari 2023 de het experiment "registratie tijdelijke verblijfadressen" gestart. Dit voegt een geheel nieuw hoofdstuk toe aan het beter in beeld krijgen van alle niet in de Basisregistratie Personen (BRP) geregistreerde arbeidsmigranten en beslaat een periode van vier jaar.
De zorg voor arbeidsmigranten maakt dat er aandacht geschonken moet worden aan verbetering van hun positie. Dit experiment draagt daar aan bij en is van belang voor een internationale gemeente als Aalsmeer. De volledige formatieve kosten voor deelname aan het experiment worden gedragen door het Ministerie van BZK.

ii. Loonindexatie budgetten griffie

Eind maart is er een nieuwe CAO afgesloten voor gemeenteambtenaren voor 2023 en ook heeft het CEP de ramingen afgegeven voor de verwachte meerjarige looninflatie. Op basis zijn de budgetten voor de griffie bijgesteld. Dekking vindt plaats uit de daarvoor in de begroting opgenomen stelpost voor loon- en prijsinflatie in programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

jj. Indexatie budgetten regionale samenwerking

Dit betreft de indexatie en bijstelling van de bijdrage op grond van het aantal inwoners van de budgetten voor regionale samenwerking (MRA en Amstelland Meerlanden overleg). Dekking vindt plaats uit de stelpost loon- en prijscompensatie (binnen programma 8 Algemene dekkingsmiddelen).

Programma 7 Overhead

kk. Indexatie dienstverleningsbijdrage Amstelveen

Eind maart is er een nieuwe CAO afgesloten voor gemeenteambtenaren voor 2023 en ook heeft het CEP de ramingen afgegeven voor de verwachte loon- en prijsinflatie 2023 en 2024. Op basis hiervan is de dienstverleningsbijdrage opnieuw berekend. Uitgaande van het gewogen gemiddelde loon- en prijsontwikkeling in de verhouding 80%-20% zoals afgesproken in de samenwerkingsovereenkomst bedraagt de bijstelling van het indexcijfer 2023 3,71% en voor 2024 8,7%. Dekking van de verhoging van de bijdrage op grond van inflatie, ter grootte van € 1,436 miljoen vindt plaats uit de daarvoor in de begroting opgenomen stelpost voor loon- en prijsinflatie in programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

ll. AA claims 2e bestuursrapportage 2022

In de 2e bestuursrapportage 2022 is additionele dienstverlening aan de AA-organisatie toegekend voor de duur van de samenwerking. Uitgangspunt is dat deze aanvullende dienstverlening wordt bekostigd doordat andere dienstverlening verminderd wordt. Op 28 maart hebben wij het college van de gemeente Amstelveen gevraagd om met voorstellen te komen ter grootte van € 2,5 miljoen. Deze voorstellen zijn ter dekking van de claims uit de 2e bestuursrapportage en de nieuwe claims uit de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024. De eerste voorstellen vanuit de AA-organisatie worden eind juli verwacht.

mm. Loonindexatie budgetten kernorganisatie Aalsmeer

Eind maart is er een nieuwe CAO afgesloten voor gemeenteambtenaren voor 2023 en ook heeft het CEP de ramingen afgegeven voor de verwachte meerjarige looninflatie. Op basis zijn de budgetten voor de kernorganisatie bijgesteld. Dekking vindt plaats uit de daarvoor in de begroting opgenomen stelpost voor loon- en prijsinflatie in programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

nn. Effect opdrachtbrief 2023

De verlaging van de dienstverleningsbijdrage op basis van de Opdrachtbrief 2023 (andere wijze van bezetting van de receptie Aalsmeer en het Aalsmeerse aandeel voor het sluiten van het Klantcontact Centrum Amstelveen op de vrijdagmiddag), leidt tot een structureel voordeel van € 55.500.

oo. Portokosten verkiezingen

Bij elke verkiezing worden verplicht 2 verzendingen gedaan naar alle stemgerechtigden. De eerste zending is de stempas en de tweede zending is de kieslijst. Het aantal stemgerechtigden is de afgelopen jaren toegenomen. De kieslijsten worden steeds groter (zwaarder).
Hierdoor is er een structureel tekort op de portokosten.

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen

pp. Vermakelijkheidsretributie

Op initiatief van de gemeenteraad van Aalsmeer is op 25 juni 2020 het Richtinggevend Actie Pakket van de Raad (RAP-Raad) vastgesteld. Onderdeel hiervan is de deelopdracht 10 die gericht is op het realiseren van aanvullende inkomsten door middel van het introduceren van nieuwe gemeentelijke belastingen en heffingen met als uitgangspunt "de gebruiker betaalt". Als ingangsdatum wordt gedacht aan 1 januari 2024. De motie roept het college op om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om nieuwe belastingen in te voeren of bestaande belastingen uit te breiden of te verhogen. Om de gevraagde maatregelen goed te kunnen beoordelen is een extern bureau gevraagd hiernaar onderzoek te verrichten. De vermakelijkheidsbelasting wordt geheven bij degenen die binnen de gemeente Aalsmeer vermakelijkheden bieden. De exploitant kan deze belasting vervolgens weer doorbelasten aan de bezoekers. FloriWorld, één van de dragers onder deze retributie, is helaas onlangs failliet is gegaan. In de programmabegroting 2023 staat nu structureel een bedrag van € 400.000 opgenomen bij de algemene dekkingsmiddelen voor de invoering van een vermakelijkheidsbelasting. De vermakelijkheidsretributie zal op grond van het gedane onderzoek niet worden ingevoerd.

qq. Behoedzaamheidsreservering septembercirculaire 2022

In de raadsbrief naar aanleiding van de septembercirculaire 2022 is de raad toegelicht dat de financiële effecten als gevolg van die circulaire in de Kadernota 2024 wordt verwerkt en dat het financieel voordelig effect wordt toegevoegd aan de stelpost voor loon- en prijsontwikkeling ter

dekking van loon- en prijsstijgingen (zie ook mutatie xx. van deze Kadernota). Uitzondering hierop is het incidentele effect op de taakmutaties ad. € 36.000 wat in deze raadsbrief eveneens is toegelicht.

rr. Herschikken/ opschonen diverse mutaties programma 8
In de begroting 2023 is besloten om € 125.000 structureel te onttrekken aan de stelpost taakmutaties. Daarbij is geen rekening gehouden met de claims die op deze stelpost zijn gelegd. Deze onttrekking wordt teruggedraaid. Een groot deel van het effect op het begrotingsresultaat wordt opgevangen door enerzijds de niet noodzakelijke stelpost kostenverhogende BTW dienstverleningsbijdrage (zie ook de 2e bestuursrapportage 2022, € 85.000) en anderzijds het opschonen van diverse kleinere restantbudgetten in programma 8.

ss. Extra OZB (niet) woningen
Bij het opstellen van de ramingen voor de OZB niet-woningen is ten onrechte het structurele effect als gevolg van de areaal vergroting niet meegenomen. Daarnaast is de toename van de OZB niet-woningen groter dan geraamd als gevolg van hogere WOZ waarde dan ten tijde van het opstellen van de begroting geprognosticeerd. Dit heeft per saldo een structureel bedrag van € 800.000 aan extra OZB inkomsten niet-woningen als effect.

tt. Bijstelling dividendopbrengsten
Op basis van de gerealiseerde dividendopbrengsten in de afgelopen jaren worden deze structureel bijgesteld. De verlaging is met name het gevolg van de verkoop van de aandelen Stedin.

uu. Bijstelling overige belastingopbrengsten (hondenbelasting, roerende woon- en verblijfsruimten en reclamebelasting)
Op basis van de realisatie van de afgelopen jaren worden de volgende belastingopbrengsten bijgesteld: hondenbelasting (verlaging € 27.000), roerende woon- en verblijfsruimten (verhoging € 18.000) en reclamebelasting (verhoging € 9.000) bijgesteld. Per saldo is de bijstelling door de correctie van zowel lagere als hogere belastinginkomsten budgetneutraal.

vv. Aanpassing % kostenverhogende BTW
Verrekening en compensatie van BTW op algemene kosten (overhead) vindt plaats op basis van het algemene mengpercentage. Dit mengpercentage is sinds 2019 niet meer herijkt. Daarom is eind 2022 een btw nacalculatie uitgevoerd over de jaren 2017-2021. In het eerste kwartaal van 2023 is ook 2022 aan een nacalculatie onderworpen. Dit heeft een resultaat opgeleverd van structureel € 160.000. De uitkomst hiervan is in deze Kadernota verwerkt.

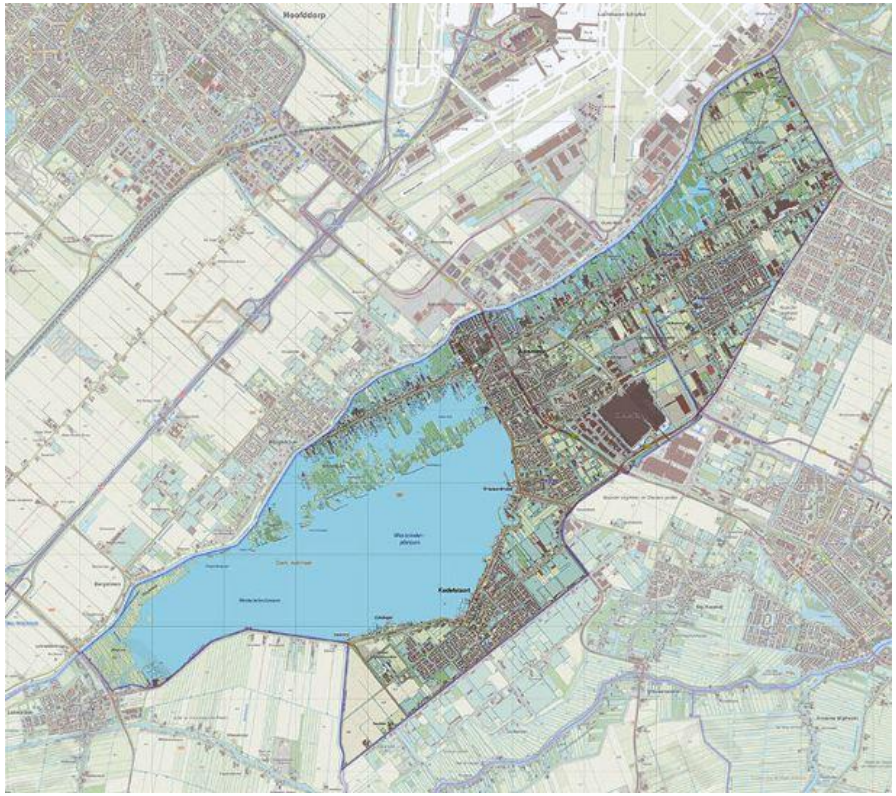
ww. Rente nieuw af te sluiten geldleningen
Begin 2025 vervalt een geldlening van € 5 miljoen die geherfinancierd moet worden. De rente op deze lening is op dit moment negatief. Gelet op de huidige rentestanden is het niet realistisch om van een rentepercentage van nihil of zelfs lager uit te gaan.
Op basis van de huidige liquiditeitsprognose is verder de verwachting dat de komende jaren in totaal € 37 miljoen aangetrokken moet worden om zowel deze herfinanciering te kunnen doen, maar ook het Meerjaren Plan Buitenruimte en het Meerjaren Investeringsprogramma te kunnen uitvoeren. De rentelasten van deze nieuwe leningen zijn nog niet in het meerjarenperspectief opgenomen. Uitgaande van de huidige rentepercentages betekent dit dat de rentekosten zullen toenemen. Bij een financieringsbehoefte van € 37 miljoen (ca. € 6 miljoen in 2024, rentepercentage 3,5% en € 17 en € 14 miljoen in 2025 en 2026, rentepercentage 3,75%) betekent dat een toename van rentelasten € 90.000 in 2024 tot € 1,2 miljoen in 2027.

xx. Indexatie
Hiervoor zijn in hoofdstuk 4 de uitgangspunten voor de mutaties voor o.a. loon- en prijsinflatie opgenomen en is onder kk. ingegaan op de indexatie van de dienstverleningsbijdrage Amstelveen. Op basis hiervan is de stelpost indexatie bijgesteld. Deze stelpost is bedoeld om budgetten voor de effecten van loon- en prijsstijgingen bij te stellen indien noodzakelijk.

yy. Indexatie GR Gemeentebelastingen Amstelland
Op basis van de concept begroting 2024 van GR Gemeentebelastingen Amstelland stijgt de bijdrage van Aalsmeer met € 77.000, waarvan

€ 15.000 betrekking heeft op areaal en het restant op indexatie. Deze hogere bijdrage wordt gedekt uit de stelpost loon-prijsindexatie die hiervoor onder xx nader is toegelicht.

zz. Correctie verdeling begrotingsresultaat 2027
Bij het openstellen van de begroting 2027 is administratieve fout gemaakt in de toepassing van de verdeling van het begrotingsresultaat 2027 volgens de verdeelsleutels die in de programmabegroting voor de jaren 2023 tot en met 2026 aan de raad is voorgesteld. Dit is technisch aangepast.



4.2.2. Nieuw beleid/ beleidsintensiveringen bestaand beleid

In deze paragraaf zijn voorstellen voor nieuw beleid (NB) alsmede voor aanpassingen van budgetten van bestaand beleid (SB) opgenomen

*Bedragen * € 1.000*

Cat.	Nieuw beleid/ intensiveringen staand beleid	Sub	2024	2025	2026	2027
	Programma 1 Sociaal domein					
SB	I. Zwemregeling	1.3	-40	-40	-40	-40
SB	II. Inkoop Participe	1.4	-78	-78	-78	-78
	Dekking binnen taakveld 2.1 Verkeer en vervoer		36	36	36	36
	Programma 4 Openbare Ruimte					
SB	III.a Capaciteit duurzaamheid	4.3	130	130	130	
SB	III.b Energietransitie	4.3	0	0		
SB	IV. Geluidsmetingen Schiphol	4.3	-23	-23	-23	-23
NB	V. Uniformering tarievenbeleid Meerlanden		-38	-38	-38	-38
	Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling					
SB	VI. Programma Westeinderscheg	5.1	-72	-72	PM	PM
SB	VII. Wijkaanpak Stommeer	5.1	-50			
SB	VIII. Woonruimteverdeling	5.2	-49	-19	-19	-19
NB	IX. Capaciteit huisvesting doelgroepen	5.5	-65	-65	-65	-65
NB	X. Verplaatsen brandweerkazerne	5.5	-48			
	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid					
NB	XI. Uitbreiding formatie griffie	6.4	-63	-63	-63	-63
SB	XII. Verhoging budget rekenkamer	6.4	-14	-14	-14	-14
	Programmaoverstijgend					
NB	Kapitaallasten (nieuwe) investeringen		-14	-58	-58	-78
	Dekking kapitaallasten nieuwe investeringen uit bestaande budgetten		14	58	58	59
	Totaal nieuw beleid/ staand beleid		**-374**	**-246**	**-174**	**-323**

Programma 1 Sociaal domein

I. Zwemregeling

In 2021 is € 39.000 beschikbaar gesteld voor de zwemregeling volwassenen. De pilot is door vertraging vanwege en een tekort aan zwemleraren uitgesteld, maar inmiddels positief geëvalueerd. Om deze zwemregeling structureel te kunnen blijven uitvoeren wordt hiervoor nu budget opgenomen in de begroting.

II. Subsidiering Participe
Dit betreft de benodigde budgetten voor het continueren van de inzet van extra ouderenadvies en maatschappelijk werk, het cursusbureau en AutoMaatje. Het betreft hier een mooie aanvulling op bestaande vervoersaanbod in Aalsmeer. Dekking van de kosten van automaatje vindt plaats uit beschikbare budgetten Verkeer en vervoer (taakveld 2.1).

Programma 4 Openbare ruimte
III. Capaciteit duurzaamheid/ energietransitie
Gemeenten hebben vanuit het Klimaatakkoord verschillende taken en opdrachten en opdrachten gekregen. Om deze taken uitvoering te kunnen geven ontvangt Aalsmeer van het Rijk de zogenaamde Klimaat & Energiegelden.
Vooruitlopend op het Masterplan Energie, waarin ook de meerjarige financiële en organisatorische consequenties voor het energiebeleid duidelijk worden is het nodig middelen beschikbaar te stellen voor capaciteit en de structureel beschikbare middelen voor uitvoering en beleidsontwikkeling op het thema energietransitie te verhogen.
Zonder extra middelen voor (incidentele) capaciteit:

- is de continuïteit van de ondersteuningsaanpak van de samenleving in de energietransitie niet geborgd. Aalsmeer heeft dan onvoldoende capaciteit beschikbaar om uitvoering te geven aan bijv. de incidentele rijksregelingen (SpUk Energiearmoede en SpUk Lokale Isolatieaanpak). In het geval dat er niet wordt voorzien in de extra middelen voor incidentele capaciteit staat ook de capaciteit voor beleidsontwikkeling ten behoeve van de energietransitie verder onder druk.
- kan onvoldoende werk gemaakt worden om schaarste op het elektriciteitsnet (zoveel mogelijk) te voorkomen en kunnen nadelige consequenties als gevolg van netcongestie voor de samenleving onvoldoende ondervangen worden.
- is er onvoldoende capaciteit ten behoeve van de beleidsontwikkeling energietransitie.

Vooruitlopend op het Masterplan Energie is het ook nodig het structurele budget voor uitvoering en beleidsontwikkeling te verhogen. Zonder deze extra middelen is er onvoldoende geld beschikbaar voor alle gewenste activiteiten zoals o.a. de Leefbaarheidsaanpak Stommeer (energetische verbetering Stommeer). Dekking vindt plaats uit de door het Rijk beschikbaar gestelde subsidieregeling voor klimaat en energiebeleid (CDOKE) en de gemeentelijke reserve duurzaamheid.
Vanwege de subsidieregeling van het Rijk worden de in het college uitvoeringsprogramma opgenomen middelen voor capaciteit "teruggegeven".

IV. Geluidsmetingen Schiphol
Aalsmeer wil objectieve onafhankelijke meetgegevens verzamelen betreffende het geluid van de vliegtuigen van Schiphol. In eerste instantie is een budget opgenomen voor een periode van drie jaar. Deze periode is nu verlopen. Met deze claim is het continueren van toekomstige geluidsmetingen geborgd.

V. Uniformering tarievenbeleid Meerlanden
Om de samenwerking te versterken, hebben gemeenten en Meerlanden besloten tot een verbeteraanpak. Onderdeel hiervan is het uitwerken van uniform tarievenbeleid voor de gemeentelijke dienstverlening. Dit is gebaseerd op een heldere omschrijving van de werking en uitgangspunten, waarbij de kostprijs van dienstverlening de basis vormt. Uniform tarievenbeleid leidt tot transparantie, robuuste eenvoud en vermindering van complexiteit in de onderlinge afspraken. Dit kan bovendien als opmaat dienen voor het harmoniseren van de uitvoerings(wijze), benutten van schaalgrootte en het versterken van de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie in een samenwerkingsomgeving.
De meerkosten van dit uniforme tarievenbeleid zijn: € 38.000 voor de gladheidsbestrijding en € 81.000 voor straatreiniging. Van de laatste wordt een gedeelte doorberekend in de tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing. In de begroting 2024 wordt dit meegenomen.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling
VI. Benodigde investeringen Westeinderscheg
Betreft een budget voor de inzet gebiedscoördinator voor 2 dagen per week voor de periode 2024 -2025. Uitgaande van inhuur wordt een bedrag van € 72.000 per jaar geraamd. In 2025 wordt de inzet van de gebiedscoördinator geëvalueerd en besloten of, hoe en in welke omvang de gebiedscoördinatie wordt voortgezet.

VII. Wijkaanpak Stommeer
De wijkaanpak voor de Stommeer, die in 2023 wordt ontwikkeld met bewoners, is gericht op het creëren van een gezonde leefomgeving. Op basis van eerste gesprekken met bewonersorganisaties is de verwachting dat er behoefte is aan ondersteuning van bewoners bij groen-initiatieven.
Het geven van meer zeggenschap aan bewoners over hun directe leefomgeving kan een positieve invloed hebben op de hinderbeleving van onder andere Schiphol.

VIII. Woonruimteverdeling
De nieuwe, recent bijgestelde begroting voor de regionale woonruimteverdeling d.d. 27 februari 2023 heeft de nodige impact op de gemeentelijke begroting van Aalsmeer voor 2023 en volgende jaren. Op 12 december 2022 is in het Bestuurlijk Team Woonruimteverdeling (een kerngroep van wethouders op het gebied van wonen), het BT WRV, besloten tot de aanschaf van de IT-tool bezwaar en beroep afbouw van punten.
In de nieuwe, recent bijgestelde begroting voor de woonruimteverdeling zijn de met deze IT-tool gemoeide kosten opgenomen.

IX. Capaciteit huisvesting doelgroepen
Als gevolg van de toestroom van het aantal Oekraïense ontheemden en andere vluchtelingen is er huisvesting benodigd. Op dit moment wordt in samenwerking met de woningbouwvereniging Eigen Haard gewerkt aan huisvesting voor diverse doelgroepen op de Kalkbranderij. Daarbij is er nog een aantal locaties waar mogelijk huisvesting gerealiseerd zal worden voor deze doelgroepen. Op dit moment ontbreekt de capaciteit en expertise op dit gebied daartoe.

X. Verplaatsen brandweerkazerne
Eind 2021 is de studie voor een nieuwe brandweerkazerne gestart, daarbij was, en is nog steeds, het uitgangspunt dat op de huidige locatie aan de Zwarteweg de gewenste nieuwbouw kan worden gerealiseerd met behoud van de bestaande uitrukvoorzieningen tijdens de nieuwbouw. Dit om tijdelijke huisvestingskosten te voorkomen. Daarbij zal er extra ontwikkelruimte ontstaan voor maatschappelijk functies en woningbouw en is het mogelijk een neutrale grondexploitatie te creëren.
Voor het begeleiden van dit proces en ondersteunen in de nodige wijziging van het bestemmingsplan, opstellen van de nodige overeenkomsten is net als in 2023 ook in 2024 extra capaciteit nodig. De kosten hiervoor bedragen € 48.000.

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
XI. Uitbreiding formatie griffie
Voorgesteld wordt om de formatie van de griffie per 2024 uit te breiden met een parttime junior raadsadviseur met als doel om de continuïteit van de ondersteuning van het werk van de gemeenteraad en de ondersteuning van de vergaderingen van de raadscommissies te waarborgen. Gebleken is dat met de huidige formatie van de griffie de ondersteuning van de vergaderingen te kwetsbaar is. Daarnaast is het van belang dat de griffie kan blijven voldoen aan de inhoudelijke ondersteuning die gevraagd wordt vanuit de gemeenteraad.
In 2023 is wegens ziektevervanging een interim-raadsadviseur aangetrokken. De kosten hiervan zijn onderdeel van de 1e bestuursrapportage 2023.

XII. Verhoging budget rekenkamer
De auditcommissie is zeer tevreden over het functioneren en de kwaliteit van de onderzoeken van de huidige rekenkamer. Het budget van de rekenkamer Aalsmeer is momenteel substantieel lager dan gemeenten van vergelijkbare omvang. De kwaliteit van de onderzoeken is hoog en de auditcommissie is van mening dat met een hoger budget meer onderzoeken en diepgaandere onderzoeken gedaan kunnen worden. Uiteindelijk leiden betere en meer onderzoeken tot een financieel voordeel voor de gemeente. De auditcommissie voorziet in de komende jaren een aantal ontwikkelingen waarbij een slagvaardige rekenkamer een waardevol instrument is om de raad te ondersteunen in zijn controlerende taak.
Daarom adviseert de auditcommissie aan de gemeenteraad om het budget van de Rekenkamer Aalsmeer te verhogen tot € 1,07 per inwoner.
Daarom is een aanvullend bedrag van € 14.300 opgenomen in deze kadernota.

Programmaoverstijgend

Kapitaallasten nieuwe investeringen

In hoofdstuk 8 van deze Kadernota zijn de nieuwe investeringen uit deze nota toegelicht. Uit deze investeringen volgen kapitaallasten. Een gedeelte van deze lasten wordt gedekt uit bestaande budgetten/ tarief. Het restant komt ten laste van het begrotingssaldo.

4.2.3. AA-claims

In deze paragraaf zijn de nieuwe AA-claims opgenomen. Ook voor deze claims geldt, net als de claims uit de 2e bestuursrapportage dat het principe 'oud voor nieuw' opgaat. Dat betekent dat aan het bestuur van de AA-organisatie de opdracht wordt gegeven om te komen met voorstellen ter dekking van deze extra uitgaven.

*(bedragen * € 1.000).*

Cat.	AA-claims	2024	2025	2026	2027
	Programma 1 Sociaal domein				
AA	A. Indicaties Wmo	-63	-63	-63	-63
AA	A. Werkmakelaars	-38	-38	-38	-38
AA	A. Amstelveen-loket / Sociaal-loket	-26	-26	-26	-26
AA	A. Omgevingsmanagement en digitale dienstverlening omgevingswet	-24	-24	-24	-24
AA	A. Ambtelijke capaciteit wonen	-26	-26	-26	-26
AA	B. Inzet GGZ expertise in sociaal team	-15	-15	-15	-15
AA	C. Sturing op jeugdhulp (kwaliteitsadvies)	-57	-57		
AA	C. Verbetering registratie, dossiervorming en inzicht in de jeugdhulpverlening (frontoffice/ aanmeldteam)	-117	-117		
AA	C. Continueren inzet jeugdhulpverlening op peil (JHV)	-53	-53	-53	-53
AA	C. Bestendiging inzet grip op jeugdhulp	-39	-39	-39	-39
AA	C. Claim diverse inzet jeugdhulpverlening	-35	-117	-117	-117
	C. Vroegsignalering	-35	-35	-35	-35
AA	C. Inzet jeugdhulpverlening	-51			
AA	C. Versterking beleidsfunctie jeugdhulp	-34			
AA	C. Teamleider jeugd en gezin en functioneel beheer	-64			
AA	C. Projectleider	-35			
	C. Dekking uit CUP pilot uitbreiding POH en innovatieve oplossingen	150	150		
	C. Dekking reserve sociaal domein	34			
	Programma 7 Overhead				
	E. Wet Open Overheid gerelateerde kosten	-100	-100	-100	-100
	Dekking stelpost taakmutaties	73	87	100	60
	Dekking oud voor nieuw - opdracht aan AA organisatie	555	473	436	476
	Totaal AA claims	**0**	**0**	**0**	**0**

A. Additionele claims 2e bestuursrapportage 2022

In de 2e bestuursrapportage 2022 is additionele dienstverlening toegekend voor alleen het jaar 2023. Hierbij is de opdracht gegeven aan de gemeente Amstelveen om voor 2024 en verder deze dienstverlening op te nemen in de reguliere dienstverleningsbijdrage. Het betreft extra capaciteit in verband met de groei van de toename van het aantal aanvragen WMO, een extra loket medewerker als gevolg van een groter aantal contactmomenten bij het sociaal loket, uitbreiding van formatie bij de werkmakelaars, extra ambtelijke capaciteit bij wonen en extra capaciteit voor omgevingswet als gevolg van invoering van de Omgevingswet. Zie pagina 57 van de 2e bestuursrapportage 2022.

B. Inzet GGZ expertise in sociaal team: autonome kostenstijging en risico

De door de gemeente in het sociaal team ingezette GGZ-expertise wordt ten behoeve van de noodzaak om korte lijnen te hebben met ketenpartners bij voorbaat gedetacheerd vanuit een GGZ-instelling. De inzet van deze GGZ-medewerkers (de zogenaamde Sociaal Psychiatrisch verpleegkundigen (SPV-ers)) binnen de gemeente is cruciaal voor de uitvoering van het werk van de gemeente gericht op beperken van overlast en bevorderen van welzijn en veiligheid van mensen met een GGZ-probleem die in onze gemeente wonen. De SPV-ers signaleren, verbinden tussen zorg en veiligheidsketen en regisseren in hardnekkige situaties. Zij voeren een cruciale rol uit ten aanzien van de Wet verplichte GGZ, maar zijn met hun specifieke expertise ook onmisbaar in veel reguliere casus van het gemeentelijk sociaal team. De detacherende instelling brengt sinds 2020 een fiks groter bedrag in rekening. Dekking voor die stijging is na twee jaar weer vervallen en wordt daarom bij deze herhaald geclaimd.

Jeugdhulp

De uitvoering jeugdzorg wordt door de AA-organisatie vormgegeven om zo optimaal mogelijk kinderen en hun ouders te ondersteunen. Voor deze uitvoering is een bepaalde hoeveelheid aan personeel nodig, verdeeld over 4 onderdelen:

- Jeugdhulpverleners (JHV) en gedragswetenschappers vormen de inhoudelijke basis;
- Kwaliteitsadvies en functioneel beheer ondersteunen deze basis met kwalitatief en procesmatig;
- Frontoffice, backoffice ondersteunen de JHV administratief en verzorgen het verplichte berichtenverkeer;
- Het aanmeldteam doet alle lichte en kortdurende JHV-taken waarmee de Inhoudelijke basis wordt ontlast.

Deze vier onderdelen werken als raderen in een systeem: het minder goed functioneren van een deel heeft effect op het geheel.
Het is daarmee van belang alle onderdelen te bemensen voor zover van belang ('naar noodzaak'). Aalsmeer heeft de afgelopen jaren diverse delen van deze vier onderdelen incidenteel bekostigd. Daarnaast is de casuïstiek jeugdhulp zwaarder/complexer geworden, waardoor er meer capaciteit nodig is. Ook speelt mee dat de doorstroom stagneert (meer overbruggingszorg nodig) wegens wachtlijsten bij aanbieders/jeugdbescherming.
Onderstaand is een aantal claims op de jeugdhulp opgenomen. Deze capaciteit is nodig om de kinderen, jongeren en hun ouders beter maatwerk te beiden en het college uitvoeringsprogramma uit te voeren (inclusief bezuinigingen).
Deze claims lopen voor de jaren 2024 en 2025. Ze zijn incidenteel en lopen daarmee tot het moment van het vernieuwen van de samenwerkingsafspraken Aalsmeer- Amstelveen. Indien de Hervormingsagenda Jeugdzorg ingrijpt op de uitvoering van gemeentelijk taken, worden gemaakte afspraken met elkaar herzien.
Amstelveen neemt de inzet beleidsmedewerker en teamleider voor 2025 (€ 66.000) voor haar rekening. En indien blijkt dat de projectleider in 2025 voor 1 VTE ook nodig is neemt Amstelveen ook deze kosten voor haar rekening (€ 35.000).

C. Sturing op jeugdhulp

De nog steeds hoge kosten voor jeugdhulp in relatie tot de duurzaam in de gemeentebegroting beschikbare middelen vragen om blijvende en waar mogelijk intensievere sturing op met name dure zorgtrajecten. De aandacht daarvoor is de afgelopen jaren onder druk komen te staan doordat vanuit het oogpunt van digitalisering, klantgerichtheid, rechtmatigheid en inhoudelijke vernieuwing, o.a. voortkomend uit

managementletters of rekenkameronderzoek, het beroep op het adviesteam jeugdhulp groter is geworden. Daarnaast leidt de druk op de keten (wachtlijsten, tekort aan jeugdbeschermers bijv.) tot een groter beroep op het adviesteam van de gemeentelijke jeugdhulpverleners en van andere wettelijk verwijzers, daar waar passende hulp stokt bijvoorbeeld.
Om de sturing op de kosten te kunnen intensiveren en tegelijk het werkproces en de keten te blijven verbeteren, zodat de gemeente, ketenpartners als scholen en huisartsen en inwoners doelmatig samen kunnen zorgen voor tijdige passende hulp, is de komende jaren deze extra inzet nodig. Daarbij zal tegelijk gemonitord worden wat de opbrengsten zijn in termen van besparing en in termen van klanttevredenheid.

C. Verbetering registratie, dossiervorming en inzicht in de jeugdhulpverlening

Onze gemeente heeft de ambitie om gezinnen zo snel mogelijk te helpen waar nodig en te stimuleren dat zij zo zelfredzaam mogelijk zijn bij het opvoeden en opgroeien. Waar mogelijk wordt ingezet op eigen kracht, eigen netwerk en normaliseren. Dit begint al bij de poort bij de gemeentelijke toegang en triage. De uitvoeringsorganisatie jeugdhulp van onze gemeente is niet meegegroeid met de groei van de jeugdhulp in de afgelopen jaren. Dit maakt de uitvoering kwetsbaar, zorgt dat werk niet efficiënt is verdeeld en dat de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners en ketenpartners daaronder te leiden heeft. Door het aanmeldteam en de frontoffice jeugdhulp op voldoende sterkte te brengen, zal de kwaliteit en efficiëntie van de jeugdhulpverlening groter worden. Ketenpartners en inwoners zullen sneller antwoord krijgen en er komt meer aandacht voor de hulpvraag van inwoners.

C. Continueren inzet jeugdhulpverlening op peil

Het aantal jeugdhulptrajecten was voor 2020 al groeiende en om met die groei én met de wens om vindplaatsgericht te opereren te kunnen omgaan, heeft Aalsmeer incidenteel de inzet door jeugdhulpverleners in de jaren 2020-2023 verhoogd. Deze inzet blijft nodig, omdat na 2019 de groei zich heeft voortgezet en we blijven inzetten op preventie en op passende hulp waar nodig.

C. Bestendiging inzet grip op jeugdhulp

Vóór 2020 steeg het aantal jeugdhulptrajecten en de jeugdhulpuitgaven hard. Aalsmeer heeft in 2020, 2021, 2022 en 2023 incidenteel extra inzet gedaan t.b.v. de kwaliteit van de jeugdhulp en de grip op de kosten. De groei van het aantal trajecten is na 2020 voortgegaan en deze inzet is, ook met het oog op de belangrijke samenwerking tussen jeugdhulpverlening en onderwijs, ook in de komende jaren nodig.

C. Claim diverse inzet jeugdhulpverlening

In de afgelopen jaren is het jeugdhulp volume blijven stijgen. Om de wettelijke taken uit te voeren is versterking van de uitvoeringsorganisatie nodig (jeugdhulpverleners en teamleider) en is het zaak om via digitalisering en standaardisering (functioneel beheer) de uitvoering te optimaliseren en zo efficiënt mogelijk te maken.

D. Jeugdhulp

Een aantal claims op het gebied van de jeugdhulp heeft betrekking op 2023 en 2024. Deze zijn in de 1e bestuursrapportage 2023 nader toegelicht.

Programma 7 Overhead

E. Wet Open Overheid gerelateerde kosten

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid in werking getreden. Om uitvoering te kunnen geven aan deze wet is een uitbreiding van formatie nodig (Chief data Officer, Functionaris actieve en passieve openbaarmaking en zijn aparte licenties nodig voor software (waaronder een anonimiseertool). Deze kosten worden gedeeltelijk gedekt uit de gelden die Aalsmeer hiervoor van het Rijk heeft gekregen. Het restant moet worden gedekt uit de voorstellen die wij aan het college van Amstelveen hebben gevraagd. De eerste voorstellen vanuit de AA-organisatie worden eind juli verwacht.

4.4 Dekkingsvoorstellen

In deze paragraaf is vooruitlopend op de meicirculaire 2023 op basis van al beschikbare informatie een viertal dekkingsvoorstellen opgenomen.

*(bedragen * € 1.000).*

Dekkingsvoorstellen	2024	2025	2026	2027
Stelpost algemene uitkering 2027				2.300
Prijscompensatie algemene uitkering toezegging najaar 2022	700	1.100	1.200	1.300
Incidentele kosten uit reserve Fouten verdeelmaatstaven decembercirculaire 2022	500	500	500	500
Behoedzaamheidsreservering begroting 2023	1.223	2.119	-339	-531
Totaal dekkingsvoorstellen	**2.423**	**3.719**	**1.361**	**3.569**

Stelpost algemene uitkering 2027
In het najaar van 2022 heeft het Rijk éénmalig € 1 miljard extra beschikbaar gesteld vanwege onzekerheid van de toekomstige financiering van de gemeenten door het Rijk. Eind april is bekend geworden dat het Rijk deze middelen structureel beschikbaar stelt. Vooruitlopend op de verwerking ervan in de meicirculaire 2023 is deze bijstelling (€ 1,3 miljoen) in het financieel perspectief 2027 opgenomen.
Daarnaast is de correctie van de jaarschijf 2027 op basis van het totaalvolume algemene uitkering uit het gemeentefonds volgens de septembercirculaire 2022 nog niet in de begroting opgenomen (€ 1,0 miljoen).

Prijscompensatie algemene uitkering toezegging najaar 2022
Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 (meicirculaire 2023) extra accres aan het gemeentefonds uitkeren voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 500 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023 als gevolg van de nabetaling 2022. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten.
Op basis van de in maart 2023 gepubliceerde cijfers door het Centraal Economisch Planbureau kan een eerste berekening worden gemaakt van het effect voor Aalsmeer. Hierin is ook het effect van de loonprijsontwikkeling 2023 tot en met 2027 op basis van diezelfde raming opgenomen.

Fouten verdeelmaatstaven - decembercirculaire 2022
In de raadsbrief over de decembercirculaire 2022 is gecommuniceerd dat als gevolg van substantiële mutaties in de verdeelmaatstaven om op basis daarvan de gevolgen van het per 1 januari 2023 ingegane effect herverdeling gemeentefonds nauwkeurig te kunnen bepalen. Op basis van de informatie die is ontvangen is geconstateerd dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds met € 0,5 miljoen kan worden bijgesteld.

Behoedzaamheidsreservering
In de programmabegroting 2023 is de raad akkoord gegaan met het toevoegen van het positieve saldo aan de stelpost behoedzaamheidsreservering (zie de aanbiedingsbrief van de programmabegroting 2023). Het voorstel is om een gedeelte van het in de stelpost opgenomen saldo in 2024 en 2025 deels in te zetten om daarmee een sluitende begroting te kunnen voorleggen. Na deze voorstellen bedraagt de omvang van deze stelpost voor het opvangen van risico's en onzekerheden € 1,2 miljoen in 2024 en € 1,5 miljoen in 2025. Voor 2026 en 2027 is het voorstel om € 0,3 respectievelijk € 0,6 miljoen toe te voegen, zodat ook voor deze jaren een behoedzaamheidsreservering van ca. € 0,7 miljoen beschikbaar is. Deze stelpost is onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit (zie hoofdstuk 7 van deze kadernota).

4.5 Overige ontwikkelingen

Huisvesting Taalsmeer
Vanwege het toenemend aantal leerlingen op IKC Triade zijn de twee klassen van Taalsmeer in het voorjaar van 2023 verhuisd naar de daklokalen van De Mikado in Aalsmeer-Oost. Voorafgaand aan deze Kadernota hebben wij de optie tot vervanging en het plaatsen van tijdelijke huisvesting onderzocht. Hieraan blijkt een flink kostenplaatje te zitten. In de komende periode onderzoeken we alle andere opties hoe we nieuwkomersonderwijs kunnen organiseren passend bij de doelgroep. Op een later moment komen we daarop bij u terug.

Correctie vrijval voorziening gemeentelijke accommodaties
In de Kadernota 2022 is een extra budget toegekend vanaf 2022 voor het onderhoud van de sportaccommodaties door de ESA (€ 241.000). Daarbij is er ten onrechte vanuit gegaan dat deze hogere bijdrage volledig gedekt kan worden door ruimte in de aanwezige voorziening. Dat is niet het geval. In werkelijkheid is structureel € 100.000 beschikbaar. In de jaarstukken 2022 is dit ook zo verwerkt en aangegeven in de Kadernota 2024 dit te corrigeren.
In het accountantsverslag 2022 is aangegeven dat op basis van het huidige beheerplan de jaarlijkse dotaties aan de voorziening structureel hoger zijn dan de jaarlijkse onttrekkingen en wordt geadviseerd de jaarlijkse toevoegingen te verlagen. In 2023 vindt een actualisatie van het meerjaren onderhoudplan sportaccommodaties plaats. Bij de financiële vertaling ervan nemen de uitkomst ervan en de opmerking van de accountant in beschouwing. Op de uitkomst hiervan komen wij in een volgend P&C document terug.

Fort Kudelstaart
Eerder in deze Kadernota zijn kosten opgenomen voor de instandhouding van Fort Kudelstaart. Het is de verwachting dat er ook kosten zullen ontstaan als gevolg van juridische procedures, de inzet voor een externe projectmanager om een herontwikkeling mogelijk te maken met alle daarbij behorende bijkomende kosten. Omdat wij op dit moment nog niet weten zijn deze kosten nu nog geen onderdeel van de claims in deze Kadernota. Wel hebben we hiervoor rekening gehouden bij de bepaling van onze benodigde weerstandscapaciteit.

Toegerekende rente grondexploitaties/ renteresultaat
In de begroting 2023 is uitgegaan van een interne rekenrente van 0,5% voor de toerekening van de rente aan de grondexploitaties. Volgens de notitie grondbeleid mag alleen de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen worden toegerekend waarbij het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen wordt bepaald. Het percentage 2023 bedraagt 0,2%. Dit betekent dat bijstelling van de toegerekende rente moet plaatsvinden en zorgt voor een renteresultaat. Omdat we sinds 2022 rente ontvangen over ons saldo in de schatkist bij het Rijk en begin 2025 een herfinanciering plaatsvindt van een deel van de bestaande lening portefeuille nemen we hiervoor nu geen bijstelling op.

5. Reserves

In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve en de bestemmingsreserves[3] opgenomen. Vooruitlopend op het besluit van de raad over de bestemming van het rekeningresultaat 2022 zijn de volgende voorstellen in deze tabel verwerkt:

- de toevoeging van het overschot in de jaarrekening 2022
- de dekking/dotatie van de begrotingstekorten/-overschotten uit de kadernota 2024
- de voorgestelde mutaties in bestemmingsreserves uit deze kadernota naast al eerder genomen raadsbesluiten.

Het kader voor mutaties in reserves is als volgt:
Het instellen en opheffen van reserves als ook het herbestemmen van reserves is een eigen keuze en bevoegdheid van de gemeenteraad. Onttrekkingen en toevoegingen aan reserves moeten door de raad worden goedgekeurd en worden dus altijd via een raadsvoorstel en raadsbesluit aan uw raad voorgelegd. Een uitzondering hierop is als bij de instelling van de reserve wordt vastgesteld dat voor de betreffende reserve het college wordt gemandateerd voor onttrekkingen.
Beoordeling van nut/ noodzaak van de bestemmingsreserves vindt ieder jaar plaats bij de jaarstukken/ kadernota.
Van iedere reserve is in beeld gebracht of er 1. Een bestedingsplan ligt of een ander door de raad gefiatteerd besluit voor onttrekking aan de reserve 2. Of heroverweging van de reserve aan de orde is vanwege het ontbreken van een bestedingsplan.
Van de in totaal negen bestemmingsreserves die Aalsmeer op de balans heeft staan komt er in deze Kadernota één bestemmingsreserve voor heroverweging in aanmerking: bestemmingreserve klimaatadapatatie.
Op 4 maart 2021 heeft de raad een budget beschikbaar gesteld van € 40.000 per jaar ten behoeve van de realisatie van de klimaatdoelstellingen uit de klimaat adaptatie agenda 2021 – 2026. Gelet op de werkelijke uitgaven resteert ultimo 2026 € 112.000. Het voorstel is om deze middelen weer toe te voegen aan de algemene reserve. De bestemmingsreserve is in 2021 uit de algemene reserve gevormd.

Ook zijn nieuwe bestedingsvoorstellen opgenomen in deze Kadernota opgenomen voor de bestemmingsreserve duurzaamheid (servicepunt energieadvies 2024), sociaal domein (incidenteel budget voor jeugdhulp) en de reserve veilig te stellen budgetten (herfasering middelen CUP 2023 voor sport en cultuur en budget knelpunten openbare ruimte).

*Bedragen * € 1.000*

Stand ultimo	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Algemene reserve	28.699	29.538	31.766	31.306	30.273
Totaal algemene reserve	**28.699**	**29.538**	**31.766**	**31.306**	**30.273**

Stand ultimo	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Dekking kapitaallasten	18.616	18.190	17.764	17.338	16.912
Duurzaamheidsfonds	171	121	121	121	121
Egalisatie sociaal domein	2.541	2.358	2.208	2.058	2.058
Kunstzinnige verfraaiing	140	115	90	65	40
Monumentenfonds	29	29	29	29	29
Meerjarenprojectenplan buitenruimte	17.312	17.653	18.203	18.424	18.645
Klimaatadaptatie	232	80	40	0	0
Veilig te stellen budgetten	519	78	51	24	0
Voorlopige winsten grondexploitaties	2.078	2.078	2.078	2.078	2.078
Totaal bestemmingsreserves	**41.638**	**40.702**	**40.584**	**40.137**	**39.883**
Totaal reserves	**70.337**	**70.239**	**72.349**	**71.442**	**70.155**

[3] De actualisatie op grond van het Meerjarenplan Buitenruimte en de Meerjarenprognose Grondexploitaties voor de raad van 6 juli zijn nog niet in deze tabel opgenomen.

Een overzicht met het (meerjaren)verloop van de verschillende reserves inclusief een toelichting op het doel en het onderliggende bestedingsplan is als bijlage bij deze kadernota opgenomen.



6. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de jaarstukken 2022, die tegelijk met deze Kadernota aan de gemeenteraad is aangeboden, is in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen dat het benodigd weerstandsvermogen € 37,95 miljoen dient te bedragen om boven de streefwaarde van 1,5 te blijven. Deze ratio is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023 gemeente Aalsmeer die op 8 juni jl. door de gemeenteraad wordt vastgesteld.
Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve, de post onvoorzien en de onbenutte belastingcapaciteit. Aalsmeer beschikt daarnaast in haar begroting 2024 over een stelpost behoedzaamheidsreservering ter grootte van ca. € 1,3 miljoen in 2024 ter afdekking van risico's en onzekerheden. Ook deze stelpost mag worden meegenomen als onderdeel van het beschikbaar weerstandsvermogen 2024.
De bestemmingsreserves mogen alleen onderdeel zijn van het weerstandsvermogen voor zover er geen verplichtingen aan ten grondslag liggen. De bestemmingsreserve Sociaal Domein mag om die reden worden meegenomen, omdat ook de risico's Sociaal Domein die aan de basis liggen van de toevoeging en onttrekking van deze reserve onderdeel zijn van de reserve. Hetzelfde geldt voor de bestemmingsreserve toekomstige winsten grondexploitaties.
Rekening houdend met de in deze kadernota in het meerjarenperspectief opgenomen cijfers en het huidige risicoprofiel zakt de ratio in 2024 niet onder de door de raad gestelde streefwaarde van 1,5.
De ontwikkeling van het weerstandsvermogen in het meerjarenperspectief is een punt van aandacht. Belangrijkste reden is de ontwikkeling van het begrotingsresultaat 2027 dat in belangrijke mate wordt bepaald door de ontwikkeling van de algemene uitkering en de nog te maken afspraken over de toekomstige financiering van gemeenten.

7. Investeringen 2023- 2027

In onderstaande tabel zijn de investeringskredieten volgens het Meerjaren Investeringsprogramma opgenomen.
De tabel bestaat uit twee delen: herfasering van al in de begroting opgenomen investeringen en nieuwe (vervangings)investeringen.
Het beschikbaar stellen van het krediet voor het begrotingsjaar vindt plaats tegelijk met het vaststellen van de programmabegroting of door middel van een apart genomen raadsbesluit. De overige investeringen zijn in het schema ter kennisname. Omdat dergelijke investeringen invloed hebben op de liquiditeitsbehoefte van de gemeente en de kapitaallasten invloed hebben op het meerjarenperspectief zijn deze onderdeel van het meerjarenperspectief.

Een toelichting op de afzonderlijke investeringen is opgenomen onder de tabel. Daar is ook ingegaan op de zogenaamde ‘investeringen in de pijplijn’ die nu nog geen onderdeel zijn van deze Kadernota.



Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) Aalsmeer (bedragen in euro)	2023	2024	2025	2026	2027
Herfasering al in begroting opgenomen investeringen					
Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek	-7.171.000	-2.711.000	4.203.000	6.834.000	4.550.000
TOTAAL HERFASERINGEN/ BIJSTELLINGEN	**-7.171.000**	**-2.711.000**	**4.203.000**	**6.834.000**	**4.550.000**
Nieuwe investeringen					
Programma 2 Onderwijs en ontplooiing					
Gymlokalen De Rozen en De Baccara		160.000			
Grondverwerving IKC Oosteindedriehoek			860.000		
Programma 4 Openbare ruimte					
Elektrische shovel begraafplaats		110.000			
Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling					
Directiekeet Jac. P Thijsselaan	80.000				
Aanpassing afscheiding handboogschietvereniging Wim Kan Dreef	60.000				
Programma 6 Bestuur, veiligheid en dienstverlening					
ICT middelen raads- en commissieleden				80.000	
TOTAAL NIEUWE INVESTERINGEN	**140.000**	**270.000**	**860.000**	**80.000**	**0**

Herfasering/ bijstelling al in begroting opgenomen investeringen
Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek
In de begroting 2023 is een krediet opgenomen van in totaal € 10,995 miljoen (€ 0,2 miljoen voorbereidingskrediet, € 10,795 miljoen bouwkrediet), basisjaar 2021.
De voorbereidingskosten zijn opnieuw uitgerekend van initiatieffase tot en met een definitief ontwerp. Na het doorgerekend definitief ontwerp wordt het uitvoeringskrediet gevraagd aan de gemeenteraad. De voorbereidingskosten komen ten laste van de exploitatie, terwijl het uitvoeringskrediet wordt geactiveerd. De voorbereidingskosten zijn geraamd op € 1.336.000. De huidige voorbereidingskosten van € 200.000 moet worden verhoogd met € 1.136.000 en over de jaarschijven 2023, 2024 en 2025 worden verdeeld. Omdat in de jaren 2023 en 2024 reeds het volledige bouwkrediet van € 10,795 miljoen was opgenomen vindt een herfasering plaats van het benodigde krediet versus eerder al in de begroting opgenomen bedragen.
Op basis van de huidige bouwprijzen is de totale investering geraamd op € 15.364.000. Het bedrag is verdeeld in een onrendabele en een rendabele investering. Met een huurovereenkomst is een gedeelte van de investering rendabel. Verwachte oplevering is 2027.
De totale investering IKC Oosteinderdriehoek bedraagt na bijstelling en incl. voorbereidingskrediet € 16.700.000.

De sportzaal zal geëxploiteerd worden door ESA B.V. en de maatschappelijke ruimten door een nog nader te bepalen instelling. De verhuur van de sportzaal en de maatschappelijke ruimten hebben voor de gemeente financiële consequenties die nog meegenomen moeten worden. In dit stadium van het proces is het nog niet duidelijk om de hoogte van deze consequenties aan te geven en wordt om die reden PM-post aangehouden.

Nieuwe investeringen

Gymlokalen De Rozen en De Baccara

Uit een haalbaarheidsonderzoek naar het al dan niet in standhouden, verduurzamen, vervangen van twee gymnastieklokalen of vervangende nieuwbouw door één sportzaal (=dubbele gymzalen) in de kern Aalsmeer-Dorp, is geconcludeerd dat vervangende nieuwbouw een goede optie zou kunnen zijn. Verder onderzoek is noodzakelijk om , samen met de scholen, te kijken waar de gymzaal(en) dan zouden moeten worden gerealiseerd. Daarbij zal ook de ESA worden meegenomen in het onderzoek aangezien zij verantwoordelijk zijn voor de avond- en weekendverhuur van de gymzalen. In het onderzoek zal tevens de toekomstbestendigheid van deze gymzalen een rol spelen.

Grondverwerving IKC Oosteindedriehoek

In Oosteindedriehoek is de bouw van een integraal kindcentrum (IKC) gepland. In december 2022 is een anterieure overeenkomst ondertekend met het Consortium. De gemeente koopt een kavel ter grootte van 3.550 m² ten behoeve van de bouw van het kindcentrum. De koopprijs bedraagt € 703.385, prijspeil 1 januari 2022 en vanaf die datum te indexeren met CPI alle huishoudens met een minimum van 5% op jaarbasis. De gemeente neemt de grond af nadat het bestemmingsplan Oosteindedriehoek onherroepelijk is en op het moment dat de grond bouwrijp wordt opgeleverd. Uitgangspunt is 1 januari 2025. Voor de verwerving is een krediet van € 860.000 nodig. Op grond wordt niet afgeschreven.

Elektrische shovel begraafplaats

De shovel moet in 2024 vervangen worden. Een elektrische variant kost € 100.000 met een exploitatielast van jaarlijks € 16.300. De uitvoering is ondergebracht bij de AA-organisatie.
Ook moet een laadpaal worden aangelegd voor € 10.000
Als alternatief: de dieselvariant kost circa € 50.000.
De extra lasten als gevolg van deze investering zijn onderdeel van de tariefsberekening van de grafrechten.

Directiekeet Jac. P Thijsselaan

In Aalsmeer worden jaarlijks grote onderhoudswerkzaamheden aan wegen en de infrastructuur uitgevoerd. Voor de vele overleggen en het toezicht wordt normaliter een directiekeet bij ieder werk van enige omvang opgenomen in de begroting. Ter besparing hiervan is één directiekeet geplaatst aan de Jac. P Thijsselaan 15A. Hiermee wordt een kostenpost per project bespaart, efficiënter en duurzamer in het voeren van directie en toezicht en geeft een optimale bezetting van de directiekeet. De kosten voor het realiseren van deze directiekeet bedraagt € 80.000 en zal in een termijn van 10 jaar moeten worden afgeschreven. De kapitaallasten van deze kosten worden gedekt door lagere kosten binnen de projecten.

Onderzoek verplaatsen brandweerkazerne

Eind 2021 is de studie voor een nieuwe brandweerkazerne gestart, daarbij was, en is nog steeds, het uitgangspunt dat op de huidige locatie aan de Zwarteweg de gewenste nieuwbouw kan worden gerealiseerd met behoud van de bestaande uitrukvoorzieningen tijdens de nieuwbouw. Dit om tijdelijke huisvestingskosten te voorkomen. Daarbij zal er extra ontwikkelruimte ontstaan voor maatschappelijk functies en woningbouw.
Voor het begeleiden van dit proces en ondersteunen in de nodige wijziging van het bestemmingsplan, opstellen van de nodige overeenkomsten is een voorbereidingskrediet nodig zijn. De kosten hiervoor bedragen € 43.560 voor 2023 en 2024.

Aanpassing afscheiding handboogschietvereniging Wim Kan Dreef

De handboogvereniging (gelegen aan de Wim kan Dreef) voert zijn sportactiviteiten in de buitenlucht uit op een open veld welke door een talud is afgeschermd van het naastgelegen sportveld. Daarbij moet de

afscheiding zodanig zijn dat de veiligheid voor de omgeving gewaarborgd is. Aalsmeer dient het onderhoud van het dijktalud en omliggende groenstrook uit te voeren en dit valt dus niet onder ESA. Het talud is dermate verzakt dat maatregelen moeten worden getroffen om de veiligheid te waarborgen. De eerste kostenraming bedraagt € 60.000.

ICT faciliteiten raads- en commissieleden
In 2026 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Aan de raads- en commissieleden worden ICT faciliteiten beschikbaar gesteld.
Het effect van de kapitaallasten van deze investeringen is eerder in deze Kadernota opgenomen onder respectievelijk autonome ontwikkelingen en nieuw beleid.

Investeringen in de pijplijn
Naast de investeringskredieten die hiervoor zijn toegelicht en in het overzicht investeringen is opgenomen geldt voor een aantal investeringen dat deze gelet op de fase van het proces deze nu nog geen onderdeel zijn van het meerjaren investeringenschema, maar dat deze wel al benoemd zijn. In een eerstvolgend P&C document komen wij met de actuele status van dat moment.

Nieuwbouw zwembad
In 2023 wordt een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden met het zwembad. In afwachting van de uitkomsten van dat onderzoek wordt nu nog geen voorbereidingskrediet opgenomen.

Onderwijshuisvesting kern Kudelstaart
Voor de vervangende nieuwbouw voor een robuuste school met ruimten voor kinderopvang en buitenschoolse opvang en indien nodig een sportvoorziening in de kern Kudelstaart zal de raad gevraagd worden een krediet beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van een locatieonderzoek. Het onderzoeksresultaat wordt vervolgens in een Nota van Uitgangspunten aan de gemeenteraad voorgelegd.
In het raadsvoorstel over het integraal huisvestingsplan (IHP) later dit jaar komen wij hierop terug.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed
Op dit moment werken wij aan het masterplan energie. Daarbij willen wij in ieder geval de verduurzaming van de volgende vijf gebouwen betrekken: gebouwen Ophelialaan 232 A (aula begraafplaats), Ophelialaan 232 (woning bij begraafplaats), Jac. P. Thijsselaan 10 (kinderopvang), Hornweg 187 (sporthal De Bloemhof) en Zonnedauwlaan 61 (gymzaal De Rietpluim). De aanpak van de verduurzaming van deze gebouwen stellen wij uit totdat het masterplan energie gereed is. De haalbaarheidsonderzoeken naar de verdere verduurzaming van deze gebouwen zijn hierbij betrokken. Bij het opstellen van het masterplan wordt ook de dekking van de aanpassing van de gebouwen uit de beschikbare budgetten voor duurzaamheid betrokken.

Sportlocaties ESA
Op dit moment loopt er een opdracht om het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de buitensportlocaties ESA op te stellen. Deze rapportage wordt in juni 2023 verwacht. De uitkomsten hiervan zijn onderdeel van de programmabegroting 2024.

Brandweerkazerne
Zie hiervoor onder onderzoek verplaatsen brandweerkazerne.

In het college uitvoeringsprogramma 2023 – 2026, de 1e bestuursrapportage 2023 en deze kadernota zijn daarnaast onderzoeksbudgetten opgenomen voor gymlokalen de Rozen en de Baccara, buurtcentrum Hornmeer, het zwembad en de Proosdijhal. Zodra de uitkomsten van deze onderzoeken bekend zijn komen wij op de uitkomsten ervan en de wijze waarop wij met de uitkomsten hiermee verder willen gaan terug. De kapitaallasten van deze investeringen zijn daarom nu (nog) geen onderdeel van het in deze kadernota geschetste meerjarenperspectief.

8. Financiering

Op basis van de huidige begroting en het investeringsschema is een liquiditeitsprognose opgesteld. Deze laat de behoefte aan vreemd vermogen zien. De rentelasten van dit nog aan te trekken vreemd vermogen zijn in deze kadernota verwerkt (zie paragraaf 4.2.1 onder vv).

Op basis van de geactualiseerde liquiditeitsprognose die gebaseerd is op de in de begroting 2023/ kadernota 2024 opgenomen investeringsvolumes en de te verwachten kasstroom uit de grondexploitaties dient in de komende jaren (2024-2027) in totaal nog € 37 miljoen gefinancierd te worden met langlopende leningen.

Hiervoor is de paragraaf investeringen ingegaan op een aantal investeringen die nu nog in de pijplijn zitten en/ of waarvoor in 2024 nadere onderzoeken worden uitgevoerd. Van de totale financieringsbehoefte tot en met 2027 van € 37 miljoen is een stelpost van € 10 miljoen ten behoeve van deze investeringen in de pijplijn (zoals sportlocaties ESA, brandweerkazerne, verduurzamen maatschappelijk vastgoed en andere) vooruitlopend op definitieve voorstellen over deze investeringen in volgende P&C documenten.

De inflatie blijft zowel in 2023 als in 2024 boven de doelstelling van de Europese Centrale Bank. Dat heeft als gevolg dat de centrale bank het monetaire beleid naar verwachting verder zal verkrappen, waardoor de rente verder zal stijgen. Prijsstabiliteit heeft op dit moment voor de centrale bank de hoogste prioriteit. Dat maakt dat de rentetarieven met name in de kortere looptijden sterker zullen oplopen dan eerder was voorzien. Maar ook dat het niet realistisch is dat de rentetarieven voor de langere termijn zullen zakken naar percentages van rond de 0%. In deze kadernota is als uitgangspunt genomen de huidige rente voor een langlopende lening verhoogd met 0,5%.

9. Bijlage dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst

Dienstverleningsbijdrage van de Gemeente Aalsmeer aan de Gemeente Amstelveen				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Dienstverleningsbijdrage Begroting 2023	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**
Mutaties na programmabegroting 2023				
Extra inzet waterveiligheid 2 x BOA	-190.200	-190.200	-190.200	-190.200
Besparingen Publiekszaken receptie en vrijdagmiddag	-55.200	-55.200	-55.200	-55.200
Inzet 0,33 vte gedragswetenschapper/kwaliteitsmedewerker	37.600	37.600	37.600	37.600
Inzet op praktijkondersteuning huisartsen	79.200	79.200	79.200	79.200
Grip op schoolverzuim	15.000	15.000	15.000	15.000
Contractmanagement jeugd bijdrage Aalsmeer/herwaardering	73.000	73.000	73.000	73.000
Digitale dienstverlening	78.000	78.000	78.000	78.000
Teamleider vergunningen aandeel Aalsmeer	37.000	37.000	37.000	37.000
ICT bijdrage aan Amstelveen strucureel	185.000	235.000	265.000	265.000
Dienstverleningsbijdrage conform opdrachtbrief 21-02-2023	**17.222.900**	**17.272.900**	**17.302.900**	**17.302.900**
Mutaties dienstverleningsbijdrage 1e Burap 2023				
Inzet GGZ expertise in sociaal team	15.000	15.000	15.000	15.000
0,22 fte procesregisseur & 0,14 fte gedragswetenschapper	44.300	44.300	44.300	44.300
Aanvulling CAO 2023	0	0	0	0
Porto	9.000	9.000	9.000	9.000
Dienstverleningsbijdrage conform 1e burap 2023	**17.291.200**	**17.341.200**	**17.371.200**	**17.371.200**
Mutaties dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024				
Inzet 0,33 vte gedragswetenschapper (naar limitatieve lijst in 2024/2025)	-37.600	-37.600	-37.600	-37.600
Werkmakelaar 2 vte Bijdrage Aalsmeer	38.000	38.000	38.000	38.000
Amstelveen-loket/Sociaal loket bijdrage Aalsmeer	26.400	26.400	26.400	26.400
Indicaties WMO en 1 vte adm ondersteuning bijdrage Aalsmeer	24.100	24.100	24.100	24.100
Indicaties WMO 1,5 vte indicatieadviseurs Aalsmeer	39.600	39.600	39.600	39.600
Omgevingsmanagement en dienstverlening bijdrage Aalsmeer	24.000	24.000	24.000	24.000
Ambtelijke capaciteit wonen bijdrage Aalsmeer	26.000	26.000	26.000	26.000
Wet Open Overheid gerelateerde kosten	100.000	100.000	100.000	100.000
Structurele inzet ondermijning	160.000	160.000	160.000	160.000
Bijgestelde dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024	**17.691.700**	**17.741.700**	**17.771.700**	**17.771.700**

Limitatieve lijst

Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bestuurlijke en directiebesluiten				
Ondermijning	390.000	300.000	300.000	
Uitvoering Woo	32.000	32.000		
Mutaties na programmabegroting 2023, 2e burap 2022				
Budgetoverheveling POK 2022	45.000			
Taakmutatie invoering WKB 2022 t/m 2026	17.000	17.000	17.000	0
Budgetovh Ondermijning jaarrek 2021 naar 2024	55.000	0	0	0
Mutaties na programmabegroting 2023, bijlage 4.4 2e burap 2022				
ICT bijdrage aan Amstelveen incidenteel	552.500	430.000	380.000	0
Mutaties na programmabegroting 2023, 1e burap 2023				
Ondermijning deels naar KOA	-140.000	-140.000	-140.000	
Limtatieve lijst conform opdrachtbrief 21-02-203	**951.500**	**639.000**	**557.000**	**0**
Reeds besloten				
RB 03-11-2022 Capaciteit wonen	50.000	0	0	0
Mutaties 1e burap 2023				
Jeugdhulp beleid en project inzet	68.400	0	0	0
Project inzet jhv	51.400	0	0	0
Accountmanager Servicepunt Energieadvies Aalsmeer	40.000	40.000	0	0
Adviseur energietransitie Aalsmeer	194.000	194.000	0	0
Medewerker communicatie proces en participatie energie	67.000	67.000	0	0
Onderzoeks en uitvoeringskosten energietransitie	47.000	47.000	0	0
Projectleider energiebesparing woningen	67.000	67.000	0	0
Capaciteit huisvesting doelgroepen	65.000	0	0	0
Fort Kudelstaart instandhouding fee	70.000	0	0	0
Capaciteit verplaatsen brandweerkazerne	44.000	0	0	0
Registratie tijdelijk verblijfadres, 0,9 VTE schaal 8 tm 2026	86.600	86.600	86.600	0
Functioneel beheer jeugd	28.600	0	0	0
Teamleider jeugd	35.100	0	0	0
Single Digital Gateway			0	0
Mutaties Kadernota 2024				
Ondermijningsbudget 2027 (besloten in Kaderbrief 2023)				160.000
Budgetoverhevelingen 2021 ondermijning (ten onrechte)	-145.000			
Structureel ondermijningsbudget naar dienstverleningsbijdrage	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Kwaliteitsadvies (sturing op jeugdhulp)	57.200	57.200		
Registratie, dossiervorming en inzicht in de jhv (frontoffice/ aanmeldteam)	117.400	117.400		
Continueren inzet jeugdhulpverlening op peil	52.800	52.800		
Bestendiging inzet grip op jeugdhulp (gedragswetenschapper)	38.100	38.100		
project inzet jeugdhulpverlening	35.100	35.100		
Functioneel applicatiebeheer jeugd		28.600		

Limitatieve lijst

Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Primaire proces jeugdhulpverlener		51.400		
Vroegsignalering	35.100	35.100		
Sub-totaal bestuurlijke en directie besluiten	**1.896.300**	**1.396.300**	**483.600**	**0**
Projecten (o.b.v. nacalculatie)				
Grondexploitaties en facilitair grondbeleid	pm	pm	pm	pm
Meerjarig onderhoud gebouwen, fee MOP	20.800	20.800	20.800	20.800
Meerjarig onderhoud gebouwen, overhead MOP	14.100	14.100	14.100	14.100
Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	pm	pm	pm	pm
Kosten grondbank voor levering grond aan projecten	pm	pm	pm	pm
Grote projecten met kredietaanvraag	pm	pm	pm	pm
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil SO SO bouwleges 17 stuks	0	0	0	0
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil VH SO bouwleges 17 stuks	0	0	0	0
Toezicht door omgevingsdienst -uitbesteed bouwleges (1e burap 2023)	0	0	0	0
Sub-totaal projecten	**34.900**	**34.900**	**34.900**	**34.900**
Regiotaken				
Regiosecretariaat schoolmaatschappelijk werk	39.500	39.500	39.500	39.500
Leerplichtadministratie	8.000	8.000	8.000	8.000
Internationale schakelklas	10.000	10.000	10.000	10.000
Burgernet	3.600	3.600	3.600	3.600
Huisverbod, declaratie op urenbasis (€ 3.600 per jaar)	pm	pm	pm	pm
Gemeentebelastingen Amstelland(GBA) - uitvoeringskosten	731.700	731.700	731.700	731.700
GBA - proces en gerechtskosten	pm	pm	pm	pm
Sub-totaal regiotaken	**792.800**	**792.800**	**792.800**	**792.800**
Totaal Limitatieve lijst Kadernota 2024	**2.724.000**	**2.224.000**	**1.311.300**	**827.700**

10. Bijlage reserves

In deze bijlage is per reserve het doel van de reserve alsmede besluitvorming over de besteding van deze reserves in beeld gebracht.

Naam	**Algemene reserve**		**Jaar** **bedragen * € 1.000**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
			Stand per 1 januari	29.424	28.699	29.538	31.766	31.306
Basis	Deze reserve is de basis van ons financiële weerstandsvermogen. Op 8 juni is bij raadsbesluit de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023 gemeente Aalsmeer vastgesteld. Onderdeel daarvan is het besluit om als weerstandsnorm voor onze gemeente waarderingscijfer B (ruim voldoende) te hanteren. Bij die norm hoort een ratio (beschikbare : benodigde weerstandscapaciteit) tussen de 1,4 en 2,0. Ultimo 2022 is de benodigde weerstandscapaciteit € 25,3 miljoen. De ontwikkeling van de ratio is onderdeel van de jaarstukken, Kadernota en begroting.		*Rente*					
Doel	Weerstandsvermogen							
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats		*Toevoegingen*					
Stortingen	Op grond van specifieke raadsbesluiten tot bestemming van het rekeningresultaat of andere raadsbesluiten.		Resultaatbestemming 2022	754				
Onttrekkingen	Op basis van besluitvorming over de Kadernota en de jaarstukken door de raad		CUP 2023 - 2026		582	2.228		
Bodem	Ratio weerstandsvermogen groter dan 1,5		Begrotingsresultaat 2023 t/m 2027	17	0	0	0	0
Plafond	Niet van toepassing		Kadernota 2024					
Heroverweging	Ieder jaar wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing inzicht gegeven in de ontwikkeling van de omvang en de ratio. De uitkomsten daarvan en voorstellen in de Kadernota en begroting kunnen aanleiding geven tot heroverweging.		Heroverweging reserve klimaatadaptatie (€ 112) + Overheveling veilig te stellen budgetten (ondermijning 2024 € 145)		257			
Bestedingsplan	Niet van toepassing							
			Onttrekkingen					
			CUP 2023 - 2026	1.291			460	
			Begrotingsresultaat 2023 t/m 2027	0	0	0	0	1.033
			Versnelling woningbouw retraite 9 juli 2021	205				
			Stand per 31 december	28.699	29.538	31.766	31.306	30.273

Naam	Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie + verkeer en vervoer + gebouwen		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	19.011	18.616	18.190	17.764	17.338
Basis	Raadsbesluit 2012/ 29 juni 2017		*Rente*					
Doel	Deze reserve is bedoeld voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen in gemeentelijke gebouwen en investeringen van het meerjarenprojectenplan buitenruimte volgens de voormalige systematiek.							
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats		*Toevoegingen*					
Stortingen								
Onttrekkingen	Volgens bestedingsplan							
Bodem	Nihil							
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging	Niet van toepassing. Reserves worden opgeheven zodra activa is afgeschreven en reserve is uitgeput. Geldend is nut en noodzaak van de reserve							
Bestedingsplan	Deze reserve wordt gebruikt voor administratieve afwikkeling ter dekking van de kapitaallasten van investeringen welke in één keer zijn gedekt vanuit een reserve. Zie verloopoverzicht. Toestemming om bij de jaarrekening hogere stortingen in de reserve te doen dan er is begroot mits dit binnen het geautoriseerde totaalkrediet valt en er dus sprake is van fasering							
			Onttrekkingen					
			Gebouwen	395	426	426	426	426
			Stand per 31 december	18.616	18.190	17.764	17.338	16.912

Naam	Duurzaamheidsfonds		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	221	171	121	121	121
Basis	Raadsbesluit 9 februari 2017		*Rente*					
Doel	Het duurzaamheidsfonds is een ondersteunend financieringsinstrument dat een bijdrage levert aan verschillende activiteiten die zich richten op het verduurzamen van de gebouwde omgeving.							
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats		*Toevoegingen*					
Stortingen	Eenmalig € 450.000 in 2017							
Onttrekkingen	Individuele raadsbesluiten							
Bodem	Nihil							
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging	Zie voorstellen Kadernota 2024							
Bestedingsplan	Zie verloopoverzicht							
			Onttrekkingen					
			Kaderbrief 2023 + Kadernota 2024:					
			Servicepunt energieadvies	50	50			
			Stand per 31 december	171	121	121	121	121

Naam	Egalisatie sociaal domein		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	2.608	2.541	2.357	2.207	2.057
Basis	In de motie RAP-raad d.d. 25 juni 2020 is aangegeven dat tekorten binnen het sociaal domein binnen het programma van het sociaal domein opgelost dienen te worden. Dit omdat het sociaal domein een aantal open einde regelingen kent met de bijbehorende risico's en het daarnaast tijd kost om effecten van beleidskeuzes financieel te zien (volgend uit Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ (gebundelde uitkering BUIG), Jeugdwet, WMO).		*Rente*					
Doel	Deze reserve is daarmee bedoeld om incidentele tekorten binnen voornoemde regelingen en flankerend beleid het sociaal domein in een bepaald jaar te verrekenen met incidentele overschotten in een ander jaar. Er zijn ook regelingen waarvoor het Rijk een aparte compensatie voor één of meerdere jaren geeft, zoals bijvoorbeeld energietoeslag en opvang van Oekraïners. Afwijkingen op dergelijke regelingen egaliseren niet via de bestemmingsreserve sociaal domein, maar zijn onderdeel van het rekeningresultaat.							
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats		*Toevoegingen*					
Stortingen	Op basis van verschillen tussen begroting en realisatie in een boekjaar.							
Onttrekkingen	Op basis van verschillen tussen begroting en realisatie in een boekjaar.							
Bodem	Nihil							
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging								
Bestedingsplan								
			Onttrekkingen					
			1e BURAP 2023/ Kadernota 2024					
			Jeugdhulp gelden AA	67	34			
			Taakstelling WMO vertraagd		150	150	150	
			Stand per 31 december	2.541	2.357	2.207	2.057	2.057

Naam	Kunstzinninge verfraaiing		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	140	115	90	65	40
Basis	De reserve is ingesteld ten behoeve van de realisatie van kunstobjecten.		*Rente*					
Doel								
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats		*Toevoegingen*					
Stortingen								
Onttrekkingen	Vast bedrag voor wisselende projecten ter grootte van € 25.000							
Bodem	Nihil							
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging	In 2023 wordt een nieuw beleidsplan opgesteld. Onderdeel zijn naast de wijze waarop vorm wordt gegeven aan kunstzinnige verfraaiing van de openbare ruimte ook de wijze waarop deze reserve in de toekomst wordt gevoed.							
Bestedingsplan	Niet aanwezig							
			Onttrekkingen					
			Vast bedrag voor wisselende projecten	25	25	25	25	25
			Stand per 31 december	115	90	65	40	15

Naam	Monumentenfonds		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	29	29	29	29	29
Basis	De reserve is ingesteld ten behoeve van de uitbetaling van subsidie-aanvragen.		*Rente*					
Doel	Wanneer de subsidie-aanvragen hoger zijn dan € 32.000 wordt het meerdere onttrokken uit het monumentenfonds.							
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats		*Toevoegingen*	PM	PM	PM	PM	PM
Stortingen	Lagere subsidie-uitgaven dan het beschikbare budget vloeien aan het eind van het jaar terug naar het monumentenfonds.							
Onttrekkingen								
Bodem	Nihil							
Plafond	€ 50.000							
Heroverweging	Niet van toepassing							
Bestedingsplan								
			Onttrekkingen	PM	PM	PM	PM	PM
			Stand per 31 december	29	29	29	29	29

Naam	Meerjarenplan Projecten (MPP)		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	16.890	17.312	17.653	18.203	18.424
Basis	Gewijzigde financieringssystematiek in het kader van de onderhouds- en beheerbudgetten projecten buitenruimte met een maatschappelijk nut. Instellingsbesluit d.d. 6 juli 2022.		*Rente*					
Doel	Dekking van de beheers- en onderhoudslasten en kapitaallasten projecten buitenruimte volgens het door de raad vastgestelde plan.							
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats.		*Toevoegingen*					
Stortingen	Saldo tussen de geraamde en de werkelijke kapitaallasten.		MPP 2023 - 2026 buitenruimte (6 juli 2023)	1.476	2.596	2.596	2.596	2.596
Onttrekkingen	Onderhouds- en beheerlasten en kapitaallasten van projecten in de buitenruimte.		Afdracht stedelijke projecten	534	270	270	270	270
Bodem	Nihil		Verrekening restant kapitaallasten	913	793	459	130	130
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging	Uiterlijk aan het einde van deze raadsperiode vindt een evaluatie plaats van deze systematiek. Op basis daarvan volgt een voorstel voor omzetting van een deel van de reserve naar een onderhoudsvoorziening.							
Bestedingsplan	Jaarlijks op basis van een raadsbesluit/ zie MPP 2023-2026 d.d. 6 juli 2023							
			Onttrekkingen					
			MPP 2023 - 2026 buitenruimte (6 juli 2023)	2.501	3.318	2.775	2.775	2.775
			Stand per 31 december	17.312	17.653	18.203	18.424	18.645

Naam	Klimaatadaptatie		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	272	232	80	40	0
Basis	Raadsbesluit 4 maart 2021		*Rente*					
Doel	Ten behoeve van de realisatie van de klimaatdoelstellingen uit de klimaat adaptatie agenda 2021 - 2026							
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats.		*Toevoegingen*					
Stortingen	Eénmalige storting van € 280.000 ten laste van de algemene reserve		2e bestuursrapportage 2022:					
Onttrekkingen	€ 40.000 ten behoeve van de bewonersagenda		Hittestress	20				
Bodem	Nihil							
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging	In 2026							
Bestedingsplan	Zie verloopoverzicht							
			Onttrekkingen					
			Jaarlijkse ontrekking obv plan	40	40	40	40	
			2e bestuursrapportage 2022:					
			Hittestress	20				
			Kadernota 2024					
			Vrijval niet bestede gedeelte bestemmingsreserve naar algemene reserve		112			
			Stand per 31 december	232	80	40	0	0

Naam	Uiterweg		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	0	0	0	0	0
Basis	Raadsbesluit 12 december 2019		*Rente*					
Doel	Verevenen van ongelijksoortige kosten en baten tussen initiatieven in het kader van de structuurvisie Uiterweg.							
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats.		*Toevoegingen*					
Stortingen	Zie onder doel							
Onttrekkingen	Zie onder doel							
Bodem	Nihil							
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging	Niet van toepassing							
Bestedingsplan	Het project is nog niet gestart. Om die reden hebben er nog geen toevoegingen en onttrekkingen plaatsgevonden							
			Onttrekkingen					
			Stand per 31 december	0	0	0	0	0

Naam	Veilig te stellen budgetten		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	2.502	519	78	51	24
Basis	Raadsbesluit 2e bestuursrapportage 2021 en 2022		*Rente*					
Doel	Besteding van incidentele budgetten conform in begroting in het jaar volgend op het begrotingsjaar die door omstandigheden nog niet zijn opgepakt/ afgerond en waarvan de kosten niet kunnen worden gedekt uit de lopende begroting.							
Rente	Niet van toepassing		*Toevoegingen*					
			Besluitvorming 1e bestuursrapportage 2023:					
Stortingen	Op basis van een afzonderlijk raadsbesluit		Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024	25				
Onttrekkingen	Op basis van een afzonderlijk raadsbesluit		CUP 2023: herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen	200				
Bodem	Nihil							
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging	Niet van toepassing							
Bestedingsplan	Zie verloopoverzicht							
			Onttrekkingen					
			Besluitvorming 2e bestuursrapportage 2022:					
			Transitiebudget KOA	1.949				
			Kansrijke start	16				
			Zwemregeling voor volwassenen	21				
			POK (kinderopvangtoeslagenaffaire)	70	71	27	27	24
			Kerkenvisie	12				
			Pontverbinding over de Ringvaart	20				
			OV Fijnmazigheid	50				
			Ondermijning/ toevoeging Algemene Reserve		55			
			Westeinderscheg gebiedsmakelaar	50				
			Wijkaanpak Stommeer	20				
			Besluitvorming 2e bestuursrapportage 2021:					
			Ondermijning/ toevoeging aan Algemene reserve		90			
			Besluitvorming 1e bestuursrapportage 2023:					
			Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024		25			
			CUP 2023: herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen		200			
			Stand per 31 december	519	78	51	24	0

Naam	Voorlopige winsten grondexploitaties		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	2.078	2.078	2.078	2.078	2.078
Basis	Raadsbesluit 12 december 2019		*Rente*					
Doel	Stallen van tussentijdse winstnemingen op grondexploitaties tot het moment dat de grondexploitatie afgesloten wordt en het definitieve resultaat bekend is.							
Rente	Niet van toepassing		*Toevoegingen*					
Stortingen	Op basis van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties							
Onttrekkingen	Op basis van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties							
Bodem	Nihil							
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging	Niet van toepassing							
Bestedingsplan	Zie verloopoverzicht							
			Onttrekkingen					
			Stand per 31 december	2.078	2.078	2.078	2.078	2.078

Gemeente Aalsmeer

Samenhang tussen jaarstukken 2022, 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024



De jaarstukken 2022, de eerste bestuursrapportage 2023 en de Kadernota 2024 worden dit jaar behandeld in de raadsvergadering van 6 juli 2023. In dit memo lichten we de samenhang tussen de documenten toe.

De Kadernota gaat in op een aantal ontwikkelingen waar Aalsmeer in of vanaf 2024 mee te maken krijgt en bevat daarnaast een voorstellen voor nieuw beleid en bevat een aantal voorstellen voor investeringen. In de Kadernota wordt behalve financieel ook inhoudelijk richting gegeven voor de begroting van 2024 en de jaren daarna, 2025-2027. In de kadernota 2024 zijn de ambities uit het raadsprogramma 2022 – 2026 en het daarvan afgeleide college uitvoeringsprogramma financieel vertaald. Hierdoor heeft u een compleet beeld over het financiële plaatje van de gemeente.
De kadernota heeft ten opzichte van voorgaande jaren een ander format gekregen. Bij het opstellen van de Kadernota 2024 hebben we invulling gegeven aan de kaders die in de nieuwe financiële verordening zijn opgenomen. Daarbij hebben we een onderscheid gemaakt tussen autonome ontwikkelingen, voorstellen voor beleidsintensiveringen en nieuw beleid en AA-claims. In een aparte paragraaf laten we zien hoe de begroting 2024 in ieder geval tot en met 2026 sluitend is.

Tegelijk met de Kadernota 2024 ontvangt u de 1e bestuursrapportage 2023. Een aantal van de mutaties uit de 1e bestuursrapportage heeft een structureel effect. Deze mutaties zijn, in afwijking van voorgaande jaren, ook in de Kadernota 2024 opgenomen en toegelicht. Dit om de eigenstandige leesbaarheid van de Kadernota te vergroten. Een overzicht met een verwijzing op welke plek de mutaties uit de 1e bestuursrapportage in de Kadernota 2024 terugkomen is onderaan deze notitie opgenomen.
In de Kadernota 2024 treft u daarnaast de ontwikkelingen vanaf 2024.

In de jaarstukken 2022 is in een aantal afwijkingen geconstateerd die een structureel effect hebben. Ook deze zijn in de 1e bestuursrapportage en de kadernota opgenomen.

Ieder document bevat een ten opzichte van voorgaande jaren meer uitgebreide aanbiedingsbrief van het college waarin wordt op de belangrijkste aspecten van de documenten nader wordt ingegaan. In de raadsvoorstellen doen we dat ook.

Ten opzichte van voorgaande jaren is in een aantal veranderingen in de P&C documenten doorgevoerd. Dit naar aanleiding van een eerder uitgesproken informatiewaarde van de P&C documenten te vergroten en deze toegankelijker te maken.
Wij horen graag van u of met dit format een stap in de goede richting is gemaakt.

Burgemeester en wethouders van Aalsmeer

1e BURAP 2023	Kadernota 2024	Opmerking
Structurele mutaties uit 2e bestuursrapportage 2022	w. Actualisatie pandenbegroting	De raad heeft van de 2e bestuursrapportage 2022 kennis genomen, maar over de mutaties nog geen besluit genomen.
Structurele mutaties uit 2e bestuursrapportage 2022	u. Verliesvoorziening De Tuinen van Aalsmeer	
Structurele mutaties uit 2e bestuursrapportage 2022	ll. AA claims 2e bestuursrapportage 2022	
Overige nagekomen begrotingsmutaties 2023	nn. Effect opdrachtbrief 2023	De raad kent deze mutatie niet en dient deze nog vast te stellen.
Programma 1		
1.1 Begeleiding WMO	b. WMO begeleiding en dagbesteding	In de kadernota 2024 is de dekking van de indexatie onderdeel van xx. Indexatie
1.1 Maatwerkvoorzieningen WMO	a. WMO hulpmiddelen	In de kadernota 2024 is de dekking van de indexatie onderdeel van xx. Indexatie
1.1 Volksgezondheid	d. Indexatie begroting GR Openbare Gezondheidszorg Amstelland	In de kadernota 2024 is de dekking van de indexatie onderdeel van xx. Indexatie
1.1 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		
Inzet GGZ expertise in sociaal team	AA-claim: C. Inzet GGZ expertise in sociaal team	
Inzet jeugdhulpverlening	AA-claim: I. Inzet jeugdhulpverlening xx. Indexatie	Betreft volledig indexatie. In de kadernota 2024 is de dekking van de indexatie onderdeel van xx. Indexatie
Gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland		
1.2 Arbeidsparticipatie	e. Stelpost arbeidsparticipatie begroting 2023	
1.3 Inkomensregelingen	I. Zwemregeling	
1.3 Jeugdhulp zonder verblijf		
Jeugdhulp	f. Jeugdhulp	In de 1e BURAP incidenteel opgenomen/ in KN 2024 ook voor 2024 e.v.
Versterking beleidsfunctie jeugdhulp		
1.4 Samenkracht en burgerparticipatie		
Subsidie Participe Amstelland 2023	II. Inkoop Participe	
Capaciteit huisvesting doelgroepen	g. Capaciteit huisvesting doelgroepen	
Programma 2		
2.1 Onderwijsbeleid en leerlingzaken		
Leerlingenvervoer	h. Leerlingenvervoer	
Onderhoud te verrekenen met gebruikers	i. Onderwijshuisvesting - hogere lasten en baten	2e bestuursrapportage 2023
2.3 Sportbeleid		
Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten	k. Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024	
2.4 Cultuurpresentatie	k. Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024	
Programma 3		
3.1 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		
Grondbank Kudelstaart	z. Huurinkomsten baggerdepot	zie ook Programma 5 1e BURAP 2023
3.1 Economische promotie	m. Forensenbelasting	
Programma 4		
4.1 Openbaar groen en openluchtrecreatie		
Onderhoud Waterfront	n. Onderhoud Waterfront	
Herstelplan knelpunten openbare ruimte/ groen	o. Herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen	
4.2 Verkeer en vervoer		
Hogere energielasten openbare verlichting	r. Hogere energielasten openbare verlichting en verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie systemen	In KN 2024 dekking stelpost energielasten en stelpost loon-prijsinflatie gesaldeerd
Hogere energielasten verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie systemen	r. Hogere energielasten openbare verlichting en verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie systemen	In KN 2024 dekking stelpost energielasten en stelpost loon-prijsinflatie gesaldeerd
Reclame-inkomsten (bushokjes)	p. Lagere reclame-inkomsten bushokjes	
Uniformering tarievenbeleid Meerlanden	V. Uniformering tarievenbeleid Meerlanden	
4.3 Milieubeheer		
Bijdrage Omgevingsdienst	s. Hogere bijdrage Omgevingsdienst	
Energietransitie	III.b Energietransitie	
Programma 5		
5.2 Wonen en bouwen		
Woonruimteverdeling	VIII. Woonruimteverdeling	
5.5 Beheer overige gebouwen en gronden		
Fort Kudelstaart	x. Fort Kudelstaart	

1e BURAP 2023	Kadernota 2024	Opmerking
Verhoging dagelijks onderhoud gemeentelijk vastgoed	y. Verhoging dagelijks onderhoud	
Huurinkomsten grondbank Kudelstaart	z. Huurinkomsten baggerdepot	
Verplaatsen brandweerkazerne	X. Verplaatsen brandweerkazerne	
Hogere energielasten openbare verlichting	r. Hogere energielasten openbare verlichting en verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie systemen	In KN 2024 dekking stelpost energielasten en stelpost loon-prijsinflatie gesaldeerd
Capaciteit huisvesting doelgroepen	IX. Capaciteit huisvesting doelgroepen	
Onderhoud te verrekenen met gebruikers	aa. Beheer overige gebouwen en gronden - doorberekening servicekosten	
Programma 6		
6.1 Crisisbeheersing en brandweer		
Indexatie deelnemersbijdrage Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	cc. Indexatie deelnemersbijdrage Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland obv geactualiseerde begroting 2023	In de kadernota 2024 is de dekking van de indexatie onderdeel van xx. Indexatie
6.2 Burgerzaken		
Experiment registratie tijdelijk verblijfadres	hh. Registratie tijdelijk verblijfadres	
6.4 Bestuur		
Extra accountantskosten	ee. Extra accountantskosten	
Programma 7		
Ondersteuning organisatie		
Budget porto	oo. Porto verkiezingen	
Aanpassing % kostenverhogende BTW	vv. Aanpassing % kostenverhogende BTW	
Experiment registratie tijdelijk verblijfadres	hh. Registratie tijdelijk verblijfadres	
Programma 8		
8.1. Belastingen overig	pp. Vermakelijkheidsretributie	
8.1 Overige baten en lasten		
Herschikken mutaties binnen programma 8	rr. Herschikken/ opschonen diverse mutaties programma 8	
Capaciteit huisvesting doelgroepen	g. Capaciteit huisvesting doelgroepen	
8.1 OZB Niet-woningen	ss. Extra OZB (niet) woningen	
8.1 OZB Woningen	ss. Extra OZB (niet) woningen	
8.1 Treasury		
Dividend OMRIN	Raadsbesluiten met effect op begrotingssaldo (raad 15 december 2022)	
Bijstelling dividendopbrengsten Stedin	tt. Bijstelling dividendopbrengsten	
Reservemutatie	k. Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024/ q. Herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen	

MOTIE: Oprichting Bureau Integriteit gemeente Aalsmeer

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 6 juli 2023 , voor de bespreking van de Kadernota 2024, gezien artikel 35 van het Reglement van Orde van de gemeente Aalsmeer, gelet op de behandeling van de Kadernota 2024 met richtinggevende uitspraken voor het opstellen van de Programmabegroting 2024

Overwegende dat:

- Het waarborgen van integriteit binnen de gemeentelijke organisatie van groot belang is om het vertrouwen van burgers in het bestuur te behouden;
- Recente ontwikkelingen de noodzaak van een onafhankelijk en professioneel Bureau Integriteit in onze gemeente hebben benadrukt;
- De burgemeester de wettelijke opdracht heeft de bestuurlijke integriteit te bevorderen;
- Een Bureau Integriteit ondersteunend kan zijn aan de taak van de burgemeester en kan fungeren als een waardevol instrument om integriteit te bevorderen, te bewaken en te onderzoeken binnen de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur;
- Het instellen van een Bureau Integriteit zal bijdragen aan het vergroten van bewustwording, het creëren van een cultuur van integriteit en het adequaat afhandelen van integriteitskwesties.

Spreekt uit:
Dat het oprichten van een Bureau Integriteit in de gemeente Aalsmeer van cruciaal belang is om integriteit te waarborgen, integriteitskwesties professioneel aan te pakken, bewustwording te vergroten en een cultuur van integer handelen te bevorderen. Dit draagt bij aan het opbouwen van een betrouwbare en verantwoordelijke gemeentelijke organisatie die het vertrouwen van de burgers verdient.

Draagt de burgemeester op:
in overleg met het college van B&W in de Programmabegroting 2024 op te nemen om:

- Een Bureau Integriteit op te richten binnen de gemeente Aalsmeer, met als doel het bevorderen, bewaken en onderzoeken van integriteit binnen de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur,
- Het bureau Integriteit in nauw contact met de griffie en gemeentesecretaris op te richten;
- Het Bureau Integriteit te voorzien van voldoende middelen, bevoegdheden en deskundigheid om zijn taken naar behoren uit te voeren;
- Het Bureau Integriteit te laten fungeren als een centraal aanspreekpunt voor medewerkers, raadsleden en leden van het college, waar zij (in een vroeg stadium) terecht kunnen met vragen, meldingen of vermoedens van integriteitsschendingen;
- Het Bureau Integriteit te betrekken bij de ontwikkeling en implementatie van integriteitsbeleid en -procedures binnen de gemeente;
- De gemeenteraad via de agendacommissie in Q1 2024 te informeren over de voortgang en resultaten van de oprichting van het Bureau Integriteit.

Verzoekt de raad:

- De burgemeester actief te ondersteunen bij de oprichting en implementatie van het Bureau Integriteit;
- Het Bureau Integriteit regelmatig te evalueren en indien nodig bij te sturen om de effectiviteit ervan te waarborgen;

- Het belang van integriteit en het bestaan van het Bureau Integriteit actief uit te dragen naar alle medewerkers, raadsleden en leden van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer.

En gaat over tot de orde van de dag

Fractie GroenLinks
R.P. Fransen

Fractie PvdA
J.H. Buisma

Motie: Realisatie 500 Betaalbare Woningen in Aalsmeer

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 6 juli 2023 voor de bespreking van de Kadernota 2024, gezien artikel 35 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad,

Overwegende dat:

- Betaalbare huisvesting een essentieel onderdeel is van een gezonde en leefbare gemeenschap.
- Het huidige tekort aan betaalbare woningen in Aalsmeer een toenemende druk legt op jongeren die een woning zoeken.
- Tijdens de verkiezingen alle Aalsmeerse partijen hebben beloofd om actie te ondernemen tegen het schrijnende tekort aan jongerenwoningen.
- Deze collegeperiode er concrete resultaten behaald dienen te worden.
- Er deze periode nog geen enkel initiatief gestart is.

Spreekt uit:

- **oog te hebben voor de huisvestingsbelangen van jongeren.**

Roept het college op:

- Om in de Programmabegroting 2024 geld en capaciteit te ramen voor een gedegen plan van aanpak om het aanbod van betaalbare woningen in Aalsmeer met minimaal 500 woningen te vergroten, waarbij de belangen van de Aalsmeerders, in het bijzonder jongeren, centraal staan.
- In gesprek te gaan met belanghebbenden, waaronder woningzoekenden, jongerenorganisaties, belangenvertegenwoordigers van de Aalsmeerse gemeenschap en woningcorporaties, om hun perspectieven en behoeften te begrijpen en mee te nemen in het beleidsproces.

En gaat over tot de orde van de dag.

PvdA Aalsmeer/Kudelstaart

GROEN LINKS AALSMEER

Fractie PvdA

J.H. Buisma

Fractie GroenLinks

R.P. Fransen

MOTIE: Terugkeer naar de oorspronkelijke kernwaarden en plannen voor Fort Kudelstaart en afwijzing van megalomane ongewenste ontwikkelingen

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 6 juli 2023 voor de bespreking van de Kadernota 2024, gezien artikel 35 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad,

Overwegende dat:

- Fort Kudelstaart een historisch en cultureel belangrijk erfgoed is dat gekoesterd en beschermd moet worden.
- Het college van B&W in de Kadernota voorstelt om 610.000 euro in 2024 te bestemmen voor onderhoud van het fort.
- De oorspronkelijke plannen, zoals vastgelegd in de eerste startnotitie, te ruim waren opgesteld om het historische karakter van Fort Kudelstaart te behouden en passende ontwikkelingen mogelijk te maken.
- Recente ontwikkelingen en wijzigingen in plannen hebben geleid tot bezorgdheid onder de inwoners van Aalsmeer over mogelijke aantasting van het historische karakter en de waarde van Fort Kudelstaart.
- Naar aanleiding van de vernietiging van het bestemmingsplan door de Raad van State de huidige plannen door Unesco en vele inwoners als te groots worden beschouwd en niet passend bij het historische karakter van Fort Kudelstaart.
- Unesco aangeeft dat het werelderfgoed karakter van de stelling van Amsterdam in gevaar dreigt te komen.

Spreekt uit:

- **Dat de raad zich onvoldoende bewust is geweest van de effecten van het vaststellen van het bestemmingsplan Fort Kudelstaart;**
- **Dat het gehele proces om te komen tot een bestemmingsplan Fort Kudelstaart opnieuw gedaan moet worden.**

Verzoekt het college:

- In de Programmabegroting 2024 geld en capaciteit te ramen voor een geheel nieuw planproces voor de ontwikkeling van het fort.
- De inwoners van Aalsmeer actief te betrekken bij het verdere proces rondom de ontwikkelingen van Fort Kudelstaart.

En gaat over tot de orde van de dag.

GROEN LINKS AALSMEER

PvdA Aalsmeer/Kudelstaart

Fractie GroenLinks
R.P. Fransen

Fractie PvdA
J.H. Buisma

Motie: Woningbouwbeleid in Aalsmeer nooit zonder woningbouwcorporatie

De gemeenteraad van Aalsmeer, bijeen op 6 juli 2023 voor de behandeling van de Kadernota 2024, gelet op artikel 35 van het reglement van orde van de gemeenteraad.

Overwegende dat:

- Het creëren van een evenwichtige mix van woningtypen en prijsklassen essentieel is om diverse inkomensgroepen in Aalsmeer te huisvesten;
- Het belangrijk is om de belangen van de Aalsmeerders centraal te stellen ten opzichte van de belangen van de projectontwikkelaars bij bouwprojecten;
- Het vergroten van de sociale huurwoningbouwvoorraad een prioriteit moet zijn om betaalbare huisvesting te waarborgen;
- De coalitieafspraken spreken van een dynamische Woonagenda en er tot nu toe nog geen herziening is geweest;
- Als speerpunt van beleid in de Kadernota 2024 herziening van de Woonagenda in 2024 benoemd is.

Spreekt uit:

Dat er geen woningbouwprojecten gestart wordt zonder dat er een woningcorporatie als partner betrokken is om zo het aantal sociale huurwoningen structureel te verhogen

Roept het college op:

- Om in de herziening van de Woonagenda op te nemen dat woningcorporaties standaard worden betrokken bij ieder woningbouwproject;
- Om binnen drie maanden na de vaststelling van de herziene woonagenda de gemeenteraad te informeren over de voortgang en resultaten van de inspanningen op het gebied van betaalbaar wonen in Aalsmeer, inclusief de gemaakte belangenafwegingen.

En gaat over tot de orde van de dag.

GROEN LINKS AALSMEER

PvdA Aalsmeer/Kudelstaart

Fractie GroenLinks
R.P. Fransen

Fractie PvdA
J.H. Buisma

Motie: Woningbouwbeleid in Aalsmeer met woningbouwcorporatie

De gemeenteraad van Aalsmeer, bijeen op 6 juli 2023 voor de behandeling van de Kadernota 2024, gelet op artikel 35 van het reglement van orde van de gemeenteraad.

Overwegende dat:

- Het creëren van een evenwichtige mix van woningtypen en prijsklassen essentieel is om diverse inkomensgroepen in Aalsmeer te huisvesten;
- Het belangrijk is om de belangen van de Aalsmeerders centraal te stellen ten opzichte van de belangen van de projectontwikkelaars bij bouwprojecten;
- Het vergroten van de sociale huurwoningbouwvoorraad een prioriteit moet zijn om betaalbare huisvesting te waarborgen;
- De coalitieafspraken spreken van een dynamische Woonagenda en er tot nu toe nog geen herziening is geweest;
- Als speerpunt van beleid in de Kadernota 2024 herziening van de Woonagenda in 2024 benoemd is.

Nodigt het college uit:

- om met voorstel te komen over op welke manier en bij welke projecten het college de woningbouwcorporatie bij woningplannen zou willen betrekken.

En gaat over tot de orde van de dag.

GROEN LINKS AALSMEER

PvdA Aalsmeer/Kudelstaart

Fractie GroenLinks
R.P. Fransen

Fractie PvdA
J.H. Buisma

Motie: Supermarkt in Kudelstaart

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 20 april 2023 voor de behandeling van de Kadernota 2024 gelet op artikel 35 van het reglement van orde van de gemeenteraad.

Overwegende dat:

- Al geruime tijd gesproken wordt over de komst van een tweede supermarkt in Kudelstaart.
- Het college van burgemeester en wethouders op 20 december 21 maart 2023 per raadsbrief heeft medegedeeld dat er voor 2035-2040 geen tweede supermarkt in Kudelstaart zal komen en daarbij de conclusies van onderzoeksbureau Ginder overneemt.
- In het aangepaste coalitieakkoord is opgenomen dat er eerst een centrumvisie Kudelstaart zal worden opgesteld en dat dit de komst van een tweede supermarkt (met jaren) zal vertragen

Voorts overwegende dat:

- De inwoners van Kudelstaart de mening lijken te hebben dat er wel op zo kort mogelijke termijn behoefte is aan een tweede supermarkt.
- De gemeenteraad meerdere keren heeft aangegeven positief te staan tegenover de komst van een tweede supermarkt in Kudelstaart.

Spreekt uit:

de komst van een tweede supermarkt in Kudelstaart te ondersteunen, rekening houdend met de behoeften van de inwoners.

Roept het college van burgemeester en wethouders op om:
In de Programmabegroting 2024 op te nemen om:

- Voor de locaties van de Proosdijhal, de bibliotheek en KC De Ruimte in Kudelstaart in kaart te brengen wat er nodig is om een supermarkt op deze locaties te kunnen realiseren. Daarbij dient in ieder geval inzicht gegeven te worden in de benodigde kosten en planologische wijzigingen. Tevens dienen andere mogelijke locaties binnen het centrumgebied van Kudelstaart te worden onderzocht, inclusief een kostenraming.
- Te inventariseren welke ondernemers bereid zijn een supermarkt te realiseren op de bovengenoemde locaties en onder welke voorwaarden.
- Een onderzoek uit te voeren naar de vereiste wijzigingen van het bestemmingsplan om de realisatie van een tweede supermarkt mogelijk te maken binnen het centrumgebied van Kudelstaart.
- De resultaten van bovenstaande punten binnen een redelijke termijn van maximaal 6 maanden uit te voeren en de resultaten terug te koppelen aan de gemeenteraad.

En gaat over tot de orde van de dag.





Fractie GroenLinks
R.P. Fransen

Fractie PvdA
J.H. Buisma

MOTIE: Het niet reserveren van bedragen voor juridische kosten van procedures waar de gemeente geen deel van uitmaakt.

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 6 juli 2023 voor de bespreking van de Kadernota 2024, gezien artikel 35 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad,

Overwegende dat:

- Het college van B&W in de Kadernota voorstelt om een onbekend bedrag in 2024 te bestemmen voor juridische procedures inzake een huurder van een ruimte van Fort Kudelstaart.
- De gemeente weliswaar eigenaar van het Fort is, maar niet de verhuurder van het Fort is en als zodanig geen partij bij de huurovereenkomst waar voorgenoemde juridische procedure op doelt, getuige de brief namens de gemeente van Advocatenkantoor Lohman/Davidse.
- De raad geen opdracht heeft gegeven tot het voeren van een juridische procedure aangaande een conflict tussen Zeilfort Kudelstaart en een ondernemer.

Spreekt uit:

- **Dat de raad niet op de hoogte was van het feit dat de gemeente geen partij is in de genoemde juridische procedure zoals aangegeven door het college;**
- **De raad wenst dat de gemeente (zijnde niet de verhuurder) geen partij is in deze juridische procedure.**

Draagt het college op:

- In de Programmabegroting 2024 noch daarna geld te reserveren voor een juridische procedure tussen Zeilfort Kudelstaart en een huurder.

En gaat over tot de orde van de dag.

FlorAalsmeer

Fractie FlorAalsmeer
Judith Keessen

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Jaarstukken 2022 gemeente Aalsmeer
Gevraagd besluit	1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2022 en deze aan te bieden aan de gemeenteraad ter vaststelling. 2. Kennis te nemen van het accountantsverslag 2022 van Bakertilly. 3. In te stemmen met het raadsvoorstel en -besluit jaarstukken 2022 gemeente Aalsmeer 4. In te stemmen met het persbericht jaarstukken 2022
Bijlagen	Jaarstukken 2022 gemeente Aalsmeer Raadsvoorstel en -besluit jaarstukken 2022 gemeente Aalsmeer Persbericht jaarstukken 2022 + Jaarrekening in één oogopslag
Ter bespreking B&W	Ja
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja Persbericht
Participatie	Nee
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	23 mei 2023, nr 5
Besluit B&W	Conform advies

Datum 17 mei 2023
Nummer
Portefeuillehouder Financiën, mr. G.E. Oude Kotte

Besproken in ~~staf met portefeuille-~~houder op per mail met wethouder Kabout

Afdeling Kernorganisatie
Behandelend ambtenaar I. Harmsen
Telefoonnummer 06- 3455 9876
E-mail inge.harmsen@aalsmeer.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Conform artikel 3, lid 3 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geven de jaarstukken en de uitvoeringsinformatie getrouw, duidelijk en stelselmatig de baten en lasten van het begrotingsjaar, alsmede het saldo ervan weer. De jaarrekening geeft tevens een getrouw en stelselmatig inzicht in de financiële positie aan het einde van het begrotingsjaar.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Met de jaarstukken 2022 legt het college verantwoording af over de realisatie van de door de raad in de programmabegroting 2022 vastgestelde beleidsvoornemens.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Alle programma's

Aanleiding

Op grond van artikel 197 en 198 van de Gemeentewet legt het college over het begrotingsjaar verantwoording af over het gevoerde bestuur in de jaarrekening en het jaarverslag (samen de jaarstukken) en stelt de raad deze vast. De jaarstukken zijn het sluitstuk van de jaarlijkse planning en controlcyclus.

Argumenten

Het 1e en 2e concept van de jaarstukken 2022 is besproken in de collegevergadering van respectievelijk 14 maart (voorafgaand aan de accountantscontrole) en 9 mei. De vragen en opmerkingen naar aanleiding van zowel de accountant als deze vergaderingen zijn in deze definitieve versie van de jaarstukken verwerkt. De wijzigingen ten opzichte van het 2e concept zijn in rood opgenomen, zodat deze snel zijn terug te vinden. Na besluitvorming worden deze uiteraard zwart gemaakt voordat de jaarstukken aan de raad worden verstuurd.

Na afronding van de jaarstukken 2022 is door de accountant een accountantsverslag opgesteld. Dit verslag is op 11 mei met de portefeuillehouder besproken. De accountant is voornemens een goedkeurende accountantsverklaring te verstrekken bij de jaarstukken 2022. Het accountantsverslag is als bijlage bij dit collegeadvies opgenomen. Een samenvatting van de belangrijkste bestuurlijke uitkomsten zijn op pagina 5 en 6 van het verslag opgenomen.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

De jaarrekening 2022 sluit af met een positief resultaat van afgerond € 3,8 miljoen.

In onderstaande tabel is het rekeningresultaat per programma nader gespecificeerd. Het saldo 2022 betreft het verschil tussen de begroting 2022 na de 2e bestuursrapportage en de jaarrekening 2022.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	2021	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2022
01 Sociaal domein	-21.570	-18.743	30.462	5.064	-25.398	29.656	4.943	-24.712	685
02 Onderwijs en ontplooiing	-5.135	-4.892	7.780	2.723	-5.057	7.924	2.481	-5.444	-386

bedrag x € 1.000	Reke-ning	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	2021	Primi-tief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2022
03 Economie en duurzaam-heid	-166	207	1.097	972	-124	1.165	917	-248	-124
04 Openbare ruimte	-8.858	-10.641	17.901	9.236	-8.665	17.327	9.323	-8.004	660
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-613	-963	23.513	23.513	0	20.073	17.727	-2.346	-2.346
06 Bestuur, bevolking en vei-ligheid	-5.510	-5.752	6.961	762	-6.199	6.794	825	-5.968	231
07 Overhead	-11.610	-8.567	9.709	0	-9.709	9.297	8	-9.288	420
08 Algemene dekkingsmidde-len	52.519	48.006	1.602	58.645	57.043	1.521	60.863	59.343	2.300
Totaal saldo van baten en lasten	**-942**	**-1.344**	**99.024**	**100.915**	**1.892**	**93.757**	**97.088**	**3.331**	**1.440**
Reservemutatie	-723	1.903	17.818	19.083	1.265	17.947	18.459	512	-754
Resultaat	**-1.665**	**559**	**116.841**	**119.998**	**3.157**	**111.704**	**115.547**	**3.843**	**686**

In de aanbiedingsbrief is onderstaand voorstel voor bestemming van dit resultaat opgenomen:

- € 460.000 toe te voegen aan de voorziening wachtgeld (ex)wethouders;
  Op dit moment maakt een tweetal ex-wethouders gebruik van de wachtregeling. Voor deze uitkering is geen budget opgenomen in de gemeentelijke begroting. Het voorstel is om deze kosten te dekken uit een daartoe te vormen voorziening.
- € 75.000 te reserveren ten behoeve van projecten op het gebied van openbare orde en veiligheid in 2023;
- € 464.000 te reserveren ten behoeve van de uitkering van de energietoeslag 2023;
- € 40.000 te reserveren voor milieucontroles / milieuhandhaving in het kader van integrale controles in het kader van ondermijning;
- € 750.000 te reserveren ten behoeve van de ESA;
  In de 2e bestuursrapportage 2022 hebben wij een melding gemaakt van de financiële situatie van de ESA. Uit de concept jaarstukken 2022 van de ESA blijkt dat een financiele impuls noodzakelijk is met name om de liquiditeit van de organisatie op peil te houden;
  € 1,3 miljoen te reserveren ten behoeve projecten voor o.a. verkeer en vervoer en groen;
  Wij willen met het nieuwe college een vliegende start maken en een extra impuls geven aan een aantal projecten op het gebied van o.a. verkeer en vervoer en groen en stellen daarom voor om een aanvullend budget beschikbaar te stellen. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan de aanpak van de Burgemeester Kasteleinweg. Ook willen wij een extra impuls geven aan de vergroening van de gemeente; en
- het restant, € 754.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Indien de raad met dit voorstel instemt bedraagt de ratio weerstandsvermogen 1,5 en voldoet deze aan de streefwaarde die in de Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023 is opgenomen.

Communicatie

Er is een (kort) persbericht 2022 opgesteld.

Direct na de aanbiedingsbrief is een zogenaamde 'Jaarrekening in één oogopslag' (JIO) opgenomen, die apart gepubliceerd wordt. Dat overzicht biedt een samenvatting van het gevoerde beleid en de uitgaven en inkomsten van afgelopen jaar.

Op 31 mei vindt en technische toelichting aan de gemeenteraad plaats over de Kadernota 2024, jaarstukken 2022 en de 1e bestuursrapportage 2023. De presentatie voor die toelichting is als bijlage bij het collegeadvies over de Kadernota 2024 opgenomen.

Procedure

Op 23 mei stelt het college de jaarstukken 2022 vast en biedt deze aan aan de gemeenteraad.
Een technische toelichting over de P&C documenten voor de raad van 6 juli is op 31 mei.
Beantwoording technische vragen door KOA en AA organisatie: 12 tot en met 15 juni/ vaststellen beantwoording door het college 20 juni.
Commissie bestuur en maatschappij 15 en 29 juni.
Besluitvorming over door de raad de jaarstukken 2022: 6 juli 2023.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Portefeuillehouder Financiën, mr. G.E. Oude Kotte

Datum B&W-besluit 23 mei 2023

Afdeling Kernorganisatie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
I. Harmsen
0297-387575
inge.harmsen@aalsmeer.nl

Voor de vergadering van raad d.d.
6 juli 2023

Behandelen in de raadscommissie Maatschappij en bestuur
op 15 en 29 juni 2023

Onderwerp

Jaarstukken 2022 gemeente Aalsmeer

Gevraagd besluit

1. De jaarstukken 2022 (inclusief de bijlage 8.1 SiSA verantwoordingsinformatie) vast te stellen;
2. Kennis te nemen van het accountantsverslag 2022 van Bakertilly;
3. Het resultaat van afgerond € 3,843 miljoen positief als volgt te bestemmen:
    a. € 460.000 toevoegen aan de voorziening wachtgeld (ex)wethouders;
    b. € 75.000 reserveren ten behoeve van projecten op het gebied van openbare orde en veiligheid in 2023;
    c. € 464.000 reserveren ten behoeve van de uitkering van de energietoeslag 2023;
    d. € 40.000 reserveren voor milieucontroles / milieuhandhaving in het kader van integrale controles in het kader van ondermijning;
    e. € 750.000 te reserveren ten behoeve van de ESA;
    f. € 1,3 miljoen te reserveren ten behoeve projecten voor o.a. verkeer en vervoer en groen;
    g. het restant, € 754.000 toevoegen aan de algemene reserve.
4. Het saldo aan restantkredieten van afgerond € 6,461 miljoen, conform paragraaf 5.3 Toelichting op de balans, onderdeel materiele vaste activa, beschikbaar te houden voor besteding in 2023 en de begroting 2023 te wijzigen voor de met deze kredieten samenhangende bestemmingsreserves.
5. De begrotingsoverschrijdingen in het onderdeel Begrotingsafwijkingen goed te keuren.
6. In te stemmen met de aanvullende investering Burgemeester Kasteleinweg ad € 182.000, zoals toegelicht op pagina 60/61 van de jaarstukken 2022.
7. In te stemmen met het afsluiten van de volgende kredieten:
    a. renovatie atletiekbaan;
    b. midget golf club – vervangen van de toplaag
    c. wegen burgemeester Kasteleinweg
    d. I-pads gemeenteraad 2022
8. De bestemmingsreserve minimabeleid en woonfonds volkshuisvesting op te heffen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Een transparante, juiste en volledige verantwoording van de - door de raad in de begroting vastgestelde - beleidsvoornemens. In kennis stellen van het resultaat van de financiële realisatie van de Programmabegroting 2022.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Met de jaarstukken legt het college verantwoording af over de realisatie van de - door de raad in de begroting vastgestelde - beleidsvoornemens. In kennis stellen van het resultaat 2022 en daarmee

samenhangende besluitvorming.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De jaarstukken 2022 hebben betrekking op alle programma's van de programmabegroting.

Aanleiding

Overeenkomstig artikel 197 en 198 van de Gemeentewet worden de Jaarstukken 2022 (het jaarverslag en de jaarrekening) door het college ter vaststelling aan de raad aangeboden. Het opstellen van de Jaarstukken heeft plaatsgevonden met inachtneming van de verslagleggingvoorschriften volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarstukken zijn het sluitstuk van de planning en controlcyclus.
Met het vaststellen van de jaarstukken wordt invulling gegeven aan de wettelijke verplichting

Argumenten

De ***jaarstukken 2022*** bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening.

Jaarverslag 2022
Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. In het jaarverslag wordt antwoord gegeven op de mate waarin de doelstellingen die voor 2022 in de begroting zijn opgenomen zijn gerealiseerd. Dat gebeurt aan de hand van de zogenaamde drie W vragen: wat wilden we bereiken, wat hebben gedaan en wat heeft het gekost?
In maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen geweest. Hiermee zijn deze jaarstukken de eerste verantwoording door het huidige college van het gevoerde beleid en het financieel beheer. Uiteraard is een deel van de verantwoording nog uitgevoerd door het vorige college. Voor het volledige beeld over 2022 is, als afsluiting, ook de verantwoording van de cyclus in deze jaarstukken opgenomen. Daarnaast zijn de jaarstukken ook de eerste die onder de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Amstelveen tot stand zijn gekomen.

Jaarrekening 2022
De jaarrekening bestaat uit de balans en de financiële verantwoording per 31 december 2022. Het geeft inzicht in de stand van de gemeentelijke bezittingen, vorderingen en schulden. Ook blijkt uit de jaarrekening de vermogenspositie van de gemeente alsmede het resultaat over het afgelopen jaar.

Zoals bekend is een belangrijke eis voor Nederlandse gemeenten dat er sprake is van een dekking van structurele lasten door structurele baten. Uit de jaarstukken 2022 blijkt dat over 2022 het geval is.

<u>Weerstandsvermogen</u>
Op 9 december 2019 is bij raadsbesluit de nota Reserves, voorzieningen en risicobeleid vastgesteld. Onderdeel daarvan is het besluit om als weerstandsnorm een streefwaarde voor de ratio (beschikbare - : benodigde weerstandscapaciteit) van minimaal 1,5. Uit de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van deze jaarstukken blijkt dat de ratio ultimo 2022, na het voorstel voor resultaatbestemming 2022, 1,5 bedraagt. Na voorstel resultaatbestemming is de algemene reserve € 30,18 miljoen. Hiermee voldoet het weerstandsvermogen aan de Aalsmeernorm die door de raad is vastgesteld.

Onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn ook een aantal financiële kentallen. Deze kunnen worden afgezet tegen aantal normen die door de Provincie worden gehanteerd in het kader van het financieel toezicht. Hieruit blijkt dat de kentallen voor Aalsmeer goede uitkomsten laten zien en als minst risicovol kunnen worden gekwalificeerd.
De financiële positie van Aalsmeer is daarmee goed te noemen.

SiSA verantwoordingsinformatie
Aalsmeer heeft ook in 2022 extra geld gekregen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de Single Information Single audit (SiSa)-systematiek. In 2022 gaat het in totaal om 21 regelingen. Verantwoording vindt tegelijk met de jaarstukken 2022 plaats.

Accountantsverslag 2022
De jaarrekening dient conform Gemeentewet, artikel 213 (controleprotocol) door de gemeentelijke accountant te worden gecontroleerd op getrouwheid en rechtmatigheid. De accountant rapporteert hierover aan de gemeenteraad. Met het accountantsverslag geeft de accountant een oordeel over de in de jaarrekening opgenomen financiële informatie (getrouwheid) en de mate van naleving van de relevante wet- en regelgeving (rechtmatigheid). Het accountantsverslag is als bijlage bij dit raadsvoorstel opgenomen en wordt door de accountant toegelicht in de auditcommissie van 31 mei. De accountant is voornemens om bij de jaarstukken 2022 een goedkeurende verklaring te verstrekken.

Bestemming rekeningresultaat 2022
Wij stellen u voor om het rekeningresultaat 2022 ad € 3,843 miljoen als volgt te bestemmen:

- € 460.000 toe te voegen aan de voorziening wachtgeld (ex)wethouders;
  Op dit moment maakt een tweetal ex-wethouders gebruik van de wachtregeling. Voor deze uitkering is geen budget opgenomen in de gemeentelijke begroting. Het voorstel is om deze kosten te dekken uit een daartoe te vormen voorziening.
- € 75.000 te reserveren ten behoeve van projecten op het gebied van openbare orde en veiligheid in 2023;
- € 464.000 te reserveren ten behoeve van de uitkering van de energietoeslag 2023;
- € 40.000 te reserveren voor milieucontroles / milieuhandhaving in het kader van integrale controles in het kader van ondermijning;
- € 750.000 te reserveren ten behoeve van de ESA;
  In de 2e bestuursrapportage 2022 hebben wij een melding gemaakt van de financiele situatie van de ESA. Uit de concept jaarstukken 2022 van de ESA blijkt dat een financiële impuls noodzakelijk is met name om de liquiditeit van de organisatie op peil te houden;
- € 1,3 miljoen te reserveren ten behoeve projecten voor o.a. verkeer en vervoer en groen;
  Wij willen met het nieuwe college een vliegende start maken en een extra impuls geven aan een aantal projecten op het gebied van o.a. verkeer en vervoer en groen en stellen daarom voor om een aanvullend budget beschikbaar te stellen. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan de aanpak van de Burgemeester Kasteleinweg. Ook willen wij een extra impuls geven aan de vergroening van de gemeente; en
- het restant, € 754.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Beschikbaar houden kredieten voor uitgaven na 2022
In paragraaf 5.3 Toelichting op de balans van de jaarstukken wordt onder materiële vaste activa, in de tabel lopende en af te sluiten kredieten per krediet weergegeven wat de uitgaven t/m 2021 zijn geweest, welke uitgaven in 2022 hebben plaatsgevonden en welk deel van het krediet ultimo 2022 nog openstaat.
Per krediet is aangegeven of het krediet voor het restant ultimo 2022 beschikbaar wordt gehouden voor uitgaven na 2022. Met het besluit tot overheveling door de raad wordt voorkomen dat voor afronding van het project tot nieuwe kredietverlening moet worden overgegaan met mogelijke vertraging van de uitvoering tot gevolg. U wordt daarom gevraagd in te stemmen om het restantsaldo kredieten, groot € 6,461 miljoen over te hevelen naar 2023.

Begrotingsafwijkingen
De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is in beginsel altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. In het onderdeel 'begrotingsafwijkingen' zijn de begrotingsoverschrijdingen inzichtelijk gemaakt en gemotiveerd, waarom deze wel of niet meewegen in het oordeel van de accountant. Bij het vaststellen van de jaarstukken dient de raad deze overschrijdingen, volgens de gestelde kaders omtrent rechtmatigheid, expliciet goed te keuren zodat deze niet meewegen in het oordeel van de accountant.
Dit geldt ook voor de overschrijding van het door de raad beschikbaar gestelde krediet Burgemeester Kasteleinweg ad € 182.000 (beslispunt 6).

Afsluiten kredieten
Het beschikbaar stellen en afsluiten van investeringskredieten is een bevoegdheid van de gemeenteraad. In paragraaf 5.3 Toelichting op de balans van de jaarstukken wordt onder materiële vaste activa, in de tabel lopende en af te sluiten kredieten per krediet weergegeven welke kredieten ultimo 2022 zijn afgerond en kunnen worden afgesloten.
Het betreft:
- renovatie atletiekbaan;
- midget golf club – vervangen van de toplaag
- wegen burgemeester Kasteleinweg
- I-pads gemeenteraad 2022

Aan u wordt gevraagd om deze kredieten te mogen afsluiten.

Opheffen bestemmingsreserves
De bevoegdheden met betrekking tot het openen, opheffen en bestedingen van bestemmingsreserves ligt bij de gemeenteraad.
Abusievelijk is eerder verzuimd om de bestemmingsreserve minimabeleid die begin 2022 al volledig uitgeput was en waarvoor op dit moment geen specifiek actueel doel meer bestaat aan de raad voor te leggen om op te heffen.
Ultimo 2022 is de bestemmingsreserve woonfonds volkshuisvesting volledig uitgeput. Aan u wordt gevraagd beide bestemmingsreserves op te heffen. Na opheffing hoeven wij over deze bestemmingsreserves niet meer te rapporteren in de P&C documenten. Uiteraard kunt u indien er in de toekomst redenen bestaan om deze bestemmingsreserves te (her)openen daarover een nieuw besluit nemen.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

De jaarrekening 2022 is afgesloten met een positief resultaat van ruim € 3,8 miljoen,
Het resultaat van de jaarrekening is hierdoor € miljoen hoger dan was begroot.

De opbouw van dit verschil is per programma als volgt:

bedrag x € 1.000	Reke-ning	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	2021	Primi-tief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2022
01 Sociaal domein	-21.570	-18.743	30.462	5.064	-25.398	29.656	4.943	-24.712	685
02 Onderwijs en ontplooiing	-5.135	-4.892	7.780	2.723	-5.057	7.924	2.481	-5.444	-386
03 Economie en duurzaam-heid	-166	207	1.097	972	-124	1.165	917	-248	-124
04 Openbare ruimte	-8.858	-10.641	17.901	9.236	-8.665	17.327	9.323	-8.004	660
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-613	-963	23.513	23.513	0	20.073	17.727	-2.346	-2.346
06 Bestuur, bevolking en vei-ligheid	-5.510	-5.752	6.961	762	-6.199	6.794	825	-5.968	231
07 Overhead	-11.610	-8.567	9.709	0	-9.709	9.297	8	-9.288	420
08 Algemene dekkingsmidde-len	52.519	48.006	1.602	58.645	57.043	1.521	60.863	59.343	2.300
Totaal saldo van baten en lasten	**-942**	**-1.344**	**99.024**	**100.915**	**1.892**	**93.757**	**97.088**	**3.331**	**1.440**
Reservemutatie	-723	1.903	17.818	19.083	1.265	17.947	18.459	512	-754
Resultaat	**-1.665**	**559**	**116.841**	**119.998**	**3.157**	**111.704**	**115.547**	**3.843**	**686**

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de 2e bestuursrapportage 2022 zijn (op volgorde van programma):

Sociaal Domein (voordeel € 0,7 miljoen)
Het werkelijk gerealiseerde voordeel binnen dit programma is feitelijk € 1,3 miljoen hoger doordat een deel van de dekking van de kosten die gemaakt zijn in het kader van de oorlog in Oekraïne staat binnen programma 5 en 8.
Het werkelijk gerealiseerde voordeel binnen dit programma kent twee belangrijke redenen: lagere kosten jeugdhulp (€ 1,4 miljoen) en WMO (€ 0,2 miljoen).
De drie belangrijkste redenen voor de daling van de kosten van de jeugdhulp zijn een daling van het aantal jeugdigen in zorg, de wijziging van het woonplaatsbeginsel en een daling van de gemiddelde kosten ambulante hulp. Bij de WMO is er sprake van minder inzet op huishoudelijke hulp en lagere kosten van woningaanpassingen.

Onderwijs en ontplooiing (nadeel € 0,4 miljoen)
Als gevolg van een onjuiste aanname over dekking bij de verhoging van de bijdrage voor het onderhoud van de sportaccommodaties in de Kadernota 2022 treedt een structureel nadeel op van € 0,14 miljoen.
Een terugvordering door het Rijk van de Tegemoetkoming vaste lasten sportaccommodaties over 2021 zorgt eveneens voor een nadeel van € 0,16 miljoen. De specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden 2021 is afgewikkeld in deze jaarrekening. Hierdoor is er een lagere baat gerealiseerd van € 0,13 miljoen. De definitieve afwikkeling van de specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden 2022 volgt in de jaarrekening 2023.

Economie en duurzaamheid (nadeel € 0,1 miljoen)
Dit nadeel wordt veroorzaakt door minder inkomsten uit grondstromen uit de grondbank.

Openbare ruimte (voordeel € 0,7 miljoen)
Deze lagere kosten zijn met name het gevolg van lagere beheerkosten en voorbereidingskosten van projecten in de openbare ruimte alsmede aan de groot onderhoudsprojecten zoals wegen, kunstwerken, verkeer, openbare verlichting, groen en water.

Ruimtelijke ontwikkeling (nadeel € 2,3 miljoen)
Aan het nadelig effect ten opzichte van de 2e bestuursrapportage ligt een aantal redenen ten grondslag. Allereerst is in de 2e bestuursrapportage reeds melding gemaakt van de nadelige resultaten die binnen Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV werden verwacht. Omdat wij op dat moment nog niet over de exacte cijfers konden beschikken hebben wij daarover een winstwaarschuwing afgegeven. Het verwachte resultaat op de deelneming bedraagt nu € 2,8 miljoen nadelig. Ons aandeel daarin is € 1,4 miljoen. Voor dit bedrag hebben wij een voorziening moeten treffen. Verder hebben wij voorbereidingskosten voor facilitaire projecten moeten afboeken waarvoor uiteindelijk geen exploitatieovereenkomst is afgesloten. Lagere winstnemingen dan ten tijde van het opstellen van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2021 voorzien en extra toevoeging aan de voorziening als gevolg van een groter verlies dan verwacht zijn belangrijke redenen voor een nadelig effect op actieve grondexploitaties van € 2,3 miljoen.
Aan leges omgevingsvergunningen is € 0,6 miljoen meer ontvangen dan geraamd. Dit zorgt voor een positief effect ten opzichte van de 2e bestuursrapportage. Tot slot heeft een (per saldo budgetneutrale) verschuiving plaatsgevonden van € 1,1 miljoen tussen de programma's 1, 5 en 8 voor kosten die zijn gemaakt in het kader van de oorlog in Oekraïne.

Bestuur, bevolking en veiligheid (voordeel € 0,2 miljoen)
Een deel van de budgetten op het gebied van openbare orde en veiligheid is niet besteed. Omdat de projecten waarvoor deze middelen deels bedoeld waren in 2023 een vervolg moeten krijgen is het voorstel om hiervan € 0,08 miljoen over te hevelen naar 2023. Zie verder onder resultaatbestemming.

Overhead (voordeel € 0,4 miljoen)
Dit betreft met name de onderuitputting van de kosten van de kernorganisatie. Gedurende het jaar heeft werving van het team plaatsgevonden waardoor nog niet alle budgetten zijn besteed. Ook is een gedeelte van de kosten ten laste van het transitiebudget gekomen.

Algemene dekkingsmiddelen (voordeel € 2,3 miljoen)
Dit betreft een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de decembercirculaire 2022 (€ 1,1 miljoen) en een teruggave van BTW oude jaren (2017 - 2022) naar aanleiding van de uitkomst op een analyse van de toegepaste BTW percentages (€ 1,1 miljoen).

Reservemutatie (nadeel € 0,7 miljoen)
Een groot aantal van de hierboven genoemde voor- en nadelen wikkelen budgettair neutraal af via de daarvoor beschikbare bestemmingsreserves, zoals Sociaal Domein, Onderhoud / instandhouding onbebouwde buitenruimte (MPP) en voorlopige winsten grondexploitaties.
Per saldo wordt er € 0,7 miljoen meer toegevoegd aan de bestemmingsreserves dan begroot.

Een uitgebreide toelichting op de afwijkingen is opgenomen in de programma's in het onderdeel 'wat heeft het gekost'. Daar wordt per programmaonderdeel een toelichting gegeven op afwijkingen in lasten, baten en reservemutaties.

Communicatie

Publicatie en officiële bekendmaking vindt plaats op de internetsite van Aalsmeer. Om de programmarekening toegankelijker te maken hebben wij via onze website een digitale programmarekening een magazine stijl (https://aalsmeer.pcportal.nl).
Onderdeel van de jaarstukken 2022 is een zogenaamde 'jaarrekening in één oogopslag'. Deze wordt tegelijk met het persbericht over de jaarstukken 2022 gepubliceerd.

Procedure

Op grond van artikel 200 Gemeentewet zendt het college binnen twee weken na vaststelling, doch uiterlijk voor 15 juli, de jaarstukken incl. het door de raad genomen besluit aan Gedeputeerde Staten.

Bijlagen

Jaarstukken 2022 gemeente Aalsmeer
(Concept) Accountantsverslag 2022 gemeente Aalsmeer van Bakertilly accountants

de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De jaarstukken 2022 (inclusief de bijlage 8.1 SiSA verantwoordingsinformatie) vast te stellen;
2. Kennis te nemen van het accountantsverslag 2022 van Bakertilly;
3. Het resultaat van afgerond € 3,843 miljoen positief als volgt te bestemmen:
    a. € 460.000 toevoegen aan de voorziening wachtgeld (ex)wethouders;
    b. € 75.000 reserveren ten behoeve van projecten op het gebied van openbare orde en veiligheid in 2023;
    c. € 464.000 reserveren ten behoeve van de uitkering van de energietoeslag 2023;
    d. € 40.000 reserveren voor milieucontroles / milieuhandhaving in het kader van integrale controles in het kader van ondermijning;
    e. € 750.000 te reserveren ten behoeve van de ESA;
    f. € 1,3 miljoen te reserveren ten behoeve projecten verkeer en vervoer en groen; en
    g. het restant, € 754.000 toe te voegen aan de algemene reserve.
4. Het saldo aan restantkredieten van afgerond € 6,461 miljoen, conform paragraaf 5.3 Toelichting op de balans, onderdeel materiele vaste activa, beschikbaar te houden voor besteding in 2023 en de begroting 2023 te wijzigen voor de met deze kredieten samenhangende bestemmingsreserves.
5. De begrotingsoverschrijdingen in het onderdeel Begrotingsafwijkingen goed te keuren.
6. In te stemmen met de aanvullende investering Burgemeester Kasteleinweg ad € 182.000, zoals toegelicht op pagina 60/61 van de jaarstukken 2022.
7. In te stemmen met het afsluiten van de volgende kredieten:
    a. renovatie atletiekbaan;
    b. midget golf club – vervangen van de toplaag
    c. wegen burgemeester Kasteleinweg
    d. I-pads gemeenteraad 2022
8. De bestemmingsreserve minimabeleid en woonfonds volkshuisvesting op te heffen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 6 juli 2023.

De griffier,



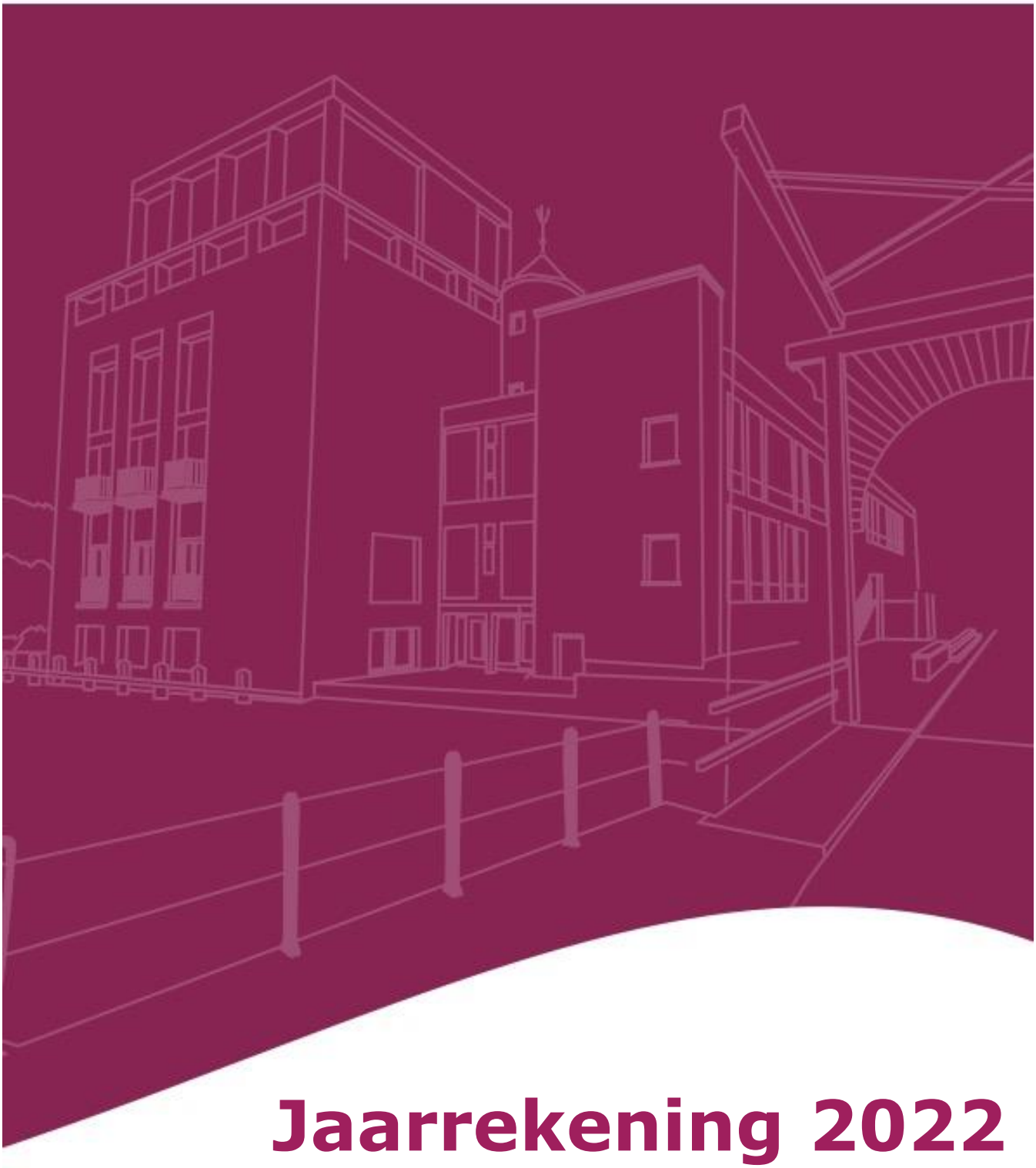
O. van Kolck

De voorzitter,



mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer



Jaarrekening 2022

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief **5**

1 Leeswijzer **12**

A Jaarverslag **15**

2 Programmaverantwoording **17**

2.1 Sociaal domein 18
Missie 2019 - 2022 19
2.1.1 Zorg en welzijn 20
2.1.2 Werk en inkomen 22
2.1.3 Jeugd 25
2.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie 27
2.2 Onderwijs en ontplooiing 36
Missie 2019 - 2022 38
2.2.1 Onderwijs 39
2.2.2 Onderwijshuisvesting 40
2.2.3 Sport en natuur- en milieueducatie 41
2.2.4 Kunst en cultuur 42
2.3 Economie en duurzaamheid 46
Missie 2019 - 2022 47
2.3.1 Economie, toerisme en recreatie 48
2.3.2 Greenport 51
2.3.3 Schiphol 52
2.3.4 Duurzaamheid 54
2.4 Openbare ruimte 56
Missie 2019 - 2022 57
2.4.1 Groen 58
2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water 58
2.4.3 Afvalinzameling 60
2.4.4 Begraafplaats 60
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling 66
Missie 2019 - 2022 67
2.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties 68
2.5.2 Vergunningverlening 70
2.5.3 Wonen en volkshuisvesting 71
2.5.4 Verkeer en vervoer 72
2.5.5 Maatschappelijk Vastgoed 73
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid 82
Missie 2019 - 2022 83
2.6.1 Veiligheid, handhaving en crisisbeheersing 84
2.6.2 Dienstverlening burger 86
2.6.3 Communicatie 86
2.6.4 Deregulering 87
2.6.5 Regionale samenwerking 88

2.7 Overhead ... 90
Inleiding ... 90
2.8 Algemene dekkingsmiddelen ... 92
Inleiding ... 92

3 Paragrafen ... 97

3.1 Lokale heffingen ... 98
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 109
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen ... 118
3.4 Financiering ... 124
3.5 Bedrijfsvoering ... 129
3.6 Verbonden Partijen ... 135
3.7 Grondbeleid ... 153
3.8 Duurzaamheid ... 158
3.9 Wet Open Overheid ... 161

B Jaarrekening ... 163

4 Baten en lasten ... 165

4.1 Grondslagen voor resultaatbepaling ... 166
4.2 Overzicht van baten en lasten ... 167
4.3 Begrotingsafwijkingen ... 168
4.4 Wet Normering Topinkomens (WNT) ... 171
4.5 Incidentele baten en lasten ... 172

5 Balans ... 177

5.1 Waarderingsgrondslagen ... 178
5.2 Balans ... 184
5.3 Toelichting op de balans ... 186
Activa ... 186
5.4 Niet uit de balans blijkende verplichtingen ... 209

6 Gebeurtenissen na balansdatum ... 213

6.1 Gebeurtenissen na balansdatum ... 215

7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant ... 217

7.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant ... 218

8. Bijlagen ... 219

8.1 Single Information Single Audit (SiSa) ... 220
8.2 Subsidieoverzicht ... 225
8.3 Meerjarenprojectenplan Buitenruimte ... 233
8.4 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld ... 238
8.5 Verplichte beleidsindicatoren ... 240

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u het Jaarverslag en de Jaarrekening 2022. Dit is de verantwoording van het college over het afgelopen jaar waarin wij u de beleidsresultaten en financiële resultaten presenteren.
Nieuw is dat dit jaar een zogenaamde 'Jaarrekening in één oogopslag' onderdeel is van de jaarstukken. Deze vindt u direct na deze aanbiedingsbrief.

Terugblik op de beleidsmatige kaders
In maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen geweest. Hiermee zijn deze jaarstukken de eerste verantwoording door het huidige college van het gevoerde beleid en het financieel beheer. Uiteraard is een deel van de verantwoording nog uitgevoerd door het vorige college. Voor het volledige beeld over 2022 is, als afsluiting, ook de verantwoording van de cyclus in deze jaarstukken opgenomen. Daarnaast zijn de jaarstukken ook de eerste die onder de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Amstelveen tot stand zijn gekomen.

2022 was een bijzonder jaar. In de loop van 2022 kwamen gelukkig de maatregelen van de coronacrisis volledig te vervallen en konden we weer terug naar normaal. Helaas brak eind februari de oorlog in Oekraïne uit. Als gevolg van deze oorlog kwam er een vluchtelingenstroom op gang waar ook Aalsmeer mee te maken kreeg. Naast dat wij deze mensen hebben opgevangen hebben wij ze ook o.a. doorgeleid naar werk en gezorgd voor onderwijs.

Het gevolg van de oorlog in Oekraïne was de stijging van de prijzen. Niet alleen de energieprijzen schoten de lucht in, maar ook de prijzen van onze boodschappen. Het kabinet besloot hiervoor in 2022 een energietoeslag in het leven te roepen, een regeling die door de gemeenten in 2022 (maar ook in 2023) is uitgevoerd. In Aalsmeer hebben we een grotere groep weten te bereiken dan in de rest van Nederland. Hiervoor is in 2022 een "Plan van aanpak Energiearmoede" vastgesteld dat nog tot en met 2024 loopt.

Het opheffen van de maatregelen van de coronacrisis en het verdwijnen van het virus betekende niet dat alles weer was zoals aan het begin van 2020. De verwachting is dat de gevolgen van de coronacrisis nog wel even zichtbaar blijven. Zo gaat het nog niet met alle jongeren alweer beter. Gelukkig lijken jongeren in Aalsmeer wel veerkrachtig en flexibel te zijn. Samen met het onderwijs, de kinderopvang en de preventie partners hebben wij voortvarend gewerkt aan een lokaal projectplan: 'NPO Aalsmeer, 2021-2025'.
Zowel de verenigingen, onderwijs als ondernemers hebben hun flexibiliteit getoond in deze moeilijke jaren en pakken de draad weer op.

In 2021 is de specialistische en hoog specialistische jeugdhulp opnieuw aanbesteed. Dit heeft geresulteerd in nieuwe contracten per 1 januari 2022 met een andere bekostigingssystematiek en een systeem waarbij de kwaliteit en de opbrengst van hulp voor onze jeugdigen en gezinnen worden gemonitord. De eerste (financiële) effecten van het nieuwe stelsel zijn in 2022 al duidelijk geworden. Daarnaast hebben wij ook voor het WMO vervoer in 2022 een nieuwe vervoerder kunnen contracteren.

Aalsmeer kent een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Hierdoor kennen we veel bedrijvigheid en zijn de werkloosheidcijfers laag. Ook zorgt het voor veel bezoekers, ook vanuit de regio. Met een relatief gering

budget voor economie hebben we ook in 2022 op het gebied van economie, recreatie en toerisme Aalsmeer (nog) meer op de kaart kunnen zetten via “Visit Aalsmeer”.

De stijging van de prijzen en de verlenging van levertijden van materialen zorgt voor risico’s in de uitvoering van projecten. Desondanks zijn er in 2022 een aantal mooie projecten opgeleverd zoals de smartwoningen op het VVA terrein, de appartementen in de Zuiderkerk en Posterijen.

Op het dossier Schiphol ligt de uitspraak van minister Harbers over het terugbrengen van het aantal vliegbewegingen tot 440.000 vluchten per jaar vast. Het dossier Schiphol is en blijft er één van een lange adem en vele belangen.

Aalsmeer is een relatief veilige gemeente. Het aantal ernstige incidenten is gelukkig beperkt en de gemeente scoort goed als het gaat om de veiligheidsbeleving van de inwoners. Maar vanzelfsprekend is dat niet. Veiligheid realiseren wij dankzij de inzet van velen. Gemeente, politie, brandweer en overige veiligheidspartners. Maar ook de inwoners en ondernemers zijn onmisbaar voor een veilige gemeente. Net als in 2022 zetten wij ons er ook de komende jaren weer voor in om dit zo te houden. Verkeersveiligheid is en blijft hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Resultaat 2022

De jaarrekening 2022 is afgesloten met een positief resultaat van afgerond € 3,8 miljoen. In de 2e bestuursrapportage 2022 was een voordeel van € 3,1 miljoen voorzien. De uitkomst van de jaarrekening is hierdoor € 0,7 miljoen beter dan begroot. Het verschil tussen deze jaarstukken en de 2e bestuursrapportage bestaat uit een groot aantal mutaties, zowel positief als negatief, die naar de situatie en de inzichten bij het opmaken van de 2e bestuursrapportage niet allemaal bekend waren.

De opbouw van dit verschil is per programma als volgt:

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	**2021**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2022**
01 Sociaal domein	-21.570	-18.743	30.462	5.064	-25.398	29.656	4.943	-24.712	685
02 Onderwijs en ontplooiing	-5.135	-4.892	7.780	2.723	-5.057	7.924	2.481	-5.444	-386
03 Economie en duurzaamheid	-166	207	1.097	972	-124	1.165	917	-248	-124
04 Openbare ruimte	-8.858	-10.641	17.901	9.236	-8.665	17.327	9.323	-8.004	660
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-613	-963	23.513	23.513	0	20.073	17.727	-2.346	-2.346
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-5.510	-5.752	6.961	762	-6.199	6.794	825	-5.968	231
07 Overhead	-11.610	-8.567	9.709	0	-9.709	9.297	8	-9.288	420
08 Algemene dekkingsmiddelen	52.519	48.006	1.602	58.645	57.043	1.521	60.863	59.343	2.300
Totaal saldo van baten en lasten	**-942**	**-1.344**	**99.024**	**100.915**	**1.892**	**93.757**	**97.088**	**3.331**	**1.440**
Reservemutatie	-723	1.903	17.818	19.083	1.265	17.947	18.459	512	-754
Resultaat	**-1.665**	**559**	**116.841**	**119.998**	**3.157**	**111.704**	**115.547**	**3.843**	**686**

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de 2e bestuursrapportage 2022 zijn (op volgorde van programma):

Sociaal Domein (voordeel € 0,7 miljoen)
Het werkelijk gerealiseerde voordeel binnen dit programma is feitelijk € 1,3 miljoen hoger doordat een deel van de dekking van de kosten, die gemaakt zijn in het kader van de oorlog in Oekraïne, in programma 5 en 8 staat. Dit werkelijke voordeel kent twee belangrijke redenen: lagere kosten jeugdhulp (€ 1,4 miljoen) en WMO (€ 0,2 miljoen).
De drie belangrijkste redenen voor de daling van de kosten van de jeugdhulp zijn een daling van het aantal jeugdigen in zorg, de wijziging van het woonplaatsbeginsel en een daling van de gemiddelde kosten ambulante hulp. Bij de WMO is er sprake van minder inzet op huishoudelijke hulp en lagere kosten van woningaanpassingen.

Onderwijs en ontplooiing (nadeel € 0,4 miljoen)
Door een onjuiste aanname over de dekking van de bijdrage voor het onderhoud van de sportaccommodaties in de Kadernota 2022 is een structureel nadeel van € 0,14 miljoen ontstaan.
Ook zorgt de terugvordering door het Rijk van de Tegemoetkoming vaste lasten sportaccommodaties over 2021 voor een nadeel van € 0,16 miljoen. De specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden 2021 is afgewikkeld in deze jaarrekening. Hierdoor is er een lagere baat gerealiseerd van € 0,13 miljoen. De definitieve afwikkeling van de specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden 2022 volgt in de jaarrekening 2023.

Economie en duurzaamheid (nadeel € 0,1 miljoen)
Dit nadeel wordt veroorzaakt door minder inkomsten uit grondstromen bij de grondbank.

Openbare ruimte (voordeel € 0,7 miljoen)
Deze lagere kosten zijn vooral het gevolg van lagere beheerkosten en voorbereidingskosten van projecten in de openbare ruimte alsmede aan de groot onderhoudsprojecten zoals wegen, kunstwerken, verkeer, openbare verlichting, groen en water.

Ruimtelijke ontwikkeling (nadeel € 2,3 miljoen)
Aan het nadelig effect ten opzichte van de 2e bestuursrapportage ligt een aantal redenen ten grondslag. Allereerst is in de 2e bestuursrapportage al melding gemaakt van de verwachting van nadelige resultaten binnen Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. Omdat wij op dat moment nog niet over de exacte cijfers konden beschikken hebben wij daarover een winstwaarschuwing afgegeven. Het verwachte resultaat op de deelneming bedraagt nu € 2,8 miljoen nadelig. Ons aandeel daarin is € 1,4 miljoen. Voor dit bedrag hebben wij een voorziening getroffen. Ook hebben wij voorbereidingskosten voor facilitaire projecten afgeboekt waarvoor uiteindelijk geen exploitatieovereenkomst is afgesloten. Lagere winstnemingen dan ten tijde van het opstellen van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2022 voorzien en extra toevoeging aan de voorziening als gevolg van een groter verlies dan verwacht zijn belangrijke redenen voor een nadelig effect op actieve grondexploitaties van € 2,3 miljoen.
Voor leges omgevingsvergunningen is € 0,6 miljoen meer ontvangen dan geraamd. Dit zorgt voor een positief effect ten opzichte van de 2e bestuursrapportage. Tot slot heeft er een (per saldo budget neutrale) verschuiving plaatsgevonden van € 1,1 miljoen tussen de programma's 1, 5 en 8 voor kosten die zijn gemaakt in het kader van de oorlog in Oekraïne.

Bestuur, bevolking en veiligheid (voordeel € 0,2 miljoen)
Een deel van de budgetten op het gebied van openbare orde en veiligheid is niet besteed. Omdat de projecten waarvoor deze middelen deels bedoeld waren in 2023 een vervolg moeten krijgen is het voorstel om hiervan € 0,08 miljoen over te hevelen naar 2023. Zie verder onder resultaatbestemming.

Overhead (voordeel € 0,4 miljoen)
Dit betreft met name de onder uitputting van de kosten van de kernorganisatie. Gedurende het jaar heeft werving van het team plaatsgevonden waardoor nog niet alle budgetten zijn besteed. Ook is een gedeelte van de kosten ten laste van het transitiebudget gekomen.

Algemene dekkingsmiddelen (voordeel € 2,3 miljoen)
Dit betreft een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de decembercirculaire 2022 (€ 1,1 miljoen) en een teruggave van BTW oude jaren (2017 - 2022). Dit naar aanleiding van de uitkomst op een analyse van de toegepaste BTW percentages (€ 1,1 miljoen).

Reservemutatie (nadeel € 0,7 miljoen)
Een groot aantal van de hierboven genoemde voor- en nadelen wikkelen we budgettair neutraal af via de daarvoor beschikbare bestemmingsreserves, zoals Sociaal Domein, Onderhoud / instandhouding onbebouwde buitenruimte (MPP) en voorlopige winsten grondexploitaties.
Per saldo wordt er € 0,7 miljoen meer toegevoegd aan de bestemmingsreserves dan begroot.

Een uitgebreide toelichting op de afwijkingen is opgenomen in de programma's in het onderdeel 'wat heeft het gekost'. Daar wordt per programmaonderdeel een toelichting gegeven op afwijkingen in lasten, baten en reservemutaties.

Zoals bekend is een belangrijke eis voor Nederlandse gemeenten dat er sprake is van een dekking van structurele lasten door structurele baten. Uit onderstaande tabel blijkt dat dat in 2022 het geval is.

	begroot	werkelijk
Saldo van baten en lasten		3.331
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		512
Saldo na bestemming	1.620	3.843
Waarvan incidentele baten en lasten (per saldo)	1.061	1.778
Structureel begrotings/ rekeningsaldo	**559**	**5.621**

Resultaatbestemming 2022
Wij stellen u voor om het rekeningresultaat 2022 ad € 3,843 miljoen als volgt te bestemmen:

- € 460.000 toe te voegen aan de voorziening wachtgeld (ex)wethouders; Op dit moment maakt een tweetal ex-wethouders gebruik van de wachtregeling. Voor deze uitkering is geen budget opgenomen in de gemeentelijke begroting. Het voorstel is om deze kosten te dekken uit een daartoe te vormen voorziening.
- € 75.000 te reserveren ten behoeve van projecten op het gebied van openbare orde en veiligheid in 2023;
- € 464.000 te reserveren ten behoeve van de uitkering van de energietoeslag 2023;
- € 40.000 te reserveren voor milieucontroles / milieuhandhaving in het kader van integrale controles in het kader van ondermijning;
- € 750.000 te reserveren ten behoeve van de ESA;

In de 2e bestuursrapportage 2022 hebben wij een melding gemaakt van de financiële situatie van de ESA. Uit de concept jaarstukken 2022 van de ESA blijkt dat een financiële impuls noodzakelijk is met name om de liquiditeit van de organisatie op peil te houden;

- € 1,3 miljoen te reserveren ten behoeve projecten voor o.a. verkeer en vervoer en groen;
  Wij willen met het nieuwe college een vliegende start maken en een extra impuls geven aan een aantal projecten op het gebied van o.a. verkeer en vervoer en groen en stellen daarom voor om een aanvullend budget beschikbaar te stellen. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan de aanpak van de Burgemeester Kasteleinweg. Ook willen wij een extra impuls geven aan de vergroening van de gemeente; en
- het restant, € 754.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Dit voorstel is onderdeel van het raadsvoorstel en – besluit behorende bij deze jaarstukken.
Op 9 december 2019 heeft u de nota Reserves, voorzieningen en risicobeleid vastgesteld. In dit raadsbesluit is besloten een weerstandsnorm van minimaal 1,5 als streefwaarde voor de ratio (beschikbare - : benodigde weerstandscapaciteit) te hanteren. Uit de paragraaf ‘Weerstandsvermogen en risicobeheersing’ van deze jaarstukken blijkt dat de ratio ultimo 2022, na het voorstel voor resultaatbestemming 2022, 1,5 bedraagt. Na voorstel resultaatbestemming is de algemene reserve € 30,18 miljoen. Hiermee voldoet het weerstandsvermogen aan de Aalsmeernorm die door u is vastgesteld.

De behandeling van de jaarstukken staat geagendeerd voor uw vergadering van 6 juli 2023.

Deze eerste jaarstukken in de nieuwe collegeperiode sluiten wij met een positief gevoel af. Ook in 2023 werken wij graag samen met u verder aan een nog mooier Aalsmeer!

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Aalsmeer

Gemeente Aalsmeer

JAARREKENING

IN ÉÉN OOGOPSLAG 2022 AALSMEER

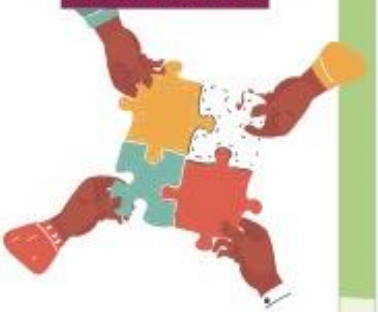
OVERIGE UITGAVEN EN RESERVES
29 MILJOEN

"Wij hebben de gemeentelijke jaarstukken over 2022 opgesteld. In dit document leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid in het afgelopen jaar en over de gemeentefinanciën. Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van € 3,8 miljoen. Over de bestemming van dit resultaat beslist de gemeenteraad in de raadsvergadering van 6 juli 2023."

Per programma is op deze pagina in het kort uitgelegd waaraan het geld is uitgegeven.

Het college van burgemeester en wethouders

PROGRAMMA 1



SOCIAAL DOMEIN
(UITGAVEN € 30 MILJOEN)

Vanuit het Sociaal domein stimuleren wij iedereen om zo veel mogelijk zelfredzaam te zijn, maar wel binnen de mogelijkheden die een ieder heeft.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Jeugdhulp aan ouders en kinderen. Zo betalen we preventieve jeugdhulp bijvoorbeeld: opvoedondersteuning, Group buurwerk, buurtgezinnen, pauzesport op school en het consultatiebureau van de GGD.
- Ondersteuning aan mensen met een beperking en we betalen bijvoorbeeld: alle inzet van Participe, Aalsmeer Voor Elkaar, Brijder Verslavingszorg en het Mantelzorgsteunpunt.
- Ondersteuning aan inwoners die (tijdelijk) geen eigen inkomen hebben en helpen bij het terugkeren in het arbeidsproces. We betalen bijvoorbeeld bijstandsuitkeringen, minima-regelingen, schuldhulpverlening en de energietoeslag.
- Daarnaast is extra ingezet op de opvang en ondersteuning van Oekraïners.



PROGRAMMA 2

ONDERWIJS EN ONTPLOOIING
(UITGAVEN € 8 MILJOEN)

Elk kind heeft recht op goed onderwijs, net zo als elk kind gezond en veilig moet kunnen opgroeien en de kans moet krijgen zich te ontplooien. In Aalsmeer willen wij een gelijke start en gelijke kansen voor iedereen. Daarom vinden wij dat naast onderwijs, ook sport en cultuur belangrijk is voor al onze inwoners.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Onderwijs en het voorkomen van taalachterstand. Extra is dat we ons nu ook inzetten om de achterstanden, die in coronatijd zijn ontstaan, weg te werken.
- Beheer en onderhoud van sport- en beweeg Accommodaties (ESA). Op deze wijze houden wij onze sportvoorzieningen in stand. Stimuleren van inwoners in de richting van Sport & Bewegen. Bijdragen aan het Aalsmeers Sportakkoord en subsidies voor schoolsporttoernooien en overige sportactiviteiten.
- Vergroten van creativiteit bij inwoners door culturele organisaties en verenigingen te ondersteunen. Dit doen wij door subsidies en financiële bijdragen te geven.
- De bibliotheek.

PROGRAMMA 3



ECONOMIE EN DUURZAAMHEID
(UITGAVEN € 1 MILJOEN)

Aalsmeer is een economische motor in de regio. Ook voor de toekomst is het belangrijk dat onze economie blijft floreren en wij onze onderscheidende positie in de metropool vasthouden en versterken. Hiervoor zetten we ons in op vier economische pijlers: Banen, Bereikbaarheid, Bezoekers en Verbinden. Daarnaast is duurzaamheid belangrijk voor de toekomstbestendigheid van onze gemeente.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Het versterken van de economie door onder ander in te zetten op de Greenport, bedrijventerreinen zoals Green Park Aalsmeer en het zaaitraject voor jonge ondernemers.
- Het uitbouwen van recreatie en toerisme via Visit Aalsmeer / Westeinderscheg om zo meer toerisme naar Aalsmeer te trekken.
- Het verduurzamen van Aalsmeer door de inzet van energiecoaches, bespaargesprekken met inwoners, gezamenlijke inkoopacties.
- Extra aandacht aan bedrijven in coronatijd. Zo is bijvoorbeeld een stimuleringsfonds opgericht.

PROGRAMMA 4

OPENBARE RUIMTE
(UITGAVEN € 17 MILJOEN)

De afgelopen jaren heeft de gemeente veel geïnvesteerd in het wegwerken van achterstallig onderhoud maar wij zijn er nog niet. Wij hebben de ambitie om de hele buitenruimte op orde te brengen en te houden en Aalsmeer aantrekkelijker, groener en leefbaarder te maken.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Aanleg en het onderhoud van de wegen.
- Openbaar groen.
- Speelplaatsen.
- Openbare verlichting.
- Het opruimen van zwerfafval en het ophalen van het huishoudelijk afval.
- Afvoeren van hemelwater en afvalwater en onderhouden van riool. Voor de kosten die de gemeente hiervoor maken betalen de inwoners een heffing. Deze heffing is niet meer dan de kosten die wij als gemeente hiervoor maken.





PROGRAMMA 5

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING
(UITGAVEN € 20 MILJOEN)

De vraag naar woningen is enorm toegenomen. Als gemeente zetten wij ons in voor goede huisvesting voor iedereen. De schaarse ruimte gebruiken wij zo optimaal mogelijk om te wonen, te werken en te reizen.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Vergunningverlening voor bouwprojecten.
- Voorbereidingen voor de nieuwe omgevingswet.
- Aan en verkoop van gronden voor woningen en bedrijventerreinen.

In 2022 zijn o.a. de SMART woningen op het VVA terrein, de appartementen in de Zuiderkerk en Posterijen opgeleverd.

PROGRAMMA 6

BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIGHEID
(UITGAVEN € 7 MILJOEN)

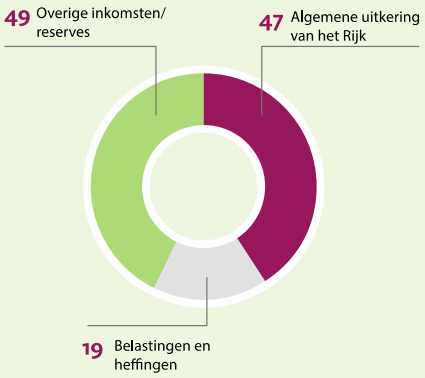


De gemeente wil samenwerken maar wel haar eigen identiteit behouden. Dat zijn uitdagingen waar wij samen met inwoners, ondernemers en onze partners in de regio het gesprek over aangaan. Samen geven wij de toekomst van onze mooie gemeente vorm.

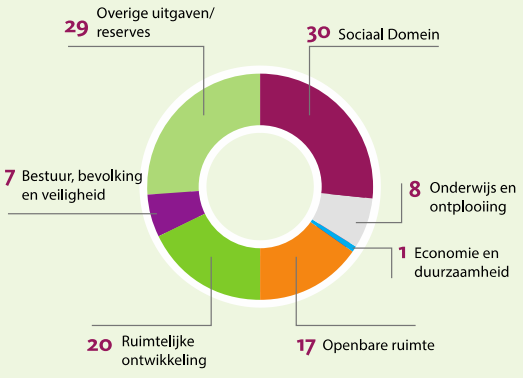
Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Het waarborgen van de openbare orde en veiligheid niet alleen op het land, maar ook op het water.
- Het voorkomen en bestrijden van ondermijning, mensenhandel en andere vormen van criminaliteit.
- Dienstverlening zoals het verstrekken van paspoorten, rijbewijzen maar ook het voltrekken van huwelijken.
- De kosten van het gemeentebestuur (gemeenteraad, griffie en college van burgemeester en wethouders).
- Extra maatregelen als gevolg van Covid-19.
- Extra taken als gevolg van de oorlog in Oekraïne.
- De brandweer.

INKOMSTEN



UITGAVEN



Bedragen in miljoenen

1 Leeswijzer

Bij het opstellen van de jaarstukken wordt het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) gevolgd. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening.

Het **jaarverslag** kent de volgende onderverdeling, waarbij zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht met de programmabegroting 2022:

De programmaverantwoording
Elk programma heeft dezelfde vaste opbouw.
Ieder programma begint met de programmamissie 2019-2022 conform de programmabegroting 2022.
In een tabel ingegaan op de doelstellingen die uit de begroting 2022 komen: 'Wat wilden we bereiken' en de bijbehorende acties ('Wat gaan we daarvoor doen').
De acties uit het College Uitvoeringsprogramma 2019-2022 zijn hier aan toegevoegd voor zover ze (nog) niet waren opgenomen in de begroting 2022.

In de kolom Status is door middel van zogenaamde 'vinkjes' de voortgang opgenomen.
Een groen vinkje betekent dat de activiteit (anders) gerealiseerd is.
Een oranje uitroepteken betekent dat de activiteiten nog bezig zijn en niet gereed (vertraagd).
Een rood kruis betekent dat de activiteit nog niet uitgevoerd is.
Verder is een tabel toegevoegd waarin eventuele nieuwe actiepunten zijn opgenomen en toegelicht.

Bij de vraag 'Wat heeft het gekost?' staan behalve de realisatie van 2022 ook de begrote lasten en baten na wijziging van 2022 en het saldo van gerealiseerde lasten en baten van 2022. Omdat ook het gerealiseerde saldo 2021 onderdeel is van de realisatie kunt u zowel een vergelijking maken tussen begroot en gerealiseerd 2022 als tussen gerealiseerd 2022 en 2021.
Per taakveld worden, conform de Financiële verordening 2017 gemeente Aalsmeer, alle afwijkingen ten opzichte van de begroting op zowel de lasten en als de baten groter dan € 40.000 toegelicht.

De paragrafen
Voor een aantal onderwerpen is een (verplichte) paragraaf opgenomen. De verantwoording in de paragrafen geeft als dwarsdoorsnede van de programma's informatie over:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen & risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid;
- duurzaamheid.

Vanaf 2022 is de gemeente verplicht om in de paragraaf Wet Open Overheid aandacht te geven aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet (begroting) en aan de uitvoering ervan in de jaarlijkse verantwoording (jaarverslag).

De **jaarrekening** bestaat uit:
Het overzicht van baten en lasten en de toelichting
In de jaarrekening vindt u onder meer een overzicht van de gerealiseerde lasten en baten per programma. De belangrijkste afwijkingen tussen geraamde en gerealiseerde lasten en baten worden daarin toegelicht.

De balans en de toelichting
De balans is een in euro's uitgedrukt overzicht van bezittingen (de activa) en schulden en vermogen (de passiva). De toelichting op de balans geeft een nadere specificatie van de verschillende activa en passiva en de veranderingen van het verslagjaar daarin.
Ook treft u de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aan en wordt inzicht gegeven in de *niet uit de balans blijkende verplichtingen*.

Lopende en af te sluiten kredieten
Het onderdeel materiële vaste activa wordt in de toelichting op de balans afgesloten met het onderdeel lopende en af te sluiten kredieten (kapitaalwerken). Te denken valt hierbij aan infrastructuur, scholen en andere welzijnsvoorzieningen.

Bijlagen
Als onderdeel van de jaarstukken zijn vijf bijlagen opgenomen.

Bijlage 8.1 Single Information Single Audit (SiSa)
Hierin treft u een overzicht aan van de specifieke uitkeringen in het kader van het besluit SISA evenals een toelichting daarop. De SiSa bijlage is een apart beslispunt bij het vaststellen van de jaarstukken door de raad.

Bijlage 8.2 Subsidies
In deze bijlage is naast een totaaloverzicht van de in 2022 verstrekte subsidies een overzicht per programma en programmaonderdeel opgenomen van de gesubsidieerde partijen, gerealiseerde activiteiten en verstrekte subsidie.

Bijlage 8.3 Meerjarenprojecten plan Buitenruimte
In deze bijlage is een inhoudelijke en financiële rapportage opgenomen over het Meerjarenprojecten plan Buitenruimte (MPP).

Bijlage 8.4 Taakvelden (artikel 66 lid 1c BBV)
De specificatie van de lasten en baten binnen de programma's is ingedeeld in verschillende taakvelden uit het BBV. Een nadere toelichting van wat BBV onder de taakvelden verstaat wordt beschreven in de notitie "Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)".

Bijlage 8.5 Basisset beleidsmatige indicatoren
Deze bijlage bevat de vaste set verplichte beleidsindicatoren.
Naast opname in de begroting en programmaverantwoording worden deze indicatoren van het gemeentelijk domein digitaal beschikbaar gesteld op de website www.waarstaatjegemeente.nl.

Afrondingen
Door afronding van bedragen op € 1.000 kunnen in de tabellen afrondingsverschillen ontstaan.

Digitale versie jaarstukken 2022

Om de jaarstukken voor u en inwoners toegankelijker te maken is deze in een magazine stijl beschikbaar op: https://aalsmeer.pcportal.nl/.

A Jaarverslag

2 Programmaverantwoording

2.1 Sociaal domein



Missie 2019 - 2022

In onze gemeente zijn de meeste mensen zelfredzaam en ze helpen elkaar waar nodig. Als dat niet lukt, biedt de gemeente een vangnet, want in Aalsmeer vinden wij met elkaar dat niemand buiten de boot mag vallen. Dat kwam ook duidelijk naar voren tijdens Aalsmeer in Zicht, het traject waarbij de gemeente samen met inwoners en ondernemers de toekomst verkende.

Het bestuur van Aalsmeer vindt het belangrijk dat iedereen volwaardig mee kan doen aan de samenleving. Voor mensen die zorg nodig hebben, bieden wij zorg dicht bij huis en op maat en wij werken zoveel mogelijk vanuit het principe: één huishouden, één plan en één regisseur. Wij besteden veel aandacht aan preventie en vroegsignalering, met name als het om jongeren gaat, om erger te voorkomen.

Uitgangspunt van de gemeente is goede hulp en ondersteuning blijven bieden aan mensen die dat nodig hebben. We weten echter dat onze budgetten voor de zorg door bezuinigingen van het Rijk en groeiende kosten van met name de jeugdhulp komende jaren niet toereikend zijn. Dit betekent dat wij met elkaar willen kijken hoe het anders kan. Een eerste stap is meer integraal werken en duidelijke doelen stellen om beter te sturen. Daarom willen wij één integrale beleidsnota voor zorg, jeugdhulp, werk en inkomen en schuldhulpverlening.



Integraliteit sociaal domein

Aalsmeer, Kudelstaart en Aalsmeer-Oost zijn krachtige kernen die samen een gemeente vormen waarvan de inwoners bereid zijn veel voor elkaar te doen en te betekenen. Een gemeente met veel enthousiaste vrijwilligers en mantelzorgers. Aalsmeerders zijn doeners en aanpakkers. We zoeken meer aansluiting bij deze kracht. Wij kunnen niet zonder de inzet van Aalsmeerders en het Aalsmeerse verenigingsleven.

De wettelijke basis voor de gemeentelijke taken in het sociaal domein ligt in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), de Jeugdwet en de Participatiewet. Op basis van deze wetten heeft de gemeente sinds 2015 een veel grotere verantwoordelijkheid om de ondersteuning samen met inwoners en onze partners in het sociaal domein te regelen. We leggen in onze strategie de nadruk op de verbindingen tussen de thema's zorg, jeugd en werk. Er is bewust gekozen voor één strategie voor het hele sociale domein. Samenhangende oplossingen voor problemen waarmee inwoners worden geconfronteerd komen hiermee dichterbij. Uit diverse analyses blijkt dat wij in de huidige situatie onze inwoners in het algemeen voldoende ondersteunen. Onze dienstverlening staat, maar we blijven er de komende jaren met een kritisch oog naar kijken en verbeteren deze daar waar nodig.

Onze missie is vertaald in een Maatschappelijke Agenda met een aantal heldere ambities voor het sociaal domein. De kern van de Maatschappelijke Agenda is dat iedereen naar vermogen mee kan doen en niemand buiten de boot hoeft te vallen. We willen onze inwoners zoveel mogelijk de ruimte geven om voor elkaar klaar te kunnen staan en elkaar te helpen. Vroege signalering en preventieve maatregelen moeten ervoor zorgen dat we tijdige ondersteuning op maat bieden en problemen niet onnodig toenemen.

De zeven ambities uit de Maatschappelijke agenda vormen het kader voor de uitvoering van de integrale Nota Sociaal Domein:

1. We bieden de hulp die nodig is en ondersteunen inwoners die anderen helpen en ondersteunen;
2. We hebben extra aandacht voor taalondersteuning en maatschappelijke begeleiding;
3. We ondersteunen inwoners die moeite hebben om aan het werk te komen;
4. We ondersteunen bij financiële belemmeringen;
5. We signaleren problemen zo vroeg mogelijk en pakken ze gericht en in samenhang aan zodat kinderen veilig en gezond kunnen opgroeien en ontwikkelen;
6. We bevorderen de gezondheid van inwoners in Aalsmeer;
7. We houden ruimte voor doelen die uit het participatietraject voortkomen.

2.1.1 Zorg en welzijn

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Aanbieders zijn gestimuleerd nieuwe (technologische) mogelijkheden in te zetten voor goede zorg en ondersteuning aan inwoners.	2022-1.1 Voortzetten ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Tijdens de Corona-crisis konden door de inzet van nieuwe technologieën (waaronder beeldbellen) veel inwoners alsnog op afstand worden geholpen.	Uitvoering	✔
	2022-1.2 Binnen de aanbestedingstrajecten voor Wmo-voorzieningen is ruimte voor innovatieve ideeën zoals beeldbellen.	Uitvoering	✔
2. Het ondersteuningsaanbod voor inwoners met dementie en inwoners die eenzaam zijn of depressief is (kwalitatief en kwantitatief) verbeterd.	2022-2.1 Met de Ketenzorg Dementie zetten we in op het wegwijs maken van inwoners die de diagnose dementie krijgen of hebben gekregen.	Uitvoering	✔

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
	2022-2.2 Uitvoering plan 'Samen tegen eenzaamheid'. We betrekken daarin de resultaten die voortkomen uit de verkenning die in 2021 in het najaar rondom ervaringsdeskundigheid en sleutelpersonen plaats vindt. Uitvoering door onder andere: - Uitrollen van de inzet van ervaringsdeskundigheid, sleutelpersonen en Lief en Leedstraten; - Spreiden welzijnsactiviteiten naar diverse locaties in Aalsmeer met als doel dat het aantal ontmoetingslocaties toeneemt; - Welzijnsbezoeken om kwetsbare mensen te bereiken en ondersteunen bij hun vragen en behoeften.	Uitvoering	A
3. Informatie en ondersteuningsmogelijkheden voor inwoners voor gezond gedrag zijn (kwalitatief en kwantitatief) verbeterd.	2021-3.1 3.5 In samenwerking met de eerstelijnszorg en Participe wordt implementatie van Welzijn op recept nader vormgegeven en verbeterd.	Uitvoering	A
	2022-3.1 De GGD blijft de basistaken vanuit de Wet Publieke Gezondheid uitvoeren, zoals Jeugdgezondheidszorg, gezondheidsmonitoring, gezondheidsbevordering, en de SOA poli. Daarnaast doet de GGD aanvullende hygiëne onderzoeken bij nader te bepalen instellingen.	Uitvoering	
	2022-3.2 We blijven inzetten op het voorkomen / verminderen van het gebruik van genotmiddelen (alcohol, roken, drugs), het tegen gaan game verslaving en sociale media verslaving, via subsidie aan de Brijder jeugd.	Uitvoering	
	2022-3.3 In samenwerking met partners bekijken we hoe extra aandacht te besteden aan preventie van alcohol en drugs gebruik en voor gameverslaving en excessief sociale media gebruik.	Uitvoering	
	2022-3.4 In samenwerking met zorgverzekeraar en huisartsen en sport zorgen we voor een goede implementatie van de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) en de aansluiting met regulier beweegaanbod. Daarnaast besteden we aandacht aan bewegen en valpreventie voor ouderen.	Uitvoering	A
4. Mantelzorgers kunnen de zorg voor naasten beter aan door verbeterde ondersteuning.	2022-4.1 In 2022 evalueren we met Mantelzorg & Meer de in 2021 toegevoegde ondersteuningsmogelijkheden	Uitvoering	A

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
	en bekijken we of en wat nog meer nodig is. We blijven werken aan beter bereik van mantelzorgers.		

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-2.2	Onderdelen van het plan Samen tegen eenzaamheid zijn uitgevoerd: (vb: de inzet van ervaringsdeskundigheid, sleutelpersonen en de Lief en Leedstraten). -Welzijnsorganisatie Participe heeft in haar activiteiten ingezet op de spreiding van de diverse welzijnsactiviteiten in de buurthuizen en andere locaties in de wijk. -Er zijn door Participe bezoeken gebracht aan ouderen van 75+ in het kader van de eenzaamheid en welzijn. Het nieuwe raadsakkoord en de collegewisseling maakte enige herijking van de voorgenomen inzet nodig. Het nieuwe college wil de aanpak eenzaamheid meer integraal inbedden in het welzijnsbeleid en daarmee recht doen aan het raadsakkoord waarin welzijn en welbevinden belangrijke speerpunten zijn.
2021-3.1	De opdracht aan en activiteiten van Participe zijn in 2022 verder aangescherpt om beter aan de sluiten bij de lokale behoefte van de inwoners in Aalsmeer. In aansluiting op het raadsprogramma (welzijn en welbevinden als speerpunt) heeft het college een extra impuls Welzijn op recept opgenomen. Deze extra impuls, inclusief versterking van de aansluiting 1e lijnszorg en welzijn geven we in 2023 verder vorm.
2022-3.4	Er is een valpreventie keten in Aalsmeer, waarbij inwoners worden toegeleid naar valpreventiecursussen. In 2023 en verder wordt deze keten op basis van landelijke richtlijnen verder doorontwikkeld. Ook de GLI is van start gegaan. Het vinden van goede aansluiting met regulier aanbod heeft blijvend aandacht nodig. Deze projecten lopen door in 2023 en verder en hierover worden regionaal afspraken gemaakt met de zorgverzekeraar over financiering.
2022-4.1	Vanaf 2023 heeft het rijk een nieuwe zogenoemde Brede Spuk regeling in het leven geroepen, waar de ondersteuning van mantelzorgers onderdeel van uit maakt. Het betreft extra middelen vanuit het rijk die gemeenten kunnen inzetten. Om deze rijksmiddelen te kunnen ontvangen college zal in het najaar van 2023 een uitvoeringsplan bij het rijk aanleveren, waarin ook het versterken van mantelzorgondersteuning is opgenomen.

2.1.2 Werk en inkomen

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Inwoners, die (aangepast) kunnen werken, zijn (binnen korte tijd weer) aan het werk.	2022-1.1 Het Werkplein blijft alle inwoners van Aalsmeer ondersteunen terug naar werk en/of opleiding.	Uitvoering	✔
		Uitvoering	✔

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
	2022-1.2 Door het benaderen van werkgevers en het verbeteren van de samenwerking met het UWV wordt vanuit het Werkplein A/A geprobeerd inwoners (ook met een afstand tot de arbeidsmarkt) duurzaam te plaatsen in een baan.		
	2022-1.3 De inwoners met een arbeidsbeperking worden gefaciliteerd een stap te zetten op het continuüm van (arbeidsmatige) dagbesteding naar (beschut) werk. Met dit zogenoemde 'simpel switchen' wordt ook beoogd dat inwoners worden gefaciliteerd een stap terug te zetten wanneer een stap vooruit op dit continuüm een stap te ver blijkt te zijn. In 2022 worden de aanbevelingen uit het onderzoek naar de dienstverlening voor de doelgroep met een arbeidsbeperking verder geïmplementeerd.	Uitvoering	A
	2022-1.4 Het beleid voor Social Return on Investment wordt uitgevoerd.	Uitvoering	✓
	2022-1.5 De sluitende aanpak voor jongeren wordt voortgezet, waarbij nadrukkelijk wordt geprobeerd meer jongeren zonder startkwalificatie of zonder inkomen te bereiken.	Uitvoering	✓
2. Inwoners met (voor hen onbeheersbare) schulden hebben voldoende perspectief er uit te komen.	2022-2.1 Verder invulling geven aan de acties uit de beleidsnota schuldhulpverlening. Hierbij gaat het o.a. om versterking vroegsignalering, vergroting toegankelijkheid en focus op specifieke doelgroepen zoals jongeren en ondernemers.	Uitvoering	✓
3. Inwoners met een laag inkomen zijn voldoende effectief ondersteund.	2022-3.1 Beoordeeld wordt hoe we het gebruik van de gemeentelijke collectiviteit verder kunnen vergroten. Hierbij wordt ook gekeken of het aanbieden van een nieuwe collectieve zorgverzekering voor inwoners met een geringe zorgvraag hieraan een bijdrage kan leveren. Dit is de Aanvullende verzekering Basis.	Uitvoering	A
	2022-3.2 In 2022 wordt de pilot uitbreiding zwemregeling voortgezet.	Uitvoering	✓

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting

2022-1.3	De beschreven werkwijze is nog steeds een belangrijk aandachtspunt aangezien dit nooit af is. Wel heeft de afgelopen (corona) jaren de nadruk gelegen op het aan het werk helpen van kandidaten die door de lockdowns niet meer door konden op hun werkplek. Beleidsmatig en qua uitvoering blijft dit actueel. Samen met AM match wordt gekeken naar de vervolgstappen.
2022-3.1	Het aantal unieke verzekerden is gelijk gebleven. Zorg & Zekerheid heeft met ingang van 2022 een aanvullende verzekering basis beschikbaar voor gemeenten die de minimapolis afnemen. Het college zal o.a. op basis van ervaringen van andere gemeenten bezien op dit een bruikbare aanvulling is op het aanbod. De gemeentelijke bijdrage aan de collectieve zorgverzekering is al vele jaren niet verhoogd, terwijl de kosten van de polis wel zijn gestegen. Hierdoor wordt het gemeentelijke aanbod relatief minder aantrekkelijk wat zich lijkt te uiten in een lager bereik, namelijk 25% van de doelgroep in plaats van 35% (landelijk gemiddeld bereik). Veel inwoners met een laag inkomen hebben chronische gezondheidsproblemen. Het is daarom belangrijk dat zij een goede toegang hebben tot zorg, door middel van een passende zorgverzekering. Als het bereik stijgt en/of de gemeentelijke bijdrage wordt verhoogd betekent dat ook dat de kosten voor de gemeente hoger worden. Dit zal tegen elkaar afgewogen moeten worden.

2.1.3 Jeugd

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Jeugd en jongeren die hulp nodig hebben, kunnen zich naar eigen vermogen en gezond ontwikkelen met op hen afgestemd aanbod van ondersteuning, hulp en zorg	2022-1.1 Uitvoering geven aan diverse acties en pilots uit de nota sociaal domein - onderdeel jeugd.	Uitvoering	✔
	2022-1.2 Borgen van voldoende aanbod en kwaliteit binnen het nieuwe stelsel voor inkoop van specialistische jeugdhulp door middel van contractmanagement en monitoring.	Uitvoering	✔
	2022-1.3 Het samen met partners in het (preventieve) jeugdveld ontwikkelen van een doelgerichte en samenhangende aanpak om achterstanden bij jeugdigen als gevolg van de corona maatregelen, te verminderen.	Uitvoering	✔
2. Vroege signalering en preventie blijven inzet om waar mogelijk te voorkomen dat jongeren specialistische jeugdhulp nodig hebben. Stabilisatie van uitgaven jeugdzorg (in 2022).	2022-2.1 Uitvoering geven aan diverse acties op gebied van kostenbewustzijn onder andere bij verwijzingen.	Uitvoering	✔
	2022-2.2 Evaluatie en doorontwikkeling van de pilot praktijkondersteuner jeugd huisartsen. Betere ondersteuning van jeugdigen en hun ouders, zorgen voor tijdige en passende verwijzing en beheersing van de uitgaven aan jeugdhulp.	Uitvoering	✔
	2022-2.3 Evaluatie pilot vroeg signalering. Gericht op de versteviging van de signaleringsstructuur in de kinderopvang en het actieprogramma 'Kansrijke start' gericht op extra ondersteuning in de eerste 1000 dagen in het leven van een kind.	Uitvoering	✔ **A**
	2022-2.4 Doorontwikkelen werkwijze Intensieve Hulp in Vrijwillig 13 weeks traject (IHV13w). Doel is om veiligheidsproblematiek eerder te signaleren en de jeugdbeschermings-keten korter, effectiever en efficiënter te maken.	Uitvoering	✔
		Uitvoering	✔

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
	2022-2.5 Evaluatie pilot extra inzet jeugdhulp in het speciaal basisonderwijs (SBO Dolfijn).		
	2022-2.6 Implementatie en monitoring nieuwe stelsel na inkoop/aanbesteding specialistische jeugdhulp.	Uitvoering	✔
3. Effectief en efficiënt jeugd- en jongerenwerk Aalsmeer (preventieve rol in kader jeugdhulp/jeugdzorg versterken)	2022-3.1 De subsidie aan stichting Buurtwerk monitoren aan de hand van het uitvoeringsplan en besluiten over verlenging.	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-2.3	Sinds 2021 loopt de pilot Vroegsignalering in de peutergroepen met Voorschoolse Educatie (VE). De zorgzwaarte in deze groepen is bovengemiddeld. Dit vraagt veel inzet van pedagogisch medewerker en het stimuleringsaanbod Voorschoolse educatie kan zo onvoldoende aan bod komen. Door jeugdhulpverleners (JHV) structureel in te zetten op de VE-peutergroepen signaleren we vroegtijdig ontwikkelingsvragen. Door interventies van de JHV-er wordt getracht te voorkomen dat kinderen in zware specialistische trajecten belanden. In 2022 lag de focus binnen het project Kansrijke Start op het thema armoede. Door de coalitie is een overzicht gemaakt van het hulpaanbod, speciaal voor (aanstaande) gezinnen die leven in armoede. Hierop staan de instanties en mogelijkheden die gezinnen in armoede ondersteuning kunnen bieden. De kaarten zijn zowel digitaal als fysiek binnen de gemeente verspreid. Vanaf 2023 heeft het Rijk een nieuwe zogenoemde Brede Specifieke Uitkering (SPUK) in het leven geroepen, waar 'Kansrijke Start' onderdeel van uit maakt. Het betreft middelen vanuit het Rijk die gemeenten kunnen inzetten, waardoor het project Kansrijke Start doorgang kan krijgen. Om deze Rijksmiddelen te kunnen ontvangen zal vóór 30 september 2023 een integrale plan van aanpak bij het Rijk aangeleverd moeten worden, waarin ook 'Kansrijke Start' is opgenomen.

Actuele beleidsontwikkelingen

De corona maatregelen in 2020 en 2021 hebben invloed gehad op iedereen en zeker ook op onze jeugd. De pandemie heeft gevolgen voor de fysieke gezondheid, het mentaal welbevinden, het gezin en de opvoeding, het functioneren in het onderwijs, het sociaal netwerk, en dergelijke. In 2022 bleken de Coronamaatregelen onder jongeren een 'na-ijleffect' te hebben: nog niet met alle jongeren gaat het alweer beter. Jongeren in Aalsmeer lijken echter over het algemeen veerkrachtig en flexibel te zijn.

In 2021 is de specialistische en hoog specialistische jeugdhulp opnieuw aanbesteed. Dit heeft geresulteerd in nieuwe contracten per 1 januari 2022 waarbij is overgegaan op een andere bekostigingssystematiek en de kwaliteit en de opbrengst van hulp voor onze jeugdigen en gezinnen belangrijke aspecten zijn waarop wordt gemonitord. De implementatie van het nieuwe stelsel en een nieuwe werkwijze heeft tijd gevraagd.
De eerste (financiële) effecten van het nieuwe stelsel zullen in 2023 duidelijk worden.

Ook de aanbevelingen van de Rekenkamer ten aanzien van de jeugdhulp worden verder geïmplementeerd en gemonitord, waaronder de periodieke rapportages Jeugd waar het college de gemeenteraad in mee neemt (o.a. via presentaties in de commissie).

2.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Ontmoetingsplekken in de wijk zijn bekend en worden naar behoefte benut.	2022-1.1 Maken plan op basis van de uitkomsten van de evaluatie ontmoetingsplaatsen.	College	A
	2022-1.2 Laagdrempelige Pop-Up ontmoetingen in de wijk organiseren.	Uitvoering	A
	2022-1.3 Particuliere wijkcentra ontwikkelen als ‘Huis van de buurt’.	Uitvoering	A
2. Leefbaarheidsinitiatieven van inwoners zin adequaat ondersteund.	2022-2.1 Opnemen in de opdracht aan de buurtverbinder: ondersteunen initiatieven van bewoners en ontwikkelen lief en leedstraten door bewoners.	Uitvoering	✓
3. Nieuwe vormen van participatie ontwikkelen om aansluiting met de samenleving te houden.	2022-3.1 Uitvoeren Participatievisie Aalsmeer 2021 voor ontwikkelingen in het fysieke en sociale domein.	Uitvoering	A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-1.1	Er zijn in diverse wijken Babbelbankjes geplaatst om de laagdrempelige ontmoeting te stimuleren tussen wijkbewoners. In 2022 is het raadsbrede programma/akkoord vastgesteld. Hierin is opgenomen dat het ontmoeten in de wijk en daarmee het verbeteren van het welzijn en welbevinden van belang is en dat in elke wijk een ontmoetingsplek zou moeten komen. Het college onderzoekt de mogelijkheden voor (kleinschalige-) ontmoeting in de wijk en is momenteel tevens in gesprek met de partijen die momenteel de buurthuizen beheren. Daarnaast wordt een onderzoek verricht naar de voorzieningen in Aalsmeer, waaronder ontmoetingsplekken. In 2023 zal in het kader van het strategisch beleid sociaal domein een visie op ontmoeten worden opgesteld.
2022-1.2	Zie 2022-1.1.
2022-1.3	Zie 2022-1.1.

2022-3.1	In het College Uitvoeringsprogramma 2023-2026 is opgenomen dat het college de raad een voorstel doet voor een participatievisie. Het college werkt in 2023 aan het ontwikkelen van deze visie en betreft de raad hierbij. Daarnaast voert het college vanaf 2023 nieuwe vormen van participatie uit, zoals de brede conferentie Sociaal Domein.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	**2021**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2022**
1.4 Samenkracht en burgerparticipatie	-2.810	-2.646	3.358	372	-2.985	5.044	125	-4.920	-1.934
1.1 Wijkteams	-1.742	-1.840	2.136	215	-1.921	2.079	269	-1.810	111
1.2 Inkomensregelingen	-877	-598	7.971	4.313	-3.658	7.331	4.310	-3.021	637
1.2 Begeleide participatie	-718	-696	744	0	-744	725	0	-725	20
1.2 Arbeidsparticipatie	-525	-615	620	0	-620	543	53	-490	130
1.1 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.087	-1.219	1.219	0	-1.219	1.163	14	-1.149	70
1.1 Maatwerkdienstverlening 18+	-3.991	-3.336	4.453	164	-4.290	4.327	165	-4.162	127
1.3 Maatwerkdienstverlening 18-	-8.024	-6.020	8.124	0	-8.124	6.695	0	-6.695	1.429
1.1 Geëscaleerde zorg 18+	-54	-147	106	0	-106	98	0	-98	8
1.3 Geëscaleerde zorg 18-	-552	-362	439	0	-439	401	0	-401	39
1.1 Volksgezondheid	-1.191	-1.265	1.292	0	-1.292	1.251	8	-1.243	49
Totaal saldo van baten en lasten	**-21.570**	**-18.743**	**30.462**	**5.064**	**-25.398**	**29.656**	**4.943**	**-24.712**	**685**
Reservemutatie	-661	0	321	649	328	2.557	649	-1.908	-2.236
Resultaat	**-22.231**	**-18.743**	**30.783**	**5.713**	**-25.070**	**32.213**	**5.592**	**-26.621**	**-1.551**

Belangrijkste afwijkingen

1.4 Samenkracht en burgerparticipatie (nadeel € 1.934.000)

Wmo-vervoer (voordeel lasten € 80.000)

Begin 2022 was de verwachting dat het vervoer zich weer zou herstellen zoals voor coronacrisis. Dit herstel is uitgebleven. Ook landelijk wordt er minder gebruik wordt gemaakt van het openbaar vervoer. Daarnaast is begin 2022 een nieuwe vervoerder gestart die bij de start van het nieuwe contract niet goed heeft gepresteerd waardoor de kosten lager uitvielen. Begin november heeft deze vervoerder zijn dienstverlening gestaakt en is met een nieuwe vervoerder een overeenkomst aangegaan waarbij de tarieven zijn gestegen. Hierover bent u reeds geïnformeerd middels een raadsbrief van 11 oktober 2022.

Wet Inburgering (voordeel lasten € 237.000, nadeel baten € 237.000)

Per 1 januari 2022 is de Wet Inburgering 2021 ingevoerd. Enerzijds ontvangt de gemeente een budget voor de uitvoering van de Wet Inburgering en anderzijds een specifieke uitkering waar de gemeente drie jaar lang de gerelateerde doelgroep en ingekochte taaltrajecten uit moet financieren. De middelen zijn dus niet

uitgegeven, omdat dit gespreid over drie jaar zal plaatsvinden. Daarbij is nu, op basis van de instroom van migranten, de verwachting dat de gemeente binnen de toegekende budgetten van het Rijk blijft.

De afwijking op zowel de lasten als de baten wordt veroorzaakt door de middelen uit de SISA regeling Nieuwe Wet Inburgering 2021 en de SISA regeling Onderwijsroute, waarbij in 2022 niet bestede middelen doorschuiven naar 2023.

Oekraïne (nadeel lasten € 2.090.000)
Op 24 februari 2022 begon de Russische inval in Oekraïne. Als gevolg van de gevechten is een vluchtelingenstroom op gang gekomen waar ook Nederland en Aalsmeer mee te maken hebben gekregen. Een beroep werd gedaan op de gemeente om opvang te bieden voor deze ontheemde mensen. Uiteindelijk is gebleken dat de werkelijke kosten over meerdere programma's (programma 1, 5 en 8) verdeeld moesten worden. Iets waarbij bij het opstellen van de begroting geen rekening mee is gehouden door late communicatie hierover vanuit het Rijk. Voor een uitgebreide toelichting op de lasten en baten als gevolg van de oorlog in Oekraïne: zie programma 8 overige baten en lasten.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 86.000, nadeel baten € 10.000) worden niet toegelicht.

1.1 Wijkteams (voordeel € 111.000)
Preventie Jeugd (voordeel € 58.000)
Het voordelig resultaat is onder ander veroorzaakt doordat de kosten voor de uitvoeringsagenda's '(v)echtscheidingen 2022' en de 'Regionale verwijsindex - MULTIsignaal' voordeliger uitpakten.
Alle interventies rondom het speerpunt (v)echtscheidingen en de regionale verwijsindex zijn conform de uitvoeringsagenda's uitgevoerd.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 1.000, voordeel baten € 54.000) worden niet toegelicht.

1.2 Inkomensregelingen (voordeel € 637.000)
Minimaregelingen (voordeel lasten € 130.000)
Er is een voordeel ontstaan op de lasten van bijzondere bijstand en minimabeleid van € 130.000. Bij de 2e bestuursrapportage is het budget met € 200.000 bijgesteld op basis van de verwachting dat de stijging in het aantal aanvragen voor minimaregelingen en bijzondere bijstand zich in de tweede helft van 2022 zou voortzetten. Deze verwachting had te maken met de stijgende kosten van het levensonderhoud, het aantal aanvragen in de 1e helft van 2022 en het groot aantal aanvragen op basis van de energietoeslag.
In de tweede helft van 2022 is de werkelijke stijging minder snel gegaan als aangenomen. Mogelijk heeft de uitbetaling van de energietoeslag er toe geleid dat er minder aanvragen zijn gedaan dan aanvankelijk werd verwacht. Het aantal aanvragen is ten opzichte van 2021 toegenomen.

Energietoeslag (nadeel lasten € 319.000)
Op de kosten van de energietoeslag is een nadeel ontstaan van € 319.000. Dit heeft, zoals ook reeds aangegeven in de 2e bestuursrapportage 2022, twee oorzaken. Het Rijk heeft in haar budget rekening gehouden met een bereik van 80% van de doelgroep tot 120% van het wettelijke sociaal minimum.
Aalsmeer heeft besloten de doelgroep van de energietoeslag uit te breiden naar 125% van het wettelijk sociaal minimum en de gemeente heeft bijna 100% van de doelgroep weten te bereiken (landelijk is dat 90%).

Oekraïne (voordeel lasten € 827.000)
Voor een uitgebreide toelichting zie programma 8 overige baten en lasten.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 2.000, nadeel baten € 3.000) worden niet toegelicht.

1.2 Begeleide participatie (voordeel € 20.000)
Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 20.000) worden niet toegelicht.
1.2 Arbeidsparticipatie (voordeel € 130.000)
Arbeidsparticipatie (voordeel lasten € 77.000, voordeel baten € 49.000)
Het voordelige resultaat op arbeidsparticipatie wordt veroorzaakt door drie ontwikkelingen. Dit betreft ten eerste een verrekening van betaalde BTW op re-integratiediensten. Daarnaast zien we een daling van het gebruik van de tijdelijke loonkostensubsidie waar werkgevers gebruik van kunnen maken die een bijstandsgerechtigde in dienst nemen. Hiervan is in 2022 minder gebruik gemaakt vergeleken met de voorgaande jaren. De derde ontwikkeling betreft een afname van het aantal kandidaten dat direct in de aanvraagprocedure voor een uitkering doorgeleid kan worden naar werk. Door een toename van het aantal klanten met beperkingen en daardoor een grotere afstand tot de arbeidsmarkt kan minder invulling gegeven worden aan het uitgangspunt van ‘werk boven uitkering’.

Daarnaast is er een voordeel op de baten van € 49.000. Dit betreft de middelen die de gemeente Amsterdam beschikbaar heeft gesteld in het kader van het Regionaal Mobiliteits Team (RMT). Landelijk zijn RMT’s opgericht om inwoners (met of zonder uitkering) te begeleiden wanneer zij hun baan zijn verloren of dreigen kwijt te raken en moeite hebben om zelf nieuw werk te vinden. Het dienstenaanbod van het RMT wordt voor de gemeente Aalsmeer uitgevoerd door het Werkplein. In 2022 is een aanvraag gehonoreerd ter financiering van deze dienstverlening door het Werkplein. Doordat deze middelen niet in de begroting 2022 zijn opgenomen ontstaat hierdoor een incidenteel voordelig resultaat op de baten.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel baten € 4.000) worden niet toegelicht.

1.1 Maatwerkvoorziening WMO (voordeel € 70.000)
Hulpmiddelen (voordeel € 72.000)
Onder hulpmiddelen wordt onder andere verstaan vervoersvoorzieningen (scootmobielen), rolstoelen en woningaanpassingen (zowel kleine aanpassingen als grote verbouwingen). Het aantal grote woningaanpassingen in een jaar is van te voren moeilijk in te schatten. Één grote woningaanpassing kan soms leiden tot hoge kosten (> € 50.000). In 2022 waren er minder grote aanpassingen dan in 2021. Daarnaast is er sprake van mondiale leveringsproblematiek van hulpmiddelen.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 16.000, voordeel baten € 14.000) worden niet toegelicht.

1.1 Maatwerkvoorziening 18+ (voordeel € 127.000)
Begeleiding (nadeel lasten € 68.000)
Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning voorziet de gemeente in begeleiding en dagbesteding voor inwoners voor wie het noodzakelijk is deze zorg te ontvangen. Ook persoonlijke verzorging en verblijf vallen onder dit taakveld. Vanwege een structurele toename in het aantal begeleidingsaanvragen en gestegen tarieven sinds 1 januari 2022 is in de 1e bestuursrapportage in totaal € 200.000 extra budget opgenomen.

Voor begeleiding (inclusief dagbesteding) is een nadeel ontstaan van € 68.000, omdat het aantal unieke inwoners dat gebruik maakt van deze vorm van ondersteuning meer gestegen is dan aanvankelijk is inschat.

Hulp bij het huishouden (voordeel lasten € 166.000)
In de 1e bestuursrapportage is € 350.000 extra budget opgenomen, omdat het aantal aanvragen, net als voorgaande jaren, in het eerste kwartaal leek te stijgen. Het aantal inwoners dat in 2022 gebruik heeft gemaakt van hulp bij het huishouden is toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De uitgaven zijn, mede vanwege het personeelstekort en de wachtlijsten minder hard gestegen dan vooraf is inschat. Hierdoor is een incidenteel voordeel ontstaan van € 166.000.
Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 28.000, voordeel baten € 1.000) worden niet toegelicht.

1.3 Maatwerkdienstverlening 18- (voordeel € 1.429.000)
Jeugdhulp (voordeel lasten € 1.429.000)
Na jaren van stijgende kosten is in 2022 een voordeel ontstaan op het taakveld maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp). Een deel van de daling was al in het najaar verwacht. Mede gezien de nieuwe inkoopsystematiek, de nieuwe manier van ramen, de onzekerheid bij de grootste aanbieder Levvel en de nog te volgen ontwikkelingen was de omvang van de daling echter pas eind 2022 volledig in zicht.
De drie belangrijkste redenen voor de daling van de kosten ten opzichte van de begroting zijn:
Als eerste zijn er minder jeugdigen in zorg dan in 2021 en dan waar rekening mee gehouden werd. Het gaat om enkele tientallen jeugdigen minder in 2022. In 2021 was er een flinke stijging van het aantal jeugdigen mede als gevolg van de effecten van de coronacrisis. Qua kostenniveau eindigt 2022 lager dan 2021 (nog wel hoger dan 2020). Een klein deel van de stijging van het aantal jeugdigen en kosten vanwege corona lijkt hiermee weg te zijn gevallen.
Ten tweede is een specifieke reden voor de daling van het aantal jeugdigen. Er zijn meer jongeren naar andere gemeenten overgedragen door de wijziging van het landelijk woonplaatsbeginsel dan onze gemeente heeft ontvangen (vaak ging dit om duurdere trajecten al dan niet met verblijf). Niet alle gemeenten hadden deze wijziging tijdig verwerkt, waardoor het netto effect van de wijziging begin 2022 nog niet zeker was.
Tot slot zijn de gemiddelde kosten voor de grootste groep ‘ambulante jeugdhulp’ per traject gedaald ten opzichte van eerdere jaren. Relatief kleine dalingen in deze gemiddelde kosten per jeugdige hebben door het grote aantal jeugdigen een groot financieel effect. De daling komt mede door de nieuwe inkoop per 2022. Voorheen werd uitgegaan van gemiddelde prijzen per traject of per maand. Deze manier van financieren had voordelen, maar was ook minder zuiver, omdat het om gemiddelde prijzen per traject ging. In het nieuwe systeem wordt alleen betaald voor feitelijk geleverde zorg (prijs x hoeveelheid ingezette zorg). Verder is veel tijd gestoken in het bepalen van de tarieven met aanbieders. In aanloop naar de kadernota wordt het structurele effect van de mutatie geanalyseerd en bij de kadernota aan u voorgelegd.

1.1 Geëscaleerde zorg 18+ (voordeel € 8.000)
Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 8.000) worden niet toegelicht.

1.3 Geëscaleerde zorg 18- (voordeel € 39.000)
Geëscaleerde zorg 18- (voordeel lasten € 39.000)
Het aantal jeugdigen bij de jeugdbescherming is licht gedaald. Redenen hiervoor zijn de overdracht van cliënten van de jeugdbescherming naar andere gemeenten vanwege het landelijk woonplaatsbeginsel en het eerder signaleren en oppakken van onveiligheid in het lokaal team waardoor jeugdbescherming niet nodig is.

1.1 Volksgezondheid (voordeel € 49.000)

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 41.000, voordeel baten € 8.000) worden niet toegelicht.

Reservemutatie (€ 2.236.000 nadelig)

Egalisatiereserve sociaal domein (nadeel lasten € 2.236.000)

In de motie RAP-raad is aangegeven dat tekorten binnen het sociaal domein binnen het programma van het sociaal domein opgelost dienen te worden, omdat binnen het sociaal domein een aantal open einde regelingen geldt met de bijbehorende risico's en het daarnaast tijd kost om effecten van beleidskeuzes financieel te zien. Deze reserve is bedoeld om incidentele tekorten binnen het sociaal domein in een bepaald jaar te verrekenen met incidentele overschotten in een ander jaar. De individuele toelichtingen op de afwijkingen zijn hiervoor opgenomen.

Er zijn ook afwijkingen waarvoor het rijk een compensatie geeft, zoals Oekraïne en energietoeslag. Deze egaliseren niet via de egalisatiereserve sociaal domein, maar zijn onderdeel van het rekeningresultaat.

De resterende afwijkingen op de lasten binnen programma 1 zorgen voor een voordeel en daarmee een hogere toevoeging aan de reserve van per saldo € 2.236.000. Omdat deze toevoeging niet geraamd was is dit een nadeel. Per saldo is het effect hierdoor binnen programma 1 budgetneutraal.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Sociaal domein zijn betrokken:

- Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland;
- GGD Amsterdam-Amstelland;
- Veilig Thuis; en
- Amstelland Meerlanden Werkorganisatie (werknaam: AM-match).

Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen van deze jaarstukken.

Indicatoren sociaal domein

In de vergadering van december 2021 zijn door de gemeenteraad van Aalsmeer onderstaande indicatoren vastgesteld en is besloten deze op te nemen in de documenten van de planning en controlcyclus.

De uitkomsten van een deel van de indicatoren is opgenomen. Niet alles is beschikbaar en volgt ook niet op korte termijn, omdat sommige onderzoeken niet elk jaar plaatsvinden, bepaalde indicatoren zijn komen te vervallen of geen representatieve onderzoeken bekend zijn.

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Rapportcijfer sociale kwaliteit van de buurt	6,2		6.3	
% Mantelzorgers (% van inwoners 18 jr. eo)		12%		
% Overbelaste mantelzorgers (% van inwoners 18 jr. eo)		1,6%		
% Zelfredzame inwoners met ondersteuning WMO	84%		78%	
% Zelfstandige inwoners met ondersteuning WMO	78%		77%	
Klachten over zorgaanbieders	223	61	169	221
% Ervaren gezondheid volwassenen: (heel) goed		83%		

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
% Volwassenen dat voldoet aan de beweegnorm		48%		
% Volwassenen met overgewicht (incl. obesitas)		49%		
% Volwassenen dat dagelijks rookt		9%		
% Volwassen zware/overmatige drinkers		9%		
% Inwoners 65+ dat afgelopen jaar 1 of meer valongelukken heeft gehad		32%		
% Nieuwe voortijdig schoolverlaters	1,6%	1,3%	1,2%	
% Jongeren dat ooit alcohol heeft gebruikt, klas 2				
Aantal kinderen dat gebruik maakt van de taalklas	23	28	27	
Aantal kinderen dat gebruik maakt van de Internationale Schakelklas (ISK)	12	4		
Cursisten volwasseneneducatie	24	23	23	
Aantal verwachte cliënten Participatiewet (BUIG)				247
Aantal werkelijke cliënten Participatiewet				242
Aantal meldingen "Vroeg erop af"				770
Aantal trajecten "Vroeg erop af"				151
Bereik Vroegsignalering				20%
Recidive (% klanten dat zich binnen 5 jaar opnieuw meldt (of wordt gemeld) voor SHV				18%
Te plaatsen inwoners doelgroep register volgens afspraken RMT GR.Adam				5
Geplaatste inwoners doelgroep register				3
Jeugdigen in zorg	867	823	909	886
Cliënten Jeugdwet met residentiële zorg (incl. en excl. behandeling)				30
Wachttijd zorg: binnen 4 weken na indicatie gemeente gestart				2022
Doelrealisatie aanbieders: % volgens plan beëindigd		90%	83%	84%
Waardering aanbieders jeugdhulp regionaal				7,9

Indicator: **Rapportcijfer sociale kwaliteit van de buurt**
Toelichting:
Bron: Veiligheidsmonitor 2021

Indicator: **% Mantelzorgers (% van inwoners 18 jr. eo)**
Toelichting:
Bron: GGD Gezondheidspeiling

Indicator: **% Overbelaste mantelzorgers (% van inwoners 18 jr. eo)**
Toelichting:
Bron: GGD Gezondheidspeiling

Indicator: **% Zelfredzame inwoners met ondersteuning WMO**
Toelichting:
Bron: CEO-WMO

Indicator: **% Zelfstandige inwoners met ondersteuning WMO**

Omschrijving	2019	2020	2021	2022

Toelichting:
Bron: CEO-WMO

Indicator: Klachten over zorgaanbieders
Toelichting:
Bron: Eigen registratie

Indicator: % Ervaren gezondheid volwassenen: (heel) goed
Toelichting:
Bron: GGD Gezondheidspeiling

Indicator: % Volwassenen dat voldoet aan de beweegnorm
Toelichting:
Bron: GGD Gezondheidspeiling

Indicator: % Volwassenen met overgewicht (incl. obesitas)
Toelichting:
Bron: GGD Gezondheidspeiling

Indicator: % Volwassenen dat dagelijks rookt
Toelichting:
Bron: GGD Gezondheidspeiling

Indicator: % Volwassen zware/overmatige drinkers
Toelichting:
Bron: GGD Gezondheidspeiling

Indicator: % Inwoners 65+ dat afgelopen jaar 1 of meer valongelukken heeft gehad
Toelichting:
Bron: GGD Gezondheidspeiling

Indicator: % Nieuwe voortijdig schoolverlaters
Toelichting:
Bron: wsjg.nl

Indicator: % Jongeren dat ooit alcohol heeft gebruikt, klas 2
Toelichting:
Bron: GGD-Emovo

Indicator: Aantal kinderen dat gebruik maakt van de taalklas
Toelichting:
Bron: Via J&S van school

Indicator: Aantal kinderen dat gebruik maakt van de Internationale Schakelklas (ISK)
Toelichting:
Bron: Scholen via J&S

Indicator: Cursisten volwasseneneducatie
Toelichting:
Bron: School via J&S

Indicator: Aantal verwachte cliënten Participatiewet (BUIG)
Toelichting: Berekend door ministerie SZW
Bron: Eigen registratie

Omschrijving	2019	2020	2021	2022

Indicator: **Aantal werkelijke cliënten Participatiewet**
Toelichting:
Bron: Eigen registratie

Indicator: **Aantal meldingen "Vroeg erop af"**
Toelichting: In 2021 is een wetswijziging ingegaan waardoor vroegsignalering een wettelijke taak van de gemeente is geworden. Hierdoor melden meer verhuurders, maar ook energie- en water leveranciers en zorgverzekeraars. Hierdoor is het aantal meldingen toegenomen van enkele tientallen naar meer dan duizend. Niet elk signaal wordt een melding. Oorzaken daarvan kunnen zijn dat iemand al een traject bij schuldhulpverlening heeft, de brp gegevens niet overeenkomen met die van het signaal of dat er meerdere signalen over een enkele inwoner in de zelfde maand binnenkomen.
Bron: Eigen registratie

Indicator: **Aantal trajecten "Vroeg erop af"**
Toelichting: Vanwege de wetswijziging is ook het percentage m.b.t. het bereik veranderd. Niet elke melding wordt met het krachtigste middel, een huisbezoek, afgedaan. Er wordt ook contact gezocht via telefoon, sms, e-mail of brief.
Bron: Eigen registratie

Indicator: **Bereik Vroegsignalering**
Toelichting: Vroeg erop af 2022: 1015 signalen hebben geleid tot 770 meldingen waarvan er 151 bereikt zijn. Dit is 20%, redelijk vergelijkbaar met landelijke cijfers. 106 huisbezoeken hebben 64 keer geleid tot contact. Dit is 60%
Bron: Eigen registratie

Indicator: **Recidive (% klanten dat zich binnen 5 jaar opnieuw meldt (of wordt gemeld) voor SHV**
Toelichting: Van de 72 aanmeldingen in 2022 hebben er 13 eerder een dossier gehad in de afgelopen 5 jaar.
Bron: Eigen registratie

Indicator: **Te plaatsen inwoners doelgroep register volgens afspraken RMT GR.Adam**
Toelichting:
Bron: Eigen registratie

Indicator: **Geplaatste inwoners doelgroep register**
Toelichting:
Bron: Eigen registratie

Indicator: **Jeugdigen in zorg**
Toelichting: Inclusief verlengde jeugdhulp na het 18e jaar
Bron: Eigen registratie

Indicator: **Cliënten Jeugdwet met residentiële zorg (incl. en excl. behandeling)**
Toelichting: Het aantal cliënten kan iets hoger liggen doordat in andere zorgcategorieën ook nog verblijf kan zitten zonder dat dit direct zichtbaar is.
Bron: Eigen registratie

Indicator: **Wachttijd zorg: binnen 4 weken na indicatie gemeente gestart**
Toelichting:
Bron: Bestuurlijke rapportage jeugd 2022

Indicator: **Doelrealisatie aanbieders: % volgens plan beëindigd**
Toelichting: Resultaten van afgesloten indicaties zoals gerapporteerd door de aanbieder
Bron: Bestuurlijke rapportage jeugd 2022

Indicator: **Waardering aanbieders jeugdhulp regionaal**

Omschrijving	2019	2020	2021	2022

Toelichting: Vanwege de uniformiteit en beperken van de hoeveelheid werk is er een (boven)regionale monitor voor alle gemeenten en jeugdhulpaanbieders. Uit deze monitor komt een gemiddeld rapportcijfer van de jeugdhulpaanbieders naar voren van 7,9 op basis van een respons van 1500 trajecten over verschillende jaren bij de gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.

Bron: Regionale monitor Sturen Op Resultaat (SOR)

2.2 Onderwijs en ontplooiing



Missie 2019 - 2022

Elk kind heeft recht op goed onderwijs, net zo als elk kind gezond en veilig moet kunnen opgroeien en de kans moet krijgen zich te ontplooien. Daarom zijn, naast onderwijs, ook sport en cultuur belangrijk. In Aalsmeer willen wij een gelijke start en gelijke kansen voor iedereen.

Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede gebouwen, passend onderwijs voor ieder kind en goede aansluiting tussen vroeg- en voorschoolse educatie en het basisonderwijs en daarna het middelbaar onderwijs. Met elkaar gaan wij voor hetzelfde doel: kwalitatief goed onderwijs voor elk kind in Aalsmeer.

Kenmerkend voor Aalsmeer is het rijke verenigingsleven. De vele sportclubs, verenigingen en culturele instellingen zijn niet alleen belangrijk voor de individuele ontwikkeling, maar vervullen ook een belangrijke sociale rol in onze samenleving. Ze zorgen voor verbinding. Mensen leggen nieuwe contacten en voor nieuwkomers is het een manier om te integreren in de gemeenschap. Vrijwilligers zijn het cement van onze samenleving en belangrijk voor het verenigingsleven.

Wij zijn in Aalsmeer gewend aan een goed voorzieningenniveau. Dat willen wij graag behouden. Daarbij vinden wij het belangrijk dat die voorzieningen bereikbaar en toegankelijk voor iedereen zijn. Wij faciliteren clubs, verenigingen en culturele instellingen en moedigen hen aan de samenwerking in en misschien zelfs wel buiten Aalsmeer op te zoeken om een breed aanbod te kunnen bieden.



2.2.1 Onderwijs

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Afgestemde activiteiten onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp en andere relevante sectoren voor goede, gezonde ontwikkeling van jeugd en jongeren naar volwassenheid.	2022-1.1 Preventief jeugdhulp aanbod wordt gedeeld met onder andere het onderwijs.	Uitvoering	✔
	2022-1.2 Het onderwijs sluit aan bij het kernteam preventie jeugd Aalsmeer.	Uitvoering	✔
2. Verder versterken van afspraken met kinderopvang en scholen over de doorgaande leerlijn.	2022-2.1 Vernieuwen convenant resultaatafspraken Voorschoolse Educatie (VE) waarin afspraken over: - registratie voorschools traject door onderwijs; - warme overdracht van voor- naar vroegschools.	College	✔
	2022-2.2 Monitoring onderwijsontwikkeling VE-kinderen.	Uitvoering	✔
3. Jongeren kunnen naar de opleiding (soort) van hun keuze in de regio of in Aalsmeer.	2022-3.1 Met het onderwijs wordt de bereikbaarheid van alle niveaus besproken.	Uitvoering	✔
4. Meer inwoners kunnen op een voldoende Nederlands taalniveau functioneren.	2022-4.1 Het bereik van laaggeletterden wordt vergroot.	Uitvoering	✔
	2022-4.2 Het aanbod wordt verder uitgebreid naar scholen (taal en Ouderbetrokkenheid) en bedrijven (Taal op de werkvloer)	Uitvoering	✘ **A**
	2022-4.3 Er wordt extra ingezet op het bereiken van Nederlandstalige laaggeletterden.	Uitvoering	✔
5. Bewustwording bij jongeren en zorgen voor milieu en natuur in Aalsmeer	2022-5.1 MVO Platform Aalsmeer heeft in samenwerking met Westplas Mavo een methode bedacht om bedrijven te helpen kleine stapjes te zetten op het gebied van circulair ondernemen.	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-4.2	Dit wordt in 2023 opgepakt. De scholen zijn wel uitgenodigd, maar dit heeft nog niet tot een traject geleid. De scholen worden opnieuw benaderd. Voor Taal op de werkvloer zijn de eerste contacten gelegd.

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
2022-1. Implementeren nieuwe uitvoeringskader voorschoolse voorzieningen 2021 door: - Uitbreiding van ambulante begeleiding van peuters in de hele dagopvang met een indicatie Voorschoolse Educatie; - Invoeren van activiteiten ouderbetrokkenheid op de VE-peutergroepen; - Pilot 'Planting Languages' gericht op meertalige ouders en het versterken van hun rol bij de taalontwikkeling van hun kind.	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

Voorschoolse Educatie
Aalsmeer ontvangt tijdelijk NPO-middelen vanuit het Rijk om onderwijsachterstanden als gevolg van Corona te bestrijden. Om versnippering en 'langs elkaar heen werken' tussen het onderwijs en de gemeente Aalsmeer te voorkomen, is er samen met het onderwijs, de kinderopvang en de preventie partners voortvarend gewerkt aan een lokaal projectplan: 'NPO Aalsmeer, 2021-2025'. De raad is op 15 februari 2022 hierover per raadsbrief geïnformeerd. Interventies als Pauzesport, de Cultuurbus, de VoorleesExpress, BoekStart en een gezamenlijke studiedag slaan aan en zullen doorgang hebben tot het einde van de NPO-looptijd (juli 2025).

2.2.2 Onderwijshuisvesting

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Een goed voorzieningenniveau en regionale samenwerking behouden.	2022-1.1 Vervangen tijdelijke lokalen Jozefschool.	Uitvoering	✔
	2022-1.2 Scholenbouw Oosteindedriehoek.	Raad	! A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-1.2	In de begroting is het bouwkrediet voor de school opgenomen. Eind 2022 is de anterieure overeenkomst over de Oosteindedriehoek gesloten. Daarmee is dit project vertraagd.

2.2.3 Sport en natuur- en milieueducatie

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Mogelijk maken dat inwoners kunnen sporten en bewegen in Aalsmeer of directe omgeving.	2022-1.1 Voortzetten deelname Jeugdfonds Sport.	Uitvoering	✔
	2022-1.2 Goed beheer en onderhoud sportaccommodaties en openbare buitenruimte.	Uitvoering	! A
	2022-1.3 Uitvoeren lokaal sportakkoord met sportverenigingen.	Uitvoering	✔
2 Mensen met een beperking en senioren vinden voldoende kwalitatief (sporten en bewegen) aanbod bij reguliere sportorganisaties	2022-2.1 Voortzetting deelname Samenwerkingsverband Aangepast Sporten.	Uitvoering	✔
	2022-2.2 Voortzetten Regeling Buurtsportcoaches.	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-1.2	In het college-uitvoeringsprogramma zijn diverse onderzoeken opgenomen naar de status en het meerjaren onderhoud van de binnen- en buitensportlocaties. Deze onderzoeken worden in 2023 uitgevoerd en kunnen vervolgens leiden tot (strategische) keuzes op het gebied van beheer en onderhoud van alle sportaccommodaties.

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
2022-1. Uitwerken van de aanbevelingen uit rapport Tussenevaluatie ESA - Sport.	College	! A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
2022-1	De tussenevaluatie ESA-sport is gevolgd door een tweede onderzoek: het onderzoek verkenning taakverbreding ESA, dat in het najaar van 2022 is opgeleverd. Het college heeft de gemeenteraad op 24 november 2022 per brief laten weten hoe zij om gaat met beide onderzoeken. Diverse aanbevelingen worden overgenomen en

Nummer	Aanvullende toelichting
	uitgewerkt in 2023 (met name ten aanzien van de aansturing). Enkele aanbevelingen worden gezien nieuwe ontwikkelingen (waaronder een andere bestuurder bij de ESA) anders ingezet.

2.2.4 Kunst en cultuur

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Meer samenwerking van kunst- en cultuurorganisaties in Aalsmeer en meer gezamenlijke activiteiten.	2022-1.1 In overleg met het culturele veld de samenwerking stimuleren.	Uitvoering	✔
	2022-1.2 Twee netwerkbijeenkomsten voor het culturele veld organiseren.	Uitvoering	✔
2. Lokale cultuuractiviteiten in het aanbod muziek- en cultuureducatie op scholen en lokale amateurkunst versterken.	2022-2.1 Subsidie verstrekken voor het plan Cultuureducatie met Kwaliteit waarin dit actiepunt is opgenomen.	Uitvoering	✔
	2022-2.2 Participatie amateurkunstorganisaties in het fellowship traject.	Uitvoering	! A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-2.2	Deze actie bleek bij nader inzien niet goed aan te sluiten bij het Fellowshiptraject. Ook Corona zorgde dat praktische uitvoering de eerste maanden van 2022 niet mogelijk was. De acties vanuit het fellowshiptraject vielen onder het CUP van het vorige college. Na de bestuurswisseling is dit traject beëindigd. Participatie in de brede zin van het woord, dus ook van amateurkunstverenigingen heeft het nieuwe college wel meegenomen als belangrijk punt voor beleid en uitvoering op het gebeid van kunst en cultuur.

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
2022-1. Uitvoering geven aan de acties "Actualisatie Cultuurbeleid 2020".	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	**2021**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2022**
2.2 Onderwijshuisvesting	-1.591	-1.202	1.618	326	-1.292	1.793	521	-1.272	20
2.1 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.008	-1.061	1.523	392	-1.131	1.533	395	-1.138	-7
2.3 Sportbeleid en activering	-1.275	-1.522	1.637	83	-1.554	1.658	83	-1.575	-21
2.3 Sportaccommodaties	-122	-21	1.861	1.922	61	1.913	1.482	-431	-492
2.4 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-384	-353	394	0	-394	307	0	-307	87
2.4 Musea	-151	-143	143	0	-143	145	0	-145	-2
2.4 Cultureel erfgoed	-113	-76	89	0	-89	76	0	-76	13
2.4 Media	-492	-515	515	0	-515	500	0	-500	15
Totaal saldo van baten en lasten	**-5.135**	**-4.892**	**7.780**	**2.723**	**-5.057**	**7.924**	**2.481**	**-5.444**	**-386**
Reservemutatie	44	25	0	36	36	10	24	14	-22
Resultaat	**-5.092**	**-4.867**	**7.780**	**2.759**	**-5.021**	**7.934**	**2.505**	**-5.430**	**-409**

Belangrijkste afwijkingen

2.2 Onderwijshuisvesting (voordeel € 20.000)

Onderhoud en vaste lasten (hogere lasten en baten € 130.000)

De gemeente heeft financiële verplichtingen ten aanzien van de service- en onderhoudskosten voor de gehuurde ruimten van kinderopvang Partou en het gymlokaal in De Mikado. De gemeente heeft dienstverleningsovereenkomsten met De Mikado en met De Rietpluim. Gemaakte kosten (€ 117.000) worden per kalenderjaar afgerekend. Voor het schoolplein obs Samen Eén is een extra bijdrage vanuit het schoolpleinenplan gedaan om een deel van het hekwerk te vervangen. Het schoolbestuur heeft hier mede aan bijgedragen (€ 3.000).

Op basis van de wet- en regelgeving is de gemeente financieel verantwoordelijk voor de onroerende zaakbelasting eigenaars- en gebruikersdeel, opstalverzekering, klokuurvergoeding bewegingsonderwijs en de erfpachtvergoeding voor de Jozefschool. De erfpachtvergoeding (€ 10.000) is in rekening gesteld voor de jaren 2020 en 2021.

Te verrekenen met gebruikers (*hogere lasten en baten € 51.000*)

Dit betreft de verrekening van hogere kosten van onderhoud voor gebruikers € 51.000. Deze uitgaven en inkomsten worden in de 1e bestuursrapportage 2023 in de begroting opgenomen.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 6.000, voordeel baten € 14.000) worden niet toegelicht.

2.1 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (nadeel € 7.000)
Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 10.000, voordeel baten € 3.000) worden niet toegelicht.

2.3 Sportbeleid en activering (nadeel € 21.000)
Het college heeft besloten dat een bedrag van € 54.000 beschikbaar wordt gesteld uit het corona noodfonds voor uitgaven ESA BV. Dit is abusievelijk niet in de 2e bestuursrapportage opgenomen.
Daarnaast is er een voordeel ontstaan van € 47.000 op het onderdeel subsidies.
De twee belangrijkste redenen zijn:
1. Jeugdfonds Sport en Cultuur Noord-Holland heeft per 1 januari 2022 de organisatie overgenomen van Stichting Jeugdfonds Sport & Cultuur Aalsmeer. Jeugdfonds Sport en Cultuur Noord-Holland heeft voor 2022 geen aanvraag ingediend bij de gemeente Aalsmeer.
2. De subsidies voor schoolsport en topsport zijn niet aangevraagd. In 2022 was het corona virus nog actief. Dit resulteerde in minder aanvragen.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 14.000) worden niet toegelicht.

2.3 Sportaccommodaties (nadeel € 492.000)
Sportaccommodaties (nadeel baten € 446.000)
Het Rijk heeft de gemeente over het 1e en 2e kwartaal 2021 minder tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties TVS) toegekend dan aangevraagd (€ 169.000 nadelig). De gemeente heeft dit moeten terugbetalen.

In de Kadernota 2022 is een extra budget toegekend vanaf 2022 voor het onderhoud van de sportaccommodaties door de ESA (€ 241.000). Daarbij is er ten onrechte vanuit gegaan dat deze hogere bijdrage volledig gedekt kan worden door ruimte in de voorziening onderhoud gemeentelijke accommodaties. Dat is niet het geval. In werkelijkheid is structureel € 96.000 beschikbaar. Het verschil (€ 145.000) komt ten laste van het rekeningresultaat. In de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024 wordt deze omissie gecorrigeerd.

De specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden 2021 is afgewikkeld in deze jaarrekening. Hierdoor is er een lagere baat gerealiseerd van € 132.000. De definitieve afwikkeling van de specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden 2022 volgt in de jaarrekening 2023.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 52.000, voordeel baten € 6.000) worden niet toegelicht.

2.4 Cultuurpresentatie, - productie en -participatie (voordeel € 87.000)
Vanwege de effecten van de coronapandemie zijn er minder aanvragen geweest voor subsidies amateurkunst. Tevens zijn subsidies van het jaar 2021 lager vastgesteld, omdat een deel van de activiteiten vanwege corona niet konden worden ontplooid (bestedingen zijn lager uitgevallen).

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 2.000) worden niet nader toegelicht.

2.4 Musea (nadeel € 2.000)
Dit betreft diverse kleinere afwijkingen (< € 40.000) die niet nader worden toegelicht (nadeel lasten € 2.000).

2.4 Cultureel erfgoed (voordeel € 13.000)
Dit betreft diverse kleinere afwijkingen (< € 40.000) die niet nader worden toegelicht (voordeel lasten € 13.000).

2.4 Media (voordeel € 15.000)
Dit betreft diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 15.000) die niet nader worden toegelicht.

Reservemutatie (€ 22.000 nadelig)
Dit betreft een hogere storting in de reserve Monumentenzorg (€ 9.000 nadelig) en een lagere onttrekking aan de reserve Kunstzinnige verfraaiing als gevolg van lagere kosten dan het hiervoor beschikbare budget (€ 13.000 nadelig). De storting in de reserve monumentenzorg betreft de uitvoering van het door de raad op 23 mei 2017 genomen besluit waarbij gesteld dat niet bestede subsidies aan de reserve Monumentenzorg worden toegevoegd, totdat het plafond van € 50.000 is bereikt.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Onderwijs en ontplooiing is Exploitatie Sportaccommodatie Aalsmeer B.V. (ESA BV) betrokken.
Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen van deze jaarstukken.

2.3 Economie en duurzaamheid



Missie 2019 - 2022

Aalsmeer is een belangrijke economische motor in de regio. En dat komt allang niet meer alleen door de sierteelt sector. Scheepsbouw, logistiek, recreatie en toerisme en de woon- & tuinbranche zijn sectoren van formaat en van groot belang voor de werkgelegenheid in Aalsmeer en de regio. Ook voor de toekomst is het belangrijk dat onze economie blijft floreren en wij onze onderscheidende positie in de metropool vasthouden en versterken.

Al een aantal jaar wordt geïnvesteerd in het sterker op de regionale en internationale kaart zetten van het merk Aalsmeer: de gemeente van bloemen en water. Dit doen wij door de samenwerking met partners binnen de Metropoolregio Amsterdam te versterken en te investeren in regionale en internationale relaties. Om adequaat te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen en kansen blijven we sturen op wendbaarheid en het tijdig kunnen aanpassen. Daar horen geen beleidsnota's voor vier jaar meer bij. Als voorbeeld de herijkte en samengevoegde Economische agenda en de Agenda Recreatie en Toerisme, die in 2019 in samenwerking met het bedrijfsleven en instellingen tot stand is gekomen.

Duurzaamheid biedt kansen voor economische ontwikkeling, maar is ook belangrijk voor de toekomstbestendigheid van onze gemeente. Het heeft gevolgen voor het bedrijfsleven en voor het leven van onze inwoners. Er gebeurt al veel op dit gebied, maar als wij een leefbare wereld willen doorgeven aan onze kinderen betekent dit dat wij samen met inwoners en bedrijven verder aan de slag gaan met grote vraagstukken, zoals de circulaire economie, de energietransitie en de klimaatadaptatie.



2.3.1 Economie, toerisme en recreatie

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Behouden en continueren van een goed vestigingsklimaat.	2022-1.1 Uitvoering geactualiseerde Uitvoeringsagenda Economie, Recreatie & Toerisme 2020. Aanpassingen gebaseerd op scan corona 'impact crisis op lokale economie'.	Uitvoering	✔
	2022-1.2 Implementatie beleidslijnen strategie werklocaties in regionale afstemming.	Uitvoering	✔
	2022-1.3 Opstellen ruimtelijk-economische visie Westeinderplassen. Fase II: Gebiedsvisie en strategie.	Raad	! A
	2022-1.4 Ontwikkeling ‘Green Square’ op Green Park Aalsmeer.	Uitvoering	✔
2. Binnen Greenport Aalsmeer de concurrentiepositie van de sierteeltcluster in de regio Aalsmeer versterken	2022-2.1 De Greenport werkt in nauwe samenwerking met de gemeente, bedrijfsleven en onderwijs aan het realiseren van een Flowercampus ter versterking van de sierteeltcluster.	Uitvoering	! A
	2022-2.2 Binnen de Greenport wordt in gezamenlijkheid gewerkt aan een plan van aanpak voor de huisvesting Arbeidsmigranten. Zie thema 3.2 Greenport.	Uitvoering	✔
3. Het merk Aalsmeer is, in relatie tot economie en recreatie & toerisme, sterker op de kaart gezet	2022-3.1 De ambitie is om Visit Aalsmeer via de website en social media in de komende jaren nog verder uit te bouwen en te professionaliseren. De thema’s water, bloemen en fietsen & wandelen blijven daarbij belangrijke thema’s en komen terug in campagnes en/of instameets.	Uitvoering	✔
	2022-3.2 Om de effectiviteit van de promotie van Aalsmeer te meten, willen we meer inzicht krijgen door het monitoren van bezoekersaantallen en overnachtingen in Aalsmeer en door deel te nemen aan het MRA-bezoekersonderzoek. Deze data vormen mede belangrijke input voor het Jaarplan 2022 van Visit Aalsmeer en voor het toeristisch-recreatieve beleid van Aalsmeer.	Uitvoering	✔
	2022-3.3 Opstellen van het Jaarplan 2022 voor Visit Aalsmeer en de social media en het uitvoeren van de daarin genoemde acties en projecten.	Uitvoering	✔

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
4. Bevorderen economische activiteiten in de sector recreatie en toerisme onder meer via verblijf en arrangementen.	2022-4.1 Via Visit Aalsmeer en de social media willen wij ons specifiek richten op het verleiden van bezoekers om naar Aalsmeer en omgeving te komen, hier te verblijven en gebruik te maken van arrangementen door het zoeken van de samenwerking met en faciliteren van ondernemers uit de toeristisch recreatieve sector.	Uitvoering	✔
	2022-4.2 Actieve samenwerking met de ondernemers in Aalsmeer op het gebied van Visit Aalsmeer wordt verder voorgezet, zoals samenwerking op het gebied van het voeren van campagnes (horeca, detailhandel, recreatie- en watersportsector, culturele sector en hotelsector) en het houden van instameets.	Uitvoering	✔
	2022-4.3 Het Plan Villagedressing Aalsmeer en de daarbij behorende lijst met acties en projecten wordt verder uitgevoerd. Het gaat hier om het versterken van de fysieke leefomgeving in Aalsmeer in de vorm van investeringen en aanpassingen in de fysieke omgeving. Naast de inzet via Visit Aalsmeer (social media) om Aalsmeer op de kaart te zetten, is het van belang om dat in de fysieke leefomgeving concreet terug te laten komen.	Uitvoering	✔
5. Meer vervulde vacatures op de Aalsmeerse arbeidsmarkt en minder werkloze jongeren in Aalsmeer.	2022-5.1 Uitvoering plan verbetering aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.	Uitvoering	✔
6. Bereikbaarheid Westeinderplassen over water vergroten ten behoeve van Recreatie en Toerisme. Fort Kudelstaart is volgens plan geschikt en in functie als recreatieve en toeristische voorziening (zeilfort).	2022-6.1 Het bestemmingsplan Fort Kudelstaart is in december 2020 vastgesteld. De omgevingsvergunning voor herontwikkeling dient te worden aangevraagd. Na verlening van de omgevingsvergunning zal worden gewerkt aan het realiseren van een zeilfort met hotel, congresruimte, restaurant, en andere faciliteiten. In het kader van de samenwerking en afspraken voor het herstel van de liniedijken van de Stelling van Amsterdam wordt gedacht aan een pontverbinding tussen het fort bij Aalsmeer en het fort Kudelstaart (2024).	Uitvoering	✘ **A**
	2022-6.2 Het verder versterken van de positie van Aalsmeer op waterrecreatief gebied door mogelijke en gewenste waterrecreatieve voorzieningen en watersportmogelijkheden wordt in beeld gebracht, welke aansluiten op de drie subsidieregelingen (op het gebied van waterrecreatie) van de provincie Noord-Holland en	Uitvoering	✔

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
	de provinciale subsidieregeling in het kader van de Westeinderscheg.		

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-1.3	Voor de Westeinderplassen is ingezet op het traject Westeinderscheg vanuit de Provincie Noord Holland. Het traject Westeinderscheg biedt vele kansen Voor Aalsmeer. De opgehaalde input voor de visie Westeinderplassen is daarin meegenomen. Voor het vervolg van de visie zal aansluiting worden gezocht bij de omgevingsvisie.
2022-2.1	Dit onderwerp wordt getrokken door de Greenport. Het stond opgenomen in het jaarplan 2022 van de Greenport, maar is geen onderdeel meer van het plan 2023. Voor 2023 wordt ingezet op de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven, maar is het niet meer gericht op een fysieke locatie voor een flowercampus. Deze keuze is ook gemaakt op basis van prioritering.
2022-6.1	Op 28 december 2022 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het besluit tot vaststellen van het bestemmingsplan Fort Kudelstaart vernietigd.

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

De gemeente Aalsmeer wil het lokale en regionale vestigingsklimaat voor bedrijven versterken (Agenda Economie en Recreatie & Toerisme, vastgesteld in 2019). Het hoofddoel van deze agenda is het versterken van de economische en toeristisch-recreatieve structuur in Aalsmeer.

Werklocaties
Eén van de manieren om het economisch vestigingsklimaat te versterken is om het aanbod van werklocaties kwantitatief en kwalitatief te laten aansluiten op de markt, zodat gevestigde bedrijven kunnen doorgroeien en uitbreiden. Dit maakt dat Aalsmeer aantrekkelijk blijft als vestigingslocatie voor bedrijven van buitenaf. In 2021 is tegen deze achtergrond de strategie werklocaties Aalsmeer vastgesteld.
In de begroting 2022 is toegelicht dat de implementatie van de beleidslijnen uit de strategie werklocaties de komende jaren centraal staat. Eén van de beleidslijnen uit de Strategie werklocaties Aalsmeer is het opstellen van een integraal toekomstperspectief op de Schinkelpolder. Gestart is met voorbereidingswerkzaamheden om tot een nota van uitgangspunten visie Schinkelpolder te komen. Ter voorbereiding van de visie op Schinkelpolder is een adviesbureau geselecteerd om het proces voor de totstandkoming van de visie te begeleiden.

Recreatie en toerisme
Ook in 2022 heeft Aalsmeer op het gebied van recreatie en toerisme nadrukkelijk en blijvend in de positionering van Aalsmeer als internationaal water- en bloemendorp voor bewoners, bezoekers en het bedrijfsleven geïnvesteerd via Visit Aalsmeer en de daarbij behorende social media zowel online als in de

fysieke leefomgeving. Met diverse sectoren is overleg gevoerd om te komen tot verdere samenwerking met Visit Aalsmeer. Dit is een continu proces.
Voor 2022 is een Jaarplan Visit Aalsmeer opgesteld. Aalsmeer beschikt over een digitaal nachtregister voor verblijfsaccommodaties. Dat register bevat geanonimiseerde gegevens over het aantal bezoekers die overnachten in Aalsmeer, aard van hun verblijf (leisure of zakelijk), de duur van hun verblijf en het land van herkomst. Deze informatie is gebruikt als input voor het opstellen van het jaarplan 2022 voor Visit Aalsmeer. Het MRA bezoekersonderzoek is daarbij ook betrokken.
Aan de fysieke leefomgeving is gewerkt door de uitvoering van het Plan Village dressing. In het Plan Village dressing Aalsmeer staan diverse korte, middel en langere termijn maatregelen geformuleerd. In 2022 is uitvoering gegeven aan de plaatsing van toeristische en recreatieve bewegwijzeringsborden in Aalsmeer. Inmiddels is deze maatregel volledig uitgevoerd en zijn alle borden geplaatst. De start van FloriWorld heeft niet gebracht wat er van werd verwacht door het faillissement FloriWorld.
In verband met de inwerkingtreding van drie provinciale subsidieregelingen op het gebied van waterrecreatie en een subsidieregeling in verband met het project Westeinderscheg is gekeken naar het realiseren van extra voorzieningen op waterrecreatief gebied in Aalsmeer. In 2022 zijn subsidies aangevraagd onder andere voor de pontverbinding en toeristische bebording op het water.

Accommodatiestrategie
Met het opstellen van een visie voor hotelaccommodaties zijn we nog steeds niet gestart. Er vindt eerst een inventarisatie plaats wat de laatste stand van zaken is op dat gebied en waar ruimtelijke ontwikkeling op dat gebied mogelijk is in Aalsmeer. Na afronding daarvan moet worden bepaald of een visie noodzakelijk is of niet.
Bij het opstellen van een accommodatiestrategie wordt aansluiting gezocht bij de bestaande beleidskaders, zoals op het gebied van economie, duurzaamheid, recreatie en toerisme, particuliere vakantieverhuur en het beleid van de MRA (Metropoolregio Amsterdam). Het is van belang dat nieuwe verblijfsaccommodaties in Aalsmeer een duidelijke meerwaarde hebben voor de omgeving en het vestigingsklimaat te versterken.

2.3.2 Greenport

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Vormgeven aan de ontwikkeling van de verouderde glastuinbouwgebieden.	2022-1.1 Een belangrijk deel van het verouderd glastuinbouwgebied valt binnen de structuurvisie Bovenlanden. In de structuurvisie staan de ruimtelijke mogelijkheden uitgewerkt voor transformatie. Op basis van de visie worden ook fondsen geworven voor transformatiekosten.	Uitvoering	A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-1.1	Deze structuurvisies zijn in december 2020 vastgesteld. Op basis van de structuurvisie Bovenlanden Oosteinderweg zijn in 2022 de volgende acties uitgevoerd: • er wordt via de Westeinderscheg een lobby voorbereid voor meer gelden voor aankoop, inricht en beheer van groen; • er wordt samen met de provincie gewerkt aan de begeleiding van een paar pilots voor transformatie van glas naar recreatie/natuur; • er is een gebiedscoördinator ingeschakeld die voorlichting geeft aan kwekers over de mogelijkheden die de structuurvisie biedt en hen gaat begeleiden naar een initiatief De uitvoering van de structuurvisie Tussen de Linten stuit nog op beperkingen vanuit de provinciale verordening. Om hierin een doorbraak te bewerkstelligen heeft, op onze uitnodiging, een delegatie van provinciale staten het gebied begin 2022 bezocht en is de beoogde gemeentelijke kwaliteitsverbetering nader toegelicht. Dit heeft (nog) niet geleid tot een andere beleidsopvatting bij de provincie.

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
2022-1. Voorbereiden met de Greenport van samenwerkingsafspraken op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt.	Uitvoering	✔
2022-2. Op basis van onderzoek naar huisvesting arbeidsmigranten nadere vervolgstappen uitwerken in samenwerking met de Greenport.	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

Huisvesting Arbeidsmigranten
Om als Greenport goed te kunnen functioneren is huisvesting van arbeidsmigranten essentieel. De Greenport heeft dit in 2021 samen met de gemeentes opgepakt. Als eerste stap is een onderzoek uitgevoerd naar de vraag en behoeftes op het gebied van huisvesting arbeidsmigranten. Nadere vervolgstappen worden nog verder uitgewerkt. In regionaal verband is een plan van aanpak vastgesteld. De aanpak wordt nu verder ter hand genomen. Aalsmeer heeft hierin het voortouw genomen.

2.3.3 Schiphol

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Een gunstigere beleving van de balans tussen revenuen en overlast van Schiphol.	2022-1.1 Bij de rijksoverheid, zelfstandig en via de BRS, pleiten voor het op een andere manier onderzoeken van geluidsoverlast; de systematiek van de berekende hinder en het aantal ernstig gehinderden loslaten en overstappen op een systematiek waarbij meetgegevens een rol spelen. En daarvoor de meetgegevens van Sensornet te gebruiken.	Uitvoering	✔

2022-1.2 Het bij de Tweede Kamer pleiten voor volumebeperking van Schiphol ten einde de ervaren hinder in Aalsmeer en Kudelstaart substantieel te verminderen. Dit mede op basis van de MKBA zoals opgesteld door onderzoeksbureau CE Delft.	Uitvoering	✔
2022-1.3 Het via de Bestuurlijke Regie Schiphol bij de rijksoverheid pleiten voor wederkerigheid, ofwel het op elkaar afstemmen van luchtzijdige en landzijdige ontwikkelingen.	College	!

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

Luchtruimherziening
De rijksoverheid houdt zich momenteel bezig met een herziening van het Nederlandse luchtruim. Het is de bedoeling om efficiënter gebruik te maken van dat luchtruim, rekening houdend met Europese wet- en regelgeving. Aanpassing van het luchtruim en vliegroutes kan van invloed zijn op de hinderbeleving en op ruimtelijke ontwikkelingen op de grond. Gemeenten waaronder Aalsmeer benadrukken het belang van wederkerigheid, ofwel het afstemmen van luchtzijdige ontwikkelingen en landzijdige ontwikkelingen. Het college blijft alert op het benutten van reactie-en bezwaarmogelijkheden op beleidsvoornemens van het ministerie.

Luchthavenverkeersbesluit
In 2021 heeft de rijksoverheid het ontwerp LVB met bijbehorend MER ter inzage gelegd. De gemeente Aalsmeer heeft hierop een zienswijze ingediend. Het wettelijk vastleggen van het plafond van 500.000 vluchten zorgt voor extra belasting van secundaire banen zoals de Aalsmeerbaan, terwijl het doel is om de secundaire banen door preferentieel baangebruik te ontlasten. Het is onduidelijk wanneer het nieuwe LVB wordt vastgesteld. De verwachting is eind 2023/ begin 2024

Luchthavenindelingbesluit
In 2021 heeft de rijksoverheid het ontwerp LIB ter inzage gelegd. Aanleiding was de aanleg van een viaduct over de A4 en verdubbeling van een rijbaan (voor vliegtuigen). Decentrale overheden waaronder Aalsmeer hebben gepleit voor aanpassing ook op andere punten, bijvoorbeeld daar waar het gaat om het regime binnen LIB 3. Ook zijn de decentrale overheden nog met het rijk in gesprek over het maken van een integrale beleidsafweging bij afwijkingen van het LIB. Niet bekend is wanneer het LVB wordt vastgesteld. In 2022 heeft het ministerie een aantal mogelijke aanpassingen aangekondigd. Ook is aangekondigd dat zal worden gestart met NOVEX Schiphol. In deze integrale visie zal het belang – volgens het ministerie – van een gezonde leefomgeving zwaarder wegen. De start zal naar verwachting halverwege 2023 plaatsvinden.

Einde ORS, nieuwe overlegstructuur
In navolging op het advies van ORS-voorzitter Van Geel is het de vraag op welke wijze de rijksoverheid een nieuwe overlegstructuur uitwerkt voor de luchtvaartsector, overheden, inwoners en maatschappelijke instanties. Gepleit is voor het oprichten van een 'bestuurlijke kolom' waarin decentrale overheden als

overlegpartners een positie krijgen. Deze kolom is ook opgezet in de vorm van de BRS, het is nu zaak om ervoor te zorgen dat wij als decentrale overheid onze positie weten te behouden.

2.3.4 Duurzaamheid

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. De energie infrastructuur in de gemeente is op termijn voorbereid op fossiel onafhankelijke energievormen.	2022-1.1 Warmtevisie Aalsmeer	Raad	A
	2022-1.2 In samenwerking met het Regionaal Energieloket diverse acties: groepsaankopen, vragen beantwoorden over duurzaamheid en dergelijke.	Uitvoering	✓
	2022-1.3 Ondersteunen VVE's, collectieven, maatschappelijke organisaties bij verduurzamen gebouwen door Servicepunt Energieadvies	Uitvoering	✓
3. Transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie door ondernemers te stimuleren hoe (circulair) met grondstoffen om te gaan en bedrijvigheid en productie in de circulaire economie te faciliteren en aan te trekken.	2022-3.1 Ondernemers informeren over activiteiten regio MRA, Greenport en De Meerlanden in het kader van circulaire economie.	Uitvoering	✓

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-1.1	In het eerste kwartaal van 2022 is de concept Warmtevisie Aalsmeer aangeboden voor besluitvorming. Dit heeft niet geleid tot vaststelling van de warmtevisie.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	2021	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2022
3.1 Economische ontwikkeling	-294	-218	462	0	-462	443	0	-443	18
3.1 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	235	0	251	119	-132	339	55	-284	-152
3.1 Economische promotie	-107	425	384	853	469	383	862	480	11
Totaal saldo van baten en lasten	**-166**	**207**	**1.097**	**972**	**-124**	**1.165**	**917**	**-248**	**-124**
Resultaat	**-166**	**207**	**1.097**	**972**	**-124**	**1.165**	**917**	**-248**	**-124**

Belangrijkste afwijkingen

3.1 Economische ontwikkeling (voordeel € 18.000)
Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 18.000) worden niet toegelicht.

3.1 Bedrijfsloket en - ontwikkelingen (nadeel € 152.000)
Grondbank (nadeel lasten € 91.000, nadeel baten € 45.000)
Per 1 oktober 2022 is de grondbank in Kudelstaart in beheer van een externe partij. Deze partij huurt de locatie van de gemeente voor € 200.000 per jaar. Dit zorgt voor een constante jaarlijkse inkomstenbron. Doordat het beheer van de grondbank door de AA-organisatie vervalt aan de externe partij bespaart de gemeente vanaf 1 oktober 2022 jaarlijks € 50.000 aan kosten. Dat betekent dat er voor het jaar 2023 en verder een constante en zekere inkomstenbron ontstaat en geen risico's meer op tekort aan grond- of baggerstromen.
De begroting 2022 was gebaseerd op 12 maanden omzet. In werkelijkheid is er maar over negen maanden inkomsten uit projecten en bagger ontvangen. Het tekort van € 136.000 (nadeel lasten € 91.000 en nadeel baten € 45.000) is ontstaan doordat er minder inkomsten uit grondstromen zijn gekomen en diverse baggerstromen die wel gepland waren door HHS Rijnland (met name in het laatste deel van het jaar) niet ten gunste van het gronddepot zijn gekomen. Een aantal projecten is later in uitvoering gegaan dan gepland. Daarnaast zijn de overall bedrijfsvoeringskosten (kraan) door de economische omstandigheden iets duurder uitgevallen en is er extra inbraakbewaking noodzakelijk geweest, als gevolg van het feit dat er in 2022 meermaals ingebroken is in de kraan op het depot, er vernielingen zijn gepleegd en brandstofdiefstal heeft plaatsgevonden.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 3.000 en nadeel baten € 18.000) worden niet toegelicht.

3.1 Economische promotie (voordeel € 11.000)
Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 2.000 en voordeel baten € 9.000) worden niet toegelicht.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Economie en duurzaamheid is Stichting Greenport Aalsmeer betrokken.
Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen van deze jaarstukken.

2.4 Openbare ruimte



Missie 2019 - 2022

Aalsmeer is een relatief rustige, groene gemeente waar mensen met veel plezier wonen. Die kwaliteit willen wij graag behouden. De afgelopen jaren heeft de gemeente veel geïnvesteerd in het wegwerken van achterstallig onderhoud in het openbaar groen, maar wij zijn er nog niet. Wij hebben de ambitie om de hele buitenruimte op orde te brengen en te houden. Bij de inrichting van de openbare ruimte letten wij natuurlijk ook op toegankelijkheid voor alle inwoners.

Bij Aalsmeer in Zicht kwam naar voren dat inwoners veel waarde hechten aan de groene omgeving en meer groen door de gemeente heen willen hebben om te wandelen en te fietsen. Komende jaren staat een viertal grote projecten op stapel die Aalsmeer aantrekkelijker, groener en leefbaarder maken voor alle inwoners. Voor deze projecten (VVA-terrein, Machinepark, Waterfront en de groene linten) krijgen wij een subsidie van Stichting Leefomgeving Schiphol (SLS).



2.4.1 Groen

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Het openbaar groen op het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau brengen en houden.	2022-1.1 Het meerjarenprojectenplan Buitenruimte actualiseren waar openbaar groen onderdeel van is.	Raad	✔
	2022-1.2 Monitoring van de onderhoudskwaliteit/ beeldkwaliteit - conform het in 2021 vastgestelde monitoringsschema - zodat de onderhoudskwaliteit van het groen per wijk in beeld is.	Uitvoering	✔
2. Een gedragen kwaliteitsbeeld van het groen in Aalsmeer vaststellen.	2022-2.1 De acties naar aanleiding van de gemeentepeiling 2019 uitvoeren.	Uitvoering	✔
3. Het versterken van de kwaliteit van het openbaar groen met diverse gebruiksmogelijkheden.	2022-3.1 Uitvoering geven aan de acties voor een duurzaam bomenbeheer zoals aangegeven in het bomenbeleid dat eind 2021 aan de raad is aangeboden.	Uitvoering	✔
	2022-3.2 De plannen Groene Lint, Machinepark en Waterfront uitvoeren.	Uitvoering	! A
4. Meer groen beschikbaar voor afvoer en vasthouden regenwater, minder verstening	2022-4.1 Bij reconstructies waar mogelijk klimaatadaptieve maatregelen doorvoeren, bijvoorbeeld smallere trottoirs en grotere plantsoenen creëren. Het beleidsplan klimaatadaptatie geeft hiervoor richting en koppelkansen aan.	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-3.2	Het Groene Lint en Waterfront zijn nagenoeg klaar, de uitvoering van het Machinepark start in 2023.

2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Kwaliteit van de wegen op het gewenste kwaliteitsniveau brengen en houden.	2022-1.1 Groot onderhoud plegen aan diverse wegen.	Uitvoering	✔

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
2. Hinder door reconstructies voor inwoners zoveel mogelijk beperken.	2022-2.1 Bereikbaarheidsregie en communicatie via bewonersbrieven, website en pers. Werkzaamheden waar mogelijk combineren.	Uitvoering	✔
3. Jeugd en jongeren kunnen spelen in hun leefomgeving.	2022-3.1 Onderhoud plegen aan speelplaatsen en renoveren van enkele speelplaatsen.	Uitvoering	✔
	2022-3.2 Inlopen achterstanden renovaties speelplaatsen; conform motie.	Uitvoering	✔ **A**
4. Waterafvoer en berging is op voldoende niveau om klimaatverandering op te vangen.	2022-4.1 Actualiseren basisrioleringsplan.	College	✔ **A**
	2022-4.2 Meenemen klimaatadaptieve maatregelen in uitvoeringsprojecten.	Uitvoering	✔
5. Inwoners bewust maken van klimaatopgave en medewerking vragen.	2022-5.1 Communicatie bij projecten over wat mensen zelf kunnen doen en algemene communicatie over klimaatadaptatie onder andere door het opzetten van een webpagina met actualiteiten en klimaatadaptatie tips voor bewoners.	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-3.2	Er is structureel budget geprogrammeerd voor het inlopen van de achterstanden renovaties speelplaatsen in het Meerjarenplan Projecten (MPP) bij de grootschalige herziening van het MPP in 2022.
2022-4.1	Het basis rioleringsplan (BRP) is nagenoeg gereed en de resultaten worden daarna verwerkt in het MPP, GRP en de rioolexploitatie.

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
2022-1. Aanleg rotonde Machineweg-Catharina-Amalialaan-Middenweg.	Uitvoering	✘ **A**
2022-2. Nota Civieltechnische Kunstwerken.	Raad	✔ **A**
2022-3. Nota Wegen	Raad	✔ **A**

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
2022-1	De rotonde is nog niet gerealiseerd. Wel is deze aanbesteed en gegund. Aannemer KWS is het werk nu aan het voorbereiden en legt de rotonde in 2023 aan.
2022-2	De Nota is vastgesteld in juli 2022 en verwerkt in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.
2022-3	De Nota Wegen behoeft momenteel geen actualisatie meer. Door de herziening van de financieringssystematiek en het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte is de financiering van het wegenonderhoud de komende jaren gewaarborgd.

2.4.3 Afvalinzameling

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Het verlagen van de omvang en het percentage van het restafval met behulp van inwoners met handhaving op het gewenste serviceniveau.	2022-1.1 Implementatie 'Van afval naar grondstofbeleid 2021-2025'.	Uitvoering	✔
2. Meer inwoners zijn gemobiliseerd voor de bestrijding van zwerfafval.	2022-2.1 Initiatieven steunen van inwoners en scholen voor het opruimen van zwerfafval.	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

2.4.4 Begraafplaats

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
2022-1. Onderhouden van de Algemene begraafplaats Aalsmeer, met speciale aandacht voor het bestrijden van onkruid.	Uitvoering	✔ A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
2022-1	Als gevolg van het verbod op gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen voor onkruid zijn extra kosten gemaakt die binnen de bedrijfsvoering worden opgelost. Handmatig onkruidbeheer is niet op alle gedeeltes haalbaar. Er wordt een derde partij ingehuurd om onkruid te bestrijden met heet water (stomen/branden).

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	**2021**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2022**
4.2 Verkeer en vervoer	-6.322	-7.163	5.892	524	-5.368	5.628	589	-5.039	329
4.1 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-3.222	-3.895	3.831	83	-3.747	3.652	106	-3.546	201
4.2 Riolering	740	676	2.900	3.576	676	2.900	3.576	676	0
4.3 Afval	785	821	3.520	4.341	821	3.520	4.341	821	0
4.3 Milieubeheer	-760	-1.031	1.190	192	-998	1.059	191	-868	130
4.4 Begraafplaatsen	-79	-49	569	520	-49	569	520	-49	0
Totaal saldo van baten en lasten	**-8.858**	**-10.641**	**17.901**	**9.236**	**-8.665**	**17.327**	**9.323**	**-8.004**	**660**
Reservemutatie	-1.100	3.128	7.871	7.033	-839	7.358	6.299	-1.059	-220
Resultaat	**-9.958**	**-7.513**	**25.772**	**16.269**	**-9.503**	**24.685**	**15.622**	**-9.063**	**440**

Belangrijkste afwijkingen

4.2 Verkeer en vervoer (voordeel € 329.000)

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer (voordeel lasten € 222.000, voordeel baten € 64.000)

Op het taakveld Verkeer en vervoer worden de beheerkosten, de voorbereidingskosten van projecten en de groot onderhoudsprojecten van de onderdelen wegen, kunstwerken, verkeer, openbare verlichting en overig verantwoord. Voor de toelichting hierop wordt verwezen naar bijlage 8.3 Meerjarenprojectenplan Buitenruimte bij deze jaarrekening. Het voordeel in de lasten en de baten leidt door een lagere onttrekking uit de reserve buitenruimte tot een nadeel in reservemutaties van € 286.000.

Verkeer en vervoer algemeen (voordeel lasten € 163.000)

Het algemene verkeersbudget voor niet-projectmatige en relatief kleine werkzaamheden is nauwelijks ingezet in 2022. Dit levert een voordeel op van € 114.000.

Het toezichthouderschap en het contractmanagement met betrekking tot Meerlanden is nog niet volledig ingevuld (voordeel € 49.000).

Openbare verlichting (nadeel lasten € 82.000)

De overschrijding valt in twee delen uiteen. In de eerste plaats zijn de energiekosten € 60.000 hoger. Deze zijn te verklaren door de gestegen tarieven van energielevering, energiebelasting, netbeheerkosten en een verrekening met 2021. Gezien de recente ontwikkeling op de energiemarkt en de tarieven voor energiebelasting zullen de energiekosten structureel hoger zijn. In de programmabegroting 2023 is met een stijging van de energiekosten rekening gehouden.

De overige € 22.000 wordt veroorzaakt door prijsstijgingen van materialen, zoals masten, meerwerk ten gevolge van onvoorzien meerwerk op de levering van adapters voor armaturen en onderhoud aan elektrische installaties, respectievelijk de heraanbesteding.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 39.000, voordeel baten € 1.000) worden niet toegelicht.

4.1 Openbaar groen en openluchtrecreatie (voordeel € 201.000)

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer (voordeel lasten € 99.000, voordeel baten € 20.000)

Op het taakveld Openbaar groen en openluchtrecreatie worden de beheerkosten, de voorbereidingskosten van projecten en de groot onderhoudsprojecten van de onderdelen groen, water en spelen verantwoord. Voor de toelichting hierop wordt verwezen naar bijlage 8.3 Meerjarenprojectenplan Buitenruimte bij deze jaarrekening.

Het voordeel in de lasten leidt door een lagere onttrekking uit de reserve buitenruimte tot een nadeel in reservemutaties van € 119.000.

Onderhoud Greenpark (voordeel lasten € 55.000)

Greenpark wordt per deelgebied overgedragen. Dit gaat minder snel dan aanvankelijk verwacht. Hierdoor is € 55.000 van het gereserveerde bedrag voor het onderhoud niet besteed. Er komt een hernieuwde planning voor de overdracht.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 25.000, voordeel baten € 3.000) worden niet toegelicht.

4.2 Riolering (nihil)

Het positieve resultaat ten opzichte van de begroting op het taakveld riolering bedraagt € 101.000. Dit heeft betrekking op € 198.000 lagere lasten en € 96.000 hogere inkomsten. Conform regelgeving wordt het positieve resultaat ten opzichte van de begroting ad € 101.000 op dit taakveld toegevoegd aan de egalisatievoorziening riolering.

De twee belangrijkste redenen van de lagere lasten zijn de kosten van de gemalen en het beheer- en onderhoudsbudget. De lagere lasten gemalen (€ 138.000) zijn ontstaan doordat, door een toenemend tekort aan grondstoffen en materialen, vrijwel alle leveranciers op het gebied van elektronica en chipfabrikanten verdere vertraging hebben opgelopen bij het uitleveren van producten. Daardoor ontstaat vertraging in de uitvoering. Het budget onderhoud/beheer riolering laat een voordeel zien van € 74.000. Dit is met name veroorzaakt door een sterk gewijzigde aanpak van het onderzoek naar de riool- en grondwatermodelleringen, waardoor enkele grote onderzoekopdrachten doorgeschoven zijn in uitvoering.

De hogere inkomsten hebben betrekking op de rioolheffing en het in rekening gestelde/te stellen riool meerverbruik (water). Deze laatste is afhankelijk van het werkelijke waterverbruik bij zowel huishoudens als producenten en daarom lastig te voorspellen in de begroting. Jaarlijks wordt een schatting gemaakt op basis van de meest actuele afrekening van waterleverancier.

4.3 Afval (nihil)

Het positieve resultaat ten opzichte van de begroting bedraagt € 226.000 op het taakveld afval. De lasten zijn € 190.000 lager dan begroot, de baten zijn € 36.000 hoger dan begroot. Conform regelgeving wordt het positieve resultaat ten opzichte van de begroting ad € 226.000 op dit taakveld toegevoegd aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

De lagere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting hebben vooral betrekking op DVO1 Meerlanden en wordt voor iets meer dan de helft veroorzaakt door lagere kosten voor verwerking, transportkosten naar de eindverwerker, afhandelingskosten van verwerkers en de overslag van afval. Het overige deel wordt veroorzaakt doordat de ingroei van het nieuwe afvalbeleid in 2022 tot minder kosten heeft geleid als gevolg van een later tijdstip van invoering.

De hogere baten betreffen voor € 27.000 hogere ontvangsten van het Afvalfonds dan begroot, welke wordt veroorzaakt door een verwachte afrekening over 2020.

4.3 Milieubeheer (voordeel € 130.000)

Uitvoering energiebeleid (voordeel lasten € 91.000)

Het Servicepunt Energieadvies Aalsmeer heeft tot en met 2023 jaarlijks € 51.000 beschikbaar voor energieadvies aan collectieven en organisaties. Voor benutting van het budget is de gemeente afhankelijk van het aantal aanvragen uit de samenleving. In 2022 is in totaal voor € 25.000 aan adviesaanvragen gedaan (voordeel € 26.000). Dit bedrag wordt ook minder onttrokken aan de bestemmingsreserve duurzaamheidsfonds.

In 2022 heeft de gemeente Aalsmeer specifieke uitkeringen ontvangen voor energiearmoede (€ 161.000) en Nationale Isolatie Aanpak (€ 90.000). Via faseringen in 2022 en 2023 was voor energiearmoede € 70.000 en voor de Nationale Isolatie Aanpak € 18.000 beschikbaar in 2022.
Voor energiearmoede resteert eind 2022 € 7.000 en voor de Nationale Isolatie Aanpak de volledige € 18.000. De voorbereiding voor een aanpak van koopwoningen met een slecht energielabel nam onverhoeds meer tijd in beslag. De resterende middelen voor beide regelingen worden betrokken bij de uitwerking in 2023.

In 2021 heeft de gemeente Aalsmeer een bedrag van € 68.000 ontvangen in het kader van de provinciale subsidieregeling 'Regionale samenwerking energiebesparing koopwoningen'. Hiervan was voor 2022 nog € 49.000 beschikbaar. Ultimo 2022 is € 15.000 niet besteed. Deze middelen vallen vrij ten gunste van het rekeningresultaat.

Voor het plan van aanpak Aalsmeer Fossiel onafhankelijk 2019 – 2021 was in 2022 € 47.000 beschikbaar. Hiervan is ultimo 2022 € 17.000 niet besteed. Deze middelen waren niet nodig voor de afronding van het plan van aanpak of een verkenning naar duurzame warmte & koude systemen in Aalsmeer als aanvulling op de concept warmtevisie.
Het voordeel op de lasten (€ 17.000) leidt tot een lagere onttrekking aan de reserve duurzaamheidsfonds.

Van het structureel budget voor duurzaamheid bleef € 8.000 over. Deze middelen vallen vrij ten gunste van het rekeningresultaat.

Milieuvergunningen (voordeel lasten € 40.000)

In Aalsmeer zijn de bedrijven uit de Schinkelpolder toegevoegd aan het bedrijvenbestand van de OD NZKG. De gevelcontrole, om te zien welke (type)bedrijven aanwezig zijn op de Schinkelpolder, heeft minder uren gekost dan begroot. Deze bedrijven worden verder meegenomen in de reguliere controles.
Daarnaast zijn de taken voor asbest en bodem vraag gestuurd. Deze fluctueren altijd per jaar. De handhaving op asbest is voor 2022 lager geweest dan begroot.

Voorgesteld wordt om het volledige bedrag van € 40.000 te reserveren voor 2023 voor milieucontroles / milieuhandhaving in het kader van integrale controles in het kader van ondermijning.
Het is bekend dat er specialisten voor milieu ingehuurd moet gaan worden en dat hiervoor geen budget is.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel baten € 1.000) worden niet toegelicht.

4.4 Begraafplaatsen (nihil)

Het negatieve resultaat ten opzichte van de begroting op het taakveld begraafplaatsen bedraagt € 38.000. Zowel de lasten (€ 42.000) als de baten (€ 80.000) zijn lager dan begroot. Overeenkomstig regelgeving wordt

het negatieve resultaat ten opzichte van de begroting van € 38.000 op dit taakveld onttrokken aan de egalisatievoorziening begraafplaatsen.

Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de ontvangen afkoopsommen in 2022 € 84.000 lager zijn dan verwacht. Dit zorgt voor een lagere bate (de ontvangen afkoopsom) als een lagere last (de afstorting in de voorziening afkoopsommen). Lagere afkoopsommen zijn ontstaan door minder verkoop van algemene graven, minder bijzettingen en minder verlengingen. De verkoop van particuliere graven is stabiel te noemen, maar verhoudingsgewijs is vaker gekozen voor de optie om het onderhoud jaarlijks te voldoen in plaats van meerjarig af te kopen.

Reservemutatie (nadeel € 220.000)
De onderstaande reservemutaties zijn, voor zover relevant, hiervoor ook toegelicht bij de belangrijkste begrotingsafwijkingen op de taakvelden. De baten betreffen de onttrekking aan reserves, de lasten de storting in reserves.

Reservemutatie Buitenruimte verkeer en vervoer (nadeel onttrekking € 286.000)
De uitgaven aan de beheerprojecten wegen en bruggen zijn € 286.000 lager dan begroot wat resulteert in een lagere onttrekking aan de reserve buitenruimte.

Reservemutatie Buitenruimte openbaar groen en openluchtrecreatie (voordeel storting € 264.000, nadeel onttrekking € 383.000)
De uitgaven aan de beheerprojecten groen en recreatie zijn € 119.000 lager dan begroot, wat resulteert in een lagere onttrekking aan de reserve buitenruimte.

De investering in de buitenruimte (Waterfront) is € 24.000 hoger dan begroot, waardoor zowel de toevoeging (aan de reserve kapitaallasten) als de onttrekking (uit de reserve buitenruimte) € 24.000 hoger zijn dan geraamd. De uitgaven voor herinrichting VVA-terrein zijn € 287.500 lager dan begroot, waardoor zowel de toevoeging aan de reserve kapitaallasten als de onttrekking aan de bestemmingsreserve Herinrichting VVA-terrein € 287.500 lager zijn dan begroot. De oorzaak voor de onderschrijding ligt in de weersomstandigheden: door een nat najaar heeft het werk enige tijd stil gelegen wat geleid heeft tot vertraging in de uitvoering. Per saldo is het financieel effect van beide mutaties budgetneutraal.

Reservemutatie Klimaatadaptatie (nadeel onttrekking € 22.000)
Het budget voor het hittestressonderzoek ad € 20.000 is in 2022 niet besteed. Dit resulteert in een lagere onttrekking aan de reserve Klimaatadaptatie.

Reservemutatie buitenruimte facilitaire projecten (voordeel storting € 250.000)
Zie toelichting programma 5, taakveld 8.1 Ruimtelijke Ordening, Facilitaire projecten

Burgemeester Kasteleinweg (nadeel storting € 182.000))
Eind 2022 heeft de provincie Noord-Holland de eindrekening van project HOVASZ (Hoogwaardige openbaar vervoerverbinding Aalsmeer en Schiphol Zuid) opgemaakt.
Door scopewijzigingen, prijsstijgingen en onvoorziene omstandigheden is de totale investering vastgesteld op € 48,5 miljoen. Dat is € 10,7 miljoen hoger dan het in 2018 vastgestelde budget.
De veroorzakers van de scopewijzigingen zijn de financiers. Aalsmeer heeft bijvoorbeeld gevraagd om aanleg van een extra persleidingen langs het tracé van de Burgemeester Kasteleinweg.
Over de projectrisico's zijn in 2018 en 2020 afspraken gemaakt. Enkele voorvallen zijn niet aan één van de partijen toe te kennen, zoals de extra kosten veroorzaakt door de coronapandemie en de wijziging van de

regels inzake de stikstofdepositie.
In het bestuurlijk overleg op 17 november 2022 zijn partijen (onder voorbehoud van instemming van de verschillende besturen) tot een akkoord gekomen over de verdeling van deze kosten. Daarvoor wordt de oorspronkelijk verdeling van de projectkosten tussen de partijen gehanteerd, zoals in de samenwerkingsovereenkomst uit 2016 is overeengekomen. Voor Aalsmeer betekent dit een aanvullende investering van € 182.000.

Reservemutatie duurzaamheidsfonds (nadeel onttrekking € 41.000)
In 2022 is € 26.000 minder budget besteed aan het verstrekken van energieadvies en procesbegeleiding aan VvE's, maatschappelijk vastgoed, kleine particuliere verhuurders en bedrijven (advies - zon op dak) via het Servicepunt energieadvies Aalsmeer (SEA). Tevens is € 17.000 minder onttrokken voor het plan van aanpak Aalsmeer Fossiel onafhankelijk 2019-2021.

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling



Missie 2019 - 2022

Het gaat economisch beter in Nederland en in Aalsmeer. Er wordt gebouwd, er wordt geïnvesteerd, bedrijven willen uitbreiden en nieuwe bedrijven vestigen zich in Aalsmeer. De vraag naar woningen is enorm toegenomen. Hoe zorgen wij ervoor dat wij de schaarse ruimte die wij hebben optimaal inrichten, vooral met het oog op de toekomst. Voor de leefbaarheid en bereikbaarheid van Aalsmeer is het van belang dat wonen, bedrijven en de infrastructuur goed op elkaar zijn afgestemd. Het zijn complexe vraagstukken die niet los te zien zijn van ontwikkelingen in de regio.



2.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Optimaal faciliteren en regie voeren op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente	2022-1.1 Opstellen participatiebeleid plus besluit aanwijzen gevallen waarin participatie verplicht is.	Raad	A
2. Een samenhangend ruimtelijk beeld van de gehele gemeente en toekomstbestendige visies	2022-2.1 Samenhangend ruimtelijk beleid		A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-1.1	Dit is onderhanden en wordt naar verwachting in het 2e kwartaal 2023 afgerond.
2022-2.1	De gemeente beschikt over diverse ruimtelijke instrumenten; er zijn structuurvisies, gebiedsvisies en bestemmingsplannen opgesteld. Een samenhangend ruimtelijk beeld van de gemeente is voor het laatst in 2009 vastgesteld. In 2023 wordt gestart met het opstellen van een omgevingsvisie. Een samenhangende ruimtelijke visie op de toekomst van Aalsmeer. De omgevingsvisie is overigens een van de wettelijke instrumenten van de nieuwe Omgevingswet.

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
2022-1. Actualiseren en waar nodig wijzigen van bestaande gemeentelijke regelgeving in het kader van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en daarmee vervallen van nu nog geldende regelgeving.	Raad	A
2022-2. Aanpassen Legesverordening bij inwerkingtreding Omgevingswet en Wkb	Raad	A
2022-3. Uitvoeringsprogramma Tussen de Linten	Raad	A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
2022-1	Er zijn diverse voorbereidingen getroffen ter voorbereiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet : 1. Beleidsregel van de gemeenteraad van de gemeente Aalsmeer houdende het adviesrecht voor de gemeenteraad ten behoeve van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (Beleid inzake adviesrecht voor de gemeenteraad van Aalsmeer), vastgesteld door de raad op 28 oktober 2021. 2. Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Aalsmeer houdende delegatie van besluitvorming ten aanzien van de vaststelling bepaalde onderdelen van het gemeentelijke omgevingsplan (Delegatiebesluit omgevingsplan gemeente Aalsmeer), vastgesteld door de raad op 28 oktober 2021. 3. Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening op de gemeentelijke Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit, gemeente Aalsmeer, vastgesteld door de raad op 27 januari 2022. 4. Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer, vastgesteld door de raad op 15 december 2022. De regelgeving zal worden geactualiseerd zodra de Omgevingswet wordt ingevoerd.
2022-2	Aangepaste legesverordening is nog niet in de raad behandeld, omdat de Omgevingswet nog niet is ingevoerd.
2022-3	Er wordt geen uitvoeringsprogramma Tussen de Linten opgesteld, omdat er op een andere manier uitvoering wordt gegeven aan de structuurvisie: a) er wordt in overleg met de provincie gezocht naar mogelijkheden om woningbouw te realiseren in zogenaamde 'hybride' gebieden, dit zijn gebieden die formeel tot het landelijk gebied behoren, maar niet de kwaliteit van landelijk gebied hebben; b) publieke investeringen in groen en recreatie worden ingepast in het programma voor de Westeinderscheg. Hierover wordt de raad geïnformeerd. Indien (voor)investeringen wenselijk/noodzakelijk zijn, wordt een voorstel ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. .

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

Gebiedsvisies

Stommeer

In de begroting 2022 is toegelicht dat in de periode 2021/2022 voor het gebied Stommeer een wijkaanpak wordt opgesteld. Op basis van de wijkaanpak wordt het gesprek met het rijk gevoerd over het eventueel noodzakelijke maatwerk in het kader van het LIB. Het leefbaarheidsprogramma zal de basis vormen voor een beroep op het omgevingsfonds voor de verbetering van de leefbaarheid in de wijk.. In de 2e bestuursrapportage 2022 is de raad geïnformeerd dat de nota van uitgangspunten door capaciteitsgebrek bij adviesbureaus is vertraagd en in 2023 wordt afgerond. Inmiddels is duidelijk geworden dat het destijds beoogde proces aanpassing behoeft. Het college heeft de opdracht in februari 2023 herijkt. De participatie zal eerste helft 2023 worden uitgevoerd, waarna het wijkprogramma wordt opgesteld.

Bovenlanden Oosteinderweg

Er wordt op dit moment geen uitvoeringsprogramma opgesteld, omdat nagenoeg alle activiteiten die uit de structuurvisie Bovenlanden Oosteinderweg voortkomen zijn gericht op versterking van de groen/recreatieve structuur. Deze activiteiten zijn opgenomen in het regionaal programma Westeinderscheg. Hierover wordt de raad geïnformeerd. Indien (voor)investeringen wenselijk/noodzakelijk zijn, wordt een voorstel ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Schinkelpolder
In de strategie werklocaties wordt voor dit gebied transformatie van glastuinbouw naar een duurzaam bedrijfsterrein. Het gebied vormt tevens een belangrijke schakel in de het gebied Westeinderscheg, waarvoor een regionaal programma wordt ontwikkeld. Dat betekent dat groen en water ook belangrijke thema's zijn.
In 2022 is een plan van aanpak gemaakt, zijn analyses uitgevoerd en is een adviesbureau geselecteerd voor de begeleiding van de participatie.

2.5.2 Vergunningverlening

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Transparantie en duidelijkheid in vergunningen- en handhavingsbeleid	2022-1.1 Implementeren en uitvoeren aangepaste regelgeving en werkprocessen.	Uitvoering	!

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

Bouwleges
Het onderzoek in de begroting 2022 aangekondigde onderzoek naar mogelijkheden om de flexibele schil anders dan met (dure) inhuur in te richten loopt nog. De verkenningen met de Omgevingsdienst hebben in dat opzicht nog geen concreet resultaat opgeleverd aangezien deze dienst maar in beperkte mate de vooraf (in jaarplannen) te plannen werkzaamheden van ons kan overnemen. Dit is gelet op het in tijd gezien vaak grillige verloop van plannen vooralsnog geen oplossing.

2.5.3 Wonen en volkshuisvesting

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Realiseren van voldoende betaalbare woningen voor doelgroepen (lagere en middeninkomens, starters, jonge gezinnen)	2022-1.1 Realisatie van 56 jongerenwoningen in het sociale segment + oplevering van 24 koopwoningen voor starters binnen het project VVA-terrein. Daarnaast dienen de programma's van projecten in voorbereiding aan te sluiten op de Woonagenda Aalsmeer 2020.	Uitvoering	✔
2. Realiseren van voldoende geschikte woningen voor ouderen	2022-2.1 Oplevering van 44 woningen voor senioren in het sociale segment binnen project Laurierhof. Start realisatie senioren/zorgwoningen in verschillende segmenten binnen project Roerdomplaan. Verdere planvorming seniorenwoningen binnen project Zuiderkerk. Daarnaast heeft het College in 2021 een Taskforce Wonen en Zorg opgericht waarin een groot aantal Aalsmeerse stakeholders in het woon-zorg domein zitting hebben. Deze Taskforce is gevraagd in het eerste kwartaal van 2022 advies uit te brengen over de doorontwikkeling van het Woon-zorg domein.	Uitvoering	! **A**
3. Faciliteren van meer duurzame en experimentele woonvormen	2022-3.1 De wens om realisatie van duurzame en experimentele woonvormen onder de aandacht brengen van (potentiële) ontwikkelende partijen	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer actiepunt	Aanvullende toelichting
2022-2.1	De 44 woningen in Laurierhof zijn opgeleverd. Project Roerdomplaan heeft vertraging. Zuiderkerk is snel gegaan en ook opgeleverd. De Taskforce heeft een advies uitgebracht.

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
2022-1. Implementatie Huisvestingsverordening Aalsmeer 2021 September 2021 is de Huivestingsverordening Aalsmeer 2021 vastgesteld. In 2022 worden diverse onderdelen uit de verordening verder uitgewerkt en wordt het systeem WoningNet aangepast zodat het nieuwe systeem in werking kan treden.	College	✔
2022-2. Programma Huisvesting arbeidsmigranten Uitvoering Fase 2 (maatregelen en pilots) en fase 3 (Actualisatie beleidskader)	Raad	! **A**
2022-3. Presentatie inzichten Taskforce Wonen en Zorg.	College	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
2022-2	In 2022 is er voor gekozen om het programma Huisvesting Arbeidsmigranten te verbreden tot een programma Internationale Medewerkers. Hierbij vindt tevens een herijking plaats van het oude programma. Besluitvorming over het nieuwe programma vindt in 2023 plaats.

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

De druk op de woningmarkt is hoog en zal naar verwachting voorlopig ook hoog blijven. Voor doelgroepen als jongeren en starters en mensen met een laag-(midden)inkomen wordt het steeds lastiger om passende woonruimte te vinden. Daarnaast is, door steeds verdere extramuralisatie van de zorg, een steeds grotere groep inwoners met een zorgvraag aangewezen op een reguliere woning. Vanuit woonbeleid moet er voor gezorgd worden dat er in de toekomst voldoende geschikte woningen voor deze doelgroep zijn. Vanuit Rijk, regio en gemeente Aalsmeer wordt vol ingezet op toevoeging van nieuwe woningen in alle prijscategorieën om het woningtekort in te lopen. Vanuit de Metropoolregio Amsterdam wordt er richting het Rijk aangedrongen op aanvullend instrumentarium voor gemeenten om te sturen op o.a. betaalbaarheid van wonen en bescherming van de woningvoorraad. Lokaal is als belangrijke kader de Woonagenda nog actueel. In 2022 zal er vooral aandacht zijn voor uitwerking van specifieke punten zoals de uitvoeringsregels woonruimteverdeling, het woonzorg beleid, de uitvoering van eerder gemaakt beleid en de verdere voorbereiding en uitvoering van diverse bouwprojecten.

Woonzorgvisie
De gemeente Aalsmeer is in 2021 gestart met de Taskforce Wonen en Zorg. Deze Taskforce verkent de problematiek van het langer thuis blijven wonen van met name ouderen en verstandelijk beperkten. De komende jaren zal de woon- en zorgproblematiek van ouderen en mensen met een verstandelijke beperking naar verwachting toenemen. In het eerste kwartaal 2022 heeft de Taskforce tussentijds haar bevindingen gedeeld. In 2023 zal de daadwerkelijke woonzorgvisie worden opgesteld.

2.5.4 Verkeer en vervoer

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. In stand houden en verbeteren van de bereikbaarheid van, naar en in Aalsmeer voor snel en langzaam verkeer met aandacht voor logistiek en leefbaarheid.	2022-1.1 Opstellen Mobiliteitsagenda Aalsmeer.	Raad	✔
2. Samen met de regio tot de beste keuzes komen ten aanzien van bereikbaarheid en mobiliteit.	2022-2.1 Opstellen Bereikbaarheidsagenda Zuidlob VRA i.s.m. de Vervoerregio Amsterdam (VRA), Provincie Noord-Holland, gemeenten Amstelveen, Uithoorn en Ouder-Amstel (Ouderkerk a/d Amstel).	Raad	✔
		Overig	✔

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
	2022-2.2 Periodiek op bestuurlijk niveau bestuurlijk afstemmen met de Amstelland-Meerlandengemeenten, met de Vervoerregio Amsterdam (portefeuillehoudersoverleg Verkeer en Vervoer) en periodieke afstemming met vervoermaatschappij Connexxion.		

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
1.. Bereikbaarheidsagenda Zuidlob VRA.	Raad	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

2.5.5 Maatschappelijk Vastgoed

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

Uitgangspunt voor het beheer van de gebouwenportefeuille is onveranderd de rapportage "Maatschappelijk vastgoed Aalsmeer in hernieuwde balans" uit 2016. Nagenoeg alle hierin gestelde doelen ten aanzien van de portefeuille zijn voltooid of in uitvoering. In 2021 zullen we de visie op het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed gaan actualiseren en in een nieuwe Nota Vastgoed Gemeente Aalsmeer 2022 inclusief verduurzamingsplan gaan uitwerken. De Nota vastgoed is eind 2022 vastgesteld. Een duurzaamheidsplan zal in de loop van 2024 worden opgepakt.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	2021	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2022
5.5 Beheer overige gebouwen en gronden	-259	-263	2.726	912	-1.813	1.803	1.258	-545	1.268
5.4 Verkeer en vervoer	14	17	2	19	17	2	17	15	-2
5.4 Verkeer en vervoer	-8	-59	34	0	-34	4	0	-4	30
5.1 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	950	0	12.426	12.455	29	10.265	8.774	-1.491	-1.520
8.1 Ruimte en leefomgeving	-1.173	-1.662	2.523	1.310	-1.213	2.705	958	-1.747	-534
5.1 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-236	2.019	2.746	6.508	3.762	2.614	4.068	1.454	-2.308
5.2 Wonen en bouwen	100	-1.016	3.057	2.310	-747	2.680	2.652	-28	719
Totaal saldo van baten en lasten	**-613**	**-963**	**23.513**	**23.513**	**0**	**20.073**	**17.727**	**-2.346**	**-2.346**

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	2021	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2022
Reservemutatie	-147	-1.815	6.786	3.946	-2.840	5.183	4.111	-1.073	1.767
Resultaat	**-759**	**-2.777**	**30.299**	**27.460**	**-2.840**	**25.256**	**21.838**	**-3.419**	**-579**

Belangrijkste afwijkingen

5.5 Beheer overige gebouwen en gronden (voordeel € 1.268.000)

Oosteinderweg 247 (nadeel lasten € 44.000)

Oosteinderweg 247 (The Beach) is eind 2021 aangeschaft. In 2022 zijn extra kosten voor instandhouding gemaakt die niet waren voorzien. Dit betreft voornamelijk incidentele extra lasten zoals energiekosten en verzekeringskosten.

Servicelasten te verrekenen met gebruikers (nadeel lasten en voordeel baten € 147.000)

Dit betreft met name de betaalde servicekosten (energie en onderhoud etc.) voor de locatie Oosteinderweg 247 die in rekening worden gebracht bij huurders. In de 1e bestuursrapportage 2023 worden deze lasten en baten structureel in de begroting opgenomen. Per saldo is deze afwijking budgetneutraal.

Hogere huurbaten (voordeel baten € 87.000)

Bij de aanschaf van Oosteinderweg 247 zijn de extra huurbaten voorzichtig verhoogd met € 106.000. De werkelijke huurbaten zijn hoger uitgevallen. De huurinkomsten voor 2022 zijn gebaseerd op de huur van december 2021. Als gevolg van de de coulance regelgeving voor huurders (die enkel gold voor december 2021 en januari 2022) zijn de huurinkomsten te laag in de begroting opgenomen.

V*erhuur grond (voordeel baten € 57.000)*

Het gronddepot aan de Ambachtsheerweg te Kudelstaart is verhuurd per 1 oktober 2022 voor 10 jaar. De huursom is € 200.000 per jaar. Via de kadernota worden deze opbrengsten structureel voor de komende 10 jaar opgenomen.

Verkoop grond tussen Rietwijkeroordweg 41 en 45 (voordeel baten € 86.000)

De verkoop van de grond tussen Rietwijkeroordweg 41 en 45 is niet meegenomen in de 2e bestuursrapportage.

Verkoop grond Witteweg (nadeel baten € 50.000)

Voor de herinrichting van de Burgemeester Kasteleinweg is de Witteweg bij de aansluiting op de Zwarteweg verlegd. In het verleden is een stuk grond van een ondernemer op het bedrijventerrein Witteweg aangekocht om deze aan te kunnen leggen. Na de verlegging wordt een deel van deze grond tegen dezelfde uitgangspunten weer aan dezelfde ondernemer terug geleverd. In 2022 zijn kabels en leidingen verlegd om de levering mogelijk te maken. De levering en de bijbehorende opbrengst zijn nog niet gerealiseerd en schuiven door naar 2023.

Voorziening onderhoud gebouwen (voordeel lasten € 96.000)

Het voorstel bij kadernota 2022 om de hogere bijdrage ESA € 241.000 te dekken via de voorziening onderhoud gebouwen is technisch niet mogelijk. Aalsmeer heeft (nog) geen meerjarenplan sport. De stand van de voorziening is te laag voor een verlaging van de dotatie met € 241.000. Verwerking kan alleen door

verlaging dotatie onderhoud gebouwen tot maximaal € 96.000. Het verschil is onderdeel van de kadernota 2024.

Oekraïne (voordeel lasten € 1.111.000)
Op 24 februari 2022 begon de Russische inval in Oekraïne. Als gevolg van de gevechten is een vluchtelingenstroom op gang gekomen waar ook Nederland en Aalsmeer mee te maken hebben gekregen. Een beroep werd gedaan op de gemeente om opvang te bieden voor deze ontheemde mensen. Uiteindelijk is gebleken dat de werkelijke kosten over meerdere programma's (programma 1, 5 en 8) verdeeld moesten worden. Iets waarbij bij het opstellen van de begroting geen rekening mee is gehouden door late communicatie hierover vanuit het Rijk. Voor een uitgebreide toelichting op de lasten en baten als gevolg van de oorlog in Oekraïne: zie programma 8 overige baten en lasten.

Dit betreft diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 93.000, voordeel baten € 19.000) die niet nader worden toegelicht.

5.4 Verkeer en vervoer - parkeren (nadeel € 2.000)
Dit betreft een nadeel op de baten dat niet nader wordt toegelicht.

5.4 Verkeer en vervoer - openbaar vervoer (voordeel € 30.000)
Dit betreft een voordeel op de lasten dat niet nader wordt toegelicht.

5.1 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (nadeel € 1.520.000)
Voorziening Greenpark BV (nadeel lasten € 1,4 miljoen)
Aalsmeer is samen met de gemeente Uithoorn ieder voor 50% aandeelhouder van de verbonden partij Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. Voor een negatieve financiële positie van Greenpark Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV moet een voorziening worden getroffen. Eind 2021 was de financiële positie € 100.000 negatief. In 2022 is de financiële positie verslechterd naar € 2,8 miljoen negatief. Door deze verslechtering moet € 1,4 miljoen gestort worden in de voorziening.

Voorziening grondexploitatie Greenpark (nadeel lasten € 59.000)
Eind 2021 is een extern onderzoek verricht naar de verschillen tussen de gemeentelijke administratie van het project Green Park Aalsmeer en de administratie van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. Uitkomst van het onderzoek is dat de vordering op Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV met € 100.000 verlaagd is. Daarnaast heeft er in 2022 een onvoorziene verwerving in het plangebied plaatsgevonden die niet verrekend kan worden met de ontwikkelaar (€ 80.000). Dit zorgt voor een negatief eindsaldo van de gemeentelijke grondexploitatie waarvoor een voorziening getroffen moet worden (€ 59.000 netto contante waarde).

Resultaatneming Einsteinstraat (nadeel lasten € 29.000, nadeel baten € 29.000)
In de 1e bestuursrapportage is melding gemaakt van positieve resultaatneming Einsteinstraat van € 29.000. Dit had een negatief moeten zijn. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 58.000.

Budgettair neutrale mutaties voor bouwgrondexploitaties (afwijkingen op lasten en/of baten van projecten, neutraal met balans)
De afwijking op de baten en lasten zijn grotendeels te verklaren door ontwikkelingen binnen Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. De aankoop van grondposities in 2022 is fors lager (€ 4,0 miljoen) dan geraamd. In 2022 zijn minder bedrijvenkavels en restgronden verkocht en zijn de inkomsten € 6,6 miljoen lager dan geraamd. Oorzaak hiervan is vertraging in de bestemmingsplanprocedure en uitloop in diverse

verwervingsdossiers. Om deze reden is de looptijd van dit project met twee jaar verlengd. Diverse kosten en opbrengsten vinden daarom meer gespreid plaats dan eerder was aangenomen. Omdat het resultaat van de bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen zijn baten en lasten in evenwicht. De belangrijkste uitzondering hierop zijn winstnemingen.

8.1 Ruimte en leefomgeving (nadeel € 534.000)

Facilitaire projecten (nadeel € 472.000)

Zie hoofdstuk facilitaire projecten met toelichting verderop in dit programma.

Planschade (nadeel € 29.000)

Dit betreft de uitkering van een planschade inzake bestemmingsplan Schinkelpolder (€ 29.000).

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 33.000) worden niet toegelicht.

5.1 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) (nadeel € 2.308.000)

Resultaatnemingen (nadeel € 1.643.000)

Dit betreft resultaatnemingen op de volgende projecten:

Meervalstraat- Roerdomplaan (nadeel: lagere winstneming)	€ 1.150.000
VVA terrein (nadeel: terugdraaien winstneming 2021)	€ 250.000
Westeinderhage (nadeel: geen winstneming)	€ 126.000
Vrouwentroost (nadeel: geen winstneming)	€ 117.000
	€ 1.643.000

Dotatie verliesvoorziening De Tuinen (nadeel lasten € 424.000; nadeel baten € 239.000)

Na actualisatie van de grondexploitatie is sprake van een verwacht negatief resultaat van € 6,7 miljoen op netto contante waarde.

De minder positieve prognose van het volledige project de Tuinen van Aalsmeer (actief en facilitair) op eindwaarde heeft de volgende oorzaken:

- Autonome mutaties (prijsstijgingen, indexatie en rente)
- Verwerking definitieve taxatie grondopbrengst
- Verwerking lagere inkomsten particuliere initiatieven

Voor deze voorziening geldt dat er jaarlijks, gedurende de restant looptijd van dit project, een bedrag wordt gedoteerd aan de verlieslatende voorziening. Bij de afsluiting van het project is de voorziening hiermee toereikend om het verlies in één keer af te boeken.

Bouwgrondexploitaties (afwijkingen op lasten en/of baten van projecten, zonder invloed op het resultaat)

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden over het algemeen veroorzaakt door afwijking van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget. Omdat hierdoor het resultaat op het jaarbudget wijzigt, wijzigt ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen.

De afwijking op de baten en lasten die betrekking hebben op de boeking naar de balans bedraagt € 553.000 lagere lasten en € 304.000 lagere baten.

Deze verschillen zijn te verklaren door ontwikkelingen binnen de hierna vermelde grondexploitaties.

Stommeer Ophelialaan Thijsselaan
Het is niet noodzakelijk gebleken om de geplande sanering (€ 67.000) direct uit te voeren. Deze is nu gepland in 2023.

Hornmeer Meervalstraat Roerdomplaan (winstneming € 1.150.000 nadelig)
Als gevolg van bezwaren van omwonenden tegen de omgevingsvergunning voor de Roerdomplaan zijn de bouwrijp werkzaamheden (€ 602.000) uitgesteld naar 2023.
De resultaatneming valt lager uit (€ 1.150.000). Dit kent twee oorzaken. Door uitstel van de werkzaamheden mag er op grond van de richtlijnen uit het BBV minder winst worden genomen. Daarnaast zijn ook de parameters geactualiseerd als gevolg waarvan rekening moet worden gehouden met prijsstijgingen. Dit heeft effect op de tussentijdse resultaatneming.

Hoofdweg Zuid
De ontwikkeling van Hoofdweg Zuid is vertraagd. Er is nog geen anterieure overeenkomst tussen gemeente en ontwikkelaars getekend. Een deel van de grond is in eigendom van de gemeente. De beoogde verkoop is nog niet in voorbereiding door de vertraging. Er zijn dus ook geen voorbereidingskosten gemaakt. Kosten worden pas gemaakt als er zicht is op de verkoop.

Vrouwentroost
Voor de grondoverdracht moet er een onderzoek uitgevoerd worden waaruit blijkt dat de over te dragen gronden vrij van explosieven zijn. Dit onderzoek is eind 2022 uitgezet en wordt naar verwachting in 2023 afgerond, waarna de grondoverdracht kan plaatsvinden.

VVA terrein
Vanwege problemen bij het bouwrijp en woonrijp maken van de gronden is het plan vertraagd. In 2022 is er een geschil geweest met de aannemer over onvoorziene omstandigheden. Deze omstandigheden hebben ertoe geleid dat de kosten voor het bouw- en woonrijp maken fors zijn toegenomen (€ 269.000).
Door de toegenomen kosten moest een negatieve resultaatneming gedaan worden van € 164.000, terwijl een positieve resultaatneming van € 86.000 geraamd was. Dit verklaart het nadelig verschil in resultaatneming van € 250.000. Het project wordt in 2023 afgerond.

Westeinderhage
De gronduitgifte is vertraagd doordat het bestemmingsplan in 2022 niet is vastgesteld. De commissie heeft extra onderzoek gevraagd naar de hoofdontsluiting van de nieuwe wijk ter hoogte van het Geerland. Deze stukken zijn in het tweede kwartaal 2023 opnieuw ter vaststelling aan de raad aangeboden. Hierdoor is de looptijd van de grondexploitatie met een jaar verlengd tot eind 2023. De kosten voor verwerving, de opbrengsten voor gronduitgifte en de winstneming zijn doorgeschoven naar 2023. Het totale projectresultaat daalt als gevolg van deze vertraging van € 126.000 naar € 96.000 positief.

5.2 Wonen en bouwen (voordeel € 719.000)
Dwangsommen (nadeel lasten € 130.000 en voordeel baten € 162.000)
Het beleid is dat verbeurde dwangsommen in principe worden ingevorderd. In 2022 zijn dwangsommen ter hoogte van € 67.000 opgelegd. Gemotiveerde verzoeken tot verlaging van de dwangsom of de solvabiliteit van de overtreder zijn bijvoorbeeld redenen waarom invordering niet of slechts gedeeltelijk plaatsvindt. De voorziening dubieuze debiteuren is per saldo met hetzelfde bedrag verhoogd tot het saldo van de openstaande dwangsommen (€ 35.000 nadelig).

Huisvesting arbeidsmigranten (voordeel lasten € 458.000, nadeel baten € 410.000)
De subsidie die de gemeente Aalsmeer eind 2020 heeft ontvangen van het Rijk voor het project huisvesting arbeidsmigranten is tot op heden niet besteed, omdat:

- Er nog geen aanvragen zijn gedaan in het kader van de lokale subsidieregeling die vanuit de ontvangen rijkssubsidie wordt bekostigd.
- Er binnen de organisatie een heroverweging plaatsvindt van het programma huisvesting arbeidsmigranten. Het programma wordt breder getrokken tot een programma internationale medewerkers.
- Er onvoldoende capaciteit beschikbaar is geweest om verdere besteding van deze subsidie nader uit te werken.

Het college heeft bij het Rijk het verzoek neergelegd of de subsidie nog in 2023 mag worden besteed. Het Rijk heeft hier formeel toestemming voor gegeven.

Omgevingsvergunningen (nadeel lasten € 30.000, voordeel baten € 591.000)
De legesinkomsten en de hiermee samenhangende lasten worden begroot op basis van (project) ontwikkelingen en verwachte vergunningaanvragen. Onder andere markt ontwikkelingen, het tempo van de aanvrager zelf en de economische omstandigheden (stikstofproblematiek, oorlog in Oekraïne, hoge inflatie en stijging van rentepercentages) beïnvloeden of en wanneer een project daadwerkelijk tot de realisatiefase komt. De gemeente kan daarnaast alleen op basis van het initiatief een inschatting maken van de leges, omdat een exact bouwplan nog niet bekend is. Deze factoren leiden tot € 591.000 aan hogere baten dan geraamd. De hieraan gerelateerde lasten zijn € 30.000 hoger.

Toezicht omgevingsvergunningen (voordeel lasten € 44.000)
Bij grote projecten vanaf € 500.000 wordt op basis van een aanname een reservering gemaakt voor de te verwachten kosten met betrekking tot het noodzakelijke toezicht op die projecten inclusief de constructieve toets. Op basis van nacalculatie worden de projecten “afgerekend” nadat deze zijn afgerond. De werkelijke lasten zijn € 44.000 lager dan vooraf geraamd.

Diverse afwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 35.000, nadeel baten € 1.000) worden niet nader toegelicht.

Reservemutaties (voordeel € 1.767.000)
Mutatie reserve uitvoeringsprogramma buitenruimte voor bovenwijkse voorzieningen (voordeel toevoeging € 120.000)
De toevoeging aan de reserve voor bovenwijkse voorzieningen hangt samen met de exploitatiebijdragen op de diverse projecten. Als de exploitatiebijdrage ontvangen wordt wordt de toevoeging aan de reserve gedaan. De exploitatiebijdrage is € 120.000 lager dan geraamd. Hierdoor is de toevoeging aan de reserve uitvoeringsprogramma buitenruimte voor bovenwijkse voorzieningen ook € 120.000 lager.

Mutatie reserve grondexploitaties (voordeel toevoeging € 1.483.000, voordeel onttrekking € 164.000)
De toevoeging aan de reserve grondexploitaties hangt samen met de tussentijdse winstnemingen op de diverse projecten. De tussentijdse winstneming is € 1.483.000 miljoen lager dan geraamd. Hierdoor is de toevoeging aan de reserve grondexploitaties ook lager.
De winstneming van 2021 is eind 2022 voor het VVA-terrein te hoog gebleken. Daarom is € 164.000 onttrokken aan de reserve grondexploitatie, waar gerekend was op een storting van € 86.000.

Facilitaire projecten met toelichting

bedragen x 1.000	8.1 Ruimte en leefomgeving			Investeringen buitenruimte			Resultaat taakveld 8.1		Resultaat bovenwijks	Resultaat investeringen	Voorziening	
	U	I	B	U	I	B	W	V	W	V	S	O
Aalsmeerderweg 55-57	-6							-6			-9	
Aalsmeerderweg 237-239	-1		-1									
Bilderdammerweg 64	-7							-7				
De Tuinen Polderzoom fase 2	9	-257	266	221	221						185	-132
De Tuinen Zwarteweg	-41		-41	37	37							
Dorpshaven Zuid	-2		-58	-8		-17	-74	-18		9		-55
Dorpsstraat 133	0	-10					-10					
Dorpsstraat 135	-6		-6									
Hoofdweg Zuid	-29	-8	123					-145				
Hornweg 240-244	17	23	-6								-17	
Kerkepad		-15		15	15		-13	2	0			
Machineweg Rooie Dorp	-11			10				-11		10		-1
Machineweg 17a	-3		-3									
Nieuw Calslagen	-27	-7		23				-20		23	-24	3
Oosteindedriehoek	20	-367	387									
Ophelialaan 90a	0							0				
Oranjestraat naast 3	-1	-8					-7					
Parkmeer	35	0	39				4					
Stationsweg 17	-3	-35	37	37	37		5				-7	
Takkade	0	4						0	4			
Uiterweg 116 Marinapark	19		19								-2	
Uiterweg 42-46	2		5					-3				
Uiterweg 59-63	15	0	15									
Van Cleeffkade	0		66					-66				
Westeinderhage	-44	252	-180						116		-88	
Zuiderkerk	-11		-11	304		96				208	-10	208
Overig	-34							-34				
Totaal	**-110**	**-428**	**651**	**637**	**309**	**78**	**-95**	**-309**	**120**	**250**	**28**	**23**

*** Toelichting: U = uitgaven, I = inkomsten, B = balansmutatie, W = winst, V-verlies, S = storting en O = onttrekking**

5.1 Ruimtelijke ordening facilitaire projecten (nadeel € 472.000)

Bij facilitair grondbeleid wordt de bestemming uit de ruimtelijke maatregel gerealiseerd door particulieren. Hierbij moet de gemeente de kosten, die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen te realiseren, te verhalen op de particuliere ontwikkelaar. Daardoor is het saldo van baten en lasten over het algemeen in evenwicht. Een deel van deze lasten zijn toevoegingen aan reserves van bijdragen van ontwikkelaars voor bovenwijkse voorzieningen of kunstzinnige verfraaiing. Deze toevoegingen aan reserves worden verantwoord op mutaties reserves programma 5.

Uitzondering op het budgettair neutrale saldo zijn kosten die niet kunnen worden verhaald. Deze moeten als verlies worden genomen in het jaar dat dit zich voordoet. Voor verwachte toekomstige tekorten wordt een voorziening getroffen. De overige afwijkingen op baten en lasten zijn budgettair neutraal en betreffen faseringsverschillen binnen de projecten.

Het nadeel kan als volgt worden verklaard:

Mutatie resultaat 8.1	nadeel per saldo € 214.000
Resultaat bovenwijks	nadeel € 120.000
Mutatie voorziening	voordeel per saldo € 50.000
Dorpshaven Zuid	nadeel € 143.000

De nieuwe brug in project Dorpshaven Zuid wordt uitgevoerd bij toekomstige werkzaamheden aan de Lijnbaan. De kosten hiervan zijn € 143.000. De inkomsten hiervan zijn in 2022 reeds ontvangen. Omdat het project Dorpshaven Zuid is afgesloten en de kosten nog gemaakt moeten worden schuiven ook de inkomsten door.
Hierna wordt per project ingegaan op de belangrijkste redenen van de afwijking ultimo 2022.

Mutatie resultaat 8.1

Hoofdweg Zuid

De ontwikkeling van Hoofdweg Zuid is vertraagd. Er is nog geen anterieure overeenkomst tussen gemeente en ontwikkelaars getekend. Het is onzeker of deze overeenkomst nog wordt gesloten en als dat het geval is of alle gemaakte kosten kunnen worden verhaald. Er heeft wel inzet plaatsgevonden voor planproducten waarvoor nog geen exploitatiebijdrage is ontvangen. Daarom wordt een niet geraamd verlies genomen (€ 145.000).

Van Cleeffkade

Het traject met de ontwikkelende partij is gestopt, omdat het project voor deze partij niet haalbaar bleek. Het project is daarom in 2022 afgesloten. De gemaakte voorbereidingskosten bedragen € 66.000. Bij doorgang van de ontwikkeling konden deze kosten verhaald worden. Deze zijn nu als verlies genomen.

Mutatie voorziening/ resultaat bovenwijks

De Tuinen van Aalsmeer - Polderzoom fase 2

Omdat de nutsbedrijven meer tijd nodig hadden zijn uiteindelijk niet alle werkzaamheden volgens de oorspronkelijke planning afgerond en is € 230.000 doorgeschoven naar 2023. Dit heeft nauwelijks effect op de totale projectbegroting en geen effect op het resultaat 2022.
Voor het facilitaire deel is na actualisatie van de grondexploitatie 2022 naar 2023 sprake van een verwacht negatief resultaat van € 1,34 miljoen op eindwaarde. De beginstand 2022 was € 1,47 miljoen. Dit betekent dat € 132.000 vrijvalt. Deze vrijval was niet begroot. De begrote storting was in 2022 daarom ook niet nodig.

Westeinderhage

Vanwege insprekers is door de raadscommissie een second opinion gevraagd voor de aansluiting van het projectgebied ter hoogte van het Geerland met een gelijkwaardige kruising. De second opinion is opgeleverd en moet worden beschouwd in samenspraak met de eerdere bij het bestemmingsplan gevoegde stukken over dit onderwerp.
Om deze reden zijn met name de plankosten opgelopen en deze lopen nog verder op als gevolg van vertraging van het bestemmingsplan. Planbegeleiding, juridische toetsen, extra sessies bij de commissie, twee extra onderzoeken en bestuurlijke afstemming zorgen ervoor dat er meer uren dan geraamd zijn gemaakt.
Na vaststelling van het bestemmingsplan kunnen de exploitatiebijdragen conform de anterieure overeenkomst in rekening worden gebracht bij de ontwikkelaar. Deze opbrengst is doorgeschoven naar 2023. Hierdoor schuift ook de (geraamde) afdracht bovenwijks door naar 2023 (€ 116.000 nadelig).
Niet alle kosten van bovenstaande extra werkzaamheden kunnen verhaald. Het totale projectresultaat daalt door de bestuurlijke vertraging tot € 280.000 negatief. Hiervoor is de voorziening met € 88.000 opgehoogd.

Zuiderkerk

Door het civiele werk te combineren met de werkzaamheden aan het riool schuift het woonrijp maken door naar het 1e kwartaal 2023. Hiermee wordt voorkomen dat de straat twee keer open moet.
De onttrekking aan de voorziening schuift ook door naar 2023. Het nadelig effect 2022 bedraagt € 218.000.

De overige afwijkingen per project (zie bovenstaande tabel) kleiner dan € 40.000 worden niet nader toegelicht.

Zonder resultaat effect
Oosteindedriehoek
Eind 2022 is een anterieure overeenkomst gesloten tussen de marktpartijen en de gemeente. De exploitatiebijdrage kon hierdoor nog in 2022 in rekening gesteld. € 387.000 schuift door naar 2023.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties zijn betrokken:

- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied; en
- Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V.

Voor aanvullende informatie over deze partijen wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen van deze jaarstukken.

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid



Missie 2019 - 2022

Besturen is vooruit denken. We realiseren ons dat Aalsmeer ook in de toekomst haar eigen identiteit wil behouden, maar wij willen ook samenwerken met anderen. Dat zijn uitdagingen waar wij samen met de gemeenteraad, inwoners, ondernemers en onze partners in de regio het gesprek over willen aangaan. Samen gaan wij de toekomst van onze mooie gemeente vormgeven.

Basis voor onze samenwerking met de gemeenteraad is het raadsprogramma met gezamenlijke uitgangspunten, kernwaarden en belangrijke thema's. Daarbij willen wij een actieve wisselwerking tussen raad en college over hoe wij willen participeren met verschillende groepen in de samenleving. Wij willen aansluiting houden met de samenleving, inwoners en ondernemers door hen zo vroeg mogelijk te betrekken bij nieuwe ontwikkelingen, ruimte geven voor eigen initiatieven, maar ook duidelijk zijn over verwachtingen. Zo willen wij bouwen aan verbinding en vertrouwen tussen samenleving en gemeentebestuur.



2.6.1 Veiligheid, handhaving en crisisbeheersing

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Voorkomen en bestrijden van georganiseerde criminaliteit in de sierteeltsector	2022-1.1 - toezicht en handhaving handhavingsknooppunt Aalsmeer; - toezicht en handhaving gebiedsgebonden projecten; - verbeteren informatiepositie.	Uitvoering	✔
2. Inzetten op problematiek arbeidsmigranten	2022-2.1 - aanpak illegaal gebruik en/of overbewoning; - toezicht en handhaving gebiedsgebonden projecten; - communicatie/voorlichting aan arbeidsmigranten; - toezicht en handhaving in de openbare ruimte.	Uitvoering	✔
3. Voorkomen jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit	2022-3.1 - aanpak alcoholmisbruik, lachgas; - inzet op jeugdoverlast op het water; - inzet op jeugdoverlast in de openbare ruimte; - aanpak via LPGA/top 400/600.	Uitvoering	✔
4. Handhaven openbare orde en veiligheid in en rondom het water	2022-4.1 Uitvoeringsplan waterveiligheid: - toezicht en handhaving varend verkeer; - aanpak overlast/criminaliteit op en rond het water; - intensiveren samenwerking met politie en jongerenwerk op het water; - wijzigen lokale regelgeving waar mogelijk; - communicatie en voorlichting.	Uitvoering	✔
5. Inzetten op woonfraude, hennepteelt, inbraken/HIC-crimes, personen met verward gedrag	2022-5.1 Door: - toezicht en handhaving gebiedsgebonden projecten; - toepassing bestuurlijke maatregelen (waaronder sluiting panden); - inzet op zorg/veiligheid personen met verward gedrag; - bieden tijdig en juist vangnet; - convenanten zorgpartners gegevensuitwisseling; - deelname regionale programma's Actiecentrum Veiligheid en Zorg; - persoonsgerichte aanpak verwarde verdachten; - Lokale aanpak overlast veelplegers; - implementatie ketenveldnorm (langdurige forensische expertise zorg).	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
2022-1. Aanpak ondermijning/mensenhandel.	Uitvoering	✔
2022-2. Actualiseren Algemene Plaatselijke Verordening Aalsmeer.	Raad	✔
2022-3. Financiële jaarstukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	Raad	✔
2022-4. Opstellen integraal veiligheidsplan 2023-2026.	Raad	! A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
2022-4	Het regionaal integraal veiligheidsplan 2023-2026 is op 22 november in het regionaal bestuurlijk overleg vastgesteld. In de raadsbrief die naar aanleiding daarvan door het college is opgesteld is toegelicht dat het Integraal Veiligheidsplan 2023-2024 in het eerste kwartaal 2023 ter bespreking en vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

Heugelijk feit was dat in 2022 weer grote evenementen hebben kunnen plaatsvinden. Nu ook vanaf 2022 het aandachtsveld evenementen is geplaatst bij Openbare Orde en Veiligheid (OOV), zijn hiervoor diverse kosten gemaakt zoals bijvoorbeeld verkeersregelaars, bebording et cetera. Dit is gebeurd binnen de bestaande budgetten.
Gezien de expertise met evenementen op en rond het water zijn deze taken binnen de kernorganisatie belegd.
Begin 2022 in de nasleep van de COVID-19 pandemie heeft ook OOV hieraan materieel en immaterieel input gegeven.

Met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne eind februari 2022 was de gemeente Aalsmeer een van de eerste gemeenten in Nederland die gestrande Oekraïense vrachtwagenchauffeurs bij Royal Holland Flora en telers mochten opvangen. Aalsmeer heeft in 2022 gezien de sierteeltsector een regionaal coördinerende taak gehad in bovengenoemde opvang. Dit impliceert dat veel incidentele kosten welke later grotendeels zijn vergoed door de Rijksoverheid zijn gedaan door de gemeente. Dit betreft kosten van o.a. hotels, voedsel, dierenopvang.

2.6.2 Dienstverlening burger

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Vergroten van de digitale dienstverlening voor de burger.	2022-1.1 Vergroten identiteitsbewaking en verbeteren werkprocessen voor doelgroepen arbeidsmigranten en mensen in het register niet ingezetenen (RNI).	Uitvoering	✔
2. De telefonische dienstverlening optimaliseren.	2022-2.1 Ondersteunen teams om bereikbaarheid voor inwoners en ondernemers te vergroten	Uitvoering	✔
3. Verbeteren van de digitale communicatie met burgers en ondernemers.	2022-3.1 Web-teksten tweetalig aanbieden evenals digitale communicatie in de vorm van bevestigingen, herinneringen en afhandeling.	Uitvoering	!

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

Verbeteren van de digitale communicatie met burgers en ondernemers
Aan de hand van afspraken met huisvestingspartners konden inwoners met de expertise van goed opgeleid personeel op locatie worden ingeschreven. Door analoge controle te combineren met digitale ondersteuning is de organisatie in staat om de kwaliteit van de registraties te bewaken.
Vanuit het team Publieksinformatie is er ondersteuning verleend aan teams die gebruik maken van een groepsnummer waarop het team te bereiken is voor de inwoner. Publieksinformatie heeft in samenwerking met ICT een managementtool ontwikkeld. Vanuit een overzicht kunnen de teamleiders hun groep beter kunnen aansturen om zo de bereikbaarheid te verhogen.
Verder heeft team Publieksinformatie ruim 300 interne informatiepagina's herzien en herschreven zodat er snel en in samenhang geadviseerd kan worden. De norm voor snel is een telefoongesprek gemiddeld binnen 04:00 minuut afhandelen en registreren. In samenhang is het verwijzen naar alternatieve kanalen, externe partners en adviseren over producten die verband houden met de vraag die een inwoner stelt. Door het redactiewerk op de interne pagina's, zijn er in samenwerking met team digitaal (communicatie) veel productteksten aangepast. Door technische beperkingen was het optimaliseren van meertaligheid van de website niet altijd mogelijk.

2.6.3 Communicatie

Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
1. Verbeteren/vernieuwen van de digitale communicatie	2022-1.1 Uitbreiding digitale dienstverlening en informatievoorziening, inclusief bijbehorende formatie	Uitvoering	✔

Wat willen we bereiken in 2018-2022?	Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	Type	Status
	2022-1.2 Betere kanaalsturing bij inzet social media om doelgroepen gericht te bereiken	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	Type	Status
1.. Uitbreiding digitale communicatie en webcare en bijbehorende formatie	Uitvoering	✔

Status: 'A' = aanvullende toelichting

2.6.4 Deregulering

Thema Actuele beleidsontwikkelingen

Metropoolregio Amsterdam (MRA)
Aalsmeer maakt samen met 31 andere gemeenten, de provincies Noord-Holland en Flevoland en de Vervoerregio deel uit van het bestuurlijk netwerk Metropoolregio Amsterdam (MRA). De MRA is dé spreekbuis waar het gaat om strategische lobby voor rijksmiddelen, bijvoorbeeld voor mobiliteit en brede verstedelijking. Met ingang van 1 januari 2022 gelden nieuwe samenwerkingsafspraken die op 9 december 2021 door de raad zijn bekrachtigd.

De inhoudelijke opgaven worden elke vier jaar vastgelegd in een MRA-Agenda met daarbij een Investeringsagenda. De huidige agenda loopt tot en met 2024. De voorbereidingen voor een nieuwe agenda starten in 2023. De Termijnagenda MRA is voor de raad een nieuw instrument waarmee inzichtelijk wordt gemaakt welke onderwerpen (met welke bespreekpunten) het komende jaar op de agenda's staan van de verschillende bestuurlijke MRA overleggen. Ook een nieuw instrument voor de raad is de Voortgangsnotitie van de MRA. De Termijnagenda en de Voortgangsnota worden in 2023 voor het eerst aan de raden en staten voorgelegd.

Door middel van een maandelijks bericht van de MRA aan de raads- en statenleden wordt de raad in het kort geïnformeerd over actuele ontwikkelingen van de samenwerking MRA.
De bijdrage aan de MRA bedroeg in 2022 € 1,53 per inwoner (2023: € 1,59, 2024 € 1,63). De hoogte van de bijdrage per inwoner wordt telkens voor vier jaar vastgesteld in een MRA meerjarenbegroting, gelijktijdig bij het vaststellen van de MRA Agenda.

2.6.5 Regionale samenwerking

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	2021	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2022
6.4 Bestuur	-2.041	-2.283	2.658	292	-2.366	2.616	293	-2.323	43
6.2 Burgerzaken	-402	-363	1.010	437	-573	1.018	482	-535	37
6.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.419	-1.414	1.432	0	-1.432	1.424	0	-1.424	9
6.1 Openbare orde en veiligheid	-1.649	-1.691	1.862	33	-1.829	1.736	50	-1.686	143
Totaal saldo van baten en lasten	**-5.510**	**-5.752**	**6.961**	**762**	**-6.199**	**6.794**	**825**	**-5.968**	**231**
Resultaat	**-5.510**	**-5.752**	**6.961**	**762**	**-6.199**	**6.794**	**825**	**-5.968**	**231**

Belangrijkste afwijkingen

6.4 Bestuur (voordeel lasten € 43.000)

Griffie (voordeel lasten € 14.000)
De functie van raadsadviseur is structureel parttime ingevuld (0,8 vte). Ondanks extra inhuur van een raadsadviseur leidt dit tot een voordeel van € 14.000 op de personele lasten van de griffie.

Regionale en internationale samenwerking (*voordeel lasten € 9.000*)
De jaarlijkse bijdrage voor convenantpartners MRA is in 2022 € 9.000 lager dan begroot. De verwachte hogere kosten voor de in 2022 gerealiseerde versterking van de samenwerking zijn niet in rekening gebracht in 2022. Deze kosten worden verwacht in 2023.

Diverse afwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 19.000, voordeel baten € 1.000) worden niet nader toegelicht.

6.2 Burgerzaken (voordeel € 37.000)
Leges en rijksafdrachten burgerzaken (voordeel baten € 45.000)
De gerealiseerde inkomsten uit hoofde van paspoorten, rijbewijzen, garantverklaringen en naturalisatie zijn € 45.000 hoger dan verwacht. Deze extra inkomsten zijn met name ontstaan door omzet reisdocumenten. Bij de nieuwe prognose in de 2e bestuursrapportage was rekening gehouden met extra aanvragen reisdocumenten vanwege door corona uitgestelde aanvragen. De verwachting was dat deze extra piek zou duren tot en met het derde kwartaal. Deze heeft echter geduurd tot einde van het jaar.

Diverse afwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 8.000) worden niet nader toegelicht.

6.1 Crisisbeheersing en brandweer (voordeel € 9.000)
Diverse afwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 9.000) worden niet nader toegelicht.

6.1 Openbare orde en veiligheid (voordeel € 143.000)

Ondermijning (voordeel lasten € 129.000, voordeel baten € 41.000)

Het restantbudget vloeit enerzijds uit de reguliere taken voort, doordat er geen kosten zijn geweest voor de regionale casusregisseur radicalisering vanwege een rijkssubsidie (die via het Actiecentrum Veiligheid en Zorg is ontvangen). Tevens is deze functie in het grootste deel van 2022 niet ingevuld vanwege een openstaande vacature. De inhoudelijke werkzaamheden zijn tijdelijk waargenomen door Amsterdam. Hiervan wordt geen doorberekening verwacht. Genoemde vacature is in het 1e kwartaal 2023 ingevuld.
Er zijn daarnaast nauwelijks kosten gemaakt voor openbare orde incidenten die gebruikelijk ten laste komen van het reguliere budget.
Anderzijds zijn de geraamde kosten voor de adviseur veiligheid en ondermijning bij de ontvlechting van de budgetten van de kernorganisatie dubbel geraamd.

Diverse afwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 3.000, nadeel baten € 24.000) worden niet nader toegelicht.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Bestuur, bevolking en veiligheid zijn betrokken:

- Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland;
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied;
- Vervoerregio Amsterdam; en
- Amstelland- en Meerlanden overleg.

Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen van deze jaarstukken.

2.7 Overhead

Inleiding

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de overhead op een separaat programma wordt begroot, verantwoord en in een apart overzicht wordt opgenomen met de baten en lasten van de overhead. De programma's bevatten daarmee alleen de baten en lasten van het primaire proces. Dat wil zeggen alleen die onderdelen van de bedrijfsvoering die alleen c.q. direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Ter wille van een uniforme verantwoording in alle gemeenten is een eenduidige afbakening van belang van enerzijds de kosten die verband houden met het primaire proces en anderzijds de kosten die gerekend worden tot de overhead. Daartoe geeft de regelgeving een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving van wat er valt onder het taakveld "0.4 Ondersteuning" binnen dit programma. Samengevat gaat het bij overhead om de volgende zaken:

a. leidinggevenden en managementondersteuning in het primair proces,
b. de financiële functie,
c. P&O/HRM,
d. de inkoopfunctie,
e. de communicatiefunctie,
f. juridische zaken,
g. ICT,
h. bestuurszaken en bestuursondersteuning
i. facilitaire zaken en huisvesting (incl. post en archief).

In de uitwerking van toerekening van overhead is conform onze financiële verordening gekozen deze te bepalen als percentage van de directe ambtelijke capaciteitsinzet. Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directe ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Ten slotte sluit deze keuze het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert. Het percentage wordt op begrotingsbasis berekend en gedurende het jaar niet aangepast.

Er vindt toerekening van overhead plaats naar de grondexploitaties. Ook bij het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen wordt extracomptabel overhead toegerekend.
Daartoe worden de netto-overheadkosten uitgedrukt in een percentage van de totale directe ambtelijke capaciteitsinzet. Dit leidt tot een overheadpercentage van afgerond 78% conform de volgende berekening:

Saldo taakveld Overhead (0.4)	€ 10,652 miljoen (a)
Totale (netto toegerekende) overheadkosten	€ 8,347 miljoen (b)
Opslagpercentage:	78% (b/a)

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	**2021**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2022**
7.1 Ondersteuning organisatie	-11.610	-8.567	9.709	0	-9.709	9.297	8	-9.288	420
Totaal saldo van baten en lasten	**-11.610**	**-8.567**	**9.709**	**0**	**-9.709**	**9.297**	**8**	**-9.288**	**420**
Reservemutatie	328	0	0	200	200	0	157	157	-42
Resultaat	**-11.282**	**-8.567**	**9.709**	**200**	**-9.509**	**9.297**	**166**	**-9.131**	**378**

Belangrijkste afwijkingen

7.1 Ondersteuning organisatie (voordeel € 420.000)

Salariskosten/ externe inhuur kernorganisatie (voordeel lasten € 200.000)

In 2022 is de kernorganisatie gestart. Doordat niet alle medewerkers gelijk zijn begonnen en een deel van de inhuur ten laste van het transitiebudget is gekomen is het budget voor salariskosten en externe inhuur van de kernorganisatie niet volledig besteed.

Overige kosten directie Aalsmeer (voordeel lasten € 129.000)

Een deel van de kosten die zijn gemaakt zijn gerelateerd aan de start van de kernorganisatie. Daardoor zijn deze ten laste van het transitiebudget gekomen. In voorgaande jaren bleek er ook sprake te zijn van een onderschrijding op dit budget. In de voorbereiding van de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024 zullen de benodigde budgetten opnieuw tegen het licht worden gehouden.

Gemeentebrede bedrijfsvoering (voordeel lasten € 88.000)

De doorberekende overhead van de kernorganisatie aan ruimtelijke ontwikkeling projecten zorgt voor een voordeel van € 57.000. Daarnaast zijn er minder bedrijfsvoeringskosten (met betrekking tot projectmanagement, toezicht en administratie) doorberekend. Dit levert een verschil op van € 42.000 (voordelig). Dit wordt gecompenseerd door hetzelfde (maar dan nadelige verschil) bij de reservemutaties.
Met ingang van 2022 mogen medewerkers op grond van de CAO verlofsparen. Hiervoor dient de gemeente een voorziening te vormen, omdat er sprake is van een arbeidskostengerelateerde verplichting die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kent. In 2022 is door een tweetal medewerkers van de kernorganisatie aangegeven van deze regeling gebruik te willen maken. Hiervoor is € 11.000 in de voorziening gestort.

Diverse overige afwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 5.000, voordeel baten € 8.000) worden niet nader toegelicht.

Reservemutaties (nadeel € 42.000)

Reservemutatie Gemeentebrede bedrijfsvoering (nadeel baten € 42.000)

Zie voor de toelichting hiervoor onder gemeentebrede bedrijfsvoering.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Onder de algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is aan een bepaald programma. Niet vrij besteedbare middelen, zoals bijvoorbeeld specifieke uitkeringen en riool- en afvalstoffenheffing (retributies) worden rechtstreeks verantwoord op de programma's ter dekking van de betreffende kosten.
Algemene dekkingsmiddelen bestaan voor het grootste deel uit de uitkering gemeentefonds en uit de algemene belastingen, zoals de onroerende zaak belastingen. Naast deze inkomenscomponenten ontvangt de gemeente uit haar deelnemingen en uitgezette middelen dividend en rente.

Hieronder volgt een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Daarna worden de onderdelen kort toegelicht.



Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	**2021**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2022**
8.1 Treasury	294	105	-16	169	185	120	304	184	-1
8.1 OZB Woningen	5.246	5.316	468	4.599	4.131	405	4.710	4.305	174
8.1 OZB Niet woningen	4.643	4.668	133	5.212	5.080	133	5.187	5.054	-26
8.1 Belastingen overig	1.764	257	28	284	257	54	285	231	-26
8.1 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	39.514	37.772	0	45.404	45.404	0	46.535	46.535	1.131
8.1 Overige baten en lasten	1.069	-111	990	2.976	1.987	799	3.843	3.045	1.058
8.1 Vennootschapsbelasting (VPB)	-11	0	0	0	0	11	0	-11	-11
Totaal saldo van baten en lasten	**52.519**	**48.006**	**1.602**	**58.645**	**57.043**	**1.521**	**60.863**	**59.343**	**2.300**
Reservemutatie	813	565	2.839	7.219	4.380	2.839	7.219	4.380	0
Resultaat	**53.333**	**48.571**	**4.441**	**65.864**	**61.423**	**4.360**	**68.083**	**63.723**	**2.300**

Belangrijkste afwijkingen

8.1 Treasury (nadeel € 1.000)

Beleggingen en deelnemingen (nadeel lasten € 101.000)

Aalsmeer heeft eind februari een langlopende geldlening afgesloten. De rentelasten die we voor deze lening moeten betalen zijn structureel in de begroting 2023 opgenomen. Voor het jaar 2022 echter niet. Dit zorgt voor een incidenteel nadeel van € 80.000.

Rentebaten schatkistbankieren (voordeel baten € 89.000)

Betreft de ontvangen rente over de uitstaande gelden bij het Ministerie van Financiën (schatkistbankieren).

Rente SVN (voordeel baten € 26.000)

De Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN) verstrekt leningen om het volkshuisvestingsbeleid te bevorderen en voert ook de verordening Duurzaamheidslening en duurzaamheidsfonds uit voor de gemeente Aalsmeer. In 2022 is voor € 26.000 aan rente ontvangen.

Overig: betreft diverse afwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel lasten € 35.000 en voordeel baten € 20.000) die niet nader toegelicht worden.

8.1 OZB woningen (voordeel € 174.000)

Uitvoering motie 11 november 2021 "Eenmalige belastingkorting voor huishoudens 2022" (raadsbesluit 27 januari 2022) (voordeel baten € 77.000)

Alle huishouders die recht hadden op de compensatie hebben deze ontvangen. Er is voor in totaal € 1.243.000 aan compensatie verleend, terwijl bij het opstellen van de 1e bestuursrapportage 2022 was uitgegaan van € 1.320.000.

Oninbare belasting vorderingen (voordeel lasten € 39.000)
In de begroting is een budget opgenomen om, indien noodzakelijk, een storting te kunnen doen aan de voorziening dubieuze debiteuren belastingen. Omdat er een bedrag kon vrijvallen is dit budget niet nodig gebleken. De vrijval van de voorziening is onderdeel van de diverse kleinere afwijkingen.

Overig: betreft diverse afwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 24.000 en voordeel baten € 34.000) die niet nader toegelicht worden.

8.1 OZB niet woningen (nadeel € 26.000)
Dit betreft het verschil tussen de geraamde en gerealiseerde inkomsten OZB eigenaren en gebruikers niet woningen.

8.1 Belastingen overig (nadeel € 26.000)
Dit betreft de eenmalige uitvoeringskosten belastingkorting voor huishoudens en de bijdrage proceskosten GBA.

8.1 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (voordeel € 1.131.000)
Decembercirculaire 2022 (voordeel baten € 814.000)
Eind december is de decembercirculaire 2022 verschenen. De financiële gevolgen daarvan op de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor 2022 konden niet meer in 2022 ter besluitvorming worden voorgelegd. De raad is daarom eind januari 2023 met een raadsbrief over de financiële gevolgen voor de jaarstukken 2022 geïnformeerd.
Na de 2e bestuursrapportage, stand septembercirculaire 2022, zijn aantallen in de maatstaven gewijzigd (€ 274.000). Daarnaast is voor de energietoeslag 2023 € 464.000 uitgekeerd. Tot slot is in verband met taakmutaties € 76.000 extra uitgekeerd wat in 2022 niet meer besteed kon worden. Per saldo resulteert dit in een voordelig effect van € 814.000. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om bij de resultaatbestemming € 464.000 inzake de energietoeslag 2023 over te hevelen naar 2023.

Compensatie inkomstenderving gemeenten corona (voordeel baten € 365.000)
De in de 2e bestuursrapportage 2022 opgenomen compensatie inkomstenderving is onder 8.1 Overige baten en lasten opgenomen, terwijl dit via de algemene uitkering is ontvangen op 8.1 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.

Overig: betreft diverse afwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel baten € 48.000) die niet nader toegelicht worden.

8.1 Overige baten en lasten (voordeel € 1.058.000)
Suppletie BTW 2017-2021 (Voordeel baten € 915.000)
Verrekening en compensatie van BTW op algemene kosten (overhead) vindt plaats op basis van het algemene mengpercentage. Dit mengpercentage is sinds 2019 niet meer herijkt, terwijl dit wel jaarlijks had gemoeten. Daarom is er een btw nacalculatie uitgevoerd over de jaren 2017-2021. Op basis van een aanzienlijk lager percentage kostprijs verhogend (1,46% in 2021 in plaats van 6,22%) krijgt de gemeente nog BTW terug over de afgelopen 5 jaar. Daarnaast kan Aalsmeer nog BTW verrekenen op kosten van collectief vraagafhankelijk vervoer en als gevolg van analyse van de BTW-regels die in de administratie zijn opgevoerd. Het gaat om een teruggave verzoek van in totaal € 915.000.

Suppletie BTW 2022 (voordeel baten € 160.000)
Het jaar 2022 is in het eerste kwartaal van 2023 aan een nacalculatie onderworpen. Dit heeft een positief resultaat opgeleverd van € 160.000. De uitkomst hiervan is meerjarig betrokken bij de 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024.

Compensatie inkomstenderving gemeenten corona (nadeel baten € 365.000)
Zie hiervoor onder 8.1 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.

Oekraïne (voordeel baten € 135.000)
Op 24 februari 2022 begon de Russische inval in Oekraïne. Als gevolg van de gevechten is een vluchtelingenstroom op gang gekomen waar ook Nederland en Aalsmeer mee te maken hebben gekregen. Een beroep werd gedaan op de gemeente om opvang te bieden voor deze ontheemde mensen. Uiteindelijk heeft Aalsmeer gemiddeld 123 plaatsen gerealiseerd voor opvang. Maar opvang was niet het enige wat gerealiseerd moest worden. Daarnaast zijn ook de volgende activiteiten verricht:
- Registratie van vluchtelingen in de BRP alsmede het doorvoeren van mutaties bij verhuizingen. Op 31 december 2022 waren in totaal 398 vluchtelingen uit Oekraïne in de BRP Aalsmeer geregistreerd.
- Doorgeleiding van werk door onder meer het werkplein.
- Voorbereiden en uitvoeren van de Leefgeldregeling voor de dagelijkse levensbehoefte van de ontheemden.
- Organiseren van tussenvoorzieningen voor het onderwijs alsmede het maatschappelijk werk en vluchtelingenwerk.
- Opvang van meekomende huisdieren.
- Verzorgen van onderwijs, in eerste instant gericht op het eigen maken van de Nederlandse taal alsmede regulier (basis)onderwijs.
- Vervoer van leerlingen naar de onderwijslocaties.
- Organiseren van kinderopvang.
- Op locaties waar geen maaltijdvoorziening aanwezig was is voor catering gezorgd.

Vanuit de rijksoverheid is gecommuniceerd dat gemeenten de kosten die zij maken voor deze opvang kunnen declareren bij het Rijk. Hiervoor is een rijksregeling in het leven geroepen die tot 15 oktober € 100 per dag per plaats vergoedde en vanaf 15 oktober € 83 per dag per plaats. Hierbij is niet de werkelijke bezetting vergoed, maar het aantal beschikbare plaatsen.
Uiteindelijk heeft dit geleid tot een totale kostenpost van € 2.789.000, waarbij de rijksbijdrage gelijk is gehouden aan de werkelijke kosten. Pas na de 2e bestuursrapportage 2022 is gebleken dat de werkelijke kosten op een andere wijze over de programma's verdeeld moesten worden dan waar bij het opstellen van de begroting rekening mee is gehouden. Dit resulteert in een voordeel op programma 8 van € 165.000 en een even groot nadeel op de overige programma's.

Stelpost kapitaallasten (voordeel lasten € 41.000)
In de stelpost kapitaallasten is nog € 41.000 beschikbaar. Hier is na de 2e bestuursrapportage geen beroep meer op gedaan.

Stelpost taakmutaties (voordeel lasten € 111.000)
In de meicirculaire 2021 heeft Aalsmeer € 111.000 ontvangen ten behoeve van de uitvoering van de wet WOO-WOB. De AA-organisatie heeft een programmaplan uitgewerkt om beide gemeenten WOO-proof te maken, waar ook de kernorganisatie Aalsmeer in wordt meegenomen. In het kader van de vernieuwde samenwerkingsafspraken AA is onder meer een egalisatiefonds AA ingesteld, waarin Aalsmeer en Amstelveen beide een bedrag hebben gestort. De kosten van de implementatie van de WOO worden uit deze reserve gedekt. Daarmee kan deze stelpost vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat.

Overig: betreft diverse afwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel lasten € 39.000 en voordeel baten € 22.000) die niet nader toegelicht worden.

8.1 Vennootschapsbelasting (nadeel € 11.000)
Dit betreft de voorlopige aanslag 2022 vennootschapsbelasting.

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Algemene Dekkingsmiddelen zijn betrokken: Ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen, Samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden, De Meerlanden Holding N.V., Bank Nederlandse Gemeenten N.V. en Stedin Groep. Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat, conform het BBV, een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid. In de Gemeentewet en in een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De raad bepaalt de invoering, wijziging of intrekking van de gemeentelijke belastingverordening.

Belastingen
Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Aalsmeer kende in 2022 de volgende belastingen:

- onroerende zaakbelastingen;
- roerende zaakbelasting;
- forensenbelasting;
- (water)toeristenbelasting;
- hondenbelasting;
- reclamebelasting; en
- precariobelasting.

Retributies
Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst. Aalsmeer kent de volgende retributies:

- afvalstoffenheffing;
- rioolheffing;
- leges;
- marktgeld; en
- grafrechten.

De paragraaf lokale heffingen bevat een overzicht van de geraamde en daadwerkelijk gerealiseerde inkomsten lokale heffingen 2022. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het beleid dat de gemeente heeft gehanteerd voor de bepaling van de hoogte van de heffingen 2022, wordt een uiteenzetting per belasting en heffing gegeven en worden de belangrijkste gegevens vergeleken met die van omliggende gemeenten. De paragraaf wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste kerngegevens.

De verordeningen met daarin de tarieven voor de lokale heffingen 2022 zijn door de raad vastgesteld in de vergadering van 2 december 2021.

Inkomsten lokale heffingen

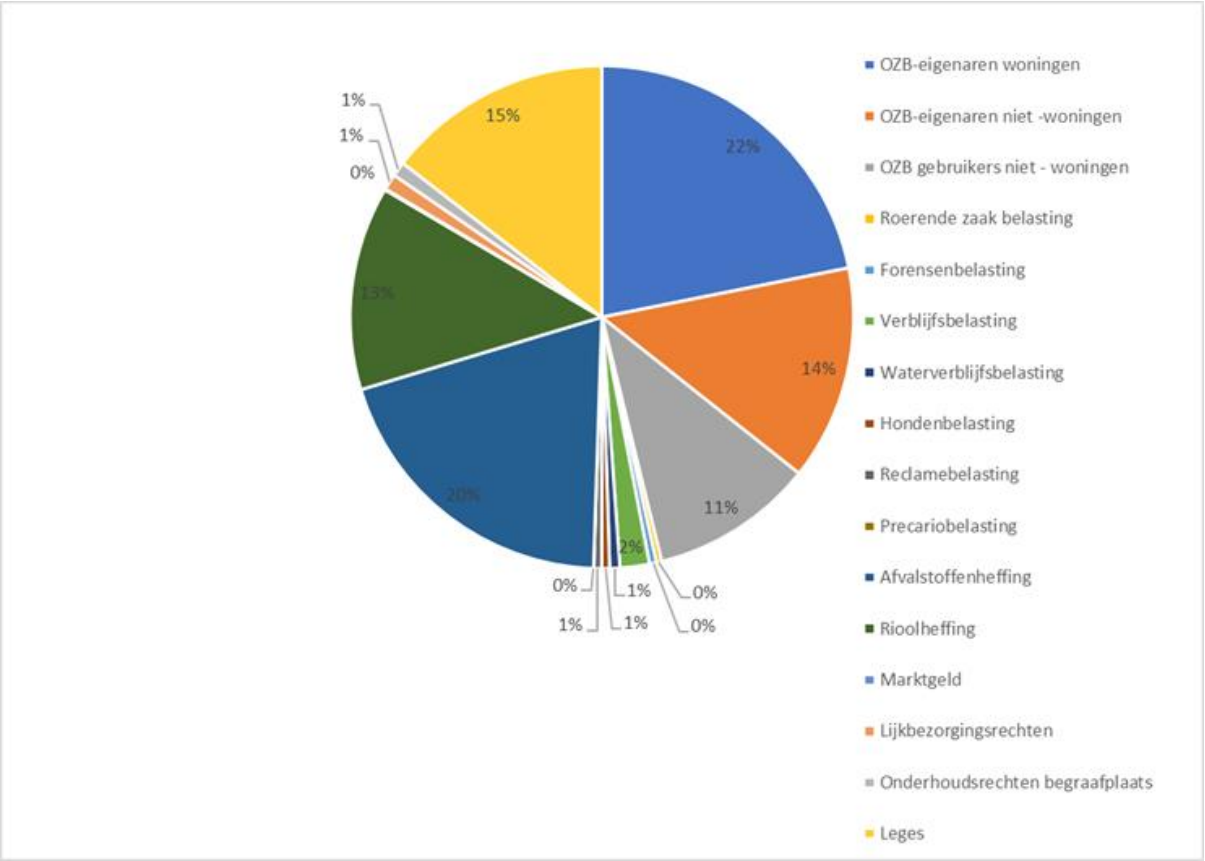
In 2022 is € 21,3 miljoen (2021: € 22,6 miljoen) ontvangen aan belastingen en retributies en daarmee maken deze inkomsten circa een kwart uit van de totale gemeentelijke baten. Gemeten naar de financiële omvang bepalen de onroerende zaak belastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing met afgerond 80% een groot deel van de lokale heffingen.

De belangrijkste reden van de afname van de inkomsten uit lokale heffingen ten opzichte van 2021 is de éénmalige korting op de onroerende zaak belastingen eigenaren woningen waarmee de raad op 27 januari 2022, in vervolg op een eerder ingediende motie, heeft ingestemd.

x € 1.000

Soort lokale heffing	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022
Belastingen				
OZB-eigenaren woningen	5.616	5.834	5.905	71
Compensatie woonlasten		-1.320	-1.243	77
OZB-eigenaren niet -woningen	2.076	3.004	2.946	-58
OZB gebruikers niet - woningen	2.695	2.208	2.240	32
Roerende zaak belasting	67	54	72	18
Forensenbelasting	111	49	94	45
Verblijfsbelasting	239	450	404	-46
Waterverblijfsbelasting	144	134	138	4
Hondenbelasting	112	134	109	-25
Reclamebelasting	110	96	107	11
Precariobelasting	1.519	0	3	3
	12.689	**10.643**	**10.775**	**132**
Retributies				
Afvalstoffenheffing	3.669	4.219	4.227	8
Rioolheffing	2.971	2.897	2.796	-101
Marktgeld	16	22	15	-7
Lijkbezorgingsrechten	264	265	219	-46
Onderhoudsrechten begraafplaats	240	235	201	-34
Leges	2.774	2.475	3.093	618
	9.933	**10.113**	**10.551**	**438**
Totaal inkomsten lokale heffingen	**22.623**	**20.756**	**21.326**	**570**

In de navolgende grafiek is de gerealiseerde verdeling van de inkomsten lokale heffingen procentueel weergegeven:



Lokale lastendruk

De hoogte van de OZB (woningen), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing tezamen, wordt geduid met het begrip “lokale lastendruk”. De lokale lastendruk wordt in Nederland door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) bijgehouden.
De nummer 1 in de COELO-atlas is de gemeente met de laagste woonlasten.

De afgelopen jaren is Aalsmeer sterk gestegen in de COELO-atlas. Dit is onder meer het gevolg van de eerder gebruikte systematiek voor de bepaling van het OZB-tarief. Hierbij werden de sterke stijgingen van de waarde van het onroerend goed niet meegenomen in de bepaling van het OZB-tarief. De aanslagen OZB stegen hierdoor sterker dan van de meeste gemeenten, die met de stijging van het onroerend goed wel rekening hielden.
Sinds 2020 wordt een andere systematiek gebruikt voor de vaststelling van het OZB-tarief waardoor de belastingdruk beter is te vergelijken met andere gemeenten.

Jaar	Plaats	Aantal gemeenten (deelnemers COELO)
2022	190	349

Over 2022 bedroegen de gemiddelde Aalsmeerse woonlasten (meerpersoonshuishoudens) € 920 (2021 € 891). Het landelijk gemiddelde 2022 bedroeg € 904. Dat was € 813 voor 2021.
De gemiddelde woonlasten van de gemeenten in Noord-Holland over 2022 bedroeg € 901.
De gemeente op plaats 1 in het overzicht van 47 Noord-Hollandse gemeenten kent de laagste gemiddelde woonlasten. Aalsmeer neemt de 26e plaats in. In 2021 nam Aalsmeer de 34e plaats in.

De ontwikkeling van de belastingdruk van Aalsmeer in vergelijking tot de regiogemeenten is in onderstaande tabel opgenomen:

Woonlasten eigenaar / bewoner woning	2019	2020	2021	2022
Aalsmeer	830	880	891	920
Amstelveen	720	756	784	881
Amsterdam	645	656	761	837
Diemen	783	815	834	942
Haarlemmermeer	836	759	809	851
Ouder-Amstel	823	844	887	976
Uithoorn	819	841	858	952
Kaag en Braassem	884	891	954	1.037
Nieuwkoop	915	952	966	1.051

Beleid van de lokale heffingen

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid van 2022 zijn geweest:

- daar waar wettelijk toegestaan het toepassen van een jaarlijkse indexering;
- het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;
- terughoudendheid ten aanzien van verhoging van de totale lokale lastendruk.

Indexering belastingtarieven

In 2022 is bij de vaststelling van de belastingtarieven rekening gehouden met een indexering van 2,0%.

Kostendekkende tarieven retributies

Voor de retributies geldt dat de inkomsten van de heffingen niet hoger mogen zijn dan de geraamde kosten. Indexatie kan dan alleen plaatsvinden als dit uit kostenontwikkeling blijkt.
Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis waarbij alle toerekenbare kosten onderdeel zijn van de verschillende tarieven. Structurele afwijkingen die bij het opstellen van de jaarrekening worden geconstateerd zijn onderdeel van de bepaling van toekomstige tarieven.
Egalisatie van afwijkingen op de afvalstoffenheffing en rioolheffing bij de jaarrekening worden vereffend via de egalisatievoorzieningen. Voor de overige tarieven komen deze ten gunste of ten laste van het rekeningresultaat.

Toerekening van overhead

Op basis van notitie overhead van de commissie BBV moet de overhead op consistente wijze aan de tarieven worden toegerekend. Aalsmeer heeft als uitgangspunt dat toerekening van de overhead aan de tarieven plaatsvindt op basis van de directe ambtelijke capaciteit. Dit is vastgelegd in de financiële verordening Aalsmeer 2017 van 9 februari 2017.
Het overheadpercentage wordt op begrotingsbasis berekend en niet aangepast op basis van de realisatie in de jaarrekening. Het percentage 2022 bedraagt 78%.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Per belasting of heffing worden de volgende onderwerpen beschreven:
- het gemeentelijk beleid ten aanzien van de heffing;
- een overzicht van de tariefsontwikkeling van de belangrijkste heffingen over de laatste jaren, inclusief het gehanteerde tarief in 2022;
- een vergelijking met de tarieven die zijn gehanteerd in de regio (indien relevant);
- de mate van kostendekkendheid (indien relevant).

Onroerende zaakbelasting (OZB)
De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastinginkomsten. De onroerende zaakbelastingen bestaan uit een belasting voor het eigendom (woningen en niet-woningen) en voor het gebruik van niet-woningen.

Tarieven 2022
Grondslag voor de OZB is vastgestelde WOZ-waarde op basis van de Wet Waardering onroerende zaken (WOZ). Voor belastingjaar 2022 is de waardepeildatum 1 januari 2021.
Voor de tariefbepaling 2022 is conform de begroting 2022 gebruikt het indexeringspercentage van 2,0% en is uitgegaan van een waardestijging voor de woningen van 9% en voor de niet-woningen -0,5%.

Om een beeld te kunnen vormen over de hoogte van het tarief ten opzichte van omringende gemeenten is ook de ontwikkeling van de WOZ waarde in die gemeenten van belang.

Tarieven in % omliggende gemeenten (2022)

OZB ten behoeve van	Aalsmeer	Amstelveen	Uithoorn	Haarlemmer-meer	Ouder-Amstel	Ronde Venen
woning eigendom	0,1015	0,06051	0,0926	0,07386	0,0693	0,0724
niet-woning eigendom	0,2258	0,26555	0,2678	0,31307	0,2595	0,2208
niet-woning gebruik	0,1970	0,2138	0,1950	0,2814	0,2247	0,1917

Roerende zaakbelasting
Deze belasting is ontstaan op grond van het gelijkheidsbeginsel. Gebruikers van roerende ruimten hebben immers evenzeer belang bij de door de gemeente geboden collectieve voorzieningen.
Op basis van de Gemeentewet moet voor de roerende zaakbelasting (RZB) hetzelfde tarief worden toegepast als voor de onroerende zaakbelasting.

Afvalstoffenheffing
De tarieven voor de afvalstoffenheffing mogen op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn. Voor- of nadelen die tijdens het boekjaar ontstaan wikkelen af met de egalisatievoorziening afval.
Een toelichting op de afwijkingen tussen de geraamde en gerealiseerde baten in 2022 is opgenomen in programma 4 'Financiële toelichting' onder 4.3 Afval.
Een toelichting op het kwijtscheldingsbeleid en de ontwikkeling daarvan is opgenomen later in deze paragraaf.
Vanaf 2022 wordt de heffing niet langer naar de grootte van de rolemmer bepaald, maar naar een tarief voor één- en meerpersoonshuishoudens.

Tarieven in omliggende gemeenten (2022)						
huishouden	**Aalsmeer**	**Amstelveen**	**Uithoorn**	**Haarlemmer-meer**	**Ouder-Amstel**	**Ronde Venen**
Eénpersoons	267,00	251,90	277,56			270,40
Meerpersoons	333,00	306,15	322,70	298,00	256,98	347,80

Kostendekking afval			***x € 1.000***
	Begroting primitief	**Begroting na wijziging**	**Jaarrekening**
Saldo taakveld	3.176	3.408	3.191
Mutatie voorziening	-2	-10	214
Overige toe te rekenen kosten			
Overheadtoerekening	148	126	126
Straatvegen	224	224	224
Handhaving	73	49	49
Compensabele BTW	785	811	771
Kwijtschelding	69	69	96
Totaal kostenbasis	**4.473**	**4.676**	**4.671**
Afvalstoffenheffing	**4.119**	**4.219**	**4.227**
Kostendekking	92%	90%	90%

Rioolheffing

Het tarief voor de rioolheffing wordt vastgesteld op basis van de geraamde kosten van het beheer en het in stand houden van het gemeentelijk rioolstelsel. De tarieven mogen, op begrotingsbasis, maximaal 100% kostendekkend zijn. De belasting wordt geheven in de vorm van een aansluitrecht waarbij de eigenaar de belastingplichtige is. Als er meer dan 400 m3 water wordt afgenomen wordt daarboven per 10 m3 of een gedeelte daarvan een gebruikersdeel (2022: € 9,35 per m3) in rekening gebracht.

Uitgangspunt is dat met het vastgestelde tarief het rioolstelsel in meerjarenperspectief kostendekkend beheerd en in stand gehouden kan worden.

Een toelichting op de afwijkingen tussen de begrote en de gerealiseerde lasten en baten is opgenomen in Programma 4 'Financieel overzicht' onder 4.2 Riolering.

Tarieven in omliggende gemeenten (2022)						
	Aalsmeer	**Amstelveen**	**Uithoorn**	**Haarlemmer-meer**	**Ouder- Amstel**	**Ronde Venen**
Rioolheffing	177,09	207,60	234,86	137,56	261,62	210,20

Kostendekking riool			***x € 1.000***
	Begroting primitief	**Begroting na wijziging**	**Jaarrekening**
Saldo taakveld	1.779	1.526	1.326
Toevoeging voorziening	442	695	795
Overige toe te rekenen kosten			
Overheadtoerekening	191	215	215

Kostendekking riool			*x € 1.000*
	Begroting primitief	**Begroting na wijziging**	**Jaarrekening**
Straatvegen	166	166	166
Compensabele BTW	421	386	344
Totaal kostenbasis	**2.999**	**2.987**	**2.845**
Rioolrecht	**2.897**	**2.897**	**2.796**
Kostendekking	97%	97%	98%

Hondenbelasting

Iedereen die één of meer honden heeft moet hondenbelasting betalen.

In onderstaande tabel is de tariefontwikkeling ten opzichte van omringende gemeenten in 2022 opgenomen.

Tarieven in omliggende gemeenten (2022)						
	Aalsmeer	**Amstelveen**	**Uithoorn**	**Haarlemmer-meer**	**Ouder-Amstel**	**Ronde Venen**
1 hond	83,51	afgeschaft	afgeschaft	85,56	77,39	65,00

Leges

Leges worden geheven als vergoeding van kosten die de gemeente maakt voor de dienstverlening aan individuele burgers en bedrijven. Voorbeelden hiervan zijn het afgeven van reisdocumenten en rijbewijzen, huwelijken en het verstrekken van (bouw)vergunningen.
De hoogte van de legestarieven wordt begrensd door volledige kostendekking op begrotingsbasis. Het uitgangspunt daarbij is toetsing op verordeningsniveau, waarbij de geraamde lasten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen retributies. Hierdoor is zogenoemde kruissubsidiëring mogelijk: een verwacht overschot bij de ene activiteit mag worden gebruikt voor de dekking van een verwacht te kort bij een andere activiteit.

Ondanks de mogelijkheid om afwijkingen in kostendekkendheid tussen de verschillende leges te vereffenen brengen wij voor uw inzicht de kostendekkendheid van de bouwleges afzonderlijk in beeld. De maximale hoogte van de tarieven voor reisdocumenten en rijbewijzen e.d. zijn van rijkswege vastgesteld en zijn niet kostendekkend.

In onderstaande tabellen zijn de kostendekkendheid tabellen van de belangrijkste legescategorieën opgenomen. De gemeente legt ook leges op voor parkeer- en vaarvergunningen, gehandicaptenparkeerkaarten en andere vergunningen op basis van de APV. De totale opbrengsten daarvan bedragen over 2022 afgerond € 121.000.

Kostendekking omgevingsvergunningen			*x € 1.000*
	Begroting primitief	**Begroting na wijziging**	**Jaarrekening**
Saldo taakveld	759	1.420	1.534
Overige toe te rekenen kosten			
Overheadtoerekening	592	559	668

Kostendekking omgevingsvergunningen			*x € 1.000*
	Begroting primitief	**Begroting na wijziging**	**Jaarrekening**
Stadsontwikkeling / Welstand	24	66	46
BTW	92	312	332
Totaal kostenbasis	**1.467**	**2.357**	**2.580**
Omgevingsvergunningen	**872**	**1.900**	**2.490**
Kostendekking	*59%*	*81%*	*97%*

Kostendekking burgerzaken			*x € 1.000*
	Begroting primitief	**Begroting na wijziging**	**Jaarrekening**
Saldo taakveld	649	915	915
Overige toe te rekenen kosten			
Overheadtoerekening	352	408	408
Totaal kostenbasis	**1.001**	**1.323**	**1.322**
Leges burgerzaken	**336**	**437**	**482**
Kostendekking	34%	33%	36%

Marktgeld

Met het marktgeld worden de kosten gedekt die moeten worden gemaakt om de wekelijkse markt mogelijk te maken. In 2022 zijn de tarieven niet verhoogd. De kostendekkendheid voor 2022 ligt op 61%.

Het marktgeld 2022 bedroeg:
voor het innemen van een standplaats voor elke langs de wegzijde gemeten strekkende meter of gedeelte daarvan

- per dag of gedeelte daarvan € 2,63
- per kalenderkwartaal € 28,57

Grafrechten

Wettelijk is bepaald dat de baten van de rechten niet (structureel) boven de geraamde lasten mogen uitgaan.

Kostendekking begraven			*x € 1.000*
	Begroting primitief	**Begroting na wijziging**	**Jaarrekening**
Saldo taakveld	599	569	528
Toevoeging voorziening	-1	-21	-59
Overige toe te rekenen kosten			
Overheadtoerekening	150	150	151
Totaal kostenbasis	**748**	**699**	**620**
Begraafrechten	**550**	**500**	**420**
Kostendekking	74%	72%	68%

Tarieven grafrecht in omliggende gemeenten en Aalsmeer (2022)

	Aalsmeer	**Uithoorn**	**Haarlemmermeer**
Particulier graf	1.300,00	2.010,00	1.148,00
Algemeen graf	974,00	1.043,00	1.148,00

Precariobelasting
Precario wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De mogelijkheid tot het heffen van precariobelasting op kabels en leidingen van nutsvoorzieningen is vanaf 2022 van rijkswege afgeschaft.

De tarieven voor precariobelasting zijn conform de uitgangspunten verhoogd met de prijsindexatie (2%). Deze zijn opgenomen in artikel 5 van de Verordening precariobelasting 2022 gemeente Aalsmeer

(Water)verblijfsbelasting
Voor het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die geen ingezetene zijn van Aalsmeer worden twee belastingen geheven.
Naast de “gewone” verblijfsbelasting (toeristenbelasting) wordt een waterverblijfsbelasting geheven.

Het tarief voor de verblijfsbelasting 2022 bedroeg per persoon per nacht € 3,50 en voor campings € 1,75 per persoon per nacht. Deze tarieven zijn ongewijzigd ten opzichte van 2021.
Het tarief voor de waterverblijfsbelasting bedroeg per persoon per etmaal € 1,50.

De tarieven die in de omringende gemeenten in 2022 werden geheven zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tarieven verblijfskosten in omliggende gemeenten (2022)									
	Amster-dam	**Haarlem-mermeer**	**Utrecht**	**Zaan-stad**	**Den Haag**	**Ouder-Amstel**	**Oost-zaan**	**Zand-voort**	**Amstel-veen**
Prij per persoon per nacht	7% + 3,00	6,05%	6%	7,10	5,35	8,90	4,50	3,00	3,00

Forensenbelasting
Deze belasting wordt geheven van personen die geen hoofdverblijf hebben in de gemeente Aalsmeer en voor zich zelf of hun gezin een gemeubileerde woonruimte beschikbaar houden.
Het tarief 2022 is geïndexeerd met 2%. Rekening houdend met de waardestijging van de woonruimten bedroeg het tarief 0,3664%.

Reclamebelasting
Deze belasting wordt geheven vanwege het hebben van reclameobjecten zichtbaar vanaf de openbare weg. De opbrengsten uit de reclamebelasting zijn, na aftrek van de administratieve kosten, als subsidie uitgekeerd aan de door ondernemers opgerichte uitvoeringsorganisatie. De besteding van de gelden wordt door de ondernemers zelf bepaald. Door het organiseren van deze activiteiten zijn juist de kleinere ondernemers erbij gebaat, omdat de grotere winkelketens in de praktijk zelf al over voldoende middelen beschikken om dit soort zaken voor zichzelf/landelijk te organiseren.

De reclamebelasting wordt geheven in twee winkelgebieden: winkelgebied Ophelialaan en het winkelgebied centrum Aalsmeer.
Het tarief 2022 bedroeg in beide winkelgebieden € 835,18 per vestiging per jaar, ongeacht het aantal objecten.

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland mogen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verlenen. Geheel of gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend indien een belastingschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is de belastingaanslag te betalen.

Kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en hondenbelasting (alleen voor de eerste hond). Bij de beoordeling van het kwijtscheldingsverzoek wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm.

Kwijtschelding	2019	2020	2021	2022
a) Formulieren				
aantal verzoeken	164	115	115	105
afgewezen	51	35	39	33
afgehandeld	104	83	76	84
idem in euro's	€ 22.996	€ 11.675	€ 13.848	€ 14.734
b) "automatische kwijtscheldingen"	234	268	250	248
idem in euro's	€ 62.178	€ 66.840	€ 66.247	€ 74.165
totaal kwijtschelding (a+b)	**€ 85.174**	**€ 78.515**	**€ 80.095**	**€ 88.899**
Nog af te handelen aanvragen	4	23	39	21

Het aantal nog af te handelen kwijtscheldingsverzoeken is lager dan voorgaande jaren. Het gaat hierbij met name om later ingediende kwijtscheldingsverzoeken, kwijtscheldingsverzoeken van ondernemers die pas na sluiting van het boekjaar kunnen worden afgedaan (er moet voor de afhandeling gewacht worden op de uiteindelijke financiële gegevens 2022). Streven is dat deze laatste kwijtscheldingsverzoeken zijn afgehandeld voordat de aanslagen 2023 worden verzonden.

Kerngegevens

Onderstaand zijn enkele kerngegevens weergegeven:

Kerngegevens over	2019	2020	2021	2022
WOZ				
aantal objecten	16.436	16.333	16.431	16.748
bezwaarschriften (objecten) in aantallen	502	350	428	475
bezwaarschriften (objecten) in percentages	0,031	0,021	0,026	0,028
(hoger)beroepschriften	3	2	13	3

Kerngegevens over	2019	2020	2021	2022
Aantal invorderingen				
Afgegeven automatische incasso's	9.135	9.389	8.766	8.763
Aanmaningen	1.448	614	760	745
Dwangbevelen	451	370	364	543

Door de gemeente zijn verschillende steunmaatregelen getroffen als gevolg van de coronacrisis. Één van deze steunmaatregelen is dat er ruimhartig is omgegaan met verzoeken om betalingsregelingen. Evenals vorig jaar is voor het opstarten van de dwanginvordering eerst een kosteloze herinnering verzonden.
Voor Aalsmeer is in 2022, ten opzichte van 2021, het aantal betalingsregelingen iets gedaald, maar is het aantal aanmaningen vrijwel gelijk en is het aantal dwangbevelen gestegen. Het totaal openstaande bedrag 2022 aan belastingdebiteuren is in totaal iets lager dan ultimo 2021. Hieruit blijkt dat het totaal aantal achterblijvende betalers daalt, maar dat het voor een aantal mensen financieel nog steeds moeilijk is.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 11) definieert het weerstandsvermogen als de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen van een gemeente is daarmee het vermogen om financiële risico's op te vangen zonder dat dit consequenties heeft voor de uitvoering van de dagelijkse zaken.

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio die wordt bepaald door een relatie te leggen tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (financiële buffer) en de financiële gevolgen van risico's die de gemeente loopt (en waarvoor geen voorzieningen kunnen worden gevormd of een verzekering kan of is afgesloten).

In tegenstelling tot de andere paragrafen en het doel van de jaarrekening om terug te kijken op 2022, blikt de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing altijd vooruit naar toekomstige risico's.

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- beleid van de gemeente Aalsmeer voor wat betreft de weerstandscapaciteit en de risico's;
- het benodigd weerstandsvermogen (risicobeleid);
- het beschikbaar weerstandsvermogen;
- de beschikbare weerstandscapaciteit;
- de financiële kentallen.

Beleid gemeente Aalsmeer

Het beleidskader is de nota Reserve- en risicobeleid Aalsmeer 2020, die vastgesteld is op 9 december 2019. In deze nota zijn de uitgangspunten van het risicomanagement opgenomen.
Met het vaststellen van de nota is voldaan aan de geldende wet- en regelgeving. Aan de hand van de risicoanalyse is het totaal van alle risico's in geld uitgedrukt. Omdat niet alle risico's zich op hetzelfde moment voordoen wordt een percentage van 80% aangehouden voor de bepaling van de benodigde hoeveelheid weerstandscapaciteit om de financiële gevolgen van de benoemde risico's af te dekken.
De provincie of het rijk legt de gemeenten geen norm op hoe hoog de weerstandsratio zou moeten zijn. Hierin heeft elke gemeente keuzevrijheid.
Vooruitlopend op de vastgestelde nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023 gemeente Aalsmeer is voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit een zekerheidspercentage van 90%.
In de nota Reserve- en risicobeleid Aalsmeer 2020 is door de raad ingestemd met het hanteren van een streefwaarde gelijk aan 1,5.

Risicobeleid

De risico's die in deze jaarrekening worden genoemd zijn een herijking van de risico's welke in de begroting 2022 zijn opgenomen. Daartoe is, in afwijking van voorgaande jaren gebruik gemaakt van een uitgevoerde risico-inventarisatie waarbij de risico's zijn geïnventariseerd en zijn vastgelegd in een risicomanagementsysteem (NARIS). De hoogte en de beheersing van risico's is een belangrijk speerpunt. Net als bij de bouw- en projectgerelateerde risico's (zie volgende paragraaf) wordt door middel van

risicoanalyse met behulp van de Monte Carlo methode wordt de benodigde weerstandscapaciteit in beeld gebracht.
Daarbij is beoordeeld of eerder opgenomen risico's nog steeds van toepassing waren en of het opgenomen risicobedrag nog valide was. Ook is nagegaan of er risico's ontbreken. Daar waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd en zijn nieuwe risico's opgevoerd en niet meer van toepassing zijnde risico's zijn verwijderd. Met de wijziging in systematiek willen wij beter in beeld krijgen welke risico's we lopen, hoe groot de omvang ervan is en daarmee het beslag op onze weerstandscapaciteit en welke beheersmaatregelen we kunnen treffen om de kans op het voordoen van een risico te verkleinen. De periodieke actualisatie van de risico's vindt in samenspraak met de AA-organisatie plaats, omdat daar de feitelijke uitvoering van de werkzaamheden plaatsvindt.
In totaal zijn voor Aalsmeer 77 risico's (excl. bouw- en projectgerelateerde risico's, maar inclusief GPAG) in beeld gebracht. In het overzicht in het volgende gedeelte van deze paragraaf wordt alleen de top 10 van risico's gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.
Ook met de zogenaamde "black swan" (risico's met een extreem kleine kans, maar een grote impact en als belangrijk kenmerk dat het een zeer moeilijk in te schatten risico is) is bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit rekening gehouden.

Frauderisico's
Vanaf 2022 rapporteert de accountant in de controleverklaring expliciet over zijn werkzaamheden op het gebied van frauderisico's en in het accountantsverslag zijn observaties geven van de kwaliteit van de frauderisicobeheersing van de gemeente.
Frauderisico's zijn weliswaar onderdeel van de verschillende processen, maar niet afzonderlijk identificeerbaar. In 2023 wordt gestart met het opstellen van een frauderisicoanalyse voor de kernorganisatie. Het gaat er per specifiek bedrijfsonderdeel over om de risico's, de kans dat een frauderisico zich zal voordoen en de eventuele beheersmaatregelen te inventariseren. Met als doel om tot een praktische aanpak voor de gemeente te komen om daarmee frauderisico's te beperken. De frauderisicoanalyse van de AA-organisatie is de verantwoordelijkheid van de directie en het gemeentebestuur van Amstelveen.

Geïdentificeerde risico's
De risico's worden inzichtelijk gemaakt aan de hand van een globale kansberekening. Daarbij wordt per risico aangeven wat de kans is dat het risico zich voordoet en wat het mogelijke financieel gevolg is. Uit de risico-inventarisatie volgen 77 risico's. De tien risico's met de grootste financiële impact volgen in de hier onder opgenomen tabel. Wanneer de tien grootste risico's zich tegelijkertijd en in hun volle omvang voordoen, leidt dat tot € 98.140.000 aan kosten. Voor de overige 67 kleinere risico's gaat het om een aanvullend bedrag van € 90.486.000.
Met de gesignaleerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt uitgevoerd, omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 188.626.000) niet noodzakelijk en daarmee ongewenst is. De risico's treden naar alle waarschijnlijkheid niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang op.

Uit de simulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 20.483.000. Dit bedrag is onderdeel van het benodigde weerstandsvermogen.

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg
Raad neemt besluiten in afwijking van eerdere besluitvorming die leidt tot schade bij derde partijen	Financieel - Schadevergoeding aan derde partijen als gevolg van verminderde grondopbrengsten GPAG en niet nader gespecificeerde schade van bedrijven op basis van eerdere planvorming contracten hebben afgesloten. Imago - Betrouwbaarheid gemeente Aalsmeer als strategische partner in de ontwikkeling staat ter discussie	85%	max.€ 6.000.000
Garantstelling GPAG BV	Financieel - GPAG heeft ten behoeve van het realiseren van de grondexploitatie een leningfaciliteit tot een maximum van € 90 miljoen. In geval de BV niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen worden de aandeelhoudende gemeenten (Uithoorn en Aalsmeer) hierop aangesproken.	5%	max.€ 45.000.000
Onvoorziene omstandigheden met een niet kwantificeerbare kans of impact	Financieel - Reservering van bedrag van € 1.000 per huishouden (13.712 huishoudens per 1 januari 2023, afgerond op hele miljoenen).	15%	max.€ 14.000.000
Niet realiseren van (afgesproken) taakstellingen	Financieel - Tekorten op de begroting	50%	max.€ 4.000.000
Fouten in belastingverordening WOZ	Financieel - Bij ernstige fouten kan verordening ontbindend verklaard worden, waardoor belastingaanslagen niet opgelegd kunnen worden. Imago - Foutieve belastingaanslagen en bij onbindendheid wordt de landelijke pers gehaald	10%	max.€ 12.500.000
Extra financiële bijdrage aan deelneming/gesubsidieerde instelling/verbonden partij	Financieel - Niet sluitende exploitatie bij verbonden partijen waardoor deelnemers aanvullende bijdrage moeten doen.	70%	max.€ 1.640.000
Uitkomsten van CAO afspraken zijn onvoorspelbaar	Financieel - Extra kosten die niet in de begroting zijn opgenomen.	70%	max.€ 1.500.000
Virussen en/of hacking	Financieel - Stagnatie van werkzaamheden. Performance verlies en/of verlies gegevens, mogelijk betalen van losgeld om gegevens weer beschikbaar te krijgen. Imago - Uitlekken van vertrouwelijke gegevens	30%	max.€ 3.000.000
Fouten in verordeningen retributies (kostendekkende leges)	Financieel - Onverbindend verklaren van de verordeningen betekent geen heffing kunnen opleggen voor een bepaalde periode. Imago - Onverbindend verklaren van de verordeningen haalt de landelijke pers	10%	max.€ 9.000.000
Herziening van verkeerssituatie(s) binnen gemeente	Financieel - Herstelkosten om infrastructuur aan te passen die er pas net ligt. Imago - Negatieve publiciteit	50%	max.€ 1.500.000

Bouw- / project gerelateerde risico's

<u>Uitvoering infraprojecten in de openbare ruimte</u>

Projecten in de openbare ruimte kunnen soms niet tot uitvoering komen of forse vertraging oplopen door externe factoren. Ook komt het voor dat de vooraf ingeschatte kosten voor dergelijke projecten te laag blijken te zijn en dat kostenstijgingen op bepaalde projecten ertoe leiden dat er meerjarig minder budget overblijft voor andere of nieuwe projecten. Enkele voorbeelden van onzekere factoren zijn:

- afhankelijkheid van de bereidheid en capaciteit van kabel- en leidingbedrijven om hun medewerking vlot te verlenen;
- het verkrijgen van vergunningen van derden (zoals waterschappen);
- inspraak op projecten waardoor deze gewijzigd moeten worden;
- beschikbaarheid van aannemers;
- levertijden en prijzen van materialen en energie;

- het moeilijk kunnen inschakelen van externe deskundige medewerkers die schaarser worden door het aantrekken van de economie;
- het moeilijk kunnen aantrekken of inhuren van gekwalificeerd personeel om projecten te kunnen voorbereiden;
- de rente op de kapitaalmarkt;
- het op onverwachte plaatsen aantreffen van vervuilde grond waar in een project geen rekening mee gehouden is en waardoor sanering nodig is.

In 2022 en 2023 zijn enkele van deze factoren zeer actueel. Vooral de kosten van asfalt en andere grondstoffen stijgen in hoge mate en hogere energiekosten worden doorberekend in de aanbiedingen. Het vinden van gekwalificeerd personeel voor de openstaande vacatures, zowel vast als inhuur, is een zorgpunt. De financiële gevolgen en sturingsmogelijkheden om risico's binnen een krediet op te vangen verschillen van project tot project. Binnen het totale buitenruimteprogramma worden fluctuaties in budgetten zo goed mogelijk opgevangen. Naarmate de bovenstaande risico's zich vaker voordoen, zal bijstelling van de budgettaire ruimte voor onderhoud en kapitaallasten vaker nodig worden. Door de huidige financieringswijze van de buitenruimte zal het effect vooral structureel van aard zijn. Het risico dat het structurele budget opgehoogd moet worden doet zich gemiddeld eens in de 2-5 jaar voor (kans 3) met gevolgklasse 3 à 4 (ca. € 1 miljoen).

Grote projecten en grondexploitaties

Voor de dekking van de bekende tekorten in lopende gemeentelijke exploitaties is een voorziening opgenomen. Ook voor projecten faciliterend grondbeleid is een voorziening aanwezig. Zie voor nadere toelichting de paragraaf grondbeleid. De hoogte en de beheersing van risico’s is een belangrijk speerpunt. Door middel van risicoanalyse met behulp van de Monte Carlo methode wordt de benodigde weerstandscapaciteit in beeld gebracht. Mede op basis hiervan kan besluitvorming plaatsvinden over de te nemen beheermaatregelen en wanneer deze genomen kunnen worden. Hierna worden de meest omvangrijke grondexploitaties van de gemeente apart toegelicht.

De Tuinen van Aalsmeer (woningbouw)

In januari 2023 is de grondexploitatie herzien. Dit betreft zowel de ontwikkelingen op basis van actief als facilitair grondbeleid. Het resultaat van de grondexploitatie (totaal, actief en facilitair samen) is bepaald op negatief € 8,1 miljoen en vertegenwoordigt de totale huidige omvang van de verliesvoorziening voor het project.
Bij de grondexploitatie De Tuinen van Aalsmeer is een risicoanalyse op basis van de "Monte Carlo" methode gemaakt. Hieruit blijkt een benodigde weerstandscapaciteit van € 3,1 miljoen (NCW). De belangrijkste risico’s bevinden zich in de deelgebieden Polderzoom fase 2 en de Zwarteweg. Dit omdat er enerzijds nog veel kosten gemaakt moeten worden betreffende civiele werken en er anderzijds complexe afspraken zijn gemaakt of nog gemaakt moeten worden met de ontwikkelende partijen. Daarnaast is vertraging en de daarbij behorende extra kosten een belangrijk risico waarmee rekening wordt gehouden.

Oosteindedriehoek

Eind 2022 is het ontwerp bestemmingsplan en ontwerp exploitatieplan voor de Oosteindedriehoek ter inzage gelegd, nadat de anterieure overeenkomst met het ontwikkelende consortium gereed is gekomen. Met het consortium zijn afspraken gemaakt over het kostenverhaal. Het exploitatieplan fungeert als extra zekerheid voor het verhalen van de kosten. Het project kent een lange looptijd en risico’s voor de gemeente. Op basis van de risicoanalyse bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 2 miljoen.

Overige ruimtelijke projecten

Naast bovengenoemde projecten zijn er ook de middelgrote en kleine ruimtelijke projecten. Ook voor deze projecten zijn de risico's in beeld gebracht middels Monte Carlo simulatie. Hieruit blijkt een benodigde weerstandscapaciteit van € 0,8 miljoen (NCW).

Stikstofdepositie

Bouwprojecten mogen niet leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura2000 gebieden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestemmingsplannen, omgevingsvergunningen etc. dient aangetoond te worden dat de ontwikkeling niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie in Natura2000 gebieden. Bij ontwikkelingen dient dit middels een stikstofberekening (met het rekenprogramma AERIUS Calculator) aangetoond te worden. Indien er een toename blijkt, kan middels een goede onderbouwing verzocht worden om een Wet natuurbeschermingsvergunning (bij de provincie Noord-Holland).
Voor de kleinere projecten kunnen de AERIUS-berekeningen door de gemeente zelf worden uitgevoerd. Bij complexere projecten en bij de eventuele nadere onderbouwing dient externe expertise ingeschakeld te worden. Stikstof kan 'ver' reizen en hoeft niet per se dichtbij neer te slaan. Vroeger kon nog gesteld worden dat gezien bepaalde afstand geen effect was te verwachten, maar die afstandseis is door de PAS-uitspraak komen te vervallen. Op 1 juli 2021 is de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering in werking getreden. Onderdeel van deze wet is de vrijstelling voor bouw- sloop en eenmalige aanlegactiviteiten, in het kort de bouwvrijstelling. Dit betekent in het vergunningstraject dat voor het aspect stikstof alleen nog de depositie in de gebruiksfase een rol speelt.
Op 9 juli 2021 is bekend geworden dat voor het berekenen van stikstofneerslag een vaste afstandsgrens van 25 kilometer gaat gelden. Voor emissies door wegverkeer wordt rekening gehouden met stikstofdepositie tot 5 kilometer van de weg. AERIUS Calculator is januari 2022 aangepast om ervoor te zorgen dat de stikstofneerslag van een bron tot maximaal 25 kilometer wordt berekend. Deze aanpassing kan leiden tot andere (depositie) uitkomsten en kan eventuele consequenties hebben voor een project.

Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet / nieuwe rekenmethodiek

In 2020 heeft het Ministerie van BZK de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet ter inzage gelegd. Op basis van deze regeling zou door een nieuwe rekenmethodiek voor cumulatie van geluid, waarbij luchtvaartlawaai strenger wordt gerekend dan op basis van bestaande regels, het akoestisch leefklimaat in grote delen van Aalsmeer aangemerkt worden als 'slecht' of 'zeer slecht'. Vanuit de Bestuurlijke Regie Schiphol, maar ook door bijvoorbeeld Bouwend Nederland en de Neprom, is het ministerie gewezen op de mogelijke consequenties van deze regeling: locaties in de MRA-regio, waar een zeer grote woningbouwopgave ligt, zouden 'op slot' worden gezet doordat in planologische procedures niet te onderbouwen is dat er nog sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Gesprekken tussen gemeenten, provincies en het rijk vinden nog plaats over deze kwestie.
Bestuurlijk is afgesproken dat er eerst een brede impactanalyse wordt uitgevoerd, voordat er tot definitieve besluitvorming wordt overgegaan. In verband met de voortgang van de Omgevingswet zal de Aanvullingsregel wel gepubliceerd worden, echter voorzien van een bepaling dat inwerkingtreding pas plaats vindt na een gedeeld beeld over de impactanalyse. In de Nota van Toelichting zal naar deze procesafspraak worden verwezen.

De totaal benodigde weerstandscapaciteit voor de projecten bedraagt € 4.817.000. Met dit bedrag aan weerstandscapaciteit is het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt.

Resumé risicoprofiel

Bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit (A) van de gemeente Aalsmeer is rekening gehouden met de maximale financiële gevolgen van de risico's en een weging op basis van de verwachte frequentie dat het risico zich voordoet. Dit leidt tot het volgende risicoprofiel:

Bedragen x € 1.000	Risicobedrag
Geïdentificeerde risico's	20.483
Bouw- / project gerelateerde risico's	4.817
Totaal	**25.300**

Weerstandscapaciteit

In het BBV is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit.
Bij het beschikbaar weerstandsvermogen gaat het om vrij besteedbare middelen die eenmalig ingezet kunnen worden om de financiële gevolgen van de risico's die zich voordoen te kunnen opvangen. Het beschikbaar weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.

Algemene reserve

De stand van de algemene reserve op 31 december 2022 is in de jaarrekening € 29.424.000. Aan de raad wordt in de resultaatbestemming 2022 voorgesteld € 754.000 aan de algemene reserve toe te voegen.
Na verwerking van dit voorstel bedraagt de omvang van algemene reserve € 30.178.000.

Onbenutte belastingcapaciteit

Een belangrijke inkomstenbron voor gemeenten is de OZB. Het is de individuele gemeente die de hoogte hiervan vaststelt. Er is geen limiet aan de OZB gesteld, een gemeente mag deze verhogen (of verlagen) naar eigen inzicht. Op het moment dat een gemeente in de financiële problemen komt en beroep doet op de artikel 12 status, eist het Rijk dat de OZB op een bepaald niveau wordt gebracht.
Bij de onbenutte belastingcapaciteit wordt uitsluitend gekeken naar de OZB. Wettelijk is namelijk bepaald dat de tarieven voor de overige heffingen maximaal 100%-kostendekkend mogen zijn.
Bij afvalstoffenheffing en de rioolheffing is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.
Het verschil aan inkomsten gerealiseerd met de werkelijke OZB-tarieven van een gemeente en het artikel 12 niveau, wordt de onbenutte belastingcapaciteit genoemd. De onbenutte belastingcapaciteit van Aalsmeer bedraagt op basis van de vastgestelde tarieven 2022 € 3.064.000.

Post onvoorzien

Iedere gemeente moet in de begroting een budget voor onverwachte tegenvallers opnemen, de stelpost onvoorzien. Deze post kan worden ingezet als dekking voor kleine onvoorziene kosten. In Aalsmeer bedraagt deze post € 31.900.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves die met een raadsbesluit een specifieke aanwending/bestemming hebben gekregen. Om deze reserves daadwerkelijk in te kunnen zetten om tegenvallers/calamiteiten op te vangen, is een raadsbesluit nodig om de bestemming te wijzigen. De mate van "hardheid" (ingezet beleid, aangegane verplichtingen) kan ook per reserve verschillen. Om deze reden worden bestemmingsreserves in principe niet gerekend tot de weerstandscapaciteit. Dit is conform het uitgangspunt in de gemeentelijke nota reserves, voorzieningen en risicobeleid.

Aalsmeer heeft een bestemmingsreserve sociaal domein. Deze reserve is bedoeld om tekorten binnen het sociaal domein binnen het programma op te lossen, vanwege een aantal open einde regelingen die binnen dat programma zijn opgenomen met de bijbehorende risico's. Deze risico's maken onderdeel uit van de 77 risico's uit onze risico-inventarisatie. Om die reden mag de bestemmingsreserve sociaal domein worden meegeteld voor het beschikbaar weerstandsvermogen.
Hetzelfde geldt voor de bestemmingsreserve voorlopige winsten grondexploitaties. Ook hiervoor geldt dat de risico's onderdeel zijn van de risico-inventarisatie en daarmee de benodigde weerstandscapaciteit. Dat valideert het opnemen van deze bestemmingsreserve als onderdeel van het beschikbare weerstandsvermogen.

Stille reserves
Stille reserves zijn de meerwaarden van activa die te laag of op nul zijn gewaardeerd, maar die direct verkoopbaar zijn, indien men dat zou willen. Een stille reserve kan alleen deel uitmaken van de beschikbare weerstandscapaciteit als deze activa snel te verkopen zijn, of dat besluit (expliciet) al is genomen. Gezien de geringe verhandelbaarheid van de meeste gemeentelijke eigendommen van Aalsmeer of de wens van het behouden van het bezit ervan worden stille reserves niet meegenomen in de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit is conform het uitgangspunt in de gemeentelijke nota reserves, voorzieningen en risicobeleid.

Samengevat bedraagt het beschikbaar weerstandsvermogen ultimo 2022:	
Algemene reserve	30.178.000
Onbenutte belastingcapaciteit	3.064.000
Bestemmingsreserves	
- sociaal domein	2.608.000
- voorlopige winsten grondexploitaties	2.078.000
Onvoorzien	31.900
Beschikbaar weerstandsvermogen (B)	**37.959.900**

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen het beschikbare en benodigde weerstandsvermogen (op basis van de gekwantificeerde risico's). In onderstaande tabel wordt weergegeven welke kwalificatie aan de uitkomst van de ratio wordt toegekend:

Ratio	Oordeel
>2.0	Uitstekend
>1.4 - <2.0	Ruim voldoende
>1.0 - <1.4	Voldoende
>0.8 - <1.0	Matig
>0.6 - <0.8	Onvoldoende
<0.6	Ruim onvoldoende

In de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen van Aalsmeer is opgenomen dat de gemeente streeft naar een weerstandsratio die ruim voldoende is en daarom 1,5 dient te zijn. Op basis van het geïnventariseerde benodigd weerstandsvermogen en het berekende beschikbare weerstandsvermogen is de weerstandsratio:

Bepaling weerstandsratio	x 1.000 euro
A. Benodigde weerstandscapaciteit	25.300
B. Beschikbaar weerstandsvermogen	37.960
B/A=C Ratio weerstandscapaciteit	**1,5**

De weerstandsratio neemt ten opzichte van de begroting 2022 af van 4,1 (jaarstukken 2021 1,8) naar 1,5.
De belangrijkste reden is de wijze waarop de risico's voor deze jaarstukken in beeld zijn gebracht en daarmee de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit is toegenomen van € 7,9 miljoen in de programmabegroting 2022 (jaarstukken 2021 € 18,8 miljoen) naar € 25,3 miljoen in deze jaarstukken.
Met een weerstandsratio van 1,5 heeft Aalsmeer de kwalificatie “ruim voldoende” en wordt voldaan aan de gestelde streefwaarde uit de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) schrijft voor dat gemeenten een aantal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en de jaarstukken opnemen. Dat zijn: de netto schuldquote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente.

In het BBV zijn geen te behalen minimum of maximum waarden opgenomen. Wel heeft de provincie Noord Holland, als financieel toezichthouder, zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten. De provincie onderscheidt drie categorieën, namelijk A: minst risicovol, B: gemiddeld risico en C: meest risicovol.

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Ten opzichte van 2021 heeft de netto schuldquote zich verbeterd. De belangrijkste redenen hiervan zijn een toename van het saldo in de schatkist (€ 7 miljoen) en een hoger bedrag aan voorfinanciering waardoor het bedrag wat nog van overheidslichamen te ontvangen is is gestegen (€ 7,5 miljoen). Bij min of meer gelijkblijvende baten betekent dat een verbetering van de netto schuldquote.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt in het kengetal inclusief en exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.
De wijze van berekening van de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

De toelichting die is gegeven bij de netto schuldquote is ook van toepassing op de netto-schuldquote voor alle verstrekte leningen, waarbij geldt dat de koop van de aandelen in Afvalsturing N.V. heeft een positief effect op dit kengetal.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Aalsmeer in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

Na voorstel voor resultaatbestemming neemt het eigen vermogen van Aalsmeer ten opzichte van ultimo 2021 toe. Omdat het balanstotaal verhoudingsgewijs meer toegenomen is door het aantrekken van een langlopende geldlening in februari 2022 is de solvabiliteit iets gedaald.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.
Net als in de begroting 2022 en de jaarstukken 2021 is deze ratio positief.

Grondexploitatie
Het financiële kengetal “grondexploitatie” geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten.
De boekwaarde van de gronden geeft weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitaties. Dit geld moet namelijk nog terugverdiend te worden.

Door grondverkopen in 2022 in de Hornmeer is het saldo bouwgronden in exploitatie ten opzichte van 2021 gedaald. Dit zorgt voor een verbeterde uitkomst van deze ratio ten opzichte van vorig jaar.

Lokale woonlasten (belastingcapaciteit)
Dit kengetal geeft inzicht in hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage onder de 100% betekent dat de belastingdruk van Aalsmeer lager is dan het landelijk gemiddelde. Het Coelo publiceert ieder jaar de totale woonlasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.
Door een daling van de gemiddelde woonlasten 2022 van een gezin ten opzichte van het landelijk gemiddelde is de uitkomst van deze ratio verbeterd. Een toelichting op de ontwikkeling van de lokale woonlasten is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen (lokale lastendruk) van deze jaarstukken.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen en de bijbehorende signaleringswaarden getoond. Aalsmeer scoort met uitzondering van op het kengetal belastingcapaciteit een score A - Minst risicovol.

Kentallen weerstandsvermogen en risicobeheersing	A	B	C	rekening '21	begroting '22	rekening '22
1. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%	28	51	12
2. Gecorrigeerde netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%	27	49	8
3. Solvabiliteit	> 50%	20-50%	< 20%	54	45	51
4. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%	15	19	7
5. Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%	115	114	102
6. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%	3,25	1,8	5,4

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Met de investering in de openbare ruimte wordt een optimale leefomgeving ingericht, met als doel de basisfuncties van wonen, werken, verkeer en recreatie te waarborgen voor nu en in de toekomst. Van belang is dat beschikbare middelen optimaal worden ingezet voor duurzame instandhouding (onderhoud en vervanging) van deze kapitaalgoederen. Daarnaast moet voortdurend rekening worden gehouden met het veranderen van functies in de openbare buitenruimte en de eisen die aan de openbare buitenruimte worden gesteld.

Om continuïteit te bieden aan de cyclische vernieuwing van de buitenruimte wordt jaarlijks een Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer vastgesteld. Dit vormt een belangrijk onderdeel in het behoud van de Aalsmeerse kapitaalgoederen. Er zijn prioriteiten gesteld aan noodzakelijke (renovatie)werken en deze zijn op elkaar afgestemd zodat evenwichtig wordt omgegaan met de beschikbare middelen.

In deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt van de belangrijkste duurzame kapitaalgoederen een beschrijving gegeven en wordt het beleidskader aangegeven, voorafgegaan door een totaaloverzicht van de hiervoor beschikbare middelen.

Beleidskader en kwaliteit
Het dagelijks onderhoud in de openbare buitenruimte en de daarbij behorende middelen zijn afgestemd op een beheerniveau B van de CROW-werkwijze. Een uitzondering is gemaakt voor de Parken, Recreatiegebieden en Winkelcentra. Deze worden op A niveau onderhouden. Dit is benoemd in het ‘Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud gemeente Aalsmeer’ (2015) en de bijbehorende beeldcatalogus. De catalogus bevat foto’s van diverse objecten en die maken daarmee inzichtelijk welke kwaliteit op welke locatie wordt nagestreefd.

Dit beeld laat zich als volgt samenvatten:

	Winkelcentrum	Woonwijk	Hoofdinfrastructuur	Park	Recreatiegebied	Bedrijventerrein	Buitengebied
Groen	A	B	B	A	A	B	B
Verharding	A	B	B	A	A	B	B
Reiniging	A	B	B	A	A	B	B
Meubilair	A	B	B	A	A	B	B
Civiele kunstwerken	A	B	B	A	A	B	B

Totaaloverzicht van kosten ten behoeve van bestaande kapitaalgoederen
Op de programma's treft u de totaal te verantwoorden budgetten per programma aan. In onderstaande tabel wordt een dwarsdoorsnede van de programma's gepresenteerd voor zover het de kapitaalgoederen betreft.

In de tabel zijn voor de kapitaalgoederen afzonderlijk zowel de kosten van jaarlijks als van groot onderhoud opgenomen. Onderdeel van deze uitgaven zijn de uitgaven zoals vastgesteld in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2022-2025 (raad 7 juli 2022).
De kosten van projecten die betrekking hebben op de vervanging van duurzame kapitaalgoederen zijn niet in deze paragraaf opgenomen. Deze worden geactiveerd en afgeschreven conform regelgeving.

bedrag x € 1.000

Omschrijving kapitaalgoederen	Begroot 2022	Realisatie 2022
Wegen	2.931	1.443
Civieltechnische kunstwerken	137	35
Riolering	791	574
Water	320	251
Openbaar groen	2.459	2.284
Openbare verlichting	173	195
Speelplaatsen	290	245
Gebouwen & binnensportaccommodaties	666	1.060
Beeldende kunstwerken	2	0
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	**7.768**	**6.088**

Een toelichting op de afwijkingen staat toegelicht in de bijlage "Meerjarenprojectenplan Buitenruimte".
Op elk van de vak specialistische onderdelen volgt hierna een korte toelichting.

Wegen en civieltechnische kunstwerken

Beleidskader
Op 28 maart 2019 is de nota Wegen vastgesteld. Dit is naast het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2022-2025 het vigerende beleidskader.

In de nota Wegen is de investeringsbehoefte voor de komende vier jaar vastgelegd. Naast een vier jaren planning wordt ook een doorkijk gegeven van de investeringsbehoefte voor de komende decennia. Het planmatig onderhoud krijgt vorm met behulp van het wegenbeheersysteem in combinatie met visuele inspectie. Dit wordt vastgelegd in een jaarlijks geactualiseerd Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit wegen, voetpaden, fietspaden, trottoirs, parkeervakken en overige verharding in de openbare ruimte.
In de nota Kunstwerken Aalsmeer 2022 - 2025 (commissie Ruimte en Economie d.d. 16 juni 2022) zijn de kapitaalgoederen bruggen, duikers, steigers, geluidsschermen, kademuren en beschoeiingen opgenomen.
Kademuren en beschoeiingen vallen onder de noemer Water.

De verkeersregelinstallaties maken geen onderdeel uit van deze paragraaf aangezien deze in praktijk veelal worden vervangen door andere verkeersmaatregelen zoals rotondes.

Riolering

Beleidskader
Aalsmeer is volgens de wet Milieubeheer verplicht een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te hebben, waarin wordt aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan haar zorgplichten voor de rioleringszorg. Het geldende GRP kent een looptijd 2021-2026.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit vrij verval riolen, kolken, persleidingen, minigemalen, rioolgemalen, overstorten en uitstroomconstructies voor hemelwater. Er ligt drainage om grondwaterproblemen te voorkomen. Om een goed beeld te houden van de staat van het rioolstelsel vindt er éénmaal per 10 jaar een reiniging en inspectieronde plaats. De (elektro)technische installaties worden jaarlijks geïnspecteerd.

Water

Beleidskader
Samen met hoogheemraadschap van Rijnland en het Waterschap AGV/Waternet en andere partijen is bij het opstellen van het gemeentelijk klimaatbeleid bezien hoe het watersysteem robuust te maken en te houden, zodat de thema's voor klimaatadaptatie (opvangen en vasthouden piekbuien, droogte en waterveiligheid) worden meegenomen bij de waterhuishouding in de planvorming en in de uitvoering. Hierbij wordt ook gekeken naar de doelstellingen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), waterkwaliteit en ecologie.

Bij de aanleg van het water en de oevers wordt gelet op duurzame maatregelen en materiaalgebruik, die nu en op lange termijn ook goed onderhouden kunnen worden.

Met Rijnland worden specifieke afspraken vastgelegd in de vorm van een bestuurlijke strategische agenda (SSA). In deze agenda geven de gemeente en het waterschap aan op welke onderwerpen en op welke wijze wordt samengewerkt. Het gaat nadrukkelijk om een bestuurlijke agenda, die vervolgens uitgewerkt wordt in bijvoorbeeld gezamenlijke onderzoeks- of uitvoeringsprojecten.
Structurele afspraken, beleid en eisen krijgen een plek in de visies en plannen in het kader van de omgevingswet waar zowel de waterschappen als de gemeente input voor leveren.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit watergangen, beschoeiing, kademuren en oevers.

Openbaar groen

Beleidskader
Het onderhoud van het groen is vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud Aalsmeer.
Het bomenbeleid is vastgelegd in het bomenplan Aalsmeer (raad 2 december 2021).

Renovaties van het groen zijn verwerkt in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2022-2025.

Soort kapitaalgoederen
Onder groen wordt verstaan: bomen, bosplantsoen, heesters, gazon, hagen, rozen en vaste planten.

Openbare verlichting

Beleidskader
De uitgangspunten voor het plaatsen of renoveren van openbare verlichting zijn vastgelegd in het Beleidsplan openbare verlichting 2020-2024. Grotere renovaties worden indien mogelijk gecombineerd met groot wegonderhoud. Deze projecten zijn opgenomen in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit lichtpunten (lichtmasten en armaturen), voedingspunten en bekabeling.

Speelplaatsen

Beleidskader
Het Uitvoeringsplan Spelen voor renovaties en herinrichting van de speelplaatsen in Aalsmeer is opgenomen in het meerjarenprojectenplan 2022-2025 (MPP).

Soort kapitaalgoederen
Op de speelplaatsen staan traditionele speeltoestellen zoals veerelementen en klimrekken. Ook de trapveldjes maken onderdeel uit van de speelplaatsen.

De overige recreatieterreinen zijn opgenomen onder wegen en groen.

Beeldende kunstwerken

Beleidskader
Het doel van groot en regulier onderhoud is het behoud van de kwaliteit van de beeldende kunstwerken in de buitenruimte. Jaarlijks wordt aan een specialistisch bedrijf opdracht gegeven voor inspecties, incidenteel en structureel onderhoud aan de beeldende kunstwerken.

Soort kapitaalgoederen / areaal
Het totaal aantal beeldende kunstwerken in de buitenruimte ligt nu op 50. De komende jaren worden nieuwe kunstwerken bijgeplaatst.

Gebouwen

Beleidskader
Met de in 2016 vastgestelde rapportage 'Maatschappelijk vastgoed Aalsmeer in hernieuwde balans' is de beoogde omvang en samenstelling van de gebouwenvoorraad afgestemd op de erkende huisvestingsbehoefte van een aantal daarin genoemde partijen. Het effect hiervan is een substantiële vermindering van de gemeentelijke gebouwenvoorraad.
Op 15 december 2022 is de Nota Gemeentelijke Vastgoed Aalsmeer 2022 door de raad vastgesteld. Het doel van deze nota is om de beleidskaders te actualiseren en kaders op te stellen voor de verhuur, aan- en verkoop alsmede het beheer en onderhoud van de gemeentelijke vastgoedportefeuille.

Ontwikkelingen 2022
In 2022 is het gronddepot aan de Ambachtsheerweg voor een periode van 10 jaar verhuurd aan een derde commerciële partij. Ten aanzien van Bloemenlust is een begin gemaakt met het splitsen van de nutsaansluitingen tussen het voorste en achterste gedeelte.
In 2022 is de coulanceregeling van door corona getroffen huurders van gemeentelijk vastgoed verlengd tot en met eind januari 2022.

Voor de verkleinde en vernieuwde gemeentelijke gebouwenvoorraad is in 2021 een plan voor verdere verduurzaming opgesteld.

Voor alle gebouwen in blijvend gemeentelijk eigendom en beheer is een meerjarenonderhoudsplan (MOP) beschikbaar op basis van de in 2018 ingevoerde NEN2767-systematiek. Deze systematiek is meer gericht op sturing op een geëxpliciteerd onderhoudsniveau.
In 2022 werden de meerjarenonderhoudsplannen opnieuw in een cyclus van drie jaar vernieuwd.

Een bedrag ter hoogte van de 20-jaars gemiddelde MOP wordt jaarlijks gedoteerd aan de voorziening onderhoud gebouwen. Hiervoor was in de begroting 2022, inclusief opslag voorbereiding en toezicht een bedrag van € 451.856 opgenomen. De toereikendheid van de voorziening wordt jaarlijks getoetst.

Voor gebouwen waarvan een voortgezet gebruik is voorzien worden jaarlijks de in het meerjarenonderhoudsplan opgenomen onderhoudsmaatregelen, mits deze ook bij nadere beoordeling onuitstelbaar blijken, uitgevoerd. Door tijdige uitvoering wordt het ontstaan van achterstallig onderhoud voorkomen. Aan gebouwen die binnen afzienbare termijn worden afgestoten vindt onderhoud op een minimaal niveau plaats, met inachtneming van de aan deze gebouwen te stellen gebruiks- en veiligheidseisen. Deze systematiek is middels de 'Notitie inzake onderhoud van gebouwen in Aalsmeer' in het kader van de besluitvorming over de Lentenota 2015 gefiatteerd en tevens in de Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 in het uitvoeringskader vastgelegd.

Soort kapitaalgoederen / areaal
De gemeente Aalsmeer beschikt op dit moment over 49 gebouwen, onder te verdelen in:

- 19 gebouwen algemeen;
- 7 woningen;
- 11 gebouwen in exploitatie bij Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer (ESA);
- 3 gebouwen in exploitatie bij Greenpark Aalsmeer;
- 9 schoolgebouwen (2 eigendom gemeente en 7 eigendom schoolbesturen met het claimrecht voor de gemeente bij einde gebruik).

In totaal beslaat de gemeente vastgoed portefeuille circa 21.000 m2 BVO.

Deze gebouwen zijn overwegend in bezit van de gemeente vanwege hun gebruiksdoel.

Beheer en onderhoud door derden
Het beheer en onderhoud van een deel van de gemeentelijke gebouwen is belegd bij andere organisaties:

- ESA BV is met ingang van 2017 verantwoordelijk voor het beheer van alle binnen – en buitensportaccommodaties. Voor het planmatig onderhoud van de binnensport-accommodaties ontvangt ESA BV een vaste onderhoudsbijdrage van de gemeente. Het onderhoud van de buitensportaccommodaties maakt deel uit van de reguliere exploitatie daarvan.

- Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V. (GPAG B.V.) is verantwoordelijk voor het beheer van gebouwen binnen het eigen exploitatiegebied.
- Brede school De Mikado wordt beheerd door de beheerstichting De Mikado.

Leegstand en verhuur
Er doet zich enige frictieleegstand en/ of anti-kraakbeheer voor in het kader van het leegmaken van panden vooruitlopend op sloop, verkoop of herontwikkeling/ verduurzaming. Het betreft twee panden in Aalsmeer onder deze categorie. In totaal gaat het om circa 1.400 m2 BVO, hetgeen 1,5% leegstand betreft van de gehele portefeuille.

3.4 Financiering

Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke treasuryfunctie centraal. Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de beheersing van de daaruit voortvloeiende financiële risico's.
Onderdeel van deze paragraaf is de financieringsbehoefte, de verschillende risico's en de beheersing hiervan.

Wettelijk kader
De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Fido), het Treasurystatuut 2016 en de Financiële verordening Aalsmeer 2017.

Schatkistbankieren
Het verplicht schatkistbankieren is in 2013 ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. De lagere overheden zijn verplicht om hun tegoeden aan te houden in de Nederlandse schatkist. Dit heeft een positief effect op de omvang van de staatsschuld, maar beperkt de gemeentelijke vrijheid om zelf een optimaal rendement na te streven op haar eigen liquiditeiten.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)
Het totale financieringstekort van de Nederlandse overheid (EMU saldo) mag niet meer bedragen dan 3% van het bruto binnenlands product (bbp). Daar tellen ook gemeenten in mee. Om dit te regelen is in Nederland de Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF) in 2013 vastgesteld. Op basis hiervan heeft het Rijk in een aparte regeling vastgesteld dat het EMU-saldo van alle decentrale overheden tezamen maximaal minus 0,4 procent van het bbp mag bedragen. Het aandeel van gemeenten hierin is maximaal minus 0,27 procent van het bbp.

Rentetoerekening
Aalsmeer kent een integrale financiering. Hierbij bestaat geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen (zoals bij projectfinanciering). Voor Aalsmeer gold in 2022 een interne rekenrente van 0,0 procent.

EMU-saldo

Het EMU-saldo toont het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het verslagjaar hebben plaatsgevonden. In afwijking van het stelsel van baten en lasten vindt de presentatie van dit saldo op transactieniveau plaats, waarbij investeringen dus in zijn geheel worden meegenomen, eventueel verminderd met van derden ontvangen bijdragen.

Het uitgangspunt is het saldo voor bestemming van het verslagjaar waarna de mutaties op de verschillende balansposten worden meegenomen voor bepaling van het EMU-saldo.
Het positieve EMU-saldo over 2022 geeft aan dat we als gemeente via reële transacties afgelopen jaar meer ontvangen hebben dan dat we hebben uitgegeven.

Voor individuele gemeenten is er geen referentiekader, anders dan de landelijke norm. In de jaarrekening 2022 komt het EMU-saldo € 11,6 miljoen hoger uit dan geraamd in de primitieve begroting 2022 (meer reële

transacties). Dit komt met name door een hoger exploitatiesaldo, een minder grote toename van de materiële vaste activa door minder investeringen, hogere toevoegingen aan de voorzieningen (facilitaire projecten, Greenpark Aalsmeer en vervanging riolering) en meer inkomsten dan uitgaven binnen grondexploitaties.

			*bedrag * € 1.000*
	Rekening 2021	**Begroting 2022**	**Rekening 2022**
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-942	-1.344	3.331
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	5.676	6.111	2.192
3. Mutatie voorzieningen	-167	29	2.357
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-440	-6.350	-8.124
5. Boekwinst bij verkoop effecten en bij verkoop (im)materiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo (1-2+3-4-5)	**-6.346**	**-1.076**	**11.621**

Rente-exploitatie

De rente-exploitatie geeft het verschil weer tussen de rentekosten en renteopbrengsten.
Deze uitkomst komt voort uit ontwikkelingen binnen de balans. De inkomsten van de rente-exploitatie zijn de in rekening gebrachte rentekosten op de geïnvesteerde middelen, uitgezette geldleningen en gronden en voorraden. De uitgaven op de rente-exploitatie hebben betrekking op de te betalen rentekosten over opgenomen geldleningen.

Op basis van de BBV voorschriften zijn de volgende rentepercentages gehanteerd in de primitieve begroting 2022 en jaarrekening 2022:

Bedrag x € 1.000	**Rentepercentage**	
	Oorspr. Begroot	**Werkelijk**
Investeringen	0,00	0,00
Grondexploitaties	0,50	0,50
Reserves	0,00	0,00

Saldo rente-exploitatie
Het renteresultaat betreft het verschil tussen de rentekosten en rentebaten. Dit resultaat van de rente-exploitatie wordt verrekend met de algemene dekkingsmiddelen. Het resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting bedraagt € 115.000 nadelig. Dit wordt vooral veroorzaakt door de rentelasten van de in februari 2022 afgesloten geldlening waarvoor abusievelijk de rentelasten in 2022 niet geraamd zijn.

Renteschema
In de notitie rente 2017 van de commissie BBV staat een renteschema opgenomen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening (omslagrente).
De omslagrente is voor de begroting 2022 berekend en mag binnen een marge van 0,5%-punt worden afgerond.

Indien de werkelijke rentelasten in euro's die hadden moeten worden doorbelast meer dan 25% afwijken van de in de begroting toegerekende rentelasten is correctie verplicht.
Op basis van de werkelijke cijfers 2022 komt de omslagrente uit op 0,11%. Het gehanteerde percentage van 0,0% zorgt voor een renteresultaat. Aangezien de afwijking kleiner is dan de toegestane afwijking van 25% heeft geen correctie plaatsgevonden.

	Renteschema volgens BBV notitie (bedrag x € 1.000)	Begroot	Werkelijk
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	90	219
b.	-/- de externe rentebaten	0	89
	Totaal door te rekenen externe rente	90	130
c1.	-/- De rente die aan de grex moet worden doorberekend	112	106
c2.	-/- De rente van projectfinanciering die aan het taakveld moet worden doorberekend	*0*	*0*
	Totaal doorberekende rente (c1 + c2)	112	106
	Aan taakvelden toe te rekenen EXTERNE rente (a t/m c)	**-22**	**24**
d1.	Rente over eigen vermogen	0	0
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)	0	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (a t/m d)	**-22**	**24**
e.	De aan taakvelden toegerekende rente	0	0
	Renteresultaat op het taakveld treasury	**-22**	**24**

Risicobeheer

Renterisico's
In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen om ongewenste renterisico's te voorkomen. Deze kwantitatieve eisen zijn gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico.

Kasgeldlimiet
Een gemeente kan een financieringsbehoefte invullen met een langlopende of een kortlopende lening. Een kortlopende lening heeft een looptijd korter dan 1 jaar. Over het algemeen is de te betalen rente op een kortlopende lening lager dan die op een langlopende rente. Hierdoor zou een gemeente in de verleiding kunnen komen om een groot deel van de geldbehoefte met kort geld te financieren. Daaraan kleeft een risico: wanneer de rente op de kapitaalmarkt snel oploopt stijgen de rentelasten snel.
Daarom is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet is de in de Wet Fido neergelegde limiet voor de toegestane omvang van de netto vlottende schuld.
Als deze limiet wordt overschreden kan de gemeente verplicht worden om een langlopende lening aan te trekken. Wanneer er sprake is van een structurele overschrijding van de limiet (een overschrijding van drie achtereenvolgende kwartalen) dient de provincie op de hoogte te worden gebracht en een herstelplan te worden opgestuurd. De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal van de inkomsten bij aanvang van het begrotingsjaar.
In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de kasgeldlimiet in 2022 per kwartaal weergegeven.
Daaruit blijkt dat de kasgeldlimiet in 2022 niet is overschreden.

	Toets kasgeldlimiet (x € 1.000)	KW1	KW2	KW3	KW4
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**				
	Begrotingstotaal lasten	98.628	98.628	98.628	98.628
	In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
	In bedrag	8.383	8.383	8.383	8.383
2.	**Vlottende korte schuld**				
	Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
	Schuld in rekening courant	-21	0	-6	-235
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
	Totaal	21	0	6	235
3.	**Vlottende middelen**				
	Contante gelden in kas				
	Tegoeden in rekening-courant	6.845	12.978	30.687	21.448
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar				
	Totaal	6.845	12.978	30.687	21.448
4.	Totaal netto vlottende schuld (2) - (3)	-6.824	-12.978	-30.682	-21.213
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.383	8.383	8.383	8.383
	Ruimte (+) Overschrijding (-) = (1) - (4)	**15.207**	**21.361**	**39.065**	**29.597**

Renterisiconorm

Het renterisico is het risico dat de gemeente loopt in verband met contractueel overeengekomen wijzigingen van rentepercentages van aangetrokken en uitgezette langlopende leningen. In de Wet Fido is bepaald dat het renterisico dat op de vaste schuld wordt gelopen, de zogenoemde renterisiconorm, niet mag worden overschreden. De norm is ingesteld om te voorkomen dat in een jaar teveel langlopende leningen moeten worden afgelost waardoor grootschalige herfinanciering aan de orde is. Hierdoor wordt de begroting minder gevoelig voor rentefluctuaties bij herfinanciering. De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal van de inkomsten. De jaarlijks verplichte aflossing en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan de uitkomst hiervan. De norm geeft niet aan hoeveel een gemeente langlopend mag financieren.
Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.

Onderdeel van de berekening vormt de renteherziening. Dat gaat om leningen waarbij op basis van de leningsvoorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden herzien. De leningenportefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde. Voor Aalsmeer is dit daarom niet van toepassing.

De renterisiconorm bedraagt voor Aalsmeer voor 2022 € 19,7 miljoen. De jaarlijkse aflossing op de aangetrokken gelden mag niet meer bedragen dan dit bedrag. In 2022 is € 3,5 miljoen afgelost. Daarmee is Aalsmeer binnen de gestelde risiconorm gebleven.

Kredietrisico en relatiebeheer

De gemeente beschikt over een krediet- en depotarrangement met de BNG. Dit heeft tot doel om tijdelijke overschotten of tekorten aan liquide middelen bij de bank uit te lenen of op te nemen tegen een vooraf afgesproken rentevergoeding. Naast de overeenkomst met de BNG heeft de gemeente een rekening-courant met de Rabobank.

Alle activiteiten worden binnen de kaders van de wet Fido en het treasurystatuut uitgevoerd. Zo wordt het kredietrisico beheerst doordat in het treasurystatuut eisen worden gesteld aan de tegenpartij. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden indien mogelijk garanties en zekerheden geëist.

Aalsmeer heeft alleen beleggingen en uitzettingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. Het gebruik van derivaten is uitgesloten in het treasurystatuut. Eind 2022 heeft de gemeente aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Stedin, Meerlanden Holding NV, Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V en Exploitatie Sportsubsidies Aalsmeer B.V. In december 2022 heeft zij 45 aandelen verworven in Afvalsturing Friesland N.V.

Financiering

Langlopende leningen

In februari 2022 is een lening, groot € 10 miljoen, met een looptijd van 30 jaar en een rentepercentage van 1,01% afgesloten. De totale leningenportefeuille bedraagt eind 2022 € 43,5 miljoen.
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de leningenportefeuille per eind 2022.
Het gemiddelde rentepercentage over 2022 bedraagt 0,41%.

bedrag x € 1.000	Oorspronkelijk bedrag	Aflossingswijze	Stortingsdatum	Afloopdatum	Rente percentage	Schuldrestant	Weging lening in portefeuille
BNG leningnr.40.111.029	5.000	Lineair	24-1-2017	24-1-2027	0,57	2.500	6%
BNG leningnr.40.111.945	10.000	Lineair	12-6-2018	12-6-2028	0,725	6.000	14%
BNG leningnr.40.113452	5.000	Lineair	16-12-2019	16-12-2024	-0,175	2.000	5%
BNG leningnr.40.113453	10.000	Fixe	16-12-2019	16-12-2029	0,25	10.000	23%
BNG leningnr.40.113454	5.000	Fixe	15-1-2020	15-1-2025	-0,06	5.000	11%
BNG leningnr.40.113455	10.000	Lineair	15-1-2020	15-1-2030	0,05	8.000	18%
Prov. Noord Brabant nr. N12006-L4007	10.000	Fixe	22-2-2022	22-2-2052	1,01	10.000	23%
Onderhandse leningen	55.000					43.500	

Langlopende uitzettingen en garantiestellingen

Aalsmeer heeft uitsluitend langlopende uitzettingen die vallen onder de publieke taak.
De gemeente heeft een gedeelte van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Bouwfonds uitstaan bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Dit wordt specifiek aangewend voor projecten voor volkshuisvesting. Daarnaast heeft de gemeente nog een bedrag uitstaan bij het SVN voor duurzaamheidsleningen. Ook heeft de gemeente garantstellingen verleend.

In het treasurystatuut is vastgesteld dat het verstrekken van een geldlening of een garantie aan derden slechts is toegestaan vanuit de publieke taak. Per geval is een expliciet besluit hiertoe nodig door de gemeenteraad, waarbij door het college gemotiveerd wordt welk publiek belang wordt gediend en welke zekerheden de gemeente verwerft ter afdekking van de risico's.

3.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering laat zien hoe de gemeente de bedrijfsprocessen die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren, beheerst en aanstuurt.
Een goede bedrijfsvoering is daarbij van belang. Dit gaat over de hoe-vraag en om het zo doelmatig mogelijk uit voeren van de bestuurlijk vastgestelde kaders met het college als eindverantwoordelijke.
In deze paragraaf licht het college toe wat de belangrijkste ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering zijn geweest. Met een adequate bedrijfsvoering kan de dienstverlening efficiënt worden georganiseerd en wordt de voorbereiding en uitvoering van genomen besluiten beter.

Ambtelijke samenwerking met Amstelveen

Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen
Sinds 1 januari 2013 zijn de ambtelijke organisaties van de gemeenten Amstelveen en Aalsmeer samengevoegd. Dit met het oog op het borgen van de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. Essentie van de samenwerkingsconstructie is dat er twee zelfstandige gemeentebesturen zijn die hun eigen bestuurlijke kaders bepalen: financieel en inhoudelijk. Beide besturen worden hierin tegelijkertijd vanuit één ambtelijke organisatie gefaciliteerd, zowel qua voorbereiding, uitvoering als verantwoording. In de samenwerkingsconstructie is Amstelveen de rol als centrumgemeente toebedeeld; de medewerkers in de samenwerkings-constructie zijn in dienst bij de gemeente Amstelveen. De gemeentesecretaris Amstelveen is verantwoordelijk voor de aansturing van de ambtelijke organisatie en is opdrachtnemer van de samenwerking.
De gemeentesecretaris van Aalsmeer fungeert als opdrachtgever.

Kernorganisatie gemeente Aalsmeer

Eind 2021 zijn na een intensief proces nieuwe samenwerkingsafspraken met de gemeente Amstelveen tot stand gekomen. Deze zijn door de raad bekrachtigd in de raadsvergadering van 9 december.
In 2022 is overeenkomstig dat besluit de ambtelijke kernorganisatie Aalsmeer ingericht.
De nieuwe invulling van de samenwerking biedt inwoners, bedrijven en organisaties in Aalsmeer meer nabije dienstverlening op maat en brengt de Aalsmeerse bestuurlijke context beter in positie op het gebied van invloed, grip en sturing.
De opdracht van de ambtelijke kernorganisatie is om dienstverlening aan inwoners, bedrijven en organisaties op de Aalsmeerse maat te bieden, de advisering van het gemeentebestuur en de aanpak van de Aalsmeerse opgaven te versterken, en de financiën beter te beheersen. Hiertoe is een aantal strategische en ondersteunende taken bij de kernorganisatie Aalsmeer ondergebracht.
Alle loketfuncties voor gemeentelijke publieke dienstverlening zijn vanaf 2022 op afspraak in het raadhuis van Aalsmeer zowel fysiek als digitaal beschikbaar. Hiermee kunnen inwoners, bedrijven en organisaties binnen de eigen gemeente informatie en dienstverlening ontvangen onder andere op het gebied van burgerzaken en documenten, wonen, bouwen, ondernemen, maatschappelijke (jeugd)hulp en (inkomens)ondersteuning.

Naast de medewerkers van de Aalsmeerse kernorganisatie werken ook medewerkers van de AA organisatie met enige regelmaat aan specifiek Aalsmeerse opgaven vanuit het raadhuis in Aalsmeer vanuit het principe ‘werken waar het werk is’.

In 2022 is veel tijd en energie gestoken in het College Uitvoeringsprogramma 2022 - 2026. De resultaten daarvan heeft de raad in het vierde kwartaal in ontvangst genomen.

Personeel
Ultimo 2022 zijn de kernorganisatie 24 personen (22,47 vte) werkzaam binnen de kernorganisatie.
De werkelijke loonkosten 2022 bedragen € 1.885.000 (geraamd € 2.368.000).
In financiële toelichting van programma 7 Overhead is een toelichting gegeven op het verschil tussen de geraamde en werkelijke uitgaven.

Inhuur
In 2022 is een gedeelte van het budget voor loonkosten besteed aan inhuur en externe advisering / uitbesteed gedurende de opbouw van de kernorganisatie of waar de kernorganisatie zelf de capaciteit niet in huis heeft (juridische advisering). De totale kosten hiervan bedragen € 285.000.

Transitiebudget
Voor de transitie naar de nieuwe organisatie is € 3.000.000 beschikbaar gesteld voor 2021 en 2022. Ultimo 2021 is € 2,61 miljoen overgeheveld naar 2022. In de 2e bestuursrapportage is toegelicht dat ook in 2022 niet het volledige budget nodig is. Het college heeft de raad voorgesteld het restant over te hevelen naar 2023.
In 2022 is € 672.000 uitgegeven ten laste van het transitiebudget. Dit betreft met name kosten van inhuur en advisering.

Huisvestingkosten
De totale kosten van de huisvesting bedragen in 2022 € 459.000. De grootste component van de kosten bestaat uit de afschrijvingskosten, reservering meerjaren onderhoud, jaarlijks onderhoud, heffingen, verzekeringen en beheerkosten.

Raad en griffie
De griffie ondersteunt de gemeenteraad en bestaat uit een compact team van 3 vte, verdeeld over de functies van griffier, raadsadviseur, communicatieadviseur en coördinator bestuurlijke besluitvorming.

Het jaar 2022 stond voor de griffie in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen met in de aanloop naar de verkiezingen de organisatie van onder andere de stemwijzer, verkiezingsdebatten en de uitslagenavond. Na het bekend worden van de verkiezingsuitslag heeft de griffie de administratieve handelingen gecoördineerd voor de installatie van de nieuwe gemeenteraad. De gesprekken tussen de vertegenwoordigers van de politieke partijen over het raadsprogramma zijn door de griffie gefaciliteerd. Ook heeft de griffie de voorstellen opgesteld voor de benoeming van de wethouders en het bemensen van de diverse raadscommissies. Om de raad goed zijn werk te kunnen laten doen, zijn de nieuwe raads- en commissieleden voorzien van ICT-devices. Vervolgens heeft de griffie een startprogramma van diverse workshops en trainingen opgesteld om de nieuwe raads- en commissieleden in te werken.

Met ingang van de nieuwe raadsperiode werkt de gemeenteraad met een nieuw vergadermodel, het BOB-model. Dit houdt in dat er eerst een beeldvormende commissievergadering is, daarna een oordeelsvormende commissievergadering waarna vervolgens de besluitvorming in de raadsvergadering plaatsvindt. Deze

nieuwe manier van vergaderen moet ertoe bijdragen dat de besluitvorming beter verloopt en de politieke meningsvorming meer zichtbaar wordt. Om het BOB-model goed gestalte te geven zijn er in de tweede helft van 2022 twee werksessies gehouden om het model bij te stellen op basis van de ervaringen.

Ook heeft de griffie diverse werkbezoeken georganiseerd voor de raad. Zo heeft de raad onder andere inzicht gekregen in de ontwikkelingen van GreenPark Aalsmeer, is er kennisgemaakt met Woningbouwcorporatie Eigen Haard en is er een bezoek gebracht aan zomerbloemenproducent Marginpar.

Tot slot heeft de griffie meerdere korte projecten opgepakt zoals de realisatie van een fotowand van het gemeentebestuur en een upgrade van het audiovisuele systeem in de raadzaal.

Dienstverleningsbijdrage

In 2022 bedroeg de dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen € 16,4 miljoen. Voor dit bedrag realiseert de AA-organisatie de producten en diensten zoals opgenomen in de programmabegroting. Daarnaast is er nog € 8,5 miljoen in rekening gebracht door Amstelveen aan Aalsmeer voor de inzet op projecten, buitenruimte en vastgoed.

Onderdeel van de dienstverleningsbijdrage is een bijdrage in de ICT. Hiervoor zijn de volgende zaken uitgevoerd: Het jaar 2022 was het laatste jaar van het vierjarige programma Digitale Transformatie. Dit programma heeft tot doel om processen, middelen en medewerkers te transformeren naar de centrale overheid, maar vooral ook door de samenleving gevraagde efficiënte, klantgerichte, digitale dienstverlening.
Ieder jaar wordt een uitvoeringsplan opgesteld, dat bestaat uit vier thema's: samenleving, systemen, processen en mensen. Op basis van het uitvoeringsplan worden projectplannen gemaakt.
In de jaren 2019 en 2020 is een stevige basis gelegd met nieuwe voorzieningen voor het digitaliseren van de werkprocessen. Evenals in 2021, zijn er in 2022 tientallen processen gedigitaliseerd (en een deel daarvan is ook geoptimaliseerd).

- Ruim 70 werkprocessen zijn gedigitaliseerd dan wel geoptimaliseerd. Een belangrijke groep processen die geoptimaliseerd is betreft de subsidieprocessen. Veel van deze processen zijn nieuwe digitale producten en diensten voor inwoners en bedrijven. Hierdoor is het voor hen mogelijk om een groot aantal gemeentelijke producten en diensten tijd- en plaatsonafhankelijk af te nemen.
- Voor circa 150 werkprocessen die al digitaal werden afgehandeld is de gebruikersomgeving vernieuwd en geoptimaliseerd.
- Onder de gedigitaliseerde processen vallen ook de meldingen openbare ruimte, deze processen zijn geoptimaliseerd. Hierbij kunnen inwoners via Internet of met een App meldingen doen en problemen melden in de openbare ruimte. Die meldingen komen vervolgens digitaal bij de behandelaar van de melding. Ook het bestuurlijke besluitvormingsproces van het college B&W verloopt, inclusief elektronische handtekening en publicatie op Internet, nu geheel digitaal.
- Verder is in het kader van papierloos werken de digitale postkamer uitgerold bij meerdere teams, zodat medewerkers het versturen van papieren post volledig digitaal kunnen uitvoeren.
- Actuele management- en stuurinformatie is beschikbaar voor het verbeteren van de dienstverlening.
- Ten behoeve van conformiteit aan de AVG wetgeving zijn in 2022 de resterende verplichte DPIA's op werkprocessen uitgevoerd.
- Voor logging en monitoring voor de veiligheid van netwerkverkeer zijn nu, in samenwerking met een partner, systemen voor logging en monitoring aan het inrichten. Dat project wordt begin 2023 afgerond.

- Autorisatieprocessen voor instroom, doorstroom en uitstroom zijn herzien. Tevens is autorisatiemanagement op een hoger niveau gebracht door de uitrol van een nieuw systeem voor het centraal beheren van autorisaties in applicaties, mailboxen en netwerkschijven.
- De gehele organisatie en bestuur is voorzien van een nieuwe werkplek op basis van Microsoft365. Dit maakt het mogelijk om veilig en optimaal te kunnen samenwerken, waarbij we voldoen aan de wettelijke eisen van privacy en informatieveiligheid.
- Bij tientallen (project)teams is Sharepoint uitgerold om beter digitaal te kunnen samenwerken aan documenten.

Controle accountant

De jaarrekening 2022 is door onze accountant, Baker Tilly, gecontroleerd. Bij de jaarrekening is een goedkeurende controleverklaring verstrekt door onze accountant.

Het contract met de accountant heeft een looptijd tot en met 2023. Begin 2023 is de voorbereiding van de aanbesteding van de accountant gestart. Over 2022 is door de accountant € 105.000 in rekening gebracht. Voor dit bedrag heeft de accountant een interim- en een eindejaarscontrole uitgevoerd. Naar aanleiding van beide controles is/ wordt een rapportage uitgebracht, een managementletter en een accountantsrapport. Het laatste is als bijlage bij deze jaarstukken verzonden.
De accountant heeft op 18 januari 2023 een toelichting gegeven in de auditcommissie naar aanleiding van de managementletter 2022.

Rekenkamer
In 2022 heeft de rekenkamer onderzoek gedaan naar verbonden partijen. Eén van de aanbevelingen die de rekenkamer heeft gedaan is het actualiseren van de paragraaf verbonden partijen die de gemeente in haar jaarstukken moet opnemen zodat deze voldoet aan de eisen die het BBV aan deze paragraaf stelt. Dat advies is in deze jaarstukken opgevolgd.
Een andere aanbeveling is het actualiseren van de nota verbonden partijen. Ook deze aanbeveling is opgepakt. Het college biedt de raad in 2023 een geactualiseerde nota aan ter vaststelling.

Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (ex. 213 a Gemeentewet)
In 2021 is een onderzoek verricht naar ESA en specifiek naar hoe wij het beheer van de sportaccommodatie en sportstimulering hebben ingericht. Hieruit is naar voren gekomen dat het wegzetten hiervan in een sportbedrijf een effectieve invulling is, maar dat versterking wel noodzakelijk was. In 2022 hebben we hier aanvullend onderzoek naar laten verrichten op welke wijze het sportbedrijf versterkt kan worden zodanig dat het sportbedrijf doeltreffend en doelmatig invulling kan geven aan de taken. De uitkomsten hiervan zijn gerapporteerd aan het college waarbij het college de verschillende aanbevelingen in de tijd heeft uitgezet.

Rechtmatigheid
Het wetsvoorstel ‘versterking decentrale rekenkamers’ is op 31 mei 2022 aangenomen door de Tweede Kamer. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is ook een onderdeel van dit wetsvoorstel. Nu verstrekt de externe accountant een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid bij de jaarrekening. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wijzigt dit. Het college geeft dan een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening als onderdeel van de paragraaf bedrijfsvoering.
De accountant beoordeelt na invoering nog wel of de rechtmatigheidsverantwoording ‘juist’ is.
De beoogde invoeringsdatum was 2022, maar is doorgeschoven naar 2023.

In verband met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording moet ook de Financiële verordening worden geactualiseerd. Het voorstel daartoe staat voor 8 juni 2023 geagendeerd.

Bedrijfsvoering organisatie AA

In de paragraaf bedrijfsvoering van de gemeente Amstelveen worden ontwikkelingen genoemd die de bedrijfsvoering van de Amstelveense organisatie raken en daarmee ook voor Aalsmeer van belang zijn.

In 2022 hebben o.a. de volgende onderwerpen aandacht gekregen binnen de organisatie:

1. HRM (eigentijds werkgeverschap, diversiteit en inclusie en verzuim).
2. Door-organiseren en door-ontwikkelen van de organisatie
3. Afdelingsoverstijgend & opgavegericht samenwerken

Alle ontwikkelingen met betrekking tot de bedrijfsvoering kunt u desgewenst terugvinden in de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarstukken 2022 van de gemeente Amstelveen.

Klachtenfunctionaris
Met ingang van 1 januari 2022 zijn de klachtenfunctionarissen, die de klachten voor de gehele AA-organisatie behandelen, onafhankelijk gepositioneerd rechtstreeks onder de directie, functioneel autonoom en door het college gemandateerd om klachten te behandelen Klachten over de kernorganisatie Aalsmeer worden behandeld door de klachtenadviescommissie Aalsmeer conform de Regeling behandeling klaagschriften Aalsmeer 2014

Inwoners en ondernemers kunnen via allerlei kanalen hun uitingen van onvrede over het gemeentelijk handelen van de AA-organisatie uiten. Die klachten worden geregistreerd en daarover wordt jaarlijks verantwoording afgelegd door het klachtenteam.
In 2022 zijn er in totaal 130 klachten binnen gekomen over de gemeente Aalsmeer en 221 over zorgaanbieders (contractaanbieders). Dat is een stijging van het aantal klachten over de gemeente met 67% en voor de zorgaanbieders met 31%. De substantiële stijging gemeenteklachten is vooral te duiden uit de klachten die binnengekomen zijn over de Meerlanden (groen en afval). Voorgaande jaren werden deze klachten door de Meerlanden afgehandeld en niet geregistreerd door het klachtenteam. Het gaat hier om de klachten die bij de gemeente zijn ingediend. Voor wat betreft de zorgaanbieders is de stijging grotendeels te verklaren door een nieuwe aanbieder in het WMO-vervoerder. Wij zien in de aanvangsfase altijd een stijging van het aantal klachten. Inmiddels is gebleken dat dit zich niet heeft genormaliseerd en is het WMO-vervoer naar een andere aanbieder over gegaan.
Het klachtenteam registreert zowel informele als formele klachten. Over 2022 is het aantal formeel afgehandelde klachten gemeente gelijk gebleven op 20 en het aantal informeel afgehandelde klachten gestegen van 55 naar 110. Meer cijfers en toelichting zullen worden opgenomen in de jaarrapportage 2022.
Het klachtenteam bespreekt 1x per jaar de klachten/trends met de gemeentesecretaris en 1x met de burgemeester en gemeentesecretaris.

Informatiebeveiliging

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) beschrijft de wettelijke controls en maatregelen die minimaal benodigd zijn om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie(systemen) te waarborgen. Afgelopen jaar hebben we gewerkt volgens het vastgestelde actieplan informatieveiligheid en privacy. Eén aspect hiervan is de uitvoer van zogenaamde DPIA's (Data protection impact assessment). We hebben ons, vanwege de enorme omvang van dit gebied, op twee sporen gericht. Allereerst hebben alle nieuwe of alle grote wijzigingen in informatiesystemen een DPIA ondergaan. Daarnaast zijn er verplichte DPIA's op de bestaande werkprocessen uitgevoerd. Deze zijn onderdeel van een meerjarenplanning. Tot op heden zijn er in totaal 206 DPIA's (waarvan 63 op processen [18 in 2022] en 143 op informatiesystemen [17 in 2022]) uitgevoerd.
Ten behoeve van continuïteit lag de focus in 2022 op het bestrijden van cyberdreigingen. In samenwerking met relevante onderdelen van de gemeente (waaronder het team OOV en de afdeling A&I) is er een Draaiboek Cybergevolgbestrijding vastgesteld, waardoor duidelijk is wat we gaan doen in geval van een cybercrisis. Dit gaan we dit jaar ook oefenen. Ook werken we bij de bestrijding van cyberdreigingen nauw samen met de gemeente Amsterdam en de veiligheidsregio. Door -wereldwijd- toegenomen dreigingen op gebied van cybersecurity, vraag dit onderwerp -nu en toekomst- veel aandacht.

Informatieveiligheid en Privacy speelde bij meerdere grote projecten in 2022 een rol. Zo is er op het gebied van autorisaties en functiescheidingen in 2022 een stap is gezet in het beveiligen van de toegang door het gebruik van profielen bij toegang te borgen. Hierdoor is ook het aanvragen en doorvoeren van autorisaties vereenvoudigd.

Sinds 2017 moeten Nederlandse gemeenten middels de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) zich verantwoorden over de implementatie van de maatregelen uit de BIO. ENSIA heeft tot doel het verantwoordingsproces over informatieveiligheid bij gemeenten verder te professionaliseren door het toezicht te bundelen en aan te sluiten op de gemeentelijke Planning & Control-cyclus. Ook in 2022 vond de jaarlijkse formele onafhankelijke audit plaats op informatieveiligheid. Deze (gebundelde) audit vindt plaats op een beperkt aantal gebieden, te weten DigiD en SUWInet. Ieder jaar wordt de audit verder verbreed met nieuwe gemeentelijke werkgebieden. In 2022 is deze audit voor de zesde keer op rij succesvol doorlopen. Dit betekent dat de DigiD-aansluitingen en de toegang tot SUWInet voldoen aan de informatieveiligheidseisen van de toezichthouder/ketenpartner.

3.6 Verbonden Partijen

Inleiding

Gemeenten voeren taken uit die in het belang van hun inwoners zijn. Een gemeente kan daarbij grotendeels zelf bepalen of zij de taken zelf uitvoert of laat uitvoeren, bijvoorbeeld via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten.

Wanneer een gemeente taken door een andere partij laat uitvoeren en er sprake is van een bestuurlijk en een financieel belang in een organisatie dan is er sprake van een verbonden partij.
Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente op één of andere manier zeggenschap heeft. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij, of dat financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

Als gemeentebestuur is het belangrijk om daar aandacht voor te hebben, omdat ook bij het laten uitvoeren van taken door andere partijen het gemeentebestuur eindverantwoordelijk blijft voor de uitvoering. Daarom is het belangrijk om aandacht te hebben voor de wijze waarop invloed wordt uitgeoefend voor wat betreft sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoording afleggen (=governance) en de gemeentelijke doelen worden nagestreefd.

De gemeenteraad heeft op 6 juli 2017 de nota Verbonden partijen vastgesteld. In deze nota wordt ingegaan op de wettelijke kaders, algemene beginselen van de governance, scheiding van de eigenaar- en opdrachtgever rol en het gemeentelijk beleid dat per verbonden partij wordt nagestreefd.

In deze paragraaf benoemen we allereerst de relevante ontwikkelingen voor het jaar 2022.
Daarna volgt een opsomming van de verbonden partijen waar de gemeente Aalsmeer in deelneemt.
Hierbij worden conform het BBV de volgende gegevens opgenomen:

- de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
  - 1°.gemeenschappelijke regelingen;
  - 2°.vennootschappen en coöperaties;
  - 3°.stichtingen en verenigingen, en,
  - 4°.overige verbonden partijen;

- In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:
  - de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
  - het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
  - de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
  - de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
  - de eventuele risico's van de verbonden partij voor de financiële positie van de gemeente.

In 2022 nam Aalsmeer deel in 15 verbonden partijen. In deze paragraaf is het overzicht opgenomen van het beslag dat de partijen leggen op de gemeentelijke jaarrekening 2022.

Omdat nog niet van alle verbonden partijen op het moment van opstellen van deze paragraaf de cijfers over 2022 zijn ontvangen kunnen deze om die reden nog niet in deze paragraaf worden opgenomen.

Ontwikkelingen 2022

Wijziging wet gemeenschappelijke regelingen

In het regeerakkoord van Rutte III is afgesproken dat de wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) wordt aangepast om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Daarvoor wordt een aantal bestaande instrumenten van de volksvertegenwoordiging aangepast en aangevuld. Daarnaast maakt het wetsvoorstel participatie mogelijk van inwoners en belanghebbenden bij de besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen. Het wetsvoorstel is in juni 2021 aangenomen door de Tweede Kamer en op 14 december 2021 door de Eerste Kamer. De wijzigingen zijn op 1 juli 2022 in werking getreden. Belangrijkste punten uit de wijziging Wet gemeenschappelijke Regelingen:

- Formaliseren van de actieve informatieplicht van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, vergelijkbaar met de informatieplicht van het college aan de gemeenteraad, zoals vastgelegd in artikel 169 van de Gemeentewet;
- Een gemeenschappelijke adviescommissie: een commissie bestaande uit raadsleden die het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien;
- Verruiming van de zienswijzeprocedure. Zienswijzen kunnen behalve in de begrotingscyclus, ook worden ingediend bij het treffen van de regeling en bij voorgenomen besluiten voordat die besluiten zijn genomen;
- Gemeenschappelijke regelingen moeten hun ontwerpbegroting vier weken eerder gereed hebben;
- Meer mogelijkheden voor de deelnemende gemeenten om per regeling keuzes te maken over de governance en legitimatie.

Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze wet moeten alle gemeenschappelijke regelingen aan de gewijzigde Wgr zijn aangepast.

Afvalsturing N.V.

Op 28 december 2022 heeft Aalsmeer 45 aandelen verworven in Afvalsturing Friesland N.V. Deze partij scheidt voor de gemeente vanaf 2023 het huisafval na.

Verbonden partijen in beeld

Een verbonden partij is een publiekrechtelijke of een privaatrechtelijke organisatie. De meest voorkomende vorm van een publiekrechtelijke verbonden partij is een gemeenschappelijke regeling (GR). Bij privaatrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen (NV's en BV's) of stichtingen, verenigingen en coöperaties. In deze paragraaf is toegelicht met welke partijen Aalsmeer verbonden is.

Van alle verbonden partijen is conform artikel 15 van het BBV informatie opgenomen over vestigingsplaats, visie en beleidsvoornemens en het bestuurlijk en financieel belang van de verbonden partij.

Verbonden partijen totaaloverzicht

Verbonden partij (bedrag x € 1.000)	Budget 2022	Bijdrage 2022	Resultaat 2022	Eigen vermogen 1-1-2022	Eigen vermogen 31-12-2022	Vreemd Vermogen 1-1-2022	Vreemd Vermogen 31-12-2022	Vertegen-woordiging
A. Gemeenschappelijke regelingen:								
1. Vervoerregio Amsterdam	n.v.t.	n.v.t.	0	222	0	333.131	399.452	PM
2. Amstelland-Meerlanden overleg	26	23	6	60	66	0	0	G.E. Oude Kotte
3. Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA)	1.239	1.239	1.737	24.235	24.140	62.920	82.036	G.E. Oude Kotte
4. Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland	1.299	1.257	49	1.031	1.120	159	159	W. Kikkert
5. GGD Amsterdam-Amstelland	98	90	2.065	7.500	9.368	0	0	L.B. Kabout
6. Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie	148	148	713	2.934	3.517b	1.976	1.393	PM
7. Gemeentebelastingen Amstelland-Meerlanden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	PM
8. Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen	24.373	24.916	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	W. Kikkert
9. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	436	397	-909	4.010	2.634	18.535	28.100	W. Kikkert
B. Overige verbonden partijen:								
1. Stedin Groep	0	0	44	3.270	3.342	4.892	5.178	PM
2. BNG Bank	0	0	300	5.062	4.615	143.995	107459	PM
3. De Meerlanden Holding N.V.	0	0	534	31.265	33.276	29.976	28.862	W. Kikkert
4. Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV (ESA BV)	0	0 1)	2)	587	2)	1.351	2)	PM
5. Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V.	0	0	-2.830	6.542	-2.821	86.607	95.419	PM
6. Stichting Greenport Aalsmeer	37	30	0	118	116	68	101	G.E. Oude Kotte

1) zie subsidieoverzicht
2) begin juni 2023

1. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	**Vervoerregio Amsterdam**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Twee gemeenteraadsleden in de Regioraad.
Financieel belang	Het takenpakket van de vervoerregio wordt volledig bekostigd uit BDU-gelden.
Risico	In haar paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft de vervoerregio aan dat zij risico's onderkend rond de thema's OV governance, grote opgaven, financiën, bestuur en organisatie. De benodigde weerstandscapaciteit die noodzakelijk is om het totaal aan risico's af te dekken bedraagt € 41 miljoen. Het weerstandsvermogen van de Vervoerregio bestaat uit het saldo Brede Doeluitkering (BDU). De Vervoerregio heeft geen Algemene Reserve. In haar paragraaf weerstandsvermogen geeft zij aan dat deze BDU voldoende groot is om de risico's af te dekken.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	0	222	0	333.131	399.452

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg
Vestigingsplaats	Hoofddorp
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland en Meerlanden overleg voert bestuurlijk overleg, stemt het beleid af over grensoverschrijdende vraagstukken en streeft naar gemeenschappelijke standpunten en het naar buiten brengen daarvan. Tenslotte is het stimuleren van contacten met andere gemeenten en regioverbanden ook relevant voor het overleg.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Het Plenair college (het AB van de GR AM), de Regiegroep AM (het DB van de GR AM) en het secretarissenoverleg AM zijn onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden. Daarnaast zijn er drie portefeuillehouders-overleggen op deelregionaal niveau, namelijk voor Economie, Wonen en Verkeer en Vervoer. De wethouders uit AM bereiden in deze overleggen de 'AM inbreng' in betreffende bestuurlijke platform-overleggen op MRA niveau voor en maken bestuurlijke afspraken op AM niveau.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg op € 23.000.
Risico's	Niet van toepassing

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	6	60	66	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweerzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Het bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Naast een algemeen bestuur fungeert een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg op € 1,2 miljoen.
Risico’s	De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de Veiligheidsregio geeft geen inzicht in het soort risico’s dat de Veiligheidsregio signaleert. Wel heeft zij een ratio opgenomen. Deze bedraagt ultimo 2022 1,4. De Veiligheidsregio heeft als norm gesteld dat deze tussen de 1,0 en 1,4 moet liggen. Daarmee voldoet 2022 aan de eigen norm.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	1.737	24.227	24.140	62.933	82.036

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg (OGZ) Amstelland draagt zorg voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (Wpg) voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. In de GR is opgenomen dat de GGD Amsterdam de taken uitvoert. In essentie gaat het om zowel de bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, alsmede het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezondheid waar dat nodig is. Concrete basis- en maatwerktaken zijn sociaal medische advisering, forensische geneeskunde, hygiëneadvisering aan instellingen, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, jeugdgezondheidszorg, inspectie kinderopvang, cursussen en trainingen, vangnet en advies.
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende colleges.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De begrote bijdrage voor Aalsmeer voor 2022 bedroeg € 1.257.000.
Risico’s	De GR OGZ Amstelland heeft in haar paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken 2022 een viertal risico’s benoemd die zich richten op arbeidsmarkt, het staken van de overeenkomst door de gemeente Amsterdam en een BTW issue. In haar paragraaf stelt zij dat het weerstandsvermogen is vastgesteld op maximaal 10% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten. Per 31 december 2022 is de ratio 1,29.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	49	1.031	1.120	159	159

Naam	GGD Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Doel is meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien. Het zorg dragen voor een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, met als doel: de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen en meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien. Zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel onder andere de versterking van de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio.
Deelnemers	De colleges en gemeenteraden van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Gelet op de gemeentelijke herindeling met Amsterdam in 2022 is de gemeente Weesp tot de beoogde fusiedatum op 24 maart 2022 tijdelijk als zelfstandige gemeente toegetreden tot de GR Amsterdam - Amstelland.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders zorg of jeugd van de deelnemende colleges.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg op € 90.000.
Risico’s	Niet van toepassing

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	2.065	7.500	9.368	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie
Vestigingsplaats	Hoofddorp (statutair en fysiek) en Amstelveen (fysiek)
Doelstelling	De Werkorganisatie behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers en hun colleges op het gebied van: a. de sociale werkvoorziening ingevolge de Wet Sociale Werkvoorziening, en b. de arbeidsinschakeling ingevolge de Participatiewet, elk voor zover de colleges conform artikel 5 bevoegdheden hebben overgedragen of opgedragen aan het bestuur van de Werkorganisatie. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de in de wetten opgedragen taken.
Deelnemers	College van burgemeester en wethouders van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1 Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Eén lid van het college van burgemeester en wethouders maakt deel uit van het bestuur. De dagelijkse werkzaamheden vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van de directeur van AM Match.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage aan de dienstverlening voor de doelgroep uit de Participatiewet met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon bedroeg in 2022 € 161.000.
Risico's	Eind 2021 is door het bestuur van de regeling besloten om een algemene reserve aan te houden van € 2.466.000. Deze norm geldt voor 2022 en 2023. De risicoanalyse die daaraan ten grondslag ligt wordt tweejaarlijks geactualiseerd. De reserve is bedoeld voor risico's in de bedrijfsvoering waarvoor geen voorzieningen mogen worden gevormd. In haar paragraaf weerstandsvermogen is toegelicht dat het gaat om risico's op het gebied van de Rijksbijdrage, de coronapandemie, AVG en verzekeringen. Daarnaast ziet AM Match risico's als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de loon-prijsinflatie waardoor werkgevers terughoudend kunnen zijn om mensen uit de Participatiewet aan te nemen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	713	2.934	3.517	1.976	1.393

Naam	**Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren door samen te werken op het gebied van heffing en invordering van gemeentelijke belastingen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg € 0,7 miljoen.
Risico’s	Niet van toepassing

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	**Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's.
Bestuurlijk belang	Beide colleges van burgemeester en wethouders vormen het bestuurlijk overleg; zij kunnen zich in het bestuurlijk overleg laten vertegenwoordigen door een of meerdere leden.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg op € 24,9 miljoen (inclusief aanvullende dienstverlening).
Risico's	Niet van toepassing

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaandam
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit).
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte, programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling en programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het Algemeen bestuur en tevens lid in het Dagelijks bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg € 397.000.
Risico's	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied heeft in haar jaarstukken 2022 haar strategische bedrijfsvoeringsrisico's in beeld gebracht. Per risico is aangegeven wat het meerjarig effect is. Deze richten zich op veranderingen in wet- en regelgeving, omzetfluctuaties, conjunctuur en arbeidsmarkt, bedrijfsvoering en prestatiegericht financieren. Uit de jaarstukken 2022 blijkt dat de omvang van het benodigde weerstandsvermogen ultimo 2022 niet voldoet aan de gestelde norm van 1,0 (jaarstukken 2022 0,7). Dit is het gevolg van het negatief rekeningresultaat over 2022. De Omgevingsdienst geeft aan zich in te spannen om in 2024 en 2025 weer naar de norm toe te groeien.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	-909	4.010	2.634	18.535	28.100

2. Stichtingen en verenigingen

Naam	**Stichting Greenport Aalsmeer**
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	Greenport Aalsmeer is een community waarin ondernemers, overheden, onderzoek- en onderwijsinstellingen vertegenwoordigd zijn. Samen werken ze aan sierteeltvraagstukken die niemand van ons alleen kan oplossen, zoals schaarste op de arbeidsmarkt, het gebrek aan ruimte en de noodzakelijke versnelling van de circulaire economie.
Deelnemers	N.v.t.
Relatie met	Programma 3 Economie en duurzaamheid
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het bestuur en een lid in de Stuurgroep.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg op € 30.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	0	118	116	68	101

3. Vennootschappen en coöperaties

Naam	**Stedin Groep (Netwerkbedrijf)**
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energiebedrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. In tegenstelling tot het energiebedrijf blijft dit voor Stedin gehandhaafd. De aandelen van Stedin zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Aalsmeer bezit 5.730 aandelen (0,12%), waarvan de nominale waarde € 573.000 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.
Deelnemers	De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend in 2022 (over 2021) bedraagt € 3.159.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	44	3.270	3.342	4.892	5.178

Naam	**BNG Bank**
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders. Aalsmeer bezit 25.587 aandelen BNG.
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend in 2022 (over 2021) bedraagt € 58.954

Financiële informatie	Resultaat
x € 1.000.000	2022
	300

Eigen vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
5.062	4.615

Vreemd vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
143.995	107.459

Naam	**De Meerlanden Holding N.V.**
Vestigingsplaats	Rijsenhout
Doelstelling	De Meerlanden wil voortrekker zijn in de circulaire transitie in de regio. Voor de gemeente Aalsmeer betekent dit dat De Meerlanden wordt ingezet om ons huisvuil in te zamelen, en na te scheiden. Dit doet Meerlanden onder meer via het programma Van Afvalstoffen Naar Grondstoffen (VANG). Daarnaast voert de Meerlanden voor ons het buitenonderhoud en de gladheidbestrijding uit.
Deelnemers	Naast de gemeente Aalsmeer (8,42%), zijn ook de gemeenten Bloemendaal (6,22%), Diemen (10,07%), Haarlemmermeer (42,23%), Heemstede (7,7%), Hillegom (6,27%), Lisse (6,5%) en Noordwijk (12,59%) aandeelhouder in de Meerlanden NV. Het aantal aandelen wordt bepaald op basis van het aantal aansluitingen. Dit wordt dus jaarlijks herijkt.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	De Meerlanden Holding NV is een belangrijke partner van de gemeente Aalsmeer op het gebied van het ophalen van afval, reiniging van de openbare ruimte, onderhoud van de openbare ruimte en gladheidsbestrijding. De gemeente Aalsmeer oefent haar belang als aandeelhouder uit via de AvA.
Financieel belang	Het financieel belang van de gemeente Aalsmeer bestaat uit een aantal onderdelen. Geïnvesteerd kapitaal bedraagt € 797.000 Dividend 2022 bedraagt € 106.611 (2021: € 125.425) Omvang van de DVO's € 7,2 mln.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	534	31.265	33.276	29.976	28.862

Naam	Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV (ESA BV)
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	• Het stichten, beheren, onderhouden, schoonmaken, beveiligen en/of exploiteren van onroerende zaken gelegen in de gemeente Aalsmeer, waaronder sport en welzijnsaccommodaties, horecagelegenheden en cultureel erfgoed. Inclusief de tot dit erfgoed behorende zaken. • Het verlenen van diensten aan scholen. • Het ter beschikking stellen van attributen die noodzakelijk zijn voor sportbeoefening. • Het stimuleren van sport, beweging en gezondheid. • Het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van andere ondernemingen met welke rechtsvorm dan ook • Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn
Deelnemers	De gemeente Aalsmeer is enige deelnemer en enig aandeelhouder van ESA BV
Relatie met	Programma 2 Onderwijs en ontplooiing.
Bestuurlijk belang	De gemeente is 100% aandeelhouder. Het volgestort kapitaal bedraagt € 45.000. De belangen van de gemeente als aandeelhouder worden behartigd door een bezoldigde raad van commissarissen die toezicht houden op de directie. Deze RvC heeft een reguliere vergadercyclus van 5 keer per jaar. De RvC bestaat uit de volgende personen: 1. Dhr. A. Mak van Waay (Voorzitter) 2. Mw. E. Stienstra (Lid) 3. Mw. S. Munsterman (Lid) 4. Mw. P.M. Langezaal (Lid)
Financieel belang	De ESA is een belangrijke subsidierelatie van de gemeente Aalsmeer en ontvangt over 2022 €1,9 mln. aan subsidie. Deze subsidie bestaat voor ruim € 374.000 aan een bijdrage in verband met groot onderhoud. Daarnaast is de subsidie voor een aanzienlijk deel bedoeld om het verschil te dekken tussen de huur die ESA aan de gemeente betaalt en de huur die zij bij de sportverenigingen in rekening kan brengen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-02-2022	31-12-2022
		587		1.351	

Jaarcijfers 2022 volgen begin juni 2023

Naam	**Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V.**
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	Met Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Green Park Aalsmeer langs de verlengde N201.
Deelnemers	Gemeente Uithoorn (mede aandeelhouder). Aalsmeer is voor 50 % aandeelhouder van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. De gemeente heeft jegens de BNG een garantstelling van € 50 miljoen ten behoeve van de financiering van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV.
Relatie met	Programma 5 Ruimtelijke ontwikkelingen.
Bestuurlijk belang	50% aandeelhouder.
Financieel belang	50% van een eventueel saldo op de grondexploitatie na het gereed komen van de ontwikkeling van het exploitatiegebied.
Risico’s	Op pagina 193 van deze jaarstukken is ingegaan op de verliesvoorziening die we voor Greenpark Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V. (GPAG B.V.) hebben moeten treffen. De risico’s die we verder bij GPAG B.V. als aandeelhouder signaleren zijn onderdeel van onze gemeentelijke paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	-2.830	6.542	-2.821	86.607	95.419

3.7 Grondbeleid

Inleiding

Algemeen
De paragraaf grondbeleid is een verplicht onderdeel van de gemeentelijke jaarrekening. Deze paragraaf bevat de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van grondzaken en een korte beschrijving van de instrumenten van grondbeleid en de wijze waarop de instrumenten door de gemeente zijn ingezet.

Een actueel beeld van de verwachte meerjarige ontwikkeling van de verschillende grondexploitaties in 2023 en verder met de bijbehorende resultaatsprognose wordt in samenhang met de jaarstukken 2022 behandeld.

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:
- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's;
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd;
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale bouwgrondexploitaties;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten bestreden door de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en zich beperkt tot het verhalen van de grondexploitatiekosten.

De gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid, inclusief het te voeren grondprijsbeleid, zijn geborgd in de Nota Grondbeleid Aalsmeer 2020, vastgesteld door de raad op 29 oktober 2020.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijke maatregel. Indien de ruimtelijke maatregel een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatieopzet") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatieopzet worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de private grondexploitatie geregeld. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Indien het bestuur besluit hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen dan dient dit te worden gemotiveerd. Het gemeentebestuur dient op het moment van het nemen van het ruimtelijk besluit en het nemen van het besluit over de vorm van het verplichte kostenverhaal zich verzekerd te weten van het verhaal van de grondexploitatiekosten.

Visie

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de gemeente. De doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke- en beleidsdoelstellingen (ten aanzien van wonen, werken, onderwijs, zorg, natuur en recreatie) kunnen worden gerealiseerd.

Het grondbeleid is zowel in juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard en is volgend ten aanzien van de doelstellingen die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot de sectoraal gerichte beleidsvelden zoals Volkshuisvesting, Werkgelegenheid, Verkeer en Vervoer, Groen en Welzijn. De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de gebiedsvisie Aalsmeer 2020.

Met het vaststellen van “Gebiedsvisie Aalsmeer 2020” in 2009 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke agenda van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd. De algemene visie is hierin als volgt verwoord:

“Aalsmeer kiest voor een duurzame en kwalitatief sterke ontwikkeling van economie, wonen en recreatie, met als voorwaarde het behoud van de leefbaarheid, het dorpse karakter, de bereikbaarheid en het op peil brengen en houden van voorzieningen.”

Aalsmeer beschikt over een beperkte voorraad eigen ontwikkelgronden. Gezien de (financiële) risico’s die verbonden zijn aan grote voorinvesteringen bij actief grondbeleid is de gemeente terughoudend met het aankopen van gronden. Aalsmeer is hierdoor meer aangewezen op het voeren van facilitair grondbeleid en geeft actief ruimte aan particulieren om hun gronden - binnen door de gemeente geformuleerde (beleids)uitgangspunten - zelf te ontwikkelen. Actief grondbeleid is echter niet uitgesloten wanneer dat in het publieke belang is en kan, met inachtneming van de raadsbevoegdheden (budgetrecht), worden toegepast.

Voor de uitgifte van gronden gelden de algemene verkoopvoorwaarden en vanuit het gevoerde grondbeleid stelt het college jaarlijks grondprijzen vast.

Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd

De gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid zijn gewaarborgd in de Nota Grondbeleid Aalsmeer 2020.

Hoofddoelstelling van het gemeentelijk grondbeleid Aalsmeer is:
“Het bevorderen van gewenst ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, waarbij een rechtmatige verdeling van de kosten en opbrengsten wordt gerealiseerd door een tijdige en economisch verantwoorde ontwikkeling onder de regie van de gemeente Aalsmeer.”

Uit de hoofddoelstelling zijn een drietal sub doelstellingen afgeleid:

- Het voeren van regie bij ruimtelijke ontwikkelingen door het actief toepassen van de beschikbare beleidsinstrumenten.
- Verhogen van transparantie en eenduidigheid van het beleid voor alle doelgroepen.
- Verhoging van de eenduidigheid van de wijze van uitvoering van het grondbeleid door de ambtelijke organisatie.

De gemeente kiest bij het voeren van haar grondbeleid voor faciliterend grondbeleid. Indien er aanleiding is van het principe van faciliterend grondbeleid af te wijken vindt een afweging plaats ten aanzien van de gewenste vorm van grondbeleid, rekening houdend met grondposities, winstpotentie en risico's.

Instrumentarium voor actief grondbeleid

Het actief grondbeleid omvat alle fasen van de grondontwikkeling: de eerste aankoop van gronden, sloop van aanwezige opstallen die voor de verwezenlijking van de gewenste bouwplannen niet kunnen worden gehandhaafd, het bouwrijp maken van de terreinen, de uitgifte van bouwkavels en het inrichten van de openbare ruimte.

Strategische grondaankopen vallen niet binnen verwervingsplannen van vastgestelde grondexploitaties, maar worden gedaan met het oog op mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Hiervoor is aparte besluitvorming noodzakelijk, omdat binnen de bestaande budgetten geen rekening wordt gehouden met de kosten van dergelijke aankopen.

Bij actieve grondexploitaties hoort ook het aan- en verkopen van gronden. In 2022 is voor afgerond € 3 miljoen aan uitgaven voor de aankoop van gronden en opstallen gerealiseerd. Dit valt volledig binnen vastgestelde bouwgrondexploitaties. De aankopen betreft het project Green Park Aalsmeer.

Er is voor afgerond € 14,70 miljoen aan gronden verkocht. Dit betreft het project Green Park Aalsmeer (€ 3,5 miljoen) en verkoop van gronden voor woningbouw samen € 11,2 miljoen.

Instrumentarium voor facilitair grondbeleid

Bij facilitair grondbeleid wordt de bestemming uit de ruimtelijke maatregel gerealiseerd door particulieren. Hierbij dient de gemeente de kosten, die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen te verwezenlijken, te verhalen op de particuliere ontwikkelaar.
In 2022 zijn verschillende ruimtelijke maatregelen genomen die particuliere grondontwikkeling mogelijk maken. De gemeente heeft voor deze ontwikkelingen geen exploitatieplan vastgesteld, omdat het verhaal van grondexploitatiekosten in overeenkomsten is geregeld.
Voor het project Oosteindedriehoek zal in 2023 een exploitatieplan in procedure worden gebracht om het kostenverhaal te verzekeren voor het totaal van dit project.
Er is in 2022 een totaal van € 2,6 miljoen aan exploitatiebijdragen op lopende facilitaire grond-ontwikkelingsplannen ontvangen. Dit is inclusief de (voorlopige) bijdragen uit voorovereenkomsten.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

De meeste grondexploitaties lopen over verschillende boekjaren. Budgetten voor de nog uit te voeren plandelen moeten minstens één keer per jaar worden bijgesteld. Hierbij dient een zo reëel mogelijk beeld te worden gegeven. De actualisering van de budgetten die vanaf 1 januari 2022 nodig waren voor de uitvoering van de plannen zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 7 juli 2022. Met het vaststellen van de vernieuwde budgetten wordt het financieel perspectief van de grondexploitaties nader vastgesteld.

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Winstnemingen uit grondexploitatie worden volgens de BBV regelgeving genomen op basis van de "percentage of completion" methode. Indien een verlies wordt voorzien moet direct een verliesvoorziening worden gevormd. In 2022 heeft voor de lopende woningbouwprojecten ca. € 2 miljoen aan (tussentijdse) winstnemingen plaatsgevonden.

Beleidsuitgangspunten omtrent de voorziening grondexploitaties

De voorziening voor verlieslatende grondexploitaties is conform BBV-regelgeving geactualiseerd met de meest recente prognoses en wordt bepaald op basis van de netto contante waarde.
Ook de voorziening voor facilitaire projecten is aangepast naar de huidige verwachtingen. Deze voorziening is bepaald op basis van nominale waarde.

bedrag x € 1.000

VOORZIENINGEN	Stand 1/1/2022	Mutatie	Stand 1/1/2023
De Tuinen van Aalsmeer	5.929	539	6.468
Green Park Aalsmeer		159	159
BBV-voorziening verlieslatende grondexploitaties	5.929	698	6.627
De Tuinen van Aalsmeer - Facilitair	1.473	-133	1.340
Nieuw Calslagen	22	5	27
Stationsweg 17	0	7	7
Uiterweg 116 Marinapark		2	2
Zuiderkerk	208	10	218
Nautisch centrum Uiterweg 42-46		0	0
Hornweg 240 - 244		17	17
Aalsmeerderweg 55-57		9	9
Westeinderhage	176	89	264
Voorziening facilitaire projecten	1.879	7	1.885
TOTAAL BENODIGDE VOORZIENING	**7.808**	**705**	**8.513**

De mutaties zijn toegelicht in programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling.

Prognose grondexploitaties

Gelijktijdig met de jaarrekening 2022 wordt u via een separaat raadsvoorstel een actualisatie van de grondexploitaties voorgelegd. Hieronder staan de actuele prognoses van de actieve grondexploitaties op eindwaarde (nominaal).

bedrag x € 1.000

ACTUALISERING ULTIMO 2022 vs 2023	Saldo per 1/1/2023	Prognose kosten	Prognose opbrengsten	Resultaat
De Tuinen van Aalsmeer	-12.701	-9.850	15.410	-7.141
Green Park Aalsmeer	-7.359	-24.122	31.418	-63
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan	9.451	-3.847	2.676	8.280
Hornmeer VVA-woningbouw	6	-106	129	29
Herenweg 61/99	-524	-105	1.109	480
Westeinderhage	-19	-55	170	96
Vrouwentroost Vink	-8	-27	122	87
Actieve grondexploitatie in uitvoering	-11.154	-38.113	51.034	1.768
Hornmeer Ophelialaan-Thijsselaan	-274	-256	0	-531
Bilderdammerweg 6-30	-26	-31	0	-58
Hoofdweg Zuid	0	-37	0	-37
Actief grondbeleid in voorbereiding	-301	-325	0	-626

De actieve grondexploitaties in voorbereiding zijn opgenomen op de balans onder de post Voorraden, Onderhanden werk, waaronder Bouwgronden in exploitatie.

De gemaakte kosten onder actief grondbeleid in voorbereiding voor Hornmeer Ophelialaan Thijsselaan, Bilderdammerweg 6-30 en Hoofdweg-Zuid zijn op de balans opgenomen onder de post 'Kosten van onderzoek en ontwikkeling' onder Immateriële vaste activa.

3.8 Duurzaamheid

Actuele beleidsontwikkelingen
Het duurzaamheidsbeleid berust op vijf pijlers: Fossiel onafhankelijk in 2040, Circulaire Economie, Inclusieve stad, Klimaatadaptatie en een Uitstoot-vrije organisatie in 2030. Het duurzaamheidsbeleid richt zich op het integreren van duurzaamheid in al het gemeentelijk beleid en handelen. Hiermee worden de keuzes en financiële consequenties op gebied van duurzaamheid per beleidsveld zichtbaar. Het onderwerp klimaatadaptatie is beschreven in Programma 4 Openbare ruimte.

Nationaal klimaatbeleid & ambities
In lijn met het Klimaatakkoord van Parijs (2015) heeft de Nederlandse rijksoverheid nationale klimaatdoelen gesteld: 49% minder uitstoot van broeikasgassen in 2030 (t.o.v. 1990) en 95% in 2050 (t.o.v. 1990). Deze klimaatdoelen zijn vastgelegd in de Klimaatwet, die burgers en bedrijven zekerheid moet geven over de klimaatdoelen. In het Klimaatakkoord krijgen gemeenten een belangrijke (regie)rol aangaande de energietransitie van o.a. de gebouwde omgeving.

Fossiel onafhankelijk Aalsmeer 2040
Aalsmeer wil in 2040 onafhankelijk zijn van fossiele brandstoffen. De transitie richting een fossiel onafhankelijke gemeente bestaat uit verschillende opgaven. Voor de gebouwde omgeving zijn dit het verduurzamen van onze elektriciteitsvoorziening en het verduurzamen van onze warmtevoorziening. Dit zijn complexe transitieopgaven met een grote impact op de lokale samenleving. In het ‘Plan van aanpak 2019 – 2021 Aalsmeer Fossiel Onafhankelijk’ is beschreven wat de gemeente Aalsmeer doet om goed voorbereid de weg in te slaan naar een fossiel onafhankelijke gemeente.
In 2022 is de Transitievisie warmte (warmtevisie Aalsmeer) voor besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad, maar dit heeft niet geleid tot vaststelling van deze visie. Op basis van het raadsprogramma 2022 – 2026 zijn in 2022 de voorbereidingen gestart aangaande het Masterplan Energie Aalsmeer waarin de kaders voor het energiebeleid zullen worden vastgelegd.
Daarnaast zijn in samenwerking met het Regionaal Energieloket inwoners (koop en huur) ondersteund bij vragen rondom energiebesparing en woningverduurzaming. En zijn er verschillende projecten georganiseerd om te werken aan bewustwording. Ook hebben we woningeigenaren ontzorgd bij het nemen van maatregelen door groepsaankopen (zonnepanelen, isolatie en glas) te organiseren. Vanuit Servicepunt Energieadvies Aalsmeer worden inwoners collectieven, VvE’s, maatschappelijke organisaties en kleine particuliere verhuurders geholpen door energieadvies en procesbegeleiding aan te bieden. Bedrijven kunnen bij het servicepunt terecht voor ondersteuning bij zonne-energie initiatieven.

Netcapaciteit
In Nederland, de regio en ook in Aalsmeer staat de capaciteit van het elektriciteitsnet steeds verder onder druk. Er zijn verschillende oorzaken, zoals de groeiende vraag naar elektriciteit voor ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw, de groei van elektrisch vervoer, decentrale energie-opwek en elektrificatie van de warmtevoorziening, etc. Beschikbaarheid van voldoende elektriciteit voor alle ontwikkelingen is niet meer vanzelfsprekend, en er moeten keuzes gemaakt worden. In 2022 zijn daarom de voorbereidingen gestart voor het provinciale Meerjarige Investeringsprogramma Energie en Klimaat (pMIEK) op het niveau van Noord-Holland Zuid, en is met Energieregio Amstelland en Liander gewerkt aan de voorbereidingen voor een Energiesysteem Actieplan (ESAP). Beide trajecten richten zich vanuit een ander schaalniveau op het zoveel mogelijk beperken en voorkomen van schaarste op het elektriciteitsnet.

Energieprijzen
De energieprijzen zijn in 2022 fors gestegen en de verwachting is dat de prijzen voorlopig niet terug keren naar het niveau van 2020. De hoge prijzen (en ook de gestegen inflatie) zorgen ervoor dat een groeiende groep huishoudens steeds meer moeite hebben om rond te komen en met (energie)armoede te maken hebben of krijgen. In 2022 heeft het college een Plan van aanpak Energiearmoede vastgesteld dat tot en met 2024 loopt. Dit plan richt zich op het zoveel mogelijk tegengaan van energiearmoede bij huishoudens onder andere door het aanbieden cadeaubonnen voor kleine besparende maatregelen, het aanbieden van Energiecoaches en een Energie bespaardienst die in februari 2023 van start gaat.

Samenwerking
De gemeente Aalsmeer continueert verschillende regionale samenwerkingsverbanden gericht op het verduurzamen van de gebouwde omgeving, zowel op het gebied van beleidsontwikkeling (de zogenaamde Regionale Energie & Klimaat Strategieën) als op het gebied van beleidsuitvoering. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Greenport Aalsmeer, waarin de mogelijkheden voor een openwarmtenet gevoed met aardwarmte wordt verkend. Daarnaast werken we samen met Energieregio Amstelland (RES en Energie infra), Servicepunt Duurzame Energie en het programma ‘Versnellen aardwarmte MRA’.
Energy hub Aalsmeer
In 2019 is de Energy Hub Aalsmeer in gebruik genomen, waarbij restwarmte van een Datacentrum wordt gebruikt voor het verwarmen van Sportcentrum Waterlelie, IKC Triade en Fertiplant. De CO_2-reductie hiervan staat gelijk aan de CO_2-uitstoot van ongeveer 74 huishoudens. De deelnemers onderzoeken aan welke netbeheerder het energie-uitwisselings net overgedragen kan worden. Dit omdat de deelnemers een rol van warmteleverancier niet als hun kerntaak beschouwen. Door het overdragen van het netbeheer wordt het netbeheer (en eventuele uitbreiding) in de toekomst geborgd. In 2023 ontstaat hier waarschijnlijk meer duidelijkheid over.

Maatschappelijk Vastgoed
Vanuit de voorbeeldfunctie van de gemeente is een verduurzamingsplan gemaakt voor gebouwen die in eigendom zijn van gemeente Aalsmeer. Dit vanuit de ambitie om in 2030 een fossiel onafhankelijke gemeentelijke organisatie te zijn. In 2022 is de Nota Vastgoed door de gemeenteraad vastgesteld met daarin de bestaande verplichtingen welke de gemeente heeft conform de ‘Informatieplicht Energiebesparing’ en ‘Energie labels’. Daar waar tegen aanvaardbare kosten duurzaamheidsmaatregelen in lijn met het ambitieniveau vanuit de Nota Vastgoed 2022 uitgevoerd kunnen worden, zullen die ook worden opgepakt. Daarbij wordt zoveel als mogelijk geprobeerd deze werkzaamheden op natuurlijke momenten in te plannen. Maatschappelijk vastgoed dat niet bij de gemeente in eigendom is, wordt ondersteund met advies via Servicepunt Energieadvies Aalsmeer voor collectieven en organisaties.

Mobiliteit
In januari 2022 is de Mobiliteitsagenda Aalsmeer door de raad vastgesteld. Het verder verduurzamen van de mobiliteit is hierbij één van de aandachtsgebieden waaronder het uitbreiden van elektrische oplaadpunten voor auto's en OV bussen, mogelijke uitbreiding deelfietsen bij OV-haltes én de uitwerking Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek, waar Aalsmeer bij aangesloten is. In 2022 is een handreiking voor het ruimtelijk accommoderen van pakketwanden opgesteld, dit leidt mogelijk tot uitvoering in 2023. De ideeën aangaande een logistieke hub zijn ingebracht bij Provincie Noord-Holland en de Vervoerregio Amsterdam wat naar verwachting leidt tot een concreet onderzoek in 2023. Als laatste wordt in 2023 een Uitvoeringsplan in het kader van de Mobiliteitsagenda opgesteld.

Circulaire Economie

Een toekomstbestendige economie is een circulaire economie. Ons huidige (lineaire) systeem, waarbij we grondstoffen kopen, gebruiken, weggooien en vernietigen, is niet langer houdbaar. De bevolking groeit en grondstoffen worden schaarser. Daarom is het belangrijk om slimmer met grondstoffen om te gaan en deze zoveel als mogelijk te hergebruiken met behoud of verbetering van de waarde. Het doel van de nationale overheid is om in 2050 een volledig circulaire economie te hebben.

In navolging van de gerealiseerde scan voor kansen op bedrijventerrein Greenpark en het daaruit voortvloeiende actieplan, wordt op termijn in afstemming met het bedrijfsleven een stimuleringsaanpak voor heel Aalsmeer onderzocht. Dan moet ook duidelijk worden hoe deze aanpak gefinancierd kan worden. In 2022 is een verkenning gestart naar de ontwikkeling van een Circulair Centrum in Aalsmeer (bedrijfsverzamelgebouw) met verschillende ambachtelijke bedrijven die van afval nieuwe producten maken zoals kleding en meubels.

MVO-Platform

In 2018 is het MVO Platform Aalsmeer opgericht. Daarna heeft het MVO-platform zich aangesloten bij Ondernemend Aalsmeer. Het doel van het Platform is om Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen te stimuleren en te versterken. Het Platform richt zich op overheid, ondernemers, onderwijs en organisaties. Gemeente Aalsmeer ondersteunde en faciliteert de het platform ook in 2021, onder andere door het gezamenlijk organiseren van kennisbijeenkomsten op relevante thema's.

In 2021 heeft het MVO-platform duurzaamheid onder de aandacht gebracht bij de verkiezing van de 'Onderneming van het jaar 2021'. Er is een subsidie aangevraagd bij het Nationaal Programma Onderwijs in samenwerking met Yuverta (voorheen Westplas MAVO) voor een MVO-monitor bij Aalsmeerse bedrijven. Eind 2022 is het project gestart voor een periode van 3 jaar waarbij leerlingen van Yuverta Aalsmeerse ondernemingen jaarlijks screenen op gebied van duurzaamheid en adviezen geven ter verbetering te geven.

3.9 Wet Open Overheid

Inleiding

Deze openbaarheidsparagraaf is een nieuwe verplichte paragraaf in het jaarverslag 2022. Deze komt voort uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

In deze paragraaf wordt ingegaan op drie aspecten uit de Woo. De passieve openbaarmaking van informatie, actieve openbaarmaking van informatie en de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding. Verder beschrijft het de verantwoording op hoofdlijnen over de activiteiten die zijn uitgevoerd in 2022.

Verantwoording over beleidsvoornemens WOO

Er is een programmateam Wet open overheid ingericht dat de AA-organisatie en het college ondersteunt bij het volledig Woo-proof gaan werken en denken. De kernorganisatie Aalsmeer is aangesloten bij het programmateam. Het belangrijkste doel is dat we binnen de gestelde termijnen aan de vereisten van de Wet open overheid voldoen.

De opdracht aan het programmateam Woo is om hiervoor in elk geval:
- Het benodigde instrumentarium te ontwikkelen voor de AA-organisatie en het college, o.a. op het gebied van openbaarmaking en informatiehuishouding;
- De aanpassing van de relevante werkprocessen te organiseren en deze waar nodig opnieuw op te stellen;
- De benodigde bewustwording te realiseren en trainingen te ontwikkelen voor de AA-organisatie en het college.

De doelen die we nastreven met dit programma:
- Adequater inrichten van onze informatiehuishouding;
- Sneller en efficiënter behandelen van Woo-verzoeken;
- Minder klachten oproepen voortkomend uit onduidelijke procedures, werkprocessen en communicatie;
- Vanzelfsprekender informatie beschikbaar stellen (van verleiden naar borgen in het DNA) en veranderen van het sentiment in organisatie en bij besturen.

Passieve openbaarmaking
Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, een Woo-verzoek. In 2022 heeft de AA-organisatie voor Amstelveen en Aalsmeer gezamenlijk rond de 110 Wob- en Woo-verzoeken ontvangen. Het aantal verzoeken toont een stijgende lijn en eveneens een toename in omvang en/of complexiteit. In december 2022 voldoet de afhandeling van de Woo-verzoeken voor 65% aan de wettelijke behandeltermijn. Het doel is om per 1 januari 2024 in elk geval 80% van de Woo-verzoeken af te handelen binnen de termijn.

In 2021 heeft de AA-organisatie een Woo-coördinator aangenomen om het proces rondom het afhandelen van Woo-verzoeken centraal te beleggen. Hiermee is er een beter beeld van de ingekomen verzoeken ontstaan en meer grip op de afhandeling. In 2022 is er extra formatie vrijgemaakt voor een Woo-jurist om dit proces te ondersteunen.

Actieve openbaarmaking
Onder actieve openbaarmaking wordt verstaan het uit zichzelf openbaar maken van informatie voor de samenleving. Hiertoe zijn in de Wet open overheid 11 informatie categorieën gedefinieerd, waarvan de verplichting tot publicatie gefaseerd wordt ingevoerd.
In de eerste fase zijn de informatie categorieën opgenomen die relatief eenvoudig te realiseren zijn. Hiervan worden de volgende onderdelen al actief gepubliceerd:

- Besluiten, verordeningen en andere algemeen verbindende voorschriften en besluiten van algemene strekking;
- Vergaderstukken en verslagen van de raad;
- Agenda's, besluiten, besluitenlijsten, vergaderstukken en verslagen van het bestuur,

Er is ook een deel dat nog niet volledig actief wordt gepubliceerd. In 2022 zijn voorbereidingen getroffen om voor deze onderdelen de actieve publicatie in 2023 en 2024 volledig te realiseren.
De gemeente wil informatie vanzelfsprekend beschikbaar stellen en het sentiment daartoe veranderen: per 1 juli 2025 wil de AA-organisatie voldoen aan fase 1 en 2 voor actieve openbaarmaking (volgens de categorieënlijn van de VNG).

Adequate informatiehuishouding
Het volledig op orde hebben van de informatiehuishouding is beslist geen kleine opdracht. De gemeente produceert dagelijks informatie. Voor het actief en op aanvraag beschikbaar stellen van die informatie moet de informatiehuishouding optimaal op orde te zijn. Dit betekent onder andere dat dossiers volledig, juist en op één plaats zijn opgeslagen, er geen ongestructureerde informatiecollecties bestaan (e-mail en netwerkschijven), alle informatiecollecties (vakapplicaties) in beeld en archieftechnisch in beheer zijn en er geen achterstanden meer bestaan in het archiveren, vernietigen en overdragen van informatie. Al deze genoemde aspecten dienen in beeld, onder controle en op orde te zijn voor alle medewerkers en bestuurders.

In 2022 is in het programmaplan Wet open overheid opgenomen om in de eerste fase de langere termijn doelstelling op te starten: een adequate informatiehuishouding. De AA-organisatie maakt dit concreet door aan te sluiten bij de aanbevelingen van de archiefinspectie en het provinciale Interbestuurlijk Toezicht (IBT).

Jaarlijks wordt de kwaliteit van de gemeentelijke informatiehuishouding getoetst door de archiefinspectie en het IBT. De laatste geeft daarvoor een rapportcijfer dat wordt gepubliceerd. Dit is al langere tijd ‘redelijk adequaat’ wat niet voldoende is om te voldoen aan de vereisten in de Woo. In deze collegeperiode (dus per 1 januari 2026) wil de AA-organisatie van oranje (redelijk adequaat) naar groen (adequaat).

Om dit te bereiken zijn de volgende punten opgenomen:

- Meer besef creëren dat we ons als overheidsorgaan altijd moeten kunnen verantwoorden voor ons handelen (belang).;
- Inzicht vergroten dat we als individuele ambtenaar een eigen verantwoordelijkheid hebben in een goede informatievoorziening;
- Meer kennis en inzicht creëren over het hoe en wat van een goede informatievoorziening en volledige en juiste dossiers;
- Meer sturing organiseren op correcte en complete dossiervorming;
- Controle organiseren op dossiervorming en informatiemanagement (audit);
- Voorzien in handzame IT-middelen die medewerkers ontlasten en ondersteunen bij goede dossiervorming en die voldoen aan wet- en regelgeving.

B Jaarrekening

4 Baten en lasten

4.1 Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening 2017 verordening (ex artikel 212 Gemeentewet), waarin door de gemeenteraad op d.d. 3 februari 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Baten en lasten

- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering uit het gemeentefonds heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.
- Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt – op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV – het volgende: gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat voor het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Hierbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.
- Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

4.2 Overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2022				Rekening 2022			Saldo
Programma	**2021**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2022**
01 Sociaal domein	-21.570	-18.743	30.462	5.064	-25.398	29.656	4.943	-24.712	685
02 Onderwijs en ontplooiing	-5.135	-4.892	7.780	2.723	-5.057	7.924	2.481	-5.444	-386
03 Economie en duurzaamheid	-166	207	1.097	972	-124	1.165	917	-248	-124
04 Openbare ruimte	-8.858	-10.641	17.901	9.236	-8.665	17.327	9.323	-8.004	660
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-613	-963	23.513	23.513	0	20.073	17.727	-2.346	-2.346
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-5.510	-5.752	6.961	762	-6.199	6.794	825	-5.968	231
07 Overhead	-11.610	-8.567	9.709	0	-9.709	9.297	8	-9.288	420
08 Algemene dekkingsmiddelen	52.519	48.006	1.602	58.645	57.043	1.521	60.863	59.343	2.300
Totaal saldo van baten en lasten	**-942**	**-1.344**	**99.024**	**100.915**	**1.892**	**93.757**	**97.088**	**3.331**	**1.440**
Reservemutatie	-723	1.903	17.818	19.083	1.265	17.947	18.459	512	-754
Resultaat	**-1.665**	**559**	**116.841**	**119.998**	**3.157**	**111.704**	**115.547**	**3.843**	**686**

Toelichting verschillen
Een toelichting op de verschillen staat in de jaarrekening onder analyse resultaat. In het jaarverslag, onderdeel programmaverantwoording, wordt ingegaan op de belangrijkste afwijkingen.

Vennootschapsbelasting
Artikel 25b van BBV schrijft voor dat de programmaverantwoording een bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting (VpB) omvat.

Het taakveld "0.9 Vennootschapsbelasting" is -gelet op de geringe omvang- niet als apart programma opgenomen in de jaarrekening, maar maakt onderdeel uit van Algemene dekkingsmiddelen.
In de jaarrekening 2022 is aan vennootschapsbelasting € 11.000 verantwoord.

Onvoorzien
In de primitieve begroting is op algemene dekkingsmiddelen een gemeentebreed bedrag ter grootte van € 31.900 euro opgenomen voor “onvoorzien”. Van dit bedrag is in 2022 geen gebruik gemaakt.

4.3 Begrotingsafwijkingen

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk onderdeel.
In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

"Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn."

Er is een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden.
Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen ten minste de volgende soorten begrotingsafwijkingen worden onderkend:

	Omschrijving	Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
		€	€
1.	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	(X)	
2.	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen	(X)	
3.	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn		(X)
4.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd		(X)
5.	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend		(X)
6.	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt		
6a.	Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		(X)
6b.	Geconstateerd na verantwoordingsjaar	(X)	
7.	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren		
7a.	Jaar van investeren		(X)
7b.	Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	(X)	

Op programmaniveau is nagegaan of de begrotingsafwijkingen binnen de grenzen liggen van de door de raad geautoriseerde begroting. In deze tabel zijn de programma's opgenomen waar de werkelijke lasten meer dan € 40.000 afwijken van de begrote lasten.

Bedrag x € 1.000	Lasten geraamd	Lasten werkelijk	Begrotings-afwijking
01 Sociaal domein	30.462	29.656	806
02 Onderwijs en ontplooiing	7.780	7.924	-145
03 Economie en duurzaamheid	1.097	1.165	-69
04 Openbare ruimte	17.901	17.327	574
05 Ruimtelijke ontwikkeling	23.513	20.073	3.440
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	6.961	6.794	168
07 Overhead	9.709	9.297	412
08 Algemene dekkingsmiddelen	1.602	1.521	81
Totaal-generaal	**99.024**	**93.757**	**5.267**

Toelichting op geconstateerde begrotingsafwijkingen

Categorie 1: Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

Onderhoud en vaste lasten onderwijshuisvesting (hogere lasten en baten € 130.000)

De gemeente heeft financiële verplichtingen ten aanzien van de service- en onderhoudskosten voor de gehuurde ruimten van kinderopvang Partou en het gymlokaal in De Mikado. De gemeente heeft dienstverleningsovereenkomsten met De Mikado en met De Rietpluim. Gemaakte kosten (€ 117.000) worden per kalenderjaar afgerekend. Voor het schoolplein obs Samen Eén is een extra bijdrage vanuit het schoolpleinenplan gedaan om een deel van het hekwerk te vervangen. Het schoolbestuur heeft hier mede aan bijgedragen (€ 3.000).

Op basis van de wet- en regelgeving is de gemeente financieel verantwoordelijk voor de onroerende zaakbelasting eigenaars- en gebruikersdeel, opstalverzekering, klokuurvergoeding bewegingsonderwijs en de erfpachtvergoeding voor de Jozefschool. De erfpachtvergoeding (€ 10.000) is in rekening gesteld voor de jaren 2020 en 2021.

Te verrekenen met gebruikers (*hogere lasten en baten € 51.000*)

Dit betreft de verrekening van hogere kosten van onderhoud voor gebruikers € 51.000. Deze uitgaven en inkomsten worden in de 1e bestuursrapportage 2023 in de begroting opgenomen.

Categorie 6b: Geconstateerd na verantwoordingsjaar

Programma 3 Economie en duurzaamheid

Grondbank (nadeel lasten € 91.000, nadeel baten € 45.000)

Per 1 oktober 2022 is de grondbank in Kudelstaart in beheer van een externe partij. Deze partij huurt de locatie van de gemeente voor € 200.000 per jaar. Dit zorgt voor een constante jaarlijkse inkomstenbron. Doordat het beheer van de grondbank door de AA-organisatie vervalt aan de externe partij bespaart de gemeente vanaf 1 oktober 2022 jaarlijks € 50.000 aan kosten. Dat betekent dat er voor het jaar 2023 en

verder een constante en zekere inkomstenbron ontstaat en geen risico's meer op tekort aan grond- of baggerstromen.
De begroting 2022 was gebaseerd op 12 maanden omzet. In werkelijkheid is er maar over negen maanden inkomsten uit projecten en bagger ontvangen. Het tekort van € 136.000 (nadeel lasten € 91.000 en nadeel baten € 45.000) is ontstaan doordat er minder inkomsten uit grondstromen zijn gekomen en diverse baggerstromen die wel gepland waren door HHS Rijnland (met name in het laatste deel van het jaar) niet ten gunste van het gronddepot zijn gekomen. Een aantal projecten is later in uitvoering gegaan dan gepland. Daarnaast zijn de overall bedrijfsvoeringskosten (kraan) door de economische omstandigheden iets duurder uitgevallen en is er extra inbraakbewaking noodzakelijk geweest, als gevolg van het feit dat er in 2022 meermaals ingebroken is in de kraan op het depot, er vernielingen zijn gepleegd en brandstofdiefstal heeft plaatsgevonden.

Door het vaststellen van de rekening door de raad worden de desbetreffende uitgaven van de categorie '6b' alsnog geautoriseerd. Het gaat in alle gevallen om overschrijdingen waarbij het college bij het doen van de uitgaven binnen het door de raad uitgezette beleid is gebleven. In het raadsbesluit is hiervoor een beslispunt opgenomen.

4.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Aalsmeer. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.
Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	**O. van Kolck**	**S. Vellenga**
Functiegegevens	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102.543	140.610
Beloningen betaalbaar op termijn	18.260	22.579
Subtotaal	120.803	163.189
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging 2022	**120.803**	**163.189**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	**O. van Kolck**	**S. Vellenga**
Functiegegevens	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	97.288	132.104
Beloningen betaalbaar op termijn	18.370	22.094
Subtotaal	115.658	154.198
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
Bezoldiging 2021	115.658	154.198

4.5 Incidentele baten en lasten

Het BBV (art. 19 lid c en 28 lid c) schrijft voor dat de gemeente zowel bij de begroting als bij de jaarrekening een limitatief overzicht van incidentele baten en lasten presenteert. Gemeenten moeten ervoor zorgen dat de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Het overzicht van incidentele baten en lasten biedt inzicht in de naleving van genoemd uitgangspunt.

Omschrijving lasten	Begroot	Werkelijk
01 Sociaal domein	**4.074**	**3.419**
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), incl. uitvoeringskosten	71	63
Ondersteuning kwetsbare groepen	565	566
Besteding Gebundelde uitkering (BUIG) en AM Match	442	423
Energietoeslag	1.502	1.432
Leefgeldregeling en maaltijden Oekraïne	827	0
Hulpmiddelen WMO	87	434
Jeugdhulp	276	310
Begeleiding 18+	32	24
Sociale uitkeringen in natura	56	30
Overige posten < € 40.000	216	137
02 Onderwijs en ontplooiing	**1.316**	**1.052**
Verwijderen 5 daklokalen De Mikado	160	55
Leerlingenvervoer	230	241
SPUK Lokaal Sportakkoord aanvulling	83	83
Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) 2022 ESA	783	627
Onderuitputting Sportaccommodaties	-76	-76
Overige posten < € 40.000	136	122
03 Economie en duurzaamheid	**355**	**358**
Stimuleringsfonds Aalsmeer ivm corona	239	240
Bijstelling Grondbank	60	80
Promotiecampagne waterrecreatiesector Aalsmeer	30	34
Overige posten < € 40.000	26	4
04 Openbare ruimte	**1.290**	**1.228**
Onderuitputting kapitaallasten	-359	-359
Organisatiekosten Burg Kasteleinweg	91	73
Seringenpark	43	0
Storting in voorziening riolering	1.000	1.026
Aanpak energiearmoede	155	137
Fasering regeling 2021 reductie energieverbruik 2021 en 2022	73	0
Subsidie vanuit duurzaamheidsfonds	50	3
Energietransitie en regionale samenwerking duurzaamheid provincie N-Holland/Diemen	131	131

Omschrijving lasten	Begroot	Werkelijk
Overige posten < € 40.000	107	216
05 Ruimtelijke ontwikkeling	**17.012**	**10.932**
Green Park Aalsmeer	12.426	8.374
De Tuinen van Aalsmeer	361	363
Facilitair grondbeleid	880	0
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan	733	122
Hornmeer VVA-woningbouw	471	741
Hornmeer Ophelialaan-Thijsselaan	232	156
Herenweg 61 en 99	248	25
Graaf Willemlaan 1-3	-49	-50
Westeinderhagen	62	7
Vrouwentroost Vink BIE	5	5
Bilderdammerweg 6-30	57	26
Hoofdweg Zuid	86	0
Wonen en bouwen	109	109
Omgevingsvergunningen verlening	220	250
Stedelijke ontwikkeling wonen en bouwen	95	95
Omgevingsvergunningen toezicht	483	567
Huisvesting arbeidsmigranten	450	0
Overige posten < € 40.000	145	142
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	**1.256**	**1.025**
Storting ontvangen pensioen oud-wethouder in voorziening	292	312
Pilot registratie arbeidsmigranten	69	69
BRP registratie Oekraïners	87	0
Ondermijning, handhaving hennepteelt en weerbare bloemenveiling	182	184
Waterveiligheid	200	200
Dierenopvang en quarantaine Oekraïne	155	60
Overige posten < € 40.000	271	200
07 Overhead	**1.078**	**457**
Transitiekosten	661	295
Projectkosten	61	0
Contractmanager jeugd, teamleider Omgevingsplan en -vergunningen en geschilcommissie	299	210
Inhuur projectleiding Oekraïne	100	0
Overige posten < € 40.000	-43	-48
08 Algemene dekkingsmiddelen	**-1.853**	**700**
Loon en prijsontwikkeling	-1.320	0
Invoering omgevingsweg en invoering WKB	297	297
onderuitputting kapitaallasten en onderuitputting 2022	-425	357

Omschrijving lasten	Begroot	Werkelijk
Overige posten < € 40.000	-405	46
Totaal incidentele lasten voor bestemming	**24.529**	**19.170**
Incidentele toevoegingen aan reserves	18.887	10.667
Totaal incidentele lasten na bestemming	**43.416**	**29.837**

Omschrijving baten	Begroot	Werkelijk
01 Sociaal domein	**-11**	**-17**
Kinderopvangtoeslag	-215	-244
Afdrachten tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	232	226
Overige posten < € 40.000	-28	-1
02 Onderwijs en ontplooiing	**-1.059**	**-873**
Inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-189	-182
Lokaal Sportakkoord 2022	-83	-83
Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) 2022 ESA	-788	-608
03 Economie en duurzaamheid	**-43**	**-221**
Gronddepot Kudelstaart	100	0
Gronddepot over gaan naar een commerciële partij	-50	0
Terugbetaling garantiesubsidie Feestweek Aalsmeer	-221	-221
Inkomsten toeristenbelasting lager door corona pandemie	128	0
04 Openbare ruimte	**-1.064**	**-1.119**
Lagere onttrekking voorziening riolering ivm onderuitputting kapitaallasten	-747	-854
Afvalstoffenheffing	-100	-100
Middelen aanpak energiearmoede	-161	-133
Overige posten < € 40.000	-56	-31
05 Ruimtelijke ontwikkeling	**-21.812**	**-12.806**
Verkoop gronden buiten eploitatie	-102	0
Greenpark Aalsmeer	-12.455	-7.276
De Tuinen Aalsmeer	4.187	2.270
Grondexploitaties Kerkepad, Parkmeer, Stationsweg, Takkade en Uiterweg	-4.941	-123
Faciliteir grondbeleid	-910	0
Westereinderhage	54	0
Meervalstraat-Roerdomplaan	-6.020	-6.160
Inkomsten De Tuinen Polderzoom fase 2	-267	-7
Hornmeer VVA woningbouw	86	-164
Vrouwentroost Vink BIE	-5	0
Bouweleges	-1.028	-1.347
Huisvesting arbeidsmigranten	-410	0
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	**-393**	**-403**

Omschrijving baten	Begroot	Werkelijk
Ontvangen pensioen oud-wethouder uit voorziening	-292	-292
Toename legesinkomsten	-101	-111
08 Algemene dekkingsmiddelen	**-3.332**	**-3.077**
Dividend en aframing dividend ivm verwachte tegenvallende bedrijfsresultaten Stedin	170	189
Rijksvergoeding Oekraïne	-2.611	-2.745
Diverse uitkeringen van het Rijk	-2.039	-2.092
Compensatie inkomstenderving corona 2021	-365	0
OZB woningen	1.322	1.352
Coronabijdrage inkomstenderving	254	258
Overige posten < € 40.000	-63	-40
Totaal incidentele lasten voor bestemming	**-27.714**	**-18.516**
Incidentele onttrekkingen aan reserves	-17.748	-13.571
Totaal incidentele baten na bestemming	**-45.462**	**-32.087**

5 Balans

5.1 Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor waardering

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening 2017 verordening (ex artikel 212 Gemeentewet), waarin door de gemeenteraad op d.d. 3 februari 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven waarbij de afschrijving van de geactiveerde kosten start in het jaar volgend op het jaar van oplevering.

Voorbereidingskosten voor grondexploitaties mogen onder immateriële vaste activa worden geactiveerd indien de kosten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).
Na maximaal 5 jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie dan wel zijn afgeboekt ten laste van het jaarresultaat. De plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit of (indien gedelegeerd) een collegebesluit.

Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als ‘warme gronden’. Conform de notitie grondbeleid worden deze verantwoord onder materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.
Bij de bepaling of er bij deze ‘warme gronden’ sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming.

Investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op het moment van oplevering lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.
Activa met economisch nut met een verkrijgingsprijs van minder dan € 20.000 worden niet geactiveerd, met uitzondering van gronden en terreinen.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Investeringen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen, parken, oevers en beschoeiing worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.
Activa met maatschappelijk nut met een vervaardigingsprijs van minder dan € 20.000 worden niet geactiveerd.

Buiten gebruik gestelde vaste activa
Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld vindt op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaats naar de lagere restwaarde.

Afschrijvingsmethode en termijnen
De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend op basis van verkrijgingsprijs. Afschrijving van materiële vaste activa vindt plaats volgens de lineaire afschrijvingsmethode. De materiële vaste activa, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen (in jaren) zoals vermeld in onderstaande afschrijvingstabel.
Indien een activacategorie geen onderdeel is van de tabel wordt de afschrijvingstermijn in het investeringsvoorstel aan de raad voorgelegd.

Economisch nut	
Bedrijfsgebouwen	
Gebouwen	40
Schoolgebouwen permanent inclusief speellokaal	40
Schoolgebouwen semipermanent	max. 20
2e speellokaal semipermanent	max. 20
Onderwijskundige vernieuwingen	max. 40
Gymlokaal	40
Sportvloer	15
Buitenzwembad	25
Renovatie/restauratie gebouwen	max. 25
Dakranden/gevelplaten	max. 20
Veiligheidsvoorzieningen gebouwen	10
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	
Aanlegsteigers	15
Kunstgrasmat toplaag	8
Ondergrondse brengparkjes	10
Riolering, vrijverval riolering en bouwkundige delen gemalen	50
Riolering, elektromechanische installaties	15
Schoolpleinen	30
Machines, apparaten en installaties	
Installaties	15
Rollend materieel groenbeheer en begraafplaats	7
Graafmachines	10
Diverse materiaal begraafplaats	10

Losse inventaris	10
Persluchtcompressor	10
Aggregaat Brandweer	10
Draagbare motorspuit Brandweer	8
Hefbrug	20
Vervoersmiddelen	
Hulpverlenersvoertuig/Brandweerauto	15
Boot & aanhanger	20
Motor van de boot	7
Personenauto	5
Bedrijfsauto	7
Kleine vrachtauto/Pick up	6
Trekker fendt	8
Overige materiële vaste activa	
Losse inventaris	10
1e inrichting onderwijsleerpakket en meubilair	10
PC's, desktops, monitoren & laptops	4
Servers	3
Software	5
Overige automatisering	7
Beamers & randapparatuur	5
Portofoons	5
Warmtebeeldcamera	5
Aluminium bekisting begraafplaats	8
Diverse materiaal begraafplaats	10
Zonwering	10
Maatschappelijk nut	
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	
Verhardingen - geen specificatie	25
Verhardingen - wegen op veengrond	25
Verhardingen - wegen overig (incl. fundering)	50
Verkeersinstallatie	25
Openbare verlichting	25
Openbaar groen (gras, bermen en beplanting)	25
Bomenstructuur	40
Beschoeiing en vooroevers	30
Betonnen/composiet brug (verkeersfunctie)	100
Houten brug (langzaam verkeer)	25
Stalen brug (verkeersfunctie)	50
Speeltoestellen	15
Straatmeubilair (bankjes, prullenbakken, paaltjes, fietsenrekken)	15
Duikers	100

Op 6 juli 2022 heeft de raad een besluit genomen over het Meerjarenplan projecten. Daarbij is een aantal afschrijvingstermijnen aangepast. Deze zijn in bovenstaande tabel opgenomen.
Afschrijvingen starten het jaar volgend op het jaar dat de activa zijn opgeleverd.

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van financiële vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht.
Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Voorraden
Grond- en hulpstoffen
Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie
Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord of wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening) die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs wordt daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en de werkelijk betaalde rente over vreemd vermogen over het boekjaar. Toerekening van rente vindt plaats over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende jaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen.
Verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend worden. De voorziening wordt gewaardeerd op netto contante waarde. De disconteringsvoet is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2022: 2%).

Gereed product en handelsgoederen
De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde waarbij voor de openstaande vorderingen voor verwachte oninbaarheid een voorziening in mindering wordt gebracht.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening getroffen.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.
De pensioenverplichting ten behoeve van de (ex)wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

5.2 Balans

bedrag x € 1.000

ACTIVA	31dec2022	31dec2021
Immateriële vaste activa	**301**	**429**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	301	429
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
Materiële vaste activa	**86.224**	**83.904**
Investeringen met een economisch nut	45.265	47.199
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	12.910	13.017
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	28.049	23.688
Financiele activa	**4.836**	**4.580**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	1.701	1.466
Overige langlopende leningen	3.134	3.114
Totaal Vaste Activa	**91.360**	**88.913**
Voorraden	**6.706**	**14.831**
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	6.706	14.831
Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar	**15.563**	**7.132**
Vorderingen op openbare lichamen	18	11
Overige vorderingen	2.714	2.027
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.832	5.094
Liquide middelen	**36**	**284**
Kas- en banksaldi	36	284
Overlopende activa	**39.026**	**25.861**
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	11.792	3.154
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	27.234	22.707
Totaal Vlottende Activa	**61.332**	**48.107**
Totaal ACTIVA	**152.692**	**137.020**

bedrag x € 1.000

PASSIVA	31dec2022	31dec2021
Eigen vermogen	**77.306**	**73.975**
Algemene Reserve	29.424	34.780
Bestemmingsreserves	44.039	40.860
Resultaat	3.843	-1.665
Voorzieningen	**8.886**	**6.528**
Voorzieningen	8.886	6.528
Vaste schulden met rentetypische looptijd één jaar of langer	**43.614**	**37.036**
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	43.500	37.000
Waarborgsommen	114	36
Totaal Vaste passiva	**129.806**	**117.539**
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**7.899**	**6.697**
Overige schulden	7.899	2.697
Overige kasgeldleningen	0	4.000
Overlopende passiva	**14.988**	**12.785**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	10.965	9.791
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.427	2.148
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	595	846
Totaal Vlottende Passiva	**22.886**	**19.481**
Totaal PASSIVA	**152.692**	**137.020**

Borg- en garantstellingen

Per 31-12-2022 staat de gemeente garant voor leningen voor een bedrag van circa € 108,7 miljoen. Het betreft onder andere woningbouwverenigingen en ondernemingen. Zie voor een specificatie het hoofdstuk "Niet uit de balans blijkende verplichtingen".

5.3 Toelichting op de balans

Activa

Op de balans worden de activa onderscheiden in vaste en vlottende activa, al naar gelang zij bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de organisatie al dan niet duurzaam te dienen.

Immateriële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investe-ringen	Herrubri-cering	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31 december
1. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	429	143	-271	0	0	301
2. Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0	0	0	0	0
Immateriële vaste activa	**429**	**143**	**-271**	**0**	**0**	**301**

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief
De kosten van de grondexploitaties in voorbereiding worden verantwoord onder de immateriële vaste activa. De boekwaarde van € 301.000 betreft voorbereidingskosten voor de projecten Hornmeer Ophelialaan-Thijsselaan en Bilderdammerweg 6-30.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn onder te verdelen in activa met een economisch nut (€ 45,2 miljoen), activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (€ 12,9 miljoen) en activa met een maatschappelijk nut (€ 28,0 miljoen).

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1januari	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31december
1.1 Gronden en terreinen	3.786	-226	0	0	0	3.560
1.3 Bedrijfsgebouwen	36.588	1.162	0	1.797	142	35.811
1.4 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.504	-396	0	234	16	2.858
1.5 Vervoermiddelen	53	0	0	13	0	39
1.6 Machines, apparaten en installaties	1.257	0	0	113	0	1.144
1.7 Overige materiële vaste activa	2.012	87	0	245	0	1.853
1. Investeringen met een economisch nut	47.199	627	0	2.403	158	45.265
2.1 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.702	795	0	354	500	12.644
2.2 Bedrijfsgebouwen	229	0	0	25	0	204
2.3 Machines, apparaten en installaties	45	0	0	10	0	36
2.4 Overige materiële vaste activa	41	0	7	7	0	27

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1januari	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31december
2. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven	13.017	795	7	396	500	12.910
3.2 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	23.688	15.356	0	719	10.275	28.049
3. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	23.688	15.356	0	719	10.275	28.049
Materiële vaste activa	**83.904**	**16.778**	**7**	**3.518**	**10.933**	**86.224**

Hieronder worden de belangrijkste posten, investeringen en bijdragen van derden toegelicht.

Materiële vaste activa met economisch nut

Gronden en terreinen

Binnen deze post is sprake van een erfpachtpositie van € 29.400. De boekwaarde van de Herenweg 61 (€ 226.000) is ingebracht in de grondexploitatie Herenweg. Het perceel aan de Bilderdammerweg 32-34 met een boekwaarde van € 55.000 wordt aangemerkt als warme grond. Deze grond is betrokken in plannen voor woningbouw. Hierdoor kan afwaardering naar lagere agrarische waarde achterwege blijven.

Bedrijfsgebouwen

De vermeerdering en verminderingen op bedrijfsgebouwen betreft de verbouwing van de Oosteinderweg 247A (Bloemenlust) (€ 130.000), restauratie Fort Kudelstaart (€ 344.000 vermeerderingen en € 123.000 bijdragen van derden) en vervangende nieuwbouw Jozefschool (€ 202.000).

Daarnaast is er sprake van een verschuiving van clubgebouw Atletiekgebouw van grond-, weg- en waterbouwkundige werken als gevolg van nacalculatie (-€486.000)

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De mutatie betreft de renovatie van de Midget Golf Club (€ 90.000 vermeerdering en €15.000 bijdrage van derden). Daarnaast is er sprake van verschuiving van Atletieksport naar bedrijfsgebouwen als gevolg van nacalculatie (€ 486.000)

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De vermeerdering op grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreft diverse investeringen in rioleringen en is onderdeel van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2022-2025 (€ 444.000). Voor de vervangingsinvestering rioleringen is een vermindering opgenomen uit de voorziening investeringen riolering (€ 500.000). Daarnaast is geïnvesteerd in de renovatie van rioolgemalen (€ 351.000).

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken maatschappelijk nut

Van de boekwaarde per 31 december 2022 heeft € 2.137.000 betrekking op investeringen welke vóór 2017 zijn gedaan.

De vermeerdering en vermindering op grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreft het Waterfrontplan (€ 145.000 vermeerderingen en € 53.000 bijdragen van derden), de Burgemeester Kasteleinweg (€ 451.000 vermeerdering en € 19.000 bijdragen van derden), de Burgemeester Hoffscholteweg (vermeerdering € 584.000), de Molenvlietweg (€ 830.000 vermeerdering en € 511.000 bijdragen van derden), de Pontweg (€ 365.000 vermeerdering en € 175.000 bijdragen van derden), de Rietwijkeroordweg-Noordpolderweg

(€ 820.000 vermeerdering), het VVA-terrein recreatieterrein (€ 3,1 miljoen vermeerdering en € 1,5 miljoen bijdragen van derden), de aanleg ongestoorde logistieke verbinding (€ 6,0 miljoen vermeerdering en € 6,0 miljoen bijdragen van derden), inrichting buitenruimte de Tuinen (€ 1,4 miljoen vermeerderingen en € 1,4 miljoen bijdragen van derden), Machinepark (€ 200.000 vermeerderingen en € 200.000 bijdragen van derden), inrichting buitenruimte facilitaire projecten (€ 118.000 vermeerdering en € 118.000 bijdragen van derden).
De vermeerderingen en verminderingen van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2022-2025 (€ 1,3 miljoen vermeerdering en € 299.000 bijdragen van derden) hebben betrekking op diverse investeringen en worden nader toegelicht in de bijlage Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer.

Lopende en af te sluiten kredieten (kapitaalwerken)
In de navolgende tabel wordt een overzicht gegeven van de lopende en af te sluiten kredieten. Van de kredieten die niet worden afgesloten, loopt de besteding door in 2023 en verder. Deze worden onder de tabel nader toegelicht, evenals kredieten met een afwijking.

* € 1.000 (-=nadeel)	Gevoteerd bedrag t/m 2022	Uitgaven t/m 2021	Uitgaven 2022	Restant ultimo 2022	Verwachte uitgaven na 2022	(Verwachte) afwijking	Afsluiten ja/nee
Programma 2 Onderwijshuisvesting							
Verv nieuwbouw Jozefschool, voorbereidingskrediet	2.000	52	202	1.746	1.746		nee
Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek	2.238			2.238	2.238		nee
Programma 2 Sportaccommodaties							
Sportcomplex Calslagen: verv gras veld 3	82			82	82		nee
Renovatie Atletiekbaan	1.513	1.599		-86		-86	ja
Sportlaan 43a, ondergrond tennisterrein	65			65	65		nee
Sportpark Sportlaan 43a herinr. Parkeerterrein							nee
Midget Golf Club, vervangen toplaag 18 banen	89	24	75	-10		-10	ja
Kantplanken 5 rubberingestrooide kunstgrasvelden	108			108	108		nee
Brandscheiding sporthal Bloemhof	44			44	44		nee
Verduurzamen Proosdijhal	144			144	144		nee
Programma 3 Openbare ruimte							
Recreatieve en toeristische bewegwijzering	85			85	85		nee
Programma 4 Economie en duurzaamheid							
Veerhuisje Aalsmeer-Rijsenhout	40	24		16	16		nee
Gemalen en drukriolering	1.644	712	343	588	200	388	nee
Programma 4 Grote projecten							
Wegen Burgemeester Hoffscholteweg	1.774	1.387	584	-197	-197		nee
Wegen aanleg verlengde Molenvlietweg	843	459	319	65	65		nee
Wegen Burgemeester Kasteleinweg	3.080	2.830	432	-182		-182	ja
VVA-terrein recreatieterrein	2.102	219	1.595	288	288		nee
Machinepark							nee
Aanleg Ongestoorde logistieke verbinding							nee
P20227 Groen Waterfront plan- en uitvoeringsfase	1.893	1.825	91	-24	-24		nee
Programma 4 Buitenruimte facilitaire projecten							
Inrichting buitenruimte De Tuinen							nee
Inrichting buitenruimte facilitaire projecten	253	3		250		250	nee
Programma 4 Meerjarenprojectenplan buitenruimte							
Wegen en verkeer 50 jaar	1.148	731	225	193	193		nee
Wegen en verkeer 25 jaar	2.115	91	1.187	838	838		nee

* € 1.000 (-=nadeel)	Gevoteerd bedrag t/m 2022	Uitgaven t/m 2021	Uitgaven 2022	Restant ultimo 2022	Verwachte uitgaven na 2022	(Verwachte) afwijking	Afsluiten ja/nee
Openbare verlichting	150		160	-10	-10		nee
Kunstwerken	506	107	334	64	64		nee
Water	62	30	36	-4	-4		nee
Groen	143	149	23	-28	-28		nee
Spelen	107		94	14	14		nee
Riolering	1.640	1.499	-48	190	190		nee
Programma 5 Maatschappelijk vastgoed							
Restauratie Fort Kudelstaart	803	525	219	59	59		nee
Verbouwing Oosteindeweg 247A, Bloemenlust	400		115	285	285		nee
Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid							
Ipads Gemeenteraad 2022	80		87	-7		-7	ja
Totaal	**25.150**	**12.265**	**6.072**	**6.814**	**6.461**	**353**	

Dikwijls loopt de besteding van kredieten over meer dan één jaar. In dat geval vraagt het BBV om het begroten van jaarschijven. Jaarschijven zijn afhankelijk van de voortgang van het werk en kunnen vaak niet anders dan globaal worden geraamd. Dit kan leiden tot afwijkingen van de begrote jaarschijven, ook indien er (nog) geen sprake is van kredietoverschrijding.

Dit geldt voor alle lopende kredieten uit programma 2 en 5 met betrekking tot onderwijshuisvesting, sportaccommodaties en maatschappelijk vastgoed.

Vervangende nieuwbouw ter vervanging van tijdelijke huisvesting Jozefschool
De uitvoering van de nieuwbouw is gestart. Het restant uitvoeringskrediet moet worden doorgeschoven naar 2023 (€ 1.746.000) In 2023 verwachten we dat de uitbreiding van de hoofdlocatie grotendeels gereed komt. Vervolgens worden de tijdelijke lokalen in de Kloostertuin gesloopt en verwijderd. Ten slotte wordt het schoolplein ingericht en zullen alle werkzaamheden in 2024 gereed zijn.

Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek
De anterieure overeenkomst met het consortium is in december ondertekend en dat brengt de komst van IKC Oosteindedriehoek een stap dichterbij. Voor de levering van de grond door het consortium dient bij de vaststelling van de kadernota 2024 extra budget beschikbaar gesteld te worden. De toekomstige gebruikers hebben het programma van eisen zo goed als gereed, zodat in 2023 gestart kan worden met de architectenkeuze. Het budget voor het voorbereidingskrediet moet worden doorgeschoven naar 2023 (€ 2.238.000).

De kredieten uit programma 4 met betrekking tot investeringen in maatschappelijk nut en in riolering zijn opgenomen binnen het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer (zie bijlage 3). Hierin worden de bestedingen in 2022 nog nader toegelicht.

Gemalen en drukriolering
Voor renovatie van gemalen en drukriolering is een krediet van € 931.000 beschikbaar in 2022. Hiervan is € 343.000 besteed aan onder andere het rioolgemaal aan de Beethovenlaan. Voor een bedrag van € 200.000 lopen de werkzaamheden door naar 2023. Het restant ad € 388.000 is niet benodigd in 2023 en kan vrijvallen.

VVA-recreatieterrein
In 2021 is het werk aan het VVA-recreatieterrein aanbesteed in een bouwteam-constructie, waarbij gemeente en aannemer het werk gezamenlijk voorbereiden. Door een nat najaar heeft het werk enige tijd stil gelegen wat heeft geleidt tot vertraging in de uitvoering. Het restantkrediet van € 287.500 dient te worden overgeheveld naar 2023

Aanleg Burgemeester Hoffscholteweg
Op het project Aanleg Burgemeester Hoffscholteweg is € 178.000 meer geboekt in 2022 dan begroot. De fundering en de eerste asfaltlagen zijn aangebracht tussen Aalsmeerderweg en Polderzoom 2. Het project loopt door in 2023. Dan worden naar verwachting het midden gedeelte en het vernieuwde Spoorlijnpad aangelegd. De overschrijding in 2022 wordt verrekend met het budget van 2023.

Voor alle kredieten die doorlopen naar 2023 is voor de periode t/m 2026 sprake van een kredietvotering van ongeveer € 34,9 miljoen.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa zijn leningen aan woningbouwcorporaties, overige langlopende leningen, aandelen, deelnemingen en effecten. Zij dienen de uitoefening van de werkzaamheid van de organisatie duurzaam. Van een deelneming is sprake indien de organisatie aan een derde-rechtspersoon een kapitaalverschaffing heeft gedaan of daarop aanspraken heeft.

Onderstaand is het verloop van de financiële vaste activa opgenomen:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Boekwaarde 31 december
BNG Bank	65	0	0	0	65
De Meerlanden Holding N.V.	774	23	0	0	797
Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer B.V.	45	0	0	0	45
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V.	9	0	0	0	9
Afvalsturing Friesland N.V. (Omrin)	0	212	0	0	212
Stedin	573	0	0	0	573
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	**1.466**	**236**	**0**	**0**	**1.701**

Aalsmeer is met zeven andere gemeenten aandeelhouder van De Meerlanden Holding N.V. Het aantal aandelen wordt bepaald op basis van het aantal aansluitingen en muteert daarmee jaarlijks.

Op 28 december 2022 heeft Aalsmeer 45 aandelen verworven in Afvalsturing Friesland N.V. Deze partij scheidt voor de gemeente vanaf 2023 het huisafval na.

Onder overige langlopende leningen staat het bedrag opgenomen wat bij de SVn uitstaat, inclusief verstrekte leningen aan derden. De SVn verstrekt leningen om het volkshuisvestingsbeleid te bevorderen en voert ook de verordening duurzaamheidslening en duurzaamheidsfonds uit voor de gemeente Aalsmeer.

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Saldo 31 december
SVn Stimuleringslening duurzaamheidsfonds Aalsmeer	325	1	0	0	326
SVn Duurzaamheidslening	242	0	0	0	243
SVn Startersleningen	2.547	19	0	0	2.566
Overige langlopende leningen	**3.114**	**20**	**0**	**0**	**3.134**

De balansmutaties bij Startersleningen en Stimuleringslening duurzaamheidsfonds zijn de ontvangen rentes minus de beheerskosten die aan de SVn worden vergoed. De balans mutatie Duurzaamheidslening is onder de € 1.000 waardoor deze niet als mutatie in de tabel zichtbaar wordt maar wel in het saldo per 31 december.

Voorraden

De voorraden bestaan uit de post Onderhanden werk, waaronder Bouwgronden In Exploitatie (BIE).

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde-ringen	Vermin-de-ringen	Boekwaarde 31 december
Magazijnvoorraad	0		0	0
Subtotaal Gereed product en handelsgoederen	0	0	0	0
Onderhanden werk, waaronder Bouwgronden In Exploitatie	20.760	10.578	18.104	13.233
Af: Voorziening grondexploitatie en bouwgrond	5.929	597	0	6.527
Subtotaal Onderhanden werk	14.831	9.980	18.104	6.706
Voorraden (incl. voorziening)	**14.831**	**9.980**	**18.104**	**6.706**

De voorziening bouwgrondexploitatie en bouwgrond is vermeerderd met € 597.000.

Het volledige project de Tuinen van Aalsmeer (actief en facilitair) is op eindwaarde met circa € 600.000 verslechterd. Oorzaken exclusief autonome mutaties (prijsstijging, indexatie en rente) zijn:
- Verwerking definitieve taxatie grondopbrengst (€ 240.000 negatief)
- Verwerking lagere inkomsten particuliere initiatieven (132.000 negatief)

Dit resulteert in een storting van € 539.000 in de voorziening bouwgrondexploitatie (netto contante waarde).

Voor de grondexploitatie Greenpark is eind 2021 een extern onderzoek verricht naar de verschillen tussen de gemeentelijke administratie van het project Green Park Aalsmeer en de administratie van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. Gevolg van het onderzoek is dat de vordering op Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV met € 100.000 verlaagd is.
Daarnaast is er een onvoorziene verwerving in het plangebied van € 80.000 die niet verrekend kan worden met de ontwikkelaar. Dit resulteert in een negatief eindsaldo van de gemeentelijke grondexploitatie waarvoor een voorziening getroffen moet worden van € 59.000 (netto contante waarde).

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde-ringen	Vermin-de-ringen	Boekwaarde 31 december
De Tuinen van Aalsmeer	12.240	735	274	12.701
Einsteinstraat 103 (BIE)	29	-29	0	0

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde-ringen	Verminde-ringen	Boekwaarde 31 december
Green Park Aalsmeer	7.544	8.455	8.639	7.359
Herenweg 61 en 99 (was 443)	0	524	0	524
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan	1.503	123	9.027	-7.400
Hornmeer VVA-woningbouw	-557	743	164	22
Vrouwentroost Vink BIE	0	8	0	8
Westeinderhage	0	19	0	19
Onderhanden werk	**20.760**	**10.578**	**18.104**	**13.233**

De vermeerdering betreft € 3,3 miljoen voor de aankoop van gronden en opstallen in de projecten Green Park Aalsmeer en Herenweg 61 en 99. Daarnaast is circa € 6,2 miljoen besteed aan inrichting buitenruimte, € 977.000 aan plankosten en € 106.000 aan rente.

De vermindering bestaat voor € 15,4 miljoen uit verkochte gronden en voor € 4,7 miljoen uit kostenverhaal. De grondverkopen betreffen de projecten Green Park Aalsmeer en Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan. Het kostenverhaal betreft Green Park Aalsmeer. Voor Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan en Hornmeer VVA terrein is resultaat genomen voor € 2,0 miljoen.

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000	bouwgronden in exploitatie
verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten	1.768
reeds genomen winst op deze projecten	2.079
nog te nemen resultaat 2023 e.v.	-311
nog te genereren opbrengst 2023 e.v.	59.479
nog te maken kosten eind 2023 e.v.	48.197

De geraamde nog te maken kosten bedragen € 48,2 miljoen en de geraamde nog te realiseren opbrengsten bedragen € 59,5 miljoen van alle grondexploitaties (facilitair en bouwgronden in exploitatie).
Het geraamde eindresultaat van de bouwgronden in exploitatie van gemeente Aalsmeer gezamenlijk bedraagt afgerond € 1,8 miljoen. (zie ook paragraaf grondbeleid in het jaarverslag). Dit wordt veroorzaakt door het negatieve eindresultaat van het project De Tuinen van Aalsmeer.

Deze ramingen zijn tot stand gekomen in geactualiseerde berekeningen waarbij de volgende parameters zijn gehanteerd die in december 2022 door het college zijn vastgesteld:

- Looptijd (in beginsel) maximaal 10 jaar;
- Rente 0,50%;
- Discontovoet: 2,00%;
- Kostenstijging algemeen en civiel kosten: 3,50% in 2023, 3% in 2024 en daarna 2,50%;
- Kostenstijging plankosten: 3% in 2023, 2,5% in 2024 en daarna 2,00%;
- Opbrengstenstijging woningbouw: 1,80%;
- Opbrengstenstijging bedrijven (niet-woningbouw): 1,00%.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Het totale saldo van de uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar bedraagt per eind 2022 € 15,6 miljoen. Het saldo bestaat uit het saldo vorderingen op openbare lichamen, het saldo overige vorderingen (totaal 2) ad € 2,8 miljoen en het saldo uitzettingen in 's Rijks schatkist ad € 12,8 miljoen.

bedrag x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
1. Vorderingen op openbare lichamen	18	11
2. Overige vorderingen: - belastingdebiteuren	753	765
2. Overige vorderingen: - handelsdebiteuren	1.345	560
2. Overige vorderingen: - sociale dienst debiteuren	1.089	1.267
2. Overige vorderingen: - voorziening dubieuze debiteuren	-473	-565
3. Uitzettingen in s Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.832	5.094
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**15.563**	**7.132**

Overige vorderingen
Het saldo overige vorderingen (2) bestaat volledig uit het saldo openstaande debiteuren en bedraagt € 2,7 miljoen.

Voor elke categorie debiteuren is een voorziening dubieuze debiteuren voor het gedeelte van de vordering waarbij de kans klein is dat deze ontvangen gaat worden.
Het saldo van de voorziening dubieuze debiteuren is als volgt te specificeren:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1januari	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31december
Dubieuze debiteuren	208	130	147	27	165
Dubieuze debiteuren belastingen	127	0	9	19	99
Dubieuze debiteuren Sociaal domein	230	0	21	0	209
Debiteuren	**565**	**130**	**176**	**46**	**473**

Uitzettingen in Rijks schatkist
Gemeenten zijn verplicht om tegoeden boven een vooraf vastgesteld maximumbedrag (het zogenaamde drempelbedrag) aan te houden in Rijks schatkist. Het drempelbedrag voor 2022 (2% van het begrotingstotaal) bedraagt € 1,827 miljoen. Het meerdere moet worden gestald op de internetfaciliteit schatkistbankieren van het Rijk. Conform artikel 52c van het BBV is een gemeente daarnaast verplicht om voor ieder kwartaal het bedrag aan middelen dat buiten de schatkist is aangehouden in de toelichting op de balans te vermelden.

Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten Rijk's schatkist aangehouden bedragen	215	464	219	159
Drempelbedrag	1.827	1.827	1.827	1.827
Ruimte onder drempelbedrag	1.612	1.363	1.608	1.668
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen is als volgt gespecificeerd:

bedrag x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
1. BNG	3	268
2. Rabo	7	3
3. kas	6	12
4. overig	21	1
Liquide middelen	**36**	**284**

Overlopende activa

De post overlopende activa is als volgt gespecificeerd:

bedrag x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
1. Van Europese/Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen	11.792	3.154
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - overige overlopende activa	526	36
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - te ontvangen BTW-compensatiefonds	15.065	11.944
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - te verhalen bedragen	10.796	8.979
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - te verhalen kosten facilitaire projecten	870	1.202
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - vooruitbetaalde kosten	-24	545
Overlopende activa	**39.026**	**25.861**

Het saldo van de overlopende activa bestaat uit de te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen ad € 27,2 miljoen en de van Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen (ultimo boekjaar € 11,8 miljoen).

Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen
De grootste posten die per eind 2022 onderdeel uitmaken van de te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen zijn:

- Te ontvangen BTW compensatiefonds ad € 15,1 miljoen. Dit bedrag bestaat uit te ontvangen BTW compensatiefonds over 2022 van € 14,2 miljoen en een correctie op reeds ontvangen BTW compensatiefonds over de jaren 2017-2021 van € 0,9 miljoen. De correctie is het gevolg van een analyse op de BTW regels (te ontvangen) en een herrekening van het mengpercentage.
- Te ontvangen vooruitbetaling toekomstige levering bouwrijpe gronden € 6,4 miljoen
- Te ontvangen subsidie voor herinrichting VVA terrein € 1,5 miljoen
- Te verhalen kosten facilitaire projecten ad € 870.000
- Nog op te leggen omgevingsvergunningen € 770.000

Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als ‘nog te verrekenen kosten’ opgenomen. Hierbij dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan.

1. de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/Bro; en
2. de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en

3. er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Het saldo van de te verhalen kosten facilitaire projecten is als volgt te specificeren:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Boekwaarde 31 december
De Tuinen van Aalsmeer Polderzoom	996	296
Westeinderhage	54	95
Uiterweg Marinapark	0	8
Aalsmeerderweg	0	1
Hornweg	0	3
Dorpsstraat	0	6
Verhaalbare kosten	1.050	409
De Tuinen van Aalsmeer Zwarteweg	0	453
Machineweg	0	8
Oosteindedriehoek	95	0
Van Cleeffkade	58	0
Nog te verhalen kosten	153	461
Totaal facilitaire projecten: nog te verhalen kosten	**1.202**	**870**

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn ten opzichte van 2021 met € 8,6 miljoen gestegen. Hieronder staat een specificatie van het verloop van deze posten.

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31 december
Bekostigen opvang Oekraïners 2022	0	3.805		3.805
Verrekening Gemeentefonds (Fipuli 2021 decembercirculaire)	320		320	0
Verrekening Gemeentefonds (Fipuli 2020 decembercirculaire)	0	42		42
Verrekening Gemeentefonds (Fipuli 2022 decembercirculaire en bijstand)	0	594		594
Corona compensatie groep 1	304		304	0
B2 Toeslagenproblematiek	69	216	69	217
Sisa G12 Kwijtschelding schulden SZW KOT	26	23		49
SPUK C62 Kwijtschelding schulden gem belastingen KOT	6	4		10
SPUK H4 Stimulering Sport		372	347	25
Geluidsanering Oosteinderweg regeling 2015	2	9	2	9
Nog te ontvangen voorschotbedragen Rijk	727	5.066	1.042	4.751
Restauratie Fort Kudelstaart	187		187	0
Waterfront	926			926
Molenvlietweg (VRA)	403	264	667	0
Ambachtsheerweg	394		394	0
Bushaltes Zwarteweg	197			197
Ongestoorde logistieke verbinding (Pr.NH)	85	5.615		5.700
Watercompensatie Kasteleinweg	83			83

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31 december
Groen Kasteleinweg	80	19		99
Groene As	37			37
CTB 2021	23		23	0
Ongestoorde logistieke verbinding (VRA)	12	-12		0
Nog te ontvangen voorschotbedragen overige Nederlandse overheidslichamen	2.427	5.886	1.271	7.041
Totaal van Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	**3.154**	**10.951**	**2.313**	**11.792**

Bekostigen opvang Oekraïners
Vanuit de rijksoverheid kunnen gemeenten de kosten die zij maakten voor de opvang van Oekraïners declareren bij het Rijk. Hiervoor is een rijksregeling in het leven geroepen die tot 15 oktober € 100 per dag per plaats vergoedde en vanaf 15 oktober € 83 per dag per plaats. Hierbij wordt niet de werkelijke bezetting vergoed, maar het aantal beschikbare plaatsen.

Verrekening Gemeentefonds Fipuli 2022 Decembercirculaire
In de decembercirculaire heeft het Rijk een verrekening opgenomen met betrekking tot 2022 (Fipuli 2022-12). Dit bedrag is begin 2023 ontvangen.

B2 Toeslagenproblematiek
Het Ministerie van Financiën heeft de regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek toegekend. Deze specifieke uitkering wordt verantwoord via de SISA bijlage.

Waterfront (Annelies)
Hoogheemraadschap van Rijnland heeft voor project Waterfront een bijdrage verleend van totaal € 1,1 miljoen. Hiervan is € 926.000 opgenomen als nog te ontvangen. Project is zo goed als gereed. Steiger en zitelement nabij de watertoren zijn geschrapt. Beroepszaken lopen nog.

Bushaltes Zwarteweg
In 2021 is door de Vervoerregio Amsterdam voor het project Nieuw bushaltes N231 en Zwarteweg een bijdrage verleend van totaal € 197.000. Dit bedrag is in januari 2023 ontvangen. Het project is in 2022 afgerond.

Ongestoorde logistieke verbinding
In 2019 is door de provincie Noord-Holland voor de realisatie van het deelproject Uitgang Ongestoorde Logistieke Verbinding (OLV) Greenport Aalsmeer een bijdrage toegekend van totaal € 9.927.000. In 2022 is het 2e voorschot € 5.700.000 aangevraagd en ontvangen in februari 2023. De werkzaamheden zijn voor een aanzienlijk deel gereed gekomen in 2022.

Passiva

Onder de passiva worden opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen, de langlopende schulden en de vlottende passiva. Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de kortlopende schulden en de overlopende passiva.

Eigen Vermogen

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1januari	Toevoeging	Onttrekking	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31december
Algemene reserve	34.780	0	5.355	0	29.424
Resultaat	-1.665	5.508	0	0	3.843
A1. Algemene reserve	**33.115**	**5.508**	**5.355**	**0**	**33.267**
A. TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**33.115**	**5.508**	**5.355**	**0**	**33.267**
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	4.093	1.687	226	88	5.466
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	9.053	250	2.026	151	7.127
Kapitaallasten Gebouwen	6.863	0	0	445	6.418
B1. Dekking kapitaallasten	**20.009**	**1.937**	**2.252**	**683**	**19.011**
Bovenwijkse voorzieningen	2.956	0	2.956	0	0
Duurzaamheidsfonds	377	0	157	0	221
Egalisatie Sociaal Domein	700	2.557	649	0	2.608
Herinrichting VVA-terrein	1.883	0	1.595	0	288
Kunstzinnige verfraaiing	163	0	24	0	140
Minimabeleid	0	0	0	0	0
Monumentenfonds	19	10	0	0	29
Onderhoud/instandh. onbebouwde buitenruimte	10.543	8.554	2.207	0	16.890
Reserve Klimaatadaptatie	280	0	8	0	272
Uiterweg	0	0	0	0	0
Veilig te stellen budgetten	3.192	2.839	3.529	0	2.502
Voorlopige winsten grondexploitaties	710	2.051	682	0	2.078
Woonfonds volkshuisvesting	28	0	28	0	0
B2. Overige bestemmingsreserves	**20.851**	**16.011**	**11.834**	**0**	**25.028**
B. TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**40.860**	**17.947**	**14.086**	**683**	**44.039**
Eigen vermogen (A+B)	**73.975**	**23.456**	**19.441**	**683**	**77.306**

Algemene reserves

De algemene reserve vervult een bufferfunctie. De mutaties in de algemene reserve kunnen als volgt toegelicht worden:

De bestemming van het rekeningresultaat 2021 heeft overeenkomstig besluitvorming bij jaarstukken 2021 plaatsgevonden. Over de resultaatbestemming 2022 neemt de raad bij het vaststellen van de jaarstukken 2022 een besluit.

De onttrekking 2022 van € 5,4 miljoen betreft:

- € 1,3 miljoen eenmalige belastingkorting huishoudens 2022 (besluitvorming raad 27 januari 2022).
- de aanwendingen uit het noodfonds corona van € 0,8 miljoen (besluitvorming raad 7 juli 2022).
- de verwerking van de kosten van de vernieuwde samenwerking Amstelveen-Aalsmeer van € 0,5 miljoen (besluitvorming raad 7 juli 2022).
- € 0,4 miljoen voor het versnellen van woningbouw (besluitvorming raad 7 juli 2022); en
- € 2,4 miljoen doorgevoerde beslispunten in de jaarrekening 2021 (besluitvorming raad 29 september 2022).

Bestemmingsreserves
De bestemmingsreserves kunnen als volgt toegelicht worden:

Dekking kapitaallasten
Deze reserve is bedoeld voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen in gemeentelijke gebouwen en investeringen van het meerjarenprojectenplan buitenruimte volgens de voormalige systematiek.
Met ingang van 2022 kennen deze investeringen een andere dekkingssystematiek, zie bijlage 3 Meerjarenprojectenplan buitenruimte.

Ter dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen die in 2022 zijn gedaan wordt vanuit de reserve onderhoud / instandhouding onbebouwde buitenruimte € 341.000 toegevoegd voor het Waterfront en de Kasteleinweg (conform voormalige systematiek, omdat deze projecten al waren gestart in 2021 en doorlopen in 2022) en vanuit reserve Herinrichting VVA-terrein wordt € 1.595.000 toegevoegd.
Als gevolg van de wijziging in systematiek van het meerjarenprojectenplan buitenruimte is € 2.252.000 onttrokken aan de reserve dekking kapitaallasten en gestort in de reserve buitenruimte, conform besluitvorming door de raad over het meerjarenprojectenplan buitenruimte d.d. 7 juli 2022.
Daarnaast is aan afschrijvingslasten 2022 € 683.000 onttrokken.

Reserve bovenwijkse voorzieningen
Het saldo van deze reserve is overgeheveld naar de reserve buitenruimte waarna de reserve bovenwijkse voorzieningen is opgeheven (raadsbesluit 7 juli 2022).

Reserve duurzaamheidsfonds
Het duurzaamheidsfonds is een ondersteunend financieringsinstrument dat een bijdrage levert aan verschillende activiteiten die zich richten op het verduurzamen van de gebouwde omgeving.
In 2022 zijn er diverse bedragen onttrokken aan de reserve:.

- € 26.000 ten behoeve van het verstrekken van energieadviezen aan diverse doelgroepen;
- € 88.000 voor de junior beleidsmedewerker energietransitie;
- € 30.000 ten behoeve van het Plan van Aanpak AM Fossiel Onafhankelijk.

Tot slot is € 13.000 onttrokken voor incidentele uitvoeringscapaciteit vanuit de middelen klimaatakkoord uit de meicirculaire 2022.

Egalisatiereserve sociaal domein
In de motie RAP-raad is aangegeven dat tekorten binnen het sociaal domein binnen het programma van het sociaal domein opgelost dienen te worden, omdat binnen het sociaal domein een aantal open einde

regelingen geldt met de bijbehorende risico's en het daarnaast tijd kost om effecten van beleidskeuzes financieel te zien. Deze reserve is bedoeld om incidentele tekorten binnen het sociaal domein in een bepaald jaar te verrekenen met incidentele overschotten in een ander jaar. De individuele toelichtingen op de afwijkingen zijn eerder in deze jaarstukken opgenomen.
Er zijn ook afwijkingen waarvoor het Rijk een compensatie geeft, zoals Oekraïne en energietoeslag. Deze egaliseren niet via de bestemmingsreserve sociaal domein, maar zijn onderdeel van het rekeningresultaat.

Reserve kunstzinnige verfraaiing
De reserve is ingesteld ten behoeve van de realisatie van kunstobjecten en wordt gevoed door bijdragen uit exploitatiegebieden. Er heeft een onttrekking van € 24.000 plaatsgevonden in verband met het vervangen van het Hell's Fury monument, verlenging inhuur externe projectleider Beeldende Kunst en uitvoer project kunstkasten N196. Er heeft geen dotatie plaatsgevonden vanuit exploitatiegebieden.

Monumentenfonds
De reserve is ingesteld ten behoeve van de uitbetaling van subsidieaanvragen.
Wanneer de subsidieaanvragen hoger zijn dan € 32.000 wordt het meerdere onttrokken uit het monumentenfonds. Lagere subsidie-uitgaven vloeien aan het eind van het jaar terug naar het monumentenfonds tot een maximum van de reserve van € 50.000. De werkelijke uitgaven 2022 zijn € 22.000.

Reserve onderhoud / instandhouding onbebouwde buitenruimte
Met ingang van 2022 is de bij de begroting 2022 vastgestelde gewijzigde financieringssystematiek (in het kader van de motie RAP-Raad) toegepast (raad 7 juli 2022).
De onderhoudsprojecten/beheerbudgetten worden vanaf 2022 ten laste van de Reserve Buitenruimte gebracht en voor investeringsprojecten wordt gebruik gemaakt van een aparte begrotingspost voor kapitaallasten buitenruimte projecten maatschappelijk nut. De beide financiële bronnen hangen nauw met elkaar samen omdat de beheer- en investeringsprojecten en de kapitaallasten jaarlijks nogal fluctueren. Het saldo tussen de begrotingsruimte voor kapitaallasten en de werkelijk benodigde/geboekte kapitaallasten wordt zowel bij een negatief als bij een positief resultaat in mindering gebracht op dan wel toegevoegd aan de dotatie aan de Reserve Buitenruimte.

<u>Toevoegingen (€ 8.554.000)</u>
Als gevolg van de gewijzigde systematiek zijn er incidentele stortingen gedaan vanuit de reserve dekking kapitaallasten (€ 2.252.000) en het overhevelen van het saldo van de reserve bovenwijkse voorzieningen (€ 2.956.000).
Het bovengenoemde saldo kapitaallasten bedraagt in 2022 € 355.000 en is toegevoegd aan deze reserve. Voor bovenwijkse projecten is € 177.000 toegevoegd en voor het bomenplan, Kasteleinweg en Waterfront is eenmalig € 835.000 toegevoegd. De jaarlijkse storting bedraagt € 2.002.000.

<u>Onttrekkingen (€ 2.236.000)</u>
Aan de reserve is in 2022 een totaalbedrag onttrokken van afgerond € 2,2 miljoen ten behoeve van de beheerprojecten uit het programma buitenruimte (€ 1.737.000), ten behoeve van Waterfront en Kasteleinweg € 341.000 en in verband met organisatiekosten € 157.000.

Voor een toelichting op de onttrekking vanuit het Meerjarenprojectenplan buitenruimte wordt verwezen naar de bijlage 3 "Meerjarenprojectenplan buitenruimte". In deze bijlage is ook een verloopoverzicht van de reserve onderhoud / instandhouding onbebouwde buitenruimte opgenomen onder het kopje Financiering.

Reserve klimaatadaptatie
Op 4 maart 2021 heeft de gemeenteraad besloten met het instellen van een reserve klimaatadaptatie ten behoeve van de realisatie van de doelstellingen uit de klimaatadaptatie agenda 2021 - 2026.
De werkelijke onttrekking is € 8.000 ten behoeve van klimaatadaptatie bewonersagenda.

Reserve Uiterweg
Op 23 april 2015 heeft de gemeenteraad de structuurvisie Uiterweg vastgesteld. Hierin is het instellen van een reserve aangekondigd voor het verevenen van ongelijksoortige kosten en baten tussen initiatieven in het kader van de structuurvisie Uiterweg. Besluitvorming door de raad over het instellen van deze reserve heeft 12 december 2019 plaatsgevonden. In 2022 hebben geen mutaties in deze reserve plaatsgevonden.

Reserve veilig te stellen budgetten
Het kan door omstandigheden voorkomen dat bepaalde (incidentele) budgetten in een jaar niet besteed zijn, maar het college voornemens is deze nog wel conform begroting te besteden. Deze budgetten worden middels de reserve veilig te stellen budgetten van het ene naar het daaropvolgende boekjaar overgeheveld. De onttrekking vindt in het jaar waar de budgetten naar worden overgeheveld conform begroting plaats.
In de 2e bestuursrapportage is € 2.412.000 (zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen) overgeheveld naar 2023 en verdere jaren. Vanuit de 2e bestuursrapportage 2021 is € 90.000 overgeheveld naar 2024.

Reserve voorlopige winsten grondexploitaties
Deze bestemmingsreserve is op 12 december 2019 door de raad ingesteld.
In de Notitie Grondexploitatie 2016 is door de commissie BBV aangegeven op welke wijze rekening dient te worden gehouden met tussentijdse winstneming bij positieve grondexploitaties. In maart 2018 heeft de commissie BBV hier een nadere uitleg over gepubliceerd. Daaruit volgt dat het verplicht is om winst te nemen op grondexploitaties op basis van de Percentage Of Completion (POC) -methode. Hierdoor wordt er al winst genomen op nog niet afgesloten grondexploitaties. Omdat inschattingen ook anders kunnen uitpakken, worden (voorgeschreven) tussentijdse winstnemingen vanuit het voorzichtigheidsbeginsel gestort in de reserve voorlopige winsten grondexploitaties. Nadat een grondexploitatie is afgerond, worden eerder gestorte winstnemingen overgeheveld van de reserve voorlopige winsten grondexploitaties naar de algemene reserve.
De mutatie 2022 bestaat uit een toevoeging van € 2,05 miljoen voor het project Hornmeer Meervalstraat Roerdomplaan, de vrijval van het het afgesloten project Einsteinstraat van € 518.000 en het terugdraaien van een deel van de winst van Hornmeer VVA terrein uit 2021 van € 164.000.

Reserve woonfonds volkshuisvesting
In december 2019 is de Woonagenda Aalsmeer vastgesteld. Om uitvoering te geven aan de acties die voortkomen uit de Woonagenda is externe capaciteit ingehuurd. De kosten van deze externe capaciteit bedroegen in 2022 € 28.000 en zijn gedekt uit de reserve woonfonds volkshuisvesting.

Voorzieningen

Het verloopoverzicht van de voorzieningen is hieronder weergegeven:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1januari	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31december
Beheer gebouwen	85	262	0	269	78
A. Egalisatievoorziening	85	262	0	269	78
Facilitaire projecten	1.782	363	260	0	1.885

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1januari	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31december
Greenpark BV	50	1.403	0	0	1.453
Pensioen ex wethouders	250	435	0	19	666
Voorziening spaarverlof	0	11	0	0	11
B. Voorziening voor verplichtingen en verliezen met onzekere omvang en risico	2.082	2.212	260	19	4.015
Vervanging riolering	1.255	1.295	500	0	2.050
C. Toekomstige vervanging via heffing	1.255	1.295	500	0	2.050
Afkoop onderhoud begraafplaats	500	93	0	50	543
Afvalstoffenheffing	417	284	0	0	701
Begraafplaats Aalsmeer	68	0	59	0	10
Rioolheffing	1.479	339	1.000	0	817
Uitgifte graven	642	87	0	58	671
D. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	3.106	803	1.059	108	2.743
Voorzieningen passiva (A+B+C)	**6.528**	**4.572**	**1.819**	**396**	**8.886**

De mutaties op de voorzieningen kunnen in hoofdzaak als volgt toegelicht worden:

Voorziening beheer gebouwen
Voor alle gebouwen in eigendom van de gemeente Aalsmeer en in onderhoud bij de afdeling Vastgoed is er een meerjarenonderhoudsplan volgens de NEN2767-systematiek opgesteld. In de meerjarenonderhoudsplanning (MOP) worden de kosten van planmatig onderhoud begroot. Dekking daarvan vindt plaats uit de voorziening beheer gebouwen. De benodigde jaarlijkse toevoeging aan deze voorziening is in 2022 € 262.000.
Aan de hand van de actualisatie van de voorziening beheer gebouwen is gebleken dat het saldo van de voorziening ruim voldoende is om de verwachte, toekomstige werkzaamheden volgens een actueel prijspeil te kunnen uitvoeren. In 2022 is € 269.000 aan de voorziening onttrokken voor het uitvoeren van onderhoud.

Voorziening facilitaire projecten
Het totale effect van het exploitatieplan en de reguliere actualisatie van het facilitaire deel van De Tuinen van Aalsmeer is ultimo 2022 € 1,3 miljoen negatief. Dit is een vermindering van € 132.000 ten opzichte van vorig jaar.
Voor Westeinderhage is een verliesvoorziening van € 264.000 getroffen. Voor Zuiderkerk is een verliesvoorziening van € 280.000 getroffen. De resterende voorzieningen betreffen de projecten Aalsmeerderweg 55-57, Hornweg 240-244, Stationsweg 17, Uiterweg 116 en Nieuw Calslagen.
Zie toelichting programma 5, taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving, Facilitaire projecten.

Greenpark BV
Aalsmeer is samen met de gemeente Uithoorn ieder voor 50% aandeelhouder van de verbonden partij Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. Voor een negatieve financiële positie van Greenpark Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV moet een voorziening worden getroffen. Eind 2021 was de financiële positie € 100.000 negatief. In 2022 is de financiële positie verslechterd naar € 2,8 miljoen negatief. Door deze verslechtering moet € 1,4 miljoen gestort worden in de voorziening.

Voorziening pensioen (ex-)wethouders
Bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, maakt een oud-wethouder aanspraak op APPA-ouderdomspensioen. Aalsmeer heeft ervoor gekozen om een ontvangen belegging (€ 319.500) vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van één van de deelnemers te storten in de voorziening pensioen oud-wethouders. Daarnaast vindt jaarlijks een toevoeging (€ 115.500) plaats voor de opbouw van rechten van nog niet pensioengerechtigde wethouders.
De uitvoering van de uitkering ouderdomspensioen is deels belegd bij een derde partij. In 2022 is € 19.000 uitgekeerd aan pensioen en ten laste van de voorziening gekomen.

Voorziening spaarverlof
In de Cao Gemeenten 2021/2022 zijn afspraken gemaakt over vakantie en verlof, waaronder de mogelijkheid voor werknemers om spaarverlof op te bouwen. Door invoering van verlofsparen kunnen medewerkers verlofuren sparen die niet verjaren. Medewerkers kunnen dit gespaarde verlof inzetten om bijvoorbeeld een sabbatical te nemen of eerder met pensioen te gaan. In financiële zin betekent dit, dat via verlofspaarpotten toekomstige aanspraken worden opgebouwd. De hieraan verbonden financiële verplichtingen moeten worden afgedekt op het moment dat de aanspraken ontstaan. De manier om dat te doen is de instelling van een voorziening verlofaanspraken. Dit maakt onderdeel uit van deze jaarstukken. De nu getroffen voorziening bedraagt € 11.000. Dit bedrag is gebaseerd op het aantal als spaarverlof geregistreerde uren bij de opmaak van de jaarstukken. De komende periode zal nog nader worden bezien of dit laatste een blijvende grondslag is voor de bepaling van de omvang van de voorziening, of dat deze grondslag nog bijstelling behoeft.

Voorziening vervanging riolering
De storting in deze voorziening ad € 1.295.000 is conform besluitvorming (1e bestuursrapportage 2021 en 2022) en dient ter dekking van toekomstige rioleringsinvesteringen. Conform begroting is € 500.000 ingezet ter dekking van rioleringsinvesteringsprojecten.
In 2022 betreft het voor € 450.000 het project Machineweg Rooie Dorp en voor € 50.000 Reconstructie Zijdstraat. De met deze investeringen samenhangende kapitaallasten worden hierdoor verlaagd.

Voorziening afkoop onderhoud begraafplaats
De gemeente ontvangt jaarlijks afkoopbedragen voor het onderhoud van de begraafplaats. De ontvangen afkoopsommen vormen een verplichting aan degene die de afkoopsom heeft betaald en zal door de gemeente aan het onderhoud moeten worden besteed.
Vanaf 2017 worden de ontvangen bijdragen van derden ten aanzien van afgekochte contracten met een ingangsdatum vanaf 2017 gestort in de betreffende voorziening. In 2022 is € 93.000 ontvangen aan meerjarige afkoopsommen.
Vrijval van de voorziening vindt plaats conform de looptijd van de contracten, ten behoeve van het jaarlijks onderhoud van de begraafplaats. In 2022 bedraagt de vrijval € 50.000.

Voorziening afvalstoffenheffing
De toevoeging ad € 217.000 betreft het positieve gerealiseerde resultaat op het product afval, begroot was een aanwending van € 10.000 (zie toelichting bij programma 4).

Voorziening begraafplaats Aalsmeer
De onttrekking aan de voorziening betreft het negatieve resultaat van het product begraven ad € 59.000, begroot was een negatief resultaat van € 21.000 (zie toelichting bij programma 4).

Voorziening rioolheffing
De toevoeging aan de voorziening van € 501.000 heeft betrekking op het gestorte positieve resultaat van het product riolering, begroot was € 79.000 (zie toelichting bij programma 4).
De onttrekking aan de voorziening ad € 1.000.000 wordt toegevoegd aan de voorziening Vervanging riolen, zoals besloten in de 1e bestuursrapportage 2022, ter dekking van toekomstige rioleringsinvesteringen.

Voorziening uitgifte graven
De gemeente ontvangt jaarlijks afkoopbedragen voor de verlenging van het grafrecht. De ontvangen afkoopsommen vormen een verplichting aan degene die de afkoopsom heeft betaald en zal door de gemeente aan het beheer moeten worden besteed. Vanaf 2017 worden de ontvangen bijdragen van derden ten aanzien van afgekochte contracten met een ingangsdatum vanaf 2017 gestort in de betreffende voorziening. In 2022 is € 87.000 ontvangen aan meerjarige afkoopsommen.
Vrijval van de voorzieningen vindt plaats conform de looptijd van de contracten, ten behoeve van het jaarlijks beheer van de begraafplaats. In 2022 bedraagt de vrijval € 58.000.

Vaste schulden

Onder de vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar behoren de opgenomen (langlopende) geldleningen en de waarborgsommen.

bedrag x € 1.000	Rente %	Oorspronkelijk bedrag	Boekwaarde 1 januari	Opgenomen	Aflossing lopend jaar	Boekwaarde 31 december	Rente lopend jaar
BNG leningnr.40.111.029	0,570	5.000	3.000	0	500	2.500	14
BNG leningnr.40.111.945	0,725	10.000	7.000	0	1.000	6.000	47
BNG leningnr.40.113452	-0,175	5.000	3.000	0	1.000	2.000	-5
BNG leningnr.40.113453	0,250	10.000	10.000	0	0	10.000	25
BNG leningnr.40.113454	-0,060	5.000	5.000	0	0	5.000	-3
BNG leningnr.40.113455	0,050	10.000	9.000	0	1.000	8.000	4
Prov. Noord-Brabant nr.N12006-L4007	1,0100	10.000	0	10.000	0	10.000	85
Onderhandse leningen		**55.000**	**37.000**	**0**	**3.500**	**43.500**	**167**

De vaste schulden per einde boekjaar bestaan uit zes leningen bij de BNG en één in 2022 afgesloten lening bij de Provincie Noord Brabant.

Waarborgsommen
Het saldo van € 114.000 betreft o.a. in onderpand gegeven geldsommen waarop de gemeente eventuele schade kan verhalen. Daarnaast bevat deze post betaalde borg door huurders van gemeentelijke panden en gronden en diverse (kleine) bedragen voor aanvragen planschadevergoeding.

Netto-vlottende schulden

Onder de netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar vallen de kortlopende geldleningen en overige schulden. Ultimo 2022 betreft het saldo van de netto vlottende schulden € 7,9 miljoen. Dit saldo bestaat uitsluitend uit de overige schulden.

bedrag x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
1. Overige schulden	7.899	2.697
2. Overige kasgeldleningen	0	4.000
Netto-vlottende schulden	**7.899**	**6.697**

Kortlopende geldlening
Op 28 februari werd kasgeldlening 555965 afgelost. In 2022 werd zowel op 21 februari als op 21 maart voor een periode van 1 maand € 6,0 miljoen kort geld aangetrokken.

bedrag x € 1.000	Rente percentage	Boekwaarde 1 januari	Opgenomen	Aflossing lopend dienstjaar	Boekwaarde 31 december	Rente 2022
6 - BNG leningnr. 555965	-0,4600	4.000	0	4.000	0	-3
7 - BNG leningnr. 560098	-0,4500	0	6.000	6.000	0	-2
8 - BNG leningnr. 563050	-0,4850	0	6.000	6.000	0	-2
Kortlopend O/G		**4.000**	**12.000**	**16.000**	**0**	**-8**

Overige schulden
Het saldo van de overige schulden eind 2022 van € 7,9 miljoen is ten opzichte van 2021 met € 5,2 miljoen toegenomen. Het saldo overige schulden bestaat volledig uit de crediteuren.
De grootste crediteurenposten zijn per eind 2022:

- Provincie Noord-Holland € 2,5 miljoen: te betalen btw inzake project Hovasz 2021 en 2022
- Gemeente Amstelveen totaal € 2,2 miljoen: Kosten voor Projectmanagement, Engineering, Administratie en Toezicht (PEAT) en PEAT overhead oktober en november 2022 € 0,89 miljoen, toezicht grote vergunningen € 0,48 miljoen, energietoeslag € 0,26 miljoen, aanvulling dienstverleningsbijdrage 2022 € 0,21 miljoen, kinderopvangtoeslagaffaire € 0,17 miljoen en diverse andere kosten voor een totaal bedrag van € 0,08 miljoen.
- Termijnbedrag aanleg Molenvlietweg € 0,52 miljoen.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

bedrag x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
1. Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: - loonheffing/pensioenbijdragen	161	48
1. Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: - nog te betalen bedragen	10.690	9.321
1. Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: - overig	74	334
1. Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: - te betalen btw	40	89
2. Van Europese/Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	3.427	2.148
3. Overige vooruitontvangen bedragen: - facilitaire projecten grondexploitatie	275	289
3. Overige vooruitontvangen bedragen: - overig	320	557
Overlopende passiva	**14.988**	**12.785**

Het saldo van de overlopende passiva bestaat uit de opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar die in een volgend jaar tot betaling komen ad € 11,0 miljoen, de overige vooruitontvangen bedragen ad € 595.000 en

de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor een specifiek bestedingsdoel ad € 3,4 miljoen.

Verplichtingen die in begrotingsjaar zijn opgebouwd
Het saldo van de verplichtingen die in begrotingsjaar zijn opgebouwd is ten opzichte van 2021 met € 1,2 miljoen toegenomen.

De grootste posten die onderdeel uitmaken van dit saldo zijn:
- Uitgevoerde werkzaamheden bouw- en woonrijp maken € 4,9 miljoen
- Gemeente Amstelveen € 1,9 miljoen
- Jeugdhulp € 1,1 miljoen
- De Meerlanden € 779.000
- WMO € 572.000

Overige vooruitontvangen bedragen
Het saldo van de vooruitontvangen bedragen is ten opzichte van 2021 met € 251.000 afgenomen.

De grootste posten die onderdeel uitmaken van deze post zijn:
- Facilitaire projecten € 275.000
- Bijdrage aan de Lijnbrug van Dorpshaven Zuid € 143.000
- Ministerie van BZK, inkomsten Algemene uitkering € 123.000

De vooruitontvangen bedragen van het ministerie van BZK zijn als volgt te specificeren:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Boekwaarde 31 december
WOZ 2020 eigen aanname	337	0
WOZ 2021 eigen aanname	29	29
WOZ 2022 eigen aanname	0	94
Totaal	**366**	**123**

Voor de berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds hanteren we onze eigen aannames voor de ontwikkeling van de WOZ-waarden, in samenhang met de OZB-belastingopbrengst. Het verschil met de berekening van het ministerie wordt op de balans gereserveerd.

De vooruitontvangen bedragen van de facilitaire projecten zijn als volgt te specificeren:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Boekwaarde 31 december
Zuiderkerk	146	85
Dorpshaven Zuid	125	0
Hoofdweg Zuid	3	0
Stationsweg 17	2	37
Oosteindedriehoek	0	99
Parkmeer	12	39
Uiterweg 59-63	0	15
Totaal	**289**	**275**

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

De van EU, Rijk en Provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren zijn als volgt gespecificeerd:

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Ontvangen bedragen	Bestedingen	Vrijgevallen bedragen/ te-rugbetalingen	Saldo 31 december
Voorbereidingskosten verkeerslawaai Oosteinderweg 2017	12		3		9
Uitvoeringskosten verkeerslawaai restant Oosteinderweg 2017	8		-1	9	0
Bekostigen opvang Oekraïners 2022		1.061			1.061
Instandhouding rijksmonument Watertoren	19				19
Instandhouding rijksmoument Korenmolen de Leeuw	5				5
SPUK stimulering sport 2020	57			57	0
SPUK IJZ 2020	72				72
SPUK stimulering sport 2021	62				62
Huisvesting kwetsbare doelgroepen	450				450
Regeling reductie energiegebruik RRE 2020-2021	1				1
Regeling reductie energiegebruik RREW0 2021-2022	54		54		0
Energiearmoede	0	321	64		257
Nationaal isolatieprogramma	0	90			90
TOZO	1.180	69	603		646
BBZ	2			2	0
Inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen (NPO)	97	233	182		148
Herziene verlening Lokaal Sportakkoord 2021	45		45		0
Inburgering 2022	0	206			206
Onderwijsroute	0	27	1		27
Ontvangen voorschotten Rijk	2.064	2.008	951	68	3.053
Onderhoudsactiviteiten Korenmolen de Leeuw	32				32
OGGZ	3		3		0
Verduurzaming particuliere woningvoorraad 2019-2021	49		49		0
Versterken maatschappelijke sector	0	56			56
Ongestoorde logistieke verbinding Vervoerregio	0	44			44
Ongestoorde logistieke verbinding Provincie NH	0	241			241
Ontvangen voorschotten overige Nederlandse overheidslichamen	84	342	52	0	374
Totaal van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	**2.148**	**2.349**	**1.003**	**68**	**3.427**

De belangrijkste mutaties zijn hieronder toegelicht:

Bekostiging opvang Oekraïners

Over 2022 heeft Aalsmeer meer middelen ontvangen voor het bekostigen van de opvang van Oekraïners dan dat zij kosten heeft gemaakt. Omdat deze middelen bedoeld zijn voor de opvang van Oekraïners en nog niet bekend is of het Rijk over- en onderbestedingen tussen gemeenten gaat vereffenen zijn deze vooralsnog gereserveerd.

SPUK IJZ 2020
Op 6 september 2021 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor 2020 een specifieke uitkering stimulering ijsbanen en zwembaden (IJZ) toegekend van € 283.000. In 2021 is dit bedrag als voorschot ontvangen en hiervan is € 211.000 besteed. De terugbetaling van het teveel ontvangen bedrag vindt plaats in 2023.

SPUK Stimulering Sport 2021
Op 30 juni 2021 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor 2021 een specifieke uitkering stimulering sport toegekend van € 429.000. In 2021 is dit bedrag als voorschot ontvangen en is hiervan € 367.000 besteed. In 2022 is de uitkering definitief vastgesteld op € 367.000. De terugbetaling van het teveel ontvangen bedrag (€ 62.000) vindt plaats in 2023.

Huisvesting kwetsbare doelgroepen
Op 2 december 2020 heeft het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties een specifieke uitkering van € 450.000 toegekend voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen. In 2022 heeft geen besteding van dit bedrag plaatsgevonden, waardoor er in 2023 € 450.000 beschikbaar blijft voor uitvoering van de huisvesting kwetsbare doelgroepen.

Energiearmoede 1e tranche en 2e tranche en Nationaal isolatieprogramma
Dit betreft een specifieke uitkering die wordt verantwoord via de SiSa-bijlage.
Deze uitkering is verstrekt onder voorwaarde dat deze middelen worden besteed aan ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaar bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen.
Deze uitkering is in twee fases ontvangen. In de 2e fase is bovendien een uitkering opgenomen voor het Nationaal Isolatieprogramma. deze uitkering kan een opstap vormen naar een meer fundamentele en structurele aanpak en grootschalige isolatie.
De jaren waarvoor deze bedragen zijn toegekend zijn van 2022 tot en met 31 december 2024.
In 2022 hebben we € 90.000 ontvangen voor het Nationaal Isolatieprogramma, maar zijn geen bedragen besteed. Deze worden doorgeschoven naar 2023 (€ 90.000). In 2023 start een aanpak om koopwoningen met een slecht label en huishoudens met een (relatief) laag inkomen energetisch te verbeteren.
Voor de 1e en 2e fase energiearmoede hebben we in totaal € 322.000 ontvangen en € 64.000 besteed. Het restant is eveneens doorgeschoven naar 2023.

TOZO
Dit betreft een specifieke uitkering die wordt verantwoord via de SiSa-bijlage.
De regeling heeft tot doel zelfstandigen die als gevolg van de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt, tijdelijk te ondersteunen ten einde daarmee de ergste noden van zelfstandigen te ledigen en hen in staat te stellen na de coronacrisis het bedrijf weer voort te zetten.

Inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen (Nationaal Programma Onderwijs)
Dit betreft een specifieke uitkering die wordt verantwoord via de SiSa-bijlage.
Voor het jaar 2022 heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een specifieke uitkering Inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen toegekend van € 233.000. De regeling heeft tot doel om gemeenten de mogelijkheid te bieden om in samenwerking met scholen en lokale partijen maatregelen te treffen om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van covid-19 in te lopen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak in aanvulling op de interventies die scholen nemen zoals omschreven in artikel 3 van de regeling specifieke uitkering inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen.

Aalsmeer heeft in het jaar 2022 € 182.000 uitgegeven aan deze specifieke uitkering.
De resterende middelen kunnen worden ingezet tot en met 31 juli 2025.

Inburgering 2022
Dit betreft een specifieke uitkering die wordt verantwoord via de SiSa-bijlage.
Voor het jaar 2022 heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een specifieke uitkering Wet Inburgering 2021 toegekend van € 206.000.
De regeling heeft tot doel het beschikbaar stellen van voorzieningen aan asielstatushouders en gezins- en overige migranten die in 2022 een woonadres hebben gekregen in de gemeente Aalsmeer. Deze regeling voorziet de komende drie jaar in de te maken kosten voor deze inburgeraars tot aan het voldoen van de inburgeringsplicht. De uitkering is bedoeld ter dekking van de kosten van deze voorzieningen niet zijnde uitvoeringskosten.

Ongestoorde logistieke verbinding
In 2019 is door de provincie Noord-Holland voor de realisatie van het deelproject Uitgang Ongestoorde Logistieke Verbinding (OLV) Greenport Aalsmeer een subsidie toegekend van totaal € 9.927.000. In 2022 is het 2e voorschot € 5.700.000 aangevraagd en ontvangen in februari 2023. In totaal is inmiddels een voorschot van € 7.600.000 ontvangen. De werkzaamheden zijn voor een aanzienlijk deel gereed gekomen in 2022. In 2023 zal na realisatie van de werkzaamheden de definitieve vaststelling van de subsidie worden voorgelegd. Per ultimo 2022 is € 241.000 nog te verrekenen met de provincie.

5.4 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

In aanvulling op de balans wordt een overzicht van niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen opgemaakt. Zo ontstaat inzicht in de meerjarige verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren gebonden is.

Financiële verplichtingen voor inkoopcontracten voor toekomstige jaren

Omschrijving contract	Werken (W) Diensten (D) Leveringen (L)	Begindatum contract	Looptijd in jaren	Waarde resterende looptijd Bedragen * € 1.000
WMO Hulpmiddelen	L	1-3-2019	6	333
Collectieve zorgverzekering minima*	D	1-1-2020	7	1.400
WMO-begeleiding	D	1-1-2022	4	987
Centrale Inkoop Hardware	L	1-10-2020	6	311
Leerlingenvervoer	D	1-8-2021	6	300
Jeugdhulp	D	1-1-2022	5	17.700
Payrolling	D	1-11-2020	4	273
Woningaanpassingen WMO	L	1-10-2021	8	258
WMO-vervoer	D	1-1-2022	6	880
D&C Ongestoord Logistieke Verbinding	W	12-8-2021	2	890
Software Broker	L	1-1-2023	6	2.167
Aanschaf licenties Centric via raamovereenkomst Softwarelicenties	L	1-1-2021	4	308
Postdiensten	D	1-1-2022	4	298
Hulp bij Huishouden	D	1-1-2022	4	4.800
Raamovereenkomst Inhuur BOA's en Parkeercontroleurs	D	15-4-2022	4	322
Bomenonderhoud en Veiligheidsinspecties	D	2-11-2022	4	552
Concessie reclame exploitatie A0-borden in de buitenruimte.	D	1-9-2022	6	270
Reconstructie Machineweg	W	18-1-2023	2	6.342
WMO vervoer	D	1-11-2022	5	880
Rec Zijdweg, herinrichting riolering, bestrating etc.	W	16-1-2023	2	745
Totaal inkoopcontracten met een meerjarige verplichting				**41.665**

* De waarde van deze opdracht is opgebouwd uit de jaarpremie van de zorgverzekering, vermenigvuldigd met het aantal deelnemers en de resterende contractjaren. De premie wordt door de deelnemers zelf betaald. De gemeente financiert alleen de korting op de polissen. De daadwerkelijke kosten zijn geraamd op € 55.000 per jaar.

Met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording en de Financiële verordening worden in de toelichting op de balans opgenomen de financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden met een minimumbedrag van € 250.000. Het volume aan inkoopcontracten met een meerjarige verplichting bedraagt afgerond € 41,7 miljoen.

Borg- en garantstellingen

Nationale Hypotheek Garantie (NHG)

Bij (tijdelijke) liquiditeitstekorten van het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) is de gemeente samen met alle andere Nederlandse gemeenten en het Rijk de verplichting aangegaan renteloze leningen aan het waarborgfonds te verstrekken. Het Rijk neemt 50% van deze renteloze leningen voor zijn rekening. Gemeenten nemen gezamenlijk de andere 50% voor hun rekening. Bij aanspraken op de achtervang betaalt het WEW de leningen in betere tijden terug.

Op 15 april 2009 is tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) bestuurlijk afgesproken dat de achtervangfunctie van de gemeenten met ingang van 2011 zal worden beëindigd en volledig door het Rijk wordt overgenomen. Voor de tot deze ingangsdatum verstrekte garanties blijft de gemeente voor de helft achtervang evenals het Rijk, waarbij de gemeentelijke aanspraak plaatsvindt naar rato van de som van de nominale bedragen van de nog lopende leningen (50%) en de som van de verliesbedragen (50%).

Aalsmeer staat bij opmaak van de rekening in totaal voor € 50 miljoen garant.

Waarborgfonds

Per 31-12-2022 staat de gemeente garant voor leningen voor een bedrag van circa € 58,7 miljoen.

Naam van de geldnemer	Geldgever/ leningnummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	% dekking	Ingangsdatum	Einddatum contract	Restantschuld 31-12-2020	Vermeerderingen 2021	Aflossing 2021	Restantschuld 31-12-2021	Vermeerderingen 2022	Aflossing 2022	Restantschuld 31-12-2022	Bedrag garantiestelling
Stichting HABION	BNG 407913901	1.975.304	50	15-12-92	15-12-22	1.310.734		93.677	1.217.057,38		96.253	1.120.805	560.402
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	BNG 40108741	4.000.000	50	19-12-13	19-12-23	4.000.000			4.000.000			4.000.000	2.000.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	BNG 40110283	5.000.000	50	04-01-16	04-01-24	5.000.000			5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	BNG 40110247	5.000.000	50	27-12-15	27-12-23	5.000.000			5.000.000			5.000.000	2.500.000
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408113601	1.751.837	100	01-07-94	01-07-31	1.139.822		83.319	1.056.502,51		86.881	969.621	969.621
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408166901	6.472.336	100	01-02-94	01-02-24	1.940.505		444.439	1.496.065,56		470.528	1.025.537	1.025.537
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408326001	1.920.854	100	18-04-95	18-04-35	1.414.951		65.523	1.349.427,79		68.805	1.280.622	1.280.622
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408326101	2.279.045	100	18-04-95	18-04-35	1.677.708		81.966	1.595.741,14		85.487	1.510.254	1.510.254
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408326401	2.972.360	100	18-04-95	18-04-35	1.958.073		96.847	1.861.225,55		100.847	1.760.378	1.760.378
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408329401	759.178	100	19-05-95	19-05-35	558.218		27.281	531.937,69		28.458	503.480	503.480
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408429201	3.730.263	100	20-11-95	20-11-35	2.577.985		121.233	2.456.731,75		127.058	2.329.674	2.329.674
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408429301	1.741.267	100	20-11-95	20-11-25	693.187		125.650	567.536,85		131.832	435.705	435.705
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408429401	2.153.188	100	20-11-95	20-11-45	1.832.982		38.511	1.794.451,20		40.429	1.754.022	1.754.022
Woningstichting Eigen Haard	BNG 408326302	2.685.974	100	18-04-95	18-04-35	2.061.804		128.452	1.933.352,34		129.685	1.803.667	1.803.667
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	BNG 40.111520	5.000.000	50			5.000.000			5.000.000		5.000.000	0	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	BNG 40.111088	5.000.000	50			5.000.000			5.000.000		5.000.000	0	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	BNG 558295	34.000.000	50				34.000.000		34.000.000		34.000.000	0	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	BNG 557289	29.900.000	50				29.900.000		29.900.000		29.900.000	0	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	BNG 588593	40.500.000	50							40.500.000		40.500.000	20.250.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	BNG 587338	34.300.000	50							34.300.000		34.300.000	17.150.000
	subtotaal BNG	**191.141.224**				**41.166.928**	**63.900.000**	**1.306.898**	**103.760.030**	**74.800.000**	**75.266.263**	**103.293.767**	**58.333.364**
Rabobank	Rabobank					53.581		6.471	47.090		6.471	40.619	40.619
Watersportverenigingen Nieuwe Meer	WSW	140.000	100	16-11-20	16-11-35	140.000		9.333	130.667		9.333	121.333	121.333
Football Club Aalsmeer	ABN Amro 4068867	350.000	50		01-04-25	166.250		35.000	131.250		35.000	96.250	48.125
ING						230.617		9.740	221.878		68.106	153.772	153.772
Diverse	Reaal (Stater)					14.637		2.975	11.663		3.127	8.536	8.536
Diverse	ABN (Stater)					62.967		9.238	53.729		19.596	34.134	34.134
	Subtotaal anders	**490.000**				**668.033**	-	**71.757**	**596.276**	-	**141.632**	**454.644**	**406.519**
	Totaal	**191.631.224**				**41.834.961**	**63.900.000**	**1.378.655**	**104.356.306**	**74.800.000**	**75.407.896**	**103.748.411**	**58.739.883**

6 Gebeurtenissen na balansdatum

6.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich tussen het opstellen en vaststellen van de jaarstukken 2022 geen gebeurtenissen met een materiële impact voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

7.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijk accountant wordt separaat aangeboden aan de gemeenteraad.

8. Bijlagen

8.1 Single Information Single Audit (SiSa)

Toelichting op bijlage over specifieke uitkeringen in het kader van het besluit Single Information, Single Audit (SiSa)

Met ingang van de jaarrekening 2006 is het besluit Single Information, Single Audit (SiSa) van kracht. Hiermee zijn diverse specifieke uitkeringen onder het verantwoordingsregime gekomen van de gemeentelijke jaarrekening. Verantwoording van de specifieke uitkeringen maakt deel uit van het jaarverslag en het verslag van bevindingen van de controle op de jaarrekening. Hiervoor dient een aparte bijlage te worden ingevuld.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraine** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 2.700.000	€ 903.289	€ 0	€ 0	€ 0	€ 152.436
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/11*	
			€ 0	€ 49.770	€ 3.805.495	€ 3.805.495	Nee	
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			4	54	15	20	Ja	Nee
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/09*			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*
			€ 94.109	€ 113.664	€ 57.609	€ 91.492	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*
			€ 1.520	€ 20.520	€ 52.020	€ 69.360	€ 11.220	€ 11.220
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/26*	
					€ 0	€ 0	€ 216.478	
BZK	C31	**Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen** Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C31/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controlen n.v.t.* *Indicator: C31/02*	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/03*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/05*	
			€ 0	€ 0	€ 0	De subsidie die de gemeente Aalsmeer eind 2020 heeft ontvangen van het Rijk voor het project huisvesting arbeidsmigranten is tot op heden niet besteed, omdat: - Er nog geen aanvragen zijn gedaan in het kader van de lokale subsidieregeling die vanuit de ontvangen rijkssubsidie wordt bekostigd. - Er binnen de organisatie een heroverweging plaatsvindt van het programma huisvesting arbeidsmigranten. Het programma wordt breder getrokken tot een programma internationale medewerkers. - Er onvoldoende capaciteit beschikbaar is geweest om verdere besteding van deze subsidie nader uit te werken. Het college heeft bij het Rijk het verzoek neergelegd of de subsidie nog in 2023 mag worden besteed. Het Rijk heeft hier formeel toestemming voor gegeven.	Nee	
BZK	C43	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle D1* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*
			RREW2020-00449678	€ 57.561	€ 221.987	2.747	Zie specificatie onder verantwoordingen 4e kw.rapportage RREW	Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen *Aard controle D1* *Indicator: C43/07*	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/08*				

			1.371	Ja				
BZK	C55	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			92	€ 24.000	€ 24.000	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			107	€ 39.846	€ 39.846			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			0	0	0	0	107	0
BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*				
			€ 0	Nee				
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 203.567	€ 24.000	€ 0	-€ 2.040	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*	
		1						
		2						
		100						
OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 181.924	€ 0	€ 26.209	€ 0	€ 97.068	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
		10						
OCW	D19	**Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden**	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D19/01*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/03*			
			€ 11.624	€ 11.624	Nee			
IenW	E3	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
		1	2017.050.03	€ 18.216	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		100						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
		1	*2017.050.03*	€ 20.684	€ 0	€ 0		Ja
		2						
		100						
SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 3.670.384	€ 86.679	€ 130.891	€ 0	€ 21.900	€ 0

			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 67.265	€ 4.235	€ 0	€ 109.699	€ 0	€ 14.301
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 50.080	€ 43.178	€ 0	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober	€ 0	€ 0	€ 1.665	€ 7.852	€ 0	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 4.663	€ 22.544	€ 0	
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 154	€ 1.016	€ 0	
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 2.306	€ 0	€ 113	€ 0	€ 0	
		6 Totaal	€ 2.306	€ 0	€ 56.675	€ 74.590	€ 0	
		Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober	0	0	Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
		6 Totaal	0	0				
		Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvantoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober	€ 0	€ 0	€ 0			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		6 Totaal	0	0	0			
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
		€ 0	€ 0	Ja				

SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/04*				
			€ 1.579	€ 0	Ja				
SZW	**G13**	**Onderwijsroute 2022_ deel gemeente** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G13/05*		
			€ 0	€ 27.459	€ 827	€ 0	Ja		
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 347.509	€ 372.669					
				Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1	nieuwbouw onroerende zaken door ESA BV	€ 100.549	€ 100.549			
			2	Midget Golf Club, vervangen toplaag 18 banen	€ 15.813	€ 15.813			
			3	Sportpark Calslagen: verv gras veld 3	€ 0	€ 0			
			4	Sportlaan 43a, ondergrond tennisterrein	€ 0	€ 0			
			5	Sportpark Sportlaan 43a herinr. parkeerterrein	€ 0	€ 0			
			6	renovatie onroerende zaken door ESA BV	€ 13.813	€ 13.813			
			7	beheer en onderhoud onroerende zaken door ESA BV	€ 29.027	€ 29.027			
			8	Sportaccommodaties	€ 10.588	€ 10.588			
			9	investeringen in roerende zaken door ESA BV	€ 3.943		€ 3.943		
			10	Dienstverlening door gemeente Amsteveen	€ 9.910		€ 9.910		
			11	beheer en onderhoud roerende zaken door ESA BV	€ 159.818		€ 159.818		
			12	Exploitatiekosten/sportstimulering en algemene kosten onder verantwoording van ESA BV	€ 26.818		€ 26.818		
			13	Overige kosten: nadeel forfaitaire percentage 2021 obv begroting op bedrijfsvoering 0.4 en beheer gemeentehuis	€ 2.390			€ 2.390	
			100						
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*	
			1	1056764-1035267	€ 85.142	€ 0	€ 83.992	€ 0	€ 85.142
			2	1103913-1042544	€ 37.717	€ 0	€ 37.717	€ 0	€ 37.717
			3						
			4						
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
			1	1056764-1035267	Ja				
			2	1103913-1042544	Ja				
			3						
			4						
VWS	**H16**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden**	Betreft jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/01*	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend* *Aard controle R* *Indicator: H16/03*				
			1	2020	SPUKIJZ21R21208 1e tranche 2020	€ 276.799			
			2	2021	SPUKIJZ21R2171 2e tranche 2021	€ 273.765			
				Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/04*	Totale toezegging per locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/05*	Besteding (jaar T) per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/06*	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/08*	Betreft jaar? *Aard controle R* *Indicator: H16/09*
			1	Zwembad De Waterlelie	€ 283.269	€ 0	€ 276.799	€ 6.470	2020
			2	Zwembad De Waterlelie	€ 273.765	€ 273.765	€ 273.765	€ 0	2021
			50						
VWS	**H25**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/01*	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/02*	Totale definitieve exploitatietekort *Automatisch be* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/03*	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/04*	Eindverantwoording *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/05*		
			1	*SPUKIJZ21 - 22194*	-€ 251.164	€ 251.164	€ 251.164	Nee	
				Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/06*	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022? *Aard controle R* *Indicator: H25/07*	Totale toezegging per locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/08*	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/09*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/10*	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/11*
			1	*Zwembad De Waterlelie*	*Nov + dec 2021*	€ 197.879	€ 197.879	€ 197.879	€ 197.879
			2	*Zwembad De Waterlelie*	*jan-22*	€ 53.285	€ 53.285	€ 53.285	€ 53.285
			50						

In euro's
Waarde in hele euro's invullen

8.2 Subsidieoverzicht

Subsidies programma 1 Sociaal domein

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
1	**6.1 Samenkracht en burgerparticipatie**			
	Adviesraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het minimabeleid, schuldhulpverlening, Wmo, jeugd en jeugdhulpverlening.	Uitvoering geven aan de Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Aalsmeer 2017.	29
	Diverse wijkoverleggen	Bewonersinitiatieven in het kader van het versterken sociale samenhang.	Versterken van de sociale samenhang.	12
	Mantelzorg & Meer	Ondersteuning mantelzorgers.	Mantelzorgers krijgen waar nodig en gewenst op tijd voldoende ondersteuning.	86
	Diverse instellingen	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Bieden van dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor kwetsbare inwoners.	131
	Participe Amstelland	Preventieve zorg en ondersteuning, buurtverbinding & buurtinitiatieven en AutoMaatje.	Het aanbieden van sociaal werk als basisvoorziening door preventieve zorg- en welzijnsvoorzieningen zo dicht mogelijk bij de inwoners te brengen.	596
	Diverse instellingen	Activiteiten op het gebied van bemoeizorg en depressie-preventie, aanpak alcohol en drugsgebruik.	Verminderen alcohol en drugsgebruik en het toewerken naar een sluitende aanpak voor inwoners met onbegrepen gedrag.	124
	Zorgcentrum Aelsmeer	De subsidie wordt verleend voor de kosten van de coördinatie van de maaltijdvoorziening.	Door deze subsidie beschikken kwetsbare inwoners van Aalsmeer over een kwalitatief hoogwaardige maaltijdvoorziening.	22
	Paramedisch Adviescentrum Aalsmeer	Het geven van cursussen i.v.m. valpreventie.	Bijdragen aan het voorkomen van valincidenten.	13
	Vrijwillige ouderenadviseurs Aalsmeer	Ten behoeve van ondersteunen Aalsmeerse ouderen bij vragen op het gebied van WMO voorzieningen of wonen.	In Aalsmeer doet iedereen mee en we bieden de hulp die nodig is en ondersteunen inwoners die anderen helpen en ondersteunen.	1
	Verloskundige praktijk Aalsmeer	Ten behoeve van voorlichtingsavonden over Borstvoeding in Aalsmeer.	(Aankomende) ouders informeren over de voor- en nadelen van borstvoeding, zowel in het Nederlands- als Engelstalig.	1

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
	Verloskundige praktijk Aalsmeer	Ten behoeve van voorlichtingsavonden voor Centering Pregnancy in Aalsmeer.	Een goede fysieke en psychosociale gezondheid van moeder en kind en positieve ervaringen met de zorg rondom zwangerschap en bevalling.	4
	St. Zonnehuisgroep Amstelland	Website van de ketenzorg dementie	Het bieden van informatie aan mensen met dementie en hun mantelzorgers over (het ondersteuningsaanbod op het gebied van) dementie	2
	Zorgcentrum Aelsmeer	Dementheek	Het ondersteunen van mensen met dementie door middel van inzet van domotica	3
	St. Buurthuis Hornmeer	Energiekosten	Overbruggingskosten, buurthuis Hornmeer maakt met buurtvereniging Hornmeer een toekomstbestendig plan om activiteiten voort te zetten (sociale samenhang, ontmoeten.	6
	ESA BV	Exploitatie beheer en ontwikkeling van de Oude Veiling.	Het ontwikkelen van de huiskamer van Aalsmeer waar laagdrempelig culturele en maatschappelijke activiteiten plaatsvinden.	59
	De Schakel Vrijetijdsvereniging, Stichting De Aanloop, Stichting De Vrijbuiter	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	4
	Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers /gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en bevorderen participatie.	92
	Stichting SAM	Sociale activiteiten	Versterken sociale samenhang en gezondheidsbevordering. Ouderen en mensen met een beperking bewegen.	5
	Stichting Participe Amstelland	Ten behoeve van de buurtverbinder welzijn.	Sterke wijken waarin bewoners zelfredzaam zijn.	86
	De Binding	D.m.v. een beroepskracht uitvoering geven aan de ondersteuning van vrijwilligers welke de kindervakantieweek, de Bindingkampen en het Bindings Eigen Activiteiten Unit (BEAU) organiseren.	Activiteiten dragen bij aan zelfredzaamheid en zelfontplooiing van kinderen en jeugdigen doordat zij meedoen aan de activiteiten en/of zelf vrijwilliger zijn. Hiernaast dragen de activiteiten bij aan de sociale samenhang in de gemeente.	13

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
	Buurtwerk	Uitvoering geven aan het tiener- en jongerenwerk en de combinatiefunctie Welzijn	Talent- en krachtgericht jongerenwerk om bij te dragen aan een veerkrachtige buurt, waar het goed opgroeien is en iedereen participeert op zijn of haar eigen manier. Het zelf organiserend vermogen van jongeren wordt versterkt, gericht op het verbeteren van de sociaal maatschappelijke positie (school/werk/toekomst) en hun persoonlijke positie.	484
	Cultuurpunt Aalsmeer en Team Sportservice Aalsmeer	Uitvoering geven aan de Buurtsportcoach en Combinatiefunctie Cultuur en Sport.	Kennismaking met diverse sporten, kunst en cultuur. Talentontwikkeling van kinderen en jongeren. Stimuleren van een gezonde leefstijl (zowel fysiek als psychische gesteldheid).	142
	Aalsmeerse scoutingverenigingen.	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Aalsmeerse jeugdleden.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd.	4
	Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Maatschappelijke integratie.	40
	6.2 Wijkteams			
	Stichting Humanitas	Home-Start biedt ouders/ verzorgers ondersteuning bij de opvoeding van hun kinderen. Getrainde vrijwilligers bieden een luisterend oor of praktische hulp, bijvoorbeeld bij het ondernemen van activiteiten met de kinderen. Home-Start is er voor gezinnen met kinderen van 0 t/m 14 jaar.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	10
	Opvoedadvies SEZO	Opvoedspreekuur voor ouders/verzorgers met vragen en problemen rondom de opvoeding van kinderen van 0-18 jaar.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	18
	Stichting Cultureel Jongerencentrum Aalsmeer	Tienerdisco N201.	Het aanbieden van inlopen en tienerdisco`s in de N201.	6
	Team Sportservice Aalsmeer	Uitvoering JOGG-Aalsmeer.	Uitvoering geven aan het plan van aanpak JOGG-Aalsmeer.	51
	Team Sportservice Aalsmeer	Pilot Kind naat gezond(er) gewicht. (2021-2023)	Een keten-aanpak om samen met het kind en het gezin de fysieke en mentale gezondheid en de kwaliteit van leven van het kind met overgewicht/ obesitas structureel te verbeteren.	7

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
	Stichting Buurtgezinnen	Gezinnen die overbelast zijn (vraaggezinnen) worden gekoppeld aan gezinnen in de buurt die ondersteuning willen geven (steungezinnen).	Zorgt ervoor dat ouders weer op adem kunnen komen en kinderen zich positief kunnen blijven ontwikkelen.	39
	6.7 Maatwerkdienstverlening 18+			
	Humanitas	Betaalde coördinator voor de thuisadministratie.	Adequate begeleiding van de vrijwilligers.	7
	Humanitas	Uitbreiding betaalde coördinator voor de thuisadministratie	Uitbreiding doelgroep naar jongeren en ondernemers.	25
	totaal programma 1 Sociaal domein			**2.122**

Subsidies programma 2 Onderwijs en ontplooiing

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
2	**4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken**			
	Vrijwilligerscentrale Amstelland	Uitvoering maatschappelijke stages.	Stimuleren vrijwilligerswerk / maatschappelijke participatie en algemene ontwikkelingen jeugd.	28
	Vrijwilligerscentrale Amstelland	Ondersteunen van vrijwilligers en uitvoeringskosten Taalhuis	Laaggeletterdheid bestrijden en vrijwilligers behouden door waardering te laten blijken.	7
	Wereldbuur	Voorlees Expres.	Bevordering van de taalontwikkeling van jonge kinderen.	9
	Wereldbuur	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilligers	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	14
	Stichting Technet Amstel en Venen	Techniek Driedaagse.	Versterken techniekonderwijs.	16
	Veenlanden College	Amstelland on Stage.	Leerlingen van het basisonderwijs maken kennis met verschillende beroepen en kunnen zo een betere keuze voor hun opleiding maken.	4
	OnderwijsAdvies/1801	Preventieve logopedie op Aalsmeerse kinderopvanginstellingen en bij de JGZ.	Vroegtijdige onderkenning van problematiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	30
	Partou BV, Kinderopvang FloreoKids, Stichting Kinderopvang Solidoe	Kwaliteitskader / ouderbetrokkenheid.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	10
	Partou BV , Kindervang FloreoKids, Stichting Kinderopvang Solidoe, Kindkoers BV	Peuterarrangementen en kindplaatsen Voorschoolse educatie.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	255

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
	NPO middelen (SiSa)	Diverse subsidies: - MVO platform & Yuverta mavo - Cultuurbus - Pauze sport - Extra pm-er ve groep IKC Triade/ Solidoe - Taalbevordering – Wereldbuur - BoekStart - Planting Languages - Tutoring	Het herstellen van de corona-gerelateerde vertraging in de leergroei en ontwikkeling van kinderen (cognitief, sociaal-emotioneel, welbevinden)	150
	5.1 Sportbeleid en activering			
	Diverse (sport) organisaties	Activiteiten en evenementen, onder meer van een buurtsportcoach.	Sportstimulering van diverse doelgroepen, waaronder ouderen.	25
	Team Sportservice Aalsmeer	Activiteiten ter ondersteuning van individuele sporters met een beperking en sportverenigingen in een regionaal samenwerkingsverband.	Blijven voldoen aan de vraag naar informatie, advies, (persoonlijke) begeleiding en ondersteuning van (potentiële) sporters met een beperking en (valide) sportverenigingen die een aangepast sportaanbod (willen) bieden.	7
	Diverse (sport)organisaties	Bijdrage in de organisatie van een topsportevenement.	Stimuleren dat er topsportevenementen in Aalsmeer worden georganiseerd met als doel aanwas in de breedtesport en naamsbekendheidvergroting van de gemeente.	5
	Aalsmeerse sportverenigingen	Schoolsporttoernooien.	Brede sportdeelname voor de Aalsmeerse schooljeugd.	8
	ESA BV	Uitvoeringskosten van diverse projecten, zoals beschreven in het Lokaal Sportakkoord Aalsmeer.	Zoveel mogelijk Aalsmeerders met plezier laten sporten en bewegen.	83
	ESA BV	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties en bijdrage in verlaagde zaalhuur voor Aalsmeerse sportverenigingen.	Op een efficiënte, effectieve en duurzaam, kwalitatief goede wijze uitvoeren van het beheer en de exploitatie van de binnen- en buitensportaccommodaties.	1.385
	5.2 Sportaccommodaties			
	ESA BV	Onderhoudsbijdrage.	Benodigde bijdrage om het minimale streefniveau onderhoud sportaccommodaties te behalen.	374
	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			
	Stichting Platform C (Stichting Muziek- en Dansschool Amstelveen/ Cultuurpunt Aalsmeer)	Verzorgen van oriënterend muziek- en dansonderwijs voor de jeugd en ondersteuning van het culturele veld.	Bevorderen cultuurdeelname en educatie en het versterken van het culturele klimaat.	84
	Diverse aanvragers	Cultuureducatie.	Bevorderen cultuureducatie en (toegankelijk maken) cultuurdeelname.	5

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
	Stichting 4 en 5 mei Aalsmeer	Activiteiten gericht op herdenken van de oorlog en vieren vrijheid.	Bevorderen van erkenning en waardering van veteranen en het bevorderen van historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	2
	Stichting Kunst en Cultuur Aalsmeer	Culturele aanbod bestaande o.a. podiumkunsten en beeldende kunst.	Bevorderen van cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat.	32
	Stichting Cultureel Jongerencentrum Aalsmeer	Culturele aanbod vooral gericht op talentontwikkeling jongeren.	Bevorderen actieve en passieve cultuurdeelname en het versterken van het culturele klimaat.	27
	Aalsmeerse aanvragers o.b.v. beleidsregels jaarlijkse en eenmalige subsidie culturele activiteiten Aalsmeer	Eenmalige culturele activiteiten.	Versterken van het culturele klimaat en bevorderen cultuurdeelname.	9
	Werkschuit en amateurkunst	Activiteiten gericht op amateurkunstbeoefening.	Bevorderen actieve en passieve cultuurdeelname.	6
	5.4 Musea			
	Stichting Historische Tuin Aalsmeer	Personele kosten tbv beheer en exploitatie van de Historische Tuin.	Behoud van het cultureel erfgoed en openstelling voor publiek.	145
	5.5 Cultureel erfgoed			
	Aanvragen ten behoeve van beheer en onderhoud van Aalsmeerse monumenten, in opdracht van de gemeente, o.b.v. de Erfgoedverordening.	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het gemeentelijk monument.	Monumentenzorg.	22
	Eigenaren van gemeentelijke monumenten.	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het gemeentelijk monument.	Financiële compensatie in de instandhouding van de kosten voor monumenten.	22
	5.6 Media			
	Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en literatuur, stimuleren educatieve ontmoetingen op het gebied van taal en mediawijsheid en bijdrage aan zelfredzaamheid van burgers in deze informatiemaatschappij.	473
	Stichting Lokale Omroep Aalsmeer	Uitzendingen op radio.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet en bevorderen vernieuwing bij de lokale omroep om relevantie te behouden.	18
	totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			**3.253**

Subsidies programma 3 Economie en duurzaamheid

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
3	**3.1 Economische ontwikkelingen**			
	Stichting Ophelialaan Vooruit	Feestdagenacties, boodschappen actie en andere promotionele activiteiten.	Aantrekkelijker maken van het winkelgebied Ophelialaan.	21
	Stichting Ondernemingsfonds Meer Aalsmeer	Sinterklaas, kerstactie e.a. feestdagenacties, geraniums, verlichting, bandjesavond, diverse markten en festivals.	Behouden en versterken van het centrum van Aalsmeer als winkelgebied.	83
	3.4 Economische promotie			
	Diverse instellingen en organisaties	Evenementen en activiteiten, waarbij de thema's bloemen, water, wandelen en fietsen nadrukkelijk een rol spelen.	Het promoten van Aalsmeer op basis van de thema's bloemen, water, wandelen en fietsen (Visit Aalsmeer en social media), waardoor meer naamsbekendheid wordt gegenereerd voor Aalsmeer en de voorkeurspositie van Aalsmeer op het gebied van toerisme en recreatie toeneemt en het aantal bezoekers aan Aalsmeer stijgt.	8
	Totaal programma 3 Economie en Duurzaamheid			**111**

Subsidies programma 4 Openbare ruimte

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
4	**5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie**			
	Stichting de Bovenlanden Aalsmeer	Ondersteuning in de huisvestingskosten.	Behoud en verbetering van natuur en cultuur waarden in de Bovenlanden. Hiermee wordt een bijdrage verleend uit de doelen van de Groenvisie.	5
	7.4 Milieubeheer			
	Werkgroep Fairtrade gemeente Aalsmeer	Ten behoeve van de activiteiten van de werkgroep Fairtrade gemeente Aalsmeer.	Eerlijke handel. Verbetering van arbeids-, inkomens- en leefomstandigheden van de producenten in de ontwikkelingslanden. Duurzaamheidsbeleid van gemeente Aalsmeer.	3
	totaal programma 4 Openbare ruimte			**8**

Subsidies programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

Dit programma bevat geen subsidies.

Subsidies programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
6	**0.1 Bestuur**			
	Stichting Ontwikkelingssamenwerking Aalsmeer	Aan de stichting is door de gemeente mandaat verleend inzake de uitvoering van het subsidiebeleid op het gebied van ontwikkelings-samenwerking.	Ontwikkelingsprojecten te ondersteunen die vanuit de Aalsmeerse samenleving worden geïnitieerd.	32
	Watersportvereniging Nieuwe Meer	Aan de vereniging is door de gemeente in 2022 een eenmalige subsidie verleend tbv activiteiten in het kader van bereikbaarheid en veiligheid ter gelegenheid van het 110 jarig jubileum van vereniging. O.a. bijdrage aan vervanging van de pont	Het is van belang dat de haven, het clubgebouw en het terras voor publiek toegankelijk blijven via de openbare Brandenwijnsloot. Dit garandeert de veiligheid rondom het water.	23
	1.2 Openbare orde en veiligheid			
	Slachtofferhulp Nederland	Kosteloze ondersteuning aan slachtoffers van misdrijven en ernstige verkeersongelukken.	Emotionele steun, hulp in het strafproces en ondersteuning bij het vergoed krijgen van uw schade.	7
	Stichting Reanimatie Aalsmeer Kudelstaart	Onderhoud van de AED's en een opleidingsbudget voor de vrijwillige burgerhulpverleners.	De overlevingskans bij een circulatietoestand te vergroten door het opzetten van 6 minuten zones waarbij AED's worden ingezet door de daartoe opgeleide burgerhulpverleners.	5
	Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen buren.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	16
	Stichting Meldpunt Discriminatie regio Amsterdam	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	26
	Stichting Participe Amstelland	Ten behoeve van de buurtverbinder welzijn.	Sterke wijken waarin bewoners zelfredzaam zijn.	9
	totaal programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid			**119**

Subsidies totaal

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2022**
	Totaal			**5.613**

8.3 Meerjarenprojectenplan Buitenruimte

Met de investering in de openbare buitenruimte wordt een optimale leefomgeving ingericht met als doel de basisfuncties wonen, werken, verkeer en recreatie te waarborgen voor nu en in de toekomst. Van belang is daarbij dat beschikbare middelen optimaal worden ingezet voor de duurzame instandhouding (onderhoud en vervanging) van deze kapitaalgoederen. Daarnaast moet voortdurend rekening worden gehouden met het veranderen van functies in de openbare buitenruimte en de veranderende eisen die aan de openbare buitenruimte worden gesteld.

Om continuïteit te bieden aan de cyclische vernieuwing van de buitenruimte wordt jaarlijks een Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer vastgesteld. Dit vormt een belangrijk onderdeel in het behoud van de Aalsmeerse kapitaalgoederen.

Inleiding

Op 7 juli 2022 is door de gemeenteraad het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2022-2025 vastgesteld. In de 2e bestuursrapportage 2022 is het programma op onderdelen bijgesteld. Voor 2022 is een bedrag van in totaal € 7,2 miljoen in de bijgestelde begroting opgenomen voor de duurzame instandhouding en vernieuwing van de openbare ruimte. Dit bedrag is verdeeld over drie taakvelden:
- 2.1 Verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting, verkeer, kunstwerken) € 5,5 miljoen
- 5.7 Openbaar groen (groen, water, spelen) € 0,8 miljoen
- 7.2 Riolering € 0,6 miljoen.

In onderstaande tabel staan per taakveld en onderdeel de begrote uitgaven, de gerealiseerde uitgaven en het verschil tussen beide vermeld. De kolom ‘uitvoering uitgesteld naar 2023’ geeft aan welk bedrag aan projectbudgetten hiervan wordt overgeheveld naar het komende jaar. De kolom ‘resultaat’ laat gerealiseerde voor- en nadelen zien ten opzichte van de geprognosticeerde bedragen. Onder de tabel wordt, waar nodig, een toelichting per onderdeel gegeven.

Samenvatting :

Bedragen x € 1.000

Taak-veld	Onderdeel projectenplan	Begroting conform 2e bestuurs-rapportage 2022	2022 Realisatie	Verschil begroting-realisati	Verschil betreft :	
		A	B	C= A-B	Uitvoering uitgesteld naar 2023	Resultaat
2.1	Verkeer en vervoer	5.503	4.429	1.074	1.019	55
5.7	Groen en spelen	669	629	40	-57	97
5.7	Water	156	115	42	-1	43
7.2	Riolering	641	444	197	175	22
0.4	Overhead	199	157	42	38	4
	Totalen	**7.168**	**5.774**	**1.395**	**1.174**	**221**

2022 heeft in het teken gestaan van een grootschalige wijziging van de financieringssystematiek van de projecten in de buitenruimte. Daarnaast waren er ingrijpende ontwikkelingen in de wereld die van invloed zijn

geweest op de grondstof- en energieprijzen en leverantiemogelijkheden en was de personeelsmarkt bijzonder krap. Helaas heeft ook Aalsmeer last van personeelsverloop en het moeilijk kunnen vinden van gekwalificeerd personeel. Desondanks zijn er diverse grote buitenruimte projecten in 2022 gestart. Vrijwel alle investeringsprojecten lopen door in 2023, zoals de aanleg van de Burgemeester Hoffscholteweg en de verlengde Molenvlietweg, de reconstructie van de Rietwijkeroordweg-Noordpolderweg, Zijdstraat, Anjerhof en het Groene Lint.
De eerste fase van de reconstructie Machineweg is aanbesteed. De uitvoering vindt plaats in 2023-2024. Naast de grote projecten bevat het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte een aantal beheerbudgetten en kleine projectbudgetten.

Naast het realiseren van projecten zijn er ook diverse projecten voorbereid die in de loop van 2023 starten of die al gestart zijn, maar doorlopen in 2023. Aalsmeer hecht bij het realiseren van projecten veel waarde aan een zorgvuldige voorbereiding. Daarom neemt de gemeente de tijd voor gedegen vooronderzoek, een integrale benadering van de openbare ruimte en is er veel aandacht voor omgevingsmanagement (bereikbaarheid) en participatie. De gemeente is voor veel projecten afhankelijk van externe partijen en omstandigheden. Ook kiest de gemeente er voor om, meer dan voorheen, projecten integraal aan te pakken. Door de integrale aanpak van projecten heeft uitloop in de voorbereiding of uitvoering van een project vaak gevolgen voor meerdere disciplines en voor andere projecten. Het is niet altijd goed in te schatten of werkzaamheden nog in het huidige jaar kunnen starten of net over de jaargrens heen getild moeten worden. Projectplanningen en werkprocessen houden zich namelijk niet aan jaarschijven. Bovendien worden werkzaamheden vaak pas enkele maanden na uitvoering betaald. Daarom schuiven er bij grote projecten ieder jaar budgetten door naar het volgende jaar die in het lopende jaar beschikbaar moesten zijn voor het geval dat het werk kan starten. Hierdoor zijn er op de diverse projectbudgetten afwijkingen te melden ten opzichte van de bijgestelde begroting. Op projectniveau worden substantiële afwijkingen toegelicht.

Van het totale saldo niet uitgegeven bedragen van € 1.395.000 is € 221.000 een positief resultaat (lagere uitvoeringskosten, meer inkomsten e.d.). Daar waar resultaten geboekt worden dienen deze beschikbaar te blijven voor investeringen in de toekomst. Een bedrag van € 1.174.000 betreft fasering richting 2023.

Conform de Financiële verordening worden afwijkingen ten opzichte van de begroting groter dan € 40.000 toegelicht. Eerst wordt een financiële verantwoording over 2022 gegeven voor de multidisciplinaire projecten. Deze projecten hebben betrekking op meerdere taakvelden/onderdelen. Zij worden hieronder per project toegelicht. Daarna wordt voor de monodisciplinaire projecten per taakveld een korte stand van zaken gegeven en worden, waar relevant, afwijkingen ten opzichte van de begroting gemeld.

Via de reguliere P&C-cyclus wordt, gelijktijdig met de 1e Bestuursrapportage 2023, in juli een bijgesteld Meerjarenprojectenplan Buitenruimte aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Zoals aangekondigd bij de 2e Bestuursrapportage wordt het programma in 2023 wat getemporiseerd, omdat het aantal projecten voor 2023 te groot is om gelijktijdig te kunnen voorbereiden en uitvoeren.

Multidisciplinaire projecten
De hieronder genoemde bedragen zijn de afwijkingen op het projectbudget. De kosten belasten door naar verschillende disciplines en taakvelden. Er is vrijwel bij alle projecten met een afwijking van meer dan € 40.000 sprake van een faseringsverschil. Het project gaat ofwel iets sneller ofwel iets langzamer dan bij de 2e bestuursrapportage in augustus was ingeschat. Daar kunnen diverse oorzaken voor zijn.
In geval van asfaltprojecten is er in november-december veel slecht weer geweest waardoor vertraging is opgetreden.

- Het project **Groene Lint** is nog niet afgerond. De laatste werkzaamheden in het park aan de Linnaeuslaan worden nog in de eerste helft van 2023 uitgevoerd. Daarnaast is er nog geen bruggetje gerealiseerd richting de Middenweg. Het project wordt vrijwel geheel betaald met SLS-subsidie.
  In totaal schuift er € 75.000 aan uitgavenbudget en € 124.000 aan begrote inkomsten door. Dit wordt toegevoegd aan het budget van 2023. Het gaat netto om € 15.000 op taakveld verkeer en vervoer en € 34.000 op taakveld groen.
- Het project **Fietspaden Molenvlietweg-Zwarteweg** wordt in 2023 uitgevoerd. In 2022 stond budget gereserveerd voor een eerste termijn van de aannemer van het traject langs de Molenvlietweg. Dit traject is al in opdracht gegeven. Door uitloop van nutswerkzaamheden schuift € 96.000 door naar 2023, waarvan € 77.000 op taakveld verkeer en vervoer en € 19.000 op taakveld riolering.
- Het project **Reconstructie Zijdstraat** is gestart. Het budget van 2022 is licht overschreden en komt ten laste van het budget van 2023 (faseringsverschil). Het project blijft vooralsnog binnen de totaalbegroting. Het gaat om een bedrag van € 43.000, waarvan € 21.500 op taakveld verkeer en vervoer en € 21.500 op taakveld riolering.
- De **reconstructie** van de **Anjerhof** is in uitvoering, maar nog niet gereed. Het restantbudget van € 53.000 gaat mee naar 2023. Hiervan komt ruim € 5.000 ten laste van taakveld verkeer en vervoer en ruim € 47.000 ten laste van taakveld riolering.

Wegen

Op een begroting van € 5,503 miljoen is € 4,429 miljoen uitgegeven. Het verschil van € 1,074 miljoen is voor € 1,019 miljoen fasering en voor € 0,055 miljoen een positief resultaat.

Uitvoering (deels) uitgesteld naar of verrekend met 2023 (€ 1.019.000):

- Op het project **Aanleg Burgemeester Hoffscholteweg** is € 178.000 meer geboekt in 2022 dan begroot. De fundering en de eerste asfaltlagen zijn aangebracht tussen Aalsmeerderweg en Polderzoom 2. Het project loopt door in 2023. Dan worden naar verwachting het midden gedeelte en het vernieuwde Spoorlijnpad aangelegd. De overschrijding in 2022 wordt verrekend met het budget van 2023.
- De verlengde **Molenvlietweg** is in aanleg. De voorbelasting is aangebracht. Er is in 2022 een hoger voorschot ontvangen van de Vervoerregio dan begroot (€ 65.000 meer inkomsten).
- De eerste fase van de **reconstructie** van de **Machineweg** (tussen Wilhelminastraat en Legmeerdijk) is aanbesteed en gegund. Dit gaat in 2023 in uitvoering. De grondaankoop van Eigen Haard is nog niet afgerond. Mede daardoor is er in 2022 € 75.000 minder uitgegeven dan begroot. Dit schuift door naar 2023.
- De **reconstructie** van de **Rietwijkeroordweg** en de **Noordpolderweg** is in volle gang, maar nog niet gereed. Het restantbudget van € 824.000 schuift door.
- De herinrichting van de **Lijnbaan** en het noordelijk deel van de **Dorpsstraat** is nog in de planfase. Het restantvoorbereidingsbudget van € 58.000 gaat mee naar 2023.
- Overige verschillen worden verklaard door de hierboven genoemde multidisciplinaire projecten of door projecten met een klein faseringsverschil.

Resultaat (€ 55.000):

- Door personeelsverloop en nog te maken afspraken tussen de kernorganisatie en de AA organisatie is er voor € 159.000 minder aan **onderhoud van elementenverhardingen** uitgevoerd in 2022. Daarnaast zijn er voor € 59.000 meer **leges van nutsbedrijven** binnengekomen dan begroot. In 2023 wordt een inhaalslag nagestreefd.

- Aan de afronding en nazorg van project **HOVASZ** is in 2022 per saldo € 432.000 besteed. Dit bestaat voor € 110.000 uit investering in een nieuwe riool persleiding. Het gaat hier om een administratieve correctie via taakveld verkeer en vervoer, die nog moest plaatsvinden in 2022. Deze hangt samen met het samenvoegen van de reserves buitenruimte en bovenwijks, waartoe in 2022 is besloten. De afrekening met de rioolvoorziening heeft al eerder plaatsgevonden. Ook is met de regionale partners overeengekomen dat de meerkosten op het project van de provincie deels door Aalsmeer worden gedragen. Aalsmeer betaalt hiervoor ruim € 174.000 aan de provincie. Overige kosten bestaan qua grote posten nog uit een andere factuur van de provincie voor wijzigingen op verzoek van Aalsmeer (€ 48.000), inrichten van het "eiland" van de rotonde Zwarteweg (€ 48.000) en voor diverse aanpassingen aan en langs de infrastructuur van de gemeentelijke wegen binnen het projectgebied (± € 60.000). Er was voor dit project € 250.000 begroot in 2022. Via een beslispunt bij deze jaarrekening wordt voorgesteld het ontstane tekort van € 182.000 te dekken uit de reserve buitenruimte.
- Via kleine afwijkingen op diverse projectbudgetten samen is in totaal het overige resultaat van € 19.000 te verklaren.

Groen en spelrecreatie

Bij een begroting van € 669.000 is € 629.000 uitgegeven. Het verschil van € 40.000 is voor € 57.000 fasering en voor € 97.000 een positief resultaat.

- Het positieve resultaat wordt verklaard door kleine verschillen op de diverse beheerbudgetten voor **groenrenovaties** en **speeltuinrenovaties** en door de **afronding van twee investeringsprojecten**. Op het budget voor onderhoud speeltuinen is € 21.000 minder uitgegeven en € 20.000 aan niet begrote inkomsten ontvangen, waardoor de totale onderuitputting ruim € 40.000 bedraagt.
- De met 2023 te verrekenen kleine overschrijdingen zijn ontstaan op de projecten **Groene Lint** (€ 34.000, zie hierboven) en **Waterfront** (€ 24.000).

Water

Op een begroot bedrag van € 156.000 is € 115.000 gerealiseerd. Het verschil van € 42.000 wordt voor € 43.000 als positief resultaat geboekt op de budgetten voor **baggeren** (€ 35.000) en **kleine waterprojecten** (€ 8.000). Daarnaast is er een faseringsverschil van € 1.000.

Riolering

Op een begroting van € 641.000 is € 444.000 uitgegeven. Van het saldo van € 197.000 is € 22.000 een positief resultaat van het afsluiten van twee rioleringsprojecten. De overige € 175.000 wordt doorgeschoven naar 2023:

- De aanpassing van het riool in de **A.H. Blaauwstraat** is gegund aan dezelfde aannemer die aan het begin van de Uiterweg aan het werk is. In overleg met de gemeente heeft het werk aan de Uiterweg voorrang gekregen, zodat de herinrichting daar begin 2023 verder kan gaan. Daarna pakt de aannemer het werk in de A.H. Blaauwstraat weer op. Dit was minder urgent. Het restantbudget van € 91.000 schuift daarom door naar 2023.
- Het overige faseringsverschil wordt verklaard door de **Anjerhof** (zie multidisciplinaire projecten) en kleine afwijkingen op diverse andere projecten die geen toelichting behoeven.

Financiering

Financiering:

Taak-veld	Onderdeel uitvoeringsprogramma	Via exploitatie		Via investeringen		Totaal	
	bedrag * € 1.000	Begroot	Gerealiseerd	Begroot	Gerealiseerd	Begroot	Gerealiseerd
	Totalen	**2.162**	**1.761**	**5.006**	**4.013**	**7.168**	**5.774**

Met ingang van 2022 is de bij de begroting 2022 vastgestelde gewijzigde financieringssystematiek (in het kader van de motie RAP-Raad) toegepast. De onderhoudsprojecten/beheerbudgetten worden vanaf 2022 ten laste van de Reserve Buitenruimte gebracht en voor investeringsprojecten wordt gebruik gemaakt van een aparte begrotingspost voor kapitaallasten buitenruimteprojecten maatschappelijk nut. De beide financiële bronnen hangen nauw met elkaar samen omdat de beheer- en investeringsprojecten en de kapitaallasten jaarlijks nogal fluctueren. Het saldo tussen de begrotingsruimte voor kapitaallasten en de werkelijk benodigde/geboekte kapitaallasten wordt zowel bij een negatief als bij een positief resultaat in mindering gebracht op dan wel toegevoegd aan de dotatie aan de Reserve Buitenruimte.

Verloop reserve buitenruimte	Bedrag * € 1.000
Stand 1 januari	**10.543**
Eenmalig als gevolg van nieuwe financieringssystematiek:	
- storting vanuit reserve dekking kapitaallasten	2.252
- storting ivm opheffen reserve bovenwijks	2.956
Onderuitputting stelpost kapitaallasten 2022	780
Stelpost, in mindering brengen	-425
Afdrachten tbv bovenwijkse projecten	177
Eenmalig ivm bomenplan conform 1e burap	287
Eenmalig ivm Kasteleinweg	150
Eenmalig ivm Waterfront	398
KOA-budget groen	-23
jaarlijkse storting	2.002
Tbv reserve dekking kapitaallasten Waterfront en Kasteleinweg	-342
Tbv beheerprojecten MPP 2022	-1.737
Tbv organisatiekosten	-157
Stand 31 december	**16.861**

8.4 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld

bedrag x € 1.000	Te vinden op progr./thema	Gerealiseerde lasten	Gerealiseerde baten
0.1 Bestuur	6.4	2.616	293
0.10 Mutatie reserves P1	P1	2.557	649
0.10 Mutatie reserves P2	P2	10	24
0.10 Mutatie reserves P4	P4	7.358	6.299
0.10 Mutatie reserves P5	P5	5.183	4.111
0.10 Mutatie reserves P7	P7	0	157
0.10 Mutatie reserves P8	P8	2.839	7.219
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0.1	0	-3.843
0.2 Burgerzaken	6.2	1.018	482
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5.5	1.803	1.258
0.4 Ondersteuning organisatie	7.1	9.297	8
0.5 Treasury	8.1	120	304
0.61 OZB Woningen	8.1	405	4.710
0.62 OZB Niet woningen	8.1	133	5.187
0.64 Belastingen overig	8.1	54	285
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	8.1	0	46.535
0.8 Overige baten en lasten	8.1	799	3.843
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	8.1	11	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.1	1.424	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	6.1	1.736	50
2.1 Verkeer en vervoer	4.2	5.628	589
2.2 Parkeren	5.4	2	17
2.5 Openbaar vervoer	5.4	4	0
3.1 Economische ontwikkeling	3.1	443	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.1	10.265	8.774
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	3.1	339	55
3.4 Economische promotie	3.1	383	862
4.2 Onderwijshuisvesting	2.2	1.793	521
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.1	1.533	395
5.1 Sportbeleid en activering	2.3	1.658	83
5.2 Sportaccommodaties	2.3	1.913	1.482
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	2.4	307	0
5.4 Musea	2.4	145	0
5.5 Cultureel erfgoed	2.4	76	0
5.6 Media	2.4	500	0
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	4.1	3.652	106
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.4	5.044	125

bedrag x € 1.000	Te vinden op progr./thema	Gerealiseerde lasten	Gerealiseerde baten
6.2 Wijkteams	1.1	2.079	269
6.3 Inkomensregelingen	1.2	7.331	4.310
6.4 Begeleide participatie	1.2	725	0
6.5 Arbeidsparticipatie	1.2	543	53
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.1	1.163	14
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	1.1	4.327	165
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.3	6.695	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	1.1	98	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.3	401	0
7.1 Volksgezondheid	1.1	1.251	8
7.2 Riolering	4.2	2.900	3.576
7.3 Afval	4.3	3.520	4.341
7.4 Milieubeheer	4.3	1.059	191
7.5 Begraafplaatsen	4.4	569	520
8.1 Ruimte en leefomgeving	8.1	2.705	958
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.1	2.614	4.068
8.3 Wonen en bouwen	5.2	2.680	2.652
Totaal-generaal taakvelden		**111.704**	**111.704**

Overhead

De kosten voor overhead op taakveld 0.4 zijn volledig toegerekend aan programma 7 Ondersteuning Organisatie in het overzicht van baten en lasten.

8.5 Verplichte beleidsindicatoren

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programma's in de begroting en in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren.

Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in een beleidscyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde beleidsresultaten en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken worden de indicatoren die ten minste moeten worden gebruikt, opgenomen in een bijlage bij een ministeriële regeling.

Indien gemeenten daarnaast nog gebruik willen maken van andere indicatoren staat het hen vrij die naast de verplichte indicatoren in de programma's en programmaverantwoording op te nemen.

Ontbrekende gegevens
In de overzichten per programma staan de gegevens ingevoerd die bij opmaak van de jaarstukken beschikbaar zijn. De meest recente cijfers zijn gepubliceerd op Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording - Aalsmeer (waarstaatjegemeente.nl)

Programma 1 Sociaal domein

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo per 10.000 inwoners				
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	121,5	320,6	184,4	
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners 15-64 jr	84,3	88,4	81,3	
% Kinderen (tot 18 jaar) in uitkeringsgezin	3%	3%	3%	
% Werkloze jongeren (16-22 jr)	1%	1%	1%	
% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)	8,1%	7,4%	12,3%	9,2%
% Jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)	0,4%	0,5%	0,7%	0,4%

Indicator: **Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo per 10.000 inwoners**
Toelichting: Een maatwerk-arrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 321 deelnemende gemeenten.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners 15-64 jr**
Toelichting: Het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **% Kinderen (tot 18 jaar) in uitkeringsgezin**
Toelichting: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Werkloze jongeren (16-22 jr)**
Toelichting: Het percentage werkloze jongeren van 16 tot en met 22 jaar.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)**
Toelichting: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)**
Toelichting: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Bron: CBS Jeugd

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
% Niet-sporters		41,2%		
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	-	0	0	
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	28	19	12	
% Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) totaal	1,5%	1,3%	1,2%	

Indicator: **% Niet-sporters**
Toelichting: Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen GGD, CBS en RIVM

Indicator: **Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen**
Toelichting: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
Bron: DUO/Ingrado

Indicator: **Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen**
Toelichting: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
Bron: DUO/Ingrado

Indicator: **% Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) totaal**
Toelichting: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 tot 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. Het betreft zowel deelnemers aan VO als MBO onderwijs.
Bron: DUO/Ingrado

Programma 3 Economie en duurzaamheid

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar	800,5	772,7	768,8	
% Netto arbeidsparticipatie	73,6%	74,6%	75,1%	77,1%
% Functiemenging	55,2%	54,4%	54,9%	
% Hernieuwbare elektriciteit	4,1%	6,6%		
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-64 jaar	155,1	163,5	169,3	

Indicator: **Banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar**
Toelichting: Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Bron: LISA Vestigingenregister

Indicator: **% Netto arbeidsparticipatie**
Toelichting: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **% Functiemenging**
Toelichting: De functiemenging weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Bron: LISA Vestigingenregister

Indicator: **% Hernieuwbare elektriciteit**
Toelichting: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

Indicator: **Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-64 jaar**
Toelichting: Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar
Bron: LISA Vestigingenregister

Programma 4 Openbare ruimte

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	171	182	182	

Indicator: **Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)**
Toelichting: De hoeveelheid niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (kg) per inwoner per jaar.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)	344	361	383	427
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	9,5	5,5		

Indicator: **Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)**
Toelichting: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen**
Toelichting: Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.
Bron: ABF Research Syswov

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	1,6	1,3	1,1	0,8
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0,8	1,1	0,9	0,9
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,5	3,8	3,4	3,5
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	3,9	4,9	4,4	4,2
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar	8	7	3	
% Jongeren (12-21 jaar) met een delict voor de rechter	1%	1%	1%	
% Jongeren (12-22 jaar) met jeugdreclassering van alle jongeren	-	0,2%	0,2%	0,2
% Demografische druk	75%	74,8%	74,1%	73,5%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens (in euro's)	751	826	835	854
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (in euro's)	815	880	891	920

Indicator: **Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners**

Toelichting: Het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar
Toelichting: Het aantal verwijzingen naar Halt per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar.
Bron: Stichting Halt

Indicator: % Jongeren (12-21 jaar) met een delict voor de rechter
Toelichting: Het percentage jongeren 12 tot en met 21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: % Jongeren (12-22 jaar) met jeugdreclassering van alle jongeren
Toelichting: Het percentage jongeren (12 tot en met 22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12 tot en met 22 jaar).
Bron: CBS Jeugd

Indicator: % Demografische druk
Toelichting: De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot het aantal personen van 15 tot 65 jaar.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens (in euro's)
Toelichting: Het gemiddelde totaalbedrag per jaar in euro's dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Indicator: Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (in euro's)
Toelichting: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Overhead

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Formatie (FTE) per 1.000 inwoners				0,0007
Bezetting (FTE) per 1.000 inwoners				0,0007
Apparaatskosten per inwoner (€)				286
Kosten inhuur externen als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen.				12
Overhead (% van de totale lasten)				8,2
Aantal inwoners per 1 januari	31.726	31.865	31.989	32.451

Indicator: Formatie (FTE) per 1.000 inwoners
Toelichting: Uitgangspunt is het vastgestelde/toegestane formatieplan per 1 januari. 1 FTE is het equivalent van een 36-urige werkweek. *Cijfers betreffen alleen kernorganisatie Aalsmeer. Het weergeven van cijfer over de AA-organisatie (de centrumregeling) geeft een vertekend beeld.
Bron: Eigen gegevens (afdelingen HRM en Financiën)

Indicator: Bezetting (FTE) per 1.000 inwoners

Toelichting: Voor de begroting is het uitgangspunt de werkelijke bezetting per 1 januari van het vorige jaar. Voor het jaarverslag wordt het gemiddelde van de werkelijke bezetting op 1 januari en 31 december berekend. *Cijfers betreffen alleen kernorganisatie Aalsmeer. Het weergeven van cijfer over de AA-organisatie (de centrumregeling) geeft een vertekend beeld.

Bron: Eigen gegevens (afdeling HRM en Financiën)

Indicator: Apparaatskosten per inwoner (€)

Toelichting: Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Bron: Eigen begroting/rekening: totale lasten minus totale baten taakveld 0.4 (inclusief reservemutaties)

Indicator: Kosten inhuur externen als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen.

Toelichting: Het betreft onder andere inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of detachering. Dit kan inhuur zijn voor tijdelijke vervanging of specialistische kennis. Kenmerkend is dat de inhuurkracht een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie.

Bron: Eigen begroting/rekening: loonsom taakveld 0.4 / inhuur externen en de paragraaf bedrijfsvoering

Indicator: Overhead (% van de totale lasten)

Toelichting: Dit betreft de begrote/verantwoorde overheadkosten (exclusief reservemutaties). Deze kosten moeten worden gedeeld door het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).

Bron: Eigen begroting/rekening: overheadkosten taakveld 0.4 (exclusief reservemutaties),

Indicator: Aantal inwoners per 1 januari

Toelichting: Aantal inwoners per 1 januari

Bron: Basisregistratie Personen (BRP)

Gemeente Aalsmeer

JAARREKENING

IN ÉÉN OOGOPSLAG 2022 AALSMEER

“Wij hebben de gemeentelijke jaarstukken over 2022 opgesteld. In dit document leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid in het afgelopen jaar en over de gemeentefinanciën. Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van € 3,8 miljoen. Over de bestemming van dit resultaat beslist de gemeenteraad in de raadsvergadering van 6 juli 2023.”

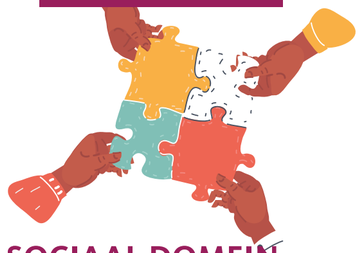
Per programma is op deze pagina in het kort uitgelegd waaraan het geld is uitgegeven.

Het college van burgemeester en wethouders

OVERIGE UITGAVEN EN RESERVES

29 MILJOEN

PROGRAMMA 1



SOCIAAL DOMEIN
(UITGAVEN € 30 MILJOEN)

Vanuit het Sociaal domein stimuleren wij iedereen om zo veel mogelijk zelfredzaam te zijn, maar wel binnen de mogelijkheden die een ieder heeft.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Jeugdhulp aan ouders en kinderen. Zo betalen we preventieve jeugdhulp bijvoorbeeld: opvoedondersteuning, Group buurwerk, buurtgezinnen, pauzesport op school en het consultatiebureau van de GGD.
- Ondersteuning aan mensen met een beperking en we betalen bijvoorbeeld: alle inzet van Participe, Aalsmeer Voor Elkaar, Brijder Verslavingszorg en het Mantelzorgsteunpunt.
- Ondersteuning aan inwoners die (tijdelijk) geen eigen inkomen hebben en helpen bij het terugkeren in het arbeidsproces. We betalen bijvoorbeeld bijstandsuitkeringen, minima-regelingen, schuldhulpverlening en de energietoeslag.
- Daarnaast is extra ingezet op de opvang en ondersteuning van Oekraïners.

PROGRAMMA 2



ONDERWIJS EN ONTPLOOIING
(UITGAVEN € 8 MILJOEN)

Elk kind heeft recht op goed onderwijs, net zo als elk kind gezond en veilig moet kunnen opgroeien en de kans moet krijgen zich te ontplooien. In Aalsmeer willen wij een gelijke start en gelijke kansen voor iedereen. Daarom vinden wij dat naast onderwijs, ook sport en cultuur belangrijk is voor al onze inwoners.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Onderwijs en het voorkomen van taalachterstand. Extra is dat we ons nu ook inzetten om de achterstanden, die in coronatijd zijn ontstaan, weg te werken.
- Beheer en onderhoud van sport- en beweeg Accommodaties (ESA). Op deze wijze houden wij onze sportvoorzieningen in stand. Stimuleren van inwoners in de richting van Sport & Bewegen. Bijdragen aan het Aalsmeers Sportakkoord en subsidies voor schoolsport-toernooien en overige sportactiviteiten.
- Vergroten van creativiteit bij inwoners door culturele organisaties en verenigingen te ondersteunen. Dit doen wij door subsidies en financiële bijdragen te geven.
- De bibliotheek.

PROGRAMMA 3



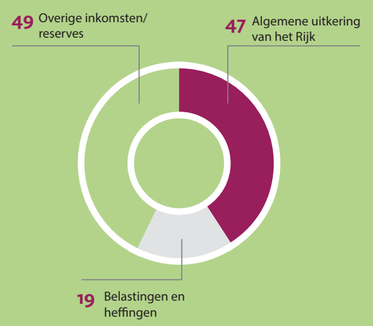
ECONOMIE EN DUURZAAMHEID
(UITGAVEN € 1 MILJOEN)

Aalsmeer is een economische motor in de regio. Ook voor de toekomst is het belangrijk dat onze economie blijft floreren en wij onze onderscheidende positie in de metropool vasthouden en versterken. Hiervoor zetten we ons in op vier economische pijlers: Banen, Bereikbaarheid, Bezoekers en Verbinden. Daarnaast is duurzaamheid belangrijk voor de toekomstbestendigheid van onze gemeente.

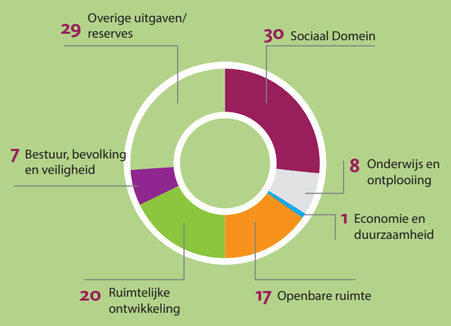
Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Het versterken van de economie door onder ander in te zetten op de Greenport, bedrijventerreinen zoals Green Park Aalsmeer en het zaaitraject voor jonge ondernemers.
- Het uitbouwen van recreatie en toerisme via Visit Aalsmeer / Westeinderscheg om zo meer toerisme naar Aalsmeer te trekken.
- Het verduurzamen van Aalsmeer door de inzet van energiecoaches, bespaargesprekken met inwoners, gezamenlijke inkoopacties.
- Extra aandacht aan bedrijven in coronatijd. Zo is bijvoorbeeld een stimuleringsfonds opgericht.

INKOMSTEN



UITGAVEN



Bedragen in miljoenen

PROGRAMMA 4

OPENBARE RUIMTE
(UITGAVEN € 17 MILJOEN)

De afgelopen jaren heeft de gemeente veel geïnvesteerd in het wegwerken van achterstallig onderhoud maar wij zijn er nog niet. Wij hebben de ambitie om de hele buitenruimte op orde te brengen en te houden en Aalsmeer aantrekkelijker, groener en leefbaarder te maken.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Aanleg en het onderhoud van de wegen.
- Openbaar groen.
- Speelplaatsen.
- Openbare verlichting.
- Het opruimen van zwerfafval en het ophalen van het huishoudelijk afval.
- Afvoeren van hemelwater en afvalwater en onderhouden van riool. Voor de kosten die de gemeente hiervoor maken betalen de inwoners een heffing. Deze heffing is niet meer dan de kosten die wij als gemeente hiervoor maken.



PROGRAMMA 5



RUIMTELIJKE ONTWIKKELING
(UITGAVEN € 20 MILJOEN)

De vraag naar woningen is enorm toegenomen. Als gemeente zetten wij ons in voor goede huisvesting voor iedereen. De schaarse ruimte gebruiken wij zo optimaal mogelijk om te wonen, te werken en te reizen.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Vergunningverlening voor bouwprojecten.
- Voorbereidingen voor de nieuwe omgevingswet.
- Aan en verkoop van gronden voor woningen en bedrijventerreinen.

In 2022 zijn o.a. de SMART woningen op het VVA terrein, de appartementen in de Zuiderkerk en Posterijen opgeleverd.

PROGRAMMA 6

BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIGHEID
(UITGAVEN € 7 MILJOEN)



De gemeente wil samenwerken maar wel haar eigen identiteit behouden. Dat zijn uitdagingen waar wij samen met inwoners, ondernemers en onze partners in de regio het gesprek over aangaan. Samen geven wij de toekomst van onze mooie gemeente vorm.

Waar hebben we in 2022 ons geld aan uitgegeven?

- Het waarborgen van de openbare orde en veiligheid niet alleen op het land, maar ook op het water.
- Het voorkomen en bestrijden van ondermijning, mensenhandel en andere vormen van criminaliteit.
- Dienstverlening zoals het verstrekken van paspoorten, rijbewijzen maar ook het voltrekken van huwelijken.
- De kosten van het gemeentebestuur (gemeenteraad, griffie en college van burgemeester en wethouders).
- Extra maatregelen als gevolg van Covid-19.
- Extra taken als gevolg van de oorlog in Oekraïne.
- De brandweer.

Gemeente Aalsmeer

Griffie

Uw contact O.F. Matheijsen
T 0297 - 387584

Aan de gemeenteraad van Aalsmeer

Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Datum 1 juni 2023
Ons kenmerk -

Betreft advies auditcommissie over de jaarrekening 2022

Geachte leden van de raad,

De auditcommissie informeert u met deze brief over de uitkomsten van de bespreking van de Jaarstukken 2022. De auditcommissie heeft tot taak de raadsbehandeling van de jaarrekening en het jaarverslag voor te bereiden. De commissie betrekt bij haar oordeel de bevindingen van de accountant en adviseert de gemeenteraad.

Advies aan de raad
Op 31 mei 2023 heeft de auditcommissie het concept accountantsverslag van de controle van de jaarrekening 2022 met de accountant besproken. De auditcommissie heeft met tevredenheid kennis genomen van de bevindingen van de accountant. De accountant stelt immers dat er verbetering zit in de interne beheersing en het opvolgen van de adviezen.

De auditcommissie geeft de gemeenteraad het advies om in te stemmen met de Jaarstukken 2022. Als aandachtspunten geeft de auditcommissie aan het college mee om maatregelen te treffen voor zaken die de accountant geconstateerd heeft en als zodanig zijn weergegeven in de Bestuurlijke Samenvatting. Deze zien we graag betrokken bij de verdere verbetering van de interne beheersing van de AA-organisatie.
De accountant is voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

De auditcommissie

drs. O.F. Matheijsen
Plv. griffier

D.G. van der Zwaag
voorzitter auditcommissie

In afschrift aan het college van burgemeester en wethouders van Aalsmeer.



Accountantsverslag

Gemeente Aalsmeer

Boekjaar 2022

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Aalsmeer
Postbus 253
1430 AG Aalsmeer

ONDERWERP:
Accountantsverslag 2022

KENMERK:
7 juli 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2022 van gemeente Aalsmeer, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 20 september 2022, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met de portefeuillehouder financiën en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.



drs. J.M.A. Drost RA
Partner Audit

Inhoudsopgave


Bestuurlijke samenvatting


Opdracht, scope en uitkomsten


Belangrijkste bevindingen


Financiële positie


Bevindingen interne beheersing


Overige onderwerpen


Bijlagen



Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

	Wij zullen bij de jaarrekening 2022 een goedkeurende verklaring te verstrekken voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.
	Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.
	Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2022.
	Inzake de kosten jeugdwet en de Wmo steunt de gemeente (deels) op productieverantwoordingen van zorgaanbieders die zijn voorzien van een controleverklaring en finale afrekeningen. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de ontvangen controleverklaringen resteert inzake de kosten Jeugdwet en Wmo inclusief de PGB's een onzekerheid van € 0,9 miljoen (2021: € 1,9 miljoen).
	Uit onze controle met betrekking tot ons oordeel ten aanzien van de getrouwheid blijken geen ongecorrigeerde fouten. Wij hebben ten aanzien van de financiële rechtmatigheidscontrole een aantal aanbestedingsfouten die wij, op basis van de rapporteringstolerantie, aan u moeten rapporteren. De omvang van de onrechtmatige aanbestedingsfout bedraagt € 0,2 miljoen (2021: € 0,6 miljoen).
	Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2022 in overeenstemming is met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2022 van de gemeente Aalsmeer voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
	Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd.

Bestuurlijke samenvatting

	Het boekjaar 2022 sluit met een financieel resultaat van € 3,8 miljoen (voordelig). De totale vermogenspositie van de gemeente Aalsmeer bedraagt € 77,3 miljoen (2021: € 74,0 miljoen) met een solvabiliteitsratio van 51% (2021: 54%). De vermogenspositie is dan ook goed te noemen. Het college concludeert in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing dat de weerstandscapaciteit met 1,6 ruim voldoende is.
	Gevolgen oorlog Oekraïne: Inflatie en energiecrisis heeft voor 2022 een belangrijke invloed op uw gemeente. De uitgaven hiervan worden grotendeels verantwoord in de daarvoor bedoelde SiSa-regelingen. Wij hebben hierin geen afwijkingen of fouten geconstateerd.
	1 januari 2023 is het boekjaar gestart waarop de gemeente voor het eerst dient te rapporteren in het kader van de Rechtmatigheidsverantwoording. Wij constateren dat de gemeente Aalsmeer voldoende voorbereidingen heeft getroffen. In het 2e kwartaal 2023 zal de geactualiseerde Financiële verordening worden vastgesteld.
	Op programma 02 ‘Onderwijs en ontplooiing’ en programma 03 ‘Economie en duurzaamheid’ is sprake van een lichte begrotingsoverschrijding maar past binnen het bestaande beleid en is goed toegelicht, waardoor het niet meetelt voor ons oordeel omtrent rechtmatigheid.
	De samenwerking tussen Baker Tilly, gemeente Aalsmeer en de AA-organisatie verloopt op een effectieve wijze.



Opdracht Scope en uitkomsten

Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle
De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:
- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen).
- De jaarrekening.
- Bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 20 september 2022 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Voor een nadere toelichting verwijzen wij tevens naar door ons uitgebrachte controleplan.

Overzicht toleranties
De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 1.116.000. Deze materialiteit sluit aan op het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol.

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 1.116.000
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 3.349.000
Rapporteringstolerantie	Op basis van controleprotocol	€ 35.000

Kernpunten en significante risico's in de controle
Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:
- Rechtmatigheid aanbestedingen (verhoogd risico), hetgeen een standaard risico is voor een gemeente;
- Risico dat het management van de gemeente de procesafspraken doorbreekt, hetgeen een standaard risico is vanuit onze beroepsregels. Dit risico onderkennen wij ten aanzien van de afgrenzing van de kosten (verhoogd risico);
- Waardering van uw grondexploitatie (verhoogd risico);
- WNT-verantwoording;
- Onrechtmatige en/of onnauwkeurige betalingen inkopen en uitkeringen.
- Prestatielevering bij persoonsgebonden budget bij zowel WMO als jeugdhulp;
- Prestatielevering van de jeugdzorg, de WMO en andere voorzieningen.

Uitkomsten
Bij de jaarrekening 2022 van de gemeente Aalsmeer verstrekken wij een goedkeurende controleverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Uit onze controle blijkt vooralsnog geen ongecorrigeerde getrouwheidsfouten. Wel zijn onzekerheden naar voren gekomen die betrekking hebben op de decentralisaties in het sociaal domein van in totaal € 0,9 miljoen. Tot slot zijn er rechtmatigheidsfouten geconstateerd van in totaal € 0,2 miljoen als gevolg van het niet naleven van de richtlijnen met betrekking tot Europees aanbesteden.

Verslaggevingsrichtlijnen
Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. Uw gemeente heeft gedurende 2022 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen aanvaardbaar zijn en dat de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van de gemeente.

Managementinzicht en schattingen
Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Opdracht, scope en uitkomsten

Fraude risico's en continuïteit
Onze controleverklaring over boekjaar 2022 bevat voor het eerst een verplichte paragraaf over onze werkzaamheden met betrekking tot fraude en een met betrekking tot continuïteit. Dit op basis van de gewijzigde beroepsregels voor accountants (NV-COS 700).

Hieronder wordt uiteengezet hoe de accountant bij de controle-aanpak inspeelt op risico's ten aanzien van fraude en continuïteit en worden de uitgevoerde werkzaamheden toegelicht. De mate van detail en de omvang van de rapportage over fraude en continuïteit in de controleverklaring hangen onder meer af van de onderkende risico's, de omvang en aard van de organisatie alsmede de bevindingen naar aanleiding van de werkzaamheden.

Fraude risico's
Op basis van onze kennis van de gemeente onderkennen wij de volgende fraude-risico's bij onze jaarrekeningcontrole:

<u>Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt</u>
Het college of management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een incentive van het management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of pretatie te presenteren. Dit risico is inherent aan een overheidsorganisatie. Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- vaststellen dat de in de jaarrekening onder de kortlopende schulden verantwoorde nog te betalen kosten voldoende zijn onderbouwd met onderliggende documenten en betrekking hebben op het boekjaar 2022;
- analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- analyse van andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- analyseren en beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening om;
- doornemen van notulen van vergaderingen van het management, college en de raad.

Naast bovenstaande hebben wij, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd en het bestaan vastgesteld van de beheersingsmaatregelen op organisatieniveau zoals het integriteitsbeleid en de klokkenluidersregeling, alsmede de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten, het maken van schattingen en het bewaken van projecten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken. Tevens hebben wij eventuele integriteits- en klokkenluidersmeldingen nader in onze controle betrokken. Wij zijn gedurende de gehele controle alert geweest op indicaties van (mogelijke) fraude.

Continuïteit
Als onderdeel van de vereisten voor de nieuwe controleverklaring hebben wij ook de continuïteitsveronderstelling getoetst. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Aalsmeer een sluitende meerjarenbegroting heeft. Daarnaast geven de financiële kengetallen inclusief het weerstandsrisico geen reden tot twijfel of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. De financiële positie van Aalsmeer is goed.

Proces jaarrekeningcontrole
Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij de samenwerking met de gemeente als prettig ervaren. De aanlevering van de stukken heeft tijdig plaatsgevonden en de kwaliteit van de aanlevering was kwalitatief in orde. Ook de beantwoording van aanvullende vragen vond tijdig plaats. Dit heeft geleid tot een efficiënte jaarrekeningcontrole.

Belangrijkste bevindingen

Grondexploitaties

Algemeen
Voor de jaarrekening 2021 was de oorlog in de Oekraïne een zogenoemde ‘gebeurtenis na balansdatum’. In de jaarrekening over boekjaar 2022 moet voor het eerst rekening gehouden worden met de effecten hiervan. Zowel de directe als indirecte gevolgen (stijgende energieprijzen en inflatie) kunnen grote gevolgen hebben.

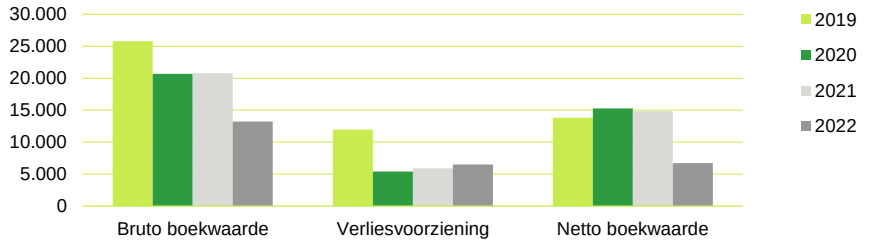
De waardering van de grondexploitaties is gebaseerd op diverse schattingen en aannames. De complexiteit in de projectontwikkeling omvat de volgende risico’s:
- De vraag naar (betaalbare) woningen is fors hoger dan het aanbod.
- Stijgende energie- en grondstofprijzen.
- Krapte op de arbeidsmarkt.
- Stikstofproblematiek.
- Verduurzamingsopgave.
- Stijgende rente.
- Macro-economische factoren zijn minder stabiel.

De hogere onzekerheid en volatiliteit in de gehanteerde aannames kan doorwerken in het verwachte eindresultaat en de waardering van uw grondexploitaties. Deze hogere mate van onzekerheid maakt het belangrijker om een adequate toelichting op te nemen in de jaarrekening.

Wij hebben het proces rondom de totstandkoming van de waardering in opzet en bestaan getoetst en aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Wij achten de waardering en de toelichting op de schattingsonzekerheden aanvaardbaar en vinden de veronderstellingen redelijk.

Boekwaarde
Hieronder hebben wij de ontwikkeling van uw grondexploitatie gedurende de afgelopen vier jaar weergegeven.

Grafiek ontwikkeling grondexploitaties (x € 1 miljoen)



Ten opzichte van 31 december 2021 is de boekwaarde van de post grondexploitatie gemuteerd met € 8,1 miljoen. De mutatie van de boekwaarde per 31 december 2022 is als volgt samen te vatten:

(x € 1.000)	2022	2021
Boekwaarde per 1 januari	14.831	15.271
Investeringen	10.578	18.052
Grondverkopen	-20.156	-17.971
Tussentijdse winstneming	2.050	0
Mutatie verliesvoorziening	-597	-520
Boekwaarde per 31 december	**6.706**	**14.831**

Grondexploitaties

Risico-inventarisatie per project (schattingsonzekerheden)
Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen en licht deze toe in de jaarrekening. De belangrijkste schatting ziet toe op de waardering van het onderhanden werk. Wij hebben hieronder van de belangrijkste projecten de schattingsonzekerheid met betrekking tot jaarrekening 2022 beoordeeld.

Project	Schattings-onzekerheid	Beoordeling	Toelichting
Polderzoom fase 1 (De Tuinen van Aalsmeer)		Evenwichtig	Deelproject Polderzoom fase 1 is nagenoeg gereed. Schattingsonzekerheid is derhalve beperkt.
Polderzoom fase 2 (De Tuinen van Aalsmeer)		Evenwichtig	Ten aanzien van Polderzoom fase 2 dient nog gronden verworven te worden van particulieren. De gemeente is nog in onderhandeling met de wederpartij en momenteel is er nog geen koopovereenkomst afgesloten. Mogelijk dat dit invloed kan hebben op de fasering van Polderzoom fase 2. Verder dienen er nog opbrengsten gerealiseerd te worden. Hier liggen taxatierapporten ten grondslag. Wij adviseren u om hiervoor koopovereenkomsten af te sluiten, dit verlaagt de schattingsonzekerheid. Voor nu kwalificeren wij de schattingsonzekerheid als midden.
Spoorlaan (De Tuinen van Aalsmeer)		Evenwichtig	Deelproject Spoorlaan is gereed. Schattingsonzekerheid is nihil.
Opheliahof (De Tuinen van Aalsmeer)		Evenwichtig	Deelproject Opheliahof is beperkt qua omvang, waardoor de schattingsonzekerheid relatief beperkt is.
Zwarteweg (De Tuinen van Aalsmeer)		Evenwichtig	De meeste kosten en opbrengsten dienen nog te worden gerealiseerd. Opbrengsten worden onderbouwd met een taxatierapport. Wij hebben vastgesteld dat de grondprijzen zijn gebaseerd op valide uitgangspunten. Verder hebben wij vastgesteld dat de programmering past binnen de marktvraag in de regio Aalsmeer. Schattingsonzekerheid kwalificeren wij als midden.

Laag Midden Hoog

Grondexploitaties

Risico-inventarisatie per project (schattingsonzekerheden)
Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen en licht deze toe in de jaarrekening. De belangrijkste schatting ziet toe op de waardering van het onderhanden werk. Wij hebben hieronder van de belangrijkste projecten de schattingsonzekerheid met betrekking tot jaarrekening 2022 beoordeeld.

Project	Schattings-onzekerheid	Beoordeling	Toelichting
Green Park Aalsmeer		Evenwichtig	Het verwachte resultaat van het project Green Park is € 4,3 miljoen negatief (2021: € 1,2 miljoen negatief). Het risico van de grondexploitatie ligt bij GPAG waardoor dit niet doorwerkt in de jaarrekening van de gemeente Aalsmeer in de vorm van een voorziening op de grondexploitatie. GPAG heeft in haar concept jaarrekening 2022 een negatief eigen vermogen van € 2,8 miljoen (2021: € 0,1 miljoen negatief) waardoor er in de jaarrekening een voorziening deelneming van € 1,4 miljoen is gevormd ter hoogte van 50% van het negatieve eigen vermogen. Dit leidt tot een storting in de voorziening van € 1,4 miljoen.
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan		Evenwichtig	De boekwaarde van dit project bedraagt € 7,4 miljoen negatief. Het verwachte resultaat van dit project is € 7,4 miljoen positief. In boekjaar 2022 heeft een tussentijdse winstneming plaatsgevonden van € 2 miljoen. Wij hebben vastgesteld dat deze in overeenstemming is met de BBV. Verder dienen er nog beperkte opbrengsten gerealiseerd te worden. Hier liggen reeds koopovereenkomsten ten grondslag. Wij kwalificeren de schattingsonzekerheid als laag.
Hornmeer VVA-woningbouw		Evenwichtig	Project is nagenoeg gereed en zal naar verwachting in 2023 worden afgesloten. Schattingsonzekerheid is derhalve nihil.
Herenweg 61 en 99		Evenwichtig	Dit project is in 2022 gestart. Betreft een winstgevend project met een zeer beperkte omvang. Er zijn nog geen opbrengsten gerealiseerd waardoor er van tussentijdse winstneming nog geen sprake van is. Wij kwalificeren de schattingsonzekerheid als laag.

Laag Midden Hoog

Grondexploitaties

De parameters voor de grondexploitaties
De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van de gemaakte schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin schattingen zijn opgenomen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de door gemeente Aalsmeer gehanteerde uitgangspunten en parameters getoetst.

Kostenstijging
De gehanteerde parameter voor de kostenstijging is 2,0% - 3,5% en ligt iets lager dan het parameteradvies van Metafoor. Deze gaat voor 2022 uit van een kostenstijging van 3% - 5%. Op de langere termijn voldoet de kostenstijging wel aan de benchmark van Metafoor. Op basis hiervan achten wij deze parameter optimistisch.

Opbrengstenstijging
De gemeente rekent met de volgende opbrengstenstijgingen voor de volgende categorieën:

Jaar	Woningen	Bedrijven
2023	1,8%	1,0%
2024	1,8%	1,0%
2025 ev	1,8%	1,0%

Op basis van het parameteradvies van Metafoor achten wij deze parameter evenwichtig ingeschat.

Rente
Het college rekent binnen de huidige grondexploitaties met een toekomstige rekenrente van 0,5% (2021: 0,5%). De rekenrente is gebaseerd op de huidige leningenportefeuille van gemeente Aalsmeer. Deze grondslag is in overeenstemming met de notitie grondexploitatie en de bepaling in de notitie rente van de commissie BBV. Wij achten deze parameter evenwichtig.

Disconteringsvoet
De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is door de commissie BBV voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor inflatie binnen de Eurozone (2%). Dit percentage is door de gemeente correct toegepast, waardoor wij deze parameter kwalificeren als evenwichtig.

Parameters	MPG 2022	MPG 2021	Schatting 2022	Schatting 2021
Kostenstijging	2,0-3,5%	2,2%-2,5%	🟡	🟡
Opbrengstenstijging	1,0%-1,8%	1,0%-2,8%	🟢	🔵
Rente	0,5%	0,5%	🟢	🟢
Disconteringsvoet	2,0%	2,0%	🟢	🟢

Legenda status:
🟢 = evenwichtig
🟡 = optimistisch
🔵 = voorzichtig
🔴 = controleverschil

Schattingsonzekerheden grondexploitaties
De huidige situatie en de onzekerheid over de toekomstige ontwikkelingen betekent een grote schattingsonzekerheid op de verwachte realisatie van uw complexen. Bij een hoge mate van schattingsonzekerheid is het passend om in de jaarrekening hierover een nadere toelichting op te nemen. Belangrijke elementen hierbij zijn:
- Het toelichten van de gehanteerde veronderstellingen.
- Een toelichting met de gehanteerde parameters.

Wij hebben vastgesteld dat de toelichting in de jaarrekening op pagina 183 – 184 in voldoende mate deze onzekerheden weergeeft.

Sociaal domein

Algemeen
De gemeente Aalsmeer voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken veelal zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Wijze van uitbesteding	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (Participatiewet)	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
Werkdeel (WSW)	AM Match	Delegatie	Vaste bijdrage op basis van de afname
Jeugdwet	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
WMO	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
PGB's	Sociale verzekeringsbank	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten

Jeugd en Wmo ZIN (zorg in natura)
De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo en Jeugd ZIN vindt plaats vanuit de gemeente. Voor de uitvoering van de zorg heeft de gemeente zorginstellingen gecontracteerd. Voor beide financiële stromen maakt de gemeente nog steeds gebruik van productieverantwoordingen van zorgleveranciers.

Uit onze controle blijkt dat er door de gemeente Aalsmeer wel verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productieverantwoordingen welke zijn voorzien van een controleverklaring.

Van een aantal zorgleveranciers is geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Dit betreffen voor ongeveer de helft kleinere zorgaanbieders die vanwege de beperkte omzet niet verplicht zijn een controleverklaring aan te leveren. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten.

Het bedrag van deze resterende onzekerheid voor Jeugd bedraagt € 411.000 (2021: € 1.218.000) en voor Wmo bedraagt € 413.000 (2021: € 282.000). De sterke daling van de onzekerheid inzake Jeugd heeft deels te maken door finale afrekening bij kleinere zorgaanbieders. De stijging van de onzekerheid in Wmo wordt veroorzaakt door de faillissement van een vervoerder, waardoor van deze partij geen productieverantwoording is ontvangen. Dit in tegenstelling tot voorgaand jaar.

Om minder afhankelijk te zijn van de productieverantwoordingen heeft de afdeling Sociaal Domein in lijn met de SDO notitie "Controle interne beheersing Jeugd en Wmo voor gemeenten en accountants" een notitie met de controlemaatregelen en interne controles die de gemeente wil uitvoeren teneinde de prestatielevering vast te stellen. Wij hebben kennis genomen van deze notitie en vastgesteld dat de opzet van de controlemaatregelen en interne controles toereikend zijn om de prestatielevering vast te stellen, mits deze goed zijn uitgevoerd.

In boekjaar 2022 heeft de gemeente ook een start gemaakt met dit plan en hebben zij de volgende maatregelen / controles uitgevoerd:
- Er zijn clientonderzoeken uitgevoerd waarbij middels een belactie is nagegaan bij cliënten of de prestatielevering (PGB of ZIN) daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. De respons bij WMO-cliënten was goed, echter de respons bij Jeugd viel tegen.
- De signalen uit de klachtenprocedure zijn nader geanalyseerd door de gemeente. Hierbij hebben vastgesteld dat tevens opvolging is gegeven aan de klachten.

De volgende controles waren nog niet volledig geïmplementeerd gedurende 2022 en zullen verder in 2023 worden opgepakt:
- Toetsing via het herindicatieproces en eventuele exitgesprekken.
- Signalen uit accountgesprekken met zorgaanbieders.

Uit de beoordeling van de werkzaamheden concluderen wij dat de werkzaamheden nog niet toereikend zijn om de prestatielevering vast te stellen. Wel constateren wij dat de gemeente grote stappen heeft gezet in 2022. Wij adviseren u om door te gaan op deze weg.

Sociaal domein

PGB's
De belangrijkste onzekerheid zit op de Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB). De SVB heeft zelf over 2022 geen goedkeurende verklaring bij de verantwoording PGB-stromen Jeugdwet en WMO ontvangen. Hierdoor is vanuit de SVB geen 100% zekerheid over de nauwkeurigheid en rechtmatigheid van de persoonsgebonden budgetten.

Daarnaast blijft het de verantwoordelijkheid van de gemeente zelf om de prestatielevering ten aanzien van de PGB-bestedingen vast te stellen. Derhalve heeft de gemeente Aalsmeer aanvullend onderzocht of de kosten nauwkeurig en rechtmatig verantwoord zijn. Uit onze beoordeling van dit onderzoek concluderen we dat ten aanzien van de PGB's inzake WMO toereikende werkzaamheden zijn uitgevoerd ten aanzien van de prestatielevering. Voor de PGB's jeugd hebben wij vastgesteld dat in opzet de juiste werkzaamheden zijn beschreven in de notitie, maar dat vanwege de beperkte respons op de belactie er onvoldoende zekerheid ontleend kan worden uit deze werkzaamheden. Dit leidt derhalve tot een onzekerheid van € 114.000.

Uitkeringen
De gemeente Aalsmeer voert zelfstandig de participatiewet uit. Op basis van onze werkzaamheden zijn er geen bijzonderheden geconstateerd.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
Belangrijke voorwaarde in de uitvoering van de Tozo is het hebben van beleid aangaande Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid). Om te waarborgen dat er geen misbruik wordt gemaakt van de faciliteiten heeft uw gemeente, overeenkomstig aan de gestelde eisen, dit specifieke M&O-beleid geformuleerd voor de Tozo. Wij hebben de opzet, bestaan en werking van dit beleid gecontroleerd. Met dit beleid, dat onder meer bestaat uit een controleplan wordt, naast controles op het aanvraagproces, achteraf vastgesteld dat er geen misbruik is gemaakt. Het belangrijkste onderdeel van dit controleplan is welke signalen van het Inlichtingenbureau worden onderzocht, in welke diepgang deze signalen worden onderzocht en binnen welke periode deze signalen worden onderzocht. Waar geconstateerd wordt dat de aanvrager geen of een lager recht op vergoeding had volgen terugvorderingen.

Inburgering
Van gemeenten wordt verwacht dat zij in aanvulling op het bestaande M&O-beleid specifiek aandacht aan de Wet Inburgering 2021 besteden. Wij hebben vastgesteld dat nog geen specifiek M&O-beleid is geformuleerd voor de Inburgering. Wel zijn er richtlijnen / controles aanwezig binnen de vakafdeling die waarborgen dat geen misbruik wordt gemaakt van de faciliteiten van uw gemeente.

Wij adviseren u om aankomend jaar een specifiek M&O-beleid op te stellen voor de Inburgering.

Energietoeslag
In 2022 is de nieuwe regeling Energietoeslag ingevoerd. Met deze regeling is geld beschikbaar gesteld als tegemoetkoming voor de hoge energielasten. Vanuit het Rijk heeft de gemeente een extra bijdrage ontvangen voor de Energietoeslag als onderdeel van de algemene uitkering, dit bedrag is als bate in de jaarrekening verwerkt.

Wij hebben aanvullende werkzaamheden verricht als gevolg van deze nieuwe regeling en vastgesteld dat de bestede middelen correct zijn verwerkt.

Overige bevindingen

BTW en BTW Compensatiefonds
Eind december 2022 is een suppletie aangifte BTW en BTW compensatiefonds (BCF) ingediend bij de belastingdienst over de jaren 2017 t/m 2021. Per saldo is er sprake van een teruggave van € 0,9 miljoen. Deze suppleties zijn opgesteld door de gemeente naar aanleiding van een herijking van de Btw-labelling op basis van nieuwe wetgeving wat heeft geleid tot een aanpassing van de bijbehorende mengpercentages. Dit proces is zorgvuldig begeleid door de fiscalist van de gemeente. Wij hebben vastgesteld dat de verwerking op een adequate wijze heeft plaatsgevonden in de jaarrekening 2022.

Voorziening Beheer gebouwen
De omvang van de voorziening Beheer gebouwen bedraagt ultimo 2022 € 174.000. Wij hebben net als voorgaand jaar vastgesteld dat op basis van het huidige beheerplan de jaarlijkse dotaties aan de voorziening structureel hoger zijn dan de jaarlijkse onttrekkingen. Dit heeft tot gevolg dat de omvang van de voorziening ultimo 2042 zal stijgen naar € 1,9 miljoen. Op basis van deze informatie achten wij de omvang van de voorziening Beheer gebouwen te hoog.

Op grond van de notitie Materiële vaste activa heeft de gemeente twee keuzes:
- Ingeval de voorziening duidelijk een te grote omvang heeft gekregen, dan mag een overschot door middel van een Raadsbesluit in een keer vrijvallen ten gunste van het resultaat; of
- de toekomstige jaarlijkse toevoegingen kunnen met instemming van de Raad terug worden gebracht naar een lager niveau.

Wij hebben inmiddels begrepen dat een deel van de voorziening gebruikt zal worden voor het onderhoud van de sportaccommodaties van ESA. Dit zal nader worden besloten in de aankomende kadernota.

Verder is de analyse van de afwijkingen tussen de gerealiseerde onderhoudslasten in de jaarrekening en de geraamde onderhoudslasten volgens het beheerplan nog voor verbetering vatbaar. Wij zullen met u nader in gesprek treden om te kijken hoe u dit het best kan vormgeven voor aankomend jaar.

Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer B.V. (ESA)
Voorgaand jaar hebben wij in ons accountantsverslag gerapporteerd dat ESA sterk afhankelijk is van de exploitatiebijdrage van de gemeente. In 2022 is geconstateerd dat voor onderhoud van de sportaccommodaties een structureel hoger budget nodig is van de gemeente. Verder is de definitieve jaarrekening 2022 van ESA nog niet beschikbaar. ESA heeft aangegeven dat een mogelijk negatief resultaat kan worden opgevangen binnen het eigen vermogen van de B.V. Dit betekent dat geen afwaardering van de aandelen noodzakelijk is in de jaarrekening van de gemeente.

Verder zal de gemeente bij de resultaatverdeling een voorstel doen om budget vrij te maken om de subsidie aan ESA hoger vast te stellen dan wel een aanvullende subsidie te verstrekken om ook de liquiditeit van ESA te verbeteren.

Aandachtspunten auditcie

Paragraaf verbonden partijen
Op 2 november 2022 heeft de rekenkamer een rapport uitgebracht over verbonden partijen in Aalsmeer. Eén van de bevindingen was dat de paragraaf verbonden partijen in de begroting en jaarrekening niet volledig voldeed aan de wettelijke vereisten. De rekenkamer had ten aanzien van de paragraaf verbonden partijen de volgende bevindingen:

1. In de paragraaf verbonden partijen zijn niet altijd de meest recente financiële gegevens per verbonden partij opgenomen. Wij hebben dit eveneens geconstateerd tijdens de jaarrekeningcontrole 2021 en hierover gerapporteerd aan u in ons accountantsverslag.
2. De risico's per verbonden partij blijven onvermeld.

Wij hebben de paragraaf verbonden partijen in de jaarstukken 2022 nader beoordeeld op deze twee aspecten. Op basis hiervan constateren wij dat bovenstaande punten voldoende zijn opgevolgd:

1. In de definitieve jaarrekening zijn de financiële gegevens (resultaat, omvang eigen vermogen en omvang vreemd vermogen) per verbonden partij over 2022 voor zover beschikbaar opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.
2. De risico's per verbonden partij zijn tevens nader toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Rechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid
Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad.
Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 en addendum Kadernota rechtmatigheid 2021 en 2022 van de Commissie BBV.

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het college een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen het bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het college stelt uw gemeenteraad voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2022. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Wij constateren de volgende overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Programma	Lasten werkelijk	Overschrijdingen t.o.v. begroting (na wijziging)	Telt overschrijding mee voor het oordeel?	Toelichting
Programma 2	€ 7,9 miljoen	€ 145.000	Nee	De kostenoverschrijding van € 145.000 is onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel aangezien het grotendeels wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.
Programma 3	€ 1,2 miljoen	€ 69.000	Nee	€ 69.000 is onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel aangezien het past binnen het bestaande beleid

Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen
In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2022 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkopen blijkt dat voor enkele gemeentelijk inkooptrajecten met een inkoopwaarde van in totaal € 0,2 miljoen niet de juiste procedure is gevolgd en hebben dit bedrag daarom als rechtmatigheidsfout aangemerkt.

De rechtmatigheidsfout wordt veroorzaakt doordat bij overschrijdingen van het drempelbedrag er ten onrechte niet conform het Europees regime is aanbesteed of doordat er sprake is van een uitzondering op de aanbestedingsregels zonder dat daar een adequate juridisch pleitbaar standpunt is ingenomen

Naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne heeft de gemeente in 2022 vluchtelingen ondergebracht in hotels. Hiermee is in totaal een bedrag van € 1,1 miljoen gemoeid. Normaliter had dit Europees aanbesteed moeten worden aangezien de drempel van € 750.000 geldend voor sociale en specifieke diensten is overschreden. Echter heeft de gemeente beroep gedaan op dwingende spoed, waardoor volgens art. 2.37 van de Aanbestedingswet een 1 op 1 gunning (onderhandelingsprocedure zonder aankondiging) is toegestaan. Wel heeft de gemeente verzuimd om dit achteraf openbaar te maken via Tenderned. Volgens art. 2.134 van de Aanbestedingswet leidt dit verder tot een formele onrechtmatigheid (en dus niet tot een financiële onrechtmatigheid), waardoor deze fout niet hoeft te worden meegenomen in ons oordeel.

Financiering
In 2022 heeft uw gemeente één nieuwe langlopende lening afgesloten van € 10 miljoen. Wij hebben vastgesteld dat dit conform treasurystatuut heeft plaatsgevonden.

Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, het kasgeldlimiet en de naleving schatkistbankieren merken wij op dat de gemeente Aalsmeer zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf financiering respectievelijk de jaarrekening.

Kredieten
Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de gemeenteraad geautoriseerde kredieten. Wij constateren dat er geen overschrijdingen op investeringen aanwezig zijn ten opzichte van de gevoteerde kredieten.

Mutaties in de reserves
De mutaties in de reserves zoals opgenomen in de jaarrekening kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(x € 1.000)	Gewijzigde Begroting	Jaarrekening	Verschil
Dotaties	17.818	17.947	-129
Onttrekkingen	19.083	18.459	-624
Saldo mutaties in de reserves	**1.265**	**512**	**-754**

Uit onze controle inzake de mutaties in de reserves zijn geen bevindingen voortgekomen.

Jaarverslag

Jaarverslag
In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2022 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Verbonden partijen
Tijdens onze controle besteden wij specifieke aandacht aan de transacties met verbonden partijen van gemeente Aalsmeer. In het kader van onze controle hebben wij vastgesteld dat:
- De (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen m.u.v. de bevindingen op pagina 18.
- Geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude.
- Geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Hieronder zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Overeenstemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau.
Paragraaf Verbonden Partijen	Zie bevindingen op pagina 18.
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	De risico's zijn uitgebreid toegelicht in deze paragraaf. De kans en impact zijn tevens toegelicht.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Incidentele baten en lasten	De toelichting op de incidentele baten en lasten voldoet aan notitie 'Structurele en incidentele baten en lasten'.
Fraude	De gemeente heeft voor de kernorganisatie nog geen eigen frauderisicoanalyse opgesteld. Voor de werkorganisatie AA is deze wel opgesteld. Dit wordt verder benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

SiSa-bijlage en WNT

SiSa-bijlage
Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording
Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Beide topfunctionarissen zijn in loondienst en er hebben zich gedurende 2022 geen wijzigingen voorgedaan.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2022 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

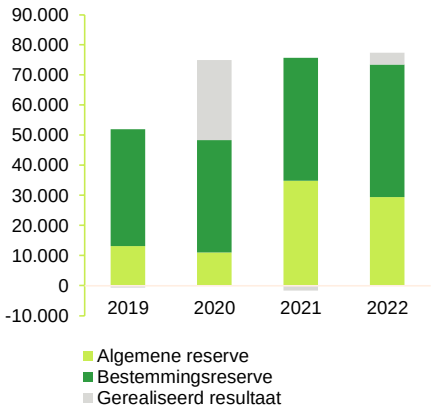
Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw gemeente betrokken zijn bij andere organisatie c.q. nevenactiviteiten hebben welke onder de WNT vallen) overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Financiële positie

Ontwikkelingen in de jaarcijfers

Verloop van het eigen vermogen van uw gemeente
Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2022 volgens de jaarrekening € 77,3 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)



Van de totale reserves ter hoogte van € 77,3 miljoen is € 29,4 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gedaald met € 5,3 miljoen. Per saldo is gedurende 2022 € 0,5 miljoen onttrokken aan de reserves. Deze onttrekking (ten gunste van het resultaat) vormt samen met het totaal saldo van baten en lasten (€ 3,3 miljoen voordelig) het gerealiseerde resultaat van € 3,8 miljoen.

Analyse van het resultaat
Het resultaat voor mutaties in de reserves laat een positief saldo zien. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten bedraagt afgerond € 3,3 miljoen positief.
In de begroting was rekening gehouden met een positief resultaat van € 1,9 miljoen.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vanaf pagina 161 in hoofdlijnen een verklaring gegeven voor de afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Als onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022 wordt overzichtelijk aangegeven welke baten en lasten als incidenteel zijn aan te merken. Voor een nader gedetailleerd inzicht van de afwijkingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u naar de toelichtingen per programma, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in uw jaarrekening.

Meerjarenperspectief
De gemeente heeft een sluitende begroting 2023 – 2026.

Financiële positie

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen
De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien.

Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen en een relatie naar de landelijke ontwikkelingen weergegeven:

Kengetallen	Gemeente		Landelijk	
	2022	2021	2022*	2021
Netto schuldquote	12	28	74	47
Netto schuldquote gecorrigeerd	8	27	68	41
Solvabiliteit	51	54	30	36
Grondexploitaties	7	15	7	8
Belastingcapaciteit	102	115	105	103
Structurele exploitatieruimte	5	3	0	3

* Op basis van de begroting 2022

Het kengetal schuldquote is sterk verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar (van 28% naar 12%).

De solvabiliteit is ligt gedaald in 2022 van 54% naar 51%. De VNG hanteert een signaalwaarde als de solvabiliteit onder de 20% komt. Op basis van de schuldquote en de solvabiliteit constateren wij dat de gemeente Aalsmeer financieel gezond is en beduidend beter scoort dan het landelijk gemiddelde.

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Belastingcapaciteit: de lastendruk in de gemeente Aalsmeer ten opzichte van het landelijk gemiddelde bedraagt 102%.

Op basis van het kengetal “structurele exploitatieruimte” blijkt dat er voldoende structurele begrotingsruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Financiële positie

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is een toelichting opgenomen op de weerstandscapaciteit van de gemeente. Op basis van de inventarisatie van de geïdentificeerde risico's, waarbij rekening wordt gehouden met kans op voordoen en financiële impact, wordt berekend welk bedrag benodigd is ter dekking van de geïdentificeerde risico's. Hierbij wordt verondersteld dat alle risico's zich nooit tegelijk voordoen. Wij kunnen ons vinden in dit uitgangspunt.

Hieronder is het verloop over de afgelopen 3 jaar weergegeven inclusief een kwalificatie van de weerstandsratio. De weerstandscapaciteit is voornamelijk opgebouwd vanuit de algemene reserve. De weerstandsratio kwalificeert als "ruim voldoende". Tevens voldoet het weerstandsratio aan de interne norm van 1,5.

De gemeente heeft in 2022 voor het eerst gebruik gemaakt van Monte Carlo simulaties. Dit heeft geleid tot een betere en inschatting van de risico's. De grootste door uw gemeente geïdentificeerde risico zijn:
- Risico's als gevolg van dat raad besluiten neemt in afwijking van eerdere besluitvorming die leidt tot schade bij derde partijen
- Garantiestelling GPAG B.V.
- Onvoorziene omstandigheden met een niet kwantificeerbare kans en impact.

(bedragen * EUR 1 mio)	2022	2021	2020
Weerstandscapaciteit	€ 40	€ 34	€ 37
Risico's	€ 25	€ 19	€ 13
Weerstandsratio	**1,6**	**1,8**	**2,8**

Weerstandsratio	Betekenis
>= 2.0	Uitstekend
1.4 < 2.0	Ruim voldoende
1.0 < 1.4	Voldoende
0.8 < 1.0	Matig
0.6 < 0.8	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende



Bevindingen interne beheersing

Bevindingen interne beheersing

Algemeen
Naar aanleiding van onze tussentijdse controle over 2022 hebben wij op 30 december 2022 een management letter uitgebracht. Onze doelstelling van deze controle is om een beeld te krijgen of de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle toereikend zijn in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Dit beeld is in belangrijke mate bepalend voor onze risico-inschatting en hiermee voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening géén materiële fouten bevat. Uit onze risico-inschatting komen een aantal risicogebieden naar voren die een verhoogd risico met zich meebrengen op een materiële fout in uw jaarrekening. De belangrijkste risico's / kernpunten zijn op pagina 8 weergegeven.

Geautomatiseerde gegevensverwerking
Wij rapporteren onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Bevindingen interne beheersing

Fraude en naleving wet- en regelgeving
Het college is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. De Raad is verantwoordelijk voor het toezicht op het college in de uitvoering van deze taken

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersings-maatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Wij hebben als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2022 uw inschatting inzake frauderisico's met betrekking tot uw organisatie besproken. Deze bespreking komt ook voort uit onze verplichte rapportage van de accountant over de uitkomsten van onze werkzaamheden met betrekking tot de ingeschatte frauderisico's in de controleverklaring.

Fraudebeheersing en onze observaties
Om bestuurders en toezichthouders houvast te bieden heeft het NBA in februari 2022 de brochure "Frauderisicobeheersing" uitgebracht. Wij adviseren u om kennis te nemen van de 11 aanbevelingen die hierin zijn gedaan.

Onderzoek laat zien dat het grootste deel van de fraudegevallen door middel van een 'tip' aan het licht komt. Dit maakt het belang van een fraudemeldpunt en klokkenluidersregeling groot. Wij hebben vastgesteld dat binnen de gemeente een klokkenluidersregeling aanwezig is.

In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot de naleving van wet- en regelgeving.

Wij hebben geconstateerd dat periodiek een frauderisico-analyse wordt opgesteld voor de AA-organisatie. Tevens is een 'fraude response plan' opgesteld, zodat u bij een vermoeden tot fraude bij uw organisatie tijdig kan anticiperen om mogelijke schade (financieel als reputatie) zo veel mogelijk te beperken. Voor de kernorganisatie Aalsmeer wordt momenteel een eigen frauderisico-analyse opgesteld. Deze zal in 2023 gefinaliseerd worden.

In de paragraaf 'Overige bevindingen' geven wij een nadere toelichting over de verplichting om in onze controleverklaring te rapporteren over fraude.

Bevindingen interne beheersing

Naleving wet- en regelgeving en overige
Wij informeren de gemeenteraad over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de gemeenteraad in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's
Uw gemeente maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw gemeente te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:
- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkopen welke in rekening zijn gebracht aan de gemeente ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.
- Door middel van een steekproef vaststellen of bij alle materiële grondaankopen en –verkopen door de gemeente vastgestelde procedures in materiële zin zijn gevolgd.
- Door middel van een steekproef vaststellen of alle verstrekte subsidies in overeenstemming met de geldende interne wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.



Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Wet versterking decentrale rekenkamers
Met ingang van 1 januari 2023 treedt voor gemeenten en provincies de wet versterking decentrale rekenkamers in werking. Deze wet is op 31 mei jl. met een ruime meerderheid in de Tweede Kamer aangenomen en op 27 september jl. door de Eerste Kamer als hamerstuk aanvaard.
Zodra de wet in werking treedt per 1 januari 2023 behoudt een verordening die een rekenkamerfunctie regelt (en de benoemingen op die basis) gedurende een jaar haar rechtskracht, dus tot 1 januari 2024. Daarvoor is in de wet versterking decentrale rekenkamers overgangsrecht getroffen. Dit geeft de gemeenteraad gedurende een jaar de gelegenheid om op basis van de nieuwe wet een onafhankelijke rekenkamer (zelfstandig of gemeenschappelijk) in te stellen, de leden te benoemen en de oude verordening in te trekken. Uiterlijk op 1 januari 2024 zal dus in alle gemeenten een onafhankelijke rekenkamer moeten zijn ingesteld, inclusief de benoeming van leden. Raadsleden die de rekenkamerfunctie uitoefenen, verliezen na intrekking van de verordening dan wel uiterlijk een jaar na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel van rechtswege het lidmaatschap van de rekenkamerfunctie. Ook de externe commissieleden van de rekenkamerfunctie houden dan van rechtswege op lid van de rekenkamerfunctie te zijn. Zij kunnen dan -desgewenst- conform de wet voor 6 jaar benoemd worden in de onafhankelijke rekenkamer.

Sustainability

De Europese Unie heeft één doel, en dat is de gezondheid en het welzijn van de mens verbeteren, door Europa klimaatneutraal te maken en onze natuurlijke habitat te beschermen.

Met een pakket aan maatregelen, de actieplannen die voortvloeien uit de EU Green Deal, beoogt Europa een transitie naar een duurzame en klimaat-neutrale economie. Onder het motto ‘No one will be left behind’ raken deze maatregelen alle sectoren. Dit vereist integrale verankering van sustainability in bedrijfsvoering en besluitvorming.

Europa vaart een andere koers: vrijblijvendheid is voorbij

Na ruim twee jaar werk en onderhandelingen heeft het Europese Parlement in november 2022 de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) aangenomen en inmiddels is deze goedgekeurd door de Europese Raad. De CSRD-rapportage bevat ten minste de volgende informatie:

- Business model en de integratie van sustainability daarin.
- Borging van sustainability in bedrijfsvoering en besluitvorming.
- Strategie en langetermijndoelstellingen die bijdragen aan een duurzame en klimaat neutrale economie.
- Impacts (positief en negatief) van uw organisatie op de maatschappij.
- Risico’s en kansen gerelateerd aan klimaat verandering voor uw business model en uw waardeketen.
- Zorgplicht waardeketen (o.a. mensenrechten en milieu-effecten).

De CSRD-rapportage verantwoording zijn vereist voor elke grote onderneming vanaf boekjaar 2025. De verwachting is dat deze richtlijnen niet verplicht zullen zijn voor lokale overheden. Op basis van een voortrekkersrol / voorbeeldfunctie van overheidsorganisatie inzake sustainability wordt echter wel verwacht dat er in de komende jaren steeds meer vrijwillig over dit onderwerp zal worden gerapporteerd. Wij adviseren u om dit onderwerp met uw raad te bespreken en de reikwijdte en informatieverschaffing inzake sustainability rapportage af te stemmen en uw registratie hierop voor te bereiden.

Overige onderwerpen

Publieke Managementletter ‘Scherp op fraude’
In december 2022 heeft de NBA de Publieke Managementletter ‘Scherp op fraude’ uitgebracht. Het voorkomen, opsporen en bestrijden van fraude in organisaties is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen. In de PML ‘Scherp op Fraude’ staan vijf signalen, ieder voorzien van aanbevelingen voor de diverse spelers in de keten, zoals bestuurders, toezichthouders en accountants. Deze signalen zijn:

- Slecht voorbeeld doet slecht volgen.
- Frauderisicoanalyse door het bestuur of directie ontbreekt.
- Meldingen van misstanden verdienen aandacht.
- Fraude overvalt organisaties.
- De accountant is onvoldoende professioneel-kritisch.

De PML is daarmee ook voor u relevant en het is nuttig om hier kennis van te nemen. Fraude is en blijft een belangrijk onderwerp voor ondernemingen en voor onze controle. Op de website van de NBA is de PML te downloaden.
https://www.nba.nl/globalassets/documenten/bijlagen-nieuwsberichten/2022/scherp-op-fraude.pdf

Eerder verschenen PML’s zijn beschikbaar op: https://www.nba.nl/themas/kennis-delen-en-pml/publieke-managementletters/

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden toeslagenproblematiek			
C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen			
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen			
C55	Aanpak energiearmoede			
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
D14	Specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertraging			
D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden			
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022			
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2022			
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022	Zie volgende pagina		
G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022			
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
G13	Regeling specifieke uitkering onderwijsroute			
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport			
H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022			
H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden			
H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage A – SiSa-bijlage (vervolg - Tozo)

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 2			
G4	Tozo 3			
G4	Tozo 4			
G4	Tozo 5			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	goedkeurend

Bijlage B – Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het college en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het college besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het college moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het college om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid en onzekerheden zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat. Rechtmatigheidsfouten kunnen niet gesaldeerd worden.

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
EU Aanbestedingsrechtmatigheid		191
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	0	**191**
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening		n.v.t.
Totaal	0	**191**

Onzekerheden

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Prestatielevering jeugd	414	414
Prestatielevering WMO	413	413
Prestatielevering PGB	114	114
Totaal onzekerheden	**941**	**941**

Bijlage C – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering
Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2022 onderkend, deze zijn weergegeven op pagina 9 van dit verslag.

Samenwerking met interne accountantsdienst/andere accountants
Voor de jaarrekening van de gemeente Aalsmeer maken wij gebruik van diverse verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen en uitvoeringsorganisaties:

- Belastingsamenwerking Amstelland: inzake de belastingen hebben wij een controle uitgevoerd wat heeft geresulteerd in een controleverklaring bij de belastingopgave van de gemeente Aalsmeer.

Inschakeling van interne / externe deskundigen
Wij hebben in het kader van onze controle op de aanbestedingen een aanbestedingsjurist ingeschakeld.

Bijlage D – Onafhankelijkheid

Bevestiging van onze onafhankelijkheid
Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Kwaliteitsborging
Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten.
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten.
- In- en extern kwaliteitsonderzoek.
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten.
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.

Op deze controleopdracht zijn geen specifieke maatregelen getroffen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Schriftelijke bevestigingen
Wij hebben aan het management schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie. Wij hebben de schriftelijke bevestigingen van het management verkregen.

Contactgegevens

drs. J.M.A. (John) Drost RA
Partner Audit
06 - 22 18 93 49
j.drost@bakertilly.nl

M.P.M. (Marc) Wijdoogen MSc. RA
Manager Audit
06 - 52 75 99 25
m.wijdoogen@bakertilly.nl

A. (Abdelghani) Boufdam MSc. RA
Manager Audit
06 – 52 76 54 23
a.boufdam@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:
Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Entrada 303
Postbus 85745
1114AA Amsterdam
+31 (0)20 – 644 2840

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp Meicirculaire 2023

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de meicirculaire 2023
2. In te stemmen met het advies om het incidenteel nadeel 2023 ad € 72.000 ten laste en cumulatieve voordeel 2024 tot en met 2027 van € 5.383.000 uit deze meicirculaire ten gunste van de stelpost behoedzaamheid te brengen;
3. In te stemmen met de verwerking van de taakmutaties met de samenhangende uitgaven zoals opgenomen in dit advies.
4. In te stemmen met de verrekening van de ambtelijke kosten Oekraïne ad € 58.600 voor het 2e halfjaar 2023 en de kosten hiervan te dekken uit het daarvoor beschikbaar gestelde budget.
5. In te stemmen met de financiële mutatie op basis van het voorlopig budget en de uitgaven BUIG in de programmabegroting 2023 te verwerken en het incidentele nadeel te verwerken ten laste van de stelpost behoedzaamheid.
6. In te stemmen met het raadsvoorstel en de daarin opgenomen volgende beslispunten:
    a. Kennis te nemen van de uitkomsten van de meicirculaire 2023
    b. De financiële gevolgen uit de meicirculaire 2023 overeenkomstig het voorstel te verwerken in de programmabegroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 – 2027.
7. Het raadsvoorstel en raadsbesluit aan te bieden aan de gemeenteraad voor besluitvorming gelijktijdig met de 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024.

Bijlagen Meicirculaire 2023

Ter bespreking B&W Ja
Besluit van de raad nodig Ja
Openbaarheid Ja

Participatie Nee

Behandeld in B&W-vergadering d.d. 20 juni 2023 , nr 5
Besluit B&W **Conform advies**

Datum 14 juni 2023
Nummer
Portefeuillehouder Financiën, mr. G.E. Oude Kotte

Besproken in staf met portefeuillehouder op 15 juni 2023

Afdeling Kernorganisatie
Behandelend ambtenaar I. Harmsen
Telefoonnummer 06- 3455 9876
E-mail inge.harmsen@aalsmeer.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Inzicht geven in de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2023 en de gevolgen daarvan voor de programmabegroting 2023 en het meerjaren perspectief 2024 tot en met 2027.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De raad informeren over de financiële mutaties in de algemene uitkering uit het gemeentefonds naar aanleiding van de meicirculaire 2023 en de wijzigingen daarvan op de begroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 tot en met 2027 als addendum toe te voegen aan de 1e bestuursrapportage 2023 en de Kadernota 2024 (raad 6 juli)

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Algemene dekkingsmiddelen (programma 8)

Aanleiding

Op 31 mei is de meicirculaire 2023 gepubliceerd die op 8 juni vanwege fouten in de eerdere versie is gerectificeerd. De meicirculaire 2023 geeft een actualisatie van de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds ten opzichte van de septembercirculaire 2022.en is gebaseerd op de Voorjaarsnota van het Rijk.
Over de komst van dit aanvullende voorstel is de raad in de aanbieding van de Kadernota 2024 geïnformeerd.

Argumenten

Samenvatting uitkomsten

- De meicirculaire betekent "onderaan de streep" een incidenteel voordeel van € 5,3 miljoen over de jaarschijven 2023 tot en met 2027. In dit bedrag is verwerkt dat in de Kadernota 2024 en de 1e Burap 2023 een bedrag van € 9,7 miljoen is ingeboekt voor verwachte areaal/nominaal inkomsten. De meicirculaire sec betekent een cumulatief voordelig resultaat voor Aalsmeer van afgerond € 15 miljoen;

- Belangrijke factor is hier de in de Voorjaarsnota van het Rijk structureel gemaakte extra Rijksbijdrage 2026 van macro € 1 miljard. Deze was in eerste aanleg (septembercirculaire 2022) slechts incidenteel. Zonder deze maatregel zou het structurele resultaat van het accres € 1,3 miljoen ongunstiger zijn geweest. Dit bedrag maakt overigens onderdeel uit van de in de Kadernota 2024 ingeboekte middelen;

- Daarnaast heeft het Rijk voor 2026 (eenzijdig) een nieuwe indexeringssystematiek op basis van de ontwikkeling van het bbp (bruto binnenlands product) aangekondigd. Op dit moment valt niet te overzien of deze nieuwe systematiek meer rust en stabiliteit brengt én tegelijkertijd toereikend zal blijken om de toekomstige gemeentelijke uitgavenontwikkeling (inclusief autonome groei) te compenseren. Dit is een belangrijke onzekerheid, c.q. risicofactor;

- De circulaire bevat verder een aantal specifieke taakmutaties. Deze mutaties worden budgettair neutraal verwerkt in relatie met samenhangende uitgaven- en of inkomstenposten. Verreweg de grootste mutatie post betreft de (her)invoering van een (brede) eigen bijdrage Wmo met ingang van 2026. Voor het overige beperkt het zich vooral tot eenmalige bedragen in 2023 voor armoedebeleid en kosten opvang Oekraïners.

Overige ontwikkelingen

Energietoelage 2023

Het Kabinet heeft besloten ook in 2023, evenals in 2022, de uitkering van een energietoeslag van € 1.300 door gemeenten aan de doelgroep mogelijk te maken. Hiermee is macro € 1,4 miljard gemoeid. Via de decembercirculaire heeft het Rijk reeds in het jaar 2022 de eerste tranche van dit bedrag (macro € 0,5 miljard) uitgekeerd aan gemeenten. De resterende € 900 miljoen zal niet, zoals oorspronkelijk voorgenomen, via de algemene uitkering worden verdeeld, maar via een decentralisatie-uitkering vanwege een gewijzigde verdeelsleutel waarbij bij Voorjaarsnota 2023 een bedrag van € 25 miljoen is overgeboekt naar de begroting van het ministerie van SZW als vangnet voor gemeenten waar het bedrag uit de verdeelsleutel voor 2023 achteraf ontoereikend blijkt. De verdeling van de resterende € 875 miljoen wordt bekend gemaakt in de septembercirculaire, aannemende dat dan de juridische grondslag voor de uitkering is geregeld.

Bekostiging lokale omroep

Het Rijk neemt de bekostiging van de lokale omroepen over van gemeenten. Dit zal gepaard gaan met een uitname uit het gemeentefonds. Wat dit precies betekent zal in een komende circulaire worden verwerkt.[1]

Fasering en aftopping invoering nieuw verdeelmodel

De meicirculaire bevat geen nieuwe inzichten of ontwikkelingen met betrekking tot de invoering van het nieuwe verdeelmodel voor de algemene uitkering. Met ingang van 2023 is de overstap gemaakt naar een nieuw verdeelmodel, met dien verstande dat de gekozen is voor een zeer gefaseerde en afgetopte invoering van de hieruit voortvloeiende herverdeeleffecten in de jaren 2023-2025. Het verdere vervolg na 2025 is afhankelijk gemaakt van nadere onderzoeken die inmiddels in de vertraging zitten. Vooralsnog bestaat er geen concreet zicht op een vervolg van de ingroei na 2025.

Van "samen-trap-op-trap-af" naar "indexering op basis van bbp"

Het kabinet heeft besloten dat het gemeentefonds vanaf 2027 geïndexeerd wordt op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). De volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp over de achterliggende 8 jaar, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt die van het lopende jaar. De meicirculaire bevat deze aankondiging, maar nog geen concrete cijfermatige vertaling. In deze circulaire is de koppeling aan bbp vanaf 2027 dus nog niet verwerkt.

Op dit moment valt niet te overzien of deze nieuwe systematiek meer rust en stabiliteit brengt én tegelijkertijd toereikend zal blijken om de toekomstige gemeentelijke uitgaven ontwikkeling (inclusief autonome groei) te compenseren. Dit is een belangrijke onzeker heid, c.q. risicofactor. De VNG heeft over deze eenzijdig door het Rijk doorgevoerde wijziging haar zorgen uitgesproken, omdat er uitgaven zijn, zoals zorgkosten, die sneller groeien dan het bbp.

Kanttekeningen

In dit collegeadvies is/ wordt op een aantal plekken ingegaan op een aantal risico's omtrent de ontwikkeling van het gemeentefonds:

- Consequenties van de (eenzijdige) invoering van de nieuwe indexeringssystematiek van het Rijk vanaf 2026.
- Cijfermatige uitkomst van de koppeling van de indexering aan het bbp vanaf 2027 niet gekeken is naar onderdelen waarvan de uitgaven sneller groeien dan het bbp zoals bijvoorbeeld de stijging van de gemeentelijke zorgkosten.

Ook is er op een aantal dossiers nog onzekerheid hoe deze zich gaan ontwikkelen:

---

[1] Visiebrief lokale omroepen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

- Opschalingskorting (Rijk houdt hier vooralsnog aan vast, nadelig effect op de meerjarenbegroting € 920.000).
- Beschikbaarstelling middelen jeugdzorg vanaf 2026.
- Maximale aftrek WOZ niet-woningen.

Financiën

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de uitkomsten van de meicirculaire 2023. Na dit overzicht volgt per mutatie toelichting.

*Negatief bedrag is voordelig/overschot; bedrag * € 1.000*

	2023	2024	2025	2026	2027
A. Uitkomsten meicirculaire					
A.1. budgettair meicirculaire 2023 ev.	**71**	**-702**	**-745**	**-2.324**	**-1.611**
1a. Suppletie bommen	*-14*				
1b. mutaties/afrekeningen oude jaren (2022)	*-24*				
1c. overig incidentele algemene mutaties	*-18*	*8*			
1d. Hervormingsagenda Jeugd		*-1.646*	*-1.110*		
** reeds ingeboekt/verwerkt in meerjarige begroting*		*1.661*	*1.530*	*1.054*	*608*
1e. Eenmalige Rijksbijdrage 2026 structureel gemaakt					*0*
1f. Algemene mutaties accres, uitkeringsfactor, areaal/nominaal, c.a.	*127*	*-717*	*-1.165*	*-3.378*	*-2.219*
A.2. taakmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2a. toegekende taakmutaties	*-163*	*31*	*-64*	*224*	*219*
2b. aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten	*163*	*-31*	*64*	*-224*	*-219*
Totaal	**71**	**-702**	**-745**	**-2.324**	**-1.611**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat alleen in 2023 het effect van de meicirculaire nadelig is. Het totaal effect van de jaren 2023 tot en met 2027 telt op tot € 5,311 miljoen voordelig. Aan het eind van deze paragraaf is een advies opgenomen hoe dit voordelig resultaat te verwerken in de programmabegroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 – 2027.

A.1. Budgettair effect meicirculaire 2023 ev.

1a. Suppletie bommen

Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Aalsmeer krijgt via de meicirculaire € 14.000 uitgekeerd. Deze middelen zijn om een specifieke reden aangevraagd en komen ten gunste van het betreffende project.

1b. mutaties/afrekeningen oude jaren (2022)

De meicirculaire bevat een beperkte bijstelling over 2022 van incidenteel € 24.000 voor delig door mutaties op aantallen verdeelmaatstaven, die op macroniveau leiden tot een verhoging van de uitkeringsfactor met één punt.

1c. Overige incidentele algemene mutaties

De meicirculaire bevat enkele kleinere mutaties van per saldo € 10.000 voordelig.

1d. Hervormingsagenda Jeugd
Grote gemeentelijke tekorten op Jeugd zijn een slepend dossier van onderhandelingen tussen Rijk en VNG, inclusief een doorlopende arbitrageprocedure. Recent is een principeakkoord tot stand gekomen over een Hervormingsagenda Jeugd[2]. Concreet bevat de meicirculaire eenmalige bedragen voor 2024 en 2025 van respectievelijk € 1,6 miljoen en € 1,1 miljoen als aanvullende bekostiging voor de bestaande tekorten.
De begroting van Aalsmeer bevat een voorschot van € 4,853 miljoen over de jaren 2024 t/m 2028. Dit voorschot is verrekend met de saldi van deze circulaire.
De beschikbaarstelling van de middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover.

1e. Eenmalige Rijksbijdrage 2026 structureel gemaakt
Het Regeerakkoord 2022-2026 van het Kabinet Rutte IV voorziet in veel eenmalige middelen voor de jaren 2023-2025, maar bevat tegelijkertijd een zeer sterke terugloop van de structurele middelen met ingang van 2026. Dat zet het structurele begrotingsperspectief van gemeenten onder grote druk. De afgelopen septembercirculaire bevatte een eenmalige extra Rijksbijdrage voor 2026. De jaarschijf 2026 kwam inmiddels in beeld als nieuwe jaarschijf van de gemeentelijke meerjarenbegroting 2023-2026. De structurele teruggang werd op deze manier voor een belangrijk deel doorgeschoven naar 2027.

In deze meicirculaire wordt het in 2026 toegevoegde bedrag structureel gemaakt. Voor Aalsmeer gaat dit om een jaarbedrag van € 1,3 miljoen. Zonder deze maatregel zou in 2027 een structurele verslechtering optreden ten opzichte van 2026 ter grootte van dit bedrag. In de Kadernota is overigens al rekening gehouden met deze structurele toevoeging.

ad. 1f: algemene mutaties accres, uitkeringsfactor, areaal/nominaal, c.a.
Deze paragraaf behandelt de meerjarige accresontwikkeling in samenhang met de nominale ontwikkeling en overige algemene mutaties die met elkaar "de lengte of de breedte", c.q. de groei/krimp van de speelruimte van de algemene uitkering bepalen.

1f-1) bijstelling nominaal en areaal (accres en maatstaven)
"Accres" is de gemeentefondsterm voor groei. Dit accres, c.q. deze groei kan ook negatief zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen nominaal accres (de totale mutatie inclusief inflatie) en reëel accres (de totale mutatie geschoond voor inflatie). De inflatiecomponent bevat naast loon- en prijsontwikkeling in enge zin ook een (beperkte) ruimte voor jaarlijkse autonome ontwikkelingen/groei. Tenzij anders vermeld wordt met accres het nominaal accres bedoeld.

*Negatief bedrag is voordelig/overschot; bedrag * € 1.000*

	2023	2024	2025	2026	2027
1f-1) bijstelling nominaal en areaal (accres en maatstaven)	-1.344	-2.613	-3.325	-5.458	-6.699
** reeds ingeboekt in Kademota*	*1.100*	*1.200*	*1.600*	*1.700*	*4.100*
1f-2) ontwikkeling WOZ	371	696	696	696	696
1f-3) Integraal Zorgakkoord			-136	-136	-136
1f-4) Herberekening opschalingskorting				-180	-180
Totaal	**127**	**-717**	**-1.165**	**-3.378**	**-2.219**

[2] Kabinet en gemeenten zetten belangrijke stap naar verbetering jeugdzorg | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl; Principeakkoord financiën Hervormingsagenda Jeugd | VNG

Rijk en VNG hebben vorig jaar een akkoord hadden bereikt over het bevriezen van de accressen gemeentefonds 2022-2025[3]. Dit betekent dat de accressen zoals opgenomen in de meicirculaire voor 2023-2025 nog wel worden geactualiseerd voor de loon- en prijsontwikkeling, maar dat het resterende deel (de volumecomponent) niet meer wordt aangepast. Dit deel wordt dus niet meer achteraf aangepast aan de werkelijke omvang van de Rijksuitgaven.
Dit laatste betekent, dat "de grootte van de koek" niet meer wijzigt door volume-effecten. Dat laat onverlet dat ontwikkelingen in de volumes van de afzonderlijke verdeelmaatstaven op landelijk niveau en op plaatselijk niveau nog wel tot allerlei volume-effecten (areaaleffecten) leiden.

Voor wat betreft de nominale ontwikkeling is de meicirculaire gebaseerd op de macro-economische prognoses in het Centraal Economisch Plan van het CPB (CEP, maart 2023).

Er is geen directe 1-op-1-relatie waardoor gemeenten hun nominale kosten automatisch via het gemeentefonds gecompenseerd krijgen. Denk aan de volgende verschillen:
1. Rijk en gemeenten kennen eigen cao's die ongelijktijdig verlopen en ook qua uitkomsten verschillen.
2. De Rijksbegroting kent verschillende indexen die niet parallel lopen met de gemeentelijke huishouding.
3. Het is wisselend en onduidelijk hoe/wanneer nominale ontwikkelingen zich exact vertalen in de uitzetting van departementsbegrotingen, c.q. Rijksuitgaven.
4. Onderdeel van de accressen is ook de volume ontwikkeling, denk aan zorguitgaven.

In de Kadernota 2024 en 1e Burap is reeds rekening gehouden met een aanvullende nominale compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen, alsmede met areaaleffecten door aanpassing inwonersaantallen en andere maatstaven. Het betreft een oplopende reeks van € 1,1 miljoen in 2023 tot € 4,1 miljoen in 2027.

In totaliteit is voor € 9,7 miljoen ingeboekt als te realiseren resultaat via deze meicirculaire, hetgeen bestaat uit de volgende onderdelen:

*Bedrag * € 1.000*

	2023	2024	2025	2026	2027
Dotatie aan stelpost nominaal aanvullend benodigd	600	700	1.100	1.200	2.300
Correctie verdeelmaatstaven (areaal) decembercirculaire 2022	500	500	500	500	500
Structurele bijstelling Rijk (1 miljard)	0	0	0	0	1.300
Totaal	**1.100**	**1.200**	**1.600**	**1.700**	**4.100**

Bij het berekenen van de stelpost nominaal vanaf 2025 is rekening gehouden met een prijsontwikkeling van 3% per jaar in 2025 en verder en een loonontwikkeling van 5% (incl. sociale lasten) in 2025/2026 en van 4% in 2027. Het volume waarop de prijsontwikkeling 2025 t/m 2027 wordt gebaseerd is bijgesteld ten opzichte van de septembercirculaire, gebaseerd op een recente beoordeling van de begrotingsposten.

1f-2) ontwikkeling WOZ
Het verdeelstelsel voor de algemene uitkering houdt rekening met verschillen in belastingcapaciteit tussen gemeenten. De achterliggende gedachte is, dat gemeenten met hogere WOZ-waarden geacht worden meer eigen belastinginkomsten te genereren en minder geld

[3] https://vng.nl/nieuws/akkoord-bevriezen-volume-accres-gemeentefonds-2022-2025

uit het gemeentefonds nodig hebben. Technisch werkt dit via een negatieve verdeelmaatstaf (aftrekpost) belastingcapaciteit. Het negatieve bedrag via deze verdeelmaatstaf wordt weer verdeeld via de overige verdeelmaatstaven en de uitkeringsfactor zodat de koek even groot blijft. De aftrekpost wordt berekend door de werkelijke WOZ-waarde per gemeente te vermenigvuldigen met landelijke geldende rekentarieven voor woningen en niet-woningen. Daarbij doet 80% van de woningwaarde mee en 70% van de waarde niet-woningen.

De herberekening van het onderdeel WOZ/belastingcapaciteit levert een nadeel op van € 371.000 in 2023, oplopend naar structureel € 696.000 vanaf 2024.

De bijstellingen 2023 en 2024 zijn twee verschillende stappen:

- Als eerste stap is de actuele stand van de WOZ-waarden voor 2023 bepaald. Dit heeft gevolgen voor de gemeentelijke ozb-opbrengst, maar ook voor de algemene uitkering. Het nadeel van € 371.000 moet in relatie worden bezien met de verhoging in de 1e Burap/Kadernota van de OZB-belasting met € 800.000. Exclusief deze mutatie was de ontwikkeling WOZ 2023 positief geweest;
- Het nadeel in 2024 en verder ad € 0,7 miljoen zit ingebakken in de voor Aalsmeer ongunstige systematiek en komt door een nadelig herverdeeleffect op de verwerking van de jaarlijkse WOZ-hertaxatie. Aalsmeer scoort ongunstig op deze maatstaf door de relatief hoge woningwaarden. Landelijk houdt de meicirculaire voor 2024 rekening met een waardestijging van 3% voor woningen en 2% voor niet-woningen. Deze waardeontwikkeling is ook op de Aalsmeerse cijfers toegepast. In het najaar, bij de opmaak van de tariefvoorstellen ozb voor 2024 wordt dit opnieuw beoordeeld. Dan is meer informatie beschikbaar over de waardeontwikkeling in Aalsmeer.
- Het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering (vanaf 2023) bevat een maximale aftrek voor de WOZ-niet woningen. Dit is in 2024 van toepassing op de opbrengst WOZ-niet woning eigenaren. De aftrekpost is daardoor € 28.000 lager dan zonder die aftopping. Op dit moment bestaat geen duidelijkheid over hoe de aftrekpost van aftopping exact berekend moet worden. Vanuit behoedzaamheid is rekening gehouden met de voor Aalsmeer minst positieve berekening. Verwacht wordt dat bij het opstellen van de begroting duidelijkheid is van het Ministerie van BZK over deze berekening.

1g-4) Integraal Zorgakkoord

Het kabinet stelt structureel extra middelen beschikbaar aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo. Voor Aalsmeer komt dit neer op € 136.000. Dit biedt achteraf gedeeltelijke compensatie voor reeds in de begroting verwerkte uitgavenverhogingen.

1g-5) Herberekening opschalingskorting

Het Rijk houdt onverminderd vast aan een volledige doorvoering van de omstreden opschalingskorting per 2026. Oorspronkelijk was dit een jaarlijks oplopende korting, maar dit is in achterliggende jaren bevroren en doorgeschoven en wordt nu in één keer voor het volle bedrag in 2026 gekort. Op basis van een geactualiseerde berekening gaat het voor Aalsmeer om een korting van € 920.000. In de huidige meerjarenbegroting staat een korting opgenomen van € 1,1 miljoen.

A.2. Taakmutaties

De meicirculaire bevat de volgende nieuwe toevoegingen en onttrekkingen in verband met specifieke maatregelen (taakmutaties). De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Afhankelijk van de aard en omvang van de maatregel kan nadere besluitvorming plaatsvinden aan de hand van aparte advisering.

Naast een aantal kleinere posten en overwegend incidentele bedragen voor 2023 bevat deze circulaire één grote structurele taakmutatie: een uitname uit het gemeentefonds van € 280.000 per 2026 vanwege de voorgenomen (her)invoering van een Wmo-brede eigen bijdrage. In de bestaande meerjarenbegroting staat met ingang van 2025 een uitname uit het gemeentefonds opgenomen van € 100.000 met een samenhangende compenserende inkomstenpost vanwege de voorgenomen (her)invoering van een eigen bijdrage Hulp bij huishouden. Via deze meicirculaire komt dit te vervallen (per saldo € 180.000 aanvullend tekort via deze circulaire).

Daarnaast wordt een structureel bedrag van afgerond € 0,1 miljoen onttrokken vanwege de overheveling van een bedrag voor brede combinatiefuncties sport naar een nieuwe, brede specifieke uitkering (Spuk GALA).

specificatie taakmutaties

positief bedrag is uitgavenverhoging/inkomstenverlaging; negatief bedrag is uitgavenverlagin/inkomstenverhoging; bedrag x 1.000 euro

	2023	2024	2025	2026	2027
a) Wet goed verhuurderschap	13	1	1	1	1
b) Procedure vaststelling verkiezingsuitslag	7	7	7	7	7
c) Flankerend beleid energie armoede	36				
d) Dienstverlening aanpak schulden/armoede	29				
e1) Leerlingenvervoer ontheemden Oekraïne	47				
e2) Taalonderwijs ontheemden Oekraïne	64				
f1) Participatie - in relatie tot AM-Match	60	52	47	39	44
f2) Participatie - nieuwe doelgroep	3	5	5	5	5
g) eigen bijdrage Hbh/Wmo			100	-180	-180
h) overheveling brede combif. naar Spuk GALA	-96	-96	-96	-96	-96
Totaal toekenning taakmutaties	**163**	**-31**	**64**	**-224**	**-219**

Ad. a) Wet goed verhuurderschap
Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken door het wetsvoorstel goed Verhuurderschap. Het wetsvoorstel zal naar verwachting in juli 2023 in werking treden. Het wetsvoorstel introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden. Via de decembercirculaire 2023 heeft Aalsmeer € 20.000 ontvangen voor de uitvoering van deze wet. De toegepaste verdeling is naderhand aangepast, waardoor Aalsmeer € 1.000 extra krijgt. Daarnaast keert deze meicirculaire een vergoeding uit voor eenmalige implementatiekosten: € 12.000. Conform het advies over de decembercirculaire 2022 houden we deze middelen beschikbaar voor de uitvoering van de wet, maar is het advies om een voorstel van de AA-organisatie af te wachten voordat deze worden toegekend voor uitvoering.

Ad. b) Procedure vaststelling verkiezingsuitslag
Gemeenten ontvangen een vergoeding voor de meerkosten van de Wet nieuwe procedure verkiezingsuitslag. Voor Aalsmeer is dat € 7.000.

Ad. c) Flankerend beleid energie armoede
Het kabinet maakt middelen vrij om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Onderdeel daarvan is een bedrag via het gemeentefonds aan gemeenten voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. Aalsmeer ontvangt in 2023 een eenmalig bedrag van € 36.000.

Ad. d) Dienstverlening aanpak schulden en armoede
Als onderdeel van de door het Kabinet gepresenteerde Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet in 2023 middelen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede. Aalsmeer ontvangt in 2023 een eenmalig bedrag van € 29.000.

Ad e) Leerlingenvervoer en taalonderwijs ontheemden Oekraïne
Gemeenten ontvangen bedragen voor de kosten van leerlingenvervoer en taalonderwijs ontheemden Oekraïne. Voor Aalsmeer gaat het om € 47.000 voor leerlingenvervoer en € 64.000 voor taalonderwijs.

Ad f) Participatie
De bedragen die Aalsmeer ontvangt via de Decentralisatie uitkering Werk zijn geactualiseerd. Dit betreft enerzijds het WSW-budget met als direct samenhangende post de gemeentelijke bijdrage aan AM-Match. Het budget wordt verhoogd met € 60.000 in 2023 door indexering. In latere jaren neemt dit af door de afbouw van het macrobudget. Daarnaast ontstaat door de afbouw, c.q. inperking van de WSW en de Wajong een toenemende nieuwe doelgroep voor de gemeentelijke re-integratie. Het gemeentelijke budget om deze doelgroepen naar zo regulier mogelijk werk te begeleiden neemt ook toe. Hiervoor is een bijstelling van € 3.000 opgenomen in 2023 en € 5.000 structureel vanaf 2024.

Ad. g) Eigen bijdrage Hbh/Wmo
In de bestaande meerjarenbegroting staat met ingang van 2025 een uitname uit het gemeentefonds opgenomen van € 100.000 met een samenhangende compenserende inkomstenpost vanwege de voorgenomen (her)invoering van een eigen bijdrage Hulp bij huishouden. Via deze meicirculaire komt dit te vervallen.
In plaats daarvan bereidt het Rijk een Wmo-brede eigen bijdrageregeling voor met ingang van 2026. Hiervoor is voor Aalsmeer een bedrag gemoeid van € 280.000 (per saldo een toename vanaf 2026 ad. € 180.000).

Ad. h) Vervallen middelen brede combinatiefuncties
Onderdeel van de algemene uitkering was tot dusver een bedrag voor brede combinatiefuncties sport. Met ingang van 2023 gaat dit bedrag (€ 96.000) op in een separate, nieuwe specifieke uitkering (Spuk GALA).

A.2. Budgettair effect BUIG 2023

Bij de definitieve vaststelling van het BUIG-budget in het najaar wordt nog een indexering toegevoegd van ruim 10% inclusief de doorwerking van de verhoging van het wettelijk minimumloon (WML). Op basis van de door het rijk afgegeven indicatie gaat dit om een bedrag van € 454.000. Tegelijkertijd is het BUIG-budget verlaagd met € 58.000.
Per saldo is de bijdrage Rijk voor BUIG € 396.000 hoger dan nu in de begroting 2023 opgenomen.
In het najaar zal meer duidelijkheid komen over de doorwerking van de hogere asielinstroom en samenhangende huisvesting van statushouders in de bijstandsbudgetten. De financiële impact daarvan is nu nog niet bekend.

In de berekening van de uitgaven aan bijstand moet de landelijke verhoging van de bijstandsnormen nog worden verwerkt. Dit laatste naar aanleiding van de verhoging van het minimumloon met 10%. Ten aanzien van de bestandsontwikkeling is er in de eerste vijf maanden van 2023 sprake een stijging van het bestand uitkeringsgerechtigden vergeleken met de stand van eind 2022. Waar dit aantal eind 2022 lag op 248 uitkeringen is dit in mei

2023 gestegen tot 260. In Aalsmeer zijn relatief veel statushouders ingestroomd die vanwege hun inburgeringstraject een langere weg afleggen richting werk.

Het in de begroting 2023 opgenomen bedrag is gebaseerd op een bestandscijfer van 245 uitkeringen. De verhoging van de bijstandsnormen in combinatie met de stijging van het bestand leidt tot een bijstelling van € 474.000 van de lasten.

Per saldo resulteert bovenstaande in een bijstelling van het resultaat op BUIG van € 78.000 nadelig. Het advies is om deze post ten laste van de stelpost behoedzaamheid te brengen.

In het najaar wordt het BUIG-budget 2023 definitief vastgesteld en wordt het voorlopige budget voor 2024 bekend gemaakt.

A.3. Ambtelijke kosten Oekraïne 2e halfjaar 2023

Uit het meest recente overzicht van begin juni blijkt dat in Aalsmeer circa 380 Oekraïners verblijven. Ze zijn in 3 categorieën geregistreerd:

- 109 in de gemeentelijke opvang
- 91 in de particuliere opvang
- 183 arbeidsmigranten

Naast instroom en uitstroom van een beperkt aantal personen per week is met name ook het verschuiven van Oekraïners van de ene naar de andere categorie arbeidsintensief. Door de AA-organisatie worden de werkzaamheden hiertoe uitgevoerd. Het advies is om voor de uitvoeringskosten 2e halfjaar 2023 voor de opvang van Oekraïners een uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen van € 58.600 en deze te dekken uit het daartoe beschikbare budget. De kosten van de ambtelijke inzet voor het 1e halfjaar zijn reeds in de 1e bestuursrapportage 2023 opgenomen.

B. Advies met betrekking tot verwerking van het effect uit de meicirculaire 2023 in de programmabegroting

Het financieel perspectief in de 1e bestuursrapportage 2023 respectievelijk de Kadernota 2024 ziet er als volgt uit:

	2023	2024	2025	2026	2027
Perspectief 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024	17	0	0	0	-1.033

Onderdeel van dit perspectief is een aantal taakstellingen die nog moeten worden ingevuld waaronder die voor de AA-claims. Op dit moment is nog niet duidelijk of de AA claims in totale omvang gedekt kunnen worden uit de voorstellen die nog gaan komen. Komen er onvoldoende voorstellen dan komen deze kosten van het begrotingsresultaat.

Het totaal aan taakstellingen in de programmabegroting 2023 is:

Overzicht taakstellingen programma-begroting 2023/ Kadernota 2024	2023	2024	2025	2026	2027
AA-claims		1.529	1.524	1.260	993
Jeugd		278	192	592	592
WMO		150	450	750	900
Samenkracht en burgerparticipatie	70	100	100	100	100
Arbeidsparticipatie	70	70	70	70	70
Milieubeleid	100	100	100	100	100
Totaal taakstellingen	**240**	**2.227**	**2.436**	**2.872**	**2.755**

Daarnaast is er sprake van een aantal investeringen in de pijplijn, zoals de brandweerkazerne, sportaccommodaties ESA, het verduurzamen van de gemeentelijke accommodaties en de beheer- en onderhoudsbudgetten van o.a. het Hornmeerpark.
Verder zijn er taakstellingen opgenomen op het genomen op het gebied van de WMO en jeugd waarvan op dit moment niet in beeld is of deze volledig kunnen worden gerealiseerd.
Daarnaast is onder kanttekeningen ingegaan op een aantal ontwikkelingen in relatie tot de algemene uitkering zelf waarover nu nog geen zekerheid is. Om die reden is het advies om het positieve saldo 2024 tot en met 2027 nu eerst toe te voegen aan de stelpost behoedzaamheid en in de voorbereiding van de programmabegroting 2024 als alle voorstellen in beeld zijn de integrale afweging van de inzet van deze middelen te maken.

De omvang van de stelpost behoedzaamheid na bovenstaand advies is

	2023	2024	2025	2026	2027
Knelpunten	26	38	87	87	87
Behoedzaamheidsreservering begroting 2023	1.304	1.197	1.408	548	582
Stelpost knelpunten/ behoedzaamheidsreservering Kadernota 2024	**1.330**	**1.235**	**1.495**	**635**	**669**
Voorstel meicirculaire 2023	-149	702	745	2.324	1.611
Stelpost knelpunten/ behoedzaamheidsreservering na meicirculaire 2023	**1.181**	**1.937**	**2.240**	**2.959**	**2.280**

De VNG adviseert om in de begroting 2026 – 2027 inzichtelijk te maken wat de impact is van het tekort aan rijksmiddelen (zie Resolutie "Naar een rechtvaardig, duurzaam en solide financieel perspectief"). Daarom wordt nu niet voorgesteld om de middelen 2027 toe te voegen aan het nadelig begrotingsresultaat 2027 dat in de Kadernota 2024 is geschetst, omdat dit ten koste gaat van een aantal ambities die nu nog niet financieel vertaald zijn.

Communicatie

Geen

Procedure

Bijgevoegd raadsvoorstel en – besluit nazenden aan de gemeenteraad en toevoegen aan de agenda van 6 juli waarin ook de 1e bestuursrapportage 2023 en de Kadernota 2024 staan geagendeerd.
Met dit voorstel heeft de raad het meest recente beeld over de ontwikkeling van de gemeentefinanciën op dit moment.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Portefeuillehouder Financiën, mr. G.E. Oude Kotte

Datum B&W-besluit 20 juni 2023

Afdeling Kernorganisatie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
I. Harmsen
0297-387575
inge.harmsen@aalsmeer.nl

Voor de vergadering van raad d.d.
6 juli 2023

Behandelen in de raadscommissie Maatschappij en bestuur
op 29 juni 2023

Onderwerp

Meicirculaire 2023

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de meicirculaire 2023
2. De financiële gevolgen uit de meicirculaire 2023 overeenkomstig dit voorstel, zoals geschetst onder A1, A2, A3 en B, te verwerken in de programmabegroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 – 2027.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Inzicht geven in de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2023 en de gevolgen daarvan voor de programmabegroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 tot en met 2027.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De raad informeren over de financiële mutaties in de algemene uitkering uit het gemeentefonds naar aanleiding van de meicirculaire 2023 en de wijzigingen daarvan op de begroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 tot en met 2027 als addendum toe te voegen aan de 1e bestuursrapportage 2023 en de Kadernota 2024 (raad 6 juli).

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Algemene dekkingsmiddelen (programma 8)

Aanleiding

Op 31 mei is de meicirculaire 2023 gepubliceerd die op 8 juni vanwege fouten in de eerdere versie is gerectificeerd. De meicirculaire 2023 geeft een actualisatie van de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds ten opzichte van de septembercirculaire 2022.en is gebaseerd op de Voorjaarsnota van het Rijk.
Over de komst van dit aanvullende voorstel bent u in de aanbiedingsbrief van de Kadernota 2024 geïnformeerd.

Argumenten

Samenvatting uitkomsten

- De meicirculaire betekent "onderaan de streep" een incidenteel voordeel van € 5,3 miljoen over de jaarschijven 2023 tot en met 2027. In dit bedrag is verwerkt dat in de Kadernota 2024 en de 1e Burap 2023 een bedrag van € 9,7 miljoen is ingeboekt voor verwachte areaal/nominaal inkomsten. De meicirculaire sec betekent een cumulatief voordelig resultaat voor Aalsmeer van afgerond € 15 miljoen;

- Belangrijke factor is hier de in de Voorjaarsnota van het Rijk structureel gemaakte extra Rijksbijdrage 2026 van macro € 1 miljard. Deze was in eerste aanleg (septembercirculaire 2022) slechts incidenteel. Zonder deze maatregel zou het structurele resultaat van het accres € 1,3 miljoen ongunstiger zijn geweest. Dit bedrag maakt overigens onderdeel uit van de in de Kadernota 2024 ingeboekte middelen;

- Daarnaast heeft het Rijk voor 2026 (eenzijdig) een nieuwe indexeringssystematiek op basis van de ontwikkeling van het bbp (bruto binnenlands product) aangekondigd. Op dit moment valt niet te overzien of deze nieuwe systematiek meer rust en stabiliteit brengt én tegelijkertijd toereikend zal blijken om de toekomstige gemeentelijke uitgavenontwikkeling (inclusief autonome groei) te compenseren. Dit is een belangrijke onzekerheid, c.q. risicofactor;

- De circulaire bevat verder een aantal specifieke taakmutaties. Deze mutaties worden budgettair neutraal verwerkt in relatie met samenhangende uitgaven- en of inkomstenposten. Verreweg de grootste mutatie post betreft de (her)invoering van een (brede) eigen bijdrage Wmo met ingang van 2026. Voor het overige beperkt het zich vooral tot eenmalige bedragen in 2023 voor armoedebeleid en kosten opvang Oekraïners.

Overige ontwikkelingen

Energietoelage 2023

Het Kabinet heeft besloten ook in 2023, evenals in 2022, de uitkering van een energietoeslag van € 1.300 door gemeenten aan de doelgroep mogelijk te maken. Hiermee is macro € 1,4 miljard gemoeid. Via de decembercirculaire heeft het Rijk reeds in het jaar 2022 de eerste tranche van dit bedrag (macro € 0,5 miljard) uitgekeerd aan gemeenten. De resterende € 900 miljoen zal niet, zoals oorspronkelijk voorgenomen, via de algemene uitkering worden verdeeld, maar via een decentralisatie-uitkering vanwege een gewijzigde verdeelsleutel waarbij bij Voorjaarsnota 2023 een bedrag van € 25 miljoen is overgeboekt naar de begroting van het ministerie van SZW als vangnet voor gemeenten waar het bedrag uit de verdeelsleutel voor 2023 achteraf ontoereikend blijkt. De verdeling van de resterende € 875 miljoen wordt bekend gemaakt in de septembercirculaire, aannemende dat dan de juridische grondslag voor de uitkering is geregeld.

Bekostiging lokale omroep

Het Rijk neemt de bekostiging van de lokale omroepen over van gemeenten. Dit zal gepaard gaan met een uitname uit het gemeentefonds. Wat dit precies betekent zal in een komende circulaire worden verwerkt.[1]

Fasering en aftopping invoering nieuw verdeelmodel

De meicirculaire bevat geen nieuwe inzichten of ontwikkelingen met betrekking tot de invoering van het nieuwe verdeelmodel voor de algemene uitkering. Met ingang van 2023 is de overstap gemaakt naar een nieuw verdeelmodel, met dien verstande dat de gekozen is voor een zeer gefaseerde en afgetopte invoering van de hieruit voortvloeiende herverdeeleffecten in de jaren 2023-2025. Het verdere vervolg na 2025 is afhankelijk gemaakt van nadere onderzoeken die inmiddels in de vertraging zitten. Vooralsnog bestaat er geen concreet zicht op een vervolg van de ingroei na 2025.

Van "samen-trap-op-trap-af" naar "indexering op basis van bbp"

Het kabinet heeft besloten dat het gemeentefonds vanaf 2027 geïndexeerd wordt op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). De volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp over de achterliggende 8 jaar, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt die van het lopende jaar. De meicirculaire bevat deze aankondiging, maar nog

[1] Visiebrief lokale omroepen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

geen concrete cijfermatige vertaling. In deze circulaire is de koppeling aan bbp vanaf 2027 dus nog niet verwerkt.

Op dit moment valt niet te overzien of deze nieuwe systematiek meer rust en stabiliteit brengt én tegelijkertijd toereikend zal blijken om de toekomstige gemeentelijke uitgaven ontwikkeling (inclusief autonome groei) te compenseren. Dit is een belangrijke onzeker heid, c.q. risicofactor. De VNG heeft over deze eenzijdig door het Rijk doorgevoerde wijziging haar zorgen uitgesproken, omdat er uitgaven zijn, zoals zorgkosten, die sneller groeien dan het bbp.

Kanttekeningen

In dit raadsvoorstel is op een aantal plekken ingegaan op een aantal risico's omtrent de ontwikkeling van het gemeentefonds:

- Consequenties van de (eenzijdige) invoering van de nieuwe indexeringssystematiek van het Rijk vanaf 2026.
- Cijfermatige uitkomst van de koppeling van de indexering aan het bbp vanaf 2027 niet gekeken is naar onderdelen waarvan de uitgaven sneller groeien dan het bbp zoals bijvoorbeeld de stijging van de gemeentelijke zorgkosten.

Ook is er op een aantal dossiers nog onzekerheid hoe deze zich gaan ontwikkelen:

- Opschalingskorting (Rijk houdt hier vooralsnog aan vast, nadelig effect op de meerjarenbegroting € 920.000).
- Beschikbaarstelling middelen jeugdzorg vanaf 2026.
- Maximale aftrek WOZ niet-woningen.

Financiën

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de uitkomsten van de meicirculaire 2023. Na dit overzicht volgt per mutatie toelichting.

*Negatief bedrag is voordelig/overschot; bedrag * € 1.000*

	2023	2024	2025	2026	2027
A. Uitkomsten meicirculaire					
A.1. budgettair meicirculaire 2023 ev.	**71**	**-702**	**-745**	**-2.324**	**-1.611**
1a. Suppletie bommen	*-14*				
1b. mutaties/afrekeningen oude jaren (2022)	*-24*				
1c. overig incidentele algemene mutaties	*-18*	*8*			
1d. Hervormingsagenda Jeugd		*-1.646*	*-1.110*		
** reeds ingeboekt/verwerkt in meerjarige begroting*		*1.661*	*1.530*	*1.054*	*608*
1e. Eenmalige Rijksbijdrage 2026 structureel gemaakt					*0*
1f. Algemene mutaties accres, uitkeringsfactor, areaal/nominaal, c.a.	*127*	*-717*	*-1.165*	*-3.378*	*-2.219*
A.2. taakmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2a. toegekende taakmutaties	*-163*	*31*	*-64*	*224*	*219*
2b. aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten	*163*	*-31*	*64*	*-224*	*-219*
Totaal	**71**	**-702**	**-745**	**-2.324**	**-1.611**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat alleen in 2023 het effect van de meicirculaire nadelig is. Het totaal effect van de jaren 2023 tot en met 2027 telt op tot € 5,311 miljoen voordelig.

Aan het eind van deze paragraaf is een advies opgenomen hoe dit voordelig resultaat te verwerken in de programmabegroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 – 2027.

A.1. Budgettair effect meicirculaire 2023 ev.

1a. Suppletie bommen
Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Aalsmeer krijgt via de meicirculaire € 14.000 uitgekeerd. Deze middelen zijn om een specifieke reden aangevraagd en komen ten gunste van het betreffende project.

1b. mutaties/afrekeningen oude jaren (2022)
De meicirculaire bevat een beperkte bijstelling over 2022 van incidenteel € 24.000 voordelig door mutaties op aantallen verdeelmaatstaven, die op macroniveau leiden tot een verhoging van de uitkeringsfactor met één punt.

1c. Overige incidentele algemene mutaties
De meicirculaire bevat enkele kleinere mutaties van per saldo € 10.000 voordelig.

1d. Hervormingsagenda Jeugd
Grote gemeentelijke tekorten op Jeugd zijn een slepend dossier van onderhandelingen tussen Rijk en VNG, inclusief een doorlopende arbitrageprocedure. Recent is een principe akkoord tot stand gekomen over een Hervormingsagenda Jeugd[2]. Concreet bevat de mei circulaire eenmalige bedragen voor 2024 en 2025 van respectievelijk € 1,6 miljoen en € 1,1 miljoen als aanvullende bekostiging voor de bestaande tekorten.
De begroting van Aalsmeer bevat een voorschot van € 4,853 miljoen over de jaren 2024 t/m 2028. Dit voorschot is verrekend met de saldi van deze circulaire.
De beschikbaarstelling van de middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover.

1e. Eenmalige Rijksbijdrage 2026 structureel gemaakt
Het Regeerakkoord 2022-2026 van het Kabinet Rutte IV voorziet in veel eenmalige middelen voor de jaren 2023-2025, maar bevat tegelijkertijd een zeer sterke terugloop van de structurele middelen met ingang van 2026. Dat zet het structurele begrotingsperspectief van gemeenten onder grote druk. De afgelopen septembercirculaire bevatte een eenmalige extra Rijksbijdrage voor 2026. De jaarschijf 2026 kwam inmiddels in beeld als nieuwe jaarschijf van de gemeentelijke meerjarenbegroting 2023-2026. De structurele teruggang werd op deze manier voor een belangrijk deel doorgeschoven naar 2027.

In deze meicirculaire wordt het in 2026 toegevoegde bedrag structureel gemaakt. Voor Aalsmeer gaat dit om een jaarbedrag van € 1,3 miljoen. Zonder deze maatregel zou in 2027 een structurele verslechtering optreden ten opzichte van 2026 ter grootte van dit bedrag. In de Kadernota is overigens al rekening gehouden met deze structurele toevoeging.

ad. 1f: algemene mutaties accres, uitkeringsfactor, areaal/nominaal, c.a.
Deze paragraaf behandelt de meerjarige accresontwikkeling in samenhang met de nominale ontwikkeling en overige algemene mutaties die met elkaar "de lengte of de breedte", c.q. de groei/krimp van de speelruimte van de algemene uitkering bepalen.

---

[2] Kabinet en gemeenten zetten belangrijke stap naar verbetering jeugdzorg | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl; Principeakkoord financiën Hervormingsagenda Jeugd | VNG

1f-1) bijstelling nominaal en areaal (accres en maatstaven)
"Accres" is de gemeentefondsterm voor groei. Dit accres, c.q. deze groei kan ook negatief zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen nominaal accres (de totale mutatie inclusief inflatie) en reëel accres (de totale mutatie geschoond voor inflatie). De inflatiecomponent bevat naast loon- en prijsontwikkeling in enge zin ook een (beperkte) ruimte voor jaarlijkse autonome ontwikkelingen/groei. Tenzij anders vermeld wordt met accres het nominaal accres bedoeld.

*Negatief bedrag is voordelig/overschot; bedrag * € 1.000*

	2023	2024	2025	2026	2027
1f-1) bijstelling nominaal en areaal (accres en maatstaven)	-1.344	-2.613	-3.325	-5.458	-6.699
** reeds ingeboekt in Kadernota*	*1.100*	*1.200*	*1.600*	*1.700*	*4.100*
1f-2) ontwikkeling WOZ	371	696	696	696	696
1f-3) Integraal Zorgakkoord			-136	-136	-136
1f-4) Herberekening opschalingskorting				-180	-180
Totaal	**127**	**-717**	**-1.165**	**-3.378**	**-2.219**

Rijk en VNG hebben vorig jaar een akkoord hadden bereikt over het bevriezen van de accressen gemeentefonds 2022-2025[3]. Dit betekent dat de accressen zoals opgenomen in de meicirculaire voor 2023-2025 nog wel worden geactualiseerd voor de loon- en prijsontwikkeling, maar dat het resterende deel (de volumecomponent) niet meer wordt aangepast. Dit deel wordt dus niet meer achteraf aangepast aan de werkelijke omvang van de Rijksuitgaven.
Dit laatste betekent, dat "de grootte van de koek" niet meer wijzigt door volume-effecten. Dat laat onverlet dat ontwikkelingen in de volumes van de afzonderlijke verdeelmaatstaven op landelijk niveau en op plaatselijk niveau nog wel tot allerlei volume-effecten (areaaleffecten) leiden.

Voor wat betreft de nominale ontwikkeling is de meicirculaire gebaseerd op de macro-economische prognoses in het Centraal Economisch Plan van het CPB (CEP, maart 2023).

Er is geen directe 1-op-1-relatie waardoor gemeenten hun nominale kosten automatisch via het gemeentefonds gecompenseerd krijgen. Denk aan de volgende verschillen:
1. Rijk en gemeenten kennen eigen cao's die ongelijktijdig verlopen en ook qua uitkomsten verschillen.
2. De Rijksbegroting kent verschillende indexen die niet parallel lopen met de gemeentelijke huishouding.
3. Het is wisselend en onduidelijk hoe/wanneer nominale ontwikkelingen zich exact vertalen in de uitzetting van departementsbegrotingen, c.q. Rijksuitgaven.
4. Onderdeel van de accressen is ook de volume ontwikkeling, denk aan zorguitgaven.

In de Kadernota 2024 en 1e Burap is reeds rekening gehouden met een aanvullende nominale compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen, alsmede met areaaleffecten door aanpassing inwonersaantallen en andere maatstaven. Het betreft een oplopende reeks van € 1,1 miljoen in 2023 tot € 4,1 miljoen in 2027.

In totaliteit is voor € 9,7 miljoen ingeboekt als te realiseren resultaat via deze meicirculaire, hetgeen bestaat uit de volgende onderdelen:

[3] https://vng.nl/nieuws/akkoord-bevriezen-volume-accres-gemeentefonds-2022-2025

*Bedrag * € 1.000*

	2023	2024	2025	2026	2027
Dotatie aan stelpost nominaal aanvullend benodigd	600	700	1.100	1.200	2.300
Correctie verdeelmaatstaven (areaal) decembercirculaire 2022	500	500	500	500	500
Structurele bijstelling Rijk (1 miljard)	0	0	0	0	1.300
Totaal	**1.100**	**1.200**	**1.600**	**1.700**	**4.100**

Bij het berekenen van de stelpost nominaal vanaf 2025 is rekening gehouden met een prijsontwikkeling van 3% per jaar in 2025 en verder en een loonontwikkeling van 5% (incl. sociale lasten) in 2025/2026 en van 4% in 2027. Het volume waarop de prijsontwikkeling 2025 t/m 2027 wordt gebaseerd is bijgesteld ten opzichte van de septembercirculaire, gebaseerd op een recente beoordeling van de begrotingsposten.

1f-2) ontwikkeling WOZ

Het verdeelstelsel voor de algemene uitkering houdt rekening met verschillen in belastingcapaciteit tussen gemeenten. De achterliggende gedachte is, dat gemeenten met hogere WOZ-waarden geacht worden meer eigen belastinginkomsten te genereren en minder geld uit het gemeentefonds nodig hebben. Technisch werkt dit via een negatieve verdeelmaatstaf (aftrekpost) belastingcapaciteit. Het negatieve bedrag via deze verdeelmaatstaf wordt weer verdeeld via de overige verdeelmaatstaven en de uitkeringsfactor zodat de koek even groot blijft. De aftrekpost wordt berekend door de werkelijke WOZ-waarde per gemeente te vermenigvuldigen met landelijke geldende rekentarieven voor woningen en niet-woningen. Daarbij doet 80% van de woningwaarde mee en 70% van de waarde niet-woningen.

De herberekening van het onderdeel WOZ/belastingcapaciteit levert een nadeel op van € 371.000 in 2023, oplopend naar structureel € 696.000 vanaf 2024.

De bijstellingen 2023 en 2024 zijn twee verschillende stappen:

- Als eerste stap is de actuele stand van de WOZ-waarden voor 2023 bepaald. Dit heeft gevolgen voor de gemeentelijke ozb-opbrengst, maar ook voor de algemene uitkering. Het nadeel van € 371.000 moet in relatie worden bezien met de verhoging in de 1e Burap/Kadernota van de OZB-belasting met € 800.000. Exclusief deze mutatie was de ontwikkeling WOZ 2023 positief geweest;
- Het nadeel in 2024 en verder ad € 0,7 miljoen zit ingebakken in de voor Aalsmeer ongunstige systematiek en komt door een nadelig herverdeeleffect op de verwerking van de jaarlijkse WOZ-hertaxatie. Aalsmeer scoort ongunstig op deze maatstaf door de relatief hoge woningwaarden. Landelijk houdt de meicirculaire voor 2024 rekening met een waardestijging van 3% voor woningen en 2% voor niet-woningen. Deze waardeontwikkeling is ook op de Aalsmeerse cijfers toegepast. In het najaar, bij de opmaak van de tariefvoorstellen ozb voor 2024 wordt dit opnieuw beoordeeld. Dan is meer informatie beschikbaar over de waardeontwikkeling in Aalsmeer.
- Het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering (vanaf 2023) bevat een maximale aftrek voor de WOZ-niet woningen. Dit is in 2024 van toepassing op de opbrengst WOZ-niet woning eigenaren. De aftrekpost is daardoor € 28.000 lager dan zonder die aftopping. Op dit moment bestaat geen duidelijkheid over hoe de aftrekpost van aftopping exact berekend moet worden. Vanuit behoedzaamheid is rekening gehouden met de voor Aalsmeer minst positieve berekening. Verwacht wordt dat bij het opstellen van de begroting duidelijkheid is van het Ministerie van BZK over deze berekening.

1g-4) Integraal Zorgakkoord

Het kabinet stelt structureel extra middelen beschikbaar aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als

gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo. Voor Aalsmeer komt dit neer op € 136.000. Dit biedt achteraf gedeeltelijke compensatie voor reeds in de begroting verwerkte uitgavenverhogingen.

1g-5) Herberekening opschalingskorting
Het Rijk houdt onverminderd vast aan een volledige doorvoering van de omstreden opschalingskorting per 2026. Oorspronkelijk was dit een jaarlijks oplopende korting, maar dit is in achterliggende jaren bevroren en doorgeschoven en wordt nu in één keer voor het volle bedrag in 2026 gekort. Op basis van een geactualiseerde berekening gaat het voor Aalsmeer om een korting van € 920.000. In de huidige meerjarenbegroting staat een korting opgenomen van € 1,1 miljoen.

A.2. Taakmutaties
De meicirculaire bevat de volgende nieuwe toevoegingen en onttrekkingen in verband met specifieke maatregelen (taakmutaties). De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Afhankelijk van de aard en omvang van de maatregel kan nadere besluitvorming plaatsvinden aan de hand van aparte advisering.
Naast een aantal kleinere posten en overwegend incidentele bedragen voor 2023 bevat deze circulaire één grote structurele taakmutatie: een uitname uit het gemeentefonds van € 280.000 per 2026 vanwege de voorgenomen (her)invoering van een Wmo-brede eigen bijdrage. In de bestaande meerjarenbegroting staat met ingang van 2025 een uitname uit het gemeentefonds opgenomen van € 100.000 met een samenhangende compenserende inkomstenpost vanwege de voorgenomen (her)invoering van een eigen bijdrage Hulp bij huishouden. Via deze meicirculaire komt dit te vervallen (per saldo € 180.000 aanvullend tekort via deze circulaire).

Daarnaast wordt een structureel bedrag van afgerond € 0,1 miljoen onttrokken vanwege de overheveling van een bedrag voor brede combinatiefuncties sport naar een nieuwe, brede specifieke uitkering (Spuk GALA).

specificatie taakmutaties

positief bedrag is uitgavenverhoging/inkomstenverlaging; negatief bedrag is uitgavenverlagin/inkomstenverhoging; bedrag x 1.000 euro

	2023	2024	2025	2026	2027
a) Wet goed verhuurderschap	13	1	1	1	1
b) Procedure vaststelling verkiezingsuitslag	7	7	7	7	7
c) Flankerend beleid energie armoede	36				
d) Dienstverlening aanpak schulden/armoede	29				
e1) Leerlingenvervoer ontheemden Oekraïne	47				
e2) Taalonderwijs ontheemden Oekraïne	64				
f1) Participatie - in relatie tot AM-Match	60	52	47	39	44
f2) Participatie - nieuwe doelgroep	3	5	5	5	5
g) eigen bijdrage Hbh/Wmo			100	-180	-180
h) overheveling brede combif. naar Spuk GALA	-96	-96	-96	-96	-96
Totaal toekenning taakmutaties	**163**	**-31**	**64**	**-224**	**-219**

Ad. a) Wet goed verhuurderschap
Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken door het wetsvoorstel goed Verhuurderschap. Het wetsvoorstel zal naar verwachting in juli 2023 in werking treden. Het wetsvoorstel introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden. Via de decembercirculaire 2023 heeft Aalsmeer € 20.000 ontvangen voor de uitvoering van deze wet. De toegepaste verdeling is naderhand aangepast,

waardoor Aalsmeer € 1.000 extra krijgt. Daarnaast keert deze meicirculaire een vergoeding uit voor eenmalige implementatiekosten: € 12.000. Conform het advies over de decembercirculaire 2022 houden we deze middelen beschikbaar voor de uitvoering van de wet, maar is het advies om een voorstel van de AA-organisatie af te wachten voordat deze worden toegekend voor uitvoering.

Ad. b) Procedure vaststelling verkiezingsuitslag
Gemeenten ontvangen een vergoeding voor de meerkosten van de Wet nieuwe procedure verkiezingsuitslag. Voor Aalsmeer is dat € 7.000.

Ad. c) Flankerend beleid energie armoede
Het kabinet maakt middelen vrij om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Onderdeel daarvan is een bedrag via het gemeentefonds aan gemeenten voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. Aalsmeer ontvangt in 2023 een eenmalig bedrag van € 36.000.

Ad. d) Dienstverlening aanpak schulden en armoede
Als onderdeel van de door het Kabinet gepresenteerde Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet in 2023 middelen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede. Aalsmeer ontvangt in 2023 een eenmalig bedrag van € 29.000.

Ad e) Leerlingenvervoer en taalonderwijs ontheemden Oekraïne
Gemeenten ontvangen bedragen voor de kosten van leerlingenvervoer en taalonderwijs ontheemden Oekraïne. Voor Aalsmeer gaat het om € 47.000 voor leerlingenvervoer en € 64.000 voor taalonderwijs.

Ad f) Participatie
De bedragen die Aalsmeer ontvangt via de Decentralisatie uitkering Werk zijn geactualiseerd. Dit betreft enerzijds het WSW-budget met als direct samenhangende post de gemeentelijke bijdrage aan AM-Match. Het budget wordt verhoogd met € 60.000 in 2023 door indexering. In latere jaren neemt dit af door de afbouw van het macrobudget. Daarnaast ontstaat door de afbouw, c.q. inperking van de WSW en de Wajong een toenemende nieuwe doelgroep voor de gemeentelijke re-integratie. Het gemeentelijke budget om deze doelgroepen naar zo regulier mogelijk werk te begeleiden neemt ook toe. Hiervoor is een bijstelling van € 3.000 opgenomen in 2023 en € 5.000 structureel vanaf 2024.

Ad. g) Eigen bijdrage Hbh/Wmo
In de bestaande meerjarenbegroting staat met ingang van 2025 een uitname uit het gemeentefonds opgenomen van € 100.000 met een samenhangende compenserende inkomstenpost vanwege de voorgenomen (her)invoering van een eigen bijdrage Hulp bij huishouden. Via deze meicirculaire komt dit te vervallen.
In plaats daarvan bereidt het Rijk een Wmo-brede eigen bijdrageregeling voor met ingang van 2026. Hiervoor is voor Aalsmeer een bedrag gemoeid van € 280.000 (per saldo een toename vanaf 2026 ad. € 180.000).

Ad. h) Vervallen middelen brede combinatiefuncties
Onderdeel van de algemene uitkering was tot dusver een bedrag voor brede combinatiefuncties sport. Met ingang van 2023 gaat dit bedrag (€ 96.000) op in een separate, nieuwe specificieke uitkering (Spuk GALA).

A.2. Budgettair effect BUIG 2023

Bij de definitieve vaststelling van het BUIG-budget in het najaar wordt nog een indexering toegevoegd van ruim 10% inclusief de doorwerking van de verhoging van het wettelijk minimumloon (WML). Op basis van de door het rijk afgegeven indicatie gaat dit om een bedrag van € 454.000. Tegelijkertijd is het BUIG-budget verlaagd met € 58.000.
Per saldo is de bijdrage Rijk voor BUIG € 396.000 hoger dan nu in de begroting 2023 opgenomen.
In het najaar zal meer duidelijkheid komen over de doorwerking van de hogere asielinstroom en samenhangende huisvesting van statushouders in de bijstandsbudgetten. De financiële impact daarvan is nu nog niet bekend.

In de berekening van de uitgaven aan bijstand moet de landelijke verhoging van de bijstandsnormen nog worden verwerkt. Dit laatste naar aanleiding van de verhoging van het minimumloon met 10%. Ten aanzien van de bestandsontwikkeling is er in de eerste vijf maanden van 2023 sprake een stijging van het bestand uitkeringsgerechtigden vergeleken met de stand van eind 2022. Waar dit aantal eind 2022 lag op 248 uitkeringen is dit in mei 2023 gestegen tot 260. In Aalsmeer zijn relatief veel statushouders ingestroomd die vanwege hun inburgeringstraject een langere weg afleggen richting werk.

Het in de begroting 2023 opgenomen bedrag is gebaseerd op een bestandscijfer van 245 uitkeringen. De verhoging van de bijstandsnormen in combinatie met de stijging van het bestand leidt tot een bijstelling van € 474.000 van de lasten.

Per saldo resulteert bovenstaande in een bijstelling van het resultaat op BUIG van € 78.000 nadelig. Het voorstel is om deze post ten laste van de stelpost behoedzaamheid te brengen.

In het najaar wordt het BUIG-budget 2023 definitief vastgesteld en wordt het voorlopige budget voor 2024 bekend gemaakt.

A.3. Ambtelijke kosten Oekraïne 2e halfjaar 2023

Uit het meest recente overzicht van begin juni blijkt dat in Aalsmeer circa 380 Oekraïners verblijven. Ze zijn in 3 categorieën geregistreerd:

- 109 in de gemeentelijke opvang
- 91 in de particuliere opvang
- 183 arbeidsmigranten

Naast instroom en uitstroom van een beperkt aantal personen per week is met name ook het verschuiven van Oekraïners van de ene naar de andere categorie arbeidsintensief. Door de AA-organisatie worden de werkzaamheden hiertoe uitgevoerd. Het voorstel is om voor de uitvoeringskosten 2e halfjaar 2023 voor de opvang van Oekraïners een uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen van € 58.600 en deze te dekken uit het daartoe beschikbare budget. De kosten van de ambtelijke inzet voor het 1e halfjaar zijn reeds in de 1e bestuursrapportage 2023 opgenomen.

B. Advies met betrekking tot verwerking van het effect uit de meicirculaire 2023 in de programmabegroting

Het financieel perspectief in de 1e bestuursrapportage 2023 respectievelijk de Kadernota 2024 ziet er als volgt uit:

	2023	2024	2025	2026	2027
Perspectief 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024	**17**	**0**	**0**	**0**	**-1.033**

Onderdeel van dit perspectief is een aantal taakstellingen die nog moeten worden ingevuld waaronder die voor de AA-claims. Op dit moment is nog niet duidelijk of de AA claims in totale omvang gedekt kunnen worden uit de voorstellen die nog gaan komen. Komen er onvoldoende voorstellen dan komen deze kosten van het begrotingsresultaat.

Het totaal aan taakstellingen in de programmabegroting 2023 is:

Overzicht taakstellingen programmabegroting 2023/ Kadernota 2024	2023	2024	2025	2026	2027
AA-claims		1.529	1.524	1.260	993
Jeugd		278	192	592	592
WMO		150	450	750	900
Samenkracht en burgerparticipatie	70	100	100	100	100
Arbeidsparticipatie	70	70	70	70	70
Milieubeleid	100	100	100	100	100
Totaal taakstellingen	**240**	**2.227**	**2.436**	**2.872**	**2.755**

Daarnaast is er sprake van een aantal investeringen in de pijplijn, zoals de brandweerkazerne, sportaccommodaties ESA, het verduurzamen van de gemeentelijke accommodaties en de beheer- en onderhoudsbudgetten van o.a. het Hornmeerpark. Verder zijn er taakstellingen opgenomen op het genomen op het gebied van de WMO en jeugd waarvan op dit moment niet in beeld is of deze volledig kunnen worden gerealiseerd.
Daarnaast is onder kanttekeningen ingegaan op een aantal ontwikkelingen in relatie tot de algemene uitkering zelf waarover nu nog geen zekerheid is. Om die reden is het voorstel om het positieve saldo 2024 tot en met 2027 nu eerst toe te voegen aan de stelpost behoedzaamheid en in de voorbereiding van de programmabegroting 2024 als alle voorstellen in beeld zijn de integrale afweging van de inzet van deze middelen te maken.

De omvang van de stelpost behoedzaamheid na bovenstaand advies is

	2023	2024	2025	2026	2027
Knelpunten	26	38	87	87	87
Behoedzaamheidsreservering begroting 2023	1.304	1.197	1.408	548	582
Stelpost knelpunten/ behoedzaamheidsreservering Kadernota 2024	**1.330**	**1.235**	**1.495**	**635**	**669**
Voorstel meicirculaire 2023	-149	702	745	2.324	1.611
Stelpost knelpunten/ behoedzaamheidsreservering na meicirculaire 2023	**1.181**	**1.937**	**2.240**	**2.959**	**2.280**

De VNG adviseert om in de begroting 2026 – 2027 inzichtelijk te maken wat de impact is van het tekort aan rijksmiddelen (zie Resolutie "Naar een rechtvaardig, duurzaam en solide financieel perspectief"). Daarom wordt nu niet voorgesteld om de middelen 2027 toe te voegen aan het nadelig begrotingsresultaat 2027 dat in de Kadernota 2024 is geschetst, omdat dit ten koste gaat van een aantal ambities die nu nog niet financieel vertaald zijn.

Communicatie

Geen

Procedure

Na de raadsvergadering van 6 juli sturen wij dit voorstel samen met de kadernota ter informatie aan Gedeputeerde Staten.
In de voorbereiding van de programmabegroting 2024 doen wij u een voorstel over de integrale afweging van de inzet van de middelen die nu op de stelpost behoedzaamheid zijn opgenomen.

Bijlagen

Meicirculaire 2023

de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de meicirculaire 2023
2. De financiële gevolgen uit de meicirculaire 2023 overeenkomstig dit voorstel, zoals geschetst onder A1, A2, A3 en B, te verwerken in de programmabegroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 – 2027.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 6 juli 2023.

De griffier, De voorzitter,

O. van Kolck mr. G.E. Oude Kotte

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Meicirculaire 2023



de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

DGOBDR/ Bestuur, Financiën en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

Datum
31 mei 2023

Kenmerk
2023- 0000285703

circulaire

Onderwerp	meicirculaire gemeentefonds 2023
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaires	decembercirculaire 2022 (2022-0000678404); septembercirculaire 2022 (2022-0000522394); meicirculaire 2022 (2022-0000259109)
Ingangsdatum	31 mei 2023
Geldig tot	1 juli 2024

Voorwoord

Voor u ligt de meicirculaire gemeentefonds 2023. Deze circulaire informeert u over de gemeentefondsuitkeringen voor 2023 en verder, gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk.

De politiek-bestuurlijke zaken worden in hoofdstuk 1 belicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. Vooral de latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u veel succes toe bij de uitvoering van uw taken.

Mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hanke Bruins Slot

Inhoudsopgave

1 Hoofdpunten 1
1.1 Inleiding 1
1.2 Algemene uitkering 1
1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 3
2 Algemene uitkering 4
2.1 Inleiding 4
2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering 4
1. Accres 5
2. Plafond BTW-compensatiefonds 8
3. Financieringssystematiek 9
4. Loon- en prijsbijstelling 2023: Participatie 9
5. Flankerend beleid energiearmoede 10
6. Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden 10
7. Jeugdzorg 10
8. Loon- en prijsbijstelling 2023: AP Jeugdhulp 11
9. Loon- en prijsbijstelling 2023: Voogdij 18+ 11
10. Compensatieregeling voogdij 18+ 11
11. Werkdrukverlaging jeugdbescherming 11
12. Integraal zorgakkoord (Wmo abonnementstarief) 12
13. Eigen bijdrage Wmo 12
14. Overgangsrecht levenslang 12
15. Voorschoolse educatie 12
16. Versterking dienstverlening gemeenten 13
17. Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag 13
18. Permanente registratie kiezers buitenland 14
19. Kiescollege niet ingezeten 14
20. GDI voorzieningen 2022 14
21. Handhaving energielabel C kantoren 14
2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering 15
2.4 Overige mededelingen algemene uitkering 16
2.4.1 Bommenregeling 16
2.5 Veranderingen in het verdeelstelsel 17
2.5.1 Maatstaf ozb: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven 17
2.5.2 Maatstaven, gewichten, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen 17
3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 22
3.1 Inleiding 22
3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen 22
1. Wet Goed Verhuurderschap 23
2. Einde Lening Inburgeringsplicht (ELIP) 24

3. Outreachend werken 24
4. Taal voor ontheemden uit Oekraïne 24
5. Begeleiding jongeren naar werk 25
6. Aanpak lerarentekort G4 26
7. Jeugdcontributie bibliotheken 26
8. Leerlingenvervoer Oekraïne 26
9. Bodembescherming 27
10. Voorkomen van dakloosheid 27
10a. Nationaal Actieplan Dakloosheid 27
10b. Pilot EU burgers 27
11. RES regio's 28
12. Voogdij 18+ Compensatieregeling (IU) 28
13. Voogdij 18+ bijzondere functies (IU) 28
14. Inkomstenderving 2020 en 2021 28
15. Maatschappelijke begeleiding 29
16. Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+ (IU) 29
17. Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie (IU) 29
18. Loon- en prijsbijstelling 2023 Beschermd Wonen (IU) 30
19. Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag 30
3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen 31
3.3.1 Maatschappelijke opvang 31
3.3.2 Armoedebestrijding kinderen 31
3.3.3 Kinderen in een AZC 32
3.3.4 Voorschoolse voorzieningen peuters 32
3.3.5 Faciliteitenbesluit opvangcentra (nabetaling 2021) 32
3.3.6 Ophoging decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang 32
3.3.7 Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders 33
3.3.8 Knelpunten verdeelproblematiek 33
4 Overige mededelingen 34
4.1 Inleiding 34
4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen 34
4.3 Energietoelage 2023 35
4.4 Beschermd Wonen 35
4.5 Regiowijziging Veenendaal 35
4.6 Nacalculatie suppletie-uitkering IUSD 36
4.7 Landelijk gemiddelde kengetal belastingcapaciteit 36
4.8 Redelijk peil 2024 36
4.9 Integraal overzicht financiën gemeenten 36
4.10 Verfijning Iv3 Wmo en Jeugd 36
4.11 Analyse gemeentebegrotingen 37

4.12 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl 37
Bijlagen 38
Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2023 39
Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2023 per cluster 41
Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2024 43
Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2024 per cluster 45
Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2023-2028 47
Bijlage 2.2.2 Overzicht mutaties 2022 BTW-compensatiefonds 48
Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering bommenregeling 49
Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor 51
Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2023-2028 53
Bijlage 3.2-1 Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap 56
Bijlage 3.2-2 Decentralisatie-uitkering Einde lening Inburgeringsplicht (ELIP) 60
Bijlage 3.2-4 Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden Oekraïne 64
Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Begeleiding jongeren naar werk 68
Bijlage 3.2-7 Decentralisatie-uitkering Jeugdcontributie bibliotheken 69
Bijlage 3.2-8 Leerlingenvervoer Oekraïne 70
Bijlage 3.2-9 Decentralisatie-uitkering Bodembescherming 74
Bijlage 3.2-10a Decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid 75
Bijlage 3.2-10b Decentralisatie-uitkering Pilot EU burgers 76
Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën 77
Bijlage 3.2-12 Integratie-uitkering Voogdij 18+ Compensatieregeling 78
Bijlage 3.2-14 Decentralisatie-uitkering Inkomstenderving 2020 en 2021 79
Bijlage 3.2-15 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding 80
Bijlage 3.3.1 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang 84
Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen 85
Bijlage 3.3.3 Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC 89
Bijlage 3.3.4 Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorzieningen peuters 92
Bijlage 4.8 Redelijk peil 2024 96

1 Hoofdpunten

1.1 Inleiding

Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Daarnaast bepalen factoren als belastingopbrengsten, gemeentelijke rentebaten, dividendopbrengsten en grondexploitatie mede de financiële ruimte van gemeenten. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De informatie is steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen.

1.2 Algemene uitkering

Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2023 en verder. Op basis van de keuzes uit het coalitieakkoord en aanvullende afspraken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is het accres voor de jaren tot en met 2025 gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire bijgesteld wordt op basis van de laatste inzichten van het Centraal Planbureau (CPB) over de loon- en prijsontwikkeling. In deze meicirculaire wordt de loon- en prijs-tranche van 2023 vastgezet.

In het coalitieakkoord is besloten om het accres vanaf 2026 niet langer te koppelen aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Voor 2026 en verder is het accres gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt geactualiseerd op basis van de laatste inzichten van het CPB over de loon- en prijsontwikkeling.

Het kabinet heeft, als uitwerking van het coalitieakkoord, besloten dat het gemeente- en provinciefonds vanaf 2027 geïndexeerd worden op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt die van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel ‘op niveau’ blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen,

waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend. In de Miljoenennota 2024 worden voor 2027 en verder de cijfers op basis van de bbp-systematiek berekend en opgenomen op basis van de op dat moment meest actuele gegevens. In deze circulaire is de koppeling aan bbp vanaf 2027 dus nog niet verwerkt.

Een toelichting op de accresontwikkelingen is opgenomen in paragraaf 2.2-1 van deze circulaire en meer in detail in paragraaf 4.6 en in bijlage 9 van de Voorjaarsnota 2023.

Plafond BTW-compensatiefonds
Verder informeert deze circulaire over de definitieve afrekening van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) over 2022. Bij Miljoenennota 2023 werd de ruimte onder het plafond voor 2022 geraamd op € 320,917 miljoen Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn afgenomen met € 2,929 miljoen. Dit tekort wordt onttrokken aan het gemeentefonds.

Bijstelling accres 2022 (extra prijsbijstelling 2022)
In 2022 is de inflatie na het uitkomen van het CEP 2022 aanzienlijk gestegen. Daarom heeft het kabinet bij Najaarsnota 2022 besloten om eenmalig een structurele prijsbijstelling over 2022 uit te keren. Deze extra prijsbijstelling zal worden gebaseerd op CEP 2023, waarbij gekeken gaat worden naar de inflatieontwikkeling over 2022 (t.o.v. CEP 2022 (T-1)). De prijsbijstelling geldt ook voor het gemeentefonds. Bij de berekening zijn de nieuwe grondslagen op basis van Miljoenennota 2023 gehanteerd om aan te sluiten bij de reguliere uitkering van de prijsbijstelling 2023 komend voorjaar. [1]

Financieringssystematiek medeoverheden
In het coalitieakkoord heeft het kabinet een nieuwe financieringssystematiek voor medeoverheden aangekondigd met als doel een stabiele(re) financiering en meer autonomie voor medeoverheden. Bij Miljoenennota 2023 heeft het kabinet aanvullend eenmalig € 1 miljard voor gemeenten en € 0,1 miljard voor provincies beschikbaar gesteld voor 2026, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek. Dit bedrag, opgeteld € 1,1 miljard, komt vanaf 2027 structureel beschikbaar. Daarnaast worden de fondsen vanaf 2027 geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bbp. Hiermee wordt een stabiele, solide en duurzame financiële basis geboden. Voorlopig is hiervoor aanvullend budget gereserveerd van € 150 miljoen in 2027 en € 300 miljoen in 2028 voor gemeenten en van € 15 miljoen in 2027 en € 30 miljoen in 2028 voor provincies. Tezamen komt het extra budget voor gemeenten en provincies in 2027 volgens de huidige raming uit op € 1,3 miljard.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat bij het uitwerken van een nieuwe financieringssystematiek, de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Op gemeentelijk niveau wordt in samenspraak met de VNG bezien welke

[1] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 36 250, nr. 1, p.14

mogelijkheden er zijn qua modernisering en uitbreiding van het belastinggebied, waarbij op basis van de uitkomsten een eventueel wetgevingstraject in gang wordt gezet.[2]

1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Hoofdstuk 3 van deze circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2023 en verder ook een aantal wijzigingen in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Het gaat zowel om de aanpassing van bestaande als om nieuwe uitkeringen. In hoofdstuk 3 is een compleet overzicht opgenomen.

De belangrijkste wijzigingen die in deze circulaire verwerkt zijn betreffen:

- De decentralisatie-uitkering Inkomstenderving 2020 en 2021. Bij deze circulaire wordt een bedrag van € 132,5 miljoen uitgekeerd voor de inkomstenderving 2021.
- De integratie-uitkeringen Beschermd wonen, Participatie en Voogdij 18+ zijn geïndexeerd. De loon- en prijsbijstelling 2023 bedraagt € 108,6 miljoen voor Beschermd wonen, € 115 miljoen voor Participatie en € 2,5 miljoen voor Voogdij 18+. Deze bedragen zijn inclusief de extra prijsbijstelling die door het kabinet is toegekend in 2022.

[2] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 36 350, nr. 1, p.40

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor (de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor). Die drie componenten zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. In paragraaf 2.2 worden de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering behandeld en in paragraaf 2.3 worden de consequenties daarvan voor de verdeling aangegeven. In paragraaf 2.4 volgen de overige mededelingen over de algemene uitkering en paragraaf 2.5 informeert de gemeenten over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering, te weten: maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren.

Het totaal van alle wijzigingen vindt zijn neerslag in de bijlagen 2.1.1 tot en met 2.1.4, die overzichten bevatten van maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren.

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor gemeenten. Eventuele opmerkingen die over de algemene uitkering in deze circulaire worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering over de periode 2023 tot en met 2028 ten opzichte van de decembercirculaire 2022. Het betreft achtereenvolgens:

1. Algemene mutaties
   Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.
2. Taakmutaties
   Deze mutaties hebben betrekking op taakmutaties bij gemeenten en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het gemeentefonds om gemeenten een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar gelijksoortige gemeentelijke beleidsvelden, is een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. De clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

Tabel 2.2.1 geeft een totaalbeeld van de mutaties in de omvang van de algemene uitkering van circulaire op circulaire. De mutaties hebben betrekking op 2023 en verder en worden onder de tabel toegelicht. In bijlage 2.2.1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaires. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties ten opzichte van de decembercirculaire 2022 (in duizenden euro's)

		2023	2024	2025	2026	2027	2028
	stand decembercirculaire 2022	**34.805.166**	**35.741.655**	**37.748.018**	**36.934.358**	**37.010.560**	**37.010.560**
	algemene mutaties						
1a)	Bijstelling accres 2022 (extra prijsbijstelling)	126.691	126.691	126.691	118.714	115.348	115.348
1b)	Bijstelling accres 2023 en verder	145.175	482.860	893.737	981.334	1.031.989	2.288.348
2)	Afrekening ruimte onder plafond BCF 2022	-2.929					
3)	Financieringssystematiek					1.000.000	1.000.000
	taakmutaties						
	cluster Participatie						
4)	Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie	6.702	6.955	7.316			
5)	Flankerend beleid energiearmoede	50.000					
6)	Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulde	40.000					
	cluster Individuele voorzieningen Jeugd						
7)	Jeugdzorg		1.363.000	859.000			
8)	Loon- en prijsbijstelling 2023 AP Jeugdhulp		81.632	48.773			
9)	Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	50.684	50.684	50.684			
10)	Compensatieregeling voogdij 18+	-29.518					
11)	Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-10.000					
	cluster Individuele voorzieningen Wmo						
12)	Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)			110.000	110.000	110.000	110.000
13a)	Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp Wmo			95.000	95.000	95.000	95.000
13b)	Herinvoering eigen bijdrage Wmo				-225.000	-225.000	-225.000
14)	Overgangsrecht levenslang						1.157
	cluster Sociale basisvoorzieningen						
15)	Voorschoolse educatie	1.909	889	889	889	889	889
16a)	Versterking ondersteuning wijkteams						-50.000
	cluster Bestuur en ondersteuning						
17)	Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300
18)	Permanente registratie kiezers buitenland	808	808	808	808	808	808
19)	Kiescollege niet ingezetenen	237					
20)	GDI voorzieningen 2022	-7.993					
16b)	Robuust rechtsbeschermingssysteem						-25.000
16c)	Systeemleren monitoring						-10.000
	cluster Infrastructuur, ruimte en milieu						
21)	Handhaving energielabel C kantoren	504	504	504	-504	-504	-504
	stand deze circulaire	**35.180.736**	**37.858.978**	**39.944.720**	**38.018.899**	**39.142.390**	**40.314.906**

Toelichting

1. Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2023 en verder. Daarnaast is de definitieve afrekening van de accrestranche 2022 verwerkt. De berekening van het accres is gebaseerd op de keuzes uit het coalitieakkoord Rutte IV (vanaf 2026) en de in de Miljoenennota 2023 opgenomen afspraken tussen het kabinet en de VNG (voor de jaren tot en met 2025). Op basis van deze keuzes en afspraken is het accres tot en met 2025 gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt geactualiseerd op basis van de laatste inzichten van het CPB over de loon- en prijsontwikkeling. In de meicirculaire van het lopend jaar wordt de

loon- en prijs-tranche van het lopend jaar vastgezet.

In het coalitieakkoord Rutte IV is besloten om het accres vanaf 2026 niet langer te koppelen aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Voor 2026 en verder is het accres gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt geactualiseerd op basis van de laatste inzichten van het CPB over de loon- en prijsontwikkeling. In de meicirculaire van het lopend jaar wordt de loon- en prijs-tranche van het lopend jaar vastgezet.

In de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat het gemeente- en provinciefonds vanaf 2027 geïndexeerd worden op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt die van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel 'op niveau' blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen, waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend. Hiervoor is aanvullend budget geraamd van € 150 miljoen in 2027 en € 300 miljoen in 2028. Dit bedrag betreft het verschil tussen de reeds gereserveerde LPO-middelen en een inschatting van de benodigde middelen om op basis van bbp te indexeren. In de Miljoenennota 2024 worden de cijfers op basis van de op dat moment meest actuele gegevens berekend, opgenomen en toegelicht. In de onderstaande tabellen is de koppeling aan bbp vanaf 2027 dus nog niet verwerkt.

Tabel 2.2.2 toont de tranches van het volume-accres. Omdat het volume-accres vorig jaar is vastgezet, zijn deze bedragen niet gewijzigd ten opzichte van de septembercirculaire.

Tabel 2.2.2 Volume-accres

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Tranche 2023	1.221	1.221	1.221			
Tranche 2024		1.135	1.135			
Tranche 2025			920			
Tranche 2026				1.464	1.464	1.464
Totaal volume-accres	**1.221**	**2.356**	**3.277**	**1.464**	**1.464**	**1.464**

De loon- en prijsontwikkeling in het accres wordt bijgesteld met een gecombineerde index op basis van de CPB-indices voor de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling materiele overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling bruto overheidsinvesteringen (IBOI). Hierbij wordt een verdeling van 60/20/20 tussen loon, consumptie en investeringen aangehouden. De individuele indexen worden in procenten met één cijfer achter de komma bijgehouden, de gecombineerde index wordt bijgehouden met twee cijfers achter de komma. De indices worden bijgesteld op basis van de CEP-raming van het CPB in het voorjaar en op basis van de MEV-raming in september. Tabel

2.2.3 toont de ontwikkeling van de indices tussen de MEV-raming van september 2022 en de CEP-raming van afgelopen voorjaar. Hierin is te zien dat de loon- en prijsontwikkeling meerjarig gestegen is ten opzichte van de vorige raming.

Tabel 2.2.3 Loon- en prijsindices CPB

In procenten	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand CPB-raming septembercirculaire '22	**4,12%**	**3,38%**	**3,30%**	**3,10%**	**3,10%**	
mutatie	0,42%	0,84%	0,88%	0,48%	0,12%	
Stand CPB-raming meicirculaire '23	**4,54%**	**4,22%**	**4,18%**	**3,58%**	**3,22%**	**3,22%**

Tabel 2.2.4 toont de loon- en prijstranches gebaseerd op de CPB-cijfers uit de CEP-raming. Naast de reguliere tranches is ook een aanvullende tranche 2022 opgenomen. De loon- en prijstranche van 2022 is conform de reguliere systematiek in voorjaar van 2022 definitief vastgesteld op basis van de CEP-cijfer van het CPB. Na het uitkomen van het CEP 2022 is de prijsontwikkeling aanzienlijk gestegen. Daarom heeft het kabinet bij Najaarsnota 2022 besloten om bij Voorjaarsnota 2023 eenmalig een extra structurele prijsbijstelling over 2022 uit te keren. Deze prijsbijstelling is gebaseerd op CEP 2023, waarbij gekeken is naar de inflatieontwikkeling over 2022 (t.o.v. CEP 2022 (T-1)). In de Najaarsnota is ook een voorlopige inschatting van dit bedrag opgenomen. In de Voorjaarsnota is deze extra prijsbijstelling definitief berekend. De gehanteerde grondslag hierbij is dezelfde als voor de lpo-tranche 2023, om aan te sluiten bij de reguliere lpo-tranche. Meer toelichting en cijfermatige onderbouwing op de berekening van het lpo-accres is te vinden in bijlage 9: accres gemeentefonds en provinciefonds van de Voorjaarsnota 2023.

Tabel 2.2.4 Stand loon-en- prijsaccres

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Aanvullende tranche prijs 2022	127	127	127	119	115	115
Tranche 2023	1.598	1.598	1.598	1.497	1.455	1.455
Tranche 2024		1.592	1.592	1.460	1.418	1.418
Tranche 2025			1.620	1.507	1.464	1.464
Tranche 2026				1.345	1.306	1.306
Tranche 2027					1.217	1.217
Tranche 2028						1.256
Totaal lpo-accres	**1.724**	**3.317**	**4.937**	**5.927**	**6.976**	**8.233**

Tabel 2.2.5 toont de mutaties in de lpo-tranches ten opzichte van de stand in de septembercirculaire 2022. Omdat de septembercirculaire tot 2027 liep, is 2028 niet opgenomen in deze tabel. In de tabel is te zien dat de tranches meerjarig hoger zijn geworden. Dit is voornamelijk het gevolg van de hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling door het CPB.

Tabel 2.2.5 Mutaties loon- en prijsaccres ten opzichte van de septembercirculaire '22

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027
Aanvullende tranche 2022	127	127	127	119	115
Tranche 2023	145	145	145	139	135
Tranche 2024		338	338	299	291
Tranche 2025			411	336	326
Tranche 2026				208	202
Tranche 2027					78
Totale mutatie	**272**	**610**	**1.020**	**1.100**	**1.147**

Tabel 2.2.6 toont het totaal cumulatief accres vanaf 2023. Deze tabel is een optelling van het totale volume-accres in tabel 2.2.2 en het lpo-accres in tabel 2.2.4.

Tabel 2.2.6 totaal cumulatief accres

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Cumulatief volume-accres vanaf '23	1.221	2.356	3.277	1.464	1.464	1.464
Cumulatief loon- en prijsaccres vanaf '23	1.724	3.317	4.937	5.927	6.976	8.233
Totaal cumulatief accres vanaf 2023	**2.946**	**5.673**	**8.214**	**7.391**	**8.440**	**9.697**

2. Plafond BTW-compensatiefonds

De ontwikkeling van het BCF en het bijbehorende plafond leiden conform het Financieel Akkoord Rijk, de VNG en het Interprovinciaal Overleg (IPO) met ingang van 2015 tot een toename of afname van de algemene uitkering van de fondsen. Bij Miljoenennota 2023 werd de ruimte onder het plafond voor 2022 geraamd op € 320,917 miljoen Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn afgenomen met € 2,929 miljoen. Dit tekort wordt onttrokken aan het gemeentefonds.

Het plafond van het BCF is sinds 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt daarnaast aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds.

Tot en met de meicirculaire 2022 werd de toevoeging of uitname over het gemeente- en provinciefonds verdeeld conform de gerealiseerde aandelen van de gezamenlijke gemeenten en provincies in het BCF. Echter doordat de VNG heeft ingestemd met het voorstel van het kabinet om het volumedeel van het accres voor de periode 2022-2025 vast te zetten en het IPO niet, worden het gemeente- en provinciefonds per 2022 op verschillende wijze geïndexeerd. Het volume-accres 2022-2025 voor het gemeentefonds is vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2022 en wordt alleen nog gewijzigd naar aanleiding van de

LPO-ontwikkeling, terwijl het accres voor het provinciefonds meebeweegt met de Rijksuitgaven.

Door de verschillende wijze van indexering van het gemeente- en provinciefonds zal de indexering van het gemeentefonds -deel van het BCF-plafond verschillen van de indexering van het provinciefonds-deel van het BCF-plafond. Daarom wordt de afrekening van de ruimte onder het BCF-plafond voortaan apart verrekend met respectievelijk het gemeente- en provinciefonds. Daartoe zullen de taakmutaties vanuit het Rijk naar het gemeente- en provinciefonds apart worden bijgehouden.

Onderstaande tabel bevat een cijfermatig overzicht van de realisatie 2022:

Tabel plafond BCF 2022 (bedragen x € 1.000)

	Stand Meicircu-laire 2023	Stand Septembercirculaire 2022	Verschil
	2022	**2022**	**2022**
BCF Plafond totaal	**4.224.559**	**4.143.394**	**81.174**
Plafondaandeel gemeenten	**3.730.746**	**3.677.099**	**53.647**
w.v. stand septembercirculaire 2022	3.677.099		
w.v. taakmutaties	53.647		
w.v. toevoeging accres	-		
Uitgaven gemeenten	**3.412.761**	**3.356.182**	**56.579**
Ruimte onder het plafond gemeenten	**317.985**	**320.917**	**-2.929**

Bijlage 2.2.2 bevat zoals gebruikelijk een overzicht van alle mutaties van het plafond BCF die verband houden met taakverschuivingen tussen gemeenten en provincies enerzijds en het Rijk anderzijds voor 2022. Het gaat om alle overboekingen die betrekking hebben op de periode tussen de septembercirculaire en de meicirculaire. Er is een ondergrens gehanteerd van € 0,1 miljoen.

3. Financieringssystematiek

Bij Miljoenennota 2023 heeft het kabinet aanvullend eenmalig € 1 miljard voor gemeenten en € 0,1 miljard voor provincies beschikbaar gesteld voor 2026, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek. Dit bedrag, opgeteld € 1,1 miljard, komt vanaf 2027 structureel beschikbaar. Van dit bedrag zal een deel worden afgestort in het BCF. Dit zal worden verwerkt in de septembercirculaire.

4. Loon- en prijsbijstelling 2023: Participatie

Per 2023 is een deel van de integratie-uitkering Participatie overgeheveld naar de algemene uitkering (zie meicirculaire 2022 paragraaf 2.2-13). Op basis van de huidige normeringssystematiek telt dit budget in 2023 nog niet mee in de grondslag van het accres

voor de jaren 2023 tot en met 2025. Daarom wordt voor dit overgehevelde budget nog één keer loon- en prijsbijstelling toegekend voor de periode 2023 tot en met 2025.

5. *Flankerend beleid energiearmoede*

Het kabinet stelt in totaal incidenteel € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen.[3] Van dit bedrag wordt in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand.[4] In een latere circulaire wordt u geïnformeerd over de middelen voor 2024 en de verdeling daarvan.

6. *Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden*

Voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet in 2023 in totaal € 118 miljoen beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt € 40 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede.

7. *Jeugdzorg*

Gemeenten en Rijk hebben een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd. Onderstaande paragraaf over de beschikbaarstelling van extra middelen en de verdeling is onder voorbehoud van de omzetting van het principeakkoord in een definitief akkoord op het geheel van de Hervormingsagenda. In totaal wordt € 1,45 miljard in 2024 en € 954 miljoen in 2025 voor jeugdzorg beschikbaar gesteld, waarvan een deel van de investeringen en uitvoeringskosten van de hervormingsagenda vanaf de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) worden ingezet. Dit betreft € 91 miljoen in 2024 en € 95 miljoen in 2025. In totaal wordt dan ook € 1,36 miljard in 2024 en € 859 miljoen in 2025 aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd voor jeugdzorg. Op de AP zijn middelen gereserveerd voor 2026 en verder. De beschikbaarstelling van deze middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. Net als voor de middelen in 2024 en 2025 geldt dat deze beschikbaar worden gesteld aan gemeenten met uitzondering van de investeringen waarvan is afgesproken deze door het Rijk worden gedaan.

De € 1,45 miljard voor 2024 en de € 954 miljoen voor 2025 zijn gebaseerd op het advies van de Commissie van Wijzen, gecorrigeerd voor de besparing die aanvullend is opgenomen in het coalitieakkoord (€ 100 miljoen in 2024 oplopend tot € 511 miljoen

[3] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 36 200 XV, nr. 2, p. 68
[4] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 24 515, nr. 654

structureel vanaf 2027).

In aanvulling hierop verzacht het kabinet het ingroeipad voor de besparingsopgave met € 285 miljoen (voor 2024 met € 89 miljoen en voor 2025 met € 196 miljoen) en laat daarnaast de extra besparing van € 100 miljoen in 2024 vervallen (de aanvullende besparing in het coalitieakkoord voor dat jaar).

8. Loon- en prijsbijstelling 2023: AP Jeugdhulp

Op de AP staan nog middelen uit het coalitieakkoord gereserveerd voor de Jeugdzorg. Ook deze gereserveerde middelen op de AP worden gecompenseerd voor loon- en prijsontwikkeling. Het deel daarvan wat betrekking heeft op de bij Voorjaarsnota 2023 vrijgegeven middelen van de AP (zie ook paragraaf 2.2-7 van deze circulaire) wordt nu toegevoegd aan de algemene uitkering.

9. Loon- en prijsbijstelling 2023: Voogdij 18+

Per 2023 is een deel van de integratie-uitkering Voogdij 18+ overgeheveld naar de algemene uitkering (zie meicirculaire 2022 paragraaf 2.2-17). Op basis van de huidige normeringssystematiek telt dit budget in 2023 nog niet mee in de grondslag van het accres voor de jaren 2023 tot en met 2025. Daarom wordt voor dit overgehevelde budget nog één keer loon- en prijsbijstelling toegekend voor de periode 2023 tot en met 2025.

10. Compensatieregeling voogdij 18+

De inventarisatie van de compensatieregeling 'Onderbreking financieringssystematiek voogdij en 18+' over 2020 en 2021 kon, zoals in de decembercirculaire 2022 (zie paragraaf 2.2-6) vermeld, niet tijdig worden afgerond. Het gereserveerde budget voor 2022 van € 30 miljoen is toen vrijgevallen ten gunste van de algemene uitkering. Daarbij is toen aangegeven dat in de meicirculaire 2023 de verrekening van de bedragen voor de compensatieregeling met de algemene uitkering zal plaatsvinden. Gelet op de hoogte van de goedgekeurde aanvragen en dat er twee jaren in één keer worden afgehandeld, is het bedrag verhoogd naar € 59,5 miljoen. Daartoe wordt nu € 29,5 miljoen overgeboekt van de algemene uitkering naar de integratie-uitkering.

11. Werkdrukverlaging jeugdbescherming

Gezien de acute situatie - met de hoge werkdruk en wachtlijsten - in de jeugdbescherming is er in overleg met de VNG besloten om voor het jaar 2023, eenmalig, € 10 miljoen aan het gemeentefonds te onttrekken ten behoeve van de daling van de werkdruk. De middelen worden overgeheveld naar de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en daar toegevoegd aan het budget voor de subsidieregeling verlagen werkdruk gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering die op 6 maart jl. is gepubliceerd[5].

[5] Regeling subsidie verlagen werkdruk gecertificeerde instellingen 2023, Overheid.nl

12. Integraal zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)

Het kabinet stelt structureel extra middelen (€ 110 miljoen) beschikbaar aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo.

13. Eigen bijdrage Wmo

Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft (geraamde opbrengst € 95 miljoen vanaf 2025 (13a)) en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd (geraamde opbrengst € 225 miljoen vanaf 2026 (13b)). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de vormgeving zoals die voorheen was met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo.

Anders dan beoogd in het Coalitieakkoord verdwijnt het abonnementstarief niet alleen voor de huishoudelijke hulp, maar voor alle Wmo-voorzieningen waarop het abonnementstarief nu van toepassing is. Hiervoor wordt een wetsvoorstel voorbereid. Het huidige wetsvoorstel voor invoering van de passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp (waarvan de inwerkingtreding per 2025 werd voorzien) wordt ingetrokken.

14. Overgangsrecht levenslang

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2028. Daardoor wordt in de tabel het onderwerp “overgangsrecht levenslang” in 2028 zichtbaar. Deze mutatie betreft een correctie op de extrapolatie van extramurale zorgkosten binnen de Wmo 2015 en/of Jeugdwet. Cliënten met een verblijfsindicatie voor een hoog zorgzwaartepakket op 31 december 2014 hebben een overgangsrecht gekregen voor onbepaalde tijd. Door dit overgangsrecht voor onbepaalde tijd zullen deze cliënten structureel hun extramurale zorg (bijvoorbeeld in de vorm van persoonsgebonden budget) afnemen ten laste van de Wet langdurige zorg (Wlz) in plaats van ten laste van de Wmo 2015 of de Jeugdwet. Om dit voor gemeenten te corrigeren, wordt voor 2028 een bedrag van € 1,2 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd.

15. Voorschoolse educatie

Voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid ontvangen gemeenten geld via een specifieke uitkering. De voor- en vroegschoolse educatie (vve) maakt hier deel van uit.

Daarnaast ontvangen gemeenten via de algemene uitkering een aanvullende bijdrage vanwege het (eerstelijns) toezicht dat de GGD’en houden. Gemeenten hebben vanaf 2020 in stappen extra middelen ontvangen voor het (eerstelijns) toezicht vanwege het extra toezicht en handhaving. De extra bijdragen voor 2020 en 2021 zijn reeds toegevoegd aan het gemeentefonds in 2020, zie paragraaf 2.2-6 van de meicirculaire 2020. Het was op dat moment nog niet helder op welke manier de middelen vanaf 2022 beschikbaar zouden worden gesteld. In deze circulaire is € 1,9 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. Dit betreft de middelen voor het jaar 2022 (€ 1 miljoen) en 2023 (€ 0,9 miljoen). Het bedrag

vanaf 2023 is structureel aangezien alle nieuwe maatregelen zijn ingevoerd.

16. Versterking dienstverlening gemeenten

Dit onderdeel betreft drie mutaties. De mutatie *Versterking ondersteuning wijkteams* (16a) is weergegeven onder het cluster Sociale basisvoorzieningen. De mutaties *Robuust rechtsbeschermingssysteem* (16b) en *Systeemleren monitoring* (16c) zijn weergegeven onder het cluster Bestuur en Ondersteuning.

In de reactie van het kabinet van 15 januari 2021 op het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) is toegelicht dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten. Het kabinet heeft besloten voor het versterken van de dienstverlening bij gemeenten en het extra ondersteunen van mensen in kwetsbare posities voor de periode tot en met 2027 € 150 miljoen per jaar beschikbaar te stellen.

Daarvan is een deel voor 2021 tot en met 2027 toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en een deel aan de decentralisatie-uitkeringen van het gemeentefonds. Zie ook paragraaf 2.2-3 en paragraaf 3.3-6 van de decembercirculaire 2021 en paragraaf 2.2-12 en 2.3-10 van de meicirculaire 2022.
Voor het jaar 2027 gaat het om deze actielijnen en bedragen:

- Versterking ondersteuning wijkteams (16a): € 50 miljoen via de algemene uitkering
- Robuust rechtsbeschermingssysteem (16b): € 25 miljoen via de algemene uitkering
- Systeemleren en stedelijke vernieuwing (16c): € 10 miljoen via de algemene uitkering voor systeemleren
- Risicovol verward gedrag: € 10 miljoen via een decentralisatie-uitkering

Omdat de middelen beschikbaar zijn gesteld tot en met 2027 worden ze nu uitgenomen voor 2028 en verder. Het Kabinet heeft toegezegd vroegtijdig met de VNG het gesprek aan te gaan over de periode na 2027. De middelen voor 2028 en verder staan vooralsnog gereserveerd op de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK).

17. Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag

Op 1 januari 2023 is de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden[6]. Vanaf dit uitkeringsjaar is er structureel jaarlijks € 3,3 miljoen beschikbaar voor de financiële gevolgen die de uitvoering van deze wet met zich meebrengt voor gemeenten. Dit houdt in dat er geen koppeling is met het daadwerkelijk plaatsvinden van verkiezingen in een gegeven jaar. Het bedrag is op basis van de maatstaven in het uitgavencluster bestuursorganen en bevolkingszaken (exclusief de maatstaf verkiezingen Den Haag)

[6] Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen, Overheid.nl

verdeeld over de gemeenten.

18. Permanente registratie kiezers buitenland

De gemeente Den Haag is conform de Kieswet verantwoordelijk voor (het beheer van) de permanente registratie en voor het organiseren van verkiezingen voor kiezers buiten Nederland. De gemeente Den Haag maakt kosten voor de permanente registratie en voor de organisatie van de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer en de leden van het Europees Parlement voor de kiezers in het buitenland. De gemeente Den Haag ontvangt hiervoor structureel € 807.520 per jaar, bovenop op de reeds bestaande bijdrage via de algemene uitkering voor de landelijke taak "kiezers buitenland".

19. Kiescollege niet ingezeten

De gemeente Den Haag is conform de Kieswet verantwoordelijk voor het organiseren van de verkiezing voor de leden van het kiescollege niet-ingezetenen voor de Eerste Kamer. De gemeente Den Haag maakt hiervoor kosten, onder andere voor het versturen van stembescheiden aan kiezers en het verrichten van de stemopneming. De gemeente vervult ook de rol van griffie om het kiescollege te ondersteunen bij de uitvoering van hun taken. De verkiezing is elke vier jaar en de gemeente Den Haag ontvangt elk jaar een vierde deel van de totale kosten van een verkiezing als vergoeding. Omdat de eerste verkiezing in maart 2023 heeft plaatsgevonden en de kosten hiervan nog geëvalueerd (en eventueel herijkt) worden, worden nu, in afwachting van de resultaten van deze evaluatie, alleen de middelen voor 2023 (€ 236.880) uitgekeerd aan de gemeente Den Haag via de algemene uitkering.

20. GDI voorzieningen 2022

Een centrale financiering draagt bij aan de gewenste bredere deelname en een hoger gebruik van de generieke digitale infrastructuur (GDI). Tot en met 2022 werden de kosten voor het beheer en exploitatie van de GDI doorbelast aan de afnemers, zoals gemeenten en provincies. Deze doorbelasting leidde tot onzekerheid over de bijdragen die gemeenten en provincies moesten doen aan de GDI. Vanaf het begrotingsjaar 2023 wordt de financiering van de GDI ondergebracht bij het ministerie van BZK. Om dat mogelijk te maken is in de Programmeringsraad GDI, waar de VNG en het IPO zitting in hebben, afgesproken dat alle gebruikers van de GDI een eenmalige bijdrage leveren aan de centrale financiering door het ministerie van BZK. Voor de gemeenten betekent dit dat er in 2023 in totaal € 8,0 miljoen van de algemene uitkering van het gemeentefonds naar de begroting van het ministerie van BZK wordt overgeheveld.

21. Handhaving energielabel C kantoren

In het Bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 een kantoor energielabel C of beter moet hebben om nog als kantoor gebruikt te mogen worden.[7] De gemeente is het bevoegde gezag en handhaaft de wetgeving. Via de algemene uitkering ontvangen

[7] Bouwbesluit Online 2021

gemeenten compensatie voor de handhavingslasten voor de periode 2021 tot en met 2029. Zie ook de meicirculaire 2021 paragraaf 2.2-16.
De VNG en het ministerie van BZK vinden dat toezicht en handhaving van deze maatregel voortvarend moet worden opgepakt. Zo wordt een duidelijk signaal afgegeven dat normerende maatregelen opgevolgd dienen te worden. De spreiding van het budget voor toezicht en handhaving over een lange periode, zoals oorspronkelijk gepland, is ongewenst. Daarom worden middelen naar voren gehaald, zodat het zwaartepunt van de financiering ligt in de jaren 2023 tot en met 2025. In de meicirculaire 2024 zullen de jaren 2026 tot en met 2029 worden verwerkt.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in de uitkeringsfactor of het gewicht (bedrag per eenheid) van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.5.

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Mutatie	Verdeelwijze
taakmutaties	
cluster Participatie	
Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie	via maatstaven cluster
Flankerend beleid energiearmoede	via maatstaven cluster
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	via maatstaven cluster
cluster Individuele voorzieningen Jeugd	
Jeugdzorg	via maatstaven cluster
Loon- en prijsbijstelling 2023 AP Jeugdhulp	via maatstaven cluster
Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	via maatstaven cluster
Compensatieregeling voogdij 18+	via maatstaven cluster
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	via maatstaven cluster
cluster Individuele voorzieningen Wmo	
Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)	via maatstaven cluster
Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp Wmo	via maatstaven cluster
Herinvoering eigen bijdrage Wmo	via maatstaven cluster
Overgangsrecht levenslang	via maatstaven cluster
cluster Sociale basisvoorzieningen	
Voorschoolse educatie	via maatstaven cluster
versterking ondersteuning wijkteams	via maatstaven cluster
cluster Bestuur en ondersteuning	
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	maatstaven subclsuter Bestuursorganen en bevolkingszaken
Permanente registratie kiezers buitenland	via maatstaf verkiezingen Den Haag
Kiescollege niet ingezetenen	via maatstaf verkiezingen Den Haag
GDI voorzieningen 2022	via maatstaf inwoners
robuust rechtsbeschermingssysteem	via maatstaven subcluster bestuur en ondersteuning
systeemleren monitoring	via maatstaven subcluster algemene ondersteuning
cluster Infrastructuur, ruimte en milieu	
Handhaving energielabel C kantoren	via maatstaf oppervlak bebouwing buitengebied (50%) en oppervlak bebouwing woonkernen

2.4 Overige mededelingen algemene uitkering

2.4.1 Bommenregeling

Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Op de website van de Rijksoverheid staat een uitgebreide beschrijving met onder andere informatie over de aanvraagprocedure.[8] Bijlage 2.4.1 vermeldt de gemeenten die in 2023 - op basis van de ingediende aanvraag - een uitkering ontvangen, inclusief de bijbehorende bedragen. Het totaalbedrag van de bommenregeling 2023 bedraagt circa € 26,09 miljoen.

Bij het indienen van een aanvraag is het in beginsel mogelijk om ook kosten van derden in het raadsbesluit dat de basis voor de aanvraag vormt, mee te nemen. Van belang is hierbij wel terughoudendheid te betrachten. Wat betreft kosten die door waterschappen of provincies worden gemaakt geldt dat deze niet worden vergoed. Deze organisaties hebben hun eigen inkomsten en vallen daarom niet onder deze regeling. Verder is het richtsnoer dat de bommenregeling in het gemeentefonds niet is bedoeld voor het compenseren van private partijen voor kosten die anders door de markt zouden worden gedragen. Meer informatie hierover is te vinden in de hiervoor genoemde uitgebreide beschrijving van de aanvraagprocedure.

Binnen het nationaal programma *Berging vliegtuigwrakken met nog vermiste vliegers uit de Tweede Wereldoorlog* zijn eind 2018 locaties vastgesteld waar zich mogelijk te bergen vliegtuigwrakken bevinden. De afgelopen jaren hebben in verschillende gemeenten bergingen plaatsgevonden. Het afgelopen jaar ging het om bergingen in de gemeenten Lingewaard en Hollands Kroon.

Voorbereidingen voor bergingen in 2023 en verder zijn gestart. In september zal op verzoek van de gemeente Súdwest-Fryslân een wrak uit het IJsselmeer worden geborgen. Een berging in de gemeente Heerde zal vermoedelijk vanwege ecologische omstandigheden naar 2024 verschuiven. Ook andere locaties zijn geïdentificeerd. Er vinden met de betreffende gemeenten gesprekken plaats over eventuele berging.

Voor de bergingen die onderdeel uitmaken van het programma ontvangen de betreffende gemeenten via de bommenregeling een bijdrage van 100% aan de door hen gemaakte kosten. Op basis van het ingediende raadsbesluit met daarin de gemaakte kosten ontvangt Hollands Kroon in 2023 een bedrag van € 980.304 en Lingewaard een bedrag van € 280.348.

[8] Bommenregeling gemeentefonds | Brochure | Rijksoverheid.nl

2.5 Veranderingen in het verdeelstelsel

2.5.1 Maatstaf ozb: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

De jaarlijkse aanpassing van de gewichten (rekentarieven) van de verdeelmaatstaf ozb is doorgevoerd. De uitkomst van de verdeelmaatstaf ozb wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarief. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid om voor het effect van deze marktontwikkelingen te corrigeren, door middel van een aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf ozb. De correctie is op nationaal niveau.

De aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf ozb is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Op 1 januari 2023 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2022. Bij de aanpassing van de rekentarieven is de vaste werkwijze toegepast: het rekentarief wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de ozb-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit alleen met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

De marktontwikkeling tussen 1 januari 2022 en 1 januari 2023 bij woningen wordt, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 3%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 2%. De inflatie (pNB) in die periode bedraagt volgens de ramingen van het CPB 7%. Het rekentarief voor eigenaren woningen komt na aanpassing op 0,0890%, voor eigenaren niet-woningen op 0,2933% en voor gebruikers niet-woningen op 0,2231%. De aangepaste rekentarieven zijn ook opgenomen in bijlage 2.1.3.

2.5.2 Maatstaven, gewichten, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor (zie uitleg verderop). De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedragen per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid, de uitkeringsfactor en de overige uitkeringsonderdelen.

Maatstaven

Voor uitkeringsjaar 2023 is geen sprake van wijzigingen in de definities van de

verdeelmaatstaven.
Meer informatie over de berekeningswijze van de verdeelmaatstaven van de algemene uitkering voor dat uitkeringsjaar kunt u vinden in de toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2023.[9]

De maatstaf bijstandontvangers (gebaseerd op een driejarig gemiddelde) is per 1 januari 2023 uitgebreid met twee nieuwe groepen. In januari had het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) voor 2021 (peildatum 31-12-2020) en 2022 (peildatum 31-12-2021) nog geen gegevens. Inmiddels zijn deze data welk bekend. BZK zal de actualisatie verwerken in de betaalspecificatie van de maand juni.
De volgende actualisatie zal, volgens het reguliere schema, plaatsvinden in december 2023 waarbij dan ook zoals gebruikelijk het jaar 2023 (peildatum 31-12-2022) zal worden geactualiseerd. Voor meer informatie kunt u naar de toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2023.[10]

Bij deze circulaire worden de definitieve gegevens van de maatstaf medicijngebruik met drempel voor uitkeringsjaar 2021 gepubliceerd.

Bedragen per eenheid

- de zogenaamde rekentarieven 2024 van de maatstaf ozb zijn ten opzichte van 2023 aangepast;
- de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt;

Bijlagen 2.1.1 en 2.1.3 bevat het overzicht van bedragen per eenheid 2023 en 2024.

Uitkeringsfactor
De uitkeringsfactor is de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor die wordt berekend door de som van de algemene uitkering, de ozb-maatstaven en de overige uitkeringsonderdelen (circa € 35 miljard in 2023) te delen door de uitkeringsbasis (circa € 29,5 miljard). De – landelijke - uitkeringsbasis is berekend door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente (het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). De uitkeringsfactor verschilt per uitkeringsjaar. Zie voor meer toelichting op het begrip uitkeringsfactor bijlage 2.5.1 van deze circulaire.

De volgende aspecten zijn bij de raming van de uitkeringsfactor van belang:

- de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 met betrekking tot de mutaties in het gemeentefonds en de verdeling van deze mutaties;

[9] Toelichting op de berekening van de uitkeringen uit het gemeentefonds, Rijksoverheid.nl
[10] Zie voetnoot 9

- de ontwikkeling van de uitkeringsbasis als gevolg van nieuwe aantallen. Bijlage 2.5.2 bevat informatie over de raming van de maatstaven met een groot aandeel in de uitkeringsbasis.

Ten opzichte van de decembercirculaire 2022 is de uitkeringsfactor van uitkeringsjaar 2021 ongewijzigd op 1,689. Ten opzichte van de decembercirculaire 2022 wijzigt de uitkeringsfactor voor uitkeringsjaar 2022 met 1 punt naar 1,824. De stijging wordt veroorzaakt door de actualisatie van de volumina van de maatstaven, waaronder de actualisatie van de gegevens over bijstand- en uitkeringsontvangers.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactor in de jaren 2022-2028 is vermeld in tabel 2.5.1.

Tabel 2.5.1 Uitkeringsfactor 2023-2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Uitkeringsfactor	1,304	1,395	1,471	1,433	1,460	1,490
één punt uitkeringsfactor (in miljoenen)	29.620	29.804	29.759	29.223	29.473	29.677

De uitkeringsfactoren in tabel 2.5.1 zijn in lopende prijzen.[11] Gemeenten die in constante prijzen ramen dienen zelf de loon- prijsontwikkeling te verwerken. Om gemeenten hierbij te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt. Op basis van het Centraal Economisch Plan 2023 zijn in het rekenmodel en in paragraaf 4.2 ook, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Om gemeenten inzicht te geven in de ontwikkeling van de uitkeringsfactoren volgt hieronder de tabel, waarin voor ieder afzonderlijk jaar de ontwikkeling is opgenomen ten opzichte van de septembercirculaire 2022 (verticale toelichting).

Verticale toelichting ontwikkeling uitkeringsfactor

Tabel 2.5.2 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2023-2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
stand septembercirculaire 2022	**1,299**	**1,370**	**1,432**	**1,391**	**1,382**	
mutaties deze circularie						
algemene mutaties	0,009	0,021	0,034	0,037	0,073	
uitkeringsbasis/OZB	-0,005	0,003	0,003	0,003	0,003	
overig	0,001	0,001	0,002	0,002	0,002	
uitkeringsfactor stand deze circulaire	**1,304**	**1,395**	**1,471**	**1,433**	**1,460**	**1,490**

[11] De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU) waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen.

Tabel 2.5.2 laat de ontwikkeling van de uitkeringsfactor zien ten opzichte van de stand septembercirculaire 2022.

De uitkeringsfactor valt voor de jaren 2023 tot en met 2027 hoger uit. De voornaamste oorzaak is de toevoeging van het accres dat onderdeel uitmaakt van de algemene mutaties. Het effect van accres 2023 en verder op de uitkeringsfactor loopt op van 9 punten in 2023 naar 37 punten in 2026. De toename in het aantal punten van 2026 op 2027 komt grotendeels door de structurele toevoeging van € 1 miljard aan het gemeentefonds in 2027, zie paragraaf 2.2-3.

Verder zijn de uitkeringsfactoren ook gestegen als gevolg van aanpassingen in (de ramingen van) de volumina van de maatstaven. Hierbij spelen onder andere de actualisatie van de raming van huishoudens met een laag inkomen met drempel, jongeren, inwoners 75+, het aantal bijstandontvangers, en de OZB-maatstaven een rol. Het aantal bijstandsontvangers is neerwaarts bijgesteld. Daarnaast heeft het CBS in december 2022 een nieuwe bevolkingsraming gepubliceerd.[12] Deze nieuwe raming is in deze circulaire verwerkt.

Bijstandsontvangers

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
stand septembercirculaire 2022	401.071	413.790	421.149	431.208	441.332	-
stand meicirculaire 2023	405.675	401.992	408.094	416.907	423.517	430.912

Overige uitkeringsonderdelen

Onder de algemene uitkering vallen ook de volgende uitkeringsonderdelen, die niet de vorm hebben van maatstafaantallen die met een bedrag per eenheid worden vermenigvuldigd:

- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt middelen op grond van de maatstaf herindeling of ontvangt een artikel 12-uitkering.
- Eveneens ontvangt een beperkt aantal gemeenten een suppletie-uitkering Bommenregeling vanwege de kosten die zij hebben gemaakt met betrekking tot het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog (zie paragraaf 2.4.1).
- Vanaf 2023 geldt voor gemeenten een ingroeipad als gevolg van de invoering van het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering. Dit ingroeipad wordt zoals gebruikelijk verwerkt in een suppletie-uitkering (zie paragraaf 2.5-2 van de meicirculaire 2022).

[12] Zie Statline, prognoses bevolking: geslacht en leeftijd, 2023-2070.

3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling over de gemeenten.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Eventuele opmerkingen die over decentralisatie- en integratie-uitkeringen gemaakt worden in deze circulaire, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Paragraaf 3.2 informeert over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan. Paragraaf 3.3 bevat overige mededelingen over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Tabel 3.2.1 bevat de mutaties in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ten opzichte van de decembercirculaire 2022 over de periode 2023 tot en met 2028. De mutaties hebben betrekking op 2023 en verder en worden onder de tabel toegelicht.

Tabel 3.2.2 bevat het complete overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen.

Tabel 3.2.1 Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2023-2028 (bedragen in duizenden euro's)*

		2023	2024	2025	2026	2027	2028
	stand decembercirculaire 2022	**4.261.298**	**4.204.433**	**4.131.391**	**4.053.204**	**3.984.502**	**3.925.595**
1	Wet goed verhuurderschap	9.188					
2	Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP)	1.649					
3	Outreachend werken	353					
4	Taal voor ontheemden uit oekraine	15.000					
5	Begeleiding jongeren naar werk	7.895					
6	Aanpak lerarentekort G4	4.000					
7	Jeugdcontributie bibliotheken	312					
8	Leerlingenvervoer Oekraine	21.400					
9	Bodembescherming	8.583					
10a	Nationaal Actieplan Dakloosheid	55.000					
10b	Pilot EU burgers	7.000					
11	RES regio's	8.781					
12	Voogdij 18+ Compensatieregeling (IU)	29.518					
13	Voogdij 18+ bijzondere functies (IU)	-5.383	-5.383	-5.383	-5.383	-5.383	-5.383
14	Inkomstenderving 2020 en 2021	132.526					
15	Maatschappelijke begeleiding	12.855					
16	Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+ (IU)	2.505	2.505	2.505	2.505	2.505	2.505
17	Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie (IU)	114.965	111.211	107.357	103.558	99.760	95.955
18	Loon- en prijsbijstelling 2023 Beschermd wonen (IU)	108.566	108.601	108.643	108.687	108.687	108.687
19	Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag						-10.000
	stand deze circulaire	**4.796.011**	**4.421.367**	**4.344.513**	**4.262.571**	**4.190.071**	**4.117.359**

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Tabel 3.2.2 Decentralisatie-en integratie-uitkeringen 2023-2028 (in duizenden euro's)*

Uitkeringsjaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Vindplaats
- IU Participatie	1.907.385	1.845.517	1.781.982	1.719.353	1.656.756	1.594.044	mei 2023, § 3.2-17
- IU Beschermd wonen	1.641.470	1.642.005	1.642.644	1.643.312	1.643.312	1.643.312	mei 2023, § 3.2-18
- IU Voogdij/18+	62.023	32.505	32.505	32.505	32.505	32.505	mei 2023, § 3.2-16
- Maatschappelijke opvang	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	december 2022, § 3.2-21 en 23
- Vrouwenopvang	230.728	230.728	230.728	210.728	210.728	210.728	december 2022, § 3.2-21 en 22
- Inkomstenderving 2021 (covid-19)	132.526						mei 2023, § 3.2-14
- Armoedebestrijding kinderen	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	mei 2020, § 3.3.8
- Nationaal Actieplan Dakloosheid	55.000						mei 2023, § 3.2-10a
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	mei 2017, § 4.2
- Voorschoolse voorziening peuters	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	september 2022, § 3.2-4
- Jeugd	21.700	21.700	21.700	21.700	21.700	21.700	juni 2012, § 6.9
- Leerlingenvervoer Oekraine	21.400						mei 2023, § 3.2-8
- Taal voor ontheemden uit oekraine	15.000						mei 2023, § 3.2-4
- Versterking arbeidsmarktregio's	14.541	14.541	13.951	13.951	13.951	13.951	mei 2021, § 3.2-18
- Beeldende kunst en vormgeving	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	september 2015, § 4.2-1
- Extra capaciteit BOA's	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	mei 2022, § 3.2-11
- Maatschappelijke begeleiding	12.855						mei 2023, § 3.2-15
- Wet kwaliteitsborging bouw	10.068	10.076	10.076	10.000			september 2022, § 3.2-3
- Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verwa	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	0	mei 2023, § 3.2-19
- Wet goed verhuurderschap	9.188						mei 2023, § 3.2-1
- RES regio's	8.781						mei 2023, § 3.2-11
- Bodembescherming	8.583						mei 2023, § 3.2-9
- Begeleiding jongeren naar werk	7.895						mei 2023, § 3.2-5
- Veiligheidshuizen	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	juni 2012, § 6.11
- Pilot EU burgers	7.000						mei 2023, § 3.2-10b
- Aanpak laaggeletterdheid	6.650	7.300					september 2019, § 3.2-7
- Uitstapprogramma prostituees	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	september 2022, § 3.2-6
- Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	december 2019, § 3.3.1
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731	mei 2020, § 3.3.7
- Aanpak lerarentekort G4	4.000						mei 2023, § 3.2-6
- Knelpunten verdeelproblematiek	3.956	4.047	4.140	4.235	4.332	4.332	mei 2022, § 3.2-28
- Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	3.825	3.825					september 2020, § 3.2-15
- Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP)	1.649						mei 2023, § 3.2-2
- Experiment gesloten coffeeshopketen	1.378	1.378					mei 2022, § 3.2-20
- Slavernijverleden	958	958					mei 2021, §3.2-15
- Outreachend werken	353						mei 2023, § 3.2-3
- Jeugdcontributie bibliotheken	312						mei 2023, § 3.2-7
Totaal	**4.796.011**	**4.421.367**	**4.344.513**	**4.262.571**	**4.190.071**	**4.117.359**	

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Toelichting

1. Wet Goed Verhuurderschap

In het Coalitieakkoord is afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap. Het wetsvoorstel introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden. Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel. De financiering bestaat uit een incidentele bijdrage van € 9,2 miljoen voor de eenmalige kosten die gemeenten maken als gevolg van de invoering van de landelijke regels en het instellen van het meldpunt. Daarnaast bestaat de financiering uit een structurele bijdrage van € 12,4 miljoen voor de structurele kosten als gevolg van de handhaving van de landelijke algemene regels en het meldpunt. De structurele middelen worden vanaf januari 2023 uitgekeerd via de algemene uitkering[13]. De incidentele middelen worden via een decentrale uitkering uitgekeerd.

De verdeling van deze decentrale uitkering wordt in deze circulaire verwerkt en met terugwerkende kracht vanaf januari 2023 uitbetaald, zie bijlage 3.2-1 van deze circulaire.

[13] Verdeling structurele middelen Wet goed Verhuurderschap, Rijksoverheid.nl

2. *Einde Lening Inburgeringsplicht (ELIP)*

In het Bestuurlijk Overleg van april 2020 zijn tussen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de VNG afspraken gemaakt over het ondersteunen van de zogenaamde Einde Lening Inburgeringsplicht (ELIPs). Dit zijn inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. De afspraken zijn met ingang van 1 januari 2023 geformaliseerd in regelgeving. In het besluit Inburgering is nu opgenomen dat gemeenten inburgeraars die onder de ELIP definitie gerekend worden, hulp en begeleiding kunnen aanbieden.
Gemeenten gaan zelf over de wijze van invulling van de begeleiding. Via een decentralisatie-uitkering worden hiertoe middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor begeleiding en het in een beperkt aantal gevallen financieel ondersteunen van ELIPs bij het betalen van extra cursusuren of examengelden.
De middelen worden over gemeenten verdeeld op basis van het aantal ELIPS zoals volgt uit deze definitie, op basis van de DUO-cijfers per 1 januari van het jaar 2023.
In 2023 is afgerond € 1,6 miljoen beschikbaar. Voor de jaren 2024 – 2026 is in totaal afgerond nog € 1,2 miljoen beschikbaar. De jaarlijkse tranches zullen telkens bij de meicirculaire worden verdeeld.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-2 van deze circulaire.

3. *Outreachend werken*

Het ministerie van SZW draagt bij aan het preventieve deel van het ‘breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit’. Vanuit het ministerie van JenV hebben (nu 16, later 20) gemeenten een plan van aanpak geschreven voor Preventie met Gezag. Uit de plannen van aanpak bij het ministerie van JenV bleek dat twee gemeenten, Leeuwarden en Heerlen, relatief groter probleem hebben met armoede en jongeren die niet aan het werk zijn. Via deze decentralisatie-uitkering wordt mogelijk gemaakt dat deze gemeenten vaak moeilijk bereikbare kwetsbare jongeren kunnen begeleiden naar werk of een opleiding.
De bijdrage aan de gemeente Leeuwarden bedraagt € 165.000 en de bijdrage aan de gemeente Heerlen bedraagt € 187.500.

4. *Taal voor ontheemden uit Oekraïne*

Ontheemden uit Oekraïne hebben nu beperkte mogelijkheden om de Nederlandse taal op vrijwillige basis te leren. Om een hogere arbeidsparticipatie te stimuleren, het mogelijk te maken voor Oekraïners om werk te doen dat past bij hun vaardigheden en opleiding en om deel te kunnen nemen aan de Nederlandse maatschappij, is het leren van de Nederlandse taal essentieel. Deze middelen (€ 15 miljoen) hebben tot doel het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Dit kunnen ontheemden zijn die daar behoefte aan hebben, die dat nodig hebben om werk te vinden of die werk willen vinden dat beter past bij hun vaardigheden, werkervaring en onderwijsachtergrond.
Er zal gebruik gemaakt worden van een verdeelsleutel op basis van data van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) over het aantal opgevangen ontheemden uit Oekraïne per

gemeente.

De verdeling over gemeenten is bijgevoegd in bijlage 3.2-4 van deze circulaire.

5. Begeleiding jongeren naar werk

Met de Aanpak Jeugdwerkloosheid zetten gemeenten, scholen en hun partners zich in om kwetsbare jongeren te ondersteunen naar vervolgonderwijs of werk. Hiervoor waren in het kader van het corona steun- en herstelpakket en het Nationaal Programma Onderwijs tot en met 2022 extra financiële middelen beschikbaar. De jongeren op wie de Aanpak Jeugdwerkloosheid zich primair richt hebben echter een structurele achterstand op de arbeidsmarkt. Het kabinet heeft derhalve besloten de tijdelijke maatregelen om te zetten in structurele wet- en regelgeving. Totdat het wetsvoorstel in werking is getreden, krijgen gemeenten voor het ondersteunen van kwetsbare jongeren naar werk en het coördineren van de aanpak in de arbeidsmarktregio op dezelfde wijze als afgelopen jaren middelen verstrekt via een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds, onderverdeeld in drie categorieën:

Coördinatie van regionale aanpak jeugdwerkloosheid (€ 2.520.000)
De centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's ontvangen middelen voor het coördineren van de aanpak in de regio. Hierbij kunnen centrumgemeenten partners betrekken, zoals regiogemeenten, (contact)scholen, Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC), Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), het regionale mobiliteitsteam, het regionale werkgeversservicepunt. De beschikbare middelen zijn gelijk verdeeld over de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's. Elke centrumgemeente ontvangt voor dit onderdeel € 72.000.

Ondersteunen naar werk van kwetsbare aankomend mbo-gediplomeerden (€ 2.281.191)
Daarnaast ontvangen centrumgemeenten middelen voor het ondersteunen naar werk van aankomend mbo-gediplomeerden die naar verwachting een moeilijke start zullen hebben op de arbeidsmarkt. Aangezien mbo-studenten uit de beroepsopleidende leerweg niveau 2 en mbo-studenten met een niet-westerse migratieachtergrond het meest kwetsbaar zijn, is 80 procent van de verdeling van deze middelen over de centrumgemeenten op deze maatstaven gebaseerd. De overige 20 procent van de middelen verdeeld op basis van op het totale aantal mbo-studenten dat in de arbeidsmarktregio woont.

Ondersteunen naar werk van voortijdig schoolverlaters (€ 3.093.809)
Ook ontvangen centrumgemeenten middelen voor het ondersteunen naar werk van voortijdig schoolverlaters. Het gaat om jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar van wie het RMC heeft vastgesteld dat terugkeer naar het initieel onderwijs geen optie meer is. Elke centrumgemeente ontvangt een budget op basis van de verdeelsleutel van de RMC-functie zoals de afgelopen jaren gehanteerd. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op het aantal volwassen inwoners van de gemeente, het relatieve aandeel volwassenen met ten hoogste een vmbo-diploma en het aantal volwassen inwoners met een migratieachtergrond.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-5 van deze circulaire.

6. Aanpak lerarentekort G4

Voor de aanpak van het lerarentekort in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs in de G4 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht) stelt het kabinet in navolging van 2022 ook in 2023 aan ieder van deze gemeenten via een decentralisatie-uitkering € 1 miljoen beschikbaar. De genoemde bijdrage is bedoeld voor de uitvoering van de lokale (nood)plannen die zijn op- en vastgesteld in nauwe samenspraak tussen het onderwijsveld en de betrokken gemeenten. Dit is in navolging van de regeling Regionale aanpak personeelstekort (RAP) waarin aan de RAP-regio's ook voor 2023 middelen zijn toegekend om het personeelstekort aan te pakken.

7. Jeugdcontributie bibliotheken

Sinds 1 juli jl. is de wijziging van Artikel 13 van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) (Contributievrijstelling jeugd openbare bibliotheken) in werking getreden. Hiermee wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie van Asscher en Ellemeet, waarin is verzocht om te bezien hoe het gebruik van de bibliothekenvoorzieningen voor alle kinderen in Nederland kosteloos toegankelijk kan worden gemaakt. Deze wetswijziging heeft consequenties voor dertien gemeenten waar de bibliotheken nog een jeugdcontributie hanteerden. Daarom is besloten om deze gemeenten in de overgangsperiode ,2022 en 2023, financieel te compenseren voor het verlies van inkomsten uit de jeugdcontributie. Aan de decentralisatie-uitkering Jeugdcontributie Bibliotheek wordt voor deze dertien gemeenten in 2023 een bedrag van € 312.154 toegevoegd.
De gemeenten die voor 2021 al geen jeugdcontributie meer vragen, worden niet gecompenseerd. Vanaf 2024 vormt de compensatie een onderdeel van de algemene uitkering aan het gemeentefonds.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-7 van deze circulaire.

8. Leerlingenvervoer Oekraïne

Eind januari 2023 zijn er meer dan 88.000 vluchtelingen uit Oekraïne naar Nederland gekomen en ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP), onder wie circa 18.000 kinderen en jongeren. Scholen en gemeenten spannen zich in om deze leerlingen onderwijs te bieden. Hier hoort in sommige gevallen ook het vervoer naar de school bij. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan leerlingen uit Oekraïne.

De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij hiervoor hebben gemaakt, en maken. De decentralisatie-uitkering ziet toe op de periode van januari 2023 tot en met 31 juli 2023. De bedragen, in totaal € 21,4 miljoen, die worden toegekend aan een gemeente zijn gebaseerd op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne, met peildatum 23 januari 2023.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-8 van deze circulaire.

9. Bodembescherming

Voor apparaatskosten bodembescherming wordt de decentralisatie-uitkering van 2022 voor gemeenten van € 8,6 miljoen gecontinueerd voor 2023. Deze continuering maakt onderdeel uit van de bestuurlijke afspraken bodem en ondergrond 2023 tot en met 2030, die eind 2022 zijn gemaakt tussen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen (UvW).[14] Het betreft een tegemoetkoming in de kosten van het ambtelijk apparaat dat zorgdraagt voor het uitvoeren van de taken die de Wet bodembescherming toekent aan bevoegde gezagen (gemeenten en provincies).

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-9 van deze circulaire.

10. Voorkomen van dakloosheid

Het kabinet zet met het Nationaal Actieplan Dakloosheid in op het voorkomen van dakloosheid en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. Het kabinet heeft daarvoor structureel € 65 miljoen extra beschikbaar gesteld vanuit de coalitieakkoord maatregel dak- en thuislozen.

Hiervan staat € 3 miljoen op de begroting van het ministerie van VWS. Deze middelen worden gebruikt voor landelijke monitoring, subsidies, opdrachten en apparaatskosten. Over de besteding van de middelen voor de jaren 2024 en verder vindt nog besluitvorming plaats.

10a. Nationaal Actieplan Dakloosheid

Voor de verdeling van de € 55 miljoen aan centrumgemeenten wordt het objectieve verdeelmodel van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang gehanteerd.

De verdeling van de middelen voor 2023 is opgenomen in bijlage 3.2-10a van deze circulaire.

Het voornemen is om in de voorjaarsbesluitvorming van 2024 structureel € 55 miljoen naar het gemeentefonds over te hevelen. In dat geval wordt dit in de meicirculaire van 2024 verstrekt aan centrumgemeenten maatschappelijke opvang/beschermd wonen via de decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid.

10b. Pilot EU burgers

Daarnaast is in 2023 in totaal € 7 miljoen beschikbaar voor de specifieke aanpak voor dakloze EU-burgers, conform het plan van aanpak dakloze EU-burgers. Dit bedrag wordt

[14] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 30 015, nr. 111

beschikbaar gesteld aan de 6 pilotgemeenten: Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Eindhoven en Venlo. Dit bedrag wordt ook via de DU Maatschappelijke Opvang over de 6 gemeenten verdeeld.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-10b van deze circulaire.

11. RES regio's

Een belangrijke mijlpaal in het Klimaatakkoord op weg naar 2030 is het opstellen, beleidsmatig verankeren en uitvoeren van de Regionale Energie Strategieën (RES). Voor de ondersteuning van dit proces zijn destijds door het Rijk middelen beschikbaar gesteld aan de RES-regio's voor drie jaar tot eind 2021. Voor 2022 is afgelopen jaar een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld (zie paragraaf 3.2-12 van de meicirculaire 2022). Aangezien het RES-traject nog een doorlooptijd kent tot 2030 is er ook voor de komende jaren geld beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van dit proces. Voor 2023 heeft het kabinet voor de gemeenten eenmalig € 8,8 miljoen aanvullend beschikbaar gesteld. Dit bedrag zal via de eerder gehanteerde verdeelsystematiek uitgekeerd worden.

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.2-11 van deze circulaire.

12. Voogdij 18+ Compensatieregeling (IU)

Dit betreft de overheveling van de € 29,5 miljoen vanuit de algemene uitkering. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de € 30 miljoen die in 2023 reeds beschikbaar is voor de compensatieregeling. Meer informatie hierover is opgenomen in paragraaf 2.2-10 van deze circulaire.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeenten is opgenomen in bijlage 3.2-12.

13. Voogdij 18+ bijzondere functies (IU)

Per 2023 is het budget voor Voogdij/18+ vanuit de gelijknamige integratie-uitkering overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds (zie paragraaf 2.2-17 van de meicirculaire 2022). De bedragen voor 'PC Gesloten jeugdzorg' en 'Academische component Kinder- en Jeugdpsychiatrie' bleven vooralsnog achter in de integratie-uitkering. Vanaf 2023 was dit niet meer mogelijk, omdat het binnen het gemeentefonds niet meer is toegestaan om afspraken te maken over de specifieke besteding van middelen die via een decentralisatie-uitkering, integratie-uitkering of de algemene uitkering worden toebedeeld. Besloten is om deze twee onderwerpen landelijke functies in het vervolg te financieren via een specifieke uitkering. De bijbehorende middelen (structureel € 5,4 miljoen) worden daarom overgeheveld naar de begroting van het ministerie van VWS.

14. Inkomstenderving 2020 en 2021

Met decentrale overheden is afgesproken dat gemeenten reële compensatie ontvangen voor

de derving van inkomsten door covid-19 in 2021. In de decembercirculaire 2022 (paragraaf 3.2-2) is voor 303 gemeenten de compensatie over 2021 volledig afgerond. Voor zes gemeenten was op dat moment sprake van gedeeltelijke compensatie. Voor 35 gemeenten kon de reële compensatie op dat moment nog niet worden bepaald. De compensatie van deze gemeenten vindt nu plaats. Bij deze circulaire wordt een bedrag van € 132,5 miljoen uitgekeerd voor de inkomstenderving 2021.

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.2-14 van deze circulaire.

15. Maatschappelijke begeleiding

Conform artikel 18 van de Wet inburgering 2013 voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen hiervoor in 2023 in totaal circa € 12,9 miljoen (5.424 personen * € 2.370). De wijze waarop de middelen verstrekt worden is te vinden in paragraaf 3.2-10 van de septembercirculaire 2022.

Voor nadere informatie en vragen over de selectie van personen ten behoeve van de bijdrage voor maatschappelijke begeleiding wordt verwezen naar de website zakelijk van DUO.[15]

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.2-15 van deze circulaire.

16. Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+ (IU)

De omvang van de integratie-uitkering Voogdij 18+ wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 2,5 miljoen vanaf 2023). Dit bedrag is inclusief de extra prijsbijstelling die door het kabinet toegekend is voor 2022.

17. Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie (IU)

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 114,97 miljoen in 2023, aflopend naar € 95,96 miljoen in 2028). De onderverdeling van de loon- en prijsbijstelling naar de twee onderdelen binnen de integratie-uitkering (Wsw en beschut werk) is opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet. Evenals de bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Participatie voor het jaar 2023 en verder.

De verdeling van de bedragen per gemeente wijzigt in de eerste plaats door actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie (gemeten in standaardeenheden (SE) per betalende gemeente) zoals die bekend is uit het voorgaande jaar en een inschatting van de

[15] 'Maatschappelijke begeleiding', DUO.nl

blijfkansen in de sociale werkplaats. De Wsw-verdeling vanaf 2023 is geactualiseerd met de realisaties van het gemiddeld aantal SE in 2022 en de blijfkansen voor de jaren 2023 en verder.

Daarnaast is sprake van wijzigingen in de verdeling van de bedragen per gemeente door aanpassing van de drempelbedragen in de verdeling van de middelen beschut werk. De drempelbedragen geven (afgerond op honderdtallen) weer wat het gemiddelde bedrag is dat in het betreffende jaar beschikbaar is voor de begeleiding van beschut werk. Iedere gemeente ontvangt ten minste budget voor de financiering van de begeleiding van één beschutte werkplek. De drempelbedragen zijn in deze circulaire geïndexeerd vanwege de loon- en prijsbijstelling. Het drempelbedrag voor 2023 is € 8.600.

Door het gebruik van historische cijfers blijft het aandeel van individuele gemeenten in het verdeelmodel beschut werk ongewijzigd ten opzichte van de meicirculaire 2022.

Met de VNG is bestuurlijk afgesproken de uitgaven aan de no– riskpolis voor de gehele gemeentelijke doelgroep banenafspraak en nieuw beschut werk elke vijf jaar te herijken op basis van de realisaties in de voorafgaande periode. De volgende herijking vindt plaats in 2026. Dan zal opnieuw bekeken worden hoe de uitgaven zich hebben ontwikkeld. Dit kan invloed hebben op de bedragen voor de nieuwe doelgroep voor 2027 en verder.

Met de Voorjaarsnota heeft het kabinet besloten om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wsw. Dit betreft een meerjarige reeks die toegevoegd wordt aan de Rijksbijdrage Wsw. De bedragen in de reeks lopen af met de afbouw van de Wsw. In 2023 gaat het om een bedrag van circa € 26,6 miljoen. De compensatie wordt bij ontwerpbegroting 2024 overgeheveld naar het gemeentefonds en de verdeling wordt opgenomen in de septembercirculaire 2023.

18. Loon- en prijsbijstelling 2023 Beschermd Wonen (IU)

De omvang van de integratie-uitkering Beschermd wonen wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 108,6 miljoen vanaf 2023). Dit bedrag is inclusief de extra prijsbijstelling die door het kabinet toegekend is voor 2022.
De actuele verdeling van de integratie-uitkering Beschermd wonen is opgenomen als internet bijlage bij deze circulaire.

19. Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag

Zoals in paragraaf 2.2-16 vermeld, is in de reactie van het kabinet van 15 januari 2021 op het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) toegelicht dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten. Het kabinet heeft besloten voor het versterken van de dienstverlening bij gemeenten en het extra ondersteunen van

mensen in kwetsbare posities voor de periode tot en met 2027 € 150 miljoen per jaar beschikbaar te stellen.

Daarvan is een deel voor 2021 tot en met 2027 toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en een deel aan de decentralisatie-uitkeringen van het gemeentefonds. Zie ook paragraaf 2.2-3 en paragraaf 3.3-6 van de decembercirculaire 2021 en paragraaf 2.2-12 en 2.3-10 van de meicirculaire 2022.
Voor het jaar 2027 gaat het om deze actielijnen en bedragen:

- Versterking ondersteuning wijkteams (16a): € 50 miljoen via de algemene uitkering
- Robuust rechtsbeschermingssysteem (16b): € 25 miljoen via de algemene uitkering
- Systeemleren en stedelijke vernieuwing (16c): € 10 miljoen via de algemene uitkering voor systeemleren
- Risicovol verward gedrag: € 10 miljoen via een decentralisatie-uitkering

3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen

Deze paragraaf licht de wijzigingen in de decentralisatie-en integratie-uitkeringen toe die niet gepaard gaan met een wijziging in het macrobudget van de betreffende uitkering. Daarnaast bevat de paragraaf overige mededelingen die betrekking hebben op de decentralisatie-en integratie-uitkeringen.

3.3.1 Maatschappelijke opvang

De omvang van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang wijzigt niet.
Met betrekking tot de verdeling is gebleken dat voor 2020 en 2021, één van de onderliggende basisgegevens van de maatstaf uitkeringsontvangers met drempel nog op status voorlopig stond. Door verwerking van de definitieve gegevens heeft de verdeling over de centrumgemeenten geringe wijzigingen ondergaan. De trimfactor voor 2020 stellen wij vast op 1,46632 en voor 2021 op 1,46828.

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 3.3.1. De achterliggende berekening treft u aan in de internetbijlage.

3.3.2 Armoedebestrijding kinderen

In paragraaf 4.2-1 van de decembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de € 85 miljoen die vanaf 2017 structureel beschikbaar is gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van CBS-gegevens over kinderen met een kans op armoede.[16] De verdeling over de gemeenten voor 2024 en verder is gebaseerd op gegevens over het jaar 2020 en is opgenomen in bijlage 3.3.2 van deze circulaire.

[16] Zie voor gehanteerde CBS-gegevens:
https://jmopendata.cbs.nl/#/JM/nl/dataset/20233NED/table?dl=3801D

3.3.3 Kinderen in een AZC

In paragraaf 2.2-6 van de septembercirculaire 2018 zijn gemeenten geïnformeerd dat zij vanaf 2019 volledig verantwoordelijk worden voor de organisatie en financiering van jeugdhulp, inclusief de jeugd-ggz, aan kinderen in een AZC. Hiervoor is structureel € 5,1 miljoen beschikbaar.
Bijlage 3.3.3 bevat de definitieve verdeling voor 2022. Deze verdeling is gebaseerd op de cijfers van januari 2022 tot en met december 2022. Deze bedragen zijn voorlopig ook voor 2023 en verder gehanteerd.

3.3.4 Voorschoolse voorzieningen peuters

De decentrale uitkering voorschoolse voorzieningen peuters heeft als doel dat alle peuters, zonder recht op kinderopvangtoeslag of voorschoolse educatie, naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. De decentrale uitkering voorschoolse voorzieningen is voor 2023 geactualiseerd met de voluminastanden van uitkeringsjaar 2022 (in de gemeentelijke indeling van 2023).

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.3.4 van deze circulaire.

3.3.5 Faciliteitenbesluit opvangcentra (nabetaling 2021)

In het faciliteitenbesluit is geregeld dat de gemeenten die een opvangcentrum voor asielzoekers hebben, uitkeringen krijgen vanuit een decentralisatie-uitkering. Op basis van dit besluit wordt aan een gemeente waarin een opvangcentrum is gevestigd, jaarlijks door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) een uitkering verstrekt. De uitkering wordt gebaseerd op het aantal door asielzoekers permanent te bezetten capaciteitsplaatsen verminderd met het op 1 januari van het uitkeringsjaar aantal in de basisregistratie personen ingeschreven bewoners van het opvangcentrum. Het bedrag van € 143.925 betreft een nabetaling aan de gemeenten Harderwijk en Eijsden-Margraten (ten behoeve van het opvangcentrum in Cadier en Keer) over 2021 om hun werkzaamheden in en voor de opvangcentra te kunnen vergoeden. De verwerking van deze middelen vindt in de septembercirculaire 2023 plaats.

3.3.6 Ophoging decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang

De verwachting is dat de invoering van de Wet Seksuele Misdrijven tot een verhoogde instroom bij de Centra voor Seksueel Geweld (CSG) leidt. Gemeenten zullen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wet, naar verwachting in 2024, hiervoor gecompenseerd worden via de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang.

De verdeling van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang is bij deze circulaire vanaf uitkeringsjaar 2023 aangepast door actualisatie van de maatstaven woonruimten, klantenpotentieel regionaal en omgevingsadressendichtheid en door verwerking van de gemeentelijke herindeling Voorne aan Zee. Met ingang van 2023 geldt dat de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau zijn verschoven van centrumgemeente Breda naar

centrumgemeente Tilburg. De verschuivingen van Alphen-Chaam en Baarle-Nassau waren al eerder verwerkt.
Een overzicht van de bedragen van deze uitkering voor 2023 en verder kunt u vinden in de gemeentefondsrubriek op internet. De bedragen van 2022 zijn ook in deze rubriek opgenomen. De bedragen zijn ongewijzigd ten opzichte van de decembercirculaire 2022, maar nog niet definitief.

3.3.7 Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders

Enkele gemeenten ontvangen een bijdrage in verband met het inrichten en in stand houden van een zogeheten BRP-straat. Vanwege wijziging van de taakverdeling tussen de operationele BRP-straten wordt de verdeling van de decentralisatie-uitkering aangepast. In overleg tussen Rijk en betrokken gemeenten is met ingang van 2023 de volgende verdeling overeengekomen: Arnhem (€ 494.705), Cranendonck (€ 856.322), Gilze en Rijen (€ 618.491), Haarlemmermeer (€ 190.000) en Westerwolde (€ 2.571.134).

3.3.8 Knelpunten verdeelproblematiek

Jaarlijks wordt de decentralisatie-uitkering Knelpunten verdeelproblematiek ten laste van de algemene uitkering geactualiseerd voor het extra jaar dat in deze circulaire zichtbaar wordt (in dit geval 2028). Deze actualisatie zal dit jaar verwerkt worden in de september circulaire.

4 Overige mededelingen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de gemeentefinanciën. Paragraaf 4.2 bevat mededelingen over het gemeentefonds die zowel betrekking hebben op de algemene uitkering als op de integratie- en decentralisatie-uitkeringen. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Gemeentefondstotalen

Tabel 4.2.1 bevat een overzicht van de gemeentefondstotalen 2023-2028. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 bij elkaar gebracht.

Tabel 4.2.1 Gemeentefondstotalen 2023-2028 (in duizenden euro's)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering	35.180.736	37.858.978	39.944.720	38.018.899	39.142.390	40.314.906
DU/IU	4.796.011	4.421.367	4.344.513	4.262.571	4.190.071	4.117.359
Totaal	**39.976.747**	**42.280.345**	**44.289.233**	**42.281.470**	**43.332.461**	**44.432.265**

Bevoorschotting

De bedragen 2023 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf de eerste dinsdag in juli ofwel 4 juli 2023. Tot dat tijdstip is de bevoorschotting gebaseerd op de decembercirculaire 2022. Op de eerste dinsdag in juli zullen ook eventuele verrekeningen plaatsvinden als er eerder dit jaar te veel of juist te weinig voorschot is verstrekt. Verrekeningen over voorgaande uitkeringsjaren worden eveneens in juli uitgevoerd.

Over de voorschotten voor het uitkeringsjaar 2024 volgt informatie in de septembercirculaire 2023.

Voor de volledigheid: aan de berekening van de voorschotten kunnen geen rechten worden ontleend voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen.

Nominale ontwikkelingen

De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU) waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering in de meerjarenraming uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen. De decentralisatie-uitkeringen kennen geen correctie voor loon- en prijsontwikkelingen en betreffen nominale bedragen. De integratie-uitkeringen worden wel ieder jaar opnieuw geïndexeerd volgens de voor dat jaar van toepassing zijnde loon- en prijsontwikkeling (constante prijzen).

Het is van belang dat gemeenten in hun ramingen rekening houden met de loon- en

prijsontwikkelingen. Om gemeenten, die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen, te faciliteren bij het omgaan met nominale ontwikkelingen is in tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB, met name de rubriek Centraal Economisch Plan 2023.

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* CEP 2023

mutaties per jaar in %	2023	2024	2025	2026	2027	2028**
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	6,2	3,0	2,8	2,7	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	6,1	2,8	2,5	2,4	2,3	2,3
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,0	3,1	2,5	2,4	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	4,0	5,2	5,8	4,8	4,2	4,2
Prijs overheidsconsumptie, beloning werkr	3,5	4,7	5,4	4,5	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	4,8	1,6	1,9	1,9	1,9	1,9
Prijs overheidsconsumptie, netto materiee	5,9	3,9	1,6	1,6	1,6	1,6

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel
** cijfers 2027 zijn doorgetrokken naar 2028

4.3 Energietoelage 2023

Voor 2023 is besloten om in 2023 nogmaals € 1300 aan de mensen met een laag inkomen uit te keren om hen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. Om huishoudens in 2022 nog beter te ondersteunen, heeft het kabinet gemeenten de mogelijkheid gegeven om € 500 miljoen hiervan al in 2022 uit te keren.[17] De resterende € 900 miljoen zal niet, zoals oorspronkelijk voorgenomen, via de algemene uitkering worden verdeeld, maar via een decentralisatie-uitkering vanwege een gewijzigde verdeelsleutel waarbij bij Voorjaarsnota 2023 een bedrag van € 25 miljoen is overgeboekt naar de begroting van het ministerie van SZW als vangnet voor gemeenten waar het bedrag uit de verdeelsleutel voor 2023 achteraf ontoereikend blijkt. De verdeling van de resterende € 875 miljoen wordt bekend gemaakt in de septembercirculaire, aannemende dat dan de juridische grondslag voor de uitkering is geregeld.

4.4 Beschermd Wonen

In paragraaf 3.2-5 van de meicirculaire 2022 is reeds aangekondigd dat de invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectieve verdeelmodel beschermd wonen (BW), eerder voorzien voor 1 januari 2024, is uitgesteld. De nieuwe streefdatum voor invoering is nu 1 januari 2025.[18] Meer informatie hierover volgt in een latere circulaire.

4.5 Regiowijziging Veenendaal

Veenendaal is per 1 januari 2022 van centrumgemeentegebied Amersfoort voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang overgestapt naar centrumgemeente Ede, dit is verwerkt in de meicirculaire 2022 (zie paragraaf 3.2-5).

[17] Decembercirculaire 2022, Rijksoverheid.nl
[18] Meer informatie hierover is te vinden op: Rijksoverheid.nl

Conform afspraak met Amersfoort en Ede is in deze circulaire met betrekking tot de integratie-uitkering Beschermd Wonen een correctie verwerkt betreffende inwoners die voor 1 januari 2022 al waren aangemeld voor de Wet Langdurige Zorg en in 2022 alsnog zijn uitgestroomd. Er is met terugwerkende kracht een bedrag van € 73.922 van centrumgemeente Ede overgeheveld naar centrumgemeente Amersfoort.

4.6 Nacalculatie suppletie-uitkering IUSD

Voor 2023 hadden alle gemeenten te maken met de suppletie-uitkering IUSD (integratie-uitkering Sociaal domein). In verband met de invoering van de nieuwe verdeling van de algemene uitkering is deze suppletie-uitkering komen te vervallen. De nacalculatie van de suppletie-uitkering 2022 zal naar verwachting plaatsvinden bij de septembercirculaire 2023.

4.7 Landelijk gemiddelde kengetal belastingcapaciteit

In de meicirculaire wordt jaarlijks de benodigde informatie voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit opgenomen, zoals aangegeven in de ministeriele regeling over de berekeningswijze van de financiële kengetallen (Besluit Begroting en Verantwoording). Voor gemeenten gaat het om het landelijk gemiddelde voor de gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Het laatst bekende gemiddelde bedraagt voor 2023 € 944 (jaar t-1).[19] In de begroting en het jaarverslag 2023 (jaar t) kan dit gemiddelde worden gebruikt voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit in de verschillende jaren. De cijfers per gemeente zijn gepubliceerd in de atlas van de lokale lasten 2023.

4.8 Redelijk peil 2024

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald ‘redelijk peil’ moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Voor het jaar 2024 is het redelijk peil OZB vastgesteld op 0,1614**,** zie bijlage 4.8 van deze circulaire voor de berekening.

4.9 Integraal overzicht financiën gemeenten

Net als vorig jaar zal de minister van BZK het jaarlijkse Integraal Overzicht Financiën Gemeenten naar beide Kamers sturen. Het overzicht zal ingaan op de financiële positie, inkomsten, uitgaven en de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoording van gemeenten over 2022.

4.10 Verfijning Iv3 Wmo en Jeugd

Per begrotingsjaar 2023 zijn de Iv3-taakvelden waarop maatwerkvoorzieningen worden geboekt, verfijnd om meer inzicht te krijgen in wat er in het sociaal domein gebeurt, zowel voor het vergelijken van gemeenten als op stelselniveau. Daarbij hebben de ministeries van BZK en VWS de afgelopen maanden signalen gehad van gemeenten dat de verfijning onevenredig veel administratief werk kost en dat betrouwbare informatie aanleveren soms niet lukt. Om een besluit te nemen over de indeling van 2024 is op maandag 15 mei een

[19] Nieuws 2023, Coelo.nl

enquête toegezonden naar alle Iv3-contactpersonen van gemeenten, met het verzoek deze uiterlijk 30 mei in te vullen. Bij een representatieve deelname aan de enquête zal op basis van de uitkomst worden beslist of aanpassing van de taakvelden Jeugd en Wmo nodig is. Het ministerie van BZK zal in juni in de IBI Nieuwsbrief bekendmaken wat de indeling voor 2024 wordt, net als de resultaten van de enquête. Voor vragen kunt u mailen naar postbusiv3@minbzk.nl.

4.11 Analyse gemeentebegrotingen

De gemeente kan haar financiële situatie op verschillende manieren onderzoeken. Op verzoek kan bijvoorbeeld de rijksoverheid, samen met de provincie, de financiën van de gemeente vergelijken met die van andere gemeenten, de zogenoemde begrotingsscan. Ook kunnen gemeenten met behulp van de provincie en de rijksoverheid de financiële gevolgen van een herindeling (laten) onderzoeken door middel van een herindelingsscan. Voor meer informatie wordt verwezen naar de Rijksoverheid.nl.

4.12 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl

De gegevens in de online database met informatie over de financiën van decentrale overheden (www.findo.nl) worden op regelmatige basis geactualiseerd. Wat betreft de informatie over de uitkeringen uit het gemeentefonds bevat de database de stand septembercirculaire 2022. De gegevens uit deze circulaire zullen zo spoedig mogelijk worden verwerkt, zodat u de meest actuele stand kunt raadplegen. De Iv3-data, zoals die door gemeenten en provincies zijn aangeleverd bij het CBS, zijn bijgewerkt tot en met de begroting van 2023. De originele begrotingen en jaarstukken van gemeenten en provincies tot en met 2021 (jaarrekeningen) en 2023 (begrotingen) zijn aan de website toegevoegd. Door deze informatie en openbare documenten op één plaats beschikbaar te stellen, wil het ministerie van BZK bijdragen aan de transparantie en openbaarheid van de financiën van decentrale overheden.

Het Iv3-informatievoorschrift 2023 voor gemeenten is hier te downloaden.

Bijlagen

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2023[20]

Verdeeltabel 2023 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2023 stand december 2022	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2023 stand mei 2023
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.036,65	132,17	5.168,82
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.018,82	26,73	1.045,55
éénpersoonshuishoudens	166,53	-	166,53
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	628,55
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.779,51	13,39	3.792,90
inwoners	376,12	-0,18	375,94
inwoners 75+ met drempel	1.329,35	-	1.329,35
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	566,39	0,51	566,90
kernen	114.580,65	2,30	114.582,95
laag opleidingsniveau met drempel	264,37	-	264,37
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.036,65	132,17	5.168,82
migratieachtergrond	386,44	0,06	386,50
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	155,36	0,08	155,44
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	86,44	-0,03	86,41
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied	7.894,15	6,81	7.900,96
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern	6.808,48	2,21	6.810,69
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-woningen eigenaren	-0,00	-	-0,00
ozb niet-woningen gebruikers	-0,00	-	-0,00
ozb woningen eigenaren	-0,00	-	-0,00
vast bedrag	978.991,81	1.366,12	980.357,93
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	707.103,84	801.599,84	1.508.703,68
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten	11,81	-	11,81
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,300	0,004	1,304

[20] BPE standen december 2022 is de correctie verdeling structurele middelen Wet goed verhuurderschap opgenomen. Zie toelichting decembercirculaire 2022.

Mutaties 2023 ten opzichte van stand december 2022 (bedragen in euro's in basis)

Maatstaven	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Infrastructuur, ruimte en milieu
bijstandsontvangers	132,17	-	132,17	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	26,73	-	26,73	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	13,39	-	9,09	4,30	-	-
inwoners	-0,18	0,05	-	-	-0,23	-
jongeren	0,51	-	-	0,51	-	-
kernen	2,30	2,30	-	-	-	-
loonkostensubsidie	132,17	-	132,17	-	-	-
migratieachtergrond	0,06	0,06	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	0,08	0,01	-	0,07	-	-
omgevingsadressendichtheid	-0,03	0,01	-	-0,05	0,01	-
oppervlak bebouwing buitengebied	6,81	-	-	-	-	6,81
oppervlak bebouwing woonkern	2,21	-	-	-	-	2,21
vast bedrag	1.366,12	-	-	-	1.366,12	-
verkiezingen Den Haag	801.599,84	-	-	-	801.599,84	-

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2023 per cluster

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2023 uitkeringsjaar 2023

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.168,82	-	5.168,82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.045,55	-	1.045,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	166,53	-	-	166,53	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.792,90	-	355,17	524,57	2.607,35	-	128,93	176,88	-	-	-	-	-
inwoners	375,94	130,86	-	-	-	205,28	11,53	-	146,16	-	-	-117,89	-
inwoners 75+ met drempel	1.329,35	-	-	1.329,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	566,90	-	-	-	306,55	-	-	260,35	-	-	-	-	-
kernen	114.582,95	5.579,71	-	23.669,89	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	264,37	-	-	264,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.168,82	-	5.168,82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,50	151,91	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	155,44	29,08	-	49,99	45,77	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	86,41	17,54	-	-	-26,30	3,66	18,26	-	-	73,25	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.900,96	-	-	-	-	-	-	-	-	7.900,96	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2023 uitkeringsjaar 2023

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.810,69	-	-	-	-	-	-	-	-	6.810,69	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2796%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2127%
ozb woningen eigenaren	-0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0857%
vast bedrag	980.357,93	-	-	-	-	529.200,02	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	1.508.703,68	-	-	-	-	1.508.703,68	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,81	-	-	-	-	82,83	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2024

Verdeeltabel 2024 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2023 stand mei 2023	w ijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2024 stand mei 2023
bedrijven	134,78	-	134,78
bew oonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische w oningen in bew oonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.168,82	-102,84	5.065,98
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.045,55	-20,80	1.024,75
éénpersoonshuishoudens	166,53	-0,51	166,02
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderw ijs	628,55	-	628,55
grote w oonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.792,90	-34,14	3.758,76
inw oners	375,94	-0,07	375,87
inw oners 75+ met drempel	1.329,35	-4,06	1.325,29
inw oners w addengemeenten (<2500 inw oners)	269,09	-	269,09
inw oners w addengemeenten (>7500 inw oners)	47,34	-	47,34
inw oners w addengemeenten (2500 tot 7500 inw oners)	209,89	-	209,89
jongeren	566,90	-3,00	563,90
kernen	114.582,95	-77,97	114.504,98
laag opleidingsniveau met drempel	264,37	-0,81	263,56
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderw ijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.168,82	-102,84	5.065,98
migratieachtergrond	386,50	-0,39	386,11
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	155,44	-0,63	154,81
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	86,41	0,25	86,66
onderw ijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouw ing buitengebied	7.900,96	-	7.900,96
oppervlak bebouw ing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouw ing w oonkern	6.810,69	-	6.810,69
oppervlak bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenw ater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenw ater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-w oningen eigenaren	-0,2796%	-0,0137%	-0,2933%
ozb niet-w oningen gebruikers	-0,2127%	-0,0104%	-0,2231%
ozb w oningen eigenaren	-0,0857%	-0,0033%	-0,0890%
vast bedrag	980.357,93	-	980.357,93
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	1.508.703,68	-181.798,24	1.326.905,44
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
w oonruimten	11,81	-	11,81
w oonruimten bodemfactor w oonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,304	0,091	1,395

Mutaties 2024 ten opzichte van uitkeringsjaar 2023 stand meicirculaire 2023 (bedragen in euro's in basis)

Maatstaven	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	OZB
bijstandsontvangers	-102,84	-	-102,84	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	-20,80	-	-20,80	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	-0,51	-	-	-0,51	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	-34,14	-	-7,08	-1,59	-25,48	-	-
inwoners	-0,07	-0,66	-	-	-	0,59	-
inwoners 75+ met drempel	-4,06	-	-	-4,06	-	-	-
jongeren	-3,00	-	-	-	-3,00	-	-
kernen	-77,97	-5,72	-	-72,25	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	-0,81	-	-	-0,81	-	-	-
loonkostensubsidie	-102,84	-	-102,84	-	-	-	-
migratieachtergrond	-0,39	-0,39	-	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	-0,63	-0,03	-	-0,15	-0,45	-	-
omgevingsadressendichtheid	0,25	-0,01	-	-	0,26	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,0137%	-	-	-	-	-	-0,0137%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,0104%	-	-	-	-	-	-0,0104%
ozb woningen eigenaren	-0,0033%	-	-	-	-	-	-0,0033%
verkiezingen Den Haag	-181.798,24	-	-	-	-	-181.798,24	-

Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2024 per cluster

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2023 uitkeringsjaar 2024

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-
bijstandsontvangers	5.065,98	-	5.065,98	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.024,75	-	1.024,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	166,02	-	-	166,02	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.758,76	-	348,09	522,98	2.581,87	-	128,93	176,88	-	-	-	-
inwoners	375,87	130,20	-	-	-	205,87	11,53	-	146,16	-	-	-117,89
inwoners 75+ met drempel	1.325,29	-	-	1.325,29	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-
jongeren	563,90	-	-	-	303,55	-	-	260,35	-	-	-	-
kernen	114.504,98	5.573,99	-	23.597,64	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	263,56	-	-	263,56	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.065,98	-	5.065,98	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,11	151,52	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-
regionale centrumfunctie	154,81	29,05	-	49,84	45,32	-	-	-	30,60	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-
omgevingsadressendichtheid	86,66	17,53	-	-	-26,04	3,66	18,26	-	-	73,25	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.900,96	-	-	-	-	-	-	-	-	7.900,96	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2023 uitkeringsjaar 2024

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.810,69	-	-	-	-	-	-	-	-	6.810,69	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,2933%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2933%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2231%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2231%
ozb woningen eigenaren	-0,0890%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0890%
vast bedrag	980.357,93	-	-	-	-	529.200,02	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	1.326.905,44	-	-	-	-	1.326.905,44	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,81	-	-	-	-	82,83	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2023-2028

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkering 2023-2028 (in duizenden euro's)

clusterindeling van het nieuwe verdeelmodel	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Vindplaats
Algemene uitkering voorafgaand jaar	34.126.138	35.180.736	37.858.978	39.944.720	38.018.899	39.142.390	
Algemene mutaties							
- accres	2.412.629	2.410.752	2.115.747	-2.301.476	1.081.885		mei 2022, § 2.2-1
- accres bijstelling tranches 2022 en verder	-701	-111.257	-30.695	916.022	-3.366		mei 2023, § 2.2-1
- accres bijstelling tranches 2023 en verder	533.963	427.733	455.424	147.657	-31.873	1.256.359	mei 2023, § 2.2-1
- opschalingskorting (coalitieakkoord)				-675.000			mei 2022, § 2.2-2
- plafond BTW-compensatiefonds	-440.407						september 2022, § 2.2-2
- Plafond BTW-compensatiefonds (afrekening 2022)	-2.929	**2.929**					mei 2023, § 2.2-2
- Eenmalige rijksbijdrage				924.000	-924.000		september 2022, § 2.2-4
- Financieringssystematiek					1.000.000		mei 2023, § 2.2-3
- knelpunten verdeelproblematiek	-89	-91	-93	-95	-97		mei 2022, § 2.2-4
- bevolkingsdaling	11.245						september 2022, § 2.2-3
- kennisscentrum explosieven WOII			908				mei 2021, § 2.2-5
- volkshuisvestingsfonds	-150.000			150.000			mei 2022, § 2.2-4
- woningbouwimpuls	-100.000			100.000			mei 2022, § 2.2-5
cluster Participatie							
- Participatie: Wajong overheveling vanuit IU	56.175	1.152	1.047	1.518	11.084		mei 2022, § 2.2-13
- Participatie: Regulier werk overheveling vanuit IU	53.384	2.987	4.857	4.172	14.936		mei 2022, § 2.2-13
- loon- en prijsbijstelling	6.464	2	361	-7.316			mei 2023, § 2.2-4
- IPS-trajecten	-10.750	10.750					september 2022, § 2.2-10
- energietoeslag	-1.904.000						december 2022, § 2.2-1
- aanvullende pakket re-integratie	-14.740						september 2021, § 2.2-9
- gemeentelijk schuldenbeleid	-30.000						september 2021, § 2.2-10
- bijzondere bijstand	-50.000						december 2022, § 2.2-2
- Breed Offensief	-9.138						december 2022, § 2.23
- Uitvoeringskosten bijzondere bijstand zelfstandigen	-4.613						december 2022, § 2.2-4
- impuls re-integratie	-43.438						september 2021, § 2.2-9
- Flankerend beleid energiearmoede	50.000	-50.000					mei 2023, § 2.2-5
- Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	40.000	-40.000					mei 2023, § 2.2-6
cluster Individuele voorzieningen Wmo							
- wmo 2015 m.u.v. Beschermd Wonen	-3.343						mei 2019, § 2.2-7
- abonnementstarief Wmo	-3.000						maart 2018, § 2.2-7
- loon- en prijsbijstelling	-185	-261					september 2019, § 2.2-8
- uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	-21						september 2022, § 2.2-11
- geen aanspraak op begeleiding		-9.000	-9.000	-9.000			mei 2021, § 2.2-11
- overgangsrecht levenslang		1.157	1.157	1.157	1.158	1.157	mei 2023, § 2.2-14
- mobiliteitshulpmiddelen	-1.500	-1.000					december 2020, § 2.2-4
- continuiteit van zorg: meerkosten wmo	-10.900						december 2022, § 2.2-7
- nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz	1.500	1.000					september 2021, § 2.2-7
- eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)			-95.000				mei 2022, § 2.2-14
- Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)			95.000				mei 2023, § 2.2-13a
- Herinvoering eigen bijdrage Wmo				-225.000			mei 2023, § 2.2-13b
- Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)			110.000				mei 2023, § 2.2-12
cluster Sociale basisvoorzieningen							
- toezicht voorschoolse educatie	1.909	-1.020					mei 2023, § 2.2-15
- landelijke vreemdelingenvoorzieningen	4.400						september 2022, § 2.2-6
- Asiel (inburgering)	20.000	-10.000	-30.000				september 2022, § 2.2-7
- versterking ondersteuning wijkteams				5.000		-50.000	mei 2023, § 2.2-16
- impuls integraal werken	-3.000	-3.000					december 2021, § 2.2-3
- Inburgering: overheveling vanuit IU	76.571	-2.134	-2.370	-1.077	-423		mei 2022, § 2.2-18
- valpreventie bij ouderen (coalitieakkoord)	-10.000	-5.000		-833	-834		mei 2022, § 2.2-19
- rijksvaccinatieprogramma meningokokken en informed consent	42	42					september 2018, § 2.2-7
- prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg	2.252						mei 2021, § 2.2-14
cluster Individuele voorzieningen Jeugd							
- jeugdzorg	137.200	-82.000	-504.000	-859.000			mei 2023, § 2.2-7
- loon- en prijsbijstelling jeugdzorg		81.632	-32.859	-48.773			mei 2023, § 2.2-8
- loon- en prijsbijstelling voogdij 18+	50.638			-50.684			mei 2023, § 2.2-9
- Voogdij 18+: overheveling vanuit IU	736.676						mei 2022, § 2.2-17
- Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-10.000	10.000					mei 2023, § 2.2-11
- ketensystemen jeugd		338					mei 2018, § 2.2-10
- uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	-37						september 2022, § 2.2-11
- jeugdhulp	-291.100						mei 2022, § 2.2-9
- verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	1.900						mei 2019, § 2.2-16
- compensatieregeling Voogdij/18+	-59.518	29.518					mei 2023, § 2.2-10
- continuïteit van zorg: meerkosten jeugd	-8.200						december 2022, § 2.2-7
cluster Sport, cultuur en recreatie							
-							
cluster Infrastructuur, ruimte en milieu							
- Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-1.797						mei 2022, § 2.2-10
- handhaving energielabel C kantoren	504			-2.351			mei 2023, § 2.2-21
- Wet Goed Verhuurderschap	12.404						december 2022, § 2.2-12
cluster Bestuur en ondersteuning							
- GDI voorzieningen 2022	-7.993	7.993					mei 2023, § 2.2-20
- Bijdrage centrale financiering GDI	-7.583						september 2022, § 2.2-9
- handelsregister	806						mei 2018, § 2.2-15
- Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	3.300						mei 2023, § 2.2-17
- permanente registratie en briefstembureau kiezers buitenland	-						mei 2023, § 2.2-18
- extra bijdragen BRP	1.540						september 2022, § 2.2-8
- robuust rechtsbeschermingssysteem	2.000					-25.000	mei 2023, § 2.2-13
- Wet Open Overheid (structureel)	5.258	5.257	5.258	5.258			mei 2021, § 2.2-18
- Wet Open Overheid (incidenteel)					-24.979		mei 2021, § 2.2-18
- raadsledenvergoeding kleine gemeenten	9.776						mei 2022, § 2.2-6
- Toegankelijkheid verkiezingen	-2.700						december 2022, § 2.2-8
- Aanpassing software burgerlijke stand	-95						december 2022, § 2.2-9
- Opstartkosten kiescollege	-450						december 2022, § 2.2-10
- Kiescollege verkiezingskosten	-948						december 2022, § 2.2-11
- Kiescollege niet ingezetenen	237	-237					mei 2023, § 2.2-19
- systeemleren monitoring	5.000					-10.000	mei 2023, § 2.2-16
Algemene uitkering	35.180.736	37.858.978	39.944.720	38.018.899	39.142.390	40.314.906	

Bijlage 2.2.2 Overzicht mutaties 2022 BTW-compensatiefonds

Overboekingen BCF (GF)

Omschrijving	Departement	bedrag in € 1.000	Circulaire
Vierde tranche Woningbouwimpuls (WBI)	BZK	15.270	n.v.t. (SPUK BZK)
Impulsregeling SPV	IenW	8.676	
Impuls Verkeersveiligheid (2e tranche)	IenW	4.410	
SPUK IJsseldelta fase 2	IenW	4.168	n.v.t. (SPUK I&W)
SPUK Mobiliteit en Gebied	IenW	3.526	n.v.t. (SPUK I&W)
Tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie (2e deel)	IenW	3.526	n.v.t. (SPUK I&W)
SPUK Tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie	IenW	3.503	n.v.t. (SPUK I&W)
Meerjarige SPUK Aandachtsgroepen	BZK	2.980	n.v.t. (SPUK BZK)
Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	BZK	2.112	
Overwegproject Laan van Osseveld Apeldoorn	IenW	2.088	
Aardgasvrije wijken	BZK	1.000	
SPUK Mobiliteit en Gebied	IenW	697	n.v.t. (SPUK I&W)
DU Dichterbij dan je denkt (2e tranche)	SZW	379	
Inzet Cyber Provincies	BZK	214	
SPUK A27 Eemnes	IenW	213	n.v.t. (SPUK I&W)
DU natuurinclusieve na-isolatie	BZK	180	
SPUK Waddeneilanden	BZK	158	n.v.t. (SPUK BZK)
SPUK Tussenvoorziening	SZW	133	n.v.t. (SPUK SZW)
SPUK Ontsluiting wijk Valkenhorst Katwijk	BZK	105	n.v.t. (SPUK BZK)
Erfgoed deal	OCW	104	meicirc gf 2020, 3.2-13
Overig	Div.	210	
Totaal		**53.650**	

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering bommenregeling

Suppletie-uitkering Bommenregeling			
Gemeente	**Toegekend bedrag 2023**	**Gemeente**	**Toegekend bedrag 2023**
Aalsmeer	14.328	Laren	154.243
Aalten	27.937	Lingewaard	822.420
Alblasserdam	112.799	Lochem	54.638
Almere	2.453.358	Maasdriel	246.931
Alphen aan den Rijn	75.778	Maasgouw	95.435
Altena	115.666	Maassluis	5.939
Amersfoort	379.732	Meerssen	1.632
Amsterdam	72.958	Middelburg	212.010
Apeldoorn	3.001.143	Moerdijk	608.913
Arnhem	116.619	Neder-Betuwe	27.237
Asten	7.996	Nijmegen	2.029.534
Barneveld	123.946	Oirschot	428.288
Berg en Dal	165.005	Oisterwijk	1.000
Bergen op Zoom	70.155	Oss	5.372
Borger-Odoorn	7.204	Overbetuwe	564.012
Borne	92.346	Peel en Maas	66.238
Breda	78.568	Putten	103.055
Coevorden	233.570	Raalte	35.496
De Fryske Marren	57.502	Reimerswaal	83.014
Den Helder	117.369	Renkum	38.788
Deurne	546.299	Rheden	14.175
Deventer	92.699	Rhenen	23.383
Dordrecht	106.474	Roerdalen	102.770
Dronten	84.954	Roermond	39.107
Duiven	90.933	Roosendaal	303.310
Echt-Susteren	47.190	Rotterdam	1.104.977
Ede	522.302	Schiedam	229.506
Eemsdelta	781.634	's-Gravenhage	50.325
Eindhoven	669.675	Sluis	655.133
Emmen	34.486	Someren	54.810
Enschede	313.293	Steenbergen	163.275
Goirle	36.969	Terneuzen	6.154
Gouda	1.028.454	Tilburg	61.613
Haarlemmermeer	575.633	Utrecht	645.565
Harderwijk	27.726	Vaals	6.688
Heerenveen	6.215	Veere	43.283
Heumen	110.060	Venlo	279.353
Heusden	102.376	Venray	360.527
Hillegom	55.026	Vlissingen	162.661
Hoeksche Waard	9.106	Voorne aan Zee	17.239
Hollands Kroon	1.064.742	Voorst	76.168
Horst aan de Maas	177.818	Vught	67.425
Land van Cuijk	46.113	Waalwijk	465.070
Landgraaf	57.914	Waddinxveen	43.099
Lansingerland	17.711	Wassenaar	59.883

Suppletie-uitkering Bommenregeling			
Gemeente	**Toegekend bedrag 2023**	**Gemeente**	**Toegekend bedrag 2023**
Westervoort	11.646	Zuidplas	21.566
Woensdrecht	331.654	Zundert	13.462
Zaltbommel	69.109	Zutphen	165.073
Zeewolde	449.280	Zwolle	498.779
Zevenaar	31.420	**Totaal**	**26.141.464**

Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor

Het begrip uitkeringsfactor
Op diverse plaatsen in deze circulaire wordt de term uitkeringsfactor genoemd, de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor. De berekening van de uitkeringsfactor is gebaseerd op twee grootheden. De eerste is globaal genomen de som van de algemene uitkering en de ozb-maatstaf, een bedrag van ongeveer € 38,7 miljard.[21] De tweede is de zogenaamde uitkeringsbasis, ongeveer € 29,6 miljard.[22] Dat bedrag wordt verkregen door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid (de uitkomst hiervan heet de - landelijke – uitkeringsbasis; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente: het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). Beide grootheden worden op elkaar gedeeld om uit te komen op de uitkeringsfactor, die nu ongeveer 1,300 à 1,490 bedraagt.[23] Afronding op drie decimalen is gebruikelijk. Bij definitieve vaststelling van de uitkeringsfactor wordt afgerond op vier decimalen.

De uitkeringsfactor speelt bij de verdeling van bedragen steeds een rol en is daardoor aan veranderingen onderhevig. Die ontstaan – meer bijzondere oorzaken als veranderingen in het verdeelstelsel buiten beschouwing latend - door twee oorzaken:

1. Mutaties in de algemene uitkering
Sommige mutaties in de algemene uitkering worden over de gemeenten verdeeld naar rato van de gemeentelijke uitkeringsbasis. Dit gebeurt door de uitkeringsfactor te verhogen (bij een toevoeging) of te verlagen (bij een uitname). Deze verdeelwijze illustreert ook het praktische nut van de uitkeringsfactor. Het alternatief om hetzelfde effect voor de verdeling te bereiken zou zijn om alle bedragen per eenheid met een gelijk percentage te verhogen of te verlagen.

2. Veranderingen in het aantal eenheden van de maatstaven
Door de groei van bijvoorbeeld het aantal inwoners neemt de uitkeringsbasis toe. Door een verlaging van de uitkeringsfactor wordt ervoor gezorgd dat niet meer algemene uitkering wordt uitgekeerd dan beschikbaar is. Opnieuw geldt dat zonder uitkeringsfactor alle bedragen per eenheid zouden moeten worden verlaagd om hetzelfde effect te bereiken. Verlaging van het bedrag per inwoner zou even eenvoudig zijn als verlaging van de uitkeringsfactor, maar die verdeelwijze doet geen recht aan de beoogde dynamiek van de verdeling.

Berekening uitkeringsfactoren in constante prijzen
Om gemeenten die hun begroting in constante prijzen willen opstellen te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen

[21] Voor uitkeringsjaar 2023 stand meicirculaire 2023.
[22] Voor uitkeringsjaar 2023 stand meicirculaire 2023.
[23] Uitkeringsfactor 2023-2028 stand meicirculaire 2023.

gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt.

Op basis van de CEP of de MEV worden in het rekenmodel en in hoofdstuk 4 van de circulaires, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2023-2028

Volumina maatstaven 2023-2028 (ramingen mei 2023)

maatstaven	2023	2024	2025
bedrijven	2.358.600	2.478.686	2.618.040
bijstandsontvangers	405.675	401.992	408.094
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	118.975	128.214	137.452
éénpersoonshuishoudens	3.206.468	3.254.301	3.291.369
extra groei jongeren	6.197	6.220	6.228
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.471.503	1.486.346	1.498.586
inw oners	17.817.233	17.998.922	18.130.127
inw oners 75+ met drempel	552.616	575.734	596.670
jongeren	3.319.916	3.332.329	3.336.887
laag opleidingsniveau met drempel	1.779.948	1.781.638	1.783.892
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	383.525	387.234	391.374
leerlingen voortgezet onderw ijs	679.294	669.178	661.271
loonkostensubsidie	30.403	35.211	40.020
migratieachtergrond	2.577.831	2.654.107	2.725.648
landelijke centrumfunctie	17.590.550	17.769.927	17.899.463
lokale centrumfunctie	17.590.600	17.769.978	17.899.514
regionale centrumfunctie	17.590.610	17.769.988	17.899.524
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	14.770.813	14.770.813	14.770.813
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.156.634	1.156.634	1.156.634
omgevingsadressendichtheid	17.388.014	17.563.601	17.937.723
onderw ijsachterstand	948.016	946.053	944.089
oppervlak bebouw ing buitengebied	28.380	28.483	28.546
oppervlak bebouw ing buitengebied bodemfactor buitengebied	30.028	30.137	30.205
oppervlak bebouw ing w oonkern	87.634	88.555	89.460
oppervlak bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern	95.435	96.410	97.396
oppervlak binnenw ater	196.983	196.983	196.983
oppervlak buitenw ater	308.557	308.557	308.557
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.579.762	3.579.762	3.579.762
oppervlak land	3.363.434	3.363.434	3.363.434
ozb niet-w oningen eigenaren	307.256.656.283	316.533.010.794	328.669.442.925
ozb niet-w oningen gebruikers	296.436.782.576	305.386.475.378	317.095.529.745
ozb w oningen eigenaren	2.363.606.709.323	2.458.838.336.337	2.537.401.823.589
w oonruimten	8.389.975	8.474.699	8.655.218
w oonruimten bodemfactor w oonkern	9.277.915	9.371.605	9.571.229

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Volumina maatstaven 2023-2028 (ramingen mei 2023)

maatstaven	2026	2027	2028
bedrijven	2.743.492	2.885.288	3.035.154
bijstandsontvangers	416.907	423.517	430.912
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	148.169	159.413	171.418
éénpersoonshuishoudens	3.327.862	3.363.591	3.398.734
extra groei jongeren	6.242	6.246	6.256
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.510.280	1.521.385	1.531.923
inwoners	18.240.737	18.330.378	18.418.013
inwoners 75+ met drempel	616.172	634.378	653.721
jongeren	3.344.195	3.346.617	3.351.677
laag opleidingsniveau met drempel	1.781.398	1.781.883	1.781.966
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	395.508	399.585	403.789
leerlingen voortgezet onderwijs	651.830	642.925	634.406
loonkostensubsidie	42.605	45.189	47.836
migratieachtergrond	2.795.616	2.863.691	2.929.889
landelijke centrumfunctie	18.008.666	18.097.166	18.183.686
lokale centrumfunctie	18.008.717	18.097.218	18.183.738
regionale centrumfunctie	18.008.727	18.097.228	18.183.748
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	14.770.813	14.770.813	14.770.813
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.156.634	1.156.634	1.156.634
omgevingsadressendichtheid	18.064.596	18.192.395	18.321.126
onderwijsachterstand	942.126	940.163	940.164
oppervlak bebouwing buitengebied	28.603	28.678	28.743
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	30.265	30.344	30.413
oppervlak bebouwing woonkern *	90.375	91.284	92.226
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	98.375	99.391	100.401
oppervlak binnenwater	196.983	196.983	196.983
oppervlak buitenwater	308.557	308.557	308.557
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.579.762	3.579.762	3.579.762
oppervlak land	3.363.434	3.363.434	3.363.434
ozb niet-woningen eigenaren	332.853.850.203	337.092.469.947	341.386.009.803
ozb niet-woningen gebruikers	321.132.585.429	325.221.944.516	329.364.289.733
ozb woningen eigenaren	2.564.322.292.589	2.591.534.403.580	2.619.041.337.240
woonruimten	8.716.436	8.778.101	8.840.216
woonruimten bodemfactor woonkern	9.638.926	9.707.117	9.775.806

Gewijzigde volumina 2023 ten opzichte van stand septembercirculaire 2022

bedrijven	omgevingsadressendichtheid *
bijstandontvangers	oppervlak bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern
extra groei jongeren	oppervlak bebouw ing buitengebied bodemfactor buitengebied
extra groei leerlingen voortgezet onderw ijs	oppervlak bebouw ing w oonkern
huishoudens met een laag inkomen met drempel	oppervlak bebouw ing buitengebied
inw oners	oppervlak binnenw ater
inw oners 75+ met drempel	oppervlak buitenw ater
jongeren	oppervlak land
kernen	oppervlak land * bodemfactor gemeente
grote w oonkernen	inw oners w addengemeenten (<2500 inw oners)
laag opleidingsniveau met drempel	inw oners w addengemeenten (>7500 inw oners)
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	inw oners w addengemeenten (2500 tot 7500 inw oners)
leerlingen voortgezet onderw ijs	w oonruimten *
loonkostensubsidie	w oonruimten bodemfactor w oonkern
landelijke centrumfunctie	
lokale centrumfunctie	ozb niet-w oningen eigenaren
regionale centrumfunctie	ozb niet-w oningen gebruikers
oeverlengte*bodemfactor gemeente	ozb w oningen eigenaren
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	

Bijlage 3.2-1 Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap

Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aa en Hunze	7.755	Boxtel	10.684
Aalsmeer	12.499	Breda	118.239
Aalten	8.933	Bronckhorst	12.117
Achtkarspelen	8.487	Brummen	7.278
Alblasserdam	6.358	Brunssum	14.441
Albrandswaard	6.361	Bunnik	6.673
Alkmaar	91.496	Bunschoten	8.201
Almelo	84.906	Buren	8.169
Almere	89.077	Capelle aan den IJssel	13.358
Alphen aan den Rijn	80.417	Castricum	10.780
Alphen-Chaam	6.991	Coevorden	10.748
Altena	13.963	Cranendonck	8.583
Ameland	6.351	Culemborg	8.997
Amersfoort	95.348	Dalfsen	9.761
Amstelveen	102.512	Dantumadiel	6.327
Amsterdam	468.686	De Bilt	15.205
Apeldoorn	96.081	De Fryske Marren	17.656
Arnhem	120.849	De Ronde Venen	14.568
Assen	78.666	De Wolden	8.074
Asten	7.405	Delft	102.607
Baarle-Nassau	6.896	Den Helder	15.778
Baarn	10.175	Deurne	9.474
Barendrecht	8.233	Deventer	87.676
Barneveld	19.853	Diemen	13.199
Beek	8.806	Dijk en Waard	14.091
Beekdaelen	14.505	Dinkelland	11.576
Beesel	6.339	Doesburg	6.345
Berg en Dal	10.111	Doetinchem	17.338
Bergeijk	8.328	Dongen	8.169
Bergen (L.)	6.358	Dordrecht	95.253
Bergen (NH.)	19.216	Drechterland	6.800
Bergen op Zoom	19.821	Drimmelen	8.328
Berkelland	12.276	Dronten	9.729
Bernheze	10.971	Druten	7.119
Best	9.570	Duiven	6.328
Beuningen	7.055	Echt-Susteren	13.072
Beverwijk	13.295	Edam-Volendam	9.061
Bladel	9.283	Ede	93.725
Blaricum	7.278	Eemnes	6.329
Bloemendaal	9.474	Eemsdelta	16.638
Bodegraven-Reeuwijk	12.435	Eersel	8.456
Boekel	6.362	Eijsden-Margraten	10.939
Borger-Odoorn	8.074	Eindhoven	303.260
Borne	7.532	Elburg	7.692
Borsele	7.341	Emmen	86.753

Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Enkhuizen	8.838	Hof van Twente	11.958
Enschede	109.484	Hollands Kroon	13.677
Epe	10.334	Hoogeveen	17.242
Ermelo	10.429	Hoorn	78.348
Etten-Leur	10.238	Horst aan de Maas	13.072
Geertruidenberg	7.596	Houten	7.946
Geldrop-Mierlo	10.398	Huizen	10.843
Gemert-Bakel	10.111	Hulst	9.761
Gennep	7.341	IJsselstein	8.074
Gilze en Rijen	7.501	Kaag en Braassem	10.143
Goeree-Overflakkee	12.626	Kampen	17.179
Goes	14.855	Kapelle	6.345
Goirle	7.246	Katwijk	11.703
Gooise Meren	26.952	Kerkrade	22.909
Gorinchem	13.040	Koggenland	7.087
Gouda	80.194	Krimpen aan den IJssel	6.344
Groningen	178.282	Krimpenerwaard	13.581
Gulpen-Wittem	9.856	Laarbeek	7.246
Haaksbergen	8.169	Land van Cuijk	21.349
Haarlem	121.263	Landgraaf	12.785
Haarlemmermeer	93.024	Landsmeer	6.338
Halderberge	9.124	Lansingerland	11.703
Hardenberg	15.237	Laren	9.920
Harderwijk	14.027	Leeuwarden	107.796
Hardinxveld-Giessendam	6.362	Leiden	113.527
Harlingen	9.029	Leiderdorp	7.310
Hattem	6.340	Leidschendam-Voorburg	28.894
Heemskerk	6.991	Lelystad	77.552
Heemstede	10.971	Leudal	13.454
Heerde	6.363	Leusden	7.119
Heerenveen	15.300	Lingewaard	11.862
Heerlen	101.302	Lisse	7.564
Heeze-Leende	6.482	Lochem	11.894
Heiloo	7.182	Loon op Zand	8.137
Hellendoorn	8.901	Lopik	6.355
Helmond	79.526	Losser	9.061
Hendrik-Ido-Ambacht	6.352	Maasdriel	9.443
Hengelo	83.537	Maasgouw	9.761
Het Hogeland	16.510	Maashorst	17.020
Heumen	6.351	Maassluis	7.660
Heusden	12.021	Maastricht	125.338
Hillegom	8.360	Medemblik	11.926
Hilvarenbeek	7.692	Meerssen	8.456
Hilversum	98.150	Meierijstad	22.018
Hoeksche Waard	16.064	Meppel	13.231

Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Middelburg	17.624	Pijnacker-Nootdorp	10.207
Midden-Delfland	6.357	Purmerend	17.847
Midden-Drenthe	10.334	Putten	10.684
Midden-Groningen	17.497	Raalte	9.602
Moerdijk	10.780	Reimerswaal	9.379
Molenlanden	10.207	Renkum	10.493
Montferland	10.907	Renswoude	6.325
Montfoort	6.418	Reusel-De Mierden	6.359
Mook en Middelaar	6.333	Rheden	18.325
Neder-Betuwe	7.660	Rhenen	7.341
Nederweert	9.092	Ridderkerk	9.952
Nieuwegein	12.212	Rijssen-Holten	10.334
Nieuwkoop	7.723	Rijswijk	21.190
Nijkerk	11.671	Roerdalen	8.615
Nijmegen	125.752	Roermond	25.010
Nissewaard	12.403	Roosendaal	81.054
Noardeast-Fryslân	14.091	Rotterdam	425.957
Noord-Beveland	7.723	Rozendaal	6.282
Noordenveld	11.703	Rucphen	6.832
Noordoostpolder	14.664	Schagen	15.109
Noordwijk	22.941	Scherpenzeel	6.386
Nuenen, Gerwen en Nede	6.896	Schiedam	96.877
Nunspeet	9.952	Schiermonnikoog	6.313
Oegstgeest	9.474	Schouwen-Duiveland	17.465
Oirschot	7.787	's-Gravenhage	449.770
Oisterwijk	12.881	's-Hertogenbosch	106.969
Oldambt	17.656	Simpelveld	6.609
Oldebroek	6.928	Sint-Michielsgestel	9.061
Oldenzaal	9.411	Sittard-Geleen	96.208
Olst-Wijhe	6.354	Sliedrecht	6.959
Ommen	8.201	Sluis	18.229
Oost Gelre	11.735	Smallingerland	15.587
Oosterhout	12.785	Soest	13.040
Ooststellingwerf	8.137	Someren	7.946
Oostzaan	6.313	Son en Breugel	6.800
Opmeer	6.327	Stadskanaal	11.798
Opsterland	8.647	Staphorst	6.363
Oss	85.861	Stede Broec	6.386
Oude IJsselstreek	12.594	Steenbergen	9.984
Ouder-Amstel	6.641	Steenwijkerland	14.377
Oudewater	6.344	Stein	7.692
Overbetuwe	12.276	Stichtse Vecht	18.166
Papendrecht	7.501	Súdwest-Fryslân	29.881
Peel en Maas	12.594	Terneuzen	22.145
Pekela	8.201	Terschelling	7.182

Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Texel	11.607	Waddinxveen	7.055
Teylingen	11.576	Wageningen	14.823
Tholen	8.487	Wassenaar	16.255
Tiel	11.639	Waterland	6.362
Tilburg	129.668	Weert	17.943
Tubbergen	8.551	West Betuwe	11.830
Twenterand	8.774	West Maas en Waal	8.233
Tynaarlo	10.143	Westerkwartier	13.613
Tytsjerksteradiel	8.519	Westerveld	7.660
Uitgeest	6.350	Westervoort	6.338
Uithoorn	9.411	Westerwolde	10.334
Urk	6.344	Westland	26.316
Utrecht	357.477	Weststellingwerf	8.265
Utrechtse Heuvelrug	17.720	Wierden	8.456
Vaals	10.016	Wijchen	8.870
Valkenburg aan de Geul	12.913	Wijdemeren	12.117
Valkenswaard	11.003	Wijk bij Duurstede	6.991
Veendam	12.149	Winterswijk	13.136
Veenendaal	13.581	Woensdrecht	8.010
Veere	14.091	Woerden	13.900
Veldhoven	12.467	Wormerland	6.339
Velsen	14.982	Woudenberg	6.357
Venlo	92.833	Zaanstad	92.165
Venray	12.690	Zaltbommel	10.748
Vijfheerenlanden	12.021	Zandvoort	15.141
Vlaardingen	20.331	Zeewolde	7.564
Vlieland	6.313	Zeist	19.726
Vlissingen	21.222	Zevenaar	12.021
Voerendaal	6.354	Zoetermeer	73.159
Voorne aan Zee	23.775	Zoeterwoude	6.331
Voorschoten	8.360	Zuidplas	9.506
Voorst	8.201	Zundert	11.639
Vught	10.525	Zutphen	15.428
Waadhoeke	14.727	Zwartewaterland	8.010
Waalre	6.991	Zwijndrecht	10.812
Waalwijk	14.473	Zwolle	95.380
		Totaal	**9.188.999**

Bijlage 3.2-2 Decentralisatie-uitkering Einde lening Inburgeringsplicht (ELIP)

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplichtig			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aalsmeer	1.516	Bunnik	505
Aalten	1.516	Bunschoten	1.516
Achtkarspelen	3.032	Buren	3.032
Alblasserdam	3.032	Capelle aan den IJssel	7.075
Albrandswaard	1.516	Castricum	1.011
Alkmaar	6.064	Coevorden	4.043
Almelo	7.075	Cranendonck	1.516
Almere	14.150	Culemborg	1.011
Alphen aan den Rijn	7.075	Dalfsen	4.043
Alphen-Chaam	1.011	Dantumadiel	1.011
Altena	3.538	De Bilt	4.548
Amersfoort	10.613	De Fryske Marren	3.538
Amstelveen	9.097	De Ronde Venen	5.559
Amsterdam	150.599	De Wolden	1.011
Apeldoorn	24.763	Delft	12.129
Arnhem	11.623	Den Helder	3.538
Assen	4.548	Deurne	3.538
Asten	1.011	Deventer	13.645
Baarle-Nassau	505	Diemen	4.548
Baarn	3.032	Dijk en Waard	4.548
Barendrecht	4.043	Doesburg	1.011
Barneveld	11.118	Doetinchem	5.054
Beek	1.011	Dongen	2.021
Beekdaelen	2.021	Dordrecht	19.204
Beesel	2.527	Drechterland	505
Berg en Dal	3.538	Drimmelen	4.043
Bergeijk	2.527	Dronten	2.021
Bergen (NH.)	4.043	Druten	1.516
Bergen op Zoom	11.623	Duiven	1.516
Berkelland	5.054	Echt-Susteren	5.054
Bernheze	2.021	Edam-Volendam	2.527
Best	2.021	Ede	13.139
Beuningen	1.011	Eemsdelta	1.516
Beverwijk	4.548	Eijsden-Margraten	3.032
Bladel	1.011	Eindhoven	24.258
Bloemendaal	3.032	Elburg	5.054
Bodegraven-Reeuwijk	2.527	Emmen	8.086
Boekel	1.011	Enkhuizen	505
Borne	3.032	Enschede	24.763
Borsele	1.516	Epe	1.516
Boxtel	1.011	Ermelo	1.516
Breda	19.709	Etten-Leur	2.527
Bronckhorst	3.032	Geertruidenberg	5.054
Brummen	505	Geldrop-Mierlo	4.043
Brunssum	3.032	Gemert-Bakel	3.538

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplichtig			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Gennep	505	Kaag en Braassem	3.032
Gilze en Rijen	1.516	Kampen	6.570
Goeree-Overflakkee	6.064	Kapelle	505
Goes	2.021	Katwijk	3.538
Goirle	2.021	Kerkrade	5.054
Gooise Meren	10.107	Koggenland	3.538
Gorinchem	2.021	Krimpen aan den IJssel	3.032
Gouda	9.097	Krimpenerwaard	4.548
Groningen	24.258	Laarbeek	1.011
Gulpen-Wittem	505	Land van Cuijk	7.580
Haaksbergen	2.527	Landgraaf	4.043
Haarlem	20.720	Landsmeer	2.021
Haarlemmermeer	15.666	Lansingerland	4.548
Halderberge	4.548	Laren	1.011
Hardenberg	4.043	Leeuwarden	8.591
Harderwijk	5.559	Leiden	12.634
Hardinxveld-Giessendam	2.021	Leiderdorp	2.527
Harlingen	505	Leidschendam-Voorburg	8.086
Heemskerk	5.054	Lelystad	4.043
Heemstede	2.021	Leudal	1.516
Heerde	1.516	Leusden	505
Heerenveen	3.538	Lingewaard	1.516
Heerlen	9.602	Lisse	1.516
Heeze-Leende	1.011	Lochem	1.011
Heiloo	505	Loon op Zand	1.011
Hellendoorn	5.054	Lopik	505
Helmond	9.097	Losser	505
Hendrik-Ido-Ambacht	2.021	Maasdriel	3.032
Hengelo	10.107	Maasgouw	3.538
Het Hogeland	8.086	Maashorst	3.032
Heumen	2.021	Maassluis	2.527
Heusden	2.527	Maastricht	17.688
Hillegom	2.021	Medemblik	1.516
Hilvarenbeek	505	Meerssen	3.538
Hilversum	8.591	Meierijstad	6.064
Hoeksche Waard	7.580	Meppel	4.043
Hof van Twente	2.021	Middelburg	3.538
Hollands Kroon	5.559	Midden-Delfland	505
Hoogeveen	5.559	Midden-Groningen	3.032
Hoorn	5.559	Moerdijk	5.559
Horst aan de Maas	3.032	Molenlanden	3.032
Houten	1.011	Montferland	2.021
Huizen	2.527	Mook en Middelaar	505
Hulst	2.527	Neder-Betuwe	2.527
IJsselstein	5.054	Nieuwegein	7.580

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplichtig			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Nieuwkoop	1.011	Rotterdam	75.299
Nijkerk	3.538	Rucphen	1.011
Nijmegen	25.268	Schagen	5.054
Nissewaard	12.634	Schiedam	10.613
Noardeast-Fryslân	2.527	Schouwen-Duiveland	1.516
Noord-Beveland	505	's-Gravenhage	70.751
Noordenveld	2.021	's-Hertogenbosch	16.677
Noordoostpolder	6.570	Simpelveld	2.527
Noordwijk	3.538	Sittard-Geleen	10.613
Nuenen, Gerwen en Nede	1.011	Sliedrecht	3.538
Nunspeet	2.021	Sluis	1.516
Oegstgeest	505	Smallingerland	4.043
Oisterwijk	3.538	Soest	2.021
Oldambt	2.021	Someren	4.548
Oldebroek	2.527	Son en Breugel	2.021
Oldenzaal	1.516	Stadskanaal	4.043
Olst-Wijhe	2.527	Staphorst	1.516
Ommen	1.011	Stede Broec	1.011
Oost Gelre	1.011	Steenbergen	1.011
Oosterhout	2.527	Steenwijkerland	4.548
Ooststellingwerf	2.527	Stein	505
Oostzaan	1.516	Stichtse Vecht	6.570
Opmeer	505	Súdwest-Fryslân	2.527
Opsterland	2.527	Terneuzen	2.527
Oss	5.054	Texel	3.538
Oude IJsselstreek	3.032	Teylingen	1.516
Ouder-Amstel	505	Tholen	1.011
Overbetuwe	3.538	Tiel	2.021
Papendrecht	3.538	Tilburg	23.247
Peel en Maas	2.527	Tubbergen	505
Pekela	505	Twenterand	1.516
Pijnacker-Nootdorp	4.548	Tynaarlo	1.011
Purmerend	4.043	Tytsjerksteradiel	1.516
Putten	1.516	Uitgeest	1.516
Raalte	3.538	Uithoorn	1.516
Reimerswaal	1.011	Urk	505
Renkum	2.527	Utrecht	32.343
Reusel-De Mierden	1.011	Utrechtse Heuvelrug	4.043
Rheden	2.021	Vaals	1.011
Rhenen	2.021	Valkenburg aan de Geul	2.021
Ridderkerk	8.591	Valkenswaard	1.516
Rijssen-Holten	2.021	Veendam	2.021
Rijswijk	8.086	Veenendaal	10.107
Roermond	9.097	Veere	1.516
Roosendaal	11.623	Veldhoven	6.570

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplichtig			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Velsen	6.570	Weststellingwerf	1.516
Venlo	6.064	Wierden	1.516
Venray	1.516	Wijchen	3.538
Vijfheerenlanden	2.527	Wijdemeren	2.021
Vlaardingen	10.107	Wijk bij Duurstede	2.021
Vlissingen	3.538	Winterswijk	1.516
Voerendaal	505	Woensdrecht	1.011
Voorschoten	3.032	Woerden	4.043
Voorst	1.516	Wormerland	505
Vught	2.021	Woudenberg	1.011
Waalre	3.538	Zaanstad	14.656
Waalwijk	4.548	Zaltbommel	2.021
Waddinxveen	4.548	Zandvoort	1.011
Wassenaar	3.538	Zeewolde	2.527
Waterland	1.011	Zeist	2.021
Weert	8.591	Zevenaar	3.538
West Maas en Waal	1.011	Zoetermeer	10.107
West Betuwe	3.032	Zuidplas	4.043
Westerkwartier	2.021	Zundert	3.032
Westerveld	1.011	Zutphen	4.548
Westervoort	1.516	Zwartewaterland	2.021
Westerwolde	3.032	Zwijndrecht	7.580
Westland	5.559	Zwolle	9.602
		Totaal	**1.648.492**

Bijlage 3.2-4 Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden Oekraïne

Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden uit Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aa en Hunze	30.884	Boxtel	27.527
Aalsmeer	64.117	Breda	101.043
Aalten	14.770	Bronckhorst	25.345
Achtkarspelen	22.659	Brummen	14.435
Alblasserdam	38.604	Brunssum	16.281
Albrandswaard	18.295	Bunnik	13.931
Alkmaar	103.057	Bunschoten	16.113
Almelo	79.391	Buren	44.983
Almere	227.598	Capelle aan den IJssel	37.765
Alphen aan den Rijn	90.133	Castricum	12.253
Alphen-Chaam	4.028	Coevorden	37.597
Altena	36.255	Cranendonck	7.553
Ameland	1.343	Culemborg	6.210
Amersfoort	108.932	Dalfsen	38.269
Amstelveen	117.324	Dantumadiel	20.645
Amsterdam	874.642	De Bilt	30.548
Apeldoorn	158.614	De Fryske Marren	46.157
Arnhem	130.416	De Ronde Venen	31.387
Assen	83.587	De Wolden	13.931
Asten	13.931	Delft	60.256
Baarle-Nassau	4.532	Den Helder	31.219
Baarn	17.120	Deurne	14.435
Barendrecht	19.134	Deventer	94.497
Barneveld	65.963	Diemen	33.905
Beek	43.808	Dijk en Waard	74.020
Beekdaelen	17.120	Dinkelland	21.149
Beesel	12.924	Doesburg	5.035
Berg en Dal	40.786	Doetinchem	40.115
Bergeijk	18.295	Dongen	13.595
Bergen (L.)	2.182	Dordrecht	205.778
Bergen (NH.)	50.186	Drechterland	33.066
Bergen op Zoom	33.737	Drimmelen	7.889
Berkelland	28.534	Dronten	48.339
Bernheze	25.680	Druten	24.673
Best	13.595	Duiven	6.546
Beuningen	40.451	Echt-Susteren	20.141
Beverwijk	31.555	Edam-Volendam	41.626
Bladel	14.099	Ede	94.161
Blaricum	6.210	Eemnes	6.042
Bloemendaal	34.744	Eemsdelta	31.387
Bodegraven-Reeuwijk	31.555	Eersel	17.288
Boekel	7.721	Eijsden-Margraten	17.456
Borger-Odoorn	22.659	Eindhoven	193.526
Borne	54.718	Elburg	29.205
Borsele	19.806	Emmen	81.573

Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden uit Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Enkhuizen	25.345	Hof van Twente	29.205
Enschede	104.735	Hollands Kroon	61.767
Epe	25.009	Hoogeveen	64.956
Ermelo	20.309	Hoorn	49.179
Etten-Leur	26.352	Horst aan de Maas	41.793
Geertruidenberg	28.030	Houten	25.009
Geldrop-Mierlo	27.694	Huizen	54.718
Gemert-Bakel	22.491	Hulst	22.491
Gennep	68.145	IJsselstein	14.435
Gilze en Rijen	3.525	Kaag en Braassem	28.030
Goeree-Overflakkee	51.361	Kampen	44.815
Goes	31.891	Kapelle	16.785
Goirle	7.553	Katwijk	40.786
Gooise Meren	94.833	Kerkrade	30.884
Gorinchem	38.269	Koggenland	46.493
Gouda	63.278	Krimpen aan den IJssel	12.085
Groningen	179.427	Krimpenerwaard	53.039
Gulpen-Wittem	11.749	Laarbeek	12.756
Haaksbergen	25.680	Land van Cuijk	72.509
Haarlem	155.257	Landgraaf	21.820
Haarlemmermeer	191.679	Landsmeer	7.553
Halderberge	26.016	Lansingerland	11.749
Hardenberg	30.380	Laren	19.134
Harderwijk	18.631	Leeuwarden	93.993
Hardinxveld-Giessendam	24.170	Leiden	119.506
Harlingen	18.295	Leiderdorp	17.120
Hattem	14.938	Leidschendam-Voorburg	53.039
Heemskerk	28.366	Lelystad	76.873
Heemstede	17.288	Leudal	30.884
Heerde	22.995	Leusden	53.375
Heerenveen	43.304	Lingewaard	21.652
Heerlen	24.002	Lisse	36.926
Heeze-Leende	6.042	Lochem	40.115
Heiloo	8.224	Loon op Zand	6.210
Hellendoorn	37.765	Lopik	14.267
Helmond	69.488	Losser	12.756
Hendrik-Ido-Ambacht	35.080	Maasdriel	41.290
Hengelo	84.930	Maasgouw	14.770
Het Hogeland	32.226	Maashorst	55.053
Heumen	20.477	Maassluis	19.974
Heusden	34.912	Maastricht	72.173
Hillegom	7.217	Medemblik	66.635
Hilvarenbeek	12.253	Meerssen	13.763
Hilversum	131.591	Meierijstad	80.734
Hoeksche Waard	59.921	Meppel	62.606

Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden uit Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Middelburg	33.401	Pijnacker-Nootdorp	34.073
Midden-Delfland	3.189	Purmerend	81.573
Midden-Drenthe	33.401	Putten	17.624
Midden-Groningen	66.970	Raalte	34.744
Moerdijk	34.408	Reimerswaal	31.387
Molenlanden	40.283	Renkum	20.477
Montferland	43.640	Renswoude	30.380
Montfoort	15.777	Reusel-De Mierden	14.099
Mook en Middelaar	2.686	Rheden	17.456
Neder-Betuwe	44.479	Rhenen	13.763
Nederweert	10.910	Ridderkerk	25.848
Nieuwegein	34.408	Rijssen-Holten	30.212
Nieuwkoop	16.449	Rijswijk	51.193
Nijkerk	25.680	Roerdalen	2.686
Nijmegen	144.011	Roermond	58.242
Nissewaard	46.493	Roosendaal	52.200
Noardeast-Fryslân	18.127	Rotterdam	394.436
Noord-Beveland	12.085	Rozendaal	0
Noordenveld	34.073	Rucphen	7.217
Noordoostpolder	61.935	Schagen	48.172
Noordwijk	66.802	Scherpenzeel	9.231
Nuenen, Gerwen en Nede	10.910	Schiedam	76.370
Nunspeet	38.101	Schiermonnikoog	1.343
Oegstgeest	24.673	Schouwen-Duiveland	52.032
Oirschot	8.392	's-Gravenhage	562.785
Oisterwijk	31.723	's-Hertogenbosch	135.619
Oldambt	36.758	Simpelveld	6.882
Oldebroek	42.633	Sint-Michielsgestel	20.477
Oldenzaal	19.302	Sittard-Geleen	46.997
Olst-Wijhe	10.071	Sliedrecht	31.891
Ommen	39.108	Sluis	21.988
Oost Gelre	12.756	Smallingerland	28.869
Oosterhout	46.493	Soest	23.666
Ooststellingwerf	24.338	Someren	17.624
Oostzaan	5.875	Son en Breugel	17.120
Opmeer	8.728	Stadskanaal	41.961
Opsterland	28.198	Staphorst	22.995
Oss	51.529	Stede Broec	14.099
Oude IJsselstreek	19.134	Steenbergen	25.848
Ouder-Amstel	10.742	Steenwijkerland	48.843
Oudewater	9.399	Stein	6.210
Overbetuwe	30.884	Stichtse Vecht	51.361
Papendrecht	11.581	Súdwest-Fryslân	87.112
Peel en Maas	69.320	Terneuzen	47.165
Pekela	42.129	Terschelling	7.553

Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden uit Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Texel	29.541	Waddinxveen	24.841
Teylingen	34.912	Wageningen	30.716
Tholen	40.954	Wassenaar	29.037
Tiel	26.520	Waterland	34.408
Tilburg	140.319	Weert	48.507
Tubbergen	8.224	West Betuwe	60.928
Twenterand	9.735	West Maas en Waal	29.709
Tynaarlo	32.058	Westerkwartier	60.424
Tytsjerksteradiel	29.205	Westerveld	12.756
Uitgeest	3.525	Westervoort	11.749
Uithoorn	21.820	Westerwolde	32.730
Urk	25.512	Westland	227.430
Utrecht	238.676	Weststellingwerf	14.099
Utrechtse Heuvelrug	38.604	Wierden	23.834
Vaals	22.659	Wijchen	31.723
Valkenburg aan de Geul	23.834	Wijdemeren	18.631
Valkenswaard	20.309	Wijk bij Duurstede	9.567
Veendam	17.456	Winterswijk	31.891
Veenendaal	33.569	Woensdrecht	20.141
Veere	33.233	Woerden	36.590
Veldhoven	12.924	Wormerland	18.631
Velsen	42.968	Woudenberg	24.673
Venlo	90.804	Zaanstad	96.511
Venray	33.905	Zaltbommel	10.742
Vijfheerenlanden	34.240	Zandvoort	32.898
Vlaardingen	54.382	Zeewolde	15.274
Vlieland	1.007	Zeist	45.990
Vlissingen	42.129	Zevenaar	36.087
Voerendaal	9.735	Zoetermeer	62.438
Voorne aan Zee	52.368	Zoeterwoude	7.721
Voorschoten	16.281	Zuidplas	37.094
Voorst	11.917	Zundert	18.967
Vught	16.952	Zutphen	18.967
Waadhoeke	28.198	Zwartewaterland	27.191
Waalre	6.042	Zwijndrecht	38.437
Waalwijk	51.864	Zwolle	127.059
		Totaal	**14.999.996**

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Begeleiding jongeren naar werk

Decentralisatie-uitkering Begeleiding jongeren naar werk	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Alkmaar	248.867
Almere	242.916
Amersfoort	160.210
Amsterdam	520.643
Apeldoorn	246.909
Arnhem	207.681
Breda	271.017
Doetinchem	154.617
Dordrecht	163.170
Ede	156.948
Eindhoven	214.993
Emmen	156.567
Enschede	287.009
Goes	176.678
Gorinchem	114.601
Gouda	131.318
Groningen	299.392
Haarlem	177.102
Heerlen	233.677
Helmond	148.405
Hilversum	137.154
Leeuwarden	257.758
Leiden	200.977
Nijmegen	166.089
Roermond	137.365
Rotterdam	677.546
's-Gravenhage	397.160
's-Hertogenbosch	240.328
Tiel	142.181
Tilburg	215.656
Utrecht	293.876
Venlo	160.931
Zaanstad	179.641
Zoetermeer	168.039
Zwolle	207.581
Totaal	**7.895.002**

Bijlage 3.2-7 Decentralisatie-uitkering Jeugdcontributie bibliotheken

Decentralisatie-uitkering Jeugdcontributie bibliotheek	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Berkelland	22.000
Blaricum	14.022
Delft	115.000
Haarlemmermeer	40.000
Huizen	22.572
Laren	13.642
Nijkerk	15.000
Oost Gelre	15.000
Veenendaal	6.186
Veldhoven	17.268
Wageningen	4.400
Westland	15.064
Winterswijk	12.000
Totaal	**312.154**

Bijlage 3.2-8 Leerlingenvervoer Oekraïne

Decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aa en Hunze	63.690	Bronckhorst	47.254
Aalsmeer	47.254	Brummen	29.791
Aalten	26.709	Brunssum	27.736
Achtkarspelen	31.845	Bunnik	21.573
Alblasserdam	43.145	Bunschoten	27.736
Albrandswaard	31.845	Buren	71.909
Alkmaar	153.063	Capelle aan den IJssel	56.500
Almelo	133.545	Castricum	26.709
Almere	215.726	Coevorden	54.445
Alphen aan den Rijn	138.681	Cranendonck	14.382
Altena	77.045	Culemborg	8.218
Amersfoort	143.817	Dalfsen	83.209
Amstelveen	160.253	Dantumadiel	29.791
Amsterdam	839.276	De Bilt	58.554
Apeldoorn	156.144	De Fryske Marren	71.909
Arnhem	200.317	De Ronde Venen	63.690
Assen	99.645	De Wolden	23.627
Asten	13.354	Delft	94.508
Baarle-Nassau	6.164	Den Helder	53.418
Baarn	25.682	Deurne	21.573
Barendrecht	26.709	Deventer	146.899
Barneveld	118.136	Diemen	59.581
Beek	101.699	Dijk en Waard	104.781
Beekdaelen	39.036	Dinkelland	27.736
Beesel	16.436	Doesburg	9.245
Berg en Dal	98.618	Doetinchem	64.718
Bergeijk	19.518	Dongen	16.436
Bergen (L.)	3.082	Dordrecht	200.317
Bergen (NH.)	76.018	Drechterland	46.227
Bergen op Zoom	58.554	Drimmelen	3.082
Berkelland	47.254	Dronten	60.609
Bernheze	40.063	Druten	12.327
Best	21.573	Duiven	24.654
Beuningen	60.609	Echt-Susteren	21.573
Beverwijk	40.063	Edam-Volendam	91.427
Bladel	19.518	Ede	124.299
Blaricum	13.354	Eemnes	17.464
Bloemendaal	64.718	Eemsdelta	55.472
Bodegraven-Reeuwijk	52.391	Eersel	31.845
Boekel	14.382	Eijsden-Margraten	28.763
Borger-Odoorn	28.763	Eindhoven	240.380
Borne	87.318	Elburg	65.745
Borsele	41.091	Emmen	95.536
Boxtel	35.954	Enkhuizen	34.927
Breda	140.735	Enschede	149.981

Decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Epe	44.172	Hoogeveen	110.945
Ermelo	38.009	Hoorn	69.854
Etten-Leur	48.281	Horst aan de Maas	11.300
Geertruidenberg	30.818	Houten	46.227
Geldrop-Mierlo	49.309	Huizen	105.808
Gemert-Bakel	26.709	Hulst	45.200
Gennep	80.127	IJsselstein	20.545
Gilze en Rijen	5.136	Kaag en Braassem	29.791
Goeree-Overflakkee	100.672	Kampen	94.508
Goes	40.063	Kapelle	23.627
Goirle	12.327	Katwijk	59.581
Gooise Meren	165.390	Kerkrade	52.391
Gorinchem	65.745	Koggenland	56.500
Gouda	87.318	Krimpen aan den IJssel	27.736
Groningen	256.816	Krimpenerwaard	90.399
Gulpen-Wittem	33.900	Laarbeek	12.327
Haaksbergen	45.200	Land van Cuijk	126.354
Haarlem	186.962	Landgraaf	34.927
Haarlemmermeer	222.917	Landsmeer	10.273
Halderberge	44.172	Lansingerland	19.518
Hardenberg	49.309	Laren	40.063
Harderwijk	31.845	Leeuwarden	133.545
Hardinxveld-Giessendam	48.281	Leiden	152.035
Harlingen	43.145	Leiderdorp	41.091
Hattem	22.600	Leidschendam-Voorburg	90.399
Heemskerk	57.527	Lelystad	92.454
Heemstede	26.709	Leudal	26.709
Heerde	48.281	Leusden	73.963
Heerenveen	62.663	Lingewaard	32.873
Heerlen	25.682	Lisse	36.982
Heeze-Leende	5.136	Lochem	67.800
Heiloo	9.245	Loon op Zand	16.436
Hellendoorn	49.309	Lopik	31.845
Helmond	127.381	Losser	29.791
Hendrik-Ido-Ambacht	14.382	Maasdriel	86.290
Hengelo	97.590	Maasgouw	28.763
Het Hogeland	64.718	Maashorst	74.990
Heumen	38.009	Maassluis	31.845
Heusden	72.936	Maastricht	101.699
Hillegom	18.491	Medemblik	67.800
Hilvarenbeek	23.627	Meerssen	40.063
Hilversum	146.899	Meierijstad	118.136
Hoeksche Waard	110.945	Meppel	64.718
Hof van Twente	67.800	Middelburg	47.254
Hollands Kroon	79.099	Midden-Delfland	1.027

Decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Midden-Drenthe	65.745	Putten	32.873
Midden-Groningen	97.590	Raalte	59.581
Moerdijk	64.718	Reimerswaal	54.445
Molenlanden	100.672	Renkum	20.545
Montferland	78.072	Renswoude	35.954
Montfoort	32.873	Reusel-De Mierden	20.545
Mook en Middelaar	5.136	Rheden	11.300
Neder-Betuwe	81.154	Rhenen	27.736
Nederweert	14.382	Ridderkerk	42.118
Nieuwegein	53.418	Rijssen-Holten	59.581
Nieuwkoop	35.954	Rijswijk	53.418
Nijkerk	29.791	Roerdalen	20.545
Nijmegen	154.090	Roermond	90.399
Nissewaard	78.072	Roosendaal	60.609
Noardeast-Fryslân	20.545	Rotterdam	510.551
Noord-Beveland	31.845	Rucphen	4.109
Noordenveld	50.336	Schagen	44.172
Noordoostpolder	59.581	Scherpenzeel	15.409
Noordwijk	71.909	Schiedam	74.990
Nuenen, Gerwen en Nede	26.709	Schiermonnikoog	2.055
Nunspeet	89.372	Schouwen-Duiveland	95.536
Oegstgeest	36.982	's-Gravenhage	769.422
Oirschot	7.191	's-Hertogenbosch	193.126
Oisterwijk	49.309	Simpelveld	10.273
Oldambt	40.063	Sint-Michielsgestel	24.654
Oldebroek	67.800	Sittard-Geleen	70.881
Oldenzaal	38.009	Sliedrecht	66.772
Olst-Wijhe	13.354	Sluis	32.873
Ommen	66.772	Smallingerland	41.091
Oost Gelre	20.545	Soest	40.063
Oosterhout	66.772	Someren	24.654
Ooststellingwerf	43.145	Son en Breugel	43.145
Oostzaan	8.218	Stadskanaal	43.145
Opmeer	13.354	Staphorst	44.172
Opsterland	53.418	Stede Broec	8.218
Oss	88.345	Steenbergen	17.464
Oude IJsselstreek	26.709	Steenwijkerland	86.290
Ouder-Amstel	22.600	Stein	16.436
Oudewater	25.682	Stichtse Vecht	102.727
Overbetuwe	39.036	Súdwest-Fryslân	158.199
Papendrecht	11.300	Terneuzen	61.636
Peel en Maas	62.663	Terschelling	16.436
Pekela	62.663	Texel	39.036
Pijnacker-Nootdorp	57.527	Teylingen	57.527
Purmerend	120.190	Tholen	82.181

Decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Tiel	48.281	Wassenaar	38.009
Tilburg	176.690	Waterland	44.172
Tubbergen	17.464	Weert	86.290
Twenterand	16.436	West Betuwe	117.108
Tynaarlo	53.418	West Maas en Waal	42.118
Tytsjerksteradiel	49.309	Westerkwartier	91.427
Uitgeest	2.055	Westerveld	21.573
Uithoorn	27.736	Westervoort	14.382
Urk	41.091	Westerwolde	56.500
Utrecht	324.616	Westland	186.962
Utrechtse Heuvelrug	66.772	Weststellingwerf	14.382
Vaals	24.654	Wierden	33.900
Valkenburg aan de Geul	42.118	Wijchen	34.927
Valkenswaard	27.736	Wijdemeren	29.791
Veendam	31.845	Wijk bij Duurstede	16.436
Veenendaal	59.581	Winterswijk	53.418
Veere	64.718	Woensdrecht	21.573
Veldhoven	14.382	Woerden	66.772
Velsen	58.554	Wormerland	34.927
Venlo	137.654	Woudenberg	41.091
Venray	29.791	Zaanstad	89.372
Vijfheerenlanden	74.990	Zaltbommel	18.491
Vlaardingen	64.718	Zandvoort	50.336
Vlissingen	51.363	Zeewolde	24.654
Voerendaal	16.436	Zeist	62.663
Voorne aan Zee	93.481	Zevenaar	46.227
Voorschoten	30.818	Zoetermeer	83.209
Voorst	15.409	Zoeterwoude	11.300
Vught	39.036	Zuidplas	74.990
Waadhoeke	44.172	Zundert	20.545
Waalre	4.109	Zutphen	41.091
Waalwijk	92.454	Zwartewaterland	46.227
Waddinxveen	30.818	Zwijndrecht	44.172
Wageningen	33.900	Zwolle	168.472
		Totaal	**21.399.997**

Bijlage 3.2-9 Decentralisatie-uitkering Bodembescherming

Decentralisatie-uitkering Bodembescherming	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Alkmaar	311.944
Almelo	343.916
Amersfoort	294.662
Amsterdam	0
Arnhem	309.352
Breda	381.937
Deventer	327.498
Dordrecht	311.080
Eindhoven	329.226
Emmen	476.125
Enschede	400.083
Groningen	411.317
Haarlem	287.749
Heerlen	317.129
Helmond	288.613
Hengelo	361.198
Leeuwarden	340.460
Leiden	324.042
Maastricht	358.855
Nijmegen	314.536
Rotterdam	0
Schiedam	298.118
's-Gravenhage	0
's-Hertogenbosch	273.923
Tilburg	501.611
Utrecht	0
Venlo	357.742
Zaanstad	366.383
Zwolle	295.526
Totaal	**8.583.025**

Bijlage 3.2-10a Decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid

Decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Alkmaar	503.414
Almelo	425.060
Almere	1.207.138
Amersfoort	620.578
Amsterdam	9.607.892
Apeldoorn	601.056
Arnhem	1.203.006
Assen	649.015
Bergen op Zoom	421.680
Breda	845.187
Delft	362.587
Den Helder	252.491
Deventer	545.884
Doetinchem	536.817
Dordrecht	759.139
Ede	491.732
Eindhoven	1.606.331
Emmen	453.717
Enschede	1.284.188
Gouda	305.911
Groningen	2.505.344
Haarlem	1.061.829
Heerlen	833.145
Helmond	426.063
Hilversum	317.741
Hoorn	320.750
Leeuwarden	2.031.090
Leiden	1.111.004
Maastricht	856.451
Nijmegen	1.456.295
Nissewaard	369.762
Oss	443.659
Purmerend	210.313
Rotterdam	6.143.417
's-Gravenhage	4.477.729
's-Hertogenbosch	718.077
Tilburg	1.231.001
Utrecht	3.606.924
Venlo	1.138.239
Vlaardingen	327.165
Vlissingen	939.779
Zaanstad	363.458
Zwolle	1.427.945
Totaal	55.000.003

Bijlage 3.2-10b Decentralisatie-uitkering Pilot EU burgers

Decentralisatie-uitkering Pilot EU burgers	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Amsterdam	2.530.000
Eindhoven	423.000
Rotterdam	1.618.000
's-Gravenhage	1.179.000
Utrecht	950.000
Venlo	300.000
Totaal	**7.000.000**

Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën

Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Alphen aan den Rijn	423.374
Amersfoort	276.667
Barendrecht	570.000
Bernheze	406.434
Breda	490.082
Brummen	297.737
Cranendonck	574.671
Culemborg	281.176
Doetinchem	303.978
Dordrecht	274.187
Goeree-Overflakkee	146.634
Goes	376.059
Gorinchem	159.769
Heerlen	454.883
Het Hogeland	397.208
Hoeksche Waard	153.189
Leeuwarden	493.820
Nijkerk	330.169
Nijmegen	510.387
Oldebroek	256.127
Tilburg	347.526
Utrecht	562.946
Venlo	428.487
Zuidplas	265.721
Totaal	**8.781.231**

Bijlage 3.2-12 Integratie-uitkering Voogdij 18+ Compensatieregeling

Integratie-uitkering Voogdij 18+ Compensatieregeling			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Amstelveen	3.721.698	Medemblik	719.739
Asten	633.621	Middelburg	1.366.384
Barneveld	1.021.095	Nijmegen	1.080.639
Berg en Dal	1.399.713	Noordoostpolder	2.178.657
Berkelland	1.500.329	Oost Gelre	231.548
Beuningen	629.396	Overbetuwe	1.445.958
Borger-Odoorn	978.660	Putten	661.366
Castricum	570.139	Renkum	1.048.741
Doetinchem	1.436.793	Rheden	732.833
Eemsdelta	742.416	Scherpenzeel	143.026
Eijsden-Margraten	1.679.955	Sittard-Geleen	1.236.272
Ermelo	401.150	Sliedrecht	717.811
Hattem	866.567	Stadskanaal	790.348
Heerlen	1.329.239	Stein	428.918
Het Hogeland	1.554.702	Tilburg	961.254
Hoogeveen	2.207.941	Twenterand	1.809.448
Kapelle	391.020	Utrechtse Heuvelrug	3.142.686
Krimpenerwaard	1.422.085	Valkenburg aan de Geul	876.780
Landgraaf	1.065.903	Veere	436.485
Leidschendam-Voorburg	4.700.590	Westerkwartier	430.712
Leeuwarden	1.177.815	Wijchen	867.147
Lelystad	762.516	Winterswijk	573.860
Leudal	1.985.496	de Wolden	767.511
Lingewaard	1.403.409	Zeist	1.031.853
Maastricht	1.564.225	Zwartewaterland	690.595
		Totaal	**59.517.044**

Bijlage 3.2-14 Decentralisatie-uitkering Inkomstenderving 2020 en 2021

Decentralisatie-uitkering Inkomstenderving 2020 en 2021	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Achtkarspelen	0
Alblasserdam	0
Almere	4.606.000
Amsterdam	114.488.000
Bergen op Zoom	1.070.000
Berkelland	0
Beuningen	138.000
Beverwijk	408.000
Borsele	15.000
Brummen	15.000
Dantumadiel	0
Delft	28.000
Duiven	45.000
Echt-Susteren	20.000
Edam-Volendam	235.000
Elburg	0
Groningen	2.902.000
Haarlem	3.472.000
Heiloo	17.000
Lansingerland	0
Molenlanden	0
Nissewaard	0
Noardeast-Fryslân	0
Oost Gelre	0
Ouder-Amstel	266.000
Oudewater	25.000
Overbetuwe	0
Renswoude	23.000
Schouwen-Duiveland	72.000
Terneuzen	298.000
Tytsjerksteradiel	0
Velsen	579.000
Voerendaal	2.000
Voorne aan Zee (tbv Hellevoetsluis)	186.000
Voorschoten	0
Wassenaar	0
Weert	1.074.000
Westervoort	15.000
Wijdemeren	0
Woensdrecht	167.000
Zaanstad	2.360.000
Totaal	**132.526.000**

Bijlage 3.2-15 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aa en Hunze	23.700	Boxtel	30.810
Aalsmeer	45.030	Breda	163.530
Aalten	23.700	Bronckhorst	21.330
Achtkarspelen	18.960	Brummen	14.220
Alblasserdam	14.220	Brunssum	11.850
Albrandswaard	11.850	Bunnik	23.700
Alkmaar	151.680	Bunschoten	11.850
Almelo	61.620	Buren	9.480
Almere	210.930	Capelle aan den IJssel	18.960
Alphen aan den Rijn	90.060	Castricum	2.370
Alphen-Chaam	0	Coevorden	2.370
Altena	18.960	Cranendonck	9.480
Ameland	0	Culemborg	33.180
Amersfoort	161.160	Dalfsen	33.180
Amstelveen	45.030	Dantumadiel	11.850
Amsterdam	741.810	De Bilt	35.550
Apeldoorn	139.830	De Fryske Marren	33.180
Arnhem	144.570	De Ronde Venen	37.920
Assen	37.920	De Wolden	18.960
Asten	14.220	Delft	54.510
Baarle-Nassau	4.740	Den Helder	35.550
Baarn	9.480	Deurne	40.290
Barendrecht	52.140	Deventer	101.910
Barneveld	49.770	Diemen	33.180
Beek	16.590	Dijk en Waard	82.950
Beekdaelen	7.110	Dinkelland	16.590
Beesel	14.220	Doesburg	4.740
Berg en Dal	28.440	Doetinchem	47.400
Bergeijk	11.850	Dongen	26.070
Bergen (L.)	14.220	Dordrecht	56.880
Bergen (NH.)	11.850	Drechterland	7.110
Bergen op Zoom	49.770	Drimmelen	28.440
Berkelland	18.960	Dronten	18.960
Bernheze	14.220	Druten	21.330
Best	35.550	Duiven	4.740
Beuningen	16.590	Echt-Susteren	18.960
Beverwijk	18.960	Edam-Volendam	26.070
Bladel	14.220	Ede	47.400
Blaricum	11.850	Eemnes	11.850
Bloemendaal	7.110	Eemsdelta	9.480
Bodegraven-Reeuwijk	45.030	Eersel	7.110
Boekel	9.480	Eijsden-Margraten	14.220
Borger-Odoorn	21.330	Eindhoven	125.610
Borne	2.370	Elburg	18.960
Borsele	11.850	Emmen	30.810

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Enkhuizen	11.850	Hof van Twente	28.440
Enschede	73.470	Hollands Kroon	16.590
Epe	30.810	Hoogeveen	47.400
Ermelo	11.850	Hoorn	21.330
Etten-Leur	28.440	Horst aan de Maas	40.290
Geertruidenberg	11.850	Houten	66.360
Geldrop-Mierlo	28.440	Huizen	30.810
Gemert-Bakel	16.590	Hulst	18.960
Gennep	9.480	IJsselstein	35.550
Gilze en Rijen	18.960	Kaag en Braassem	37.920
Goeree-Overflakkee	40.290	Kampen	56.880
Goes	33.180	Kapelle	2.370
Goirle	11.850	Katwijk	45.030
Gooise Meren	28.440	Kerkrade	45.030
Gorinchem	11.850	Koggenland	11.850
Gouda	49.770	Krimpen aan den IJssel	11.850
Groningen	222.780	Krimpenerwaard	30.810
Gulpen-Wittem	9.480	Laarbeek	26.070
Haaksbergen	9.480	Land van Cuijk	75.840
Haarlem	111.390	Landgraaf	37.920
Haarlemmermeer	109.020	Landsmeer	7.110
Halderberge	9.480	Lansingerland	37.920
Hardenberg	18.960	Laren	18.960
Harderwijk	14.220	Leeuwarden	146.940
Hardinxveld-Giessendam	4.740	Leiden	71.100
Harlingen	2.370	Leiderdorp	7.110
Hattem	23.700	Leidschendam-Voorburg	80.580
Heemskerk	18.960	Lelystad	52.140
Heemstede	28.440	Leudal	11.850
Heerde	26.070	Leusden	18.960
Heerenveen	30.810	Lingewaard	30.810
Heerlen	90.060	Lisse	16.590
Heeze-Leende	14.220	Lochem	33.180
Heiloo	18.960	Loon op Zand	21.330
Hellendoorn	26.070	Lopik	16.590
Helmond	56.880	Losser	18.960
Hendrik-Ido-Ambacht	11.850	Maasdriel	30.810
Hengelo	56.880	Maasgouw	21.330
Het Hogeland	21.330	Maashorst	47.400
Heumen	7.110	Maassluis	16.590
Heusden	28.440	Maastricht	123.240
Hillegom	11.850	Medemblik	16.590
Hilvarenbeek	23.700	Meerssen	9.480
Hilversum	49.770	Meierijstad	16.590
Hoeksche Waard	82.950	Meppel	16.590

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Middelburg	45.030	Pijnacker-Nootdorp	61.620
Midden-Delfland	16.590	Purmerend	73.470
Midden-Drenthe	30.810	Putten	23.700
Midden-Groningen	28.440	Raalte	40.290
Moerdijk	9.480	Reimerswaal	11.850
Molenlanden	63.990	Renkum	11.850
Montferland	21.330	Renswoude	14.220
Montfoort	9.480	Reusel-De Mierden	14.220
Mook en Middelaar	4.740	Rheden	30.810
Neder-Betuwe	49.770	Rhenen	18.960
Nederweert	9.480	Ridderkerk	28.440
Nieuwegein	28.440	Rijssen-Holten	42.660
Nieuwkoop	28.440	Rijswijk	68.730
Nijkerk	30.810	Roerdalen	28.440
Nijmegen	120.870	Roermond	63.990
Nissewaard	23.700	Roosendaal	52.140
Noardeast-Fryslân	37.920	Rotterdam	497.700
Noord-Beveland	2.370	Rozendaal	2.370
Noordenveld	21.330	Rucphen	16.590
Noordoostpolder	23.700	Schagen	7.110
Noordwijk	52.140	Scherpenzeel	11.850
Nuenen, Gerwen en Nede	45.030	Schiedam	45.030
Nunspeet	14.220	Schiermonnikoog	0
Oegstgeest	14.220	Schouwen-Duiveland	23.700
Oirschot	11.850	's-Gravenhage	549.840
Oisterwijk	21.330	's-Hertogenbosch	68.730
Oldambt	35.550	Simpelveld	2.370
Oldebroek	40.290	Sint-Michielsgestel	26.070
Oldenzaal	23.700	Sittard-Geleen	85.320
Olst-Wijhe	23.700	Sliedrecht	11.850
Ommen	14.220	Sluis	18.960
Oost Gelre	21.330	Smallingerland	54.510
Oosterhout	28.440	Soest	14.220
Ooststellingwerf	37.920	Someren	26.070
Oostzaan	2.370	Son en Breugel	28.440
Opmeer	7.110	Stadskanaal	0
Opsterland	14.220	Staphorst	16.590
Oss	45.030	Stede Broec	9.480
Oude IJsselstreek	14.220	Steenbergen	16.590
Ouder-Amstel	7.110	Steenwijkerland	40.290
Oudewater	2.370	Stein	23.700
Overbetuwe	30.810	Stichtse Vecht	71.100
Papendrecht	7.110	Súdwest-Fryslân	45.030
Peel en Maas	16.590	Terneuzen	16.590
Pekela	2.370	Terschelling	0

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Texel	16.590	Waddinxveen	21.330
Teylingen	35.550	Wageningen	18.960
Tholen	4.740	Wassenaar	9.480
Tiel	26.070	Waterland	9.480
Tilburg	68.730	Weert	33.180
Tubbergen	16.590	West Betuwe	40.290
Twenterand	21.330	West Maas en Waal	0
Tynaarlo	23.700	Westerkwartier	18.960
Tytsjerksteradiel	33.180	Westerveld	18.960
Uitgeest	18.960	Westervoort	18.960
Uithoorn	14.220	Westerwolde	9.480
Urk	16.590	Westland	66.360
Utrecht	521.400	Weststellingwerf	18.960
Utrechtse Heuvelrug	40.290	Wierden	16.590
Vaals	11.850	Wijchen	9.480
Valkenburg aan de Geul	14.220	Wijdemeren	18.960
Valkenswaard	21.330	Wijk bij Duurstede	26.070
Veendam	9.480	Winterswijk	16.590
Veenendaal	26.070	Woensdrecht	18.960
Veere	14.220	Woerden	59.250
Veldhoven	45.030	Wormerland	7.110
Velsen	63.990	Woudenberg	18.960
Venlo	35.550	Zaanstad	80.580
Venray	0	Zaltbommel	37.920
Vijfheerenlanden	30.810	Zandvoort	18.960
Vlaardingen	26.070	Zeewolde	16.590
Vlieland	0	Zeist	59.250
Vlissingen	33.180	Zevenaar	28.440
Voerendaal	11.850	Zoetermeer	97.170
Voorne aan Zee	35.550	Zoeterwoude	2.370
Voorschoten	14.220	Zuidplas	35.550
Voorst	7.110	Zundert	4.740
Vught	23.700	Zutphen	47.400
Waadhoeke	9.480	Zwartewaterland	23.700
Waalre	7.110	Zwijndrecht	18.960
Waalwijk	26.070	Zwolle	125.610
		Totaal	**12.854.880**

Bijlage 3.3.1 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang				
Gemeente	**Bedrag 2020**	**Bedrag 2021**	**Bedrag 2022**	**Bedrag 2023**
Alkmaar	4.380.977	4.358.236	3.858.704	3.523.316
Almelo	3.764.426	3.706.976	3.218.732	2.958.273
Almere	10.266.138	10.302.945	9.134.405	8.465.146
Amersfoort	7.160.366	7.139.066	4.718.797	4.356.335
Amsterdam	80.316.165	80.244.521	73.283.804	67.715.137
Apeldoorn	5.093.217	5.087.610	4.514.601	4.198.123
Arnhem	10.622.879	10.553.189	9.135.098	8.374.100
Assen	5.659.554	5.618.472	4.904.927	4.506.767
Bergen op Zoom	3.681.261	3.683.148	3.216.176	2.944.320
Breda	7.745.667	7.728.633	6.650.086	5.914.678
Delft	3.133.140	3.146.901	2.766.614	2.534.227
Den Helder	2.234.487	2.211.363	1.925.679	1.763.025
Deventer	4.719.842	4.680.325	4.111.550	3.803.092
Doetinchem	4.608.039	4.587.781	4.058.202	3.745.969
Dordrecht	7.091.442	6.515.042	5.763.687	5.334.702
Ede	2.856.371	2.852.791	3.752.262	3.436.877
Eindhoven	14.135.705	14.137.613	12.247.822	11.224.728
Emmen	3.769.169	3.750.013	3.384.148	3.143.078
Enschede	11.060.761	10.987.671	9.692.145	8.966.291
Gouda	2.583.188	2.591.615	2.321.304	2.156.575
Groningen	21.823.773	21.702.197	18.932.036	17.453.293
Haarlem	9.450.529	9.421.884	8.130.011	7.467.243
Heerlen	7.394.912	7.283.353	6.327.088	5.802.838
Helmond	3.681.995	3.616.684	3.202.912	2.971.255
Hilversum	3.098.207	3.073.079	2.408.984	2.219.585
Hoorn	2.849.491	2.811.738	2.454.615	2.245.640
Leeuwarden	17.564.785	17.474.891	15.328.048	14.147.106
Leiden	9.473.832	9.456.829	8.378.016	7.799.474
Maastricht	7.738.014	7.599.857	6.538.519	5.973.911
Nijmegen	12.490.624	12.600.899	11.034.393	10.151.944
Nissewaard	3.254.638	3.241.508	2.834.310	2.555.451
Oss	4.029.327	3.984.095	3.375.865	3.088.492
Purmerend	1.867.723	1.874.470	1.610.739	1.471.798
Rotterdam	54.133.195	54.236.939	47.003.332	43.107.446
's-Gravenhage	38.973.408	39.108.850	34.171.772	31.279.430
's-Hertogenbosch	6.514.698	6.366.747	5.479.193	5.010.703
Tilburg	10.256.000	10.387.326	9.126.955	8.605.616
Utrecht	30.169.598	31.464.465	27.620.070	25.309.782
Venlo	10.103.710	10.023.654	8.677.054	7.947.634
Vlaardingen	2.916.227	2.882.128	2.500.782	2.287.304
Vlissingen	7.844.456	7.814.515	7.010.429	6.570.210
Zaanstad	3.240.451	3.190.801	2.772.169	2.543.287
Zwolle	12.304.954	12.356.520	10.811.310	9.983.147
Totaal	**476.057.341**	**475.857.340**	**418.387.345**	**385.057.348**

Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Aa en Hunze	72.127	Boxtel	122.746
Aalsmeer	87.665	Breda	862.334
Aalten	80.632	Bronckhorst	93.116
Achtkarspelen	137.548	Brummen	63.949
Alblasserdam	78.996	Brunssum	148.833
Albrandswaard	76.543	Bunnik	33.283
Alkmaar	512.739	Bunschoten	61.332
Almelo	496.548	Buren	88.591
Almere	1.355.311	Capelle aan den IJssel	462.256
Alphen aan den Rijn	380.316	Castricum	73.272
Alphen-Chaam	29.440	Coevorden	179.145
Altena	164.426	Cranendonck	65.803
Ameland	5.534	Culemborg	105.928
Amersfoort	707.340	Dalfsen	67.547
Amstelveen	325.634	Dantumadiel	75.643
Amsterdam	6.750.659	De Bilt	155.921
Apeldoorn	732.664	De Fryske Marren	178.109
Arnhem	1.161.882	De Ronde Venen	137.385
Assen	349.949	De Wolden	74.826
Asten	43.342	Delft	569.111
Baarle-Nassau	22.788	Den Helder	342.235
Baarn	76.488	Deurne	102.929
Barendrecht	150.251	Deventer	544.305
Barneveld	160.282	Diemen	127.899
Beek	58.934	Dijk en Waard	313.859
Beekdaelen	115.441	Dinkelland	68.147
Beesel	58.934	Doesburg	55.608
Berg en Dal	124.300	Doetinchem	277.086
Bergeijk	44.078	Dongen	83.739
Bergen (L.)	41.215	Dordrecht	729.175
Bergen (NH.)	79.160	Drechterland	60.079
Bergen op Zoom	398.852	Drimmelen	55.172
Berkelland	132.233	Dronten	174.430
Bernheze	77.197	Druten	56.290
Best	88.537	Duiven	89.027
Beuningen	73.027	Echt-Susteren	107.618
Beverwijk	218.998	Edam-Volendam	92.898
Bladel	43.369	Ede	410.709
Blaricum	40.888	Eemnes	21.098
Bloemendaal	54.218	Eemsdelta	339.782
Bodegraven-Reeuwijk	103.475	Eersel	44.486
Boekel	22.897	Eijsden-Margraten	50.402
Borger-Odoorn	92.735	Eindhoven	1.280.785
Borne	68.038	Elburg	86.193
Borsele	62.695	Emmen	623.547

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Enkhuizen	88.973	Hof van Twente	108.190
Enschede	1.176.902	Hollands Kroon	181.544
Epe	110.671	Hoogeveen	288.508
Ermelo	73.463	Hoorn	383.205
Etten-Leur	178.164	Horst aan de Maas	90.772
Geertruidenberg	86.138	Houten	131.660
Geldrop-Mierlo	161.182	Huizen	178.164
Gemert-Bakel	107.754	Hulst	85.865
Gennep	59.697	IJsselstein	139.347
Gilze en Rijen	114.869	Kaag en Braassem	83.412
Goeree-Overflakkee	162.245	Kampen	216.326
Goes	151.123	Kapelle	43.423
Goirle	62.777	Katwijk	212.892
Gooise Meren	184.270	Kerkrade	321.137
Gorinchem	193.538	Koggenland	57.571
Gouda	387.076	Krimpen aan den IJssel	127.572
Groningen	1.317.312	Krimpenerwaard	183.180
Gulpen-Wittem	36.254	Laarbeek	64.822
Haaksbergen	71.963	Land van Cuijk	291.833
Haarlem	781.376	Landgraaf	220.388
Haarlemmermeer	563.441	Landsmeer	38.871
Halderberge	137.494	Lansingerland	219.706
Hardenberg	197.327	Laren	41.788
Harderwijk	201.716	Leeuwarden	767.746
Hardinxveld-Giessendam	49.230	Leiden	594.461
Harlingen	84.721	Leiderdorp	80.632
Hattem	31.184	Leidschendam-Voorburg	376.663
Heemskerk	191.848	Lelystad	569.656
Heemstede	52.828	Leudal	90.063
Heerde	45.795	Leusden	83.140
Heerenveen	198.308	Lingewaard	131.470
Heerlen	769.354	Lisse	67.984
Heeze-Leende	29.767	Lochem	105.928
Heiloo	55.199	Loon op Zand	70.982
Hellendoorn	106.446	Lopik	53.973
Helmond	598.605	Losser	94.997
Hendrik-Ido-Ambacht	112.443	Maasdriel	71.473
Hengelo	424.748	Maasgouw	52.828
Het Hogeland	215.890	Maashorst	211.992
Heumen	45.849	Maassluis	222.814
Heusden	128.962	Maastricht	616.868
Hillegom	65.939	Medemblik	163.635
Hilvarenbeek	37.399	Meerssen	41.706
Hilversum	409.864	Meierijstad	246.965
Hoeksche Waard	230.774	Meppel	146.108

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Middelburg	260.459	Pijnacker-Nootdorp	178.546
Midden-Delfland	53.427	Purmerend	403.377
Midden-Drenthe	106.037	Putten	66.784
Midden-Groningen	379.171	Raalte	113.833
Moerdijk	134.931	Reimerswaal	88.319
Molenlanden	105.764	Renkum	121.356
Montferland	128.662	Renswoude	11.694
Montfoort	39.253	Reusel-De Mierden	36.145
Mook en Middelaar	19.844	Rheden	220.879
Neder-Betuwe	91.672	Rhenen	74.417
Nederweert	42.742	Ridderkerk	227.421
Nieuwegein	288.999	Rijssen-Holten	110.398
Nieuwkoop	73.599	Rijswijk	380.507
Nijkerk	128.117	Roerdalen	65.067
Nijmegen	1.018.746	Roermond	357.963
Nissewaard	542.779	Roosendaal	438.323
Noardeast-Fryslân	200.625	Rotterdam	6.291.647
Noord-Beveland	22.489	Rozendaal	2.835
Noordenveld	110.944	Rucphen	81.559
Noordoostpolder	258.578	Schagen	130.515
Noordwijk	124.300	Scherpenzeel	27.586
Nuenen, Gerwen en Nede	75.016	Schiedam	560.170
Nunspeet	88.319	Schiermonnikoog	2.017
Oegstgeest	66.239	Schouwen-Duiveland	119.067
Oirschot	43.178	's-Gravenhage	4.564.334
Oisterwijk	77.611	's-Hertogenbosch	694.665
Oldambt	245.057	Simpelveld	39.689
Oldebroek	69.456	Sint-Michielsgestel	72.727
Oldenzaal	135.204	Sittard-Geleen	478.393
Olst-Wijhe	58.389	Sliedrecht	122.801
Ommen	66.784	Sluis	66.566
Oost Gelre	69.347	Smallingerland	306.281
Oosterhout	278.068	Soest	188.904
Ooststellingwerf	111.625	Someren	54.681
Oostzaan	36.772	Son en Breugel	51.519
Opmeer	24.588	Stadskanaal	173.366
Opsterland	110.317	Staphorst	46.395
Oss	384.623	Stede Broec	89.300
Oude IJsselstreek	176.801	Steenbergen	83.957
Ouder-Amstel	48.848	Steenwijkerland	169.686
Oudewater	41.215	Stein	60.842
Overbetuwe	152.650	Stichtse Vecht	196.918
Papendrecht	126.372	Súdwest-Fryslân	415.016
Peel en Maas	120.621	Terneuzen	251.381
Pekela	102.466	Terschelling	7.632

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Texel	53.237	Waddinxveen	98.105
Teylingen	82.703	Wageningen	150.714
Tholen	85.457	Wassenaar	104.892
Tiel	219.652	Waterland	54.872
Tilburg	1.351.090	Weert	201.170
Tubbergen	42.197	West Betuwe	141.583
Twenterand	129.343	West Maas en Waal	62.968
Tynaarlo	98.241	Westerkwartier	205.532
Tytsjerksteradiel	98.105	Westerveld	49.011
Uitgeest	33.120	Westervoort	77.960
Uithoorn	128.062	Westerwolde	123.265
Urk	51.901	Westland	362.488
Utrecht	1.973.488	Weststellingwerf	96.088
Utrechtse Heuvelrug	140.928	Wierden	55.608
Vaals	43.778	Wijchen	153.222
Valkenburg aan de Geul	47.512	Wijdemeren	67.466
Valkenswaard	106.310	Wijk bij Duurstede	78.151
Veendam	184.324	Winterswijk	102.221
Veenendaal	310.097	Woensdrecht	67.657
Veere	43.587	Woerden	175.493
Veldhoven	133.487	Wormerland	64.113
Velsen	341.390	Woudenberg	40.561
Venlo	587.320	Zaanstad	961.747
Venray	178.409	Zaltbommel	97.887
Vijfheerenlanden	228.838	Zandvoort	98.623
Vlaardingen	554.691	Zeewolde	94.207
Vlieland	2.481	Zeist	340.790
Vlissingen	280.385	Zevenaar	169.686
Voerendaal	43.069	Zoetermeer	791.489
Voorne aan Zee	300.665	Zoeterwoude	23.552
Voorschoten	89.573	Zuidplas	141.964
Voorst	48.902	Zundert	70.437
Vught	78.660	Zutphen	258.496
Waadhoeke	189.722	Zwartewaterland	70.464
Waalre	49.611	Zwijndrecht	337.110
Waalwijk	189.722	Zwolle	626.082
		Totaal	**85.000.004**

Bijlage 3.3.3 Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC

Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC		
Gemeente	**Bedrag 2022**	**Bedrag 2023 en verder**
Alkmaar	4.483	4.483
Almelo	57.418	57.418
Almere	77.721	77.721
Alphen aan den Rijn	2.155	2.155
Amersfoort	88.455	88.455
Amsterdam	201.955	201.955
Apeldoorn	50.478	50.478
Arnhem	100.266	100.266
Assen	161.305	161.305
Baarle-Nassau	1.983	1.983
Baarn	12.199	12.199
Barendrecht	5.000	5.000
Beekdaelen	76.471	76.471
Berg en Dal	4.052	4.052
Bergen op Zoom	216	216
Bodengraven-Reeuwijk	34.011	34.011
Breda	11.337	11.337
Bronckhorst	6.854	6.854
Coevorden	43.495	43.495
Cranendonck	36.942	36.942
De Fryske Marren	44.184	44.184
Delft	9.182	9.182
Den Helder	141.649	141.649
Deventer	86.645	86.645
Dijk en Waard	64.401	64.401
Doetinchem	11.380	11.380
Dronten	146.261	146.261
Duiven	15.562	15.562
Echt-Susteren	29.528	29.528
Ede	2.931	2.931
Eemsdelta	110.827	110.827
Eijsden-Margraten	23.967	23.967
Eindhoven	11.596	11.596
Emmen	176.393	176.393
Enschede	16.036	16.036
Gilze en Rijen	156.607	156.607
Goes	129	129
Gorinchem	55.349	55.349
Groningen	32.330	32.330
Haarlemmermeer	28.364	28.364
Hardenberg	68.755	68.755
Harderwijk	90.826	90.826
Heerlen	43.840	43.840
Hellevoetsluis	43	0
Helmond	15.432	15.432

Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC		
Gemeente	**Bedrag 2022**	**Bedrag 2023 en verder**
Hengelo	38.106	38.106
Het Hogeland	91.300	91.300
Hilversum	1.035	1.035
Hoeksche Waard	83.455	83.455
Hoogeveen	58.841	58.841
Hoorn	474	474
Horst aan de Maas	6.983	6.983
Kampen	8.535	8.535
Katwijk	159.538	159.538
Land van Cuijk	156.693	156.693
Lansingerland	6.337	6.337
Leeuwarden	49.831	49.831
Leudal	45.521	45.521
Leusden	21.510	21.510
Maastricht	87.722	87.722
Middelburg	28.106	28.106
Midden-Drenthe	3.190	3.190
Midden-Groningen	11.035	11.035
Nijmegen	76.213	76.213
Noordenveld	3.621	3.621
Noordoostpolder	138.976	138.976
Nunspeet	10.734	10.734
Oegstgeest	24.010	24.010
Oirschot	20.777	20.777
Oisterwijk	87.895	87.895
Oldambt	16.553	16.553
Olst-Wijhe	2.888	2.888
Ommen	1.810	1.810
Oosterhout	11.854	11.854
Opsterland	9.613	9.613
Oss	18.751	18.751
Putten	2.371	2.371
Renkum	8.233	8.233
Rheden	28.709	28.709
Rijswijk	35.003	35.003
Rotterdam	4.009	4.009
Schagen	7.802	7.802
Schiedam	129	129
's-Gravenhage	22.588	22.588
's-Hertogenbosch	70.479	70.479
Smallingerland	87.032	87.032
Stadskanaal	74.100	74.100
Súdwest-Fryslân	102.163	102.163
Tiel	1.035	1.035
Tilburg	24.226	24.226

Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC		
Gemeente	**Bedrag 2022**	**Bedrag 2023 en verder**
Tynaarlo	60.306	60.306
Tytsjerksteradiel	176.393	176.393
Utrecht	136.347	136.347
Utrechtse Heuvelrug	57.979	57.979
Veldhoven	9.915	9.915
Velsen	8.406	8.406
Venray	819	819
Vijfheerenlanden	3.362	3.362
Voorne aan Zee	0	43
Voorschoten	862	862
Vught	862	862
Waadhoeke	70.867	70.867
Wageningen	22.329	22.329
Wassenaar	1.897	1.897
Westerwolde	136.045	136.045
Winterswijk	98.370	98.370
Zaanstad	560	560
Zeist	119.061	119.061
Zevenaar	8.363	8.363
Zoetermeer	9.828	9.828
Zutphen	68.626	68.626
Totaal	**5.099.996**	**5.099.996**

Bijlage 3.3.4 Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorzieningen peuters

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2023 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2023 en verder**
Aa en Hunze	61.093	Boxtel	48.764
Aalsmeer	47.162	Breda	289.183
Aalten	45.346	Bronckhorst	62.341
Achtkarspelen	57.075	Brummen	31.265
Alblasserdam	35.672	Brunssum	39.733
Albrandswaard	40.054	Bunnik	25.158
Alkmaar	175.083	Bunschoten	35.121
Almelo	133.596	Buren	52.872
Almere	391.906	Capelle aan den IJssel	111.524
Alphen aan den Rijn	171.602	Castricum	51.021
Alphen-Chaam	21.474	Coevorden	75.109
Altena	101.428	Cranendonck	33.952
Ameland	7.766	Culemborg	45.369
Amersfoort	266.770	Dalfsen	49.943
Amstelveen	141.620	Dantumadiel	37.579
Amsterdam	1.668.307	De Bilt	73.745
Apeldoorn	269.928	De Fryske Marren	110.810
Arnhem	321.889	De Ronde Venen	78.447
Assen	117.677	De Wolden	50.385
Asten	23.560	Delft	148.053
Baarle-Nassau	12.278	Den Helder	91.296
Baarn	38.882	Deurne	47.680
Barendrecht	75.273	Deventer	173.277
Barneveld	119.996	Diemen	41.596
Beek	21.452	Dijk en Waard	136.088
Beekdaelen	52.698	Dinkelland	42.261
Beesel	19.635	Doesburg	16.793
Berg en Dal	58.315	Doetinchem	92.791
Bergeijk	30.132	Dongen	36.847
Bergen (L.)	24.931	Dordrecht	205.562
Bergen (NH.)	35.811	Drechterland	36.866
Bergen op Zoom	113.271	Drimmelen	36.913
Berkelland	74.337	Dronten	72.764
Bernheze	47.992	Druten	29.606
Best	43.051	Duiven	39.192
Beuningen	40.942	Echt-Susteren	46.132
Beverwijk	66.667	Edam-Volendam	56.935
Bladel	32.802	Ede	205.077
Blaricum	21.638	Eemnes	15.350
Bloemendaal	38.885	Eemsdelta	97.143
Bodegraven-Reeuwijk	67.743	Eersel	33.582
Boekel	19.406	Eijsden-Margraten	49.494
Borger-Odoorn	67.915	Eindhoven	359.195
Borne	37.674	Elburg	40.542
Borsele	47.826	Emmen	200.954

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Enkhuizen	27.357	Hof van Twente	52.413
Enschede	289.802	Hollands Kroon	89.326
Epe	54.848	Hoogeveen	102.724
Ermelo	45.046	Hoorn	115.526
Etten-Leur	68.175	Horst aan de Maas	66.885
Geertruidenberg	31.316	Houten	84.912
Geldrop-Mierlo	58.090	Huizen	62.057
Gemert-Bakel	52.232	Hulst	45.726
Gennep	26.370	IJsselstein	50.941
Gilze en Rijen	44.498	Kaag en Braassem	51.248
Goeree-Overflakkee	92.445	Kampen	98.711
Goes	61.321	Kapelle	21.668
Goirle	36.343	Katwijk	105.223
Gooise Meren	103.180	Kerkrade	69.729
Gorinchem	59.955	Koggenland	46.996
Gouda	117.263	Krimpen aan den IJssel	46.790
Groningen	415.754	Krimpenerwaard	103.257
Gulpen-Wittem	32.334	Laarbeek	35.054
Haaksbergen	36.918	Land van Cuijk	141.185
Haarlem	259.248	Landgraaf	55.703
Haarlemmermeer	259.191	Landsmeer	22.068
Halderberge	48.377	Lansingerland	110.993
Hardenberg	113.977	Laren	15.935
Harderwijk	78.776	Leeuwarden	259.045
Hardinxveld-Giessendam	30.270	Leiden	171.907
Harlingen	28.564	Leiderdorp	39.194
Hattem	19.197	Leidschendam-Voorburg	124.873
Heemskerk	58.615	Lelystad	145.902
Heemstede	40.806	Leudal	54.139
Heerde	32.012	Leusden	45.527
Heerenveen	102.842	Lingewaard	68.369
Heerlen	157.434	Lisse	32.335
Heeze-Leende	24.830	Lochem	59.971
Heiloo	33.052	Loon op Zand	34.775
Hellendoorn	56.761	Lopik	32.512
Helmond	152.615	Losser	36.476
Hendrik-Ido-Ambacht	53.116	Maasdriel	44.275
Hengelo	130.202	Maasgouw	33.902
Het Hogeland	109.116	Maashorst	90.806
Heumen	27.166	Maassluis	54.766
Heusden	61.894	Maastricht	160.060
Hillegom	30.878	Medemblik	78.470
Hilvarenbeek	27.234	Meerssen	27.701
Hilversum	155.304	Meierijstad	122.752
Hoeksche Waard	139.534	Meppel	58.288

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Middelburg	83.380	Pijnacker-Nootdorp	94.758
Midden-Delfland	37.078	Purmerend	132.514
Midden-Drenthe	69.753	Putten	40.046
Midden-Groningen	115.173	Raalte	62.452
Moerdijk	66.156	Reimerswaal	47.677
Molenlanden	90.872	Renkum	45.515
Montferland	51.446	Renswoude	9.648
Montfoort	22.620	Reusel-De Mierden	24.383
Mook en Middelaar	12.701	Rheden	68.029
Neder-Betuwe	51.085	Rhenen	37.462
Nederweert	27.674	Ridderkerk	74.019
Nieuwegein	94.569	Rijssen-Holten	67.018
Nieuwkoop	49.574	Rijswijk	94.857
Nijkerk	74.098	Roerdalen	33.171
Nijmegen	306.752	Roermond	99.913
Nissewaard	145.323	Roosendaal	123.217
Noardeast-Fryslân	105.938	Rotterdam	1.377.067
Noord-Beveland	18.260	Rozendaal	3.432
Noordenveld	58.187	Rucphen	33.419
Noordoostpolder	92.165	Schagen	78.583
Noordwijk	61.385	Scherpenzeel	16.746
Nuenen, Gerwen en Nede	34.614	Schiedam	134.412
Nunspeet	53.759	Schiermonnikoog	1.730
Oegstgeest	40.128	Schouwen-Duiveland	63.384
Oirschot	30.041	's-Gravenhage	1.090.257
Oisterwijk	43.888	's-Hertogenbosch	237.697
Oldambt	82.042	Simpelveld	14.556
Oldebroek	44.334	Sint-Michielsgestel	45.153
Oldenzaal	47.741	Sittard-Geleen	135.997
Olst-Wijhe	31.334	Sliedrecht	42.233
Ommen	38.022	Sluis	46.355
Oost Gelre	46.365	Smallingerland	105.134
Oosterhout	83.821	Soest	70.319
Ooststellingwerf	53.957	Someren	29.667
Oostzaan	16.325	Son en Breugel	26.823
Opmeer	20.080	Stadskanaal	60.954
Opsterland	63.932	Staphorst	34.917
Oss	150.244	Stede Broec	30.465
Oude IJsselstreek	61.101	Steenbergen	37.873
Ouder-Amstel	22.909	Steenwijkerland	93.494
Oudewater	16.233	Stein	29.909
Overbetuwe	80.227	Stichtse Vecht	107.185
Papendrecht	47.312	Súdwest-Fryslân	202.760
Peel en Maas	68.856	Terneuzen	96.666
Pekela	24.325	Terschelling	10.921

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Texel	34.776	Waddinxveen	49.619
Teylingen	54.843	Wageningen	49.056
Tholen	49.303	Wassenaar	41.746
Tiel	67.984	Waterland	32.795
Tilburg	362.108	Weert	72.663
Tubbergen	37.103	West Betuwe	93.632
Twenterand	59.489	West Maas en Waal	34.445
Tynaarlo	65.030	Westerkwartier	130.736
Tytsjerksteradiel	68.782	Westerveld	48.526
Uitgeest	19.674	Westervoort	23.270
Uithoorn	46.123	Westerwolde	63.031
Urk	44.504	Westland	160.163
Utrecht	605.937	Weststellingwerf	53.804
Utrechtse Heuvelrug	85.275	Wierden	42.039
Vaals	18.407	Wijchen	65.071
Valkenburg aan de Geul	24.029	Wijdemeren	44.553
Valkenswaard	42.280	Wijk bij Duurstede	36.598
Veendam	50.786	Winterswijk	51.550
Veenendaal	108.734	Woensdrecht	32.029
Veere	39.108	Woerden	85.897
Veldhoven	61.142	Wormerland	26.495
Velsen	105.622	Woudenberg	22.020
Venlo	167.585	Zaanstad	258.158
Venray	71.792	Zaltbommel	53.907
Vijfheerenlanden	103.648	Zandvoort	24.800
Vlaardingen	129.656	Zeewolde	40.300
Vlieland	2.817	Zeist	107.232
Vlissingen	79.047	Zevenaar	73.202
Voerendaal	19.843	Zoetermeer	205.220
Voorne aan Zee	108.491	Zoeterwoude	15.017
Voorschoten	38.643	Zuidplas	79.920
Voorst	48.656	Zundert	30.476
Vught	47.601	Zutphen	78.714
Waadhoeke	101.181	Zwartewaterland	40.447
Waalre	25.662	Zwijndrecht	74.129
Waalwijk	68.271	Zwolle	228.003
		Totaal	**30.000.004**

Bijlage 4.8 Redelijk peil 2024

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:
1. de onroerende-zaakbelastingen (OZB);
2. de rioolheffingen;
3. de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)
Het redelijk peil voor de OZB wordt berekend via onderstaande tabel.

Totaal WOZ-waarde woningen 2023	*[1]*
Totaal WOZ-waarde niet woningen gebruikers 2023	*[2]*
Totaal WOZ-waarde niet woningen eigenaren 2023	*[3]*
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde 2023	*[4]*
Totaal onderdekking reiniging/afvalstoffen 2023	*[5]*
Totaal onderdekking riolering 2023	*[6]*
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde gecorrigeerd voor onderdekking reiniging/afvalstoffen en riool 2023	*[7=4-5-6]*
Werkelijk gewogen landelijk gemiddelde OZB-percentage van de gecorrigeerde WOZ-waarde 2023	*[8=(7/(1+2+3)*100]*
Percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2024	*[9=8*1,20]*

Op basis van deze tabel is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2024 (redelijk peil OZB) vastgesteld op **0,1614**.

Voor de WOZ-waarden worden de gegevens gebruikt van het CBS die ook voor het gemeentefonds gehanteerd worden (betaalmaand februari 2023). Voor de berekening van de totale OZB-opbrengst wordt gebruik gemaakt van de gegevens (OZB-percentages) van de Monitor inkomsten uit lokale heffingen. Voor de berekening van de onderdekking reiniging en riolering wordt gebruik gemaakt van de Informatie voor derden (taakvelden) begrotingen 2023.

Artikel 12-gemeenten moeten gedurende de hele looptijd van de aanvraag en van de toekenning van de aanvullende uitkering blijven voldoen aan het jaarlijks in deze circulaire vastgestelde redelijk peil van de eigen inkomsten. Voor de lopende artikel 12-trajecten kan hier door een bijzonder voorschrift van worden afgeweken.

Berekening gemiddelde OZB-tarief in een gemeente
Uit vragen van gemeenten is in het verleden gebleken dat niet geheel duidelijk is op welke wijze het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel 12 van de eigen gemeente moet worden berekend. De berekening, zoals die hierboven is

opgenomen, is niet bestemd voor gemeenten om het gemiddelde OZB-tarief in de eigen gemeente te berekenen, maar geeft inzicht in de wijze waarop het normtarief OZB voor de toelating tot artikel 12 door het ministerie van BZK wordt berekend. Daarom is in de handleiding artikel 12 de volgende passage opgenomen:

Het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel 12 moet op de volgende wijze worden berekend:

(PEW x WW + PGNW x WNWG + PENW x WNWE) / (WW+WNWG+WNWE)

waarbij:
PEW = OZB-percentage eigenaar woning;
PGNW = OZB-percentage gebruiker niet-woning;
PENW = OZB-percentage eigenaar niet-woning;
WW = waarde woningen;
WNWG = waarde niet-woningen gebruikers;
WNWE = waarde niet-woningen eigenaren.

Indien de uitkomst van de berekening hoger is dan het landelijke gemiddelde OZB-percentage voor toelating tot artikel 12, dan voldoet de gemeente aan dit onderdeel voor toelating. Hierbij wordt uitgegaan van de veronderstelling dat bij de riolering én de reiniging sprake is van 100% lastendekkendheid. Een eventuele onderdekking bij de reiniging en/of riolering moet worden gecompenseerd door een daarmee overeenkomende verhoging van het (gemiddelde) percentage WOZ-waarde. Voor de berekening van het gemiddelde OZB-percentage bij de toelating tot artikel 12 wordt uitgegaan van de WOZ-gegevens per 1 januari van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft en de OZB-percentages van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

Riool- en afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
Voor de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet er sprake zijn van tarieven die resulteren in 100% lastendekkendheid. Dit uitgangspunt volstaat bij de beoordeling van de hoogte van deze heffingen of zij voldoen aan het redelijke peil. Van een minimumtarief per aansluiting is in dit verband dan ook geen sprake meer. Een eventuele onderdekking op de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet gecompenseerd worden door extra baten uit de OZB boven de 120%.

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BFR/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

Mei 2023

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026

Gevraagd besluit

1. vaststellen van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (budgettenlijst, indicatieve planningslijst en tekstuele toelichting);
2. op grond van artikel 87 Gemeentewet juncto artikel 5.1 lid 2 sub b van de Wet open overheid geheimhouding op te leggen op Bijlage 1 'Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (budgettenlijst)', aangezien het belang van verstrekken van informatie niet opweegt tegen het financiële en economische belang van de gemeente;
3. de termijn van geheimhouding te bepalen op 5 jaar, te rekenen vanaf het besluit van het college d.d. 23 mei 2023;
4. op grond van artikel 88, lid 2 van de Gemeentewet de geheime informatie uit bijlage 1, de budgettenlijst, te verstrekken aan de gemeenteraad;
5. aan de raad voorstellen om:
    1. kennis te nemen van het Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026, verwerkt in een budgettenlijst (geheime bijlage 1), een indicatieve planningslijst (bijlage 2) en een tekstuele toelichting (bijlage 3);
    2. de jaarschijven 2023 tot en met 2026 van het Meerjarenprojectenplan te verwerken in de meerjarenbegroting, inclusief de bijbehorende mutaties van de betreffende reserves, conform de uitwerking in de financiële paragraaf hieronder, het raadsvoorstel en de bijlagen 1 tot en met 3; de verwachte onttrekking aan de Reserve Buitenruimte ten behoeve van het MPP is in 2023 € 2.500.588, de verwachte storting in de Reserve Dekking Kapitaallasten Groen is in 2023 per saldo - € 174.247;
    3. de neerwaartse bijstelling in 2023 van de kredietbedragen riolering beschikbaar te houden voor het Meerjarenprojectenplan vanaf 2026.

Bijlagen

Bijlage 1: MPP Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (budgettenlijst, geheim)
Bijlage 2: MPP Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (indicatieve planning)
Bijlage 3: MPP Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (tekstuele toelichting)
Bijlage 4: MPP Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 - Raadsvoorstel

Besluit van de raad nodig: Ja

Openbaarheid: Ja (met uitzondering van bijlage 1; deze is vertrouwelijk ter inzage voor raadsleden via iBabs)

Participatie: Neen

Behandeld in B&W-vergadering d.d.: 23 MEI 2023, nr 19

Besluit B&W: Conform advies

Datum 5 mei 2023
Nummer Z23-031953
Portefeuillehouders Burgemeester,

Besproken met ~~portefeuillehouders~~ op
16 mei 2023

Afdeling Projecten en Advies Buitenruimte
Behandelend ambtenaar Bas van Viegen
Telefoonnummer 06-10115188
E-mail b.van.viegen@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

- Planmatig op orde houden en verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte.
- Financiële dekking verkrijgen voor de uitvoering van werken in de periode 2023-2026 om dit te bereiken.
- Inzicht geven in de uit te voeren projecten en beheermaatregelen, de verwachte uitgaven en inkomsten en de ontwikkeling van de reserve voor de buitenruimte.
- We willen ervoor zorgen dat de financiële en economische belangen van de gemeente niet geschaad worden door het openbaar maken van de budgettenlijst van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Het beheer van de openbare buitenruimte is een dynamisch proces en vereist regelmatig bijstelling naar aanleiding van nieuwe inzichten. Het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (MPP) bevat project- en beheerbudgetten voor onderhoud, vernieuwing en herinrichting van de buitenruimte. Dit meerjarenprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd en volgt de P&C-cyclus. Het MPP is dus een levend document. Wat via de P&C-cyclus wordt voorgelegd is een momentopname die in de begroting wordt verwerkt. De projectenlijst omvat werken die veelal een langere doorlooptijd hebben dan één jaarschijf.

Het MPP bestaat uit de volgende onderdelen:

1. wegen en kunstwerken
2. openbare verlichting
3. groen, water, spelen
4. verkeer en verkeersregelinstallaties
5. riolering

De hoofdlijn van het programma voor de komende jaren is als volgt samen te vatten:

- (middel)groot onderhoud aan en vervanging van asfalt- en elementenverhardingen en civieltechnische kunstwerken
- reconstructie van woonwijken of straten waarbij riolering en verharding wordt vervangen en direct functionele verbeteringen worden doorgevoerd op het gebied van klimaatbestendigheid, verkeer en groen
- vervanging van openbare verlichting en verkeersregelinstallaties
- renovatie van beplantingsvakken, bomen en speelvoorzieningen
- projecten op het gebied van verkeersveiligheid, verkeersafwikkeling en bereikbaarheid
- verbeteren van fietsroutes
- onderzoeken, inspecties en voorlichting

Bijlage 1 bevat een lijst met alle geplande werken inclusief de begrote budgetten. Het gaat hierbij om reguliere beheerbudgetten en eenmalige projectbudgetten. Deze lijst is geheim. Een vergelijkbare lijst zonder budgetten, maar met indicatieve planning, is te vinden in bijlage 2. Deze is wel openbaar. Een uitgebreide tekstuele toelichting is opgenomen in bijlage 3.

Niet alle buitenruimtewerkzaamheden vinden plaats via de MPP-budgetten. Een deel van het werk wordt gefinancierd via aparte exploitatiebudgetten buiten het MPP om.

Onderhoudsprojecten/beheerbudgetten worden ten laste van de Reserve Buitenruimte gebracht en voor investeringsprojecten wordt gebruik gemaakt van een aparte begrotingspost voor kapitaallasten buitenruimteprojecten maatschappelijk nut. De beide financiële bronnen hangen nauw met elkaar samen omdat de beheer- en investeringsprojecten en de kapitaallasten jaarlijks nogal fluctueren. Het saldo tussen de begrotingsruimte voor kapitaallasten en

de werkelijk benodigde/geboekte kapitaallasten wordt zowel bij een negatief als bij een positief resultaat in mindering gebracht op dan wel toegevoegd aan de dotatie aan de Reserve Buitenruimte.

De verantwoording van het MPP Buitenruimte vindt plaats via de P&C-cyclus.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 4: Openbare ruimte

Aanleiding en toelichting

In 2019 is het voormalige Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte verder gegaan als Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte. Het MPP omvat zowel projectbudgetten als beheerbudgetten. De beheerbudgetten zien op middelgroot en groot onderhoud en daarmee samenhangende onderzoeken, maatregelen en voorbereidingsbudgetten. Ook zijn er beheerbudgetten voor kleine maatregelen die geen investering of onderhoud betreffen, zoals verkeersmaatregelen.

Buiten het programma worden er allerhande werkzaamheden verricht voor klein dagelijks beheer en onderhoud. Deze behoren niet onder het MPP te vallen, maar zijn uitbesteed aan de Meerlanden, worden door de kernorganisatie Aalsmeer uitgevoerd of verlopen via exploitatiebudgetten op de gemeentewerf. Deze werkzaamheden zijn in het algemeen niet planmatig van aard.

Het MPP geeft een doorkijkje naar de projecten die onderzocht en voorbereid worden, biedt de mogelijkheid om combinaties van werken te zoeken en geeft een indruk of de noodzakelijke en gewenste maatregelen passen binnen de financiële mogelijkheden die er zijn. Het is wel zo, dat naarmate een project dichter bij komt in de tijd, de benodigde maatregelen, kosten en planning beter kunnen worden ingeschat.

Een belangrijke reden om met een meerjarenprojectenplanning te werken, is dat veel projecten over meerdere jaarschijven verdeeld worden. Het projectbudget wordt dan ook over meerdere jaren gespreid. Het is vaak tot op het laatste moment lastig in te schatten hoeveel kosten in jaar x gemaakt worden en hoeveel in jaar x+1. Dat komt nu eenmaal omdat de wisseling van het jaar in de winterperiode plaatsvindt en er vaak onzekerheid is over de weersomstandigheden. Ook externe factoren zijn van invloed op de planning, zoals werkzaamheden van nutsbedrijven, de aannemersmarkt en de grondstof- en energiemarkt.

In 2022 is de financieringssystematiek voor de buitenruimte op verzoek van de raad volledig herzien, met als doel het toewerken naar een structureel gezonde financiële positie van de gemeente Aalsmeer. Alle investeringsprojecten voor de openbare ruimte zijn in één investeringsprogramma terecht gekomen en de hiervoor benodigde kapitaallasten zijn op een aparte plek in de begroting ondergebracht. Alleen de onderhouds- en exploitatiemaatregelen worden nu gefinancierd via de reserve buitenruimte. Binnen de nieuwe financiële kaders is het mogelijk gebleken een duurzaam meerjarenprogramma voor de buitenruimte vast te stellen dat recht doet aan alle beheer- en beleidsplannen die er inmiddels liggen, aan de staat van het areaal en de opdracht van de raad, en dat alles zonder dat er structureel extra budget nodig was, en waarbij er ook ruimte is voor nieuwe projecten. Het programma Bovenwijkse Voorzieningen is geïntegreerd in het MPP Buitenruimte. Meer informatie over de huidige financieringswijze is te vinden in bijlage 3. De nieuwe financieringssystematiek is nu een klein jaar effectief. Daarbij is vooralsnog gekozen voor een harde koppeling tussen het resultaat op de stelpost kapitaallasten en de reserve buitenruimte. In de eerste jaren zijn er nog weinig kapitaallasten te verwachten en wordt de reserve buitenruimte opgebouwd. Na verloop van tijd nemen de kapitaallasten voor de buitenruimte toe, worden deze hoger dan de reservering op

de begroting en zal de reserve buitenruimte langzaam aan dalen door het tekort voor de kapitaallasten aan deze reserve te onttrekken. Daarmee is de financiering van de buitenruimte voor de komende dertig jaar naar verwachting gewaarborgd, tenzij er tussentijds besloten wordt zaken te wijzigen in de systematiek, zoals het verlagen van de dotatie aan de reserve, het eenmalig onttrekken van middelen aan de reserve of het wijzigen van de functie van de reserve. Daarmee komt de langetermijnfinanciering onder druk te staan. Dat kan dus betekenen dat projecten die nu geprogrammeerd zijn niet meer uitgevoerd kunnen worden. Het implementeren van de nieuwe systematiek heeft veel tijd en werk gekost en het duurt een aantal jaar voordat het effect ervan zichtbaar wordt. Op termijn is het wellicht wenselijk te gaan werken met een voorziening voor instandhouding van de buitenruimte, maar dit zou opnieuw vragen om een herziening van de systematiek. Het wordt geadviseerd om de gewijzigde systematiek minimaal de komende vier jaar in stand te laten.

Het nu voorliggende MPP bevat slechts een beperkte actualisatie van het programma. Bij de grondige herziening vorig jaar is vooral de systematiek herzien. Een realistische verdeling van projecten en budgetten over de jaren heen is daarbij wat onderbelicht gebleven. Projecten zijn in het huidige programma wat meer verdeeld over de jaren om een realistischer programma te krijgen.

Achter het MPP gaat een rekenmodel schuil, dat het programma voor een periode van 30 jaar financieel doorrekent qua kapitaallasten en gevoed wordt met structurele en incidentele dotaties, verwachte afdrachten vanuit gebiedsontwikkelingen en investeringsruimte op basis van begrote kapitaallasten. Daarbij is ook een aanzienlijke ruimte gereserveerd voor nog niet geprogrammeerde projecten waarvoor op termijn naar verwachting financiële ruimte moet worden gezocht, bijvoorbeeld omdat ze verder weg in de tijd liggen, of omdat ze nadere politieke afweging vergen. Zo zijn enkele grote investeringsprojecten voor de doorrekening toegevoegd, waaronder een flinke investering in de Uiterweg, het project Van Cleeffkade-Raadhuisplein-Stationsweg, investeringen in het MRA-hoofdfietsnet en het verbeteren van de bereikbaarheid van Kudelstaart en een structurele verhoging van het investeringsbudget voor speeltuinen. In totaal gaat het in deze doorrekening om meer dan 20 miljoen euro.

Afwijkingen programma's 2023 ten opzichte van de 2e burap en de jaarrekening 2022
Bij de 2e Bestuursrapportage 2022 lag voor 2023 een netto bestedingsplan van € 23,6 miljoen. Bij de jaarrekening zijn restantbudgetten van 2022 doorgeschoven naar 2023. Dit heeft geleid tot ophoging van het netto bestedingsplan van 2023 naar € 24,8 miljoen. Bij de huidige actualisatie van het programma wordt het bestedingsplan naar beneden bijgesteld naar € 14,5 miljoen. Zoals eerder aangekondigd is vooral sprake van temporisering van projecten vanwege de moeizame verlegging van kabels en leidingen en de situatie op de arbeidsmarkt. Op alle fronten heeft de aanpak van de openbare ruimte hiermee te kampen. Bij onvervulde vacatures bij de gemeente is het extra inhuren van personeel of buiten de deur zetten van opdrachten lang niet altijd een optie, omdat ook bedrijven en bureaus moeilijk aan goed personeel kunnen komen.

De grootste afwijkingen ten opzichte van de 2e Bestuursrapportage en de jaarrekening zijn:
- De aanleg van het laatste deel van de Burgemeester Hoffscholteweg schuift deels door naar 2024 omdat het tracé nu nog niet volledig beschikbaar is. Het streven is wel om in 2023 te starten met de uitvoering.
- De reconstructie van de eerste fase van de Machineweg is gegund aan aannemer KWS, start in de tweede helft van 2023 en loopt door tot aan de zomer van 2024. Het budget is inclusief de te ontvangen bijdrage van de Vervoerregio daarom herverdeeld over 2023 en 2024. Een onzekere factor hierbij is de verlegging van alle kabels en leidingen, aangezien de nutsbedrijven nauwelijks mensen kunnen vinden voor al het werk dat moet gebeuren.
- De aanleg van de brug in de Lijnbaan schuift eveneens door naar 2024. Ook dit heeft te maken met de moeizame planning ten aanzien van verlegging van kabels en leidingen.
- De reconstructie van de Helling schuift een jaar naar achteren, in afwachting op het totaalplan voor de riolering in het gebied.

- De reconstructie van de Rietwijkeroordweg en Noordpolderweg was te ruim begroot. Dit budget kan naar beneden worden bijgesteld.
- Diverse projecten worden getemporiseerd of lopen om uiteenlopende redenen vertraging op in de voorbereiding, waaronder Herinrichting Ophelialaan, Fietsroute Hornweg, Reconstructie Weteringplantsoen-Rozenstraat-Dahliastraat, Reconstructie Aalsmeerderweg-zuid, Aanpak rioleringsknelpunt Gerberastraat en Sportpark Sportlaan Aalsmeer.
- Ook projecten van andere partijen, waaraan Aalsmeer bijdraagt, lopen vertraging op, waardoor de gemeentelijke bijdrage mee naar achteren schuift. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de bijdrage aan de aanpak van de N231-zuid van de Provincie en de dijkverzwaringen van de Meester Jac. Takkade en de Kudelstaartseweg door de waterschappen.
- De aanpak van het andere deel van de Jac. Takkade pakt netto voordeliger uit, omdat een substantiële bijdrage van de Vervoerregio wordt ontvangen.
- Als gevolg van juridische procedures is project Waterfront nog niet afgerond. Daarnaast was de bijdrage van het waterschap te voorzichtig ingeschat. Dit leidt per saldo tot een verlaging van het budget dat eerder was opgehoogd.

Er zijn ook enkele projecten die duurder worden dan in het vorige programma was opgenomen. De herinrichting van de Hortensialaan tot 30 km/uur-gebied wordt wat uitgebreider aangepakt en bovendien moet er veel teerhoudend asfalt worden afgevoerd vanwege de sloop van het oude busstation. Bij het nieuwe fietspad langs de Bilderdammerweg wordt direct de riolering vervangen. Dat leidt tot extra kosten. In het investeringsbudget voor speeltuinen van 2023 wordt werk uit het programma van 2022 meegenomen dat niet is afgerond. Doordat ieder jaar een nieuw projectnummer moet worden gehanteerd, leidt dit tot een verhoging van het projectbudget van 2023.

Alle aanpassingen leiden tot een verlaging van het programma van 2023 met 10,3 miljoen euro. Het programma van 2024 neemt toe met 6,3 miljoen. Voor een gedetailleerd overzicht van mutaties wordt verwezen naar bijlage 1.

Het MPP is een omvangrijk programma met vele projecten. De prognoses van vrijwel alle beheer- en projectbudgetten worden gedurende het jaar bijgesteld. Soms kunnen de verwachte kosten wat omlaag, bijvoorbeeld omdat risico's zich niet voordoen of bepaalde werkzaamheden kunnen worden uitgesteld. Soms doen zich juist wel risico's voor en moeten budgetten wat omhoog worden bijgesteld. Het komt ook voor dat nieuwe projecten aan het programma worden toegevoegd, bijvoorbeeld op basis van inspecties, wensen vanuit bewoners, urgente schades aan objecten in de buitenruimte, etcetera.

Diverse budgetten worden ten opzichte van de 2e bestuursrapportage en de jaarrekening naar boven of naar beneden bijgesteld. Vaak gaat het hierbij om fasering of herprioritering. Een belangrijke verklaring hiervoor is de volgende. Naast de jaarlijks terugkerende beheerbudgetten worden de projecten die op afzienbare termijn in beeld zijn doorgaans geprogrammeerd binnen de tijdshorizon van het MPP (vier jaar). Niet alle projecten zijn daarbij urgent, zodat bij de bijstellingen van het MPP (na inspecties en onderzoeken) opnieuw naar de prioriteiten gekeken kan worden. Daarbij worden bij de 2e bestuursrapportage vooral budgetten bijgesteld van het lopende jaar, waarbij deze gefaseerd moeten worden indien de risico's zich voordoen uit de vorige alinea. Deze budgetten schuiven dan door naar het jaar erna. Dat gebeurt ook bij de jaarrekening voor de lopende projecten. Na bijstelling van de begroting is er dan doorgaans sprake van een te hoge en niet meer realistische begroting in het jaar dat het hele MPP weer wordt geactualiseerd. Dat leidt in de regel weer tot het doorschuiven van andere projecten met een jaar. De investeringsruimte dient hierbij beschikbaar te blijven voor volgende jaren. Hierbij dient aangetekend te worden dat het programma van 2024 nog steeds erg omvangrijk is en naar verwachting in de loop van dit jaar of volgend jaar weer moet worden bijgesteld. Op voorhand is echter niet te zeggen bij welke projecten de genoemde vertragingsrisico's daadwerkelijk optreden. Daarom wordt vooralsnog uitgegaan van een wat ruimer programma dan gerealiseerd gaat worden. In de liquiditeitsprognose van de

gemeente wordt rekening gehouden met een wat lagere financieringsbehoefte. Zie hiervoor de kanttekeningen.

In de bijlagen 1 tot en met 3 staat meer achtergrondinformatie. In de geheime bijlage 1 staat het totaaloverzicht van beheer- en projectbudgetten voor de komende vier jaar. In bijlage 2 staat een indicatieve planning per beheer- en projectbudget. Deze is in een aparte bijlage opgenomen omdat deze indicatieve planning niet geheim hoeft te worden verklaard. In bijlage 3 staan omschrijvingen per project en vindt u nog een uitgebreidere toelichting op de opbouw van het programma en de achterliggende beleidsvelden.

De grootste projecten die naar verwachting geheel of deels in 2023 worden gerealiseerd, zijn de reconstructies van de Zijdstraat, delen van de Uiterweg, de eerste fase van de Machineweg, de fietspaden Molenvlietweg-Zwarteweg en het nieuwe fietspad langs de Bilderdammerweg.

En daarnaast gaat het reguliere jaarlijkse vervangings- en beheerwerk gewoon door, zoals:
- vervangen van beplanting, speelplaatsen en openbare verlichting
- vervangen van speelplaatsen
- aanpassen van allerhande verkeerssituaties
- groot onderhoud aan en vervanging van asfaltwegen en elementenverhardingen
- herstel van kabelsleuven
- beheer en onderhoud civieltechnische kunstwerken
- kleine maatregelen op het gebied van water en recreatie
- baggeren

Argumenten

Programma is financieel haalbaar binnen bestaande financiële kaders
Door het MPP Buitenruimte vast te stellen, de begrotingswijzigingen te verwerken en de budgetten beschikbaar te stellen kunnen de werken uit Bijlage 1 voorbereid en in uitvoering gebracht worden. De geprogrammeerde projecten kunnen in de periode 2023-2026 gefinancierd worden met bestaande beschikbare middelen. Hierbij is uitgegaan van:
- de jaarlijkse dotatie aan de reserve buitenruimte en de reeds besloten kortingen daarop vanaf 2022 alsmede de reeds besloten jaarlijkse verhoging daarvan vanaf 2024
- de reeds besloten jaarlijkse investeringsruimte wegen
- het vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)
- de reeds in de begroting opgenomen stelpost kapitaallasten
- de reeds besloten gewijzigde investeringssystematiek

Programma biedt ruimte om beleid uit te voeren en areaal op orde te houden
Het programma en de financieringssystematiek leiden ertoe dat de vastgestelde beleidsplannen kunnen worden uitgevoerd en dat er financiële ruimte is om het areaal op orde te houden met budgetten die aansluiten bij deze beleidsnota's. Het MPP bevat daarnaast ruimte voor gewenste bovenwijkse infrastructuur en sluit aan bij de Nota Wegen, de Nota Civieltechnische Kunstwerken, de Bomennota en de Mobiliteitsagenda.

Motie RAP-Raad
De nu voorliggende integrale herziening van het MPP Buitenruimte en de integratie van het bestedingsplan bovenwijkse voorzieningen in het programma buitenruimte vormen belangrijke stappen bij het implementeren van de motie RAP-Raad. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Aanleiding en toelichting hierboven.

Geheimhouding is van belang
Bijlage 1 'Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (budgettenlijst) wordt geheim verklaard, omdat diverse werken moeten worden aanbesteed.

Kanttekeningen

- Voor 2023 ligt een realistisch programma voor met netto € 14,5 miljoen aan programma. Het jaarprogramma voor 2024 is met de huidige inzichten ambitieus ingestoken met netto 18,2 miljoen. Naar verwachting zal het programma voor 2024 bij een eerstvolgende actualisatie worden bijgesteld en weer worden herverdeeld over de jaren 2024-2026. Gelijktijdig met de 2e bestuursrapportage wordt in beeld gebracht om welke projecten dit gaat en wordt de programmering weer geactualiseerd, met het oog op de liquiditeitspositie van de gemeente.

Financiën

In de geheime bijlage 1 wordt zo goed mogelijk weergegeven wat de verschillen zijn ten opzichte van vorig jaar.

Hieronder wordt inzicht gegeven in de financiële stand van zaken en de financiële meerjarenplanning op hoofdlijnen. De budgetten per project staan in de vertrouwelijke bijlage.

Financiële bronnen

Reserve Buitenruimte per 1-1-2023:	€ 16.889.618
Benodigd voor beheerbudgetten 2023:	€ 2.675.000
Benodigd voor beheerbudgetten 2024:	€ 3.085.000
Benodigd voor beheerbudgetten 2025:	€ 2.775.000
Benodigd voor beheerbudgetten 2026:	€ 2.775.000 (jaarlijks vanaf 2026)

Begrote dotaties / verwachte beschikbaar komende middelen voor het programma:

- Reserve Buitenruimte 2023:	€ 1.496.100
- Reserve Buitenruimte 2024 en verder:	€ 2.596.100 per jaar
- Afdrachten bovenwijkse projecten 2023:	€ 534.000
- Afdrachten bovenwijkse projecten 2024+:	€ 270.000 per jaar (inschatting)
- Stelpost kapitaallasten inv.projecten:	€ 712.000 per jaar
- Beschikbaar voor kap.lasten wegen 2023:	€ 225.000
- Beschikbaar voor kap.lasten wegen 2024:	€ 276.200
- Beschikbaar voor kap.lasten wegen 2025:	€ 298.400
- Beschikbaar voor kap.lasten wegen 2026:	€ 346.700

Daarnaast is gerekend met enkele eenmalige dotaties, kortingen en project Waterfront:

- 2023 Overschrijding Burg. Kasteleinweg 2022:	€ 182.000 –
- 2023 Waterfront 1e burap 2022:	€ 277.000 +
- 2023 Assetmanagement:	€ 15.000 –
- 2023 Waterfront (prognose saldo):	€ 174.000 +
- 2024 Waterfront (prognose saldo):	€ 233.000 –

Naast de eigen financiële bronnen komt er regelmatig ook subsidie vanuit de Vervoerregio beschikbaar voor projecten. In het rekenmodel is rekening gehouden met indicatief verwachte netto-kosten voor de gemeente, na aftrek van mogelijke subsidies, maar de daadwerkelijke hoogte van de bijdragen is niet op voorhand zeker.

Wijze van financiering

In de P&C-cyclus van de gemeente wordt gewerkt op basis van kalenderjaren. De investeringsprojecten houden hier echter geen rekening mee. Hierdoor ontstaat verschil tussen de begrote kapitaallasten en de werkelijke kapitaallasten. Dit verschil is puur een verschuiving tussen kalenderjaren. Daarom is in 2022 besloten om jaarlijks bij de 2e bestuursrapportage het (gebleken) verschil tussen de begrote en werkelijk geboekte kapitaallasten te verrekenen met de dotatie aan de Reserve Buitenruimte. In de eerste paar jaar leidt dat naar verwach-

ting tot een extra dotatie aan de reserve, in de jaren daarna juist tot een steeds grotere vermindering van de dotatie aan de reserve, omdat de werkelijke kapitaallasten dan groter worden dan de begrote kapitaallasten op de stelpost. Dat leidt op termijn tot een geleidelijke daling van de middelen in de Reserve Buitenruimte. Op deze wijze worden de lasten geëgaliseerd.

Omdat project Waterfront volgens de oude systematiek wordt afgerekend, worden de kosten en baten direct ten laste van de Reserve Buitenruimte gebracht en gestort in de Reserve Dekking Kapitaallasten Groen.

De verwachte onttrekking aan de Reserve Buitenruimte ten behoeve van het MPP 2023 is € 2.500.588. De verwachte storting in de Reserve Dekking Kapitaallasten Groen wordt per saldo in 2023 - € -174.247.

Investeringsruimte riolering (GRP)
Naast de hierboven genoemde middelen is er voor investeringsprojecten riolering een investeringsruimte riolering beschikbaar voor de periode 2021-2026 op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Per 1-1-2023 resteert er nog ongeveer **€ 9,3 miljoen** voor projecten t/m eind 2026. In 2026 wordt het GRP herzien en volgt beschikbaarstelling van nieuw budget voor de periode daarna. Tot en met eind 2026 is er nog ongeveer € 750.000 beschikbaar voor nog niet geprogrammeerde maatregelen. Deze ruimte is naar verwachting nodig om de riolering in het project Van Cleeffkade-Stationsweg-Raadhuisplein aan te passen en/of te vervangen.

Samenvatting verwachte kosten 2023-2026 per taakveld
Er is per discipline een prognose van lasten en baten per jaarschijf voor de periode 2023-2026 opgesteld. Deze prognose is een momentopname want de werken hebben veelal een langere doorlooptijd en zijn afhankelijk van diverse, veelal externe, factoren. In de planning kunnen dus gedurende het lopende jaar wijzigingen optreden. Door middel van de reguliere P&C-cyclus wordt hierover gerapporteerd. De werkzaamheden die aan de Meerlanden zijn uitbesteed en de werkzaamheden van de kernorganisatie Aalsmeer vallen niet onder het MPP.

Alle hieronder genoemde beheerbudgetten per taakveld zijn exclusief 4% overhead. De overhead wordt niet over alle kosten in rekening gebracht en deze wordt bovendien apart afgerekend en verantwoord op programma 7. Deze is dus als aparte regel opgenomen in de tabel. Bij investeringsbudgetten gaat de overhead mee in het krediet.

Beheerbudgetten:

* 1.000 euro

Taakveld	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**Structureel**
2.1 Verkeer en vervoer	1.975	2.441	2.229	2.229	2.229
5.7 Groen en spelen	511	459	364	364	364
5.7 Water	140	125	125	125	125
Overhead	49	59	56	56	56
Totaal	**2.675**	**3.085**	**2.775**	**2.775**	**2.775**

Investeringskredieten (indicatief):

* 1.000 euro

Investeringen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
2.1 Verkeer en vervoer	8.621	11.512	9.192	5.591
5.7 Groen en spelen	281	628	230	230
5.7 Water	494	123	520	78
7.2 Riolering *	2.404	2.821	1.066	2.247
Totaal	**11.799**	**15.083**	**11.008**	**8.145**

* 7.2 Kosten riolering verlopen via GRP/rioolheffing

Bijbehorende te verwachten kapitaallasten investeringen (excl. afronding project Waterfront dat volgens de oude systematiek afgerekend wordt):

* 1.000 euro

Taakveld	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
2.1 Verkeer en vervoer	12	148	462	807
5.7 Groen en spelen	12	40	68	83
5.7 Water	0	8	21	39
Totaal	**24**	**196**	**551**	**929**
7.2 Riolering *	22	56	136	136

* 7.2 Kosten riolering verlopen via GRP/rioolheffing

De verwachte ontwikkeling van de Reserve Buitenruimte is de komende jaren als volgt:

* 1.000 euro

	2023	**2024**	**2025**	**2026**
Stand reserve 1-1	16.890	17.312	17.653	18.204
Dotatie	1.476	2.596	2.596	2.596
Afdrachten stedelijke projecten	534	270	270	270
Verrekening projecten	2.501	3.318	2.775	2.775
Verrekening restant kapitaallasten	913	793	459	130

De verwachte stand op 1-1-2027 is dan € 18.424.589.

Afdrachten gebiedsontwikkelingen voor bovenwijkse infrastructuur
In 2022 is besloten de afdracht voor bovenwijkse infrastructuur vanuit gebiedsontwikkelingen voortaan in de Reserve Buitenruimte te laten storten en op deze manier mee te laten nemen in de verrekening tussen kapitaallasten en dotaties. Na verloop van tijd moet blijken of deze systematiek werkbaar en houdbaar is. Er is nu gerekend met een gemiddelde inkomst van ongeveer € 270.000 per jaar voor de komende jaren. Deze volgt uit de Nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen, die in 2021 is vastgesteld in de raad. Deze Nota heeft een kortere planhorizon dan het MPP en de inkomsten zijn onzeker. Daarom zijn de totale inkomsten voor de doorrekening van het nieuwe MPP gespreid over 20 jaar en daarmee voorzichtig geraamd. In 2023 is een afdracht van € 534.000 begroot.

Het nieuwe programma buitenruimte uit de geheime bijlage 1 is doorgerekend voor een periode van 30 jaar en met de beschikbare en hierboven aangegeven financiële bronnen is dit programma haalbaar, inclusief een ruime reservering voor nieuwe projecten. Daarmee biedt het huidige programma bovendien genoeg flexibiliteit om onzekerheden op te vangen. Voorwaarde daarbij is dat de in 2022 vastgestelde systematiek minimaal overeind blijft, dat de jaarlijkse dotatie aan de Reserve Buitenruimte niet wordt gekort en dat de investeringsruimte voor wegen maatschappelijk nut jaarlijks blijft toenemen tot uiteindelijk 1,2 miljoen per jaar. De gevolgen van het programma strekken zich immers over vele tientallen jaren uit. Tussentijdse wijzigingen zijn uiteraard niet ondenkbaar, maar moeten goed voor de lange termijn worden doorgerekend.

Communicatie

Bijlage 1 van het 'Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (budgettenlijst)' wordt gepubliceerd in iBABS ten behoeve van raadsleden en fractieassistenten. Deze bijlage is geheim aangezien na het raadsbesluit aanbestedingen volgen en informatie uit de geheime bijlage van invloed kan zijn op het resultaat van de aanbestedingen. De indicatieve planning en de tekstuele toelichting (bijlagen 2 en 3) zijn wel openbaar beschikbaar. Waar mogelijk zijn in bijlage 3 ook budgetten of totaalbedragen benoemd die niet geheim hoeven te zijn.

Procedure

Verantwoording vindt plaats in de P&C-cyclus.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr
Z23-031953

Datum B&W-besluit 23 mei 2023

Voor de vergadering van raad d.d.
6 juli 2023

Behandelen in de raadscommissie Ruimte
op 14 en 27 juni 2023

Portefeuillehouders Burgemeester

Afdeling Projecten en Advies Buitenruimte
Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Bas van Viegen, 06-10115188,
b.van.viegen@amstelveen.nl

Onderwerp

Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026

Gevraagd besluit

1. kennis te nemen van het Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026, verwerkt in een budgettenlijst (geheime bijlage 1), een indicatieve planningslijst (bijlage 2) en een tekstuele toelichting (bijlage 3);
2. de jaarschijven 2023 tot en met 2026 van het Meerjarenprojectenplan te verwerken in de meerjarenbegroting, inclusief de bijbehorende mutaties van de betreffende reserves, conform de uitwerking in het raadsvoorstel en de bijlagen 1 tot en met 3; de verwachte onttrekking aan de Reserve Buitenruimte ten behoeve van het MPP is in 2023 € 2.500.588, de verwachte storting in de Reserve Dekking Kapitaallasten Groen is in 2023 per saldo - € 174.247;
3. de neerwaartse bijstelling in 2023 van de kredietbedragen riolering beschikbaar te houden voor het Meerjarenprojectenplan vanaf 2024.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

- Planmatig op orde houden en verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte.
- Financiële dekking verkrijgen voor de uitvoering van werken in de periode 2023-2026 om dit te bereiken.
- Inzicht geven in de uit te voeren projecten en beheermaatregelen, de verwachte uitgaven en inkomsten en de ontwikkeling van de reserve voor de buitenruimte.
- We willen ervoor zorgen dat de financiële en economische belangen van de gemeente niet geschaad worden door het openbaar maken van de budgettenlijst van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Het beheer van de openbare buitenruimte is een dynamisch proces en vereist regelmatig bijstelling naar aanleiding van nieuwe inzichten. Het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (MPP) bevat project- en beheerbudgetten voor onderhoud, vernieuwing en herinrichting van de buitenruimte. Dit meerjarenprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd en volgt de P&C-cyclus. Het MPP is dus een levend document. Wat via de P&C-cyclus wordt voorgelegd is een momentopname die in de begroting wordt verwerkt. De projectenlijst omvat werken die veelal een langere doorlooptijd hebben dan één jaarschijf.

Het MPP bestaat uit de volgende onderdelen:
1. wegen en kunstwerken
2. openbare verlichting
3. groen, water, spelen
4. verkeer en verkeersregelinstallaties
5. riolering

De hoofdlijn van het programma voor de komende jaren is als volgt samen te vatten:
- (middel)groot onderhoud aan en vervanging van asfalt- en elementenverhardingen en civieltechnische kunstwerken
- reconstructie van woonwijken of straten waarbij riolering en verharding wordt vervangen en direct functionele verbeteringen worden doorgevoerd op het gebied van klimaatbestendigheid, verkeer en groen
- vervanging van openbare verlichting en verkeersregelinstallaties
- renovatie van beplantingsvakken, bomen en speelvoorzieningen
- projecten op het gebied van verkeersveiligheid, verkeersafwikkeling en bereikbaarheid
- verbeteren van fietsroutes
- onderzoeken, inspecties en voorlichting

Bijlage 1 bevat een lijst met alle geplande werken inclusief de begrote budgetten. Het gaat hierbij om reguliere beheerbudgetten en eenmalige projectbudgetten. Deze lijst is geheim. Een vergelijkbare lijst zonder budgetten, maar met indicatieve planning, is te vinden in bijlage 2. Deze is wel openbaar. Een uitgebreide tekstuele toelichting is opgenomen in bijlage 3.

Niet alle buitenruimtewerkzaamheden vinden plaats via de MPP-budgetten. Een deel van het werk wordt gefinancierd via aparte exploitatiebudgetten buiten het MPP om.

Onderhoudsprojecten/beheerbudgetten worden ten laste van de Reserve Buitenruimte gebracht en voor investeringsprojecten wordt gebruik gemaakt van een aparte begrotingspost voor kapitaallasten buitenruimteprojecten maatschappelijk nut. De beide financiële bronnen hangen nauw met elkaar samen omdat de beheer- en investeringsprojecten en de kapitaallasten jaarlijks nogal fluctueren. Het saldo tussen de begrotingsruimte voor kapitaallasten en de werkelijk benodigde/geboekte kapitaallasten wordt zowel bij een negatief als bij een positief resultaat in mindering gebracht op dan wel toegevoegd aan de dotatie aan de Reserve Buitenruimte.

De verantwoording van het MPP Buitenruimte vindt plaats via de P&C-cyclus.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 4: Openbare ruimte

Aanleiding en toelichting

In 2019 is het voormalige Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte verder gegaan als Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte. Het MPP omvat zowel projectbudgetten als beheerbudgetten. De beheerbudgetten zien op middelgroot en groot onderhoud en daarmee samenhangende onderzoeken, maatregelen en voorbereidingsbudgetten. Ook zijn er beheerbudgetten voor kleine maatregelen die geen investering of onderhoud betreffen, zoals verkeersmaatregelen.

Buiten het programma worden er allerhande werkzaamheden verricht voor klein dagelijks beheer en onderhoud. Deze behoren niet onder het MPP te vallen, maar zijn uitbesteed aan de Meerlanden, worden door de kernorganisatie Aalsmeer uitgevoerd of verlopen via exploitatiebudgetten op de gemeentewerf. Deze werkzaamheden zijn in het algemeen niet planmatig van aard.

Het MPP geeft een doorkijkje naar de projecten die onderzocht en voorbereid worden, biedt de mogelijkheid om combinaties van werken te zoeken en geeft een indruk of de noodzakelijke en gewenste maatregelen passen binnen de financiële mogelijkheden die er zijn. Het is

wel zo, dat naarmate een project dichter bij komt in de tijd, de benodigde maatregelen, kosten en planning beter kunnen worden ingeschat.

Een belangrijke reden om met een meerjarenprojectenplanning te werken, is dat veel projecten over meerdere jaarschijven verdeeld worden. Het projectbudget wordt dan ook over meerdere jaren gespreid. Het is vaak tot op het laatste moment lastig in te schatten hoeveel kosten in jaar x gemaakt worden en hoeveel in jaar x+1. Dat komt nu eenmaal omdat de wisseling van het jaar in de winterperiode plaatsvindt en er vaak onzekerheid is over de weersomstandigheden. Ook externe factoren zijn van invloed op de planning, zoals werkzaamheden van nutsbedrijven, de aannemersmarkt en de grondstof- en energiemarkt.

In 2022 is de financieringssystematiek voor de buitenruimte op verzoek van de raad volledig herzien, met als doel het toewerken naar een structureel gezonde financiële positie van de gemeente Aalsmeer. Alle investeringsprojecten voor de openbare ruimte zijn in één investeringsprogramma terecht gekomen en de hiervoor benodigde kapitaallasten zijn op een aparte plek in de begroting ondergebracht. Alleen de onderhouds- en exploitatiemaatregelen worden nu gefinancierd via de reserve buitenruimte. Binnen de nieuwe financiële kaders is het mogelijk gebleken een duurzaam meerjarenprogramma voor de buitenruimte vast te stellen dat recht doet aan alle beheer- en beleidsplannen die er inmiddels liggen, aan de staat van het areaal en de opdracht van de raad, en dat alles zonder dat er structureel extra budget nodig was, en waarbij er ook ruimte is voor nieuwe projecten. Het programma Bovenwijkse Voorzieningen is geïntegreerd in het MPP Buitenruimte. Meer informatie over de huidige financieringswijze is te vinden in bijlage 3. De nieuwe financieringssystematiek is nu een klein jaar effectief. Daarbij is vooralsnog gekozen voor een harde koppeling tussen het resultaat op de stelpost kapitaallasten en de reserve buitenruimte. In de eerste jaren zijn er nog weinig kapitaallasten te verwachten en wordt de reserve buitenruimte opgebouwd. Na verloop van tijd nemen de kapitaallasten voor de buitenruimte toe, worden deze hoger dan de reservering op de begroting en zal de reserve buitenruimte langzaam aan dalen door het tekort voor de kapitaallasten aan deze reserve te onttrekken. Daarmee is de financiering van de buitenruimte voor de komende dertig jaar naar verwachting gewaarborgd, tenzij er tussentijds besloten wordt zaken te wijzigen in de systematiek, zoals het verlagen van de dotatie aan de reserve, het eenmalig onttrekken van middelen aan de reserve of het wijzigen van de functie van de reserve. Daarmee komt de langetermijnfinanciering onder druk te staan. Dat kan dus betekenen dat projecten die nu geprogrammeerd zijn niet meer uitgevoerd kunnen worden. Het implementeren van de nieuwe systematiek heeft veel tijd en werk gekost en het duurt een aantal jaar voordat het effect ervan zichtbaar wordt. Op termijn is het wellicht wenselijk te gaan werken met een voorziening voor instandhouding van de buitenruimte, maar dit zou opnieuw vragen om een herziening van de systematiek. Het wordt geadviseerd om de gewijzigde systematiek minimaal de komende vier jaar in stand te laten.

Het nu voorliggende MPP bevat slechts een beperkte actualisatie van het programma. Bij de grondige herziening vorig jaar is vooral de systematiek herzien. Een realistische verdeling van projecten en budgetten over de jaren heen is daarbij wat onderbelicht gebleven. Projecten zijn in het huidige programma wat meer verdeeld over de jaren om een realistischer programma te krijgen.

Achter het MPP gaat een rekenmodel schuil, dat het programma voor een periode van 30 jaar financieel doorrekent qua kapitaallasten en gevoed wordt met structurele en incidentele dotaties, verwachte afdrachten vanuit gebiedsontwikkelingen en investeringsruimte op basis van begrote kapitaallasten. Daarbij is ook een aanzienlijke ruimte gereserveerd voor nog niet geprogrammeerde projecten waarvoor op termijn naar verwachting financiële ruimte moet worden gezocht, bijvoorbeeld omdat ze verder weg in de tijd liggen, of omdat ze nadere politieke afweging vergen. Zo zijn enkele grote investeringsprojecten voor de doorrekening toege-

voegd, waaronder een flinke investering in de Uiterweg, het project Van Cleeffkade-Raadhuisplein-Stationsweg, investeringen in het MRA-hoofdfietsnet en het verbeteren van de bereikbaarheid van Kudelstaart en een structurele verhoging van het investeringsbudget voor speeltuinen. In totaal gaat het in deze doorrekening om meer dan 20 miljoen euro.

Afwijkingen programma's 2023 ten opzichte van de 2e burap en de jaarrekening 2022
Bij de 2e Bestuursrapportage 2022 lag voor 2023 een netto bestedingsplan van € 23,6 miljoen. Bij de jaarrekening zijn restantbudgetten van 2022 doorgeschoven naar 2023. Dit heeft geleid tot ophoging van het netto bestedingsplan van 2023 naar € 24,8 miljoen. Bij de huidige actualisatie van het programma wordt het bestedingsplan naar beneden bijgesteld naar € 14,5 miljoen. Zoals eerder aangekondigd is vooral sprake van temporisering van projecten vanwege de moeizame verlegging van kabels en leidingen en de situatie op de arbeidsmarkt. Op alle fronten heeft de aanpak van de openbare ruimte hiermee te kampen. Bij onvervulde vacatures bij de gemeente is het extra inhuren van personeel of buiten de deur zetten van opdrachten lang niet altijd een optie, omdat ook bedrijven en bureaus moeilijk aan goed personeel kunnen komen.

De grootste afwijkingen ten opzichte van de 2e Bestuursrapportage en de jaarrekening zijn:
- De aanleg van het laatste deel van de Burgemeester Hoffscholteweg schuift deels door naar 2024 omdat het tracé nu nog niet volledig beschikbaar is. Het streven is wel om in 2023 te starten met de uitvoering.
- De reconstructie van de eerste fase van de Machineweg is gegund aan aannemer KWS, start in de tweede helft van 2023 en loopt door tot aan de zomer van 2024. Het budget is inclusief de te ontvangen bijdrage van de Vervoerregio daarom herverdeeld over 2023 en 2024. Een onzekere factor hierbij is de verlegging van alle kabels en leidingen, aangezien de nutsbedrijven nauwelijks mensen kunnen vinden voor al het werk dat moet gebeuren.
- De aanleg van de brug in de Lijnbaan schuift eveneens door naar 2024. Ook dit heeft te maken met de moeizame planning ten aanzien van verlegging van kabels en leidingen.
- De reconstructie van de Helling schuift een jaar naar achteren, in afwachting op het totaalplan voor de riolering in het gebied.
- De reconstructie van de Rietwijkeroordweg en Noordpolderweg was te ruim begroot. Dit budget kan naar beneden worden bijgesteld.
- Diverse projecten worden getemporiseerd of lopen om uiteenlopende redenen vertraging op in de voorbereiding, waaronder Herinrichting Ophelialaan, Fietsroute Hornweg, Reconstructie Weteringplantsoen-Rozenstraat-Dahliastraat, Reconstructie Aalsmeerderweg-zuid, Aanpak rioleringsknelpunt Gerberastraat en Sportpark Sportlaan Aalsmeer.
- Ook projecten van andere partijen, waaraan Aalsmeer bijdraagt, lopen vertraging op, waardoor de gemeentelijke bijdrage mee naar achteren schuift. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de bijdrage aan de aanpak van de N231-zuid van de Provincie en de dijkverzwaringen van de Meester Jac. Takkade en de Kudelstaartseweg door de waterschappen.
- De aanpak van het andere deel van de Jac. Takkade pakt netto voordeliger uit, omdat een substantiële bijdrage van de Vervoerregio wordt ontvangen.
- Als gevolg van juridische procedures is project Waterfront nog niet afgerond. Daarnaast was de bijdrage van het waterschap te voorzichtig ingeschat. Dit leidt per saldo tot een verlaging van het budget dat eerder was opgehoogd.

Er zijn ook enkele projecten die duurder worden dan in het vorige programma was opgenomen. De herinrichting van de Hortensialaan tot 30 km/uur-gebied wordt wat uitgebreider aangepakt en bovendien moet er veel teerhoudend asfalt worden afgevoerd vanwege de sloop van het oude busstation. Bij het nieuwe fietspad langs de Bilderdammerweg wordt direct de riolering vervangen. Dat leidt tot extra kosten. In het investeringsbudget voor speeltuinen van 2023 wordt werk uit het programma van 2022 meegenomen dat niet is afgerond. Doordat ieder jaar een nieuw projectnummer moet worden gehanteerd, leidt dit tot een verhoging van het projectbudget van 2023.

Alle aanpassingen leiden tot een verlaging van het programma van 2023 met 10,3 miljoen euro. Het programma van 2024 neemt toe met 6,3 miljoen. Voor een gedetailleerd overzicht van mutaties wordt verwezen naar bijlage 1.

Het MPP is een omvangrijk programma met vele projecten. De prognoses van vrijwel alle beheer- en projectbudgetten worden gedurende het jaar bijgesteld. Soms kunnen de verwachte kosten wat omlaag, bijvoorbeeld omdat risico's zich niet voordoen of bepaalde werkzaamheden kunnen worden uitgesteld. Soms doen zich juist wel risico's voor en moeten budgetten wat omhoog worden bijgesteld. Het komt ook voor dat nieuwe projecten aan het programma worden toegevoegd, bijvoorbeeld op basis van inspecties, wensen vanuit bewoners, urgente schades aan objecten in de buitenruimte, etcetera.

Diverse budgetten worden ten opzichte van de 2e bestuursrapportage en de jaarrekening naar boven of naar beneden bijgesteld. Vaak gaat het hierbij om fasering of herprioritering. Een belangrijke verklaring hiervoor is de volgende. Naast de jaarlijks terugkerende beheerbudgetten worden de projecten die op afzienbare termijn in beeld zijn doorgaans geprogrammeerd binnen de tijdshorizon van het MPP (vier jaar). Niet alle projecten zijn daarbij urgent, zodat bij de bijstellingen van het MPP (na inspecties en onderzoeken) opnieuw naar de prioriteiten gekeken kan worden. Daarbij worden bij de 2e bestuursrapportage vooral budgetten bijgesteld van het lopende jaar, waarbij deze gefaseerd moeten worden indien de risico's zich voordoen uit de vorige alinea. Deze budgetten schuiven dan door naar het jaar erna. Dat gebeurt ook bij de jaarrekening voor de lopende projecten. Na bijstelling van de begroting is er dan doorgaans sprake van een te hoge en niet meer realistische begroting in het jaar dat het hele MPP weer wordt geactualiseerd. Dat leidt in de regel weer tot het doorschuiven van andere projecten met een jaar. De investeringsruimte dient hierbij beschikbaar te blijven voor volgende jaren. Hierbij dient aangetekend te worden dat het programma van 2024 nog steeds erg omvangrijk is en naar verwachting in de loop van dit jaar of volgend jaar weer moet worden bijgesteld. Op voorhand is echter niet te zeggen bij welke projecten de genoemde vertragingsrisico's daadwerkelijk optreden. Daarom wordt vooralsnog uitgegaan van een wat ruimer programma dan gerealiseerd gaat worden. In de liquiditeitsprognose van de gemeente wordt rekening gehouden met een wat lagere financieringsbehoefte. Zie hiervoor de kanttekeningen.

In de bijlagen 1 tot en met 3 staat meer achtergrondinformatie. In de geheime bijlage 1 staat het totaaloverzicht van beheer- en projectbudgetten voor de komende vier jaar. In bijlage 2 staat een indicatieve planning per beheer- en projectbudget. Deze is in een aparte bijlage opgenomen omdat deze indicatieve planning niet geheim hoeft te worden verklaard. In bijlage 3 staan omschrijvingen per project en vindt u nog een uitgebreidere toelichting op de opbouw van het programma en de achterliggende beleidsvelden.

De grootste projecten die naar verwachting geheel of deels in 2023 worden gerealiseerd, zijn de reconstructies van de Zijdstraat, delen van de Uiterweg, de eerste fase van de Machineweg, de fietspaden Molenvlietweg-Zwarteweg en het nieuwe fietspad langs de Bilderdammerweg.

En daarnaast gaat het reguliere jaarlijkse vervangings- en beheerwerk gewoon door, zoals:
- vervangen van beplanting, speelplaatsen en openbare verlichting
- vervangen van speelplaatsen
- aanpassen van allerhande verkeerssituaties
- groot onderhoud aan en vervanging van asfaltwegen en elementenverhardingen
- herstel van kabelsleuven
- beheer en onderhoud civieltechnische kunstwerken
- kleine maatregelen op het gebied van water en recreatie
- baggeren

Argumenten

Programma is financieel haalbaar binnen bestaande financiële kaders
Door het MPP Buitenruimte vast te stellen, de begrotingswijzigingen te verwerken en de budgetten beschikbaar te stellen kunnen de werken uit Bijlage 1 voorbereid en in uitvoering gebracht worden. De geprogrammeerde projecten kunnen in de periode 2023-2026 gefinancierd worden met bestaande beschikbare middelen. Hierbij is uitgegaan van:
- de jaarlijkse dotatie aan de reserve buitenruimte en de reeds besloten kortingen daarop vanaf 2022 alsmede de reeds besloten jaarlijkse verhoging daarvan vanaf 2024
- de reeds besloten jaarlijkse investeringsruimte wegen
- het vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)
- de reeds in de begroting opgenomen stelpost kapitaallasten
- de reeds besloten gewijzigde investeringssystematiek

Programma biedt ruimte om beleid uit te voeren en areaal op orde te houden
Het programma en de financieringssystematiek leiden ertoe dat de vastgestelde beleidsplannen kunnen worden uitgevoerd en dat er financiële ruimte is om het areaal op orde te houden met budgetten die aansluiten bij deze beleidsnota's. Het MPP bevat daarnaast ruimte voor gewenste bovenwijkse infrastructuur en sluit aan bij de Nota Wegen, de Nota Civieltechnische Kunstwerken, de Bomennota en de Mobiliteitsagenda.

Motie RAP-Raad
De nu voorliggende integrale herziening van het MPP Buitenruimte en de integratie van het bestedingsplan bovenwijkse voorzieningen in het programma buitenruimte vormen belangrijke stappen bij het implementeren van de motie RAP-Raad. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Aanleiding en toelichting hierboven.

Geheimhouding is van belang
Bijlage 1 'Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (budgettenlijst) wordt geheim verklaard, omdat diverse werken moeten worden aanbesteed.

Kanttekeningen

- Voor 2023 ligt een realistisch programma voor met netto € 14,5 miljoen aan programma. Het jaarprogramma voor 2024 is met de huidige inzichten ambitieus ingestoken met netto 18,2 miljoen. Naar verwachting zal het programma voor 2024 bij een eerstvolgende actualisatie worden bijgesteld en weer worden herverdeeld over de jaren 2024-2026. Gelijktijdig met de 2e bestuursrapportage wordt in beeld gebracht om welke projecten dit gaat en wordt de programmering weer geactualiseerd, met het oog op de liquiditeitspositie van de gemeente.

Financiën

In de geheime bijlage 1 wordt zo goed mogelijk weergegeven wat de verschillen zijn ten opzichte van vorig jaar.

Hieronder wordt inzicht gegeven in de financiële stand van zaken en de financiële meerjarenplanning op hoofdlijnen. De budgetten per project staan in de vertrouwelijke bijlage.

Financiële bronnen

Reserve Buitenruimte per 1-1-2023:	€ 16.889.618
Benodigd voor beheerbudgetten 2023:	€ 2.675.000
Benodigd voor beheerbudgetten 2024:	€ 3.085.000
Benodigd voor beheerbudgetten 2025:	€ 2.775.000

Benodigd voor beheerbudgetten 2026: € 2.775.000 (jaarlijks vanaf 2026)

Begrote dotaties / verwachte beschikbaar komende middelen voor het programma:

-	Reserve Buitenruimte 2023:	€ 1.496.100
-	Reserve Buitenruimte 2024 en verder:	€ 2.596.100 per jaar
-	Afdrachten bovenwijkse projecten 2023:	€ 534.000
-	Afdrachten bovenwijkse projecten 2024+:	€ 270.000 per jaar (inschatting)
-	Stelpost kapitaallasten inv.projecten:	€ 712.000 per jaar
-	Beschikbaar voor kap.lasten wegen 2023:	€ 225.000
-	Beschikbaar voor kap.lasten wegen 2024:	€ 276.200
-	Beschikbaar voor kap.lasten wegen 2025:	€ 298.400
-	Beschikbaar voor kap.lasten wegen 2026:	€ 346.700

Daarnaast is gerekend met enkele eenmalige dotaties, kortingen en project Waterfront:

-	2023 Overschrijding Burg. Kasteleinweg 2022:	€ 182.000 –
-	2023 Waterfront 1e burap 2022:	€ 277.000 +
-	2023 Assetmanagement:	€ 15.000 –
-	2023 Waterfront (prognose saldo):	€ 174.000 +
-	2024 Waterfront (prognose saldo):	€ 233.000 –

Naast de eigen financiële bronnen komt er regelmatig ook subsidie vanuit de Vervoerregio beschikbaar voor projecten. In het rekenmodel is rekening gehouden met indicatief verwachte netto-kosten voor de gemeente, na aftrek van mogelijke subsidies, maar de daadwerkelijke hoogte van de bijdragen is niet op voorhand zeker.

Wijze van financiering
In de P&C-cyclus van de gemeente wordt gewerkt op basis van kalenderjaren. De investeringsprojecten houden hier echter geen rekening mee. Hierdoor ontstaat verschil tussen de begrote kapitaallasten en de werkelijke kapitaallasten. Dit verschil is puur een verschuiving tussen kalenderjaren. Daarom is in 2022 besloten om jaarlijks bij de 2e bestuursrapportage het (gebleken) verschil tussen de begrote en werkelijk geboekte kapitaallasten te verrekenen met de dotatie aan de Reserve Buitenruimte. In de eerste paar jaar leidt dat naar verwachting tot een extra dotatie aan de reserve, in de jaren daarna juist tot een steeds grotere vermindering van de dotatie aan de reserve, omdat de werkelijke kapitaallasten dan groter worden dan de begrote kapitaallasten op de stelpost. Dat leidt op termijn tot een geleidelijke daling van de middelen in de Reserve Buitenruimte. Op deze wijze worden de lasten geëgaliseerd.

Omdat project Waterfront volgens de oude systematiek wordt afgerekend, worden de kosten en baten direct ten laste van de Reserve Buitenruimte gebracht en gestort in de Reserve Dekking Kapitaallasten Groen.

De verwachte onttrekking aan de Reserve Buitenruimte ten behoeve van het MPP 2023 is € 2.500.588. De verwachte storting in de Reserve Dekking Kapitaallasten Groen wordt per saldo in 2023 - € -174.247.

Investeringsruimte riolering (GRP)
Naast de hierboven genoemde middelen is er voor investeringsprojecten riolering een investeringsruimte riolering beschikbaar voor de periode 2021-2026 op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Per 1-1-2023 resteert er nog ongeveer **€ 9,3 miljoen** voor projecten t/m eind 2026. In 2026 wordt het GRP herzien en volgt beschikbaarstelling van nieuw budget voor de periode daarna. Tot en met eind 2026 is er nog ongeveer € 750.000 beschikbaar voor

nog niet geprogrammeerde maatregelen. Deze ruimte is naar verwachting nodig om de riolering in het project Van Cleeffkade-Stationsweg-Raadhuisplein aan te passen en/of te vervangen.

Samenvatting verwachte kosten 2023-2026 per taakveld
Er is per discipline een prognose van lasten en baten per jaarschijf voor de periode 2023-2026 opgesteld. Deze prognose is een momentopname want de werken hebben veelal een langere doorlooptijd en zijn afhankelijk van diverse, veelal externe, factoren. In de planning kunnen dus gedurende het lopende jaar wijzigingen optreden. Door middel van de reguliere P&C-cyclus wordt hierover gerapporteerd. De werkzaamheden die aan de Meerlanden zijn uitbesteed en de werkzaamheden van de kernorganisatie Aalsmeer vallen niet onder het MPP.

Alle hieronder genoemde beheerbudgetten per taakveld zijn exclusief 4% overhead. De overhead wordt niet over alle kosten in rekening gebracht en deze wordt bovendien apart afgerekend en verantwoord op programma 7. Deze is dus als aparte regel opgenomen in de tabel. Bij investeringsbudgetten gaat de overhead mee in het krediet.

Beheerbudgetten:

* 1.000 euro

Taakveld	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**Structureel**
2.1 Verkeer en vervoer	1.975	2.441	2.229	2.229	2.229
5.7 Groen en spelen	511	459	364	364	364
5.7 Water	140	125	125	125	125
Overhead	49	59	56	56	56
Totaal	**2.675**	**3.085**	**2.775**	**2.775**	**2.775**

Investeringskredieten (indicatief):

* 1.000 euro

Investeringen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
2.1 Verkeer en vervoer	8.621	11.512	9.192	5.591
5.7 Groen en spelen	281	628	230	230
5.7 Water	494	123	520	78
7.2 Riolering *	2.404	2.821	1.066	2.247
Totaal	**11.799**	**15.083**	**11.008**	**8.145**

* 7.2 Kosten riolering verlopen via GRP/rioolheffing

Bijbehorende te verwachten kapitaallasten investeringen (excl. afronding project Waterfront dat volgens de oude systematiek afgerekend wordt):

* 1.000 euro

Taakveld	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
2.1 Verkeer en vervoer	12	148	462	807
5.7 Groen en spelen	12	40	68	83
5.7 Water	0	8	21	39
Totaal	**24**	**196**	**551**	**929**
7.2 Riolering *	22	56	136	136

* 7.2 Kosten riolering verlopen via GRP/rioolheffing

De verwachte ontwikkeling van de Reserve Buitenruimte is de komende jaren als volgt:

* 1.000 euro

	2023	**2024**	**2025**	**2026**
Stand reserve 1-1	16.890	17.312	17.653	18.204
Dotatie	1.476	2.596	2.596	2.596
Afdrachten stedelijke projecten	534	270	270	270
Verrekening projecten	2.501	3.318	2.775	2.775
Verrekening restant kapitaallasten	913	793	459	130

De verwachte stand op 1-1-2027 is dan € 18.424.589.

Afdrachten gebiedsontwikkelingen voor bovenwijkse infrastructuur
In 2022 is besloten de afdracht voor bovenwijkse infrastructuur vanuit gebiedsontwikkelingen voortaan in de Reserve Buitenruimte te laten storten en op deze manier mee te laten nemen in de verrekening tussen kapitaallasten en dotaties. Na verloop van tijd moet blijken of deze systematiek werkbaar en houdbaar is. Er is nu gerekend met een gemiddelde inkomst van ongeveer € 270.000 per jaar voor de komende jaren. Deze volgt uit de Nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen, die in 2021 is vastgesteld in de raad. Deze Nota heeft een kortere planhorizon dan het MPP en de inkomsten zijn onzeker. Daarom zijn de totale inkomsten voor de doorrekening van het nieuwe MPP gespreid over 20 jaar en daarmee voorzichtig geraamd. In 2023 is een afdracht van € 534.000 begroot.

Het nieuwe programma buitenruimte uit de geheime bijlage 1 is doorgerekend voor een periode van 30 jaar en met de beschikbare en hierboven aangegeven financiële bronnen is dit programma haalbaar, inclusief een ruime reservering voor nieuwe projecten. Daarmee biedt het huidige programma bovendien genoeg flexibiliteit om onzekerheden op te vangen. Voorwaarde daarbij is dat de in 2022 vastgestelde systematiek minimaal overeind blijft, dat de jaarlijkse dotatie aan de Reserve Buitenruimte niet wordt gekort en dat de investeringsruimte voor wegen maatschappelijk nut jaarlijks blijft toenemen tot uiteindelijk 1,2 miljoen per jaar. De gevolgen van het programma strekken zich immers over vele tientallen jaren uit. Tussentijdse wijzigingen zijn uiteraard niet ondenkbaar, maar moeten goed voor de lange termijn worden doorgerekend.

Communicatie

Bijlage 1 van het 'Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (budgettenlijst)' wordt gepubliceerd in iBABS ten behoeve van raadsleden en fractieassistenten. Deze bijlage is geheim aangezien na het raadsbesluit aanbestedingen volgen en informatie uit de geheime bijlage van invloed kan zijn op het resultaat van de aanbestedingen. De indicatieve planning en de tekstuele toelichting (bijlagen 2 en 3) zijn wel openbaar beschikbaar. Waar mogelijk zijn in bijlage 3 ook budgetten of totaalbedragen benoemd die niet geheim hoeven te zijn.

Procedure

Verantwoording vindt plaats in de P&C-cyclus.

Bijlagen

Bijlage 1: Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (budgettenlijst, geheim)
Bijlage 2: Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (indicatieve planning)
Bijlage 3: Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (tekstuele toelichting)

de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. kennis te nemen van het Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026, verwerkt in een budgettenlijst (geheime bijlage 1), een indicatieve planningslijst (bijlage 2) en een tekstuele toelichting (bijlage 3);
2. de jaarschijven 2023 tot en met 2026 van het Meerjarenprojectenplan te verwerken in de meerjarenbegroting, inclusief de bijbehorende mutaties van de betreffende reserves, conform de uitwerking in het raadsvoorstel en de bijlagen 1 tot en met 3; de verwachte onttrekking aan de Reserve Buitenruimte ten behoeve van het MPP is in 2023 € 2.500.588, de verwachte storting in de Reserve Dekking Kapitaallas-ten Groen is in 2023 per saldo - € 174.247;
3. de neerwaartse bijstelling in 2023 van de kredietbedragen riolering beschikbaar te houden voor het Meerjarenprojectenplan vanaf 2024.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 6 juli 2023.

De griffier,

O. van Kolck

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 - Bijlage 2 - Indicatieve planning

Z23-031953

Project	Omschrijving	Indicatieve planning
BEHEERBUDGETTEN WEGEN, VERKEER EN KUNSTWERKEN		
20062	Verkeersvoorzieningen (incl. kleine projecten openbare verlichting)	jaarlijks
20072	Inkomsten kabelsleuven	jaarlijks
20074	Onderhoud elementenverhardingen	jaarlijks
20076	Onderhoud kunstwerken	jaarlijks
20167	Verkeersonderzoek	jaarlijks
20169	Onderhoud asfaltverhardingen	jaarlijks
20254	Beheer- en verbeterplan Uiterweg	2023-2024
20263	Voorbereiding Van Cleeffkade-Stationsweg	2023-2024
20292	Onderzoeken, inspecties en voorbereiding	jaarlijks
20294	Verwijderen oude bushaltevoorzieningen	2023-2024
20300	Nazorg Burgemeester Kasteleinweg	2023-2024
BEHEERBUDGETTEN GROEN, WATER EN SPELEN		
20147	Kleine projecten water en recreatie	jaarlijks
20156	Baggeren stedelijk water	jaarlijks
20158	Heesterrenovaties Aalsmeer	jaarlijks
20159	Onderhoud speeltuinen	jaarlijks
20164	Bomenrenovaties Aalsmeer	jaarlijks
20270	Nieuwe bomen obv bewonersinitiatieven	2024
20295	Beleidsontwikkeling groen	2023-2024
INVESTERINGSPROJECTEN OUDE SYSTEMATIEK		
20227	Waterfront	2023-2024
INVESTERINGSPROJECTEN RIOLERING		
20202	Kadeverbetering Kudelstaartseweg Kudelstaart	2023-2025
20256	Aanpak rioleringsknelpunt Gerberastraat	2023-2024
20257	Aanpak rioleringsknelpunt Hortensialaan-Mensingln	2024
20267	Aanpassen riolering A.H. Blaauwstraat	2023
INVESTERINGSRUIMTE NADER TE SPECIFICEREN OBJECTEN		
Vervangen openbare verlichting		jaarlijks
Investeringsprojecten spelen		jaarlijks
Investeringsprojecten kunstwerken		jaarlijks
Investeringsprojecten wegen		2026+

Project	Omschrijving	Indicatieve planning
INVESTERINGSPROJECTEN NIEUWE SYSTEMATIEK		
20055	Aanleg Burgemeester Hoffscholteweg	2023-2024
20097	Aanleg Verlengde Molenvlietweg	2023-2024
20130	Groene As fase 2	2023
20138	VRI Schweitzerstraat	2025
20139	VRI Watertoren Kudelstaartseweg	2023
20174	Reconstructie Machineweg	2023-2025
20184	Het Groene Lint	2023
20196	Reconstructie Van Hengelpad	2023
20198	Reconstructie Uiterweg 1e fase	2023
20201	Reconstructie Helling	2024
20203	Herinrichten Ophelialaan (Kasteleinweg-Sportlaan)	2024
20204	Herinrichten Pontweg (afronding)	2023
20205	Fietspaden Molenvlietweg-Zwarteweg	2023-2024
20206	Fietspaden Kudelstaartseweg	2026
20207	Fietsroute Hornweg	2023-2024
20209	Reconstructie Zijdstraat	2023-2024
20210	Reconstructie Meervalstraat-Roerdomplaan	2026
20211	Reconstructie Anjerhof (afronding)	2023
20218	Voetgangersbrug en trap Polderzoom 2-Bielzenpad	2023
20224	Fietsroute Wissel-Baanvak-Spoorlijnpad (Bielzenpad-Zwarteweg)	2023-2024
20228	Reconstructie Weteringplantsoen-Rozenstraat-Dahliastraat	2024
20229	Sporthal De Bloemhof - openbare ruimte	2023-2024
20249	Reconstructie Rietwijkeroordweg-Noordpolderweg	2023
20251	Reconstructie Aalsmeerderweg-zuid	2024
20252	Parkeerterrein Sportpark Sportlaan	2024
20253	Fietspad Bilderdammerweg-Robend	2023-2024
20258	Reconstructie Planetenbuurt Aalsmeer	2026
20259	Reconstructie Bloemenbuurt Aalsmeer	2025-2026
20280	Herinrichting Hortensialaan	2023
20281	Reconstructie Hoofdweg	2025
20282	Fietspad en voetpad Mijnsherenweg	2025
20283	Vernieuwing delen Oosteinderweg	2024-2025
20284	Bijdrage aan 1e fase capaciteitsvergroting N231-zuid	2024
20285	Reconstructie Hornweg (rijbaan)	2026
20286	Vernieuwen Meester Jac. Takkade	2023
20287	Bijdrage aan AGV ophogen Jac. Takkade	2025
20293	Herinrichting en brug Lijnbaan-Dorpsstraat	2023-2024
20299	Herinrichting perceel rijksmonument Nieuw Calslagen	2023-2024

Gemeente Aalsmeer

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte

2023-2026

wegen, kunstwerken, openbare verlichting, groen, water, spelen, verkeer, verkeersregelinstallaties, riolering

Afdeling Projecten en Advies Buitenruimte
Proceseigenaar: Maarten Wilschut
Procesbeheerder: Bas van Viegen
mei 2023
Z23-031953



Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026

1. Inleiding, inhoud en reikwijdte van het plan

Het beheer en de (her)inrichting van de openbare buitenruimte is een dynamisch en veelzijdig proces. Dit proces vereist regelmatige afstemming tussen verschillende afdelingen en regelmatige bijstelling naar aanleiding van nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Het totale beheer omvat dagelijks onderhoud en exploitatie, technisch beheer, vervanging, vernieuwing, herinrichting en uitbreiding van het areaal en het functioneel beheer ervan. Er werken meerdere afdelingen aan op verschillende disciplines. Het is van groot belang om alle werkzaamheden in de buitenruimte goed op elkaar af te stemmen en zowel intern als naar buiten toe inzicht te verschaffen in de werkzaamheden die gepland staan, zodat anderen daar ook rekening mee kunnen houden.

Renovatie, vervanging, vernieuwing, planmatig onderhoud en het structurele technische en functionele beheer in/van de buitenruimte in Aalsmeer wordt ingepland via het Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte. Het programma bevat eenmalige renovatie-, vervangings- en herinrichtingsprojecten, maar ook jaarlijks terugkerende beheerbudgetten die nog geconcretiseerd moeten worden en/of waaruit kleine werkzaamheden betaald worden. Het MPP is consistent ingebed in de reguliere planning & control-cyclus. Dit betekent concreet dat op basis van de rekeningcijfers jaarlijks een geactualiseerd meerjarenprogramma wordt voorgelegd bij de daaropvolgende Kadernota, dat het programma wordt geactualiseerd bij de 2e bestuursrapportage in het najaar en dat verantwoording wordt afgelegd bij de jaarrekening.

Onder technisch beheer wordt verstaan het duurzaam instandhouden en vernieuwen van wat er is. Onder functioneel beheer wordt in dit geval verstaan het bij de tijd houden van het areaal en het indien nodig aanpassen aan de hand van nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Een voorbeeld ter verduidelijking. Technisch beheer van een asfaltweg kan leiden tot het frezen van de bovenste twee lagen asfalt en nieuwe lagen asfalt aanbrengen. Op basis van functioneel beheer kan blijken dat vanuit de richtlijnen van duurzaam veilig of op basis van recent vastgesteld beleid wordt aanbevolen om de weg uit te voeren in klinkerverharding en iets te versmallen.

Een korte kenschets van de scope en vormgeving van het programma
In 2019 is het voormalige Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte verder gegaan als Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte. Het MPP omvat zowel projectbudgetten als beheerbudgetten. De beheerbudgetten zien op middelgroot en groot onderhoud en daarmee samenhangende onderzoeken, maatregelen en voorbereidingsbudgetten. Ook zijn er beheer-budgetten voor kleine maatregelen die geen investering of onderhoud betreffen, zoals verkeersmaatregelen.

Buiten het programma worden er allerhande werkzaamheden verricht voor klein dagelijks beheer en onderhoud. Deze behoren niet onder het MPP te vallen, maar zijn uitbesteed aan de Meer-landen, worden door de kernorganisatie Aalsmeer uitgevoerd of verlopen via exploitatiebudgetten op de gemeentewerf. Deze werkzaamheden zijn in het algemeen niet planmatig van aard.

Het MPP geeft een doorkijkje naar de projecten die onderzocht en voorbereid worden, biedt de mogelijkheid om combinaties van werken te zoeken en geeft een indruk of de noodzakelijke en gewenste maatregelen passen binnen de financiële mogelijkheden die er zijn. Het is wel zo, dat naarmate een project dichter bij komt in de tijd, de benodigde maatregelen, kosten en planning beter kunnen worden ingeschat.

Een andere reden om met een meerjarenprojectenplanning te werken, is dat veel projecten over meerdere jaarschijven verdeeld worden. Het projectbudget wordt dan ook over meerdere jaren gespreid. Het is vaak tot op het laatste moment lastig in te schatten hoeveel kosten in jaar x gemaakt worden en hoeveel in jaar x+1. Dat komt nu eenmaal omdat de wisseling van het jaar in de winterperiode plaatsvindt en er vaak onzekerheid is over de weersomstandigheden. Ook externe factoren zijn van invloed op de planning, zoals werkzaamheden van nutsbedrijven, de aannemersmarkt en de grondstof- en energiemarkt.

In 2022 is de financieringssystematiek voor de buitenruimte op verzoek van de raad volledig herzien, met als doel het toewerken naar een structureel gezonde financiële positie van de gemeente Aalsmeer. Alle investeringsprojecten voor de openbare ruimte zijn in één investeringsprogramma terecht gekomen en de hiervoor benodigde kapitaallasten zijn op een aparte plek in de begroting ondergebracht. Alleen de onderhouds- en exploitatiemaatregelen worden nu gefinancierd via de reserve buitenruimte. Binnen de nieuwe financiële kaders is het mogelijk gebleken een duurzaam meerjarenprogramma voor de buitenruimte vast te stellen dat recht doet aan alle beheer- en beleidsplannen die er inmiddels liggen, aan de staat van het areaal en de opdracht van de raad, en dat alles zonder dat er structureel extra budget nodig was, en waarbij er ook ruimte is voor nieuwe projecten. Het programma Bovenwijkse Voorzieningen is geïntegreerd in het MPP Buitenruimte. Meer informatie over de huidige financieringswijze is te vinden in paragraaf 2. De nieuwe financieringssystematiek is nu een klein jaar effectief. Daarbij is vooralsnog gekozen voor een harde koppeling tussen het resultaat op de stelpost kapitaallasten en de reserve buitenruimte. In de eerste jaren zijn er nog weinig kapitaallasten te verwachten en wordt de reserve buitenruimte opgebouwd. Na verloop van tijd nemen de kapitaallasten voor de buitenruimte toe, worden deze hoger dan de reservering op de begroting en zal de reserve buitenruimte langzaam aan dalen door het tekort voor de kapitaallasten aan deze reserve te onttrekken. Daarmee is de financiering van de buitenruimte voor de komende dertig jaar naar verwachting gewaarborgd, tenzij er tussentijds besloten wordt zaken te wijzigen in de systematiek, zoals het verlagen van de dotatie aan de reserve, het eenmalig onttrekken van middelen aan de reserve of het wijzigen van de functie van de reserve. Daarmee komt de langetermijnfinanciering onder druk te staan. Dat kan dus betekenen dat projecten die nu geprogrammeerd zijn niet meer uitgevoerd kunnen worden. Het implementeren van de nieuwe systematiek heeft veel tijd en werk gekost en het duurt een aantal jaar voordat het effect ervan zichtbaar wordt. Op termijn is het wellicht wenselijk te gaan werken met een voorziening voor instandhouding van de buitenruimte, maar dit zou opnieuw vragen om een herziening van de systematiek. Het wordt geadviseerd om de gewijzigde systematiek minimaal de komende vier jaar in stand te laten.

Leeswijzer
In paragraaf 2 wordt de opbouw en financieringswijze van het MPP toegelicht. In de paragrafen 3 tot en met 8 wordt het beleid per vakdiscipline samengevat en worden de benodigde meerjarige budgetten toegelicht. In paragraaf 9 volgt een projectbeschrijving per (incidenteel) project. Daar waar in dit plan gesproken wordt over 'kunstwerken' gaat het om civieltechnische kunstwerken. Dit is de vakterm voor onder andere bruggen, viaducten, damwanden, tunnels, beschoeiingen, kademuren, aquaducten, steigers en duikers.

2. Opbouw en financieringswijze van het nieuwe MPP Buitenruimte

Via het **Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte** worden werken in de buitenruimte voorbereid en uitgevoerd. Het gaat daarbij om werkzaamheden op het gebied van wegen, kunstwerken, openbare verlichting, verkeer, groen, water, spelen en riolering.
Deze disciplines zijn financieel-technisch verdeeld over drie taakvelden, waarbij binnen het taakveld openbaar groen en spelrecreatie de assets voor de discipline 'water' apart bewaakt en verantwoord moeten worden. Binnen het programma wordt onderscheid gemaakt in beheerbudgetten/beheerprojecten en investeringsprojecten. Volledige vernieuwing van werken of onderdelen van de buitenruimte en nieuwe aanleg van voorzieningen wordt gezien als investering als deze meer dan € 20.000 kosten. De kosten worden dan over meerdere jaren afgeschreven. Alle investeringen worden apart geboekt. De overige projecten en maatregelen komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie.

Als projecten worden voorbereid of uitgevoerd waaraan vanuit verschillende taakvelden moet worden bijgedragen, dan worden er combinatieprojecten aangemaakt. Van te voren wordt bepaald hoeveel iedere discipline bijdraagt aan het werk en ten gunste van welke discipline eventuele inkomsten komen. Hiervan is onder andere sprake bij reconstructies van wijken, waar de kosten verdeeld worden over taakveld verkeer en vervoer (vervangen van de verhardingen) en taakveld riolering. Soms wordt ook vanuit taakveld groen bijgedragen aan een combinatieproject.

De hoofdlijn van het programma voor de komende jaren is als volgt samen te vatten:
- (middel)groot onderhoud aan en vervanging van asfalt- en elementenverhardingen en civieltechnische kunstwerken
- reconstructie van woonwijken of straten waarbij riolering en verharding wordt vervangen en direct functionele verbeteringen worden doorgevoerd op het gebied van klimaatbestendigheid, verkeer en groen
- vervanging van openbare verlichting en verkeersregelinstallaties
- renovatie van beplantingsvakken, bomen en speelvoorzieningen
- projecten op het gebied van verkeersveiligheid, verkeersafwikkeling en bereikbaarheid
- verbeteren van fietsroutes
- onderzoeken, inspecties en voorlichting

Criteria voor prioritering en bepalen maatregelen
Bij het bepalen van prioriteiten, maatregelen, projecten en werkzaamheden zijn de volgende afwegingen en randvoorwaarden in het algemeen leidend:
- noodzakelijk onderhoud en technisch beheer moet doorgang vinden; waarborgen van de veiligheid op straat is prioriteit één; er wordt daarbij ook jaarlijks budget gereserveerd voor calamiteiten en onvoorziene omstandigheden
- vervanging en vernieuwing vindt plaats op basis van technische ouderdom, maar daarbij wordt ook altijd kritisch gekeken of onderdelen nog langer mee kunnen zonder dat dit op termijn tot extra kosten leidt
- aanpak van onveilige kruispunten en wegen
- zo veel mogelijk aanhaken bij reconstructies en onderhouds- en vastgoedprojecten
- zo veel mogelijk werk met werk maken
- er is ruimte voor functionele verbeteringen en kwaliteitsverbeteringen, bij voorkeur mee te nemen als onderdelen van de openbare ruimte ook aan vervanging toe zijn
- er wordt ruimte ingepast om zo goed mogelijk te kunnen inspelen op wensen van bewoners en politiek
- voldoen aan de inrichtingsprincipes van Duurzaam Veilig en de LIOR

- aansluiten bij het vastgestelde lokale en regionale beleid
- mede prioriteren van verkeersprojecten op basis van mogelijkheden voor bijdragen van derden, zoals de Vervoerregio, zodat bijvoorbeeld als eerste fietsroutes worden aangepakt die én aan onderhoud toe zijn én onderdeel uitmaken van het regionale hoofdfietsnetwerk

Financiële kaders
Voor het MPP Buitenruimte zijn de volgende financieringsbronnen gebruikt:

- Voor investeringen in vervanging van rioleringen is een investeringsruimte voor zes jaar beschikbaar, gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2026. Iedere zes jaar wordt het GRP herzien en wordt op basis van actuele inspecties, inzichten en beleid bepaald wat er nodig is. Hierop wordt de rioolheffing en het verdelen van de inkomsten over vervanging en exploitatie gebaseerd. Voor de beschikbaar gestelde investeringsruimte kunnen rioleringsprojecten worden geprogrammeerd. Deze investeringsruimte voor het MPP voor de periode 2021-2026 was bepaald op € 10.979.000. Voor de periode 2023-2026 resteert hiervan nog € 9.292.977.
- Voor onderhoud van de buitenruimte, kleine maatregelen en onderzoeken wordt de Reserve Buitenruimte gebruikt. Deze heeft op 1-1-2023 een beginstand van € 16.889.618. De structurele jaarlijkse dotatie aan de reserve bedraagt vanaf 2024 € 2.596.100. In 2023 is deze lager. De jaarlijkse dotatie wordt (theoretisch gezien) gebaseerd op of bijgesteld aan de hand van beleids- en beheerplannen per vakdiscipline.
- Stelpost kapitaallasten investeringen maatschappelijk nut. Op deze begrotingspost worden alle kapitaallasten geboekt voor investeringen in openbareruimteprojecten met maatschappelijk nut. De begrotingspost bestaat uit een vast jaarlijks bedrag van € 712.000 en daarbovenop een stijgend bedrag voor investeringen wegen dat op lange termijn opbouwt naar € 1.207.000 per jaar. Deze begrotingspost is ook voor bijvoorbeeld investeringen in maatschappelijk vastgoed te gebruiken.
- Afdrachten van projectontwikkelaars ten behoeve van bovenwijkse infrastructuur die nodig is om hun projectgebied veilig te bereiken en in de toekomst veilig bereikbaar te houden. Deze afdrachten werden vroeger gestort in de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen. Deze is opgeheven en samengevoegd met de Reserve Buitenruimte. De afdrachten worden nu gestort in de Reserve Buitenruimte. Investeringen in bovenwijkse infrastructuur worden op dezelfde wijze gefinancierd als alle investeringsprojecten maatschappelijk nut.
- Bijdragen van andere overheden, zoals de Vervoerregio Amsterdam, de Provincie Noord-Holland en het Rijk, die subsidieregelingen hebben voor buitenruimteprojecten. Ook de Stichting Leefomgeving Schiphol draagt bij aan gemeentelijke projecten. De bijdragen van de Vervoerregio vanuit de Brede Doeluitkering zijn bedoeld voor verbeteringen op het gebied van verkeersveiligheid, hoofdfietsinfrastructuur, openbaarvervoervoorzieningen, fietsenstallingen en bereikbaarheid regionaal wegennet.
- Incidentele bijdragen vanuit andere gemeentelijke reserves (zoals de algemene reserve) of vanuit budgetten van andere afdelingen zoals stedelijke ontwikkeling. Bijdragen vanuit de algemene reserve worden voor specifieke projecten gedaan, die bijvoorbeeld via een extra kredietaanvraag bij de Kadernota of een bestuursrapportage worden toegekend.

In 2022 is besloten de Reserve Buitenruimte en de Stelpost kapitaallasten maatschappelijk nut hard aan elkaar te koppelen. Dit is nodig om de financiering van kapitaallasten op lange termijn te kunnen waarborgen. Zolang er op de stelpost budget overblijft, wordt dit gestort in de reserve buitenruimte, die daarmee de komende jaren zal stijgen. Na verloop van tijd worden de kapitaallasten hoger dan de stelpost en wordt het tekort juist gedekt vanuit de reserve buitenruimte. Kapitaallasten voor investeringen in de buitenruimte lopen soms wel 100 jaar door, bijvoorbeeld bij investering in een betonnen kunstwerk.

Als er meer stappen genomen zijn op het gebied van assetmanagement, is het mogelijk om de reserve buitenruimte op termijn om te vormen naar een voorziening waaraan dan telkens een gedetailleerd bestedingsplan per discipline ten grondslag ligt. Zo ver zijn we nu nog niet. Bovendien vergt een dergelijk besluit wederom om een integrale herziening van de totale financieringssystematiek van de buitenruimte, omdat dan een andere oplossing gevonden met worden voor de stijgende kapitaallasten.

Bij de herziening van het MPP in 2022 is verder geregeld dat budgetten voor klein onderhoud zo veel mogelijk via de dienstverleningsovereenkomst met de Meerlanden, via de nieuwe kernorganisatie van Aalsmeer en via de exploitatiebegroting buiten het MPP worden weggezet. Het nieuwe MPP bevat met ingang van 2023 geen budgetten voor klein onderhoud meer.

Van vier naar dertig jaar vooruit kijken
Het MPP biedt net als voorgaande jaren een concrete planning voor de komende vier jaar, maar het is doorgerekend voor een periode van 30 jaar. Uiteraard zijn voor die periode nog niet alle projecten bekend en daarom is gekozen voor het op basis van beleid- en beheerplannen rekenen met een structureel benodigde investeringsruimte voor nog niet bekende projecten en incidentele kredieten voor de wel bekende projecten. De bijbehorende kapitaallasten zijn voor een periode van 30 jaar doorgerekend en het nu voorliggende programma past de komende 30 jaar. Naarmate het assetmanagement meer vorm krijgt en er meer inzicht komt in de staat van het areaal als gevolg van inspecties en onderzoeken, kunnen ook nieuwe projecten worden ingepland ten laste van de nu gereserveerde investeringsruimtes per discipline. Denk hierbij aan de reconstructie van woonwijken waar riolering en verharding worden vervangen. Per vakgebied is er met de huidige inspecties en beleids- en beheerplannen op hoofdlijnen een goed beeld van de jaarlijks benodigde budgetten voor onderhoud en vervanging.

Typen budgetten in het MPP
Door de hierboven genoemde besluiten en de integratie van bovenwijkse infrastructuur in het MPP is het herziene MPP nu opgebouwd uit de volgende typen budgetten:
- beheerbudgetten: structurele beheerbudgetten voor middelgroot en groot onderhoud en voor onderzoeken en kleine maatregelen
- incidentele budgetten voor maatregelen die niet als investering kunnen worden gezien
- structurele investeringsbudgetten voor de vervanging van verschillende assets, waarvan de te vervangen assets nader bepaald moeten worden
- incidentele investeringsbudgetten voor specifieke projecten

De incidentele investeringsbudgetten zijn nader in te delen:
- investeringsbudgetten voor de periode 2023-2026 volgens de nieuwe investeringssystematiek
- investeringsbudgetten die voor 100% ten laste komen van het GRP
- één investeringsbudget dat volgens de oude systematiek nog direct wordt afgerekend met de reserve dekking kapitaallasten (t.b.v. afronding Waterfront)

De beheerbudgetten worden ten laste gebracht van de Reserve Buitenruimte. Voor de kapitaallasten voor investeringsprojecten wordt de aparte begrotingspost kapitaallasten maatschappelijk nut gebruikt.

Rekenmodel
Achter het MPP gaat een rekenmodel schuil, dat het programma voor een periode van 30 jaar financieel doorrekent qua kapitaallasten en gevoed wordt met structurele en incidentele dotaties,

verwachte afdrachten vanuit gebiedsontwikkelingen en investeringsruimte op basis van begrote kapitaallasten. Daarbij is ook een aanzienlijke ruimte gereserveerd voor nog niet geprogrammeerde projecten waarvoor op termijn naar verwachting financiële ruimte moet worden gezocht, bijvoorbeeld omdat ze verder weg in de tijd liggen, of omdat ze nadere politieke afweging vergen. Zo zijn enkele grote investeringsprojecten voor de doorrekening toegevoegd, waaronder een flinke investering in de Uiterweg, het project Van Cleeffkade-Raadhuisplein-Stationsweg, investeringen in het MRA-hoofdfietsnet en het verbeteren van de bereikbaarheid van Kudelstaart. In totaal gaat het in deze doorrekening om meer dan 20 miljoen euro.

Structurele beheerbudgetten
Voor het middelgroot en groot onderhoud aan de openbare ruimte en daarmee samenhangende onderzoeken en voorbereidingskosten is jaarlijks een budget van € 2.775.000 nodig:

- Onderhoud en onderhoudsprojecten elementenverhardingen	€ 500.000
- Onderhoud en onderhoudsprojecten asfalt	€ 1.400.000
- Onderhoud kunstwerken	€ 310.000
- Onderzoeken, inspecties en voorbereidingskosten	€ 75.000
- Verkeersvoorzieningen (incl. kleine projecten verlichting)	€ 100.000
- Verkeersonderzoek Aalsmeer	€ 40.000
- Renovatie plantvakken	€ 200.000
- Vervangen bomen	€ 125.000
- Onderhoud speelplaatsen	€ 50.000
- Kleine maatregelen water	€ 25.000
- Baggeren stedelijk water	€ 100.000

Daartegenover staan begrote inkomsten vanuit nutsbedrijven voor het herstel van kabelsleuven. Deze worden begroot op gemiddeld € 150.000 per jaar. De structurele beheerbudgetten wijken in de eerste planjaren soms licht af van het jaarlijks gemiddelde.

Incidentele beheerbudgetten
De aparte beheerbudgetten die in het MPP zijn opgenomen zijn:

- Voorbereiding Van Cleeffkade-Raadhuisplein (restant)	€ 184.835
- Beheer- en verbeterplan Uiterweg (restant)	€ 40.000
- Vergroening op basis van bewonersinitiatieven (bomenplan)	€ 95.000
- Verwijderen oude bushaltevoorzieningen	€ 125.000
- Beleidsontwikkeling groen	€ 50.000

Investeringsproject af te ronden volgens de oude systematiek
Project Waterfront is grotendeels klaar. Omdat verreweg de meeste kosten in 2021 of eerder gemaakt zijn en al volgens de oude systematiek zijn afgewikkeld, wordt voor de afronding voor dit project nog de oude systematiek toegepast. De kosten worden dan rechtstreeks ten laste van de Reserve Buitenruimte gebracht en afgeschreven via de Reserve Dekking Kapitaallasten.

Structurele investeringsbudgetten vervanging nader te bepalen assets
Om een langetermijnplanning voor investeringen in vervanging van objecten/assets te kunnen maken, is op basis van de beleids- en beheerplannen per jaar bepaald hoeveel investeringsruimte nodig is om het areaal in goede staat en functioneel te houden en te verbeteren. Het gaat hierbij niet om levensduurverlengend onderhoud, maar om vervangingsinvesteringen met een vervangingswaarde van meer dan € 20.000 per object/asset, zoals een oude brug slopen en een compleet nieuwe brug aanbrengen. Het vervangen van bomen en plantvakken valt hier

bijvoorbeeld niet onder, omdat de kosten per boom of plantvak onder de € 20.000 liggen en het doorgaans om locaties gaat die verspreid in de gemeente liggen. Vervangen van lichtmasten daarentegen wordt wel meegenomen bij de vervangingsinvesteringen, omdat het in het algemeen om strengen lichtmasten gaat, vaak ook met bekabeling.

De volgende structurele jaarlijkse investeringsruimtes per discipline zijn geprogrammeerd:

Vervangen wegen op veengrond:	€ 500.000
Vervangen wegen overig (incl. fundering):	€ 1.100.000
Vervangen openbare verlichting:	€ 150.000
Vervangen beschoeiingen:	€ 75.000
Vervangen bruggen beton/composiet:	€ 160.000
Vervangen houten bruggen:	€ 75.000
Vervangen speeltuinen:	€ 230.000

Deze investeringsruimte is dus bedoeld voor vervangingsinvesteringen. Daarnaast zijn bij de structurele beheerbudgetten budgetten voor onderhoud van deze assets opgenomen. Een nadere toelichting per discipline is opgenomen in de paragrafen 3 tot en met 8.

Incidentele investeringsbudgetten (projecten)
Naast de structurele investeringsruimtes voor het vervangen van nader te bepalen assets per vakdiscipline bevat het MPP een lijst specifieke projecten met investeringskredieten. De gereserveerde budgetten voor deze projecten zijn veelal indicatief. Tijdens de voorbereiding van een project worden onderzoeken uitgevoerd, varianten uitgewerkt, en gedurende de voorbereiding ontstaat steeds meer zicht op de te verwachten kosten. Ook tijdens de uitvoering kunnen nog onvoorziene omstandigheden optreden, risico's manifesteren zich wel of niet, en de ontwikkeling van de grondstof- en energieprijzen en van de aannemersmarkt is onzeker. Het MPP zorgt voor een meerjarenoverzicht van de projecten die technisch noodzakelijk zijn en van projecten die om beleidsmatige redenen wenselijk zijn. Door deze projecten meerjarig door te rekenen, ontstaat een beeld of deze projecten financierbaar zijn. De praktijk is echter altijd weerbarstig en het programma wordt dan ook regelmatig geactualiseerd, waarbij de afwijkingen via de P&C-cyclus worden toegelicht aan de gemeenteraad.

3. Wegen

Dagelijks beheer en onderhoud aan wegen in Aalsmeer wordt uitgevoerd door de Meerlanden. Groot en middelgroot onderhoud, vervanging, vernieuwing, herinrichting en nieuwe aanleg vindt planmatig plaats door de gemeente zelf via het programma buitenruimte, op basis van de uitgangspunten en het beleid uit de Nota Wegen die in 2019 is vastgesteld. Dit geldt ook voor functionele aanpassingen aan het wegennet. In de Nota Wegen wordt inzicht gegeven in de kwantiteit, kwaliteit en investeringsbehoefte van het Aalsmeerse wegennet. Op basis van het areaal en de uitgevoerde weginspecties is de theoretische gemiddelde investeringsbehoefte per jaar bepaald. De daadwerkelijke kosten verschillen per jaar en projecten lopen veelal over de jaargrenzen heen. Voor investeringen in het wegennet (volledige vervanging en vernieuwing van wegen) is op de lange termijn (vanaf 2026) een jaarlijkse investeringsruimte gereserveerd. Voor de eerste jaren zijn specifieke vervangingsprojecten in het MPP opgenomen. Groot en middelgroot onderhoud wordt gefinancierd via structurele en incidentele budgetten ten laste van de (egalisatie)reserve buitenruimte.

Regulier onderhoud betreft gerichte werkzaamheden om de verharding tot het einde van de levensduur (circa 50 tot 60 jaar) in stand te houden. Daaronder valt:
- uitvoering klein of dagelijks onderhoud: service, reparaties en calamiteiten, klachten en meldingen; dit verloopt via de Meerlanden en valt buiten het programma buitenruimte;
- meerjarig terugkerend onderhoud; middelgroot tot groot herstraatwerk van elementverharding, het overlagen van asfalt en aanbrengen van belijning;
- periodieke inspecties en onderzoeken.

Het uitgangspunt hierbij is dat halverwege de levenscyclus groot onderhoud nodig is, en op een kwart en op driekwart middelgroot onderhoud. Bij asfalt kan men dan denken aan de cyclus aanleg – deklaag vervangen (na 12,5 jaar) – volledige asfaltpakket vervangen (na 25 jaar) – deklaag vervangen (na 37,5 jaar) – volledige reconstructie inclusief fundering (na 50 jaar). Bij reconstructies gaat het om gehele of gedeeltelijke renovatie van de weg inclusief (delen van de) fundering en bermen. Bij voorkeur wordt een reconstructie uitgevoerd in combinatie met rioolvervanging.

De levensduur van wegen op veengrond is overigens korter. Door inklinking van het veen zakken en verzakken deze wegen sneller en ontstaat er ook eerder schade in de fundering en verhardingsconstructie.

Bij verhardingen gaat het om asfaltbeton- en cementbetonverhardingen, elementverhardingen (zoals klinkers, straatstenen, tegels) en halfverharding (in parken). Voor een nadere toelichting op het beleid wordt verwezen naar de Nota Wegen.

Financieel
In de Nota Wegen is aangegeven dat voor het op orde houden van het Aalsmeerse areaal gemiddeld 4 miljoen per jaar nodig is. Bij de integrale herziening van het MPP in 2022 is deze ruimte meerjarig gevonden.

Op het gebied van wegen zijn er structurele beheerbudgetten, kleine beheerprojecten en investeringsprojecten ingepland. Daarnaast wordt via het wegenbudget bijgedragen aan combiprojecten (zoals reconstructies). Sommige projecten zijn al concreet benoemd, maar er zijn ook algemene budgetten opgenomen die nader kunnen worden ingevuld, zoals voor groot onderhoud asfalt. Dat heeft er onder andere mee te maken dat groot onderhoud aan asfalt altijd goed moet worden afgestemd op andere grote projecten qua bereikbaarheid (andere overheden willen bovendien ook nog wel eens schuiven met hun planningen of lopen vertraging op in hun voorbereidingen). Ook kan een slechte winter opeens de noodzaak doen ontstaan om bepaalde wegvakken naar voren te halen in de planning en andere door te schuiven. Er is wel een groslijst aanwezig van wegen die de komende jaren aan onderhoud toe zijn. Per jaar wordt bepaald welke wegen in dat jaar en in het jaar daarop worden aangepakt.

De projecten voor wegen worden concreet ingepland op basis van actuele inspecties, klachten en meldingen, politieke wensen, afspraken met derden, mogelijkheden voor combinatieprojecten en bereikbaarheidsregie.

De volgende structurele (jaarlijkse) beheerbudgetten zijn in het MPP opgenomen:

- Onderhoud en onderhoudsprojecten elementenverhardingen	€ 500.000
- Onderhoud en onderhoudsprojecten asfalt	€ 1.400.000
- Onderzoeken, inspecties en voorbereidingskosten	€ 75.000

Voor de vervanging van wegen is structureel ongeveer € 1.600.000 aan investeringsruimte benodigd. Wegen op veengrond worden in 25 jaar afgeschreven, overige wegen in 50 jaar. Een beperkt deel van Aalsmeer ligt op het zogenaamde 'bovenland'. Deze wegen klinken sneller in en verzakken/zakken ongelijkmatig. Voor 'overige' wegen is het in Nederland (ook in het westen) gebruikelijk om wegen inclusief fundering af te schrijven in 45 tot 60 jaar. Tussentijds moet dan twee keer de deklaag (bij asfalt) vervangen worden, en halverwege de levensduur wordt groot onderhoud gepleegd (het hele asfaltpakket vervangen, of de verharding bij elementenverhardingen herstraten met behoud van de fundering). Door voor reguliere wegen een afschrijftermijn van 50 jaar te hanteren, sluit deze aan bij de afschrijftermijn van de riolering en wordt het hele pakket idealiter gelijktijdig vervangen bij een reconstructie. Met deze onderhouds- en vervangingsbudgetten wordt de 4 miljoen euro per jaar nog niet helemaal bereikt. Dat komt omdat er ook bij de Meerlanden werk wordt weggezet: het uitvoeren van klein dagelijks onderhoud.

De benodigde investeringsruimte voor vervanging van wegen wordt vanaf 2026 meerjarig geprogrammeerd. Het is de bedoeling van deze investeringsruimte projecten 'af te splitsen' en concreet te gaan programmeren. Voor het doorrekenen van de kapitaallasten voor de komende 30 jaar is echter rekening gehouden met deze gemiddeld benodigde ruimte. Tot en met 2025 staan reeds diverse concrete vervangingsprojecten op het programma. Structureel is rekening gehouden met ongeveer 30% afschrijving in 25 jaar en 70% afschrijving in 50 jaar. Hierdoor kan de komende 30 jaar gewerkt worden aan het veilig houden van het areaal.

4. Civieltechnische kunstwerken

Voor onderhoud aan en het vervangen van kunstwerken (bruggen, viaducten, damwanden) is in 2022 een Nota Civieltechnische Kunstwerken opgesteld en door de raad vastgesteld. Uit de Nota blijkt dat per jaar ongeveer € 620.000 nodig is om het areaal in veilige staat te houden. De helft hiervan is gemiddeld genomen nodig voor onderhoud en de helft voor vervangingen. Afhankelijk van het materiaal worden kunstwerken afgeschreven in 25 tot 100 jaar.

De afgelopen jaren zijn Rijkswaterstaat, provincie en gemeenten door heel Nederland gestart met het in beeld brengen en op orde brengen van het areaal aan civieltechnische kunstwerken. Het gaat hierbij om de objecten bruggen, duikers, tunnels/viaducten, kademuren, damwanden, beschoeiingen, steigers en geluidsschermen. Kunstwerken die zijn gebouwd met een levensduur van 50 tot 100 jaar hebben sinds hun oplevering een steeds grotere belasting te verduren gekregen, als gevolg van de toenemende verkeersintensiteit. Het doel van een Nota Kunstwerken is het onderbouwen van het benodigde budget voor de periode tot en met 2030, met een doorkijk van de globale investeringsbehoefte op de middellange termijn. Hierbij maakt de nota onderscheid in klein onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. De instandhouding van de civieltechnische kunstwerken draagt bij aan de bereikbaarheid en leefbaarheid binnen de gemeente Aalsmeer. Adequaat en doelmatig beheer en onderhoud is essentieel voor het veilig en functioneel houden van het areaal.

De ambitie bestaat om het areaal verder op orde te brengen en te verduurzamen, en daarmee de veiligheid, functionaliteit en bereikbaarheid binnen de gemeente Aalsmeer te behouden en te verbeteren. In de aankomende decennia ligt een vervangings- en renovatieopgave te wachten om alle kunstwerken veilig in bedrijf te houden.

Het huidige areaal aan civieltechnische kunstwerken in de gemeente Aalsmeer omvat 365 kunstwerken. Dit is onderverdeeld in:

Type kunstwerk	Aantal
Vaste brug	167
Duikers en duikerbruggen	46
Tunnels en viaducten	2
Kademuren en grondkeringen	29
Beschoeiingen (ca. 31 km)	109
Steigers	9
Geluidsschermen	3

Algemeen totaalbeeld areaal
Uit de inspecties van 2020 blijkt dat ruim 44% van het totale areaal aan civieltechnische kunstwerken in een goede of zelfs uitstekende conditie verkeert. Ongeveer 35% van het areaal heeft een conditie van matig tot slecht. Een groot deel van deze score wordt veroorzaakt door lokale schadebeelden aan beschoeiingen. Hierbij is geen risico op bezwijken of functie-uitval. De vaste bruggen hebben grotendeels een 'redelijke' tot 'uitstekende' conditiescore.

Bruggen/kunstwerken beton
De bruggen van beton, staal en kunststof bevinden zich grotendeels in goede staat. De drie kunstwerken die een slechte conditie hebben aan de Uiterweg bevinden zich reeds in een traject om te onderzoeken of vervanging nodig is en welke investering hiervoor nodig is.

Houten bruggen
Uit de inspecties blijkt dat 26 van de 59 houten bruggen matig tot slecht scoren op duurzaamheid en veiligheid. Het betreft voornamelijk houten bruggen uit de periode 1995-2000 die aan groot, levensduur verlengend onderhoud toe zijn. Hier ligt de komende jaren een opgave.

Duikers
Het grootste deel van de duikers bevindt zich in een uitstekende, goede of redelijke conditie.

Kademuren
De kademuren en grondkeringen zijn over het algemeen in goede conditie. De grondkeringen van matige tot slechte conditie betreffen stalen damwanden die lokaal schades laten zien, wat de conditie van het complete tracé beïnvloedt. In 2022 is groot onderhoud gepleegd aan de kademuur in de Kolenhaven.

Beschoeiingen
Het areaal aan beschoeiingen in de gemeente Aalsmeer bevindt zich in een matige tot slechte conditie. Deze conditiescore is voornamelijk veroorzaakt door lokale schadebeelden, die qua aantallen flink aanwezig zijn maar qua omvang (strekkende meters) een relatief klein deel van de objecten betreffen. Beschoeiingen vallen begrotingstechnisch gezien onder taakveld 5.7 Groen en openluchtrecreatie en de kapitaalgoederen van de discipline 'water' binnen dit taakveld dienen apart bewaakt en verantwoord te worden. De kapitaallasten voor investeringen in beschoeiingen moeten dus apart inzichtelijk gemaakt worden.

Financieel
In het MPP zijn voor de komende tien jaar de volgende structurele budgetten opgenomen:
- onderhoud kunstwerken: € 310.000
- vervanging kunstwerken: € 310.000

Bij de vervanging van kunstwerken gelden verschillende afschrijvingstermijnen voor kunstwerken van hout, staal, beton en kunststof. Voor het meerjarig doorrekenen van de kapitaallasten is uitgegaan van ongeveer de volgende verdeling:

- houten bruggen: 25% 25 jaar afschrijvingstermijn
- beschoeiingen: 25% 30 jaar afschrijvingstermijn
- beton en kunststof: 50% 100 jaar afschrijvingstermijn

In principe wordt zo min mogelijk staal toegepast. Als dat wel gebeurt, dan geldt daarvoor een afschrijvingstermijn van 50 jaar. Duikers gelden als betonnen kunstwerken. De benodigde investeringsruimte per jaar blijft de komende 20 jaar stabiel. Uit de Nota blijkt wel dat het budget voor jaarlijks onderhoud naar verwachting na 2030 omhoog moet naar ongeveer € 700.000 per jaar. Daar is nu in het MPP nog geen rekening mee gehouden. Tegen die tijd werpen nieuwe inspecties en een geactualiseerde nota nieuw licht op het areaal en kan opnieuw een integrale financiële afweging gemaakt worden.

In 2023 wordt onder andere gewerkt aan het schilderen en herstellen van diverse leuningen, herstel van kunstwerken in de Beethovenlaan, een nieuwe grondkering bij de Dirk Baardsebrug in de Uiterweg, een nieuw rijdek in de brug in De Werven en een gronddicht scherm in de Kolenhaven. Daarnaast worden een grote duiker en een recreatiesteiger vervangen.

5. Openbare verlichting

De planmatige vervanging van lichtmasten en bijzondere investeringen op het gebied van openbare verlichting zijn opgenomen in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte. Van het structurele vervangingsbudget van € 150.000 per jaar worden kleine vervangingsprojecten ingepland. Het gaat om diverse locaties per jaar. Indien gewenst kunnen van deze vaste investeringsruimte aparte projectbudgetten worden afgesplitst.

In 2023 worden verlichtingsarmaturen vervangen op onder andere de volgende locaties:

- Vogelbuurt, o.a. in de straten Roerdomplaan, Fuutlaan, IJsvogelstraat en Karekietstraat;
- Plantenbuurt, o.a. in de straten Begoniastraat, Primulastraat en Geraniumstraat;
- Kudelstaart, o.a. Wim Kan Dreef en Corry Vonkpad.
- Componistenbuurt, o.a. Hellendaalstraat, Handelstraat, Haydnstraat

Basis voor de vervanging van en het onderhoud aan verlichting is het Beleidsplan Openbare Verlichting, dat nog steeds actueel is. Het regionale beleid is en wordt zo goed mogelijk op elkaar afgestemd, omdat de verlichting vaak niet bij de gemeentegrens ophoudt. Ook de energietransitie krijgt hierbij nadrukkelijk aandacht. De regio heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Openbare verlichting is gemiddeld 4100 uur per jaar in bedrijf en is verantwoordelijk voor ongeveer 40% van het energiegebruik van de gemeente. Energiebesparing in de openbare verlichting is dan ook een must om aan de doelstelling van energieneutraliteit te kunnen voldoen.

Het verlichtingsplan bevat de kaders hoe op een verantwoorde manier de openbare verlichting gerealiseerd en beheerd kan worden. Diverse aspecten spelen hierbij een rol, zoals sociale veiligheid, verkeersveiligheid, energiegebruik, effect op flora en fauna en aantrekkelijkheid openbare ruimte.

Financieel
Structureel is een investeringsruimte van € 150.000 per jaar opgenomen in het MPP. Openbare verlichting (lichtmasten en armaturen) wordt in 25 jaar afgeschreven.

6. Groen, water en spelen

Bomen en beplanting
Voor de vervanging van bomen en plantvakken worden vanuit de buitendienst te vervangen objecten aangedragen. Het gaat hierbij om beplanting die vervangen moet worden omdat de vitaliteit minder wordt en uitval plaatsvindt. Dit komt doordat het einde van de levenscyclus nadert. Deze beplanting ligt doorgaans verspreid door de hele gemeente. Vanuit het bomen-renovatiebudget worden ook bomen geplant ter vervanging van bomen die om veiligheidsredenen gekapt zijn of die omgevallen zijn, bijvoorbeeld na heftige stormen.

Het areaal aan bomen is in 2020-2021 goed in beeld gebracht. Dit heeft geleid tot een nieuw Bomenplan dat is vastgesteld in de raad. De gemeente beheert een kleine 13.000 bomen. Het doel van het Bomenplan is het koesteren en waar mogelijk versterken van de waarde van de Aalsmeerse bomen. Het streven is om het bomenbestand ook op de lange termijn duurzaam in stand te houden. Daarbij wordt rekening gehouden met de ruimtelijke ontwikkelingen in Aalsmeer. Dit is belangrijk vanwege de uitdagingen van het veranderende klimaat, maar ook de toenemende belangen in het gebruik van de beperkte ondergrondse ruimte en stedelijke ontwikkelingen. Het gaat daarbij naast woningbouw om de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Er zijn drie scenario's aan de raad voorgelegd. De raad heeft gekozen voor het scenario "Bouwen aan de toekomst en samen vergroenen". De financiële beslissingen uit het Bomenplan zijn verwerkt in het MPP.

De beleidsambities kunnen als volgt worden samengevat:
- De gemeente zorgt dat het beheer op orde is. De jaarlijkse boomveiligheidscontrole vormt de basis voor maatregelen op het gebied van veiligheid, snoeionderhoud en vervanging. Met de jaarlijkse bomenrenovatie worden zieke, gevaarlijke en niet vitale bomen vervangen door gezonde exemplaren met goede groeiplaatsen.
- De gemeente beschermt waardevolle bomen door middel van een waardevollebomenlijst. Voor de kap van waardevolle bomen is een kapvergunning nodig.
- De gemeente betrekt inwoners bij het bomenbeheer, het bomenbeleid en vergroening van de gemeente. De gemeente communiceert actief over de waarde van bomen. Er is ruimte en budget voor bewonersinitiatieven.
- Bomen in projecten worden zo veel mogelijk behouden en versterkt, bijvoorbeeld door groeiplaatsverbeteringen mee te nemen in het project en waar mogelijk extra bomen toe te voegen. De richtlijnen in de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte worden aangescherpt.

Financieel
Voor de vervanging van bomen is jaarlijks € 125.000 gereserveerd, met een eenmalige inhaalslag in 2023 van € 100.000 extra. Voor de vervanging van beplanting is € 200.000 per jaar geprogrammeerd. Vanuit het bomenplan is er nog € 95.000 budget voor nieuwe bomen op basis van bewonersinitiatieven. Daarnaast is er € 50.000 voor beleidsontwikkeling.

Spelen
Zoals bekend moet er in Aalsmeer en Kudelstaart heel wat gebeuren op het gebied van speeltuinen. Een groot aantal speelplaatsen is verouderd, waardoor vervanging noodzakelijk is. In de afgelopen jaren zijn reeds enkele speeltuinen opgeknapt en vernieuwd. Het budget voor klein

dagelijks onderhoud bedraagt € 50.000 per jaar. De investeringsruimte voor vervangingen is vorig jaar bij de herziening van het MPP opgehoogd naar € 230.000 per jaar. In 2025 wordt de balans opgemaakt en wordt bezien of deze jaarlijkse investeringsruimte voor de jaren 2026 en verder nog steeds passend is om het areaal in veilige staat te houden.

In 2023 worden binnen het programma spelen - naast het reguliere onderhoud (schoonhouden en reparaties) – de volgende speelplaatsen geheel vernieuwd:
- Zeemanhof, Clantstraat, Copernicusstraat en Sconedorp (Kudelstaart)
- Citroenvlinderstraat (Nieuw-Oosteinde)
- Mendelstraat en Clematisstraat (Stommeer)
- Fuutlaan (Hornmeer)

De speeltuinen Clematisstraat en Copernicusstraat worden op grond van burgerinitiatieven opgepakt, waarbij bewoners zelf een deel van de financiering hebben geregeld. Naast bovenstaande renovaties wordt op een aantal speelplaatsen alleen de valondergrond vervangen, waarmee ook deze locaties kwalitatief weer op orde worden gebracht.

Water
Binnen de gemeente zijn verschillende partijen verantwoordelijk voor het baggeren van het stedelijk water en het water in de bovenlanden van Aalsmeer en de Westeinderplas (boezemwater van Rijnland).

Waterschappen
De gemeente Aalsmeer is verdeeld over twee waterschappen, het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) en het Hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland). Kudelstaart valt onder AGV en Aalsmeer en de Westeinderplas vallen onder Rijnland. Beide waterschappen zijn verantwoordelijk voor het watersysteem, maar hebben een andere benadering over het beheer en onderhoud van het stedelijk water. AGV beheert bijna het hele watersysteem en Rijnland beheert alleen de hoofdwatergangen en laat het onderhoud van de overige watergangen aan de gemeente en particulieren. Wanneer de gemeente of een particulier onvoldoende onderhoud uitvoert, dan komt er een aanschrijven bij de jaarlijkse schouw. Voor beide waterschappen is de gemeente ontvangst-plichtig voor de bagger die vrijkomt uit watergangen die grenzen aan het openbare gebied en voldoen aan milieukundige eisen. Vervuilde bagger hoeft de gemeente niet te ontvangen.

Gemeente
Als gemeente zijn we - naast de ontvangstplichtige voor de watergangen die door de water-schappen worden gebaggerd - verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het overig water waar we eigenaar van zijn. Dit houdt in dat we de watergang onderhouden en baggeren wanneer dit nodig is.

Overige eigenaren
Veel water is ook in beheer van particulieren en bedrijven, die dan ook zelf het onderhoud moeten uitvoeren. In het stedelijk gebied gaat het veelal om watergangen achter woningen, die niet grenzen aan openbaar gebied. In de bovenlanden gaat bijna om alle watergangen bij de Oosteinderweg, Uiterweg en tussen de Grote Poel en Kleine Poel.

Financieel
Het structurele jaarlijkse budget voor baggeren bedraagt € 100.000 per jaar. Voor kleine maatregelen op het gebied van water(recreatie) is per jaar € 25.000 gereserveerd, met in 2023

eenmalig € 15.000 extra. Van dit budget worden kleine maatregelen op het gebied van steigers, recreatievoorzieningen, borden, boeien, watertapzuilen en natuurvriendelijke oevers betaald.

Werkzaamheden komende jaren
In 2023 worden diverse kleine watergangen in Aalsmeer gebaggerd. De komende jaren blijven we op basis van meldingen en eigen bevindingen de gemeentelijke watergangen baggeren. Op de planning staat de sloot langs de Herenweg. Daarnaast wordt de sloot langs de Stommeerweg met spoed gebaggerd omdat hier veel aanwas is vanuit de Grote Poel en om overlast als gevolg van blauwalgen voor te zijn voor de zomer. Naast het stedelijk gebied is er ook aandacht voor de gemeentelijke percelen en doorgaande vaarroutes op de Westeinderplassen en in de Bovenlanden.

Beschoeiingen en kademuren
De gemeente is binnen het thema water ook verantwoordelijk voor het areaal aan beschoeiingen en kademuren. Deze zijn qua beleid en budget echter ondergebracht in de Nota Civieltechnische Kunstwerken. Zie daarvoor paragraaf 4 hierboven.

7. Verkeer

Met de omlegging van de N201, de afwaardering van de Burgemeester Kasteleinweg en diverse nieuwe wegen in aanleg in Greenpark verandert er heel wat in de verkeersstructuur van Aalsmeer in de afgelopen jaren. De nieuwe infrastructuur (Burgemeester Hoffscholteweg, verlengde Molenvlietweg, verlegde Middenweg) is echter nog niet gereed, terwijl de Burgemeester Kasteleinweg al wel is heringericht. Dat leidt momenteel tot extra verkeer door de woonwijken van Aalsmeer, parallel aan de Burgemeester Kasteleinweg. Daarbij moet het verkeer ook wennen aan de nieuwe inrichting van de Burgemeester Kasteleinweg met de nieuwe rotondes, met busbaan middendoor. Helaas zijn er al diverse ongevallen met letsel gebeurd. Deze situatie wordt de komende tijd goed gemonitord. De gemeente blijft met Provincie, Vervoerregio en Connexxion in gesprek over de verkeerssituatie op de Burgemeester Kasteleinweg. In Kudelstaart zijn diverse nieuwbouwontwikkelingen gepland. De bereikbaarheid van Kudelstaart staat onder druk en de capaciteit van de provinciale N231 is te beperkt. Mede hierdoor ontstaat druk op het lokale wegennet. Met de komst van de vrije busbaan op de Burgemeester Kasteleinweg is er frequent hoogwaardig busvervoer. Naast investeringen in het wegennet is het ook belangrijk om het hoofdfietsnetwerk op orde te krijgen. Veel fietsroutes in Aalsmeer zijn smal en uitgevoerd in tegelverharding, die lang niet altijd in goede staat verkeert. Daar komt bij dat er veel kabels en leidingen en boomwortels onder de fietspaden liggen, waarbij aanpassing van het profiel, verbreden van fietspaden en verleggen van kabels lang niet altijd kan.

In 2021 is een nieuwe Mobiliteitsagenda voor Aalsmeer opgesteld, die op 27 januari 2022 is vastgesteld in de raad. De agenda heeft drie uitgangspunten:
- Aalsmeer via alle modaliteiten bereikbaar
- Aalsmeer verkeersveilig en toegankelijk
- Aalsmeer innovatief duurzaam bereikbaar

Het doel van de agenda is Aalsmeer de komende jaren duurzaam bereikbaar, leefbaar en verkeersveilig te houden en te maken voor iedereen. De gemeente werkt aan een goed wegennet en goede (logistieke) verbindingen in de regio. Dit houdt in: goed onderhoud, veilige wegen, betere doorstroming van verkeer, goede openbaarvervoerverbindingen en prettige wandelpaden. Er komen op mobiliteitsvlak ook nieuwe ontwikkelingen op Aalsmeer af, zoals deelmobiliteit, opkomst

van de elektrische auto en fiets, nieuwe vormen van logistiek en regionale veranderingen in het openbaar vervoer die vragen om creatieve, fijnmazige oplossingen. Daarnaast heeft Covid-19 gevolgen voor de mobiliteit gehad. Zo zien we versnelling in trends als thuiswerken, meer fietsgebruik en een toename van het aantal pakketbezorgingen. Daarnaast is in deze periode ook het openbaar vervoer veranderd. Er reizen minder mensen met het openbaar vervoer en de vraag is of de oude en nieuwe openbaarvervoerreizigers het openbaar vervoer (weer) vinden. Wel zien we dat het autogebruik en de files inmiddels weer op/rond het oude niveau zitten.

De Mobiliteitsagenda noemt aan de ene kant concrete maatregelen en richtingen en aan de andere kant laat de agenda ook ruimte voor invulling. Deze ruimte is nodig om in te kunnen spelen op de exacte gevolgen van grote infrastructuurprojecten als de Burgemeester Kasteleinweg, Middenweg en Burgemeester Hoffscholteweg. De concrete infrastructurele projecten uit het MPP sluiten aan bij de beleidsuitgangspunten uit de Mobiliteitsagenda. Er is bovendien budget voor het uitvoeren van verkeersonderzoeken die uit de Mobiliteitsagenda voortvloeien. Daarnaast bevat de Mobiliteits-agenda veel acties die zich niet direct vertalen in MPP-werk of regulier verkeersonderzoek.

Vanuit de MPP-beheerbudgetten voor verkeer worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:
- verkeerseducatie en campagnes
- kleine verkeersvoorzieningen en maatregelen op basis van meldingen, klachten en wensen
- verkeersonderzoek
- verkeersborden, straatnaamborden, bewegwijzering en fietsenstallingen voorzover deze buiten de DVO met de Meerlanden vallen

Aalsmeer heeft vier eigen verkeersregelinstallaties (VRI's). Drie daarvan zijn aan vervanging toe, waarvan eentje in het project Reconstructie Machineweg wordt vervangen door een rotonde. Over de vervanging van de twee andere VRI's is een toelichting opgenomen in paragraaf 9.

Regulier beheer en onderhoud van de VRI's wordt niet gefinancierd via het MPP, maar hiervoor is een apart regulier exploitatiebudget beschikbaar.

8. Riolering

Het actuele beleidskader voor rioolwerken is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2026, dat in 2026 zal worden geactualiseerd.

Op het gebied van riolering ligt er de komende jaren een grote opgave in het klimaatadaptief inrichten van de buitenruimte. Dit zal leiden tot extra kosten. Verreweg het grootste deel van Aalsmeer en Kudelstaart hebben nog een gemengd rioolstelsel. Doelstelling is op steeds meer plaatsen een gescheiden stelsel te maken (hemelwater en vuilwater apart). Het is daarbij van belang dat ook bewoners meehelpen en hun eigen woning ook aansluiten op het hemelwaterriool. Daarnaast ligt er een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en bewoners om ervoor te zorgen dat het water beter weg kan bij hevige regenbuien. De gemeente gaat hiermee met allerlei maatregelen aan de slag, onder andere door meer groen en meer waterdoorlatende verharding te introduceren bij reconstructies. Er zijn nog veel maatregelen denkbaar, waarvan de komende tijd nader bestudeerd wordt in hoeverre deze in Aalsmeer toepasbaar zijn. Daarvoor is een plan van aanpak klimaatadaptatie geschreven. Bewoners worden daarnaast gestimuleerd om ook hun steentje bij te dragen door bijvoorbeeld hun tuin minder te verharden.

De financiering van rioleringsprojecten verloopt anders dan van de andere disciplines. Inkomsten uit de rioolheffing mogen alleen maar aan riolering worden besteed: het is gelabeld geld. De dekking moet daarbij 100% zijn. Omdat de hoogte van rioolinvesteringen jaarlijks sterk kan variëren, en dus ook de hoogte van de rioolheffing, worden de ongewenste schommelingen in de belasting opgevangen met een zogenaamde egalisatievoorziening. De systematiek is vergelijkbaar met een egalisatiereserve. Inkomsten van de rioolheffing en uitgaven aan onderhoud en investeringen rekenen af met deze voorziening. Door middel van het GRP wordt elke vijf à zes jaar investeringsruimte beschikbaar gesteld. Jaarlijks worden er kredieten gevoteerd via het programma buitenruimte of via het investeringsplan bij de programmabegroting. Via de beschikbaar gestelde investeringsruimte wordt geïnvesteerd in vervanging, verbetering en groot onderhoud, zowel van het riool als van gemalen en mechanische pers- en drukrioleringssystemen (zoals pompen). Dagelijks beheer en onderhoud verloopt via een apart exploitatiebudget. Deze rekenen ook af met de egalisatievoorziening maar zijn geen onderdeel van het programma buitenruimte. Alleen de vervanging van vrijvervalrioleringen, aanleg van nieuwe rioleringen en projectmatige verbeteringen van het rioolstelsel verlopen via het MPP. Vervanging van bestaande persleidingen, drukrioleringen, gemalen en bergbezinkbassins verloopt via aparte investeringsbudgetten buiten het MPP om.

9. Projectbeschrijvingen

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van alle 38 incidenteel geprogrammeerde projecten. De bijbehorende budgetten zijn niet opgenomen. Deze zijn in de geheime bijlage 1 opgenomen, omdat het niet wenselijk is deze budgetten openbaar te maken. De werken moeten immers nog aanbesteed worden en de budgetten zijn slechts grof en indicatief bepaald. Het is vooral van belang om de bijbehorende ingeschatte kapitaallasten af te zetten tegen de beschikbare middelen.

Herinrichting Van Cleeffkade, Raadhuisplein, Drie Kolommenplein e.o.
Voor de herinrichting van dit belangrijke centrumgebied in Aalsmeer is een voorbereidingsbudget beschikbaar gesteld. In overleg met belanghebbenden wordt een inrichtingsplan gemaakt om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren. Er is nog geen uitvoeringsbudget geprogrammeerd, maar in het rekenmodel achter het MPP is daar wel rekening mee gehouden. Na uitwerking van het inrichtingsplan zal dit aan de raad worden gepresenteerd en wordt uitvoeringskrediet gevraagd.

Verwijderen oude bushaltevoorzieningen
Nu de HOV-busbaan over de Burgemeester Kasteleinweg gebruikt wordt, zijn enkele busroutes verlegd en oude haltes en haltevoorzieningen overbodig geworden. Het is wenselijk in elk geval de oude abri's en zo mogelijk andere haltevoorzieningen (zoals dynamische reisinformatiepanelen) te verwijderen. Herinrichting van de bestratingen wordt zo veel mogelijk gecombineerd met groot onderhoud.

Nieuwe bomen op basis van bewonersinitiatieven
Bij vaststelling van het Bomenplan Aalsmeer is besloten dat er budget gereserveerd wordt voor initiatieven van bewoners om de openbare ruimte te vergroenen door aanplant van nieuwe bomen. Bewoners kunnen hiertoe voorstellen indienen bij de gemeente, die dan getoetst worden op inpasbaarheid. Zo moet er ondergronds bijvoorbeeld gekeken worden of er geen kabels en leidingen in de weg liggen en moet bekeken worden of er een voldoende groeiplaats ingericht kan worden zodat een nieuwe boom geen schade aan omliggende verhardingen gaat veroorzaken.

Aanleg Burgemeester Hoffscholteweg, Spoorlijnpad en Verlengde Molenvlietweg
De Burgemeester Hoffscholteweg en Verlengde Molenvlietweg maken onderdeel uit van de zogenaamde Noordvork. Deze nieuwe infrastructuur verbindt de N201, Greenpark en Oosteinde op een betere manier met het centrum van Aalsmeer dan de huidige wegen en vormt bovendien een alternatief voor de afgewaardeerde Burgemeester Kasteleinweg. De aanleg van de nieuwe infrastructuur gaat niet zonder slag of stoot. Er is sprake van moeizame grondverwerving, vervuiling, en complexe verlegging van kabels en leidingen. De nieuwe wegen beginnen op de luchtfoto van Aalsmeer zichtbaar te worden, maar uitvoering zal zeker tot in 2024 duren. In het project Burgemeester Hoffscholteweg wordt ook het verwijderde Spoorlijnpad tussen Stommeerkade en Bielzenpad teruggebracht, inclusief veilige oversteek bij de Hoffscholteweg. Dit pad moest verwijderd worden vanwege de afgraving van de dijk ten behoeve van leidingwerkzaamheden en de aanleg van de nieuwe weg, maar zal op veler verzoek weer, en in verbeterde vorm, worden aangelegd.

Groene As fase 2
De Groene As is een ecologische verbindingszone die onder andere door Aalsmeer loopt. In deze tweede fase worden drie gemeentelijke percelen langs de Ringvaart in het bovenland van Aalsmeer Oost ingericht voor de doelsoorten van de Groene As. De percelen (eilanden) worden opgeknapt voor recreatief gebruik en bovendien voor de dieren die er leven of zouden willen leven. Daarnaast worden er beschoeiingen aangebracht. Voor het project is subsidie verleend door de Provincie Noord-Holland. Een vierde perceel is overgedragen aan de Stichting Bovenlanden.

Vervangen VRI's Schweitzerstraat en Watertoren Kudelstaartseweg
Aalsmeer heeft vier eigen verkeersregelinstallaties (VRI's) . De overige VRI's binnen de gemeentegrenzen zijn van de provincie. Het assetmanagement van deze VRI's is eenvoudig en overzichtelijk. De VRI bij de Fortbocht is vervangen in 2016. Deze is dus pas ruim na 2030 weer aan vervanging toe. In de 30 jaar doorkijk is wel rekening gehouden met de kapitaallasten op termijn. Op de kruising Aalsmeerderweg-Machineweg wordt de VRI vervangen door een rotonde in project Reconstructie Machineweg (2e fase). De overige twee VRI's - op de Schweitzerstraat in Kudelstaart en bij de Watertoren bij het Waterfront – zijn verouderd en moeten worden vervangen. De verkeersregelautomaat bij het Waterfront wordt in 2023 vervangen. Uitstel is hier niet langer verantwoord. Verkeerskundig gezien zouden deze twee VRI's kunnen worden verwijderd in combinatie met een herinrichting. Dit zou de verkeersafwikkeling verbeteren zonder gevolgen voor de verkeersveiligheid. Het verwijderen van de VRI's ligt echter gevoelig. De definitieve keuze voor handhaven (en vervangen) van de VRI in de Schweitzerstraat of verwijderen en herinrichten is nog niet gemaakt.

Reconstructie Machineweg
De reconstructie van de Machineweg is een van de ingrijpendste, belangrijkste maar ook meest complexe projecten in Aalsmeer. De verkeersveiligheid en verkeersafwikkeling schieten op een aantal punten tekort. Onder andere door de aanwezigheid van het water, de aankoop van gronden, diverse benodigde procedures en verlegging van kabels en leidingen is het een tijdrovend project. Daarbij wordt de uitvoering straks ook een hele uitdaging, omdat alle achterliggende gebieden wel bereikbaar moeten blijven. Door de aanwezigheid van het water is aanpassing van de infrastructuur alleen mogelijk door richting het water te bouwen en de nieuwe infrastructuur te onderheien. In het project worden twee nieuwe rotondes aangelegd, wordt de rotonde bij de Hornweg aangepast en worden de langzaamverkeersvoorzieningen verbeterd. Fase 1 van het project (tussen de Wilhelminastraat en de Legmeerdijk) is inmiddels aanbesteed en gegund. Dit werk wordt in 2023-2024 uitgevoerd. Fase 2 is de aanleg van de rotonde Machineweg-Aalsmeerderweg. Deze wordt nu voorbereid en zal in de periode 2024-2025 worden uitgevoerd.

Het Groene Lint
Het Groene Lint is een bewonersinitiatief om met subsidie van de Stichting Leefomgeving Schiphol een groene wandelroute door Aalsmeer te realiseren. Het project bestaat uit vier deelprojecten: herinrichting park Linnaeuslaan-Molensloot, aanleg graswandelpad Molenvliet, vernieuwen speelplaats Linnaeuslaan 80 door natuurlijke speelplaats met voetbalvoorziening en aanleg van een voetgangersbrug over de Molenvliet naar het Seringenpark. SLS vergoedt het project voor nagenoeg 100%. De aanleg van de voetgangersbrug gaat niet door. Het budget daarvoor wordt in overleg met SLS anders besteed. Het werk is inmiddels grotendeels klaar en wordt in 2023 afgerond.

Reconstructie Van Hengelpad e.o.
Een pleintje aan het Van Hengelpad wordt vernieuwd. De parkzone aan de noordkant van het Van Hengelpad wordt versterkt. De langzaamverkeersvoorzieningen worden verbeterd.

Reconstructie Uiterweg 1e fase
De gehele Uiterweg is aan een opknapbeurt toe. In het afgelopen jaar heeft een uitgebreide inspectie plaatsgevonden van de verharding, de beschoeiing, de riolering en de bruggen. Op basis hiervan heeft een adviesbureau een integraal beheer- en verbeterplan opgesteld. Het eerste deel van de Uiterweg tussen de Van Cleeffkade en de Dirk Baardsebrug is inmiddels opgehoogd en heringericht. In de loop van 2023 wordt de Uiterweg over een lengte van ruim 400 meter rond de Kees Hansenbrug integraal aangepakt. De Uiterweg is daar dermate verzakt dat de weg regelmatig onder water staat. De weg wordt opgehoogd, de rioolpersleiding (die nu grotendeels op particulier terrein ligt) wordt vervangen en onder de rijbaan gelegd en de beschoeiing wordt vervangen. Op basis van de ervaringen met deze eerste twee trajecten wordt het onderzoek naar aanpak van de rest van de Uiterweg in 2024 vervolgd.

De belangrijkste conclusies uit de studie tot nu toe zijn:
- Vrijwel alle riolering ligt op particulier terrein en moet worden vervangen; bij een integrale reconstructie kan de doorgaande persleiding onder de nieuwe rijbaan worden gelegd op openbaar terrein; de pompputjes worden dan zo veel mogelijk langs de rijbaan geplaatst, maar dat kan niet overal omdat diverse percelen op eilanden liggen
- De weg zelf dient op afzienbare termijn vrijwel geheel te worden vervangen en te worden opgehoogd met licht ophoogmateriaal.
- De beschoeiingen moeten vrijwel overal worden vervangen, zodat geen uitspoeling meer plaatsvindt en de oevers stabiel blijven.
- De Zwetbrug en de Topvoortsebrug zijn aan vervanging toe, maar met een aantal tijdelijke maatregelen kan de levensduur worden verlengd, zodat zo mogelijk eerst de nieuwe brug aan het eind van de Uiterweg kan worden aangelegd. Door alleen de rijdekken te vervangen door een betonnen plaat, kunnen deze bruggen naar verwachting nog 30 jaar mee. Van de Dirk Baardsebrug geldt iets vergelijkbaars.

In de studie zijn meerdere scenario's verkend, waarbij de volledige levenscyclus in ogenschouw is genomen. In alle scenario's komen de kosten over 100 jaar in totaal uit rond de 30 miljoen euro. Dat is voor alle noodzakelijke vervangingen en tussentijds beheer en onderhoud. De cash flow varieert wel tussen de drie scenario's.

Reconstructie Helling
Het is nog niet geheel duidelijk wat er met de riolering in de Helling moet gebeuren. Wel is inmiddels duidelijk dat de verharding moeten worden vernieuwd. Ook de trottoirs tussen Helling en Kanaalstraat krijgen een opknapbeurt.

Herinrichten Ophelialaan (Kasteleinweg-Sportlaan)
De Ophelialaan wordt ter hoogte van de winkels (tussen Burg. Kasteleinweg en Spoorlaan) in samenspraak met de omgeving compleet heringericht. De openbare ruimte is in slechte staat.

Herinrichten Pontweg
De Pontweg is inmiddels helemaal opgeknapt. Als laatste moet er nog een nieuwe keerwand bij de parkeerplaatsen aan het eind van de Pontweg komen.

Verbeteren diverse fietsroutes
Diverse fietspaden in Aalsmeer zijn te smal en verkeren in slechte staat. Veel van deze fietspaden maken onderdeel uit van het regionale hoofdfietsnetwerk en een kwaliteitsverbetering is nodig, door waar mogelijk de paden te verbreden en uit te voeren in gesloten verharding (asfalt of beton). Het is niet eenvoudig dit voor elkaar te krijgen, omdat er vrijwel altijd weinig ruimte is in het dwarsprofiel door watergangen en eigendomsgrenzen. Bovendien liggen de paden doorgaans vol met kabels en leidingen en staan er soms waardevolle bomenrijen dicht langs de paden, waarbij de wortels dermate oppervlakkig zitten dat het maken van een goede fundering lastig is. In dergelijke situaties kan het toepassen van gekoppelde betonplaten uitkomst bieden.
De volgende fietsroutes staan op het programma en worden onderzocht:
- fietspad langs de Molenvlietweg en Zwarteweg (ten noorden van de Kasteleinweg)
- fietspad langs de Kudelstaartseweg tussen Madame Curiestraat en Bachlaan
- fietspad langs de Hornweg
- Wissel-Baanvak en Spoorlijnpad
- Bilderdammerweg: aanleg van een nieuw vrijliggend fietspad
- Rietwijkeroordweg-Noordpolderweg (afronding project)
- Hoofdweg (onderdeel van groter reconstructieproject)
- Mijnsherenweg
- Mr. Jac. Takkade

Reconstructie Zijdstraat
De Zijdstraat wordt heringericht volgens de uitgangspunten die zijn vastgesteld in de Centrumvisie en het bijbehorende beeldkwaliteitsplan voor het centrum van Aalsmeer. Hierbij worden ook verbeteringen van het rioleringsstelsel meegenomen.

Reconstructie Meervalstraat-Roerdomplaan
Na afronding van het nieuwbouwproject aan de Roerdomplaan en de Meervalstraat worden deze aangrenzende straten gereconstrueerd. De buitenruimte wordt opnieuw ingericht en het rioleringsstelsel wordt verbeterd om extra capaciteit te creëren voor de nieuwbouw. Waar mogelijk worden extra parkeerplaatsen gemaakt en klimaatadaptieve maatregelen meegenomen, zoals extra groen. Er wordt een nieuwe verkeersaansluiting aangelegd tussen Meervalstraat en Dreef en loop- en fietsroute naar het winkelcentrum Beethovenlaan wordt verbeterd.

Reconstructie Anjerhof
Het riool is beschadigd bij aanleg van een nieuw verbindingsriool in het verleden. Deze schade moet worden hersteld. Tevens wordt aan de oostkant van de Anjerhof drainage aangelegd om grondwaterproblemen te verhelpen. Dit werk is gereed in 2023.

Voetgangersbrug en trap Polderzoom 2-Bielzenpad
Vanaf de nieuwe woonwijk Polderzoom 2 zijn in het stedenbouwkundig plan onvoldoende verbindingen met langzaamverkeerroutes bedacht. Om het fietspad langs de Aalsmeerderweg of het Bielzenpad te bereiken moet men twee keer een 50-weg kruisen. Er is een aanzienlijk

hoogteverschil tussen de wijk en het Bielzenpad. Een fietsverbinding is hier niet mogelijk. Daarom wordt een trap naar het Bielzenpad aangelegd met fietsgoten. Wandelaars kunnen dan makkelijker een ommetje maken en fietsers hebben in elk geval een veilig alternatief om het Bielzenpad en de aansluitende fietsroutes te bereiken.

Groot onderhoud en brug Lijnbaan-Dorpsstraat
De Lijnbaan en de Dorpsstraat zijn aan groot onderhoud toe tussen Oosteinderweg en Barende Brug. De wegen worden ingericht als 30 km/uur-zone ingericht, met een kruispuntplateau op de kruising Dorpsstraat-Ringvaartzijde. Halverwege de Lijnbaan wordt een brug gerealiseerd. Doorgaand verkeer wordt op een nader te bepalen wijze tegengegaan.

Reconstructie Weteringplantsoen-Rozenstraat-Dahliastraat
Het Weteringplantsoen, de Rozenstraat en de Dahliastraat zijn flink verzakt en moeten worden opgehoogd en herbestraat. Ook de speeltuin moet worden vernieuwd. De herbestrating biedt ook kansen om klimaatadaptieve maatregelen mee te nemen, waaronder meer groenvakken en meer (ruimte voor) bomen.

Sporthal De Bloemhof - openbare ruimte
De buitenruimte bij sporthal De Bloemhof wordt vanuit het project Machinepark met SLS-subsidie heringericht. Vanuit de Reserve Buitenruimte en de investeringsruimte riolering wordt bijgedragen aan dit project, omdat het huidige parkeerterrein en de toegangsweg naar de Braziliëlaan in slechte staat zijn en omdat er direct maatregelen worden meegenomen om de afwatering te verbeteren.

Reconstructie Rietwijkeroordweg-Noordpolderweg
De Rietwijkeroordweg en Noordpolderweg waren in slechte staat en zijn eind 2022, begin 2023 gereconstrueerd. De fietspaden zijn voorzien van een stevige fundering en uitgevoerd in asfalt.

Parkeerterrein Sportpark Sportlaan
Het parkeerterrein bij AVA en All-Out aan de Sportlaan moet worden heringericht om nieuwe tennisbanen te kunnen aanleggen. Op de rest van het parkeerterrein is onderhoud aan de verhardingen nodig. Er is nog geen besluit genomen over de definitieve maatregelen en de termijn van uitvoering.

Reconstructie Planetenbuurt Aalsmeer
De riolering en verharding in deze wijk zijn aan vervanging toe. Bij de reconstructie worden ook klimaatadaptieve maatregelen meegenomen.

Reconstructie Bloemenbuurt Aalsmeer
De riolering en verharding in deze wijk zijn aan vervanging toe. Bij de reconstructie worden ook klimaatadaptieve maatregelen meegenomen.

Renovatie speeltuin Sconedorp
Deze speeltuin wordt volledig opgeknapt in 2023.

Reconstructie Aalsmeerderweg-zuid
De rijbaan, het fietspad en het voetpad langs de Aalsmeerderweg zijn tussen Ophelialaan en Machineweg aan vervanging toe.

Herinrichting Hortensialaan
De Hortensialaan wordt ingericht als 30 km/uur-gebied. Hierbij worden ook de kruispunten met de Ophelialaan en met de 1e J.C. Mensinglaan aangepast. De weg wordt hierdoor minder aantrekkelijk voor doorgaand verkeer dat de afgewaardeerde Burgemeester Kasteleinweg probeert te omzeilen.

Reconstructie Hoofdweg
Rijbaan, fietspad, voetpad en beschoeiing zijn grotendeels aan vervanging toe. De Hoofdweg is ook een van de te verbeteren hoofdfietsroutes.

Vernieuwing delen Oosteinderweg
Vooral de parkeervakken en trottoirs langs grote delen van de Oosteinderweg moeten worden opgeknapt. De rijbanen zelf zijn in het algemeen nog in goede staat. Indien een traject wordt opgepakt, wordt dit indien mogelijk vergelijkbaar ingericht als het deel tussen Kerkweg en Noordpolderweg, met halfverhoogd parkeren. Als er dan niet geparkeerd wordt, is er een breder trottoir. Een andere inrichting van de Oosteinderweg, met bijvoorbeeld vrijliggende fietspaden is ruimtelijk niet mogelijk.

Bijdrage aan 1e fase capaciteitsvergroting N231-zuid
De provincie Noord-Holland is eigenaar en wegbeheerder van de N231. De weg heeft onvoldoende capaciteit in de spitsen en dat leidt regelmatig tot filevorming. Voor verdubbeling van deze weg en het substantieel vergroten van de capaciteit van de kruispunten ziet de provincie echter in de komende jaren geen mogelijkheden. De provincie gaat binnenkort groot onderhoud plegen. Voor de gemeenten Aalsmeer en voor de Vervoerregio Amsterdam is het verbeteren van de doorstroming en oversteekbaarheid van deze weg echter wel van groot belang. Een goede doorstroming op de N231 zorgt voor minder verkeer over de lokale wegen van Kudelstaart en Aalsmeer en zorgt voor een snellere afwikkeling van de R-net-buslijnen. Aalsmeer, Provincie en Vervoerregio zijn enkele kortetermijnmaatregelen overeengekomen om de capaciteit op relatief eenvoudige wijze te vergroten. Over de financiering daarvan moeten nog concrete afspraken worden gemaakt. Aalsmeer draagt een nader te bepalen deel van de kosten. Partijen blijven daarnaast in gesprek over een structurele oplossing voor de lange termijn.

Reconstructie Hornweg (rijbaan)
Uit recente weginspecties en onderzoeken (mede in het kader van onderzoek naar een mogelijke fietsstraat) is gebleken dat de rijbaan van de Hornweg het einde van zijn levensduur nadert en vernieuwd moet worden. Hierbij wordt ook de fundering aangepakt, zodat de weg daarna als het goed is weer 50 jaar mee kan.

Vernieuwen Meester Jac. Takkade
De Meester Jac. Takkade is tussen de rotonde Bosrandweg en de manege in slechte staat. De weg is te smal waardoor fietsers en auto's elkaar niet veilig kunnen passeren en de halfverharde berm zit regelmatig vol kuilen en vergt veel onderhoud. Hoewel de weg niet druk is (doodlopende weg), is het wel een belangrijke recreatieve fietsroute. De weg zal iets worden verbreed en er komen meer en langere passeerhavens. Daarbij krijgt de Takkade ook de status van fietsstraat, waarbij auto's te gast zijn.

Bijdrage aan AGV ophogen Jac. Takkade
Op een ander deel van de Meester Jac. Takkade (tussen het zwembad en de molen) wordt de dijk door het waterschap opgehoogd. Omdat de weg deels op percelen van de gemeente ligt, dient de gemeente een bijdrage aan dit project te doen. Deze bijdrage was niet voorzien en de weg is nog niet aan onderhoud toe.

Kadeverbetering Kudelstaartseweg Kudelstaart
Het waterschap gaat aan de slag met het verbeteren van de dijk en de kade langs de Kudelstaartseweg in Kudelstaart. In dat project wordt ook het vervangen van de riolering meegenomen. Het waterschap is opdrachtgever en voert het project. Aalsmeer lift mee en betaalt een bijdrage voor de riolering. Na afloop van het werk kan de gemeente het fietspad en voetpad langs de Kudelstaartseweg verbeteren.

Aanpak rioleringsknelpunt Gerberastraat
De transportrioleringen in de straat zijn te klein. Er wordt een nieuw (gemengd) betonnen transportriool (d=700 mm) aangelegd om extra berging en extra afvoercapaciteit te bieden.

Aanpak rioleringsknelpunt Hortensialaan-Mensinglaan
De bestaande riolering onder de 1e J.C. Mensinglaan is te klein en moet worden vergroot. Er komt een nieuw gemengd riool. Dit zorgt voor extra berging en extra afvoercapaciteit. Dit werk wordt gecombineerd met aanpassing van de inrichting van de Hortensialaan rond de school en herinrichting van de groenvakken in de Hortensialaan.

Aanpassen riolering A.H. Blaauwstraat
Na het aanleggen van de nieuwe transportriolering in de Linnaeuslaan is er nog een probleem op de kruising Linnaeuslaan-A.H.Blaauwstraat, waar een hoogteverschil van 30 cm overbrugd moet worden. Daartoe wordt het stelsel nog aangepast in 2023.

Herinrichting perceel rijksmonument Nieuw Calslagen
Het groen tussen de nieuwbouw van Nieuw Calslagen bij het rijksmonumentje is in slechte staat. Diverse bomen zijn dood of in zeer slechte conditie, het grasveld is in slechte staat en het geheel maakt een armoedige indruk. Dit perceel krijgt daarom een opknapbeurt, waarbij nieuwe bomen, beplanting en gras worden aangebracht.

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp Het actualiseren van de grondexploitaties Aalsmeer 2023

Gevraagd besluit

1. Het vaststellen van de geactualiseerde grondexploitaties per 1-1-2023 en kennisnemen van de verslechtering van de saldi van de actieve grondexploitaties met € 511.000 van € 2.278.000 naar € 1.767.000 en verbetering van de lopende facilitaire grondexploitaties met € 289.000 van € 2.539.000 negatief naar € 2.249.000,- negatief.
2. Het vaststellen van het bijgestelde budget voor de uitvoering van de nog te verwezenlijken plandelen van lopende actieve grondexploitaties ter grootte van € 51,03 miljoen opbrengsten en € 38,11 miljoen kosten (specificatie: bijlage 1).
3. Het vaststellen van het bijgestelde budget van lopende facilitaire projecten ter grootte van € 8,45 miljoen opbrengsten en € 9,80 miljoen kosten (specificatie: bijlage 1). Van de kosten heeft € 1,81 miljoen betrekking op de aanleg van openbare ruimte binnen de plangebieden.
4. Kennisnemen van de in 2022 bij de jaarrekening genomen winst uit (actieve) grondexploitaties van per saldo € 2,08 miljoen, verwachte winstneming van € 3,84 miljoen voor de jaarschijf 2023 (bijlage 2) en deze te storten in de bestemmingsreserve "voorlopige winsten grondexploitaties".
5. Op basis van de vastgestelde grondexploitaties de stand van de verliesvoorziening voor actieve grondexploitaties vast te stellen van € 6.527.000 (bijlage 3).
6. Op basis van de geactualiseerde facilitaire grondexploitaties de stand van de verliesvoorziening vast te stellen van € 1.885.000 (bijlage 3), wat per saldo een storting betekent van € 103.000 ten opzichte van de stand in de jaarrekening 2021.
7. De jaarlijks dotatie aan de verliesvoorziening voor de Tuinen van Aalsmeer te verhogen van € 118.600 naar € 136.000 vanaf 2023 tot 2027.
8. Het voteren van een raadskrediet van € 288.000 voor het voorbereiden van ruimtelijke plannen op eigen grond (specificatie: bijlage 4).
9. Kennisnemen van de prognose afdracht bovenwijkse voorzieningen van € 2,40 miljoen (bijlage 5).
10. Bovenstaande besluitpunten met bijbehorende balansmutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.

Bijlagen
1. Actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten van lopende grondexploitaties
2. Fasering resultaatnemingen grondexploitaties
3. Stand en aanpassing van de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten
4. Overzicht van de geraamde voorbereidingskosten
5. Overzicht bijdragen bovenwijkse voorzieningen

Besluit van de raad nodig Ja

Openbaarheid Neen

Participatie Neen

Behandeld in B&W-vergadering d.d. - 9 MEI 2023, nr 9

Besluit B&W **Conform advies**

Datum 9 mei 2023
Nummer
Portefeuillehouder wethouder mr. L.B. Kabout

Besproken in staf met portefeuillehouder op 6 april 2023

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar S. Metselaar
Telefoonnummer 540 41 51
E-mail s.metselaar@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Voldoen aan het besluit begroting en verantwoording (BBV) dat voorschrijft om toegekende kredieten voor meerjarige projecten minstens één keer per jaar te herzien en opnieuw vast te stellen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De grondexploitatie is het uitvoeringsprogramma van een ruimtelijk plan. Het geeft de financiële kaders waarbinnen de uitvoering plaatsvindt. Het is verplicht de begrotingen voor de nog uit te voeren plandelen minstens één keer per jaar opnieuw vast te stellen. Daarnaast worden met dit besluit de geactualiseerde budgetten voor de private ontwikkelingen (facilitaire projecten), grondexploitaties in voorbereiding en overige ruimtelijke projecten opnieuw vastgesteld.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

5. Ruimtelijke ontwikkeling

Aanleiding

De regelgeving voor meerjarige projecten verplicht tot regelmatige herziening van calculaties. Jaarlijks stelt de raad de actualisatie van de grondexploitaties vast, waarin de budgetten worden herzien en vastgesteld. In de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening 2022 is ingegaan op de inzet van het grondbeleidsinstrumentarium in 2022 en, op hoofdlijnen, op het totale resultaat van de grondexploitatie in 2022.

Argumenten

De actualisatie is voorgeschreven vanuit het BBV. Daarnaast informeren wij u middels dit collegeadvies over de belangrijkste ontwikkelingen bij de lopende grondexploitaties en private ontwikkelingen.

Kanttekeningen

Dit voorstel heeft een relatie met de jaarrekening 2022. In de jaarrekening zijn de benodigde voorzieningen voor verlieslatende grondexploitaties opgenomen. De lopende projecten worden nu conform de jaarrekening 2022 ter vaststelling aangeboden. Daarnaast worden de nieuwe grondexploitaties ter vaststelling aangeboden.
Met dit voorstel worden tevens de benodigde budgetten voor 2023 en verder vastgesteld.

Financiën

Totaaloverzicht

Bijlage 1 geeft het totaaloverzicht weer van de actualisatie van alle grondexploitaties. Deze bestaan uit ontwikkelingen op eigen grond (bouwgronden in exploitatie, BIE), facilitaire projecten (FAC), facilitaire projecten in voorbereiding en actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV). Het saldo van de actieve grondexploitaties is afgelopen jaar verslechterd met € 511.000. Dit komt grotendeels door het project de Tuinen van Aalsmeer en het VVA-terrein. Hier tegenover staat een verbeterde verwachting voor de Meervalstraat-Roerdomplaan.

Het saldo op de lopende facilitaire grondexploitaties is verbeterd met € 289.000. Dit komt met name door de projecten Oosteindedriehoek en de Tuinen van Aalsmeer. Voor Westeinderhage is wel een tegenvaller te melden door de vertraagde vaststelling van het bestemminsplan.

Voor Oosteindedriehoek is een Anterieure Overeenkomst gesloten waarmee het kostenverhaal is geregeld. Dit houdt in dat het project neutraal sluit. In 2022 werd nog rekening gehouden met een verlies.

Voor de projecten in de categorie AGIV zijn alleen de voorbereidingskosten opgenomen. Er zijn nog geen opbrengsten meegenomen. Uitgangspunt is dat hier minimaal sluitende grondexploitaties uit volgen.

Ontwikkelingen op eigen grond: bouwgronden in exploitatie (BIE)
Bij actieve grondexploitaties in uitvoering (bouwgronden in exploitatie, afgekort BIE) ontwikkelt de gemeente de grond vanuit een eigen grondpositie. De kosten worden hierbij gedekt uit de opbrengsten van de gemeentelijke gronduitgifte.

Afgesloten grondexploitaties in 2022
Er zijn in 2022 geen actieve grondexploitaties afgesloten.

Lopende actieve bouwgronden in exploitatie (BIE)
We gaan hierna in op veranderingen in de actieve grondexploitaties met een effect meer dan € 40.000, zoals weergegeven in bijlage 1.

De Tuinen van Aalsmeer (actief grondbeleid)
De actieve grondexploitaties in de Tuinen van Aalsmeer laten ten opzichte van de MPG 2022 een nadelig verschil van €539.000 op NCW per 1-1-'23 zien. De grootste verschillen zitten in de deelprojecten Polderzoom fase 1 (BIE) waar de definitieve taxatie van de gronden voor het appartementencomplex lager is uitgevallen dan begroot was, doordat de bouwkosten harder zijn gestegen en de opbrengsten voor de middeldure woningen begrensd zijn. Daarnaast zijn de plankosten geactualiseerd en de hogere prijsstijgingen voor civiele werkzaamheden doorgevoerd (€ -300.000), verlenging van de looptijd van deelproject Polderzoom fase 2 (BIE) met een jaar, dat meer plankosten tot gevolg heeft. De gewijzigde grondbeleidsstrategie om een exploitatieplan vast te laten stellen bij de Zwarteweg. De gemeente ontwikkelt vanuit deze grondexploitatie (BIE) de appartementen en maakt het gehele gebied bouw- en woonrijp. Zowel de investeringen als de grondopbrengsten zijn daardoor opgehoogd en de looptijd is verlengd tot 2027 (€ -191.000). Het negatieve saldo ten opzichte van vorig jaar moet in relatie gezien worden met de facilitaire grondexploitatie. Per saldo vindt een kleine verbetering van het resultaat plaats.

Green Park Aalsmeer
Geenpark Aalsmeer betreft een deelneming van de gemeente. De B.V. voert haar eigen grondexploitatie waarover apart wordt gerapporteerd. De gemeente beheert de gemeentelijke grondexploitatie, die bestaat uit aan- en verkoop van gronden ten behoeve van de B.V inclusief de bijkomende (plan)kosten daarvoor.
Het verwachte eindsaldo van de gemeentelijke grondexploitatie Green Park Aalsmeer is naar beneden bijgesteld met € 93.000 tot € 63.000 negatief. Er is voor dit negatieve resultaat een voorziening getroffen (€59.000 op NCW 1-1-23). De oorzaak voor de verslechtering van het resultaat is hoofdzakelijk gelegen in een aankoop binnen het plangebied die niet doorgelegd kan worden aan de B.V.

Meervalstraat/Roerdomplaan
Het geraamde resultaat voor dit project wordt met € 636.000 naar boven bijgesteld tot € 8,28 miljoen. In 2022 zijn definitieve afspraken over indexeringen en vergoedingen verwerkt in de grondexploitatie. Deze hebben geleid tot voornoemd voordeel.

Hornmeer VVA-terrein
Alle grond op het VVA-terrein is verkocht, de grond is bouwrijp en het vastgoed is gerealiseerd. In 2022 is er een verschil van inzicht geweest over het opleveren van de grond met de civiele aannemer. Er hebben zich onvoorziene omstandigheden voorgedaan waardoor de grond niet opgeleverd werd zoals aangenomen. Dit heeft tot hogere kosten voor het bouw- en woonrijp maken geleid. Naar aanleiding hiervan is de planbegeleiding ook intensiever geweest, waardoor ook deze kosten zijn toegenomen. Door deze onvoorziene kosten is het resultaat van de grondexploitatie met € 248.000 verslechterd. De werkzaamheden zijn hervat en de grondexploitatie kan per 31-12-2023 worden afgesloten.

Nieuwe actieve bouwgronden in exploitatie (BIE)
Er worden bij dit voorstel geen nieuwe bouwgronden in exploitatie geopend.

Voorbereidingskredieten actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV)
Voor twee ontwikkelingen op eigen grond is er nog geen opdracht van de raad. Voor deze ontwikkelingen worden al wel voorbereidingskosten gemaakt. Voor deze kosten wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd tot en met de vaststelling van het bestemmingsplan en grondexploitatie. Dit betreft hoofdzakelijk plankosten. Het saldo van deze projecten is incompleet: de inkomsten uit grondverkopen (en daarmee samenhangende kosten) zijn nog niet opgenomen. De aanvraag voor budgetten van kosten en opbrengsten voor de uitvoeringsfase vindt plaats bij de vaststelling van de grondexploitatie. Voor deze ontwikkelingen zijn de uiteindelijke eindresultaten afhankelijk van de nog te realiseren grondopbrengsten. Er wordt gestreefd naar een positief projectresultaat.

In de voorbereidingsfase van een grondexploitatie is de totale scope en omvang van een project nog niet volledig in beeld. Daarom wordt het voorbereidingskrediet jaarlijks bijgesteld met de meest recente verwachtingen. Omdat de grondexploitatie met een bestuurlijk vastgesteld eindsaldo er nog niet is, zijn bijstellingen van voorbereidingskosten geen voor- of nadelen.

Ophelialaan/Thijsselaan
Herontwikkeling naar woningbouw (voortkomend uit de Visie Stommeer). Aan de Ophelialaan wordt het voormalige schoolgebouw herontwikkeld naar woningbouw. Ook op het terrein achter het voormalige schoolgebouw en aan de Thijsselaan komen woningen. De startnotitie is door de gemeenteraad vastgesteld in maart 2023. Bij vaststelling van het bestemmingsplan wordt de raad gevraagd een BIE te openen. De gemeente is voornemens de grond en aanwezige opstallen te verkopen.

Bilderdammerweg 6-30
Op deze locatie is er de wens om de bestaande woningen te slopen en te vervangen door nieuwbouw. Het gaat om sociale huurwoningen. De wens is om meer woningen te bouwen dan er worden gesloopt.

Voor een andere ontwikkeling (Oosteindedriehoek) wordt rekening gehouden met eventuele aankoop van gronden. Hiertoe is bij de actualisatie van de grondexploitaties 2022 een voorbereidings-krediet beschikbaar gesteld. De verwachting is dat in de loop van 2023 er een BIE wordt geopend voor dit project.

Afgesloten AGIV's in 2022
De Graaf Willemlaan 1-3 en Hoofdweg-Zuid zijn in 2022 afgesloten. Er is geen zicht op verkoop van de gronden. Voor de Graaf Willemlaan 1-3 is het een verlies van € 52.000. Hoofdweg-Zuid betreft een neutraal resultaat. De voorbereidingen op verkoop waren nog niet gestart en dus waren er nog geen kosten gemaakt. Ten behoeve van het facilitaire traject waren wel al kosten gemaakt, hierover is gerapporteerd bij de facilitaire grondexploitaties.

Facilitaire projecten
Bij private ontwikkelingen dient de gemeente per ontwikkeling na te gaan welke kosten er ontstaan om deze vervolgens te verhalen op de ontwikkelaar. Dat gebeurt doorgaans via anterieure overeenkomsten, tenzij er een vigerend exploitatieplan is. Indien een volledig kostenverhaal wordt gerealiseerd, ontstaat een (voorcalculatorisch) nulresultaat. Kosten die jaarlijks worden gemaakt, worden gefactureerd of als nog te verhalen kosten verantwoord. Kosten die niet verhaalbaar zijn, worden als tekort in het betreffende jaar verantwoord. Hieronder wordt ingegaan op ontwikkelingen bij de private grondexploitaties waarbij afwijkingen met een omvang van minstens € 40.000 op het verwachte eindsaldo van een project worden genoemd of als daar aanleiding toe bestaat.

Afgesloten facilitaire projecten in 2022
Zoals in bijlage 1 weergegeven, zijn zes facilitaire projecten afgesloten met een gezamenlijk negatief resultaat van € 11.000 in 2022. Het totale eindresultaat van deze projecten is € 247.000 negatief.

Facilitaire projecten in uitvoering

Hierna gaan we in op facilitaire projecten met een afwijking groter dan € 40.000.

<u>De Tuinen van Aalsmeer facilitair</u>
De facilitaire projecten in de Tuinen van Aalsmeer verbeteren met € 133.000 ten opzichte van het MPG 2022. De grootste wijzigingen hebben plaatsgevonden in Polderzoom fase 2 waar de uiteindelijke exploitatiebijdrage die conform de posterieure overeenkomst in rekening is gebracht bij de initiatiefnemer lager is uitgevallen dan begroot en plankosten voor actualisatie van het exploitatieplan zijn opgenomen in grondexploitatiebegroting (€ -186.000). En het deelproject Zwarteweg waar de gewijzigde grondbeleidsstrategie om een exploitatieplan (EP) vast te laten stellen is doorgevoerd in de grondexploitatie. De exploitatiebijdrage is conform het EP verwerkt. Daarnaast zijn alle kosten voor de uitvoering van civiele werkzaamheden naar de actieve grondexploitatie verplaatst, hier tegenover staat een bijdrage vanuit deze grondexploitatie (€ 319.000).

<u>Westeinderhage</u>
Het totale projectresultaat daalt, als gevolg van bestuurlijke vertraging, van € 192.000 negatief met € 89.000 tot € 281.000 negatief. Naar aanleiding van insprekers is door de raadscommissie een second opinion gevraagd naar de aansluiting van het projectgebied ter hoogte van het Geerland met een gelijkwaardige kruising. De second opinion is opgeleverd en moet worden beschouwd in samenspraak met de eerdere bij het bestemmingsplan gevoegde stukken over dit onderwerp. Om deze reden zijn met name de (directe en indirecte) plankosten opgelopen en zullen nog verder oplopen als gevolg van vertraging van het bestemmingsplan. Planbegeleiding, juridische toetsen, extra sessies bij de commissie, twee extra onderzoeken en bestuurlijke afstemming zorgen ervoor dat er meer uren worden gemaakt.

<u>Oosteindedriehoek</u>
Het geraamde resultaat van dit project is verbeterd met € 293.000 tot € 5.000 positief. De reden hiervoor is dat de afspraken over kostenverhaal uit de in 2022 gesloten anterieure overeenkomst zijn verwerkt. De kosten die de gemeente bij dit project maakt, worden verhaald op de ontwikkelende partijen. Zoals het er nu naar uitziet kunnen alle kosten worden verhaald en is de grondexploitatie sluitend.

Facilitaire projecten in voorbereiding

Hoofdweg-Zuid
Voor het project Hoofdweg-Zuid hebben partijen geen anterieure overeenkomst kunnen sluiten. In 2022 is hier reeds een verlies voor genomen. In 2023 wordt echter nog € 30.000 kosten verwacht voor de afhechting van het dossier.

Nautisch centrum Uiterweg 42-46
Voor het project Nautisch centrum zijn plankosten opgenomen om tot een voorovereenkomst te komen met de initiatiefnemer. Deze kosten zullen via de nog op te stellen voorovereenkomst worden verhaald op de initiatiefnemer waarmee de verwachting is dat het project minimaal budgettair neutraal is.

Kosten bovenwijkse voorzieningen
Kostenverhaal voor bovenwijkse voorzieningen, die (mede) voortkomen uit ruimtelijke projecten vindt momenteel per project plaats op basis van wettelijke criteria profijt, proportionaliteit en toerekenbaarheid (PPT criteria). Op 21 januari 2021 is de nota kostenverhaal bovenwijkse voorzieningen vastgesteld door gemeenteraad. Op grond van deze nota dragen private partijen bij aan bovenwijkse voorzieningen binnen de gemeente. Ook gemeentelijke grondexploitaties dragen bij. In bijlage 5 zijn de verwachte bijdragen, zoals opgenomen in de grondexploitaties, weergegeven.

Rentepercentage grondexploitaties
De berekening van het rentepercentage voor grondexploitaties is gebaseerd op specifieke richtlijnen vanuit het BBV. Op basis van deze berekening wordt een rentepercentage van 0,5% in deze actualisering toegepast op de actieve grondexploitaties in uitvoering (bouwgronden in exploitatie (BIE) en de actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV). De gehanteerde parameters voor rente en inflatie zijn door het college vastgesteld op 10 december 2022.

Begrote resultaten en de invloed daarvan op het meerjarenbeeld
Voor grondexploitaties met positieve resultaten (de Bouwgronden In Exploitatie) worden (tussentijdse) winsten conform de zogenaamde POC methode (percentage of completion) genomen. Deze methode is beschreven in de BBV notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken" van juli 2019. De bedragen aan tussentijdse winst die op basis van deze methode worden berekend, moeten ook daadwerkelijk worden genomen. Onderstaande tabel geeft de verwachte toekomstige winsten weer in relatie tot vorige grondexploitatie actualisatie. De verwachte winst in 2022 is € 799.000 hoger dan bij de actualisatie 2022 was aangenomen. Dit komt door eerder gerealiseerde opbrengsten voor Meervalstraat-Roerdomplaan. Bijlage 2 geeft de verwachte toekomstige resultaatnemingen per project per jaar weer.

	Jaarschijven						Totaal
Versie actualisering grondexploitaties (BIE)	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	
MPG 1-1-2022	1.251	5.360	1.223	670	0	-	8.696
MPG 1-1-2023	2.051	3.932	2.228	1.237	222	-	9.669
Verschil	799	-1.428	1.005	567	222	-	1.165

De winstnemingen 2022 zijn gestort in de reserve "voorlopige winsten grondexploitaties". Bovenstaande toekomstige winstnemingen en het verloop van de reserve worden meegenomen in de tweede Burap 2023.

Voor toekomstige verliezen binnen grondexploitaties wordt op basis van BBV-regelgeving een voorziening getroffen. De voorziening moet worden getroffen in het kalenderjaar dat het verwachte verlies geconstateerd wordt. Dit kan zowel facilitaire als actieve grondexploitaties betreffen. In de

jaarrekening zijn de benodigde voorzieningen voor verlieslatende grondexploitaties al bijgesteld opgenomen, op basis van deze actualisering van de grondexploitaties. Daarmee zijn de verwachte verliezen verwerkt in het jaarrekeningresultaat 2022. Bijlage 3 geeft de stand van de voorziening verliesgevende grondexploitaties weer. Deze is € 8.412.000 (actief en facilitair samen).

Op het moment dat het tekort zich daadwerkelijk voordoet, wordt dit uit de getroffen voorziening gedekt en heeft dit geen invloed meer op het begrotingssaldo of jaarrekeningresultaat.

Communicatie

Niet van toepassing.

Procedure

Bijgevoegd raadsvoorstel heeft een aantal financiële bijlagen. Om de leesbaarheid van deze bijlagen te vergroten volgt onderstaand een korte toelichting per bijlage:

1. *Actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten van lopende grondexploitaties*: in deze bijlage zijn de budgetten voor kosten en opbrengsten voor 2023 en verder weergegeven, met een resultaat. Deze budgetten staan onder de kop 'actualisatie' (prognose opbrengsten en prognose kosten). In deze bijlage is ook het verschil weergegeven tussen de actualisatie van vorig jaar en van dit jaar. In de laatste kolom is het verschil (saldo) hiervan weergegeven. Hierbij is een +bedrag een positief saldo.

2. *Fasering resultaatneming grondexploitaties:* hierin is in de kolom 'Verwacht resultaat' te zien welk bedrag per project uiteindelijk als projectresultaat wordt verwacht. De kolom 'Reeds genomen' geeft het bedrag weer dat reeds als winst of verlies is verantwoord in de jaarrekeningen tot en met 2022. Het deel van het resultaat wat nog verwacht wordt te verantwoorden, is per jaar gespecificeerd vanaf 2023 in de kolommen ernaast. Bij een aantal projecten wordt het verwachte resultaat 'niet meegenomen'. Voor projecten in voorbereiding geldt dat de kosten voor de baten uitgaan. Er worden alleen nog kosten gemaakt, terwijl de opbrengsten waaruit deze worden gedekt, nog niet in het projectoverzicht zijn opgenomen. Het betreffende saldo is dan incompleet: de inkomsten uit grondverkopen of kostenverhaal zijn nog niet opgenomen. Deze worden opgenomen bij de vaststelling van de grondexploitatie (projecten met actief grondbeleid) dan wel bij de vaststelling van een exploitatieplan en/of het afsluiten van een overeenkomst (projecten facilitair grondbeleid).

3. *Stand en aanpassing van de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten*: hierin is per project het verloop van de verschillende voorzieningen weergegeven.

4. *Overzicht van de geraamde voorbereidingskosten:* gevraagd krediet voor twee actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV).

5. *Overzicht bijdragen bovenwijkse voorzieningen:* hierin is het overzicht weergegeven van de geraamde bijdragen bovenwijkse voorzieningen op grond van de nota kostenverhaal bovenwijkse voorzieningen 2020.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 9 mei 2023

Voor de vergadering van raad d.d.
6 juli 2023

Portefeuillehouder wethouder mr. L.B. Kabout

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Simon Metselaar, Carola Overwater, Esther Springer
0205404151
s.metselaar@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Ruimte en Economie
op 12 juni 2023

Onderwerp

Het actualiseren van de grondexploitaties Aalsmeer 2023

Gevraagd besluit

1. Het vaststellen van de geactualiseerde grondexploitaties per 1-1-2023 en kennisnemen van de verslechtering van de saldi van de actieve grondexploitaties met € 511.000 van € 2.278.000 naar € 1.767.000 en verbetering van de lopende facilitaire grondexploitaties met € 289.000 van € 2.539.000 negatief naar € 2.249.000,- negatief.
2. Het vaststellen van het bijgestelde budget voor de uitvoering van de nog te verwezenlijken plandelen van lopende actieve grondexploitaties ter grootte van € 51,03 miljoen opbrengsten en € 38,11 miljoen kosten (specificatie: bijlage 1).
3. Het vaststellen van het bijgestelde budget van lopende facilitaire projecten ter grootte van € 8,45 miljoen opbrengsten en € 9,80 miljoen kosten (specificatie: bijlage 1). Van de kosten heeft € 1,81 miljoen betrekking op de aanleg van openbare ruimte binnen de plangebieden.
4. Kennisnemen van de in 2022 bij de jaarrekening genomen winst uit (actieve) grondexploitaties van per saldo € 2,08 miljoen, verwachte winstneming van € 3,84 miljoen voor de jaarschijf 2023 (bijlage 2) en deze te storten in de bestemmingsreserve "voorlopige winsten grondexploitaties".
5. Op basis van de vastgestelde grondexploitaties de stand van de verliesvoorziening voor actieve grondexploitaties vast te stellen van € 6.527.000 (bijlage 3).
6. Op basis van de geactualiseerde facilitaire grondexploitaties de stand van de verliesvoorziening vast te stellen van € 1.885.000 (bijlage 3), wat per saldo een storting betekent van € 103.000 ten opzichte van de stand in de jaarrekening 2021.
7. De jaarlijks dotatie aan de verliesvoorziening voor de Tuinen van Aalsmeer te verhogen van € 118.600 naar € 136.000 vanaf 2023 tot 2027.
8. Het voteren van een raadskrediet van € 288.000 voor het voorbereiden van ruimtelijke plannen op eigen grond (specificatie: bijlage 4).
9. Kennisnemen van de prognose afdracht bovenwijkse voorzieningen van € 2,40 miljoen (bijlage 5).
10. Bovenstaande besluitpunten met bijbehorende balansmutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Voldoen aan het besluit begroting en verantwoording (BBV) dat voorschrijft om toegekende kredieten voor meerjarige projecten minstens één keer per jaar te herzien en opnieuw vast te stellen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De grondexploitatie is het uitvoeringsprogramma van een ruimtelijk plan. Het geeft de financiële kaders waarbinnen de uitvoering plaatsvindt. Het is verplicht de begrotingen voor de nog uit te voeren plandelen minstens één keer per jaar opnieuw vast te stellen. Daarnaast worden met dit besluit de geactualiseerde budgetten voor de private ontwikkelingen (facilitaire projecten), grondexploitaties in voorbereiding en overige ruimtelijke projecten opnieuw vastgesteld.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

5. Ruimtelijke ontwikkeling

Aanleiding

De regelgeving voor meerjarige projecten verplicht tot regelmatige herziening van calculaties. Jaarlijks stelt de raad de actualisatie van de grondexploitaties vast, waarin de budgetten worden herzien en vastgesteld. In de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening 2022 is ingegaan op de inzet van het grondbeleidsinstrumentarium in 2022 en, op hoofdlijnen, op het totale resultaat van de grondexploitatie in 2022.

Argumenten

De actualisatie is voorgeschreven vanuit het BBV. Daarnaast informeren wij u middels dit raadsvoorstel over de belangrijkste ontwikkelingen bij de lopende grondexploitaties en private ontwikkelingen.

Kanttekeningen

Dit voorstel heeft een relatie met de jaarrekening 2022. In de jaarrekening zijn de benodigde voorzieningen voor verlieslatende grondexploitaties opgenomen. De lopende projecten worden nu conform de jaarrekening 2022 ter vaststelling aangeboden. Daarnaast worden de nieuwe grondexploitaties ter vaststelling aangeboden.
Met dit voorstel worden tevens de benodigde budgetten voor 2023 en verder vastgesteld.

Financiën

Totaal overzicht

Bijlage 1 geeft het totaal overzicht weer van de actualisatie van alle grondexploitaties. Deze bestaan uit ontwikkelingen op eigen grond (bouwgronden in exploitatie, BIE), facilitaire projecten (FAC), facilitaire projecten in voorbereiding en actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV). Het saldo van de actieve grondexploitaties is afgelopen jaar verslechterd met € 511.000. Dit komt grotendeels door het project de Tuinen van Aalsmeer en het VVA-terrein. Hier tegenover staat een verbeterde verwachting voor de Meervalstraat-Roerdomplaan.

Het saldo op de lopende facilitaire grondexploitaties is verbeterd met € 289.000. Dit komt met name door de projecten Oosteindedriehoek en de Tuinen van Aalsmeer. Voor Westeinderhage is wel een tegenvaller.

Voor Oosteindedriehoek is een Anterieure Overeenkomst gesloten waarmee het kostenverhaal is geregeld. Dit houdt in dat het project neutraal sluit. In 2022 werd nog rekening gehouden met een verlies.

Voor de projecten in de categorie AGIV zijn alleen de voorbereidingskosten opgenomen. Er zijn nog geen opbrengsten meegenomen. Uitgangspunt is dat hier minimaal sluitende grondexploitaties uit volgen.

Ontwikkelingen op eigen grond: bouwgronden in exploitatie (BIE)
Bij actieve grondexploitaties in uitvoering (bouwgronden in exploitatie, afgekort BIE) ontwikkelt de gemeente de grond vanuit een eigen grondpositie. De kosten worden hierbij gedekt uit de opbrengsten van de gemeentelijke gronduitgifte.

Afgesloten grondexploitaties in 2022
Er zijn in 2022 geen actieve grondexploitaties afgesloten.

Lopende actieve bouwgronden in exploitatie (BIE)
We gaan hierna in op veranderingen in de actieve grondexploitaties met een effect meer dan € 40.000, zoals weergegeven in bijlage 1.

De Tuinen van Aalsmeer (actief grondbeleid)
De actieve grondexploitaties in de Tuinen van Aalsmeer laten ten opzichte van de MPG 2022 een nadelig verschil van €539.000 op NCW per 1-1-'23 zien. De grootste verschillen zitten in de deelprojecten Polderzoom fase 1 (BIE) waar de definitieve taxatie van de gronden voor het appartementencomplex lager is uitgevallen dan begroot was, doordat de bouwkosten harder zijn gestegen en de opbrengsten voor de middeldure woningen begrensd zijn. Daarnaast zijn de plankosten geactualiseerd en de hogere prijsstijgingen voor civiele werkzaamheden doorgevoerd (€ -300.000). Verlenging van de looptijd van deelproject Polderzoom fase 2 (BIE) met een jaar, dat meer plankosten tot gevolg heeft. En de gewijzigde grondbeleidsstrategie om een exploitatieplan vast te laten stellen bij de Zwarteweg. De gemeente ontwikkelt vanuit deze grondexploitatie de appartementen en maakt het gehele gebied bouw- en woonrijp. Zowel de investeringen als de grondopbrengsten zijn daardoor opgehoogd en de looptijd is verlengd tot 2027 (€ -191.000). Het negatieve saldo ten opzichte van vorig jaar moet in relatie gezien worden met de facilitaire grondexploitatie. Per saldo vindt een kleine verbetering van het resultaat plaats.

Green Park Aalsmeer
Geenpark Aalsmeer betreft een deelneming van de gemeente. De B.V. voert haar eigen grondexploitatie waarover apart wordt gerapporteerd. De gemeente beheert de gemeentelijke grondexploitatie, die bestaat uit aan- en verkoop van gronden ten behoeve van de B.V inclusief de bijkomende (plan)kosten daarvoor.
Het verwachte eindsaldo van de gemeentelijke grondexploitatie Green Park Aalsmeer is naar beneden bijgesteld met € 93.000 tot € 63.000 negatief. Er is voor dit negatieve resultaat een voorziening getroffen (€59.000 op NCW 1-1-23). De oorzaak voor de verslechtering van het resultaat is hoofdzakelijk gelegen in een aankoop binnen het plangebied die niet doorgelegd kan worden aan de B.V.

Meervalstraat/Roerdomplaan
Het geraamde resultaat voor dit project wordt met € 636.000 naar boven bijgesteld tot € 8,28 miljoen. In 2022 zijn definitieve afspraken over indexeringen en vergoedingen verwerkt in de grondexploitatie. Deze hebben geleid tot voornoemd voordeel.

Hornmeer VVA-terrein
Alle grond op het VVA-terrein is verkocht, de grond is bouwrijp en het vastgoed is gerealiseerd. In 2022 is er een verschil van inzicht geweest over het opleveren van de grond met de civiele aannemer. Er hebben zich onvoorziene omstandigheden voorgedaan waardoor de grond niet opgeleverd werd zoals aangenomen. Dit heeft tot hogere kosten voor het bouw- en woonrijp maken geleid. Naar aanleiding hiervan is de planbegeleiding ook intensiever geweest, waardoor ook deze kosten zijn toegenomen. Door deze onvoorziene kosten is het resultaat van de grondexploitatie met € 248.000 verslechterd. De werkzaamheden zijn hervat en de grondexploitatie kan per 31-12-2023 worden afgesloten.

Nieuwe actieve bouwgronden in exploitatie (BIE)
Er worden bij dit voorstel geen nieuwe bouwgronden in exploitatie geopend.

Voorbereidingskredieten actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV)
Voor twee ontwikkelingen op eigen grond is er nog geen opdracht van de raad. Voor deze ontwikkelingen worden al wel voorbereidingskosten gemaakt. Voor deze kosten wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd tot en met de vaststelling van het bestemmingsplan en grondexploitatie. Dit betreft hoofdzakelijk plankosten. Het saldo van deze projecten is incompleet: de inkomsten uit grondverkopen (en daarmee samenhangende kosten) zijn nog niet opgenomen. De aanvraag voor budgetten van kosten en opbrengsten voor de uitvoeringsfase vindt plaats bij de vaststelling van de grondexploitatie. Voor deze ontwikkelingen zijn de uiteindelijke eindresultaten afhankelijk van de nog te realiseren grondopbrengsten. Er wordt gestreefd naar een positief projectresultaat.

In de voorbereidingsfase van een grondexploitatie is de totale scope en omvang van een project nog niet volledig in beeld. Daarom wordt het voorbereidingskrediet jaarlijks bijgesteld met de meest recente verwachtingen. Omdat de grondexploitatie met een bestuurlijk vastgesteld eindsaldo er nog niet is, zijn bijstellingen van voorbereidingskosten geen voor- of nadelen.

<u>Ophelialaan/Thijsselaan</u>
Herontwikkeling naar woningbouw (voortkomend uit de Visie Stommeer). Aan de Ophelialaan wordt het voormalige schoolgebouw herontwikkeld naar woningbouw. Ook op het terrein achter het voormalige schoolgebouw en aan de Thijsselaan komen woningen. De startnotitie is door de gemeenteraad vastgesteld in maart 2023. Bij vaststelling van het bestemmingsplan wordt de raad gevraagd een BIE te openen. De gemeente is voornemens de grond en aanwezige opstallen te verkopen.

<u>Bilderdammerweg 6-30</u>
Op deze locatie is er de wens om de bestaande woningen te slopen en te vervangen door nieuwbouw. Het gaat om sociale huurwoningen. De wens is om meer woningen te bouwen dan er worden gesloopt.

Voor een andere ontwikkeling (Oosteindedriehoek) wordt rekening gehouden met eventuele aankoop van gronden. Hiertoe is bij de actualisatie van de grondexploitaties 2022 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. De verwachting is dat in de loop van 2023 er een BIE wordt geopend voor dit project.

Afgesloten AGIV's in 2022
De Graaf Willemlaan 1-3 en Hoofdweg-Zuid zijn in 2022 afgesloten. Er is geen zicht op verkoop van de gronden. Voor de Graaf Willemlaan 1-3 is het een verlies van € 52.000. Hoofdweg-Zuid betreft een neutraal resultaat. De voorbereidingen op verkoop waren nog niet gestart en dus waren er nog geen kosten gemaakt. Ten behoeve van het facilitaire traject waren wel al kosten gemaakt, hierover is gerapporteerd bij de facilitaire grondexploitaties.

Facilitaire projecten
Bij private ontwikkelingen dient de gemeente per ontwikkeling na te gaan welke kosten er zullen ontstaan om deze vervolgens te verhalen op de ontwikkelaar. Dat gebeurt doorgaans via anterieure overeenkomsten, tenzij er een vigerend exploitatieplan is. Indien een volledig kostenverhaal wordt gerealiseerd, ontstaat een (voorcalculatorisch) nulresultaat. Kosten die jaarlijks worden gemaakt, worden gefactureerd of als nog te verhalen kosten verantwoord. Kosten die niet verhaalbaar zijn, worden als tekort in het betreffende jaar verantwoord. Hieronder wordt ingegaan op ontwikkelingen bij de private grondexploitaties waarbij afwijkingen met een omvang van minstens € 40.000 op het verwachte eindsaldo van een project worden genoemd of als daar aanleiding toe bestaat.

Afgesloten facilitaire projecten in 2022
Zoals in bijlage 1 weergegeven, zijn zes facilitaire projecten afgesloten met een gezamenlijk negatief resultaat van € 11.000 in 2022. Het totale eindresultaat van deze projecten is € 247.000 negatief.

Facilitaire projecten in uitvoering

Hierna gaan we in op facilitaire projecten met een afwijking groter dan € 40.000.

De Tuinen van Aalsmeer facilitair
De facilitaire projecten in de Tuinen van Aalsmeer verbeteren met € 133.000 ten opzichte van het MPG 2022. De grootste wijzigingen hebben plaatsgevonden in Polderzoom fase 2 waar de uiteindelijke exploitatiebijdrage die conform de posterieure overeenkomst in rekening is gebracht bij de initiatiefnemer lager is uitgevallen dan begroot en plankosten voor actualisatie van het exploitatieplan zijn opgenomen in grondexploitatiebegroting (€ -186.000). En het deelproject Zwarteweg waar de gewijzigde grondbeleidsstrategie om een exploitatieplan (EP) vast te laten stellen is doorgevoerd in de grondexploitatie. De exploitatiebijdrage is conform het EP verwerkt. Daarnaast zijn alle kosten voor de uitvoering van civiele werkzaamheden naar de actieve grondexploitatie verplaatst, hier tegenover staat een bijdrage vanuit deze grondexploitatie (€ 319.000).

Westeinderhage
Het totale projectresultaat daalt, als gevolg van bestuurlijke vertraging, van € 192.000 negatief met € 89.000 tot € 281.000 negatief. Naar aanleiding van insprekers is door de raadscommissie een second opinion gevraagd naar de aansluiting van het projectgebied ter hoogte van het Geerland met een gelijkwaardige kruising. De second opinion is opgeleverd en moet worden beschouwd in samenspraak met de eerdere bij het bestemmingsplan gevoegde stukken over dit onderwerp. Om deze reden zijn met name de (directe en indirecte) plankosten opgelopen en zullen nog verder oplopen als gevolg van vertraging van het bestemmingsplan. Planbegeleiding, juridische toetsen, extra sessies bij de commissie, twee extra onderzoeken en bestuurlijke afstemming zorgen ervoor dat er meer uren worden gemaakt.

Oosteindedriehoek
Het geraamde resultaat van dit project is verbeterd met € 293.000 tot € 5.000 positief. De reden hiervoor is dat de afspraken over kostenverhaal uit de in 2022 gesloten anterieure overeenkomst zijn verwerkt. De kosten die de gemeente bij dit project maakt, worden verhaald op de ontwikkelende partijen. Zoals het er nu naar uitziet kunnen alle kosten worden verhaald en is de grondexploitatie sluitend.

Facilitaire projecten in voorbereiding

Hoofdweg-Zuid
Voor het project Hoofdweg-Zuid hebben partijen geen anterieure overeenkomst kunnen sluiten. In 2022 is hier reeds een verlies voor genomen. In 2023 wordt echter nog € 30.000 kosten verwacht voor de afhechting van het dossier.

Nautisch centrum Uiterweg 42-46
Voor het project Nautisch centrum zijn plankosten opgenomen om tot een voorovereenkomst te komen met de initiatiefnemer. Deze kosten zullen via de nog op te stellen voorovereenkomst worden verhaald op de initiatiefnemer waarmee de verwachting is dat het project minimaal budgettair neutraal is.

Kosten bovenwijkse voorzieningen
Kostenverhaal voor bovenwijkse voorzieningen, die (mede) voortkomen uit ruimtelijke projecten vindt momenteel per project plaats op basis van wettelijke criteria profijt, proportionaliteit en toerekenbaarheid (ppt criteria). Op 21 januari 2021 is de nota kostenverhaal bovenwijkse voorzieningen vastgesteld door gemeenteraad. Op grond van deze nota dragen private partijen bij aan bovenwijkse voorzieningen binnen de gemeente. Ook gemeentelijke grondexploitaties dragen bij. In bijlage 5 zijn de verwachte bijdragen, zoals thans opgenomen in de grondexploitaties, weergegeven.

Rentepercentage grondexploitaties
De berekening van het rentepercentage voor grondexploitaties is gebaseerd op specifieke richtlijnen vanuit het BBV. Op basis van deze berekening wordt een rentepercentage van 0,5% in deze actualisering toegepast op de actieve grondexploitaties in uitvoering (bouwgronden in exploitatie/BIE) en de actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV).

Begrote resultaten en de invloed daarvan op het meerjarenbeeld
Voor grondexploitaties met positieve resultaten (de Bouwgronden In Exploitatie) worden (tussentijdse) winsten conform de zogenaamde POC methode (percentage of completion) genomen. Deze methode is beschreven in de BBV notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken" van juli 2019. De bedragen aan tussentijdse winst die op basis van deze methode worden berekend, moeten ook daadwerkelijk worden genomen. Onderstaande tabel geeft de verwachte toekomstige winsten weer in relatie tot vorige grondexploitatie actualisatie. De verwachte winst in 2022 is € 799.000 hoger dan bij de actualisatie 2022 was aangenomen. Dit komt door eerder gerealiseerde opbrengsten voor Meervalstraat-Roerdomplaan. Het totaal resultaat van de verwachte winsten is verhoogd met € 1,2 miljoen.

	Jaarschijven						Totaal
Versie actualisering grondexploitaties (BIE)	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	
MPG 1-1-2022	1.251	5.360	1.223	670	0	-	8.696
MPG 1-1-2023	2.051	3.932	2.228	1.237	222	-	9.669
Verschil	799	-1.428	1.005	567	222	-	1.165

De winstnemingen 2022 zijn gestort in de reserve "voorlopige winsten grondexploitaties". Bovenstaande toekomstige winstnemingen en het verloop van de reserve worden meegenomen in de tweede Burap 2023.

Voor toekomstige verliezen binnen grondexploitaties wordt op basis van BBV-regelgeving een voorziening getroffen. De voorziening moet worden getroffen in het kalenderjaar dat het verwachte verlies geconstateerd wordt. Dit kan zowel facilitaire als actieve grondexploitaties betreffen. In de jaarrekening zijn de benodigde voorzieningen voor verlieslatende grondexploitaties al bijgesteld opgenomen, op basis van deze actualisering van de grondexploitaties. Daarmee zijn de verwachte verliezen verwerkt in het jaarrekeningresultaat 2022. Bijlage 3 geeft de stand van de voorziening verliesgevende grondexploitaties weer. Deze is € 8.412.000 (actief en facilitair samen).

Op het moment dat het tekort zich daadwerkelijk voordoet, wordt dit uit de getroffen voorziening gedekt en heeft dit geen invloed meer op het begrotingssaldo of jaarrekeningresultaat.

Communicatie

Niet van toepassing.

Procedure

Bijgevoegd raadsvoorstel heeft een aantal financiële bijlagen. Om de leesbaarheid van deze bijlagen te vergroten volgt onderstaand een korte toelichting per bijlage:

1. *Actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten van lopende grondexploitaties*: in deze bijlage zijn de budgetten voor kosten en opbrengsten voor 2023 en verder weergegeven, met een resultaat. Deze budgetten staan onder de kop 'actualisatie' (prognose

opbrengsten en prognose kosten). In deze bijlage is ook het verschil weergegeven tussen de actualisatie van vorig jaar en van dit jaar. In de laatste kolom is het verschil (saldo) hiervan weergegeven. Hierbij is een +bedrag een positief saldo.

2. *Fasering resultaatneming grondexploitaties:* hierin is in de kolom 'Verwacht resultaat' te zien welk bedrag per project uiteindelijk als projectresultaat wordt verwacht. De kolom 'Reeds genomen' geeft het bedrag weer dat reeds als winst of verlies is verantwoord in de jaarrekeningen tot en met 2022. Het deel van het resultaat wat nog verwacht wordt te verantwoorden, is per jaar gespecificeerd vanaf 2023 in de kolommen ernaast. Bij een aantal projecten wordt het verwachte resultaat 'niet meegenomen'. Voor projecten in voorbereiding geldt dat de kosten voor de baten uitgaan. Er worden alleen nog kosten gemaakt, terwijl de opbrengsten waaruit deze worden gedekt, nog niet in het projectoverzicht zijn opgenomen. Het betreffende saldo is dan incompleet: de inkomsten uit grondverkopen of kostenverhaal zijn nog niet opgenomen. Deze worden opgenomen bij de vaststelling van de grondexploitatie (projecten met actief grondbeleid) dan wel bij de vaststelling van een exploitatieplan en/of het afsluiten van een overeenkomst (projecten facilitair grondbeleid).

3. *Stand en aanpassing van de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten:* hierin is per project het verloop van de verschillende voorzieningen weergegeven.

4. *Overzicht van de geraamde voorbereidingskosten*: gevraagd krediet voor twee actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV).

5. *Overzicht bijdragen bovenwijkse voorzieningen:* hierin is het overzicht weergegeven van de geraamde bijdragen bovenwijkse voorzieningen op grond van de nota kostenverhaal bovenwijkse voorzieningen 2020.

Bijlagen

1. Actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten van lopende grondexploitaties
2. Fasering resultaatnemingen grondexploitaties
3. Stand en aanpassing van de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten
4. Overzicht van de geraamde voorbereidingskosten
5. Overzicht bijdragen bovenwijkse voorzieningen

---

de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Het vaststellen van de geactualiseerde grondexploitaties per 1-1-2023 en kennisnemen van de verslechtering van de saldi van de actieve grondexploitaties met € 511.000 van € 2.278.000 naar € 1.767.000 en verbetering van de lopende facilitaire grondexploitaties met € 289.000 van € 2.539.000 negatief naar € 2.249.000,- negatief.
2. Het vaststellen van het bijgestelde budget voor de uitvoering van de nog te verwezenlijken plandelen van lopende actieve grondexploitaties ter grootte van € 51,03 miljoen opbrengsten en € 38,11 miljoen kosten (specificatie: bijlage 1).
3. Het vaststellen van het bijgestelde budget van lopende facilitaire projecten ter grootte van € 8,45 miljoen opbrengsten en € 9,80 miljoen kosten (specificatie: bijlage 1). Van de kosten heeft € 1,81 miljoen betrekking op de aanleg van openbare ruimte binnen de plangebieden.
4. Kennisnemen van de in 2022 bij de jaarrekening genomen winst uit (actieve) grondexploitaties van per saldo € 2,08 miljoen, verwachte winstneming van € 3,84 miljoen voor de jaarschijf 2023 (bijlage 2) en deze te storten in de bestemmingsreserve "voorlopige winsten grondexploitaties".
5. Op basis van de vastgestelde grondexploitaties de stand van de verliesvoorziening voor actieve grondexploitaties vast te stellen van € 6.527.000 (bijlage 3).
6. Op basis van de geactualiseerde facilitaire grondexploitaties de stand van de verliesvoorziening vast te stellen van € 1.885.000 (bijlage 3), wat per saldo een storting betekent van € 103.000 ten opzichte van de stand in de jaarrekening 2021.
7. De jaarlijks dotatie aan de verliesvoorziening voor de Tuinen van Aalsmeer te verhogen van € 118.600 naar € 136.000 vanaf 2023 tot 2027.
8. Het voteren van een raadskrediet van € 288.000 voor het voorbereiden van ruimtelijke plannen op eigen grond (specificatie: bijlage 4).
9. Kennisnemen van de prognose afdracht bovenwijkse voorzieningen van € 2,40 miljoen (bijlage 5).
10. Bovenstaande besluitpunten met bijbehorende balansmutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 6 juli 2023.

De griffier,

O. van Kolck

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Bijlage 1: Actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten van de grondexploitaties per 1-1-2023 in vergelijk met vorig jaar per 1-1-2022

					MPG 1-1-2022 Aalsmeer									Actualisatie 2022, MPG per 1-1-2023								
Status	**Projectcode**	**Projectnaam**	**Groep**	**Eindjaar**	**Boekwaarde kosten**	**Boekwaarde opbrengsten**	**Gerealiseerd kosten-opbr**	**Resultaat neming t/m 2021**	**Boekwaarde 31-12-2021**	**Prospectie kosten**	**Prospectie opbrengsten**	**Totaal resultaat**	**Resultaat nog te nemen**	**Geboekte kosten in 2022**	**Geboekte opbrengsten in 2022**	**Saldo geboekt in 2022**	**Resultaat neming in 2022**	**Boekwaarde saldo 31-12-2022**	**MPG1 Prospectie Kosten**	**MPG1 Prospectie Opbrengsten**	**Totaal resultaat**	**Resultaat nog te nemen**	**Verschil resultaat**
Lopend	404005	Herenweg 61/99 (bie)	BIE		271	-	271	-	271	347	1.119	501	501	253	-	253	-	524	105	1.109	480	480	-22
Lopend	404001	De Tuinen van Aalsmeer (bie)	BIE		20.435	8.194	12.240	-	12.240	6.559	12.381	-6.418	-6.418	728	267	461	-	12.701	9.850	15.410	-7.141	-7.141	-723
Lopend	404004	Green Park Aalsmeer (bie)	BIE		147.846	140.302	7.544	-	7.544	31.094	38.668	30	30	8.455	8.639	-185	-	7.359	24.122	31.418	-63	-63	-93
Lopend	404006	Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan (bie)	BIE		1.503	-	1.503	-	1.503	3.677	12.823	7.644	7.644	282	11.236	-10.954	2.051	-7.400	3.847	2.676	8.280	6.230	637
Lopend	404008	Hornmeer VVA-terrein woningbouw (bie)	BIE		1.196	1.944	-749	192	-557	471	-	278	86	743	-	743	-164	22	106	129	29	2	-248
Lopend	404015	Westeinderhage (bie) x	BIE		-	-	-	-	-	63	189	126	126	19	-	19	-	19	55	170	96	96	-31
Lopend	404017	Vrouwentroost Vink (bie) x	BIE		-	-	-	-	-	5	122	117	117	8	-	8	-	8	27	122	87	87	-30
		TOTAAL BOUWGRONDEN IN EXPLOITATIE			**171.251**	**150.441**	**20.810**	**192**	**21.002**	**42.215**	**65.303**	**2.278**	**2.086**	**10.487**	**20.142**	**-9.655**	**1.886**	**13.233**	**38.112**	**51.034**	**1.767**	**-311**	**-511**
Nieuw	404007	Hornmeer Ophelialaan Thijsselaan/Hoeksteen (agiv)	AGIV		109	-	109	-	109	132	-	-242	-242	165	-	165	-	274	256	-	-531	-531	-289
Nieuw	404016	Bilderdammerweg 6-30 (agiv)	AGIV		-	-	-	-	-	56	-	-56	-56	26	-	26	-	26	31	-	-58	-58	-2
		TOTAAL ACTIEF IN VOORBEREIDING			**109**	**-**	**109**	**-**	**109**	**188**	**-**	**-298**	**-298**	**191**	**-**	**191**	**-**	**301**	**288**	**-**	**-589**	**-589**	**-291**
Nieuw	403029	Aalsmeerderweg 55-57 (fac)	Facilitair		-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	6	-6	-0	9	-	-16	-9	-16
Nieuw	403030	Aalsmeerderweg 237-239 (fac)	Facilitair		-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	22	29	7	7	7
Nieuw	403033	Hornweg 240 - 244 (fac)	Facilitair		-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	3	59	45	-17	-17	-17
Nieuw	403034	Machineweg 17A (fac)	Facilitair		-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	8	-	8	8	15	-0	-0	-0
Nieuw	403036	Uiterweg 59 - 63 (fac)	Facilitair		-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	22	-15	-	-15	12	4	7	7	7
Nieuw	403039	Dorpsstraat 133 (fac)	Facilitair		-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	6	-	6	25	31	-0	-0	-0
Lopend	403001	De Tuinen van Aalsmeer (fac)	Facilitair		4.632	3.634	999	-	999	4.962	4.488	-1.473	-1.473	1.499	1.745	-246	-	750	3.493	2.902	-1.340	-1.340	133
Lopend	403006	Hoofdweg Zuid (fac)	Facilitair		295	298	-3	-	-3	189	-	-186	-186	156	8	148	-145	-0	30	-	-175	-30	11
Lopend	403011	Nieuw Calslagen (fac)	Facilitair		813	705	107	-107	-0	23	-	-130	-22	27	7	20	-20	-0	27	-	-155	-27	-25
Lopend	403015	Stationsweg 17 (fac)	Facilitair		147	146	2	-4	-2	36	40	2	5	3	38	-35	-	-37	46	2	-11	-7	-12
Lopend	403016	Uiterweg 116 Marinapark (fac)	Facilitair		43	43	0	-0	-	287	287	-0	-0	8	-	8	-	8	281	287	-2	-2	-2
Lopend	403018	Westeinderhage (fac)	Facilitair		281	211	70	-16	54	780	658	-192	-176	141	100	41	-	95	740	571	-281	-264	-89
Lopend	403019	Zuiderkerk (fac)	Facilitair		247	391	-144	-2	-146	354	-	-210	-208	61	-	61	-	-85	303	-	-220	-218	-10
Lopend	403025	Oosteindedriehoek (fac)	Facilitair		467	371	95	-	95	446	253	-288	-288	426	620	-194	-	-99	4.654	4.560	5	5	293
Lopend	403027	Parkmeer (fac)	Facilitair		290	302	-12	-	-12	46	37	3	3	11	37	-26	-	-39	32	-	7	7	3
Lopend	403028	Nautisch centrum Uiterweg 42-46 (fac)	Facilitair		-	-	-	-	-	65	-	-65	-65	3	-	3	-3	-0	55	-	-58	-55	7
		TOTAAL FACILITERENDE PROJECTEN			**7.215**	**6.102**	**1.113**	**-129**	**984**	**7.188**	**5.763**	**-2.539**	**-2.409**	**2.365**	**2.576**	**-212**	**-175**	**595**	**9.796**	**8.445**	**-2.249**	**-1.945**	**289**
		TOTAAL PORTFOLIO			**178.575**	**156.543**	**22.032**	**63**	**22.095**	**49.591**	**71.066**	**-558**	**-621**	**13.043**	**22.718**	**-9.675**	**1.712**	**14.129**	**48.195**	**59.479**	**-1.071**	**-2.845**	**-513**
		Afgesloten projecten																					
Afgesloten	404003	Graaf Willemlaan 1-3 (agiv)			64	15	49	-	49	78	-	-126		-	-	-	-52	-	-	-	-52	-	126
Afgesloten	403003	Dorpshaven Zuid (fac)			1.237	1.144	92	-217	-125	191	-	-283		-	-	-	56	-	-	-	-161	-	283
Afgesloten	403009	Machineweg Rooie Dorp (fac)			618	587	32	-32	-0	14	-	-45		-	-	-	-14	-	-	-	-46	-	45
Afgesloten	403010	Mr. Jac. Takkade 21 (fac)			38	38	-	-	-	4	4	-		-	-	-	-0	-	-	-	-0	-	-
Afgesloten	403012	Kerkepad - Kudelstaartseweg 67 (fac)			8	16	-8	8	-	33	32	6		-	-	-	13	-	-	-	21	-	-6
Afgesloten	403014	Vrouwentroost Vink (fac)			84	89	-5	5	-	-	-	5		-	-	-	-	-	-	-	5	-	-5
Afgesloten	403026	Van Cleeffkade (fac)			58	-	58	-	58	9	-	-66		-	-	-	-66	-	-	-	-66	-	66
		TOTAAL AFGESLOTEN			**2.105**	**1.888**	**217**	**-236**	**-19**	**328**	**36**	**-509**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-63**	**-**	**-**	**-**	**-299**	**-**	**509**

Bijlage 2: fasering resultaatnemingen grondexploitaties ** Getallen zijn x 1.000*

Project Code	Project Naam	Verwacht resultaat	Reeds genomen	Nog te nemen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Niet meenemen	T.L.V. Reserve / Product	T.L.V. Voorziening
404001	De Tuinen van Aalsmeer (bie)	-7.141	-	-7.141	-	0	0	-0	-7.141	-	-	-	-	-	3.539	-10.680
404004	Green Park Aalsmeer (bie)	-63	-	-63	-	-	-	-63						-	-	-63
404005	Herenweg 61/99 (bie)	480	-	480	412	29	12	27						-	480	-
404006	Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan (bie)	8.280	2.051	6.230	3.241	1.763	1.225							-	6.230	-
404008	Hornmeer VVA-terrein woningbouw (bie)	29	28	2	2									-	2	-
404015	Westeinderhage (bie)	96	-	96	96									-	96	-
404017	Vrouwentroost Vink (bie)	87	-	87	87									-	87	-
	TOTAAL BOUWGRONDEN IN EXPLOITATIE	**1.767**	**2.078**	**-311**	**3.837**	**1.793**	**1.237**	**-36**	**-7.141**					**-**	**10.433**	**-10.744**
404007	Hornmeer Ophelialaan Thijsselaan/Hoeksteen (agiv)	-531	-	-531	-531									-531	-	-
404016	Bilderdammerweg 6-30 (agiv)	-58	-	-58	-58									-58	-	-
	TOTAAL ACTIEF IN VOORBEREIDING	**-589**	**-**	**-589**	**-589**									**-589**	**-**	**-**
403001	De Tuinen van Aalsmeer (fac)	-1.340	-	-1.340	-	-	-1.340	-	-	-	-	-	-	-	1	-1.341
403006	Hoofdweg Zuid (fac)	-175	-145	-30	-30									-	-	-30
403011	Nieuw Calslagen (fac)	-155	-128	-27	-27									-	-	-27
403015	Stationsweg 17 (fac)	-11	-4	-7	-7									-	-	-7
403016	Uiterweg 116 Marinapark (fac)	-2	-0	-2	-2									-	-	-2
403018	Westeinderhage (fac)	-281	-16	-264	-	-	-	-264						-	-	-264
403019	Zuiderkerk (fac)	-220	-2	-218	-218									-	-	-218
403025	Oosteindedriehoek (fac)	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5	-
403027	Parkmeer (fac)	7	-	7	7									-	7	-
403028	Nautisch centrum Uiterweg 42-46 (fac)	-58	-3	-55	-55									-	-	-55
403029	Aalsmeerderweg 55-57 (fac)	-16	-6	-9	-5	-5								-	-	-9
403030	Aalsmeerderweg 237-239 (fac)	7	-	7	7									-	7	-
403033	Hornweg 240 - 244 (fac)	-17	-	-17	-17									-	-	-17
403034	Machineweg 17A (fac)	-0	-	-0	-0									-	-	-0
403036	Uiterweg 59 - 63 (fac)	7	-	7	7									-	7	-
403039	Dorpsstraat 133 (fac)	-0	-	-0	-0									-	-	-0
	TOTAAL FACILITERENDE PROJECTEN	**-2.249**	**-304**	**-1.945**	**-341**	**-5**	**-1.340**	**-264**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5**	**-**	**26**	**-1.972**
	TOTAAL PORTFOLIO	**-1.071**	**1.774**	**-2.845**	**2.907**	**1.788**	**-103**	**-301**	**-7.141**	**-**	**-**	**-**	**5**	**-589**	**10.459**	**-12.715**

Bijlage 3: Overzicht van de voorzieningen voor Grondexploitaties

Status	Groep	Project Code	Project Naam	Stand per 1-1-2022	mutaties	Stand per 1-1-2023
	BIE		De Tuinen van Aalsmeer - Actief	5.929	539	6.468
	BIE	404004	Green Park Aalsmeer	0	59	59
			TOTAAL BOUWGRONDEN IN EXPLOITATIE	**5.929**	**598**	**6.527**
	FACILITAIR		De Tuinen van Aalsmeer - Facilitair	1.473	-132	1.341
Afgesloten	FACILITAIR	403003	Dorpshaven Zuid	64	-64	0
Afgesloten	FACILITAIR	403009	Machineweg Rooie Dorp	14	-14	0
	FACILITAIR	403011	Nieuw Calslagen	23	4	27
	FACILITAIR	403015	Stationsweg 17	0	7	7
	FACILITAIR	403016	Uiterweg 116 Marinapark	0	2	2
	FACILITAIR	403018	Westeinderhage	0	264	264
	FACILITAIR	403019	Zuiderkerk	208	10	218
Nieuw	FACILITAIR	403029	Aalsmeerderweg 55-57	0	9	9
Nieuw	FACILITAIR	403033	Hornweg 240-244	0	17	17
			TOTAAL FACILITERENDE PROJECTEN	**1.782**	**103**	**1.885**
			TOTAAL VOORZIENINGEN GRONDEXPLOITATIES	**7.711**	**701**	**8.412**

* Getallen zijn x 1.000

Bron: Promis

Bijlage 4: overzicht van de geraamde voorbereidingskosten

** Getallen zijn x 1.000*

Status	Groep	Projectnaam	Boekwaarde		Prospectie kosten	Prospectie opbrengsten	Benodigd krediet
	AGIV	Hornmeer Ophelialaan Thijsselaan/Hoeksteen (agiv)	274		256		256
	AGIV	Bilderdammerweg 6-30 (agiv)	26		31		31
		TOTAAL ACTIEF IN VOORBEREIDING	**301**		**288**		**288**

Bron: Promis

v1.0

Bijlage 5: bijdragen bovenwijkse voorzieningen

Project Naam	Totaal	Gerealiseerd	Nog	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 en verder
Uiterweg 116 Marinapark (fac)	15		15	15							
Oosteindedriehoek (fac)	1.504		1.504	188	188	188	188	188	188	188	376
Westeinderhage (fac)	348		348	232		116					
Tuinen van Aalsmeer-Zwarteweg (fac)	103		103		51	51					
Aalsmeerderweg 237-239 (fac)	12		12	12							
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan Bie)	245	158	87	87							
Tuinen van Aalsmeer-Zwarteweg (bie)	172		172		86	86					
Totaal	2.399	158	2.241	534	325	441	188	188	188	188	376

Bron: Promis
v1.0